VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁLOVSKÉHO HLAVNÍHO MĚSTA

PRAHY.

ROK 1903.

V PRAZE.

NÁKLADEM OBCE PRAŽSKÉ. — TISKEM KNIHTISKÁRNY POLITIKY.

1903.

ABECEDNÍ SEZNAM.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO 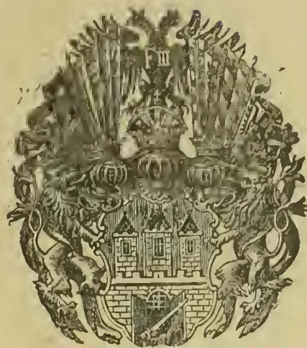 MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 1. V PRAZE dne 17. ledna 1903. Ročník X.

Sbor obecních starších.

Mimořádná schůze dne 29. prosince 1902 za předsednictví starosty pana dra *Vlad. Srba* a náměstků pp. inž. *E. Neuberta* a *dra K. Grose.*

Po zahájení schůze starostou p. drem *Vladimírem Srbem* přijat jednomyslně první bod programu, totiž návrh, aby se společností „Imperial Continental Gas Association“ v Londýně jakožto nástupkyní „Všeobecné společnosti pro osvětlování a vytápění plynem“ dílem zahájené, dílem připravené spory stran kladení plynovodů v Praze a v Libni byly uklizeny zvláštním dohodnutím.

Hlasováním lístky přijaty také další návrhy městské rady, totiž návrh na udělení nadání Jana Novotného a to:

a) Jednoho místa nadačního pro pěstování vědy a umění (letos z oboru poesie dramatické) v obnosu 651 k 51 h. (Většina hlasovacích lístků zněla na jméno p. Fr. X. Svobody.)

b) Jednoho místa nadačního pro výbavu chudých a hodných sirotků české národnosti a mužského pohlaví v částce 798 k 76 h. (Uděleno p. V. Linnovi.)

c) Jednoho místa nadačního pro tovaryše a pomocníky dovedné s požitkem 279 k. (Uděleno panu V. Hoskovi.)

d) Pěti nadačních míst pro hodné chudé a při stavbě v neštěstí upadlé, ku práci neschopné zedníky, tesaře a nádenníky s požitkem po 63 k 70 h. (Obdrželi: pp. Matěj Wünsch, V. Krejza, J. Štefan, V. Mlejnek a V. Schneiberg.)

e) Pěti nadačních míst pro osoby služebné, jež v neštěstí upadly a ku práci jsou neschopny, s požitkem po 64 k. (Dostaly: Josefa Hermannová, R. Potměšilová, Fr. Zemín, Anna Kubíčková a M. Puřmanová.)

Dalším bodem pořadu jest volba administrátora pachtu daně potravní na r. 1903 a návrh na vydání plné moci a schválení paušálu na povoz a výloh se správou spojených.

Ob. st. p. *Sokol* ohražuje se proti uvádění svého jména v kandidátní listině k tomuto úřadu.

Ob. st. p. *Březnovský* prohlašuje, že jako vždy jindy zastává náhled, že nemá člen sboru tuto placenou funkci zastávati, a proto že se on a strana, jíž patří, volby zdrží.

Hlasovacími lístky zvolen po té za administrátora ob. st. p. *Melan*, jenž volbu přijal. Návrhy městské rady schváleny.

Dále jedná se o návrhu na zakoupení bloku B pozemků býv. kadetní školy u Prašné brány ve výměře 1135·14 čtv. sáhů od Živnostenské banky pro Čechy a Moravu za kupní cenu 1800 k za 1 čtver. sáh za účelem postavení obecního domu s místnostmi pro Měšťanskou besedu a na zásadní schválení, by potřebný stavební úvěr vzat byl od městské spořitelny pražské.

Proti návrhu tomu mluvili p. m. r dr. *Podlipný* (jenž navrhl, by s Živnostenskou bankou byla vyjednána přiměřenější kupní cena) a pan ob. st. dr. *Černohorský*. *Pro* návrh vyslovili se pp. ob. st. dr. *Horáček*, *Weiss*, dr. *Baštýř*, *Tereba*, *Pacovský* a schválen posléze návrh pp. dra Podlipného a *Vaníčka*, aby jednání bylo odročeno a vstoupilo se ve vyjednávání se Živnostenskou bankou o slevu kupní ceny a zpráva o výsledku jednání aby podána byla v příštím zasedání sboru.

K návrhu ob. st. pana dra *Kühna* vyslovuje starosta p. dr. Vl. *Srb* bývalému administrátoru pachtu potravní daně p. cís. rad. *Voitlovi* za celý sboru uznání.

I. řádná schůze dne 5. ledna t. r. za předsednictví p. starosty dra *Vl. Srba* a pp. náměstků inž. *E. Neuberta* a dra *K. Grose*.

Po zahájení schůze panem star. drem *V. Srbem* vyřízena byla řada stížností, z nichž zamítnuty dle návrhu komisí: Stížnost pí. Ant. Zünglové, pí. Aloisie Künlové, p. Frant. Procházky, c. a k. vojenského stavebního oddělení, p. Hugona Urbana, firmy „Bratří Luxové a Soudek“ a pana Rud. Tereby. Vyhověno bylo stížnostem: p. Václ. Špačka, p. Karla Bureše, pp. Vladimíra a Julia Kuberta. Stížnosti p. Jos. Doležala bylo vyhověno po návrhu ob. st. *Vaníčka* proti návrhu komise, jenž zněl na zamítnutí.

Bez debaty schváleny pak: Návrh, aby pro jarní výstavu hospodářskou v r. 1903 povoleny byly medaile a diplomy uznání král. hlavního města Prahy a aby do poroty výstavní za obec vyslán byl delegát. — Návrh na vyměření mimořádných požitků pro výslužbu kontroloru měst. úřadu berního I. p. Jindřichu Horáčkovi. — Návrhy na udělení odměn: p. mag. sekretáři M. Waldsteinovi, p. dru Boh. Kraftovi, p. mag. sekret. G. Jarošovi a p. Jar. Márovi. — Návrh na udělení výpomoci 400 K vdově po doručovateli pí. Marii Jurčíkové.

Bez debaty vyřízeny dále tyto návrhy: Návrh na schválení nákladu 4000 K na provisorní odvodnění ulice Prokopovy v Holešovicích. — Návrh na schválení nákladu 6300 K na zřízení potrubí k odvodnění zeměbraneckých kasáren na Hradčanech. — Návrh, aby od Barbory Křečkové zakoupen byl dům č. p. 113-VII. za cenu kupní 12.000 K k prodloužení ulice Nerudovy.

Po té provedena lístky volba faráře, a to především u Panny Marie Sněžné v Praze, jímž 60 hlasy z 81 zvolen byl dp. P. *Kašpárek*. Před volbou na obsazení farního beneficia na Proseku čten dopis osadníků proseckých, jímž žádají sbor, aby volen byl dp. P. Pořický z Plzně. Ob. st. p. *Zikan* odporučuje vřele volbu dp. P. V. Hojsy. Dp. P. *V. Hojsa* zvolen byl po té 76 hlasy z 82 za faráře na Proseku.

Po té přikročeno k další debatě o návrhu na zakoupení bloku B pozemků býv. kadetní školy u Prašné brány ve výměře 1135·14 čtver. sáhů od Živnostenské banky pro Čechy a Moravu za účelem postavení obecního domu s místnostmi pro Měšťanskou besedu a na zásadní schválení, by potřebný stavební úvěr vzat byl od Městské spořitelny pražské.

Po přečtení zprávy o výsledku dalšího jednání se Živnostenskou bankou, jímž docíleno bylo slevy 112.000 K z kupní ceny, ujal se slova ob. st. p. dr. *Podlipný*, jenž prohlašuje jménem své strany, že trvají i dnes na onom stanovisku, které označil ve schůzi minulé, poněvadž obnos kupní jest dosud velmi vysoký. Na konec prohlašuje, že on a jeho strana zdrží se hlasování.

Pro návrh mluvili pp. dr. *Scharf*, *Baštýř*. *Herain* (z příčin historických a esthetických), *Vaníček* (prohlašuje, že bude hlasovati pro návrh, poněvadž projektovaný obecní dům bude střediskem nejen české inteligence, nýbrž i českého řemeslnictva a živnostnictva).

Potom provedeno hlasování. Z přítomných 65 členů hlasuje pro návrh 58 členů, proti 1 a ostatní zdržují se hlasování. Jest tedy návrh přijat.

Ob. st. p. *Březnovský* žádá, aby v nové budově zřídily se menší místnosti pro malé živnostníky.

Ob. st. p. *Weiss* navrhuje, aby pro všecky nájemce krámů u Prašné brány, kteří dostali výpověď, tato byla odvolána. (Přikazuje se městské radě.)

Další návrh na systemisování sedmi nových míst definitivních učitelek při měst. průmyslové škole pokračovací pro dívky v Praze a na úpravu právního postavení definitivních učitelek při téže škole, přijat byl bez debaty.

Při návrhu, aby zmocněna byla rada městská udíleti učitelům škol obecných, kteří nestanou se z příčin služebných řídícími učiteli, od případu k případu osobní přídavky po 400 K ročně tak, aby náklad těmito přídavky vzešlý činil nejvýše 2000 K ročně, konstatuje ob. st. pan *Březnovský*, že městská rada rozšiřuje si svou právomoc na úkor sboru a navrhuje, aby návrh městské rady byl sice schválen v zásadě, ale rozhodnutí aby bylo vyhraženo sboru obecních starších. (Přijato.)

Další návrh, aby na Novém Městě pražském byla zřízena nová měšťanská škola dívčí, aby k tomu účelu věnován byl potřebný pozemek v obvodu asanace čtvrti svatovojtěšské, aby tato nová škola byla spojena ve příčině správy s dosavadní obecnou školou dívčí u sv. Vojtěcha, a aby povolen byl příslušný náklad na zřízení míst učitelských, schválen bez debaty a přání ob. st. pana dra *L. Jeřábka*, aby nová budova pro tuto školu byla vystavěna ve slohu české renesance neb pražského baroku, poněvadž většina pražských škol podobá se činžákům, přikázáno městské radě.

Volné návrhy. Obecní starší p. *Šubert* navrhuje, aby byla obcí Pražskou vyhledána dvě příhodná místa, jedno v asanaci, druhé blíže továrny, aby na místě prvém zřízeny byly levné byty pro živnostníky, na druhém pro dělníky, a aby náklad nepřesahoval 250.000 K. (Přikázáno městské radě.)

Obecní starší p. dr. *Horáček* přimlouvá se za tento návrh, rovněž i ob. st. p. dr. *Scharf*.

Obecní starší p. *A. Herain* se přimlouvá, aby v dílnách živnostenských zřízeno bylo i laciné zavedení hnací síly. (Přikazuje se městské radě.)

Obecní starší p. dr. *Jeřábek*: V páteční schůzi městské rady naléháno k žádosti vojenského eráru na vyřízení otázky Bruské brány. Brána tato, mimo Vyšehradskou poslední v Praze, má velkou historii, neboť jakkoliv byla postavena teprve Karlem VI., přežila celou řadu bojů, vpád Sasů, Francouzů, Prusů. Žádá tudíž, aby se zbouráním brány bylo vyčkáno, až předloženy budou plány na úpravu Letné. Kdyby však věc spěchala, budiž svolána zvláštní komise s přibráním znalců ze soupisné komise, aby vyšetřili, jak by se dalo upraviti okolí této brány, aniž by ona musila býti zbourána. (Přikázáno městské radě.)

Rada městská.

23./XII. *Řemeslnicko-živnostenská beseda* ve zvláštním podání požádala městskou radu za odpomoc ve příčině nedostatku vhodných dílen v centru města hlavně pro hřmotnější živnosti. Usneseno, aby konána byla zvláštní anketa, které by se súčastnili zástupci interesovaných kruhů živnostenských a která by této záležitosti věnovala svou pozornost a učinila příslušné návrhy, jež by pak byly podkladem dalšího jednání.

23./XII. *Dary*. Slečna Anna Grohmannová věnovala 120 k městským opatrovnám a jeslím, firma M. Grab a synové 2 vagony uhlí po 10.000 *kg* pro chudé v Libni a firma Jan Bininger 10 k chudým jako dar vánoční. Dárcům vysloveny díky a věc sdělena bude se sborem obecních starších.

30./XII. *Stavební řád*. Na základě návrhu pana ob. staršího dra Jeřábka, učiněného ve sboru obecních starších na uspíšení nového stavebního řádu pro Prahu a okolí, usneseno učiniti dotaz k zemskému výboru, jak daleko záležitost tato pokročila.

30./XII. *V komitétu dam pro spoludozor na městské průmyslové pokračovací škole dívčí* zvolena předsedkyní paní Renata Tyršová, jednatelkou paní Koulová; zástupkyněmi komitétu v dozorčí radě zvoleny paní Anna Petrlíková a Renata Tyršová.

30./XII. *Opatrovna v Libni*. Pan městský radní dr. Kühn přimlouval se za to, aby bylo náležitými opatřeními postaráno o uspíšení stavby opatrovny v Libni, které tamní poměry naléhavě vyžadují.

30./XII. *Řemeslnické práce pro sbor hasičský*. Pan městský radní Zikan navrhl, by 1. ledna 1903 uskutečněno bylo starší usnesení rady městské, by práce obuvnické pro sbor hasičský nebyly nadále tamtéž jednotlivci provozovány, ale aby zadávány byly živnostníkům vzhledem na neblahé poměry v živnosti obuvnické.

30./XII. *Veřejná čítárna pro Malou Stranu*. Pan městský radní dr. Pinkas připomněl někdejší žádost malostranského klubu občanského, aby na Malé Straně zřízena byla veřejná čítárna. K tomu podáno bylo vysvětlení, že na Malé Straně nebylo dosud lze získati vhodných místností, že však dozorčí komise čítárny přičiní se o brzké uskutečnění této myšlenky.

2./I. *Bruská brána*. Vojenské stavební oddělení žádalo, by obec Pražská dle svého závazku v nejbližší době dala sbourati Bruskou bránu a zříditi komunikaci k východní straně kadetní školy. Provedení toho bylo však dosud odloženo do doby, kdy budou vypracovány definitivní projekty na úpravu Malé Strany. Dle návrhu technické komise není však nyní překážek proti sbourání Bruské brány; lze tedy k němu přikročiti; komunikace upravena bude toliko prozatímní pouze pro pěší

2./1. *Silnice na Letnou.* Radě městské předložen byl projekt pana inž. Šotoly z Drážďan, dle kterého navrženo jest spojení komunikační na Letnou spiralovitou silnicí ve zvláštní věži. Za tuto pozornost a práci obci Pražské věnovanou vysloveny budou panu inž. Šotolovi díky.

2./1. *Severní dráha.* Vzhledem k žádosti spolku pro povznesení návštěvy cizinců požádáno bude ředitelství české severní dráhy, aby i na dále ponechalo dříve již zavedené celoroční předplatné permanentní lístky.

2./1. *Dar.* Obchodní gremium v Praze věnovalo 10 k městskému chudobinci, 20 k ústavu chudinskému. Za dar ten vysloveny díky.

2./1. *Osobní.* V dozorčí radě sboru hasičského zvolen předsedou pan stav. rada Tereba, místopředsedou p. ob. st. Stárka.

2./1. *Nábřeží v assanaci svatovojtěšské.* Pan městský radní Vaníček tázal se, jak daleko pokročila záležitost nábřeží ve čtvrti Vojtěšské, přimlouvaje se za její uspíšení. Referent p. mag. rada dr. Stein vysvětlil, že došlé oferty byly již prozkoumány účtárnou a bude o nich v nejbližší době podána zpráva úřadem stavebním.

2./1. *Uvolnění komunikace v Dlouhé třídě.* Pan měst. radní Zikan urgoval záležitost sbourání Laschova domu (na nároží Dlouhé třídy); věc ta zdržena byla dosud jednáním s majiteli sousedních domů.

2./1. *Assanační výpůjčka.* K dotazu pana městského radního dra Růžičky, v jakém stadiu jest záležitost nové assanační půjčky sděleno, že v příčině té bude za několik dnů podána písemná zpráva členů finanční komise a městské rady.

9./1. *Buštěhradská dráha.* Pan měst. radní Brož navrhl, aby se městská rada zasadila o snížení sazeb jízdních cen na Buštěhradské dráze, kteréž nyní byly zvýšeny, což zmenšuje návštěvu venkovanů v Praze; žádal, aby byli v té věci požádáni za intervenci poslanci za Prahu na říšské radě a aby zaslána byla žádost k ministerstvu železnic.

9./1. *Pitná voda.* K dotazu pana městského rady Schröttera, jak daleko pokročila záležitost pitné vody pro Prahu, bylo sděleno, že o této otázce jednáno bude ve schůzi správní rady společné vodárny pro Prahu a sousední obce ve středu dne 14. ledna; po ní odbývati se bude anketa znalců o Thiemově projektu v záležitosti opatření pitné vody.

9./1. *Pošta v Libni.* Ředitelství pošt a telegrafů bylo požádáno za odstranění některých nesrovnalostí a potíží na poštovním úřadě v Libni; k tomu sdělilo ředitelství, že na základě upozornění rady městské provedlo všestranné šetření, na základě kterého počet úřadnictva na poštovním úřadě v Libni rozmnožilo o tři síly, čímž umožněno rozšíření úředních hodin na nepřetržitou dobu od 8. hod. ráno do 7. hod. večer; mimo to sluhové rozmnoženi o dva. Dále sděleno bylo, že ministerstvu předloženy byly četné návrhy na vydatné spojení s poštovní sítí.

9./1. *Úprava okolí kostela sv. Havla.* Obec Pražská ucházela se u místodržitelství o postoupení některých krámků u svatohavelského kostela za účelem úpravy tamního okolí. Místodržitelství sdělilo, že v tom směru vyskytují se rozmanité právní poměry, vyžadující delšího šetření; po provedení téhož bude obci učiněno další sdělení.

9./1. *Kanalisace Starého města a očištění Vltavy.* Kanalisační kancelář podala k dotazu, podanému svým časem panem drem Podlipným zprávu, že do konce r. 1903 bude možno provésti sběrač kanalisační v Sanytrové ulici a v něj zaústiti staroměstské stoky. Během roku 1904 bude pak možno provésti další části sběrače podél vyšší části Vltavy, tak že po té bude Vltava očištěna od výkalů, které až dosud z města na pravém břehu se v ní svádějí.

9./1. *Soutěž na stavbu obecního domu.* Schváleny byly podmínky soutěže na plány na stavbu obecního domu u Prašné brány; podmínky prozkoumány byly technickou komisí a porotou, do které požádáni byli pánové prof. Zítek a arch. Wiehl, prof. Schulz (za spolek architektů a inženýrů), stav. rada Tereba (za Měšťanskou besedu) a pp. měst. radní Č. Gregor a ob. st. Pasovský za obec Pražskou. Porotě bude povoleno k disposici 15.000 kor., by dle uznání svého rozdělila je na ceny. Lhůta konkursní končí 31. března t. r., výrok poroty má býti vynesen do 15. dubna t. r. Hlavní ustanovení podmínek jsou, aby budova projektována byla volně, by důstojně připojovala se Prašné věži; má býti třípatrová, s místnostmi representačními, obchodními a obytnými, tak aby jimi byla zajištěna též výnosnost.

9./1. *Střelecký ostrov.* Správní výbor sboru ostrostřeleckého sdělil, že jednání o vzdání se užívacích práv k ostrovu Střeleckému odročeno bylo na dobu neurčitou.

13./1. *Nový okr. lékař pro Prahu VII.* Městský radní Seifert žádal, aby uspíšeno bylo uskutečnění návrhu pana obecního staršího Rašína, aby pro sedmou část Prahy systemisováno bylo místo třetího okresního lékaře, ježto tamní dva okresní lékaři jsou prací přetíženi. Pan starosta dr. Vlad Srb sdělil, že záležitost ta přikázána byla organisační komisi, která se jí v nejbližších dnech bude zabývati.

13./1. *Osobní.* Členy komise pro odvod koní ve případě všeobecné mobilisace v r. 1903 zvoleni za obec Pražskou pp. ob. st. Stárka a Kreuzer, zástupci jich pp. ob. st. Bukovský a Svět.

Pitná voda pro Prahu.

Správní rada vodárny král. hlav. města Prahy a městských obcí Karlína, Smíchova, Král. Vinohradů a Žižkova svěřila smlouvou ze dne 11. prosince 1901, č. j. 251 Sp. V. panu stavebnímu radovi A. Thiemovi v Lipsku hydrologické prozkoumání území mezi Lysou n. L. až k Lhotě-Dřízům a mezi Káraným až k Sovojovicům. Úkolem tohoto hydrologa bylo, by, zařídiv a dokonav práce hydrologické v tomto území, podal zprávu, která by chod a výsledky provedených zkoumání popsala a výkresy znázornila a v *jasné a určité formě udala množství vody, jež z území toho získati lze.* Místní práce za tím účelem v pokusném poli počaly dne 8. listopadu 1901 a skončeny 8. května 1902. Požadovanou pak zprávu zaslal pan stavební rada A. Thiem dne 7. července t. r.

Z odborné zprávy té — „Zpráva o hydrologickém zkoumání území na pravém břehu Labském u Staré Boleslavi“, — jež dána jest v Lipsku dne 30. června 1902 a k níž pojí se četná řada plánů a diagramů, uvádíme:

Místní hranice provedených prací byly východně Lysá-Litol, západně Nedomice, severně Tuřice a jižně Labe.

Místa, kde se pracovalo, ležela bezvýminečně jen v údolí Labe a Jizery. Mimo toto údolí nebyl žádný otvor vrtací proveden, prozkoumány byly pouze úzké, ale dlouhé pruhy území úhrnné délky ca. 30 *km*.

V pokusném poli byly *dva druhy vod dokázány*: *spodní voda (podzemní)* s volnou hladinou v diluvium spodku údolí a jeho sousedství a spodní voda s napjatou hladinou, tak zvaná *voda artézská* ve vrstvách křídových. Oba druhy vod měly býti prozkoumány.

Zamýšlené také měření řeky Jizery se neprovedlo, poněvadž by se pro vysoký a stále silně kolísající stav vody v Jizeře nebylo účelu tohoto měření s jistotou dosáhlo.

Dle pozorování a výpočtů ve zprávě uvedených vychází, že získati lze

v trati od	Nedomic	do	Nov. Vestce . . .	319·95 sl.
„ „	Káraného	„	Litole	90·02 „
„ „	Káraného	„	Tuřic	255·78 „
„ „	Otradovic	„	Podbrachu . . .	29·77 „
			úhrnem . . .	695·52 sl.
			nebo okrouhle	700 sl.

spodní vody diluviální.

Pokud jde o *spodní vodu v útvaru křídovém (tak zv. artézskou)*, bylo staršími pracemi České spořitelny dokázáno, že území mezi sv. Václavem a Káraným relativně nejlepších výsledků poskytovalo a proto bylo tam 5 otvorů vrtných v bezprostředním sousedství starších a mezi tím již zase uzavřených, zapuštěno.

Hydrologické zkoumání vrtných otvorů není sice dosud ukončeno, jest však tak dalece provedeno, že úsudek o hodnotě artézských studní utvořiti se dá.

Po dalších úvahách, pozorováních a výpočtech praví pak stavební rada A. Thiem, že nesahá nijak vysoko, když vyměřuje množství artézské vody, jež trvale získati lze, na 120 sl.

Ve stati „Vztahy mezi měřeným a požadovaným množstvím spodní vody“, jež pak ve zprávě následuje, praví dožádaný znalec dále:

„Jímání vody má nejdříve 700 sl. trvale dodávati a pro pozdější dobu má býti možno toto množství na 1050 sl. zvýšiti. Zdali odpovídající dodatečné množsíví 350 sl. ve vodárně zprvu na 700 sl. postavené získáno a zvednuto býti má, aneb v druhé vodárně, místně od první oddělené, nepotřebuje teď rozhodnuto býti.

Oproti množství 700 sl., jež nejdříve se požaduje, jest na základě předchozích rozkladů a výpočtů dokázané množství 780 sl., jež sestává ze 700 sl. vody v diluviu a 80 sl. v útvaru křídovém. *Prozkoumané pole splňuje tedy požadavek naň učiněný.*

Vzdor tomu opatrný hydrolog bude starostliv o *zálohy*. Tyto jsou přímo i nepřímo hojně pohotově a záležejí především v *prodloužení profilových tratí.*

Trať Nedomice-Nový Vestec jest sotva údolím dolů prodloužení schopna. Vydatností v příslušném severozápadním konci ubývá značně; hladiny spodní vody klesají a v této okolnosti jest konstruktivní ztížení.

Naproti tomu trati Káraný-Litol a Káraný-Tuřice vykazují na svých koncích u Litole a Tuřic ještě velké vydatnosti a hladiny spodní vody ke koncům stoupají. Dle orografických stavů paty údolí řeky Jizery soudě, lze nad Tuřicemi ve směru severním ještě nejméně 7 *km* údolí použiti, kdežto jenom 8 *km* prozkoumáno jest. Rovněž příznivé jsou poměry východně od Litole.

Nerozšířil jsem zkoumání svá na jmenovaná místa, poněvadž to nebylo v rámci mého úkolu a já dosáhl účelu, o jehož dosažení nejdříve se jednalo, bez tohoto rozšíření. Z důvodů, které s vypracováním projektu souvisí, bude ovšem žádoucno, aby zkoumání dodatečně ještě ve větší místní rozloze se provedlo.

Nepřímá záloha leží v tom, že nejvyšší denní spotřeba v kterémsi městském zásobovacím okrsku neudržuje se stejnoměrně po celý rok. Střední denní spotřeba jest dle zkušenosti jenom 0·7 nejvyšší spotřeby, v našem případě tedy 500 sl.“

Výsledky provedených zkoumání shrnuje pak ku konci své zprávy pan stavební rada A. Thiem v posudek.

(Dokončení.)

Tyf v Praze.

V posledních dnech prosince 1902 a hlavně v prvých dnech ledna t. r. pronikly na veřejnost zprávy o tyfové epidemii v Praze. Zpráv těchto využitkovaly opětně některé německé listy k tendenčnímu očerňování našeho král. hlavního města Prahy. Hned zpředu poznamenati dlužno, že zprávy ony byly v nejednom kuse nesprávny a upřílišeny. Veleobec Pražská v záležitosti této co nejsvědomitěji vyplnila všechny povinnosti, které jí ukládá platné říšské i zemské zdravotní zákonodárství, ano, bez nátlaku v zájmu svého obyvatelstva šla a jde ještě mnohem dále. Tak především na určitých místech v jednotlivých částech města jsou pohotově zvláštní povozy, které určeny jsou jedině pro dopravu osob, jež onemocněly nakažlivými nemocemi. V příčině této upozorněno také společenstvo fiakristů a společenstvo drožkářů, dále správní rada městských elektrických podniků a majitel Křižíkovy elektrické dráhy Praha—Vysočany, aby všichni členové zmíněných společenstev a všichni zřízenci uvedených pouličních drah byli poučeni o tom, že nesmějí vůbec dopravovati ve vozidlech, určených pro veřejnou dopravu, osoby, onemocnělé tyfem aneb jinou nakažlivou nemocí. Dále z nařízení pana starosty započaly činnost svou v jednotlivých zdravotních okresech zdravotní komise obchozí, sestávající ze člena sboru obecních starších, magistrátního konceptního úřadníka, inženýra a městského okr. lékaře. Komise tyto prohlédnou všechny domy vůbec, při čemž zvláštní pozornost věnována bude sklepům, dvorům, záchodům a přeplněným bytům. Křiklavé nešváry budou z rozkazu komise na místě odstraněny, jinaké pak shledané závady oznámeny magistrátu ku příslušnému řízení. Co se dotýče všech škol pražských, stalo se neprodleně opatření, aby ve všech školních budovách byl dostatek svařené dobré vody pitné. Z nedostatku této hlavně vlna tyfu v poslední době poněkud stoupla, ač v některém okrese zdravotním dle potvrzení městského okresního lékaře o tyfové epidemii nemůže býti ani řeči; to týká se především I. zdravotního okresu (na Starém městě). Důkladné poučení o tom, co činiti, abychom se ubránili před onemocněním střevním tyfem, bylo nákladem obce Pražské v 10.000 výtiscích rozmnoženo a do všech domů v celém městě rozdáno. Všechny dobročinné ústavy, koleje, konvikty, hotely a noclehárny vybídnuty ke všestranné čistotě a opatrnosti a uloženo jim, aby každé onemocnění tyfem bez průtahu oznámily úřadu. V podobném směru dán přiměřený pokyn všem hostincům, kavárnám, vinárnám a výčepům, kteréž smějí užívati jak k pití, tak i k mytí rozličného nádobí pouze dobré svařené vody. Obecenstvo dále nárožními plakáty a novinářskými zprávami seznámo s tím, které studny obsahují vodu nezávadnou, a které studny byly uzavřeny, poněvadž voda v nich nebyla po stránce chemické a bakteriologické shledána bezvadnou. Pražské nemocnice mají v určitém počtu reservovaná lůžka pro onemocnělé tyfem a kromě toho postarala se obec Pražská o provisorní místnosti, určené k témuž účelu. Vůbec lze se vším důrazem prohlásiti, že se strany Pražské městské rady, která ve schůzi své dne 13. t. m. dala panu starostovi plný pouvoir ke všem vydáním, které s touto záležitostí souvisí, učiněno bylo co nejochotněji vše, co učiniti se dalo, tak že v této příčině nelze pranic vytýkati.

Výkaz o činnosti magistrátu a rady král. hlavního města Prahy r. 1902.

V době od 1. ledna do 31. prosince 1902 přijal protokol podací v záležitostech politických a obecních 239.371 kusů a v záležitostech kanceláře presidiální

2937 kusů. Počet čísel referátních byl v záležitosti Ia kanalisační a hospodářské 6680, Ib hospodářské 12.889, IIa živnostenské 32.265, IIb živnostenských společenstev 29.562, III. stavební 12.977, IV. popisní 43.499, VI. školní 6471, VII. vojenské 45.603, VIII. správní rady obecních plynáren 1044, IX. osobní 5018, Xa zdravotní 1559, Xb vymáhání léčebného 19.665, XII. asanační 2390, XIII. správní rady obecních vodáren 1516, XIV. zádušní 584., XV. správní rady pro podnik městských elektrických drah 2050, XVI správní rady ústředních jatek a trhu dobytčího v Holešovicích 322, XVII. humanitní 9963. V době od 1. ledna do 31. prosince 1902 odvedl podací protokol v 3068 položkách hlavní městské pokladně 1,578.560 k 44 h, v 1179 položkách berní pokladně 34.511 k 9 h, v 555 položkách úřadu zádušního 2928 k 71 h, v 31 položkách referátu školnímu 290 k 46 h, v 318 položkách referátu taxy vojenské 3301 k 29 h, v 522 položkách úřadu vrchního ředitelství ústavu chudých 5649 k 69 h, kolků a známek poštovních, výpravě a úřadu popisnímu 11.599 k 79 h, v 35 položkách úřadům ostatním 4917 k 42 h, úhrnem odvedeno 1,641.758 k 89 h. Počet opovězených svobodných živností byl 1614. Podacím protokolem magistrátu a rady král. hlavního města Prahy přijato bylo spisů: V měsíci lednu 20.400, únoru 21.270, březnu 21.320, dubnu 21.160, květnu 19.520, červnu 20.080, červenci 20.120, srpnu 18.000, září 17.750, říjnu 19.760, listopadu 20.590, prosinci 19.401; úhrnem 239.371. Podací protokol přijal v roce 1901 231.222 čísel a v roce 1902 239.371 čísel, tudíž v roce 1902 více o 8149 čísel.

V magistrátní úřadovně v Libni

bylo roku minulého přijato protokolem podacím 23.336 podání a spisů, 85 opovědí svobodných a řemeslných živností a na penězích úhrnem 55.846 k 70 h.

Pokladna úřadovny přijala v témž roce pro městský berní úřad v Libni 546.449 k 59 h, pro důchody obecní a obci spravované 191.659 k 57 h, dohromady 738.109 k 16 h a vyplatila celkem 734.594 k 98 h. Oddělení účtární přijalo a vyřídilo 1328 dekretů. Oddělení hospodářské přijalo k vyřízení v době od 1. února do konce roku 798 spisů, vydalo 1408 poukázek na různé práce řemeslnické a dodávky, poukázalo k výplatě 562 účtů za dodané práce a hmoty. V přístavě libeňském zpracováno a prodáno 2931 povozů ledu, za nějž odveden pokladně čistý výtěžek 2928 k 3 h. Vybrané poplatky tržní v Libni obnášely v minulém roce 1005 k 64 h, poplatky vážní 1388 k 82 h. Na dávce nápojové vybráno 49.344 k 85 h. Dle záznamů správy obecního hřbitova v Libni bylo na hřbitově tom v minulém roce pohřbeno 560 osob a sice 298 pohlaví mužského a 262 pohlaví ženského, osob dospělých 190, dítek 370, z těchto mrtvě narozených 31. Nejstarší byla žebračka Bělovská 100 roků stará. Dle stavu z 31. prosince 1902 byli úředně službou přikázáni 4 úředníci konceptní, 2 stavební, 9 účetních, 5 kancelářských, 1 úředník daně potravní, 1 kancelista pro službu výkonnou, 5 písařů, 1 odhadce, 1 strážník, 8 doručovatelů a jiných sil pomocných a 4 zřízenci daně potravní.

Pitná voda ze zahrady Kinských na Malé Straně a na Smíchově.

Práce, jichž bylo třeba k zachycení a rozvedení všech pramenů pitné vody v zahradě Kinských, byly minulého téhodne ukončeny a roury vodovodní, položené na Malé Straně až do Nerudovy ulice nad Kajetány, trojdenním prouděním pitné vody propláchnuty. Počínajíc 15. lednem t. r., možno na Malé Straně odebírati zdravou pitnou vodu ze zahrady Kinských ze sedmi stojanů a sice u zahrady Kinských, v Chotkově ulici, na Maltézském náměstí, na Tržišti, na náměstí Dražickém, v ulici Letenské a v ulici Lužické. Osmý stojan otevřen bude v ulici Nerudově, jakmile se tam zboura dům čís. 215—III. Na Smíchově jsou dosud otevřeny stojany u zahrady Kinských, na Jakubském náměstí a ve Švédské ulici. V nejbližší pak době postaví se stojany u Kajlové, na Majorce, u Skalky, ve Švarcenberkově třídě blíže ulice Komenského, u Knížecí a v nároží Královské třídy a Žižkovy ulice. — Otevřením nového vodovodu dostává se obyvatelstvu Malé Strany a Smíchova vody, která od dávna jest uznána za jednu z nejlepších v Praze a okolí. Zkousky chemické a bakteriologické daly úplně za pravdu staré zkušenosti. Aby se zabezpečila stálá spolehlivá vědomost o jakosti vody, zkoumána bude úředně každý měsíc. — Práce spojené se zachycením a rozvedením vody provedeny byly technickým úřadem obce Smíchovské vedením p. inženýra J. Vancla, společným nákladem obcí Pražské a Smíchovské, jakožto vlastnic zahrady Kinských.

Jmenování u obce.

Městskými okresními lékaři pro Libeň byli zvoleni pp. MUDr. Jan Ryba a MUDr. Josef Zafouk. Na nové místo okresního lékaře (povstalé rozdělením dosavadních okresů dra Buršika a dra Kettnera ve tři) zvolen p. MUDr. Josef Kristen.

Jmenování na pražských školách.

Ve schůzi rady městské dne 13. ledna 1903 zvoleni: na místo definit. katechety při měšťanské dívčí škole na Maninách vp. Josel Vřešťál; na místo definit. katechety při obecné dívčí škole v Holešovicích p. František Žundálek, na místo definit. učitelky při měšť. dívčí škole „U studánky" sl. Marie Houdková; na místo definit. učitelky při obecné škole na Starém Městě sl. Bedřiška Kopřivová; na místo definit. učitelky při ob. dívčí škole na Vyšehradě sl. Marie Brtnická; na místo definit. učitelky při obec. dívčí škole v Bubnech sl. Eleonora Hykešová; na místa definit. učitelek při obec. dívčí škole „U studánky" sl. Jana Fichtová, Anastasie Koppová a Božena Hrychová; na místo definit. podučitelky při obec. dívčí škole u sv. Františka sl. Aloisie Vetterová; na místo definit. podučitelky při obecné dívčí škole u sv. Jindřicha sl. Josefina Kronbauerová; na místo definit. podučitelky při obecné škole dívčí „U studánky" sl. Božena Hlaváčková.

Z elektrických podniků.

Dnem 1. ledna t. r. nastoupily v platnost nové sazby na elektrických drahách. Blokové lístky pro 6 stanic platné budou prodávány všemi průvodčími na vozích za cenu 2 kor. 50 hal. Obecenstvo se upozorňuje, že bude užito starých zásobních bloků, na kterých na zadní stránce bude vytištěna cena a platnost až do konce roku 1903. Blokové lístky pro školní dítky do stáří 10 let budou vydávány v pokladně elektrických podniků v tržnici staroměstské. Volné lístky platí na dále, než bude úplná jich výměna provedena. Legitimace dělnické lze obdržeti v kanceláři elektrických podniků za poplatek 2 haléřů.

Bezplatný kurs pro dítky s porušenou mluvou

zřízen jest nákladem městské rady král. hlav. města Prahy pro školní dítky VIII. části Prahy (v Libni). Zápis konán byl 2. ledna v měšťanské škole dívčí v Libni. Kurs určen pro nevýřečné dítky, jako jsou koktavé, za-

jíkavé, šišlavé, r, ř, k nebo jiné hlásky špatně vyslovující, brebtavé a huhňavé, pražských obecných a měšťanských škol a to od desátého do čtrnáctého roku věku svého. Kurs bude míti opět dvě (po případě i tři) oddělení a to jedno oddělení pro dítky koktavé a zajíkavé a druhé (i třetí) pro dítky jinak nevýřečné. V každém oddělení budou se konati nápravná cvičení třikrát v téhodni v hodinách poškolních.

Oslava Victora Huga v Paříži r. 1902.

Paměti poselstva král. hlavního města Prahy. Sestavil dr. Em. ryt. z Čenkova. Nákladem rady král. hlavního města Prahy. Kronika nezapomenutelných dnů návštěvy poselstva král. hlavního města Prahy v Paříži při příležitosti stého výročí narozenin Victora Huga sestavena byla pečlivě spisovatelem drem Em. ryt. z Čenkova a v nádherné úpravě vydána péčí městské rady. Obsahuje četná, výtečně reprodukovaná vyobrazení, zejmena podobizny, dále vylíčení příprav, cesty a uvítání poselstva, zevrubné zprávy o slavnostních dnech pařížských a zejmena velice cenný materiál, snesený na základě obšírných zpráv francouzských i českých časopisů. Knihou tou zachováno jest budoucnosti mnoho zajímavého a důležitého, a dozná v interessovaných kruzích zajisté hojného rozšíření.

Almanach král. hlavního města Prahy

na rok 1903 (ročník VI.) redakcí adjunkta Vojt. Krause byl právě vydán. Almanach obsahuje článek dra Čeňka Kliera „O městské spořitelně“, pokračování článku dra Teige „O měšťanech pražských“. Prodáván bude za 2 k a bude dán do komise knihkupectví Bursika a Kohouta.

Z městské knihovny pražské.

V měsíci prosinci m. r. půjčeno bylo v 19 dnech půjčovních 4479 čtenářům 10.091 svazků knih, a sice 3743 sv. belletrie domácí, 4380 sv. belletrie cizí (překladů a originálů), 515 sv. poesie a dramat, 139 sv. děl dějepisných, 117 sv. děl cestopisných. 500 časopisů, 32 sv. filologických, 64 sv. filosofických a paedagogických, 39 děl věd státních, právních a politických, 36 spisů lékařských, 31 děl z oboru průmyslu a hospodářství, 336 sv. skladeb hudebních a 159 svazků z ostatních oborův. Proti měsíci prosinci m. r. bylo více čtenářů o 925 a počet půjčených knih o 2181 svazků větší. Počet stálých čtenářů dostoupil výše 2533, tudíž proti měsíci listopadu m r. o 219 nových čtenářů více. Za celý rok 1902 půjčeno bylo 48.864 čtenářům 101.329 svazků knih. V roce 1901 půjčeno bylo 39.453 čtenářům 83.893 svazků, jeví se tedy návštěva o 9411 čtenářův a 17.436 svazků větší.

V ústavu pro bezplatné sprostředkování služby a práce

hlásilo se v měsíci prosinci v oddělení mužském 524 zaměstnavatelů a 876 dělníků a učňů (z Prahy 474, z venkova 402); práci obdrželo 524 dělníků a učňů (313 z Prahy a 211 z venkova). — V oddělení ženském hlásilo se 231 zaměstnavatelů a 387 služebných (242 z Prahy a 145 z venkova); do práce bylo poukázáno 231 služebných (145 z Prahy a 86 z venkova).

Za celý minulý rok hlásilo se v oddělení mužském 6588 zaměstnavatelů a 11.666 dělníků a učňů (7072 z Prahy a 4594 z venkova), práci obdrželo 6814 dělníků a učňů (4319 z Prahy a 2495 z venkova); v oddělení ženském hlásilo se 3176 zaměstnavatelek a 7321 služebných (4365 z Prahy a 2956 z venkova); do práce bylo poukázáno 3176 služebných (1971 z Prahy, 1205 z venkova).

Týdenní výkazy.

V týdnu od 14. do 20. prosince obnášel hrubý příjem na lávce z Král. Vyšehradu na Smíchov 85 k 92 h, na mostě Palackého 4008 k 68 h, na mostě Žofínském 118 k 44 h, na mostě císaře Františka 3804 k 96 h, na mostě císaře Františka Josefa 2895 k 96 h, na mostě přes Štvanici 2444 k 90 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 712 k 10 h, ve slatinných lázních tamtéž 65 k, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 78 k 32 h.

Dělníků zaměstnávala obec Pražská 1512, a to 1225 řádných a 287 mimořádných.

V týdnu od 21. do 27. prosince m. r. obnášel hrubý příjem na lávce z Vyšehradu na Smíchov 169 k 16 h, na mostě Palackého 4071 k 09 h, na mostě Žofínském 225 k 60 h, na mostě císaře Františka 4382 k 54 h, na mostě císaře Františka Josefa 3270 k 36 h, na mostě přes Štvanici 2426 k 28 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 880 k 90 h, ve slatinných lázních tamtéž — k, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 120 k 88 h.

Dělníků zaměstnávala obec Pražská 2070 řádných, 283 mimořádných, celkem tedy 2353.

V týdnu od 28. prosince 1902 do 3. ledna 1903 obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 213 k 8 h, na mostě Palackého 4166 k 60 h, na mostě Žofínském 237 k 26 h, na mostě císaře Františka 4554 k 26 h, na mostě císaře Františka Josefa 3501 k 72 h, na mostě přes Štvanici 2559 k 74 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 936 k 30 h, ve slatinných lázních tamtéž 25 k, v uhličnatých lázních tamtéž — k, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 118 k 44 h.

Dělníků zaměstnávala obec Pražská 2327, a to 2009 řádných a 318 mimořádných.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. Č. j. 230.634 ref. XVII. Z úroků jmění nadace, založené *Františkem Kaisrem*, poděleno bude v roce 1903 částkami po 200 k šestnáct (16) zachovalých, bez své viny schudlých měšťanů pražských. Kdož by o nadání toto ucházeti se chtěli, nechť podají žádosti své řádně doložené *o své zachovalosti, nezaviněné chudobě* a o nabytém právu měšťanském, *nejdéle do 20. ledna 1903* v podacím protokole rady městské v Staroměstské radnici (přízemí čís. 1.). Při tom se výslovně podotýká, že ku žádostem podaným po lhůtě, jakož i ku žádostem nedoloženým přihlíženo nebude. Rada král. hlavního města Prahy, dne 30. prosince 1902.

Vyhláška. Č. j. 1785 ref. X. a. Magistrátu přišlo k vědomosti, že obecenstvo používá namnoze vody ze stojanů na ulicích a z vodovodů v domech jako vody pitné. Ježto onemocnění tyfem břišním v Praze u větší míře se vyskytuje a ježto používání vod nezpůsobilých k pití další šíření se této nemoci může míti za následek, upozorňuje se obecenstvo, aby nepilo říčné vody ani ze stojanů na ulicích ani z vodovodů v domech. Dále doporučuje se, aby kdekoli nelze si opatřiti dobrou pitnou vodu, užívalo se k pití *pouze vody svařené* a aby příbytky držány byly v náležité čistotě a nebyly přeplňovány. Magistrát král. hlavního města Prahy, dne 8. ledna 1903. Za starostu: Dr. Růžička.

Vyhláška. Č. j. 7237 ref. I. A. Obec Pražská vypisuje veřejnou soutěž na podání náčrtků pro stavbu nového obecního domu na staveništi bloku B) pozemků bývalých Králodvorských kasáren č. p. 654 - I. v Praze u Prašné věže. Konkursu mohou se účastniti pouze architekti národnosti české. Podmínky konkursu s programem stavebním, plány a další pomůcky vydány budou konkurentům na požádání městským úřadem stavebním v Praze. Návrhy buďtež podány do hlavního protokolu na radnici Staroměstské v Praze *nejdéle do 31. března 1903 do 12. hodiny polední* aneb nejdéle toho dne dány na poštu. Lhůta tato prodloužena nebude. Později došlé práce nebudou přijaty. Rada král. hlavního města Prahy, dne 9. ledna 1903.

Výroční účet z výdajů na vodárnu král. hlav. města Prahy a městských obcí Karlína, Smíchova, Král. Vinohradů a Žižkova za rok 1902, který projednala a schválila správní rada této vodárny ve schůzi dne 14. ledna 1903, vyložen jest dle ustanovení § 20. stanov společné správy pro zřízení a udržování jmenované vodárny po 14 dnů, počínajíc dnem 16. t. m. v místnostech úředních této správní rady (referát vodárenský) ve Staroměstské vodárně v Praze č. p. 201—I. ve II. poschodí, a to v hodinách úředních od 8. hod. ranní do 2. hod. odpolední.

Všichni poplatníci a voliči král. hlav. města Prahy a městských obcí Karlína, Smíchova, Král. Vinohradů a Žižkova mají právo do vyloženého výročního účtu nahlédnouti a námitky proti němu činiti u svého zastupitelstva obecního, a to v 8 dnech po uplynutí 14denní lhůty, po kterou byl výroční účet vyložen.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika“ závod tiskařský a vydavatelský v Praze na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 2. V PRAZE dne 31. ledna 1903. Ročník X.

Rada městská.

16./1. *Obecní dům.* Německý spolek pro městské záležitosti společně s ředitelstvím kasina, německým spolkem tělocvičným a některými majiteli domů podali odvolání z usnesení sboru obecních starších ohledně zakoupení staveniště u Prašné věže ke stavbě obecního domu. Ježto obecní řád nezná žádných odvolacích prostředků v samostatné působnosti a akt nepodléhá schválení zemského výboru (nehledě ani k tomu, že spolek pro městské záležitosti není k podobným podáním vůbec legitimován) – bude podání to jako nepřípustné vráceno.

16./1. *Ulice na Slupi.* Pan měst. radní Schrötter dotazoval se, kdy přikročeno bude ke konečné nutné úpravě ulice na Slupi, zejména v přední její části. Odpověděno bylo, že ulice na Slupi je v programu letošních prací a lze proto doufati, že k úpravě záhy dojde.

16./1. *Výzdoba vestibulu v radnici.* Mistr Mikuláš Aleš podal své návrhy ohledně výzdody vestibulu staroměstské radnice; o návrzích těch jednati bude komise, sestávající z navrhovatele a pp. arch. Wiehla a prof. Kouly.

16./1. *Severozápadní dráha.* Svého času žádána byla severozápadní dráha, aby rekonstruovala přejezd nad ulicí Plaveckou v Libni, jenž jest nízký a úzký. Ředitelství poukazujíc na nákladnost projektu, projevilo ochotu provésti rekonstrukci, bude-li obec hraditi náklad. Usneseno, požádati ministerstvo železnic, aby v této věci ve prospěch obce zakročilo.

16./1. *Fortifikace.* Velitelství 8. sboru v záležitosti postoupení fortifikačních ploch na Vyšehradě a na Strahově sdělilo, že jednání o věci té je v plném proudu a že výsledek bude co nejdříve sdělen.

16/1. *Na stavbu nábřeží* od nábřeží Palackého k mostu císaře Františka přijata oferta firmy Kapsa, Müller a Buldra.

20./1. *Jízdní řád.* Pan měst. radní Weiss navrhl, aby dopsáno bylo policejnímu ředitelství, aby nedovolovalo příliš rychlou jízdu automobilů, zejména v úzkých ulicích.

20./1. *Komise pro otázky estetické.* Sdělen byl návrh p. ob. st. dra Jeřábka, aby sestavena byla komise pro projednávání otázek estetických a regulačních, sestávající z polovice ze členů zastupitelstva, z polovice z odborníků; návrh odkázán technické komisi.

20./1. *Díky za dar.* Usneseno vzdáti díky p. dru Frant. Sýrokovi, advokátu v Písku, za příspěvek 20 K pro fond Marie Riegrové a pro fond k léčení dětí krtičnatých.

20./1. *Z komitétu dam.* Schválen byl návrh dozorčí komise nad útulky, aby vysloveny byly díky paní Městecké za péči a činnost, které ve prospěch pražských útulků vyvinovala. Vzhledem k její resignaci na členství v komitétu zvolena na místo její paní Hubáčková.

20./1. *Lanová dráha na Letnou.* Nám. starostův p. inž. Neubert urgoval přeměnu lanové dráhy na Letnou v dráhu elektrickou.

20./1. *Metení ulic.* Pan měst. radní Brož žádal, by se stalo zařízení, aby na ulicích nebylo meteno v době, kdy školní mládež se ubírá do školy, když nelze zabrániti v nynějších mrazech prášení na ulicích.

20./1. *Splavnění Vltavy.* Sdělen byl návrh ob. st. p. dra V. Friče, aby radou městskou dopsáno bylo ministerstvu ve Vídni, aby se s přípravnými pracemi ve věci splavnění Vltavy uvnitř Prahy pokračovalo tak, aby na jisto roku 1904 s uskutečněním započato býti mohlo.

23./1. *Obecní dům.* Výbor jednoty výtvarných umělců společně s výborem Umělecké besedy žádaly, aby v projektované obecní budově u Prašné věže umístěn byl též výstavní sál; usneseno odpověděti, že žádosti této nelze vyhověti, ježto jest konkurs již vypsán. Některé spolky, zejména spolek architektův a inženýrů podaly žádosti za pronájem místností v novém obecním domě u Prašné věže; usneseno sděliti, že žádosti tyto jsou nyní ještě příliš předčasné.

23./1. *Regulace Botiče.* Na základě projektu úřadu stavebního na úpravu potoka Botiče na Vyšehradě, rozpočtěného na náklad 400.000 kor., jednáno bylo o této záležitosti s ředitelstvím státních drah; toto vyšlo obci Pražské ochotně vstříc, přistoupivši na její požadavky, zejména pokud se úpravy a postoupení pozemků a rozšíření podjezdů týče. Projekt bude nyní předložen sboru obecních starších ke schválení nákladu. Za rychlý postup v záležitosti té přimlouvali se pp. měst. radní Němeček a dr. Prachenský.

23./1. *Rokytka.* Organisované dělnictvo v Libni, upozorňujíc na znečišťování Rokytky otravnými zápachy z různých továren, žádalo za odstranění této závady: usneseno odpověděti, že odpomoženo bude brzkou regulací Rokytky.

23./1. *Stará rychta.* V návrzích hospodářské komise schválen byl návrh pana dra Kühna, aby znova

byl v úvahu vzat návrh, svého času dozorčí radou nad městskou tržnicí odůvodněný, aby pomýšlelo se na přestavbu domu čp. 404—I. (Staré rychty) k účelům obecním, pro které toto místo vedle tržnice z praktických důvodů je velmi důležitým a užitečným. Tentýž návrh znova byl učiněn ve schůzi dozorčí komise nad tržnicí dne 19. ledna t. r.

23./1. *Hájení zvěře.* Pan dr. Holubovský upozornil na to, že nastává čas hájení zvěře a žádal, by proto dozorčí orgány na trzích byly znova upozorněny na příslušné předpisy.

23./1. *Ve prospěch Prahy VII.* Pan Seifert předložil tři petice občanského klubu v Praze-VII., nesoucí se ke splnění dávných požadavků občanstva v této části města, totiž zřízení okresního soudu, nové lékárny a třetího okresního lékaře. O tohoto se již jedná, avšak s politováním vytknul p. navrhovatel, že městu o 35.000 obyvatelích nebyl zřízen dosud okresní soud, ač městům menším byl již přislíben.

23./1. *Větrání ve školách.* Pp. Schrötter a dr. Štych navrhli, aby byl pořízen zvláštní řád pro větrání školních místností, zejména aby ustanovena byla k tomu cíli určitá doba.

23./1. *Změna vyučovacích hodin.* Pan měst. radní Weiss se přimlouval, aby v zimních mrazech a tmách počínalo na školách vyučování pro menší dítky (nižších tříd) až o 9. hod.

27./1. *V zájmu vývozu zboží uzenářského.* Starostův náměstek p. dr. Groš spolu s obec. starším p. Červeným podali radě městské tento návrh: V německé říši novým zákonem o zdravotních opatřeních při prohlídce dovezeného masa stanoveny tak kruté podmínky a tolik různých poplatků za prohlídky, že dovoz šunek a různých druhů masa do Německa tím úplně bude zmařen. Prohlídka masa v našich jatkách jest tak podrobná a důkladná, že není příčiny, aby při vývozu do Německa opětnými prohlídkami byl vývoz zdražován. Proto navrhujeme: Budiž požádán klub českých poslanců na radě říšské, aby otázce této věnoval nutnou péči a aby podnikl takové kroky, aby český vývoz uzenářský do Německa náležitě byl ochráněn. Kdyby pak kroky tyto neměly míti výsledku, aby navzájem zakázán byl dovoz z Německa sekaného zboží uzenářského, westfalských šunek a pod.

27./1. *Dar.* J. J. Ferdinand kníže Kinský věnoval 100 K městskému chudobinci u sv. Bartoloměje; dárci vysloveny díky.

27./1. *Mensa academica.* Zástupcem obce pražské v Mense akademické zvolen pan obecní starší dr. Horáček.

27./1. *Stipendia.* Vypsán bude na 4 neděle konkurs na zadání 4 městských stipendií technických po 2000 K.

27./1. *Pokračovací škola.* Bylo schváleno, aby pololetní prázdniny na městské pokračovací průmyslové škole pro dívky dle analogie středních škol trvaly od 14.—17. února.

Zpráva městského fysikátu o tyfu břišném v Praze

od 19. prosince 1902 do 19. ledna (incl.) 1903.

I. *Tyfus břišný,* který jest v Praze endemický, jeví dle tabulky 1. výkazu číselného občasné vzplanutí, a to tím způsobem, že vždy po dvou létech nastává pohyb silnější, a tak vykazuje rok 1886: 655 nemocných domácích, z nichž zemřelo 78, roku 1889: 691 nemocných a 62 zemřelých, roku 18 1: 618 nemocných a 60 zemřelých, roku 1894: 1135 nemocných, 131 zemřelých, konečně roku 1897: 773 nemocných, 70 zemřelých. Od roku 1897 prošlo celých 5 let a teprve 19. prosince 1902 objevuje se stoupání tyfu v Praze. Příčina opozdění pravidelného tohoto stoupnutí po dvou létech vysvětluje se tím, že zřízením městské zkušební stanice studny po městě stále se kontrolují, voda z nich lučebnému i bakteriologickému zkoumání se podrobuje. Tím se stalo, že voda pitná podezřelé jakosti pravidelně se vylučuje.

Od 1. až do 19. ledna 1903 bylo hlášeno na městském fysikátu případů 179 domácích i cizích (z okolních obcích). Celkem od 19. prosince 1902 do 19. ledna 1903 onemocnělo z obyvatelstva občanského 238, zemřelo 15, c. a k. vojska onemocnělo 15.

Výkazy tyfu za rok 1902 dle měsíců a denní od 19. prosince 1902 do 19. ledna 1903 jsou připojeny. (Viz tab. 2. a 3.)

II. *Příčiny náhlého tohoto stoupnutí* dají se shrnouti asi v následující: Za velice nízkého stavu spodní vody dostavily se v polovici měsíce listopadu silné trvalé mrazy, jež potrvaly nepřetržitě až do 15. prosince.

Tím způsobeno silné klesnutí hladiny spodní vody; béřeme-li začátek prosince jakožto maximum tohoto klesnutí a počítáme-li dobu inkubační tyfu střevního

Tyf břišný v Praze 1884—1902.

Roku	I. Staré Město	IIa) Nové Město hořejší	IIb) Nové Město dolejší	III. Malá Strana	IV. Hradčany	V. Josefov	VI. Vyšehrad	VII. Holešovice-Bubny	VIII. Libeň	neznámé bydliště	Praha	Cizí
1884	77_{9}	85_{24}	33_{1}	54_{12}	7_{1}	14_{1}	9_{2}	—	—	—	279_{50}	140_{31}
1885	72_{10}	119_{21}	22_{4}	19_{5}	4_{2}	23_{1}	13_{1}	16_{3}	—	11	299_{47}	48_{26}
1886	228_{24}	102_{26}	53_{8}	39_{7}	5_{1}	202_{9}	4_{1}	13_{2}	—	9	655_{78}	47_{29}
1887	111_{17}	46_{17}	43_{12}	38_{11}	3_{1}	36_{2}	1	30_{5}	—	—	308_{65}	37_{19}
1888	143_{13}	57_{20}	38_{3}	32_{7}	5_{1}	49_{4}	5_{1}	21_{2}	—	8	348_{56}	58_{23}
1889	281_{22}	145_{17}	82_{6}	44_{5}	5	70_{6}	5	59_{6}	—	—	691_{62}	154_{25}
1890	198_{24}	181_{17}	43_{8}	54_{5}	7_{1}	66_{7}	4	22_{5}	—	6	581_{67}	157_{27}
1891	210_{13}	140_{20}	48_{7}	58_{7}	19_{1}	103_{8}	9_{1}	29_{3}	—	2	618_{60}	194_{31}
1892	190_{23}	111_{16}	48_{4}	25_{1}	16_{2}	54_{9}	25	58_{5}	—	—	527_{60}	133_{27}
1893	194_{25}	89_{8}	46_{9}	23_{4}	12_{1}	70_{7}	21	66_{8}	—	—	521_{62}	70_{37}
1894	329_{38}	190_{21}	109_{11}	77_{12}	45_{3}	114_{9}	89_{12}	182_{25}	—	—	1135_{131}	78_{32}
1895	152_{19}	134_{13}	42_{4}	48_{4}	21_{2}	62_{9}	18_{2}	93_{13}	—	—	570_{66}	94_{42}
1896	112_{7}	116_{18}	33_{5}	68_{9}	6	62_{5}	5	44_{6}	—	—	446_{50}	92_{21}
1897	252_{12}	126_{20}	55_{5}	39_{5}	18_{3}	179_{15}	5	99_{10}	—	—	773_{70}	8[illegible] $_{36}$
1898	103_{8}	113_{13}	45_{6}	70_{10}	27_{7}	24_{1}	3_{1}	75_{9}	—	—	460_{55}	177_{32}
1899	108_{11}	70_{12}	18_{3}	42_{6}	6_{2}	28_{5}	3_{1}	32_{6}	—	—	307_{46}	51_{22}
1900	113_{6}	97_{12}	33_{2}	32_{6}	4	76_{8}	9_{2}	40_{1}	—	—	404_{37}	47_{18}
1901	114_{13}	54_{14}	24_{3}	20_{5}	8_{1}	38_{6}	3_{1}	73_{5}	—	—	334_{48}	44_{29}
1902	123_{16}	88_{14}	46_{3}	47_{5}	19_{2}	36_{2}	8	115_{8}	23	—	506_{52}	24_{16}

Poznamenání: menší čísla v pravo dole značí úmrtí.

Tyf břišný v Praze roku 1902

dle průběhu měsíčního.

V lednu	hlášeno	bylo	 45	případů
„ únoru	„	„	. . . 34	„
„ březnu	„	„	 58	„
„ dubnu	„	„	 65	„
„ květnu	„	„	. . . 44	„
„ červnu	„	„	 29	„
„ červenci	„	„	 55	„
„ srpnu	„	„	. . . 38	„
„ září	„	„	 27	„
„ říjnu	„	„	 19	„
„ listopadu	„	„	 26	„
„ prosinci	„	„	 92	„

k tomu, objeví se, že stoupnutí tyfu střevního, jež ukazuje se nejintensivněji od 20. prosince, jest v kausálním nexu s klesnutím hladiny spodní vody. Důsledkem tohoto klesnutí bylo, že objevil se citelný nedostatek vody pitné ve studnách a obyvatelstvo bylo téměř přinuceno píti vodu říčnou z vodovodu. To zjištěno u mnoha hlášených případů. Konečně v třetí řadě podporuje další šíření se tyfu ta okolnost, že 15. prosince nastala náhlá obleva, snih a led náhle roztál a spláchl veškeré odpadové látky, dlouho na povrchu hromaděné, do některých špatně chráněných studen a do řeky.

Na Starém Městě jsou případy roztroušeny a podmíněny jednak klesnutím spodní vody, jednak místními škodlivostmi.

Na Novém Městě objevuje se tím hustší vyskytování tyfu, čím blíže k řece. Nejvíce zatížena jest čtvrt svatopetrská v okolí Klimentské ulice.

Na Malé Straně a na Hradčanech dlužno stoupnutí tyfu přičítati hlavně klesnutí spodní vody a důslednému pití říčné vody.

V Holešovicích potvrzují se uvedené již příčiny stoupnutí tyfu nejmarkantněji. Téměř veškeré případy nahromadily se v okolí Kamenické, Vinařské a Veverkovy ulice, v krajinách to, kde panoval již v létě nedostatek pitné vody. Téměř u polovičky hlášených případů zjištěno, že byla pita voda z vodovodu.

Libeň vykazuje malé stoupnutí.

Typhus abdominalis v Praze od 19. prosince 1902 do 19. ledna (incl.) 1903.

Denní výkaz.

Části města

	I.	II. *a)*	II. *b)*	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Praha	Mimo to v cizích nemocnicích
Den	38.250	63.909	22.326	21.332	5784	9047	5506	32.541	22.112	220.807	
19. prosince	[illegible]	2	—	—	—	—	—	—	1	4	—
20. „	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—
21. „	1	2	3_1	—	—	—	—	5_1	—	1 2	—
22. „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23. „	—	4	1_1	—	—	—	—	3	—	8_1	—
24. „	1	—	2	1	—	—	—	1	1	6	—
25. „	—	—	—	1	—	—	—	2	—	3	—
26. „	2_1	—	2	—		—	—	5	—	10_1	—
27. „	—	1	—	—	—	—	—	—	-	1	—
28. „	4	—	[illegible]	1	4	—	—	3_1	—	14_1	—
29. „	2	1	1	—	1_1	—	—	4_3	—	9 4	—
30. „	—	1	1	1	1_1	—	—	1	—	5_1	—
31. „	—	—	—	—	—	—	-	2	—	2	—
1. ledna	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	1
2. „	1	2_1	—	—	1	—	—	3	—	7_1	—
3. „	2	3	1	—	—	2	1	1	—	10	—
4. „	1	—	—	—	2	—	—	4	1	8	—
5. „	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
6. „	1	1	2	—	—	—	—	2	1	7	—
7. „	—	—	2	1	—	—	—	1	—	4	—
8. „	—	1	2	—	2	—	—	2	1	8	—
9. „	3	[illegible]	—	—	1	1	—	3	—	9	—
10. „	3	1	1	—	9	—	—	5_1	—	19_1	—
11. „	—	5	1	—	3	2	—	4	—	15	1
12. „	—	2	1	—	3	1	—	2	1	10	—
13. „	4	1	2	1	—	—	1	8	3	20	—
14. „	1	—	2	2	—	—	—	5	—	10	—
15. „	—	1	2	1	2	2	—	2	2	12	—
16. „	3	[illegible]	—	3	—	1	—	3_1	—	12_1	2_2
17. „	2	—	—	—	3	—	—	—	—	5	—
18. „	2	3	1	—	—	—	—	1	—	7	1
19. „	—	—	1	1	—	—	—	2	—	4	—

Poznamenání: menší čísla v pravo dole značí úmrtí.

Hromadění případů pozorováno v král. zemské porodnici a nalezinci.

III. *Opatření*, která byla provedena, jsou tato: Obyvatelstvo bylo vyzváno počátkem ledna veřejnými vyhláškami, by nepilo vody říčné z vodovodů a nevařené studničné, by dbalo čistoty příbytků a záchodů a pokynů úředních lékařů; současně byli městští okresní lékaři fysikem vyzváni zvláštním oběžníkem, jak postupovati mají; dále bylo v této době dáno k vyšetření vod 67, 13 bylo zavřeno; mezitím došlo 27 nálezů; 10. ledna byla pak voda pitná dobré jakosti v části nejvíce ohrožené, v Holešovicích-Bubnech, rozvážena.

Obyvatelstvu pražskému byl 13. ledna vyhláškami v denních listech sdělen výkaz dobrých vod, celkem 171; pro Staré Město 50, pro Nové Město 40, pro Malou Stranu a Hradčany 40, pro Josefov 2, pro Vyšehrad 4, pro Holešovice-Bubny 18, pro Libeň 17, při čemž podotknouti třeba, že byla obyvatelstvu poskytnuta voda idealné jakosti z Kinského zahrady, která bude asi stejného původu, jako jest voda zámeckého vodovodu, která jest k volnému používání poskytnuta obyvatelstvu Malé Strany a Hradčan.

Rada městská požádána, aby opatření učinila, by z vodáren městských pouze řádně filtrovaná voda

říčná, a to hlavně z vodárny podolské do města se čerpala, a aby přímé čerpání vody z řeky, zejmena pak z vodárny u mlýnů staroměstských, která se pod ústím hlavní stoky staroměstské nalézá, zamezilo.

Opatření, nařízená místodržitelským výnosem ze dne 13. ledna 1903 a týkající se obligatorního hlášení případů tyfu, provádění desinfekce, dopravy nemocných, zařízení isolační nemocnice, pití svařené vody v hostincích a kavárnách, odstraňování závad zdravotních a poučování obecenstva tiskopisy, se provádějí. Ohledně dalšího trvání tohoto vzplanutí tyfu lze se vyjádřiti v tomto asi smyslu:

Obyvatelstvu poskytnut byl výkaz studen, jež poskytují nezávadnou, dříve chemicky i bakteriologicky prozkoumanou vodu k pití; výkaz takový, jako tento 13. ledna 1903 s obyvatelstvem sdělený, nemohl v žádné z dřívějších epidemií v tak krátké době poskytnut býti. Hledíme-li pak ještě k tomu momentu, že okresní lékaři zdravotní opatření důsledně provádějí, a že i obyvatelstvo více o zdravotnictví veřejné se zajímá a ku svému úplnému upokojení i svařené vody pije, lze očekávati, že tyfus břišný do konce ledna do svých starých mezí se vrátí.

Epidemie tyfová v Praze.

Projev městské rady král. hlav. města Prahy o útocích německého tisku na Prahu v příčině tyfu. Po zahájení schůze městské rady pražské dne 16. ledna t. r. přednesl městský r. p. dr. Ed. Baštýř interpelaci, v které žádal vysvětlení, jaké stanovisko zaujme městská rada k neustálému štvaní německých listů na Prahu v ohledu hygienickém a dále pak vysvětlení, pokud zprávy o epidem i tyfové v Praze jsou odůvodněny. K této interpelaci odpověděl starosta dr. Srb obsažnou řečí, přerušován často bouřlivým souhlasem členů městské rady. Zmínil se především o tom, že tupení Prahy v ohledu hygienickém nepřátelským tiskem z důvodů ovšem národnostních naplňuje každého rozhořčením, ježto v přítomné době naprosto není příčiny, pro které by hlavnímu městu našeho království mohly býti činěny výčitky. Tyfus není v Praze více rozšířen, nežli bývá pravidelně v dobách rozvodnění Vltavy. O epidemii ve větším rozměru nelze mluviti, poněvadž dnešní stav případů tyfu poukazuje na to, že klesne brzy na průměrnou číslici stationérní. Tupení německého tisku vzniká ovšem z důvodů velmi průhledných a jest politováníhodno, že hana vychází z řad těch, kteří sami v městě tomto bydlí, a v to, z čeho město obviňují, sami nevěří. (Výborně!) Dále uvedl p. starosta, že není třeba strachovati se epidemie, ale jest ovšem třeba opatrnosti a proto bylo obyvatelstvo Prahy poučeno a byla učiněna veškerá zdravotnická opatření způsobem vzorným — jak zdravotní orgány vesměs dosvědčují — a nebylo žádného kroku opomenuto. Pokud se vody týče, jest ovšem pravda, že nemá Praha dosud jednotného vodovodu, ale jest nesprávno, viniti z tohoto nedostatku jedině městskou radu pražskou, což bohužel nečiní pouze jednotlivci — mezi nimi i páni poslanci na radě říšské — ale i místodržitelství ve svém výnosu. Vždyť přece zákonem ze dne 16. srpna 1899 byla co samosprávný orgán zřízena společná rada vodárenská všech súčastněných obcí, jež o záležitosti té jedná zcela samostatně a přejímá veškerou zodpovědnost. Ale i tento orgán dbal pilně své povinnosti a úsilovná práce jeho dospěla právě v těchto dnech výsledku: projekt na opatření pitné vody jest vypracován a 22. t. m. počne o něm jednati anketa znalců. Rozhodnutí stane se v únoru a bude možno počíti s vodoprávním řízením. Ze všech těch důvodů vyplývá, že napadání obce pražské a jejího zastupitelstva je úplně nemístné a nutno jest jednou pro vždy proti němu se ohraditi a odkázati je do příslušných mezí. (Výborně!) Byli jsme k jistým kruhům příliš shovívaví a snášeli jsme mlčky jejich domýšlivou rozpínavost; ale nyní, dokud je čas, musíme říci: až potud a ne dále! (Bouřlivý souhlas.) Jest to přímo zahanbující pro pp. říšské poslance, kteří volají, že nemá býti státní subvence dříve Praze vyplácena, dokud nebude pitná voda opatřena a kanalisace provedena. Toť nevědomost, nad kterou žasneme — vždyť subvence nebyla povolena ani na asanaci, ani na kanalisaci, ani na pitnou vodu, nýbrž jedině na stavby nábřeží a mostů! To sluší důrazně vytknouti Nicméně ani pokroku pražské kanalisace nelze upříti uznání, jehož dochází také ve všech kruzích odborných a všecky výtky rozpadnou se v nivec, až systematická kanalisace počne fungovati a dosaženo bude součinnosti súčastněných obcí při provedení a dokončení jejím. Pan starosta dr. Srb projevil posléze náhled, že jest třeba, aby v celé této záležitosti, pro kterou tisk německý Prahu ostouzí, podáno bylo náležité vysvětlení na místech úředních, zejména na místodržitelství; dále aby poměry byly objasněny klubu českých poslanců, aby v debatě na říšské radě obhájili čest hlavního města a poukázali na to, z kterých pramenů hana na Prahu se kydá. V závěrku řeči své poukázal pan starosta dr. Srb ještě k tomu, že bývaly v Praze mnohem větší epidemie tyfové, aniž by veřejnost byla k vůli tomu štvána; tím patrnější jest tendence nynější, kdy číslice mluví o stavu pro Prahu poměrně příznivém, tak že v mnohých okresech vůbec žádné epidemie tyfové není. Není třeba ovšem polemisovati s tím systematickým tažením, ale jest třeba tyto nízké útoky rázně odmítnouti! (Bouřlivý souhlas.) Po té rozhovořili se o věci té ještě pp. dr. Růžička, Vaníček a dr. Baštýř, jenž poukázal, že tisk německý nerozlišuje Prahu a policejní rayon, a že mortalita patrně nestoupla, neboť v celém policejním rayonu vyskytlo se za týden toliko devět případů úmrtí na půl milionu obyvatel. K návrhu p. Vaníčka vyslovila rada městská jednomyslný souhlas s projevem pana starosty identifikujíc se s jeho náhledy.

Anketa znalců oboru hygienického, geologického, technického a chemického

k posudku otázky zásobování král. hlav. města Prahy s obcemi sousedními zdravou vodou konala schůzi první ve čtvrtek dne 22. ledna t. r. v kanceláři společné vodárny ve Staroměstské vodárně.

Předsedal pan architekt Gregor, předseda správní rady společné vodárny.

Přítomni byli: pan starosta král. hlav. města Prahy JUDr Srb, jako předseda dozorčí rady společné vodárny, jako dožádaní znalci pp. J. M. rektor, dvorní rada prof. Horbaczevski, prof. Woldřich, prof. Petrlík, prof. Pravda, prof. Hráský, vrchní inženýr Bauer, prof. Rayman, inženýr Krátký, inž. Neumann, dále pp stavební rada B. Staněk a městský radní Tykač.

Pan starosta Dr. Srb uvítal členy ankety, přál poradám ankety dobrý zdar a žádal, by anketa práce co možná uspíšila, by otázka vodárenská konečně mohla býti rozřešena.

Na to předseda pan architekt Gregor udělil slovo panu magistrátnímu sekretáři JUDr. Jirglovi, kterýž nastínil průběh a postup otázky vodárenské v Praze od jednání s Českou spořitelnou roku 1896 o postavení nové ústřední vodárny pro Prahu a obce sousední a dodání detailního projektu tímto ústavem na tuto vodárnu až do vypracování a dodání předchozího projektu stavebního rady A. Thiema na zásobování Prahy s obcemi sousedními vodou spodní z území u Staré

Boleslavi a hygienického posudku pana prof. dra G. Kabrhela o vodě spodní z území tohoto projektu a vyložil, kterak k výsledku prací, jež anketě znalců předloženy, došlo.

Pan předseda Gregor žádal po přednesení této zprávy, by především projednal se postup, kterým anketa ve pracech svých a posudku svém pokračovati míní a aby proto hlavně anketa práci mezi své členy rozdělila.

Po náhledech a přáních, která v té věci jednotliví pp. členové projevili, schváleno, aby anketa rozdělila se ve dvě skupiny a to jednak geologicko-lučebně-zdravotní a jednak hydrologicko-technickou. První skládá se z pp. rektora Horbaczewskiho a profesorů Woldřicha, dra Slavíka, dra Kabrhela, dra Raýmana a inž. Neumanna, druhá z pp. prof. Hráskýho, Petrlíka a Pravdy, vrchního inženýra Bauera a inženýra Krátkýho.

Jednotliví členové ankety prozkoumají materiál ihned a pak každá skupina sejde se k poradě zvlášť a až skončí svou práci, bude společná porada ankety.

Zpráva

o činnosti kanceláře kanalisační za IV. čtvrtletí (říjen-prosinec) 1902.

Kanalisační kancelář podala radě městské tuto zprávu o své činnosti za čtvrté čtvrtletí 1902.

1. *Čistící stanice kanalisační* v Bubenči. V tomto období dokončeny byly klenby nádržek čisticích, zaklenuta galerie odpadní a vyvedena klenba nad kopulovitým ukončením lapáku písku úplně, v podélné části lapáku pak z jedné poloviny. Nad klenbami nádržek čisticích vyzděny veškeré ventilační šachty a provedena zároveň nasypávka plochy čisticích nádržek. Dále položeny byly rourovody litinové, sloužící za ssací rourovody pro učištěnou vodu nádržek čisticích a pak rourovody určené k vytlačování zčistěných vod k pokusným biologickým filtrům na Císařském ostrově. Započato bylo s vyzdíváním vstupního schodiště do čisticích nádržek. Kancelář předložila návrh na provedení podélných lávek, sestrojených ze železa, v obou krajních galeriích, kterýžto projekt byl radou městskou schválen, a vypsáno bylo na dodání konstrukce této obmezené ofertní řízení. Dne 4. listopadu konána byla vycházka členů spolku architektův a inženýrů v král. Českém na staveniště stanice čisticí. V druhé polovině měsíce prosince při odchodu ledu na Vltavě stoupla voda v řece na 2 *m* 60 *cm* nad normálem a zatopila spodem nádržky, aniž jakýchkoli škod na stavbě způsobila.

2. *Hlavní sběrač B* v Král. Oboře. Na základě veřejného ofertního řízení byla stavba zadána v měsíci říjnu staviteli p. Tomáši Amenovi, jakožto nejlevnějšímu z oferentů, za úhrnný obnos K 320.631·55. Týž započal dne 27. října 1902 s prací stavební a sice poblíže strážního domku č. 64 směrem k potoku odvodňujícímu Stromovku. Následkem krutých mrazů byla práce začátkem prosince přerušena, avšak 30. prosince, když mrazy polevily, bylo ve stavbě pokračováno. Provedeno bylo celkem 50 *b m.* stoky úplně a 100 *b. m.* příkopu stokového. Projekt stokového sběrače *B* dle poslední alternativy byl výnosem c. k. ministerstva železnic z prosince r. 1902 schválen.

3. *Stavba hlavních stok na velkém náměstí Staroměstském.* V uplynulém období provedeno bylo spojení hlavních stok u věže radnice Staroměstské a komora se vstupem pro cizince vyjímajíc schodiště v trottoiru úplně. Zároveň provedeno stokové potrubí na východní straně Velkého náměstí od Dlouhé třídy až k ulici Celetné úplně; trať hlavního sběrače VIII. od ulice Celetné až k radnici rovněž byla úplně dohotovena, kdežto část stoky této uvnitř ulice Celetné až k ulici Štupartské, kteráž tunelovacím způsobem se prováděla, byla z poloviny dohotovena. Práce u věže Staroměstské jsou úplně skončeny, aniž jakékoliv pohyby země a ohrožení staveb okolních byly nastaly. V ulici Melantrichově otevřena pracovní šachta na křižovatce s ulicí Kožní a tunelováno směrem k náměstí Staroměstskému pro sběrač č. VI., pro kterýž zároveň z pracovní šachty ležící před domem č. p. 480-I. štolováno směrem protivným.

V této době konáno bylo soudní ohledání domů č. p. 481, 482, 554 a 478, o kteréž majitelé domů těchto žádali, aby mohli za případné škody, které by stavbou stok na majetku jich vznikly, se na obci Pražské hojiti. Dosud nebylo pozorováno na žádném domě na velkém náměstí Staroměstském ani v ulici Celetné a Melantrichově jakéhokoliv poškození následkem stavby.

4. *Stoky v hlavní třídě asanační* poblíže shybky Staroměstské. Stavitel p. Václav Dickopf, jemuž stavba ta byla zadána, započal v říjnu 1902 se stavbou a sice s výkopem pro hlavní sběrač III. Poněvadž sběrač tento vede těsně podél základů domu č. p. 879-I., kterýžto dům v dosti chatrném stavebním stavu se nalézá, žádala obec Pražská za soudní zjištění jeho stavu, aby snad závady, kteréž dům tento vykazoval před stavbou stoky, nebyly později svalovány na obec Pražskou, že stavbou stoky byly způsobeny. Soudní znalci prohlásili, že lze pravděpodobně za to míti, že následkem stavby stoky nastanou další poruchy a poškození domu tohoto. Předpověď ta se nesplnila, poněvadž stoka podél domu tohoto byla v uplynulém období úplně dohotovena a práce sama neměla pražádného poškození domu č. p. 879-I. v zápětí. Vedle sběrače III. provedena část stoky vedlejší, probíhající na východní straně hlavní třídy asanační od zaústění do sběrače č. IV. až k ulici Rabínské.

5. *Stoky v Staroměstském asanačním území vůbec.* Ježto v r. 1903 provésti se má stavba hlavního sběrače III. v ulici Sanytrové a Křižovnické, stavba hlavního sběrače A v hlavní třídě asanační a stavba sběrače IV. v ulici u Milosrdných, předložila kancelář kanalisační plán ploch, kteréž pro stavbu těchto stok třeba získati, aby referát asanační mohl zavčas o odkoupení a zboření překážejících domů a získání potřebných ploch se postarati. V témže smyslu učinil návrh pan městský radní Dr. Podlipný, aby za účelem očistění Vltavy v území Staroměstském od přítoku špinavých vod bylo konečně přikročeno ku stavbě hlavního sběrače Staroměstského III., kterýmž by staré stoky byly zachyceny a obsah jich shybkou a tunelem do Bubenče odveden. K návrhu tomu podala kancelář kanalisační zprávu, v kteréž poukázala k tomu, že lze doufati, že do května 1903 část starého židovského hřbitova, kteráž nejvíce provedení sběrače stokového III. vadí, přejde do majetku obce Pražské, takže během r. 1903 sběrač tento může býti proveden.

6. *Stokové potrubí na náměstí Malostranském a v ulici Sněmovní.* Na základě schváleného projektu a rozpočtu na stavbu těchto potrubí vypsáno bylo veřejné ofertní řízení a stavba zadána nejlacinějšímu oferentu staviteli Františku Šafaříkovi za obnos 21.080 K 91 h. Týž započal dne 20. října 1902 se stavbou na náměstí Malostranském od průlomu „u Klíčů" směrem k vojenskému velitelství a současně v ulici Sněmovní od ulice Valdštýnské počínaje kolem sněmovní budovy až k ulici Thunské. V těchto dvou partiích byla práce stavební v r. 1902 úplně ukončena; s otvíráním dalších stavebních jam se nezačalo následkem krutých mrazů.

7. Stavba stoky v ulici Botičské a stokového potrubí v ulici na Slupi, kterou prováděli inženýři bratři Pažoutové, byla začátkem listopadu dokončena a 17. listopadu 1902 komisionelně převzata.

8. Za příčinou provedení obou hlavních stok podél potoka Rokytky v Libni byly vykonány v tomto čtvrtletí veškeré přípravné práce. Tak zejména provedeno na 22 místech sondování terrainu za účelem seznání jeho složení, kterouž práci provedla firma Kress a Bernard vrtáním. Dne 7. listopadu 1902 vypsáno bylo veřejné ofertní řízení na zadání stavby stok, kteréž končilo do 2. prosince. Stavba sama pak zadána byla nejlevnějšímu z oferentů p. inženýru Antonínu Losovi ze Smíchova za úhrnný obnos 213.600 K. Dne 28. listopadu a ve dny následující konáno bylo řízení vodoprávní za účelem prozkoumání projektu na stavbu stok, při kterémž nebylo se žádné strany činěno námitek proti projektu, tak že se dá očekávati, že v nejbližší době dojde vodoprávní schválení jeho. S družstvem pro úpravu Rokytky bylo jednáno o souhlasném postupu prací stavebních spojených s úpravou potoka a se stavbou stok, aby docíleno bylo v obou pracích svorného společného postupu.

9. Odvodnění budov a nádvoří vodárny na Letné č. p. 500-VII. bylo v měsíci listopadu 1902 úplně ukončeno. Práci provedl celoroční kontrahent p. Krňanský.

10. Dne 10. listopadu 1902 konáno bylo závěrečné úřední jednání o projektu na odvodnění obcí ležících v území potoka Botiče.

11. Jednání s obcemi předměstskými o rozdělení nákladu na společné stavby kanalisační mezi jednotlivé účastníky bylo prostřednictvím c. k. místodržitelství zahájeno a dne 27. října 1902 konala se schůze zástupců pražských a zástupců měst Karlína, Král. Vinohradů, Žižkova a obce Strašnic na radnici Staroměstské. Ježto při jednání tomto byla se strany některých zástupců vyslovena žádost, aby nejprve byly základy projektu po stránce technické jednotlivým obcím vyloženy, načež teprv bude možno posouditi správnost předloženého návrhu na rozvržení nákladu, bylo usneseno, aby městská kancelář kanalisační zástupcům každé obce pro sebe projekt objasnila a zároveň, aby dodala veškerým súčastněným obcím kopii plánu celkového odvodňovaného území. Až tyto informativní porady budou ukončeny, svolá c. k. místodržitelství znovu zástupce obcí ke schůzi plenární. Informativní porady konány byly pak se zástupci města Karlína, se zástupci města Žižkova a se zástupci města Smíchova.

12. Projekt kanalisace území karlínského na invalidních pozemcích, kterýž městská kancelář kanalisační vypracovala, byl c. k. místodržitelstvím schválen.

13. Dne 21. a 22. listopadu a dne 11. prosince 1902 bylo vodoprávní řízení o úpravě potoka Motolského v obvodu Košíř a Smíchova konáno, při kteréž příležitosti zástupcové obce Pražské podmínili v příslušných protokolech, že úprava potoka Motolského, pokud týž protéká územím patřícím ku kanalisační soustavě pražské, musí provedena býti v souhlase s jednotným projektem kanalisačním a dle zásad, na kterých projekt tento jest zbudován.

14. Zákonem ze dne 5. října 1902 č. 73 z. z. doplněn byl § 79. a změněn § 80. stavebního řádu ve příčině stok domovních v tom smyslu, že uloženo jest majitelům domů za povinnost upraviti tam, kde obec provádí kanalisaci na základě systému splachovacího, domovní odvodnění dle zvláštních předpisů obcí vydaných a připojiti je ku stokám uličním. Náklad na část přípojky, která leží pod jízdní drahou, nese obec Pražská, kdežto všechny ostatní výdaje musí obstarati majitel domu sám.

15. Na dodávku cementu pro léta 1903 a 19 4 bylo vypsáno veřejné ofertní řízení a dodávka zadána z části cementárně Podolské, z části cementárně Radotínské a z části cementárně Berounské.

Na dodávku železných součástek pro kanalisaci bylo rovněž vypsáno veřejné řízení ofertní a dodávka rozdělena mezi firmu C. T. Pelzold, železárny Rokycanské a firmu Breitfeld, Daněk a spol.

16. Komise kanalisační odbývala v uplynulém období 4 schůze. Soudní stání v záležitosti důkazu o stavu různých domů, podle kterých stoky se prováděly, konána byla čtyři. Porad a komisí místních v záležitostech staveb stok uličních, při kterých zástupce kanceláře kanalisační se súčastnil, bylo 28, komisí v záležitosti staveb soukromých pak 44. V podacím protokole kanceláře kanalisační bylo za rok 1902 podáno celkem 2546 spisů.

Na stavby systematické kanalisace vydáno bylo v uplynulém období K 252.116·69.

Pitná voda pro Prahu.

(Dokončení.)

„*Uvnitř místních hranic zkoumání, jež provedena byla, jest množství 700 sl., jež pro zaopatření Prahy a předměstí vodou nejdříve se požaduje, s jistotou a trvale obdržitelné a jest, nehledíme-li i k zálohám, jichž tu hojně, dokázán přebytek nejméně 10%, který záleží ve spodní vodě útvaru křídového.*

Tím jest hydrologická část věci vyřízena a jedná se nyní o část konstruktivní, pro vypracování projektu směrodatnou.

Základní rysy projektu mohou povšechně beze všeho dalšího hydrologického zkoumání se postaviti a na tom spočívající *předběžný projekt* může býti ihned zpracován a k rozhodnutí předložen.

Pro specielní uspořádání stavebního projektu musí se *mimo obsáhlého geodetického měření, také ještě hydrologické měření provésti*, jichž účelem jest co možná nejvíce zmenšiti potřebnou částku stavební.

Tak na př. může se severozápadní konec trati Nedomice-Nový Vestec pro malou svou vydatnost vyloučiti a prodloužením tratí jiných s prospěchem nahraditi. Pravdě podobá se, že v údolí Jizery dokáže se ještě tolik vody, že se trať Káraný-Litol, která ve své západní části jest málo vydatna, zcela vynechati může a ponechá se pro pozdější použití.

Pro stanovení nejúčelnější polohy jímání v údolí Labe *jsou ještě vrtné otvory nutnými*, které výšku nepropustného spodku ve větší rozloze odkryjí. Těmito pracemi může též otázka zodpověděna býti: „Jest připraviti ihned vodárnu pro budoucí větší výkonnost o 350 sl., či postaviti později druhou vodárnu, na prvé nezávislou?“

Zpráva pak končí *návrhem, aby vypracován byl zevrubný a úplný stavební projekt, jehož první část tvořiti má projekt předběžný. Současně s prováděním této práce nechť vykonají se geodetická zkoumání*, jichž výsledky jako základy pro zvláštní zpracování stavebního projektu použity budou.

V jednání, jež po dojití této zprávy mezi technickým odborem správní rady společné vodárny a stavebním radou *A. Thiemem* se rozpředlo, jednalo se hlavně jednak o účelu a rozsahu t. zv. předchozího projektu a o podmínkách, za kterých byl by vypracován a pak o otázce potřeby vody pro Prahu a obce sousední. V prvém směru důležito, že vypracovaný předchozí projekt má býti *podstatnou částí stavebního projektu a býti podkladem vodoprávního řízení a všelikých jiných potřebných jednání*, v druhém směru pak předložil stav. rada *A. Thiem* zprávu o potřebě vody pro Prahu

a sousední obce, danou v Lipsku, dne 20. srpna 1902, v níž ku konci praví, že v území údolí Jizersko-Labského u Staré Boleslavi dokázáno jest okrouhle 800 sl. čili 69.000 m^3 vody za den, o zálohách že pojednává ve zprávě z 30. června 1902 a že již v 1. roce chodu nové vodárny ukáže se skutečná hodnota těchto záloh. Že jest přesvědčen, že tím, když jímání spodní vody rozšíří se za Tuřice a Litol proti proudu říčnímu, dále když více se použije artézských vod a zejména se využije spodních vrstev jako vyrovnávací nádrže, že docílí se přírůstku 400 sl. pro měsíce největší spotřeby, tak že v tomto případě bylo by 1200 sl. čili 103.600 m^3 vody za den k disposici. Nebylo-li by tomu tak, zůstalo-li by při 800 sl., tož by scházejících 400 sl. opatřiti se mohlo z krajiny Vrutice-Mělník-Malý Újezd.

Obě uvedené zprávy pana stavebního rady *A. Thiema* z 30. června a 20. srpna t. r. předloženy byly správní radě společné vodárny, kteráž ve schůzi dne 3. t. m. vyslechnuvši podrobnou zprávu o věci této a po návrhu technického odboru společné vodárny z 20. a 25. srpna m. r. *svěřila jednomyslně panu stavebnímu radovi Thiemovi vypracování předchozího projektu na zásobování Prahy s obcemi sousedními vodou spodní z území u Staré Boleslavi, jakož i další práce hydrologické, jichž ještě třeba za účelem tím, aby určen byl nejúčelnější směr jímání vody v údolí Labe a Jizery a zjištěno bylo množství vody, jež prodloužením jímacích směrů ještě získati bude lze* a to za podmínek, jež obsahuje osnova smlouvy s tímto stavebním radou ujednaná a v ten spůsob, že předchozí projekt vypracován bude na výkonnost vodárny 800 sek. litrů čili 69.000 m^3 denně. a dále tak, aby bylo možno vodárnu rozšířiti na výkonnost 1200 sek. litrů čili 103.600 m^3 denně.

Správní rada vodárny král. hlav. města Prahy a městských obcí Karlína, Smíchova, Král. Vinohrad a Žižkova konala dne 14. t. m. za předsednictví p. architekta *Č. Gregora* schůzi, v níž předloženy byly elaboráty směřující ke konečnému rozřešení otázky vody pitné pro Prahu a obce sousední. Především předložen byl projekt stavebního rady *A. Thiema* na zásobování Prahy s obcemi sousedními vodou spodní z území u Staré Boleslavi. Stavební náklady na takto projektovanou vodárnuu rozpočteny jsou na 9,156.000 korun. V budoucnosti bude se moci rozšířiti vodárna na spodní vodu z tohoto území na 1200 sl. a více. Dále předložen a přednešen byl hygienický posudek p. prof. dra *G. Kabrhela*, přednosty hygienického a bakteriologického ústavu české university, o vodě z území tohoto projektu. Konečný posudek obšírného elaborátu tohoto znalce na poli hygieny zní: Vzhledem k úvahám a vývodům uvedeným dlužno celkový souhrnný posudek podati v tom smyslu, že prozkoumané území chová v sobě spodní vodu takových vlastností, která jest způsobilá sloužiti jak co dobrá, všem požadavkům hygienickým vyhovující voda pitná, tak i co dobrá voda užitková. Správní rada usnesla se po poradě o věci této, aby oba elaboráty předloženy byly nyní anketě znalců oboru hygienického, geologického, technického i chemického, jak svého času o tom správní rada se usnesla, a bude za tou příčinou členům této ankety veškerý materiál odevzdán. Správní rada očekává, že anketa znalců bude se svou prací nejdéle do konce února t. r. hotova, načež by celá otázka projektu na spodní vodu z území u Staré Boleslavi předložena byla k rozhodnutí a schválení dozorčí radě této vodárny a po schválení touto korporací přikročilo by se ihned ku vodoprávnímu řízení o tomto projektu. Kromě toho vyhotovila a schválila správní rada účet z výdajů na společnou vodárnu v r. 1902, jenž zní na 91.283 kor. 71 hal. oproti rozpočteným a povoleným 200.000 kor. a projednala některé menší předměty správní.

Zprávy.

Městská rada na přehlídce kanalisačních prací. Po skončení schůze dne 20. ledna t. r. odebrali se členové městské rady se starostou p. drem Srbem k prohlídce kanalisačních prací. V Richtrově nadačním domě uvítal je předseda kanalisační komise stav. rada Vlček, vrchní stav. rada Lindley, vrchní inženýr Heinemann a inženýr Matějka, načež byla uvedena městská rada sklepem zmíněného domu do sběrače, vedoucího do Michalské ulice, kde pozorovala postup další práce při kopání. Na to byly prohlédnuty sběrače ostatní a po důkladném vysvětlení inž. Matějky a vrchního stav. rady Lindleye vrátili se účastníci této podzemní procházky zase do Richtrova domu. Velkolepé dílo kanalisační naplnilo každého zaslouženým podivem a bylo vysloveno přání, aby se obyvatelstvu pražskému umožnilo spatřiti tuto práci.

Komise pro kanalisování řek Vltavy a Labe v Čechách konala 20. t. m. za předsednictví místodržitele hr. Coudenhovea schůzi, která trvala 5 hodin a na níž kromě jiného podána byla zpráva o provedené závěrečné kollaudaci zdýmadla čís. III. u Libšic. Ze zprávy této seznala kanalisační komise s uspokojením, že stavba tato nejen jako celek, nýbrž i ve svých jednotlivých součástkách vykazuje provedení účelu vyhovující, ekonomické a solidní. Zvláštní zásluhu o tento utěšený výsledek mají nejen vrchní a místní stavební správa, nýbrž i stavební podnikatelství A. Lanna a strojírny: akciová společnost dříve Breitfeld, Daněk a spol., První česko-moravská továrna na stroje a firma Bratří Prášilové a spol. Stavební ředitel Rubin podával potom zprávu o návrzích technického komitétu v příčině podrobného projektu pro laterální kanál a zdýmadlo u Vraňan, načež byl schválen stavební program pro stavební období 1903. Když pak byla na přetřes vzata otázka eventuelní remorkování vorů v kanalisované trati Vltavy v roce 1903, vzala komise na vědomí zprávu administrativního ředitele svob. pána Brauna o přeložení cvičiště zákopnického pod hradbový jez v Bubenči. Dale učiněno bylo sdělení o průběhu vodoprávního řízení o projektech pro zdýmadla u Dolních Beřkovic a Štětí, s kterýmižto stavbami má se počíti ještě letošního roku. V příčině zadání prací na Labi konána delší porada, na jejímž základě pak se stalo jednomyslné usnesení obou kurií. Potom byla podána komisí zpráva o zadání vypracování detailního elaborátu stavebního pro přístavní dráhu v Holešovicích, tento elaborát bude během jara dokončen, načež se komise vynasnaží, aby stavbu dráhy na základě došlého již ministerského povolení stavebního podle možnosti co nejdříve započala a provedla. K referátu o správě peněz za rok 1902 přidružila se zvláštní sdělení a volné návrhy, z nichž zmínku učiniti sluší o upevnění břehu u Husince, o stavbě domků pro jezného a plavidelníka u Vraňan a Hořína a koupi motorové lodice, o žádosti cukrovaru v Lužci za přenechání jistého množství vody z laterálního kanálu k provozování turbiny, o prodloužení pachtovní smlouvy ohledně přívozu v Mirovicích. V průběhu sezení předložena byla otázka provedení projektu na splavnění Vltavy v obvodu král. hlav. města Prahy a s tím souvisící otázka výkupu jednotlivých pražských mlýnů a usnesla se komise požádati súčastněná ministeria za urychlení obou záležitostí.

Prodej domů v Praze a v předměstích z r. 1902. Od 1. ledna do 31. prosince r. 1902 prodalo se na Starém Městě a v Josefově domů za 4,208.698 k, stavebních míst za 6,770.300 K, celkem za 10,978 998 K. — Na Novém Městě a na Vyšehradě prodalo se domů za 4,106.356 K, stavebních míst za 500.591 K, celkem za 4,606.947 K. Na Malé Straně a na Hradčanech prodalo

se domů za 2,121.100 K, stavebních míst za 350.260 K, celkem za 2,471.360 K. — V Bubnech-Holešovicích a Bubenči prodalo se domů za 2,329.439 K, stavebních míst za 1,553.793 K, celkem za 3,883.232 K. — Na Král. Vinohradech, ve Vršovicích, Nuslích, Michli a Pankráci prodalo se domů za 3,867.399 K, stavebních míst za 4,645.340 K, celkem za 8,513.739 K. — V Karlíně a v Libni prodalo se domů za 899.540 K, stavebních míst za 976.388 K, celkem za 1,875.928 K. — Na Smíchově a v Košířích prodalo se domů za 1,518.062 K, stavebních míst za 2,376.260 K, celkem za 3,894.322 K. — V Žižkově prodalo se domů za 989.986 K, stavebních míst za 343.487 K, celkem za 1,333.373 K. — Prodalo se tudíž v Praze a jmenovaných tu předměstích domů za 20,059.481 K, stavebních míst za 11,423.818 K, celkem za 31,474.299 K.

Na pražských městských vahách bylo r. 1902 celkem odváženo 69,376.065 kg. zboží a vybráno 9736 kor. 60 hal. poplatků. Váženo dle I. třídy 2,702.533 kg., dle II. třídy 3,470.504 kg., dle III. třídy 11,757.563 kg, dle IV. třídy 35,200.179 kg., bezplatně odváženo bylo 16,225.286 kg. Dle jednotlivých vah odváženo bylo na váze na Havlíčkově náměstí dle I.—IV. tř. 26,084.118 kg., na váze na Menším Městě pražském 6,863.329 kg., na váze u mostu Palackého 12,301.310 kg., na váze v Libni 7,882.022 kg.; bezplatně odváženo bylo na váze na Havlíčkově náměstí 1,464.634 kg., na váze na Menším Městě pražském 2,432.173 kg., na váze u mostu Palackého 11,403.684 kg. a na váze v Libni 944.795 kg.

Z komise sociální.

Ve schůzi sociálně-humanitní komise obce Pražské a obcí sousedních dne 15. ledna t. r., jíž se súčastnilo 23 členů komise, přijata byla k návrhu referenta pana prof. dra Bráfa resoluce, navržená subkomitétem, tohoto znění:

Sociálně-humanitní komise král. hlavního města Prahy projevuje slavnému sboru obecních starších nelíčený dík za souhlas, kterýž projevil s osnovou zemského zákona, jímž má se po rozumu § 3. říš. zák. ze dne 8. července 1902 čís. 144 ř. z. zaručiti na 24 let prominutí státní daně domovní i přirážky zemské a okresní a poloviční sleva přirážky obecní domům se zdravými a levnými byty dělnickými, podle předpisů zákona řečeného zařízeným. Sociálně-humanitní komise oddává se naději, že se po příkladu král. hlav. města Prahy zachovají také veškerá zastupitelstva okresní a obecní v království Českém, ochotně se podrobujíce podmínkám řečeného zákona, aby se takto umožnily nové pokroky sociálně-politické ve směru až dosud přese všecky skvělé příklady ciziny v Čechách valně zanedbávaném. Z téže příčiny vznáší sociálně-humanitní komise na všecky poslance sněmu království Českého důtklivou prosbu, aby se přičinili o odstranění všech průtahů, které by mohly vaditi příznivému vyřízení dotčené osnovy zákona zemského již v nejbližším zasedání sněmu, protože jest vyřízení toto podmínkou, aby v království Českém v působnost vešel vzpomenutý zákon říšský, který přes některé ještě nedostatky přece proti dřívějším znamená nepopíratelný pokrok. A osvědčí-li se zákon ten, pak tím spíše bude lze domáhati se rozšíření jeho platnosti i na jiné, tísní bytovou rovněž trpící vrstvy obyvatelstva, zejména též na malé živnostnictvo. Humanitní ochota, osvědčená prohlášením sboru obecních starších král. hlav. města upevnila přesvědčení sociální komise, že veleobec naše nyní tím snáze bude moci přikročiti ke konkretnímu provedení návrhů sociální komisí dříve již podaných a k tomu čelících, aby král. hlav. město Praha vystavěním jednoho neb více vzorných domů s malými byty dalo po čínu jiných činitelů výmluvný příklad, kterak lze otázku levných zdravých bytů řešiti bez újmy nároků na zúročení. Radostně pozdravuje tedy zásadná usnesení sboru obecních starších a rady městské v příčině vystavění dvou domů o levných bytech pro dělníky a živnostníky. Spolu však vznáší prosbu na slavnou radu městskou, aby způsobem, jejž za vhodný uzná, působila na úvěrní a jiné ústavy vládnoucí peněžními prostředky ukládacími, by také ony šly ochotnou pomocí na ruku záměrům podobným, pokud by příklad král. hlav. města Prahy, jak očekávati jest, nalezl následování i z jiných stran, zejména též se strany slav. obcí předměstských. — Připomínajíc dále, že s touto novou plodnou a vítanou akcí král. hlav. města hodno bude spojiti též rozhodující zakročení proti lichvě bytové v některých čtvrtích porůznu dosud na chudých lidech provozované, s nezbytným mravně i zdravotně velice zhoubným přeplňováním bytů spojené, přimlouvá se sociálně-humanitní komise za to, aby spolu zaveden byl v řečených směrech řádný veřejný dozor bytový a prostředkování bytů malých, ve kteréž příčině sociálně-humanitní komise ochotně se ujme přípravy návrhů, řídíc se osvědčenými příklady ciziny i zvláštními poměry místními.

Jmenování u obce Pražské.

Inženýrem v IX. hodnostní třídě zvolen p. Oldřich Uher; místo inženýra-asistenta v X. hodn. třídě zůstalo neobsazeno, ježto nebylo kvalifikovaných uchazečů.

Místa stavebních praktikantů sborem obecních starších systemisovaná obdrželi pp.: Josef Landkammer, Frant. Kutan a Václav Franěk.

Zvěrolékařem-asistentem v XI. hodn. třídě (místo sborem obecních starších nově systemisované) zvolen p. Frant. Dvořáček.

Pokladníkem v VIII. hodn. třídě zvolen p. Josef Brádka; vrchním likvidatorem zvolen pan Jan Hornof; pokladními resp. účetními adjunkty zvoleni pp. Josef Mladějovský a Ant. Baudyš; účetními oficiály v X hodn. třídě zvoleni pp. Stan. Petrák, Jos. Richter a Fr. Tomše; kancelářským oficiálem v X. hodn. třídě zvolen p. Emil Míšek; akcesisty v XI. hodn. třídě zvoleni pp. Karel Rippl, Jan Skienář, Josef Petr, Václav Hlavsa, Jaroslav Hrbek, Emanuel Brádka; praktikanty zvoleni pp. Josef Schneider, Bedřich Tokan, František Vlk, Rudolf Girgal, Rudolf Hobzek a Ant. Wurm.

Ředitelem kůru u sv. Mikuláše zvolen skladatel p. Karel Bautzký.

Z městské veřejné čítárny.

Vzhledem k stížnostem na předkládání legitimací v obecní čítárně usneseno, aby setrvalo se na způsobu dosavadním. Obecenstvu má se dostati poučení, že předkládání legitimací a zapisování členů při vstupu do čítárny jest nutno z toho důvodu, aby z čítárny nestala se pouhá ohřívárna, v níž by slušní čtenáři byli obtěžováni různými individuí; mimo to třeba tohoto opatření za účelem kontroly a statistiky. Poplatek 20 hal. na rok je pouze zápisným za účelem evidence, nikoli členským příspěvkem nebo náhradou za používání čítárny; členského příspěvku vůbec není a čítárna jest přístupna zdarma.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika“ závod tiskařský a vydavatelský v Praze na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 3. V PRAZE dne 14. února 1903. Ročník X.

Sbor obecních starších.

II. řádná schůze dne 9. února t. r. za předsednictví p. starosty dra *Vl. Srba* a pp. náměstků inž. *E. Neuberta* a dra *K. Groše.*

Obecní starší p. dr. L. Jeřábek se dotazuje, zda městská rada jest ochotna zasaditi se o zachování starobylé památky, jakou jsou Černínské kasárny, o nichž v posledních dnech se rozšiřuje pověst, že budou zbořeny.

Starosta p. dr. Vl. Srb ujišťuje tazatele jménem městské rady, že tato učiní vše, aby tato starobylá památka byla zachována.

Obecní starší pan dr. C. Horáček podává dotaz, jak daleko pokročila akce na opravu obecního řádu, který naprosto již nevyhovuje potřebám moderního města.

Starosta p. dr. Vl. Srb odpovídá k tomuto dotazu, že se jedná již celou řadu let o této opravě. Naposledy mělo ji býti docíleno anketou zemského výboru svolanou za příčinou sloučení pražských předměstí. Jednání však dosud nebylo zahájeno, ač anketa měla se konati již v říjnu minulého roku. Bylo by žádoucno, aby zemský výbor konečně provedl usnesení sněmu z minulého období.

Obecní starší pan Macháček stěžuje si do stále rostoucí nezaměstnanosti dělnictva hlavně v kovoprůmyslu, a žádá, aby co nejdříve byly zadány strojnické práce na vodárně pro pitnou vodu v Praze, na čisticí stanici v Bubenči a na budově pro opatrovnu v Libni.

Starosta p. dr. Vlad. Srb ujišťuje, že rada městská co nejdříve vypíše řízení na zadání prací v čisticí stanici a že je ustanovena zvláštní komise, která o této záležitosti koná své porady.

Obecní starší p. Zikán žádá, aby se co nejdříve přistoupilo k opravě kostela sv. Mikuláše na Starém Městě, k čemuž již druhý rok vřaděna do rozpočtu položka 40.000 k.

Starosta p. dr. Vlad. Srb prohlašuje, že s opravou začne se co nejdříve.

Obecní starší p. Březnovský žádá, aby městská rada učinila kroky ku zachránění České Filharmonie, načež odpovídá starosta p. dr. Vlad. Srb, že žádost spolku pro zachování filharmonie přikázána byla zvláštní komisi a kdyby povolený obnos k tomu nestačil, že učiní městská rada další potřebné kroky.

Obecní starší p. Březnovský žádá, aby se naléhalo na urychlení úpravy náměstí u Rudolfina.

Starosta p. dr. Vlad. Srb odpovídá, že věc jest ve stadiu šetření a bude brzy skončena.

Obecní starší p. Čupr stěžuje si do rozmnožení se prostituce v přízemích domů v ulicích Rybné, Jakubské a Benediktinské, což stává se úhonou pro školní mládež, která v počtu jdoucím do tisíců denně prochází těmito ulicemi do škol. Žádá, aby utvořila se zvláštní delegace z určitých členů sboru, která by se odebrala k policejnímu řediteli žádat nápravy.

Návrh tento odkázán do volných návrhů.

Po té přistupuje se k dennímu pořádku. Bez debaty vyřízena řada stížností a návrhů. Stížnosti zamítnuty: Václava Šmejkala, c. a k. vojenského stavebního oddělení, Jana Cainera, Antonína Hladíka, Anny Louisy Turnwaldové, E. Rechziegla, Václava Kolky a Josefa Urbánka. Vyhověno stížnostem: Bedřicha Klingmüllera, J. Bl. Altschula a „Pražské akciové strojírny“.

Při návrzích, aby zakoupeny byly tyto nemovitosti: *a)* od pp. Quidona Waltera-Müllera, Quidona Müllera, Josefa a Gustava Müllerových dům č. 924 a č. 996 v Praze-I. na rohu ulice Dlouhé a Dušní za úhrnnou cenu 240.000 k; *b)* od p. Bohumila Kücheho dílec „a“ v č. 127/129-V. a dílce „b“ v č. 215-V. v hlavní asanační třídě za úhrnnou cenu 20.000 k; *c)* od p. Bedřišky Kninové a soudr. $^{16}/_{12}$ dílec „d“ v č. 103/136/137-V. v téže třídě za cenu 7400 k; *d)* od pí. Františky Popovské a soudr. dílec „c“ v č. 102/136/137-V. v téže třídě za cenu 11.000 k; *e)* od pí. Jenny Ludvigové v Břehové ulici dům č. 284-V. za cenu 58.000 k, hlavně při prvých dvou odstavcích, rozpředla se živá debata o asanaci, jíž se súčastnili ob. st. pp. Jirousek, Zikan, Holubovský, dr. Scharf, Prášek, Lada, dr. Novák, dr. Podlipný a referent mag. rada dr. Stein. Všechy odstavce návrhu schváleny. Ostatní návrhy na zakoupení nemovitostí přijaty bez debaty, až na návrh aby vykoupena byla služebnost Popprovy synagogy v čís. pop. 922—I. v Praze za cenu 9000 kor. Ob. st. Březnovský stěžuje si, že obec byla klamána, an při přejímání budov ani stavební referát nevěděl, že naleză se v ní synagoga.

Ob. st. dr. Podlipný ukazuje rovněž, že vinu na tom nenese nikdo leč majitel domu Dub, který přece musel věděti, že jsou v domě dvě místnosti s tajným vchodem.

Dále přijat návrh, aby u divadla „Uranie“ v Holešovicích byla zřízena odbočná kolej, na níž by čekaly divadelní vozy elektrické dráhy na konec představení (nákladem ass 2246 k 44 h).

Při návrhu v příčině úpravy obecních přídavků učitelstvu obecných a měšťanských škol v Praze po provedení úpravy platů na základě nového zákona při-

mlouval se ob. st. Portík, aby tato výhoda platila také pro industriální učitelky, načež odpovídá starosta pan dr. Vl. Srb, že industriálním učitelkám dostalo se nedávno zlepšení platů a mimořádně blahovůlí sboru bylo jim uděleno příbytečné. Po té návrh schválen.

Při návrhu, aby pan Leopold Pek ustanoven byl opět na dobu dalších 6 let, t. j. až do 31. července r. 1908 za dosavadních podmínek zatímním ředitelem vychovatelny manželů Olivových v Říčanech a aby jemu, jako def. řediteli pražské vychovatelny v Libni, udělena byla další dovolená na toto šestiletí, přál si ob. st. p. Březnovský, aby řízení obou vychovatelen bylo spojeno, proti čemuž vyslovuje se ob. st. p. Sokol, poněvadž by to bylo proti smyslu a duchu darovací listiny.

Následovaly návrhy, aby udělena byla ad personam hodnost mag. rady VII. hodn. tř. pp. tit. mag. radovi dru Vincenci Wagnerovi a mag. sekretáři Václavu Hrnčířovi; účetního adjunkta s požitky IX. tř. hodn. panu Ludvíku Ambrožovi, účetnímu oficiálu a dále návrhy: 1. aby bývalý ředitel měst. úřadu stavebního v Libni p. Josef Holub jmenován byl stavebním radou VII. tř. hodn. extra statum; 2. aby vrchnímu inženýru p. Josefu Stuchlíkovi udělen byl titul stavebního rady. Vše schváleno dle návrhů.

Bez debaty přijaty konečně ostatní návrhy městské rady, totiž návrh na systemisování dvou míst mag. konceptních praktikantů s adj. ročních 1400 kor. extra statum, návrh na záměnu jednoho z nově systemisovaných míst kancelářských adjunktů IX. tř. hodn. v místo účetní téže tř. hodn. za účelem jmenování oficiála bývalé obce libeňské p. Jos. Bobka účetním adjunktem, návrhy na udělení odměn za referování v komisích pp. konceptním úředníkům hospodářského referátu I. B, návrh, aby sl. Boženě Svátkové, sirotku po správci městské věznice udělena byla podpora na rok 1903 v obnosu 600 k.

Rada městská.

3./2. *Díkůvzdání.* Usneseno bylo vysloviti díky důstojným pánům proboštu dru Karlachovi a faráři dru Burianovi za věnování 86 korun na přilepšenou chovancům měst. chudobince u sv. Vojtěcha o svátcích vánočních.

3./2. *Na žádost ústředního spolku českých žen* zvoleny za delegátky do sociálně-humanitní komise dámy pí. Joh. Danešová a sl. Teresie Haisingrová.

3./2. *Díkůvzdání.* Panu arch. Fantovi vysloveno uznání a díky rady městské za ochotné, nezištné a vysoce dovedné vypracování odznaků pro členy sboru obecních starších.

6./2. *Vodní stavby.* Sdělen byl přípis p. posl. inž. Kaftana o jeho krocích podniknutých u ministerstev a předsedy ministerstva v záležitostech vodních staveb v Čechách; bylo přislíbeno, že z jara letošního roku zřízena bude v Praze stavební sekce a že se stavbami bude v roce 1904 zároveň jako na Moravě započato. Předseda ministerstva slíbil, že i práce spojené se splavněním Vltavy od Smíchova vzhůru k ústí Sázavy provedeny budou v prvém stavebním období. Mimo to jednal p. posl. inž. Kaftan u ministerstva financí ve prospěch berní správy v Holešovicích a slíbil svou intervenci v příčině soudu tamtéž. Za toto úsilí ve prospěch obce pražské podniknuté usneseno vzdáti panu inž. Kaftanovi díky.

6./2. *Bruská brána.* K návrhu p. ob. st. dra Jeřábka a vzhledem k podání klubu za Starou Prahu, aby Bruská brána nebyla bourána, sděleno, že záležitost ta odročena až do vypracování plánů regulačních.

6./2. *Kanalisace.* Obce karlínská, smíchovská, vinohradská a žižkovská, jež byly zvány místodržitelstvím k poradám o příspěvku na společnou kanalisaci, žádaly by jednání bylo na dva měsíce odročeno. Obec pražská vyslovila se proti tomuto odročení, svolujíc toliko ke lhůtě čtrnáctidenní, ježto všechen materiál byl obcím již před rokem dodán a mohl býti tedy již dostatečně prostudován.

6./2. *Oslava Vrchlického.* Schválen byl návrh pana dra Prachenského, by presidium vzalo v úvahu, aby obec pražská vhodným způsobem oslavila padesáté narozeniny Jaroslava Vrchlického. Dne 10. t. m. usneseno pak, aby podáno mu bylo skvostně provedené písemné blahopřání podepsané členy rady městské zvláštní deputací, již jmenuje praesidium.

6./2. *Nádraží v Holešovicích.* Pan měst. rada Seifert navrhl, aby učiněny byly náležité kroky, aby ranní vlaky zastavovaly na nádraží holešovickém.

Zpráva o schůzi měst. zdravotní komise 4. února 1903.

Za velikého účastenství odbývána tato schůze, již předsedal primátor p. dr. *Srb.* Protokol z poslední schůze byl vyložen. Fysikus dr. *Záhoř* sdělil úřední sdělení a pohyb nemocí infekčních, pak přednesl zprávu o nynější epidemii tyfové.

I. Postup časový.

Nynější epidemie tyfová počala po druhé polovici prosince r. 1902, když nastala veliká obleva po předcházejících silných mrazech, jež trvaly od 17. listopadu.

V době od 19. prosince do 27. prosince bylo hlášeno **44** případů, od 28. prosince do 3. ledna: **52**, od 4. do 10. ledna **57**, od 11. do 17. ledna **80**, od 18. do 24. ledna **46** a od 25. do 31. ledna **18** případů, tedy od 19. prosince do 31. ledna: **295**, z nichž zemřelo **21**; v tomto počtu jsou zahrnuti vojáci: **24** případů, z nichž zemřel: **1**.

Největší část onemocnění hlášených případů spadá do prvních dnů měsíce ledna, což by souviselo s inkubačním stadiem tyfu břišního.

Místně jsou nejvíce stiženy Holešovice: **83** případy; dále vykazují: Staré Město **46**, Hoření Nové Město: **45**, Dolení Nové Město: **39**, Hradčany **16** případů (a 24 vojáků); nejméně vykazuje Libeň **16**, Menší Město **14**, Josefov **9** a Vyšehrad **3**.

Dle pohlaví jest mužů **159** a žen **136**, dle stáří jest do 5. roku: **17** případů, od 5. do 10. roku: **34** případů, od 10. do 15. roku: **29** případů, od 15. do 20. roku: **63** případů, od 20. do 25. roku **65** případů, od 25. do 40. roku: **61** případů, od 40. do 60. roku: **19** případů.

V Holešovicích jest sídlo nemoci v okolí ulic Kamenické a Vinařské; ve veliké většině případů bylo zjištěno pití vody z vodovodu.

II. Příčiny jsou tyto:

Za velice nízkého stavu spodní vody dostavily se v polovici měsíce listopadu silné trvalé mrazy, jež potrvaly nepřetržitě až do 15. prosince. Tím způsobeno silné klesnutí hladiny spodní vody; béřeme-li začátek prosince jakožto maximum tohoto klesnutí a přičítáme-li dobu inkubační tyfu střevního k tomu, objeví-li se, že stoupnutí tyfu střevního, jež ukazuje se nejintensivněji od 20. prosince, jest v kausálném nexu s klesnutím hladiny spodní vody. Důsledkem tohoto klesnutí bylo, že objevil se citelný nedostatek vody pitné ve studnách a obyvatelstvo bylo téměř přinuceno píti vodu říčnou z vodovodu. To zjištěno u mnoha hlášených případů. Konečně ve třetí řadě podporuje další šíření se tyfu ta okolnost, že 15. prosince nastala náhlá obleva, sníh a led náhle roztál a spláchl veškeré odpadové látky dlouho na povrchu hromaděné do některých špatně chráněných studen a do řeky.

III. Opatření provedená jsou tato:

Obyvatelstvo bylo vyzváno počátkem ledna veřejnými vyhláškami, by nepilo vody říčné z vodovodů a nevařené studničné, by dbalo čistoty příbytků a záchodů a pokynů úředních lékařů; současně byli městští lékaři fysikem vyzváni zvláštním oběžníkem, jak postupovati mají; 10. ledna byla pak voda pitná dobré jakosti v části nejvíce ohrožené, v Holešovicích-Bubnech rozvážena. Obyvatelstvu Pražskému byl 13. ledna vyhláškami v denních listech sdělen výkaz dobrých vod celkem **171**, pro Staré Město **50**, pro Nové Město **40**, pro Malou Stranu a Hradčany **40**, pro Josefov **2**, pro Vyšehrad **4**, pro Holešovice-Bubny **18**, pro Libeň **17**, při čemž podotknouti třeba, že byla obyvatelstvu poskytnuta voda pitná ideálné jakosti z Kinského zahrady, která bude asi stejného původu, jako jest voda zámeckého vodovodu, která jest k volnému používání poskytnuia obyvatelstvu Malé Strany a Hradčan. Rada městská požádána, aby opatření učinila, by z vodáren městských pouze řádně filtrovaná voda říčná, a to hlavně z vodárny Podolské do města se čerpala a aby přímé čerpání vody z řeky, zejména pak z vodárny u mlýnů Staroměstských, která se pod ústím hlavní stoky Staroměstské nalézá, se zamezilo. Opatření nařízené místodržitelským výnosem ze dne 13. ledna 1903 a týkající se obligatorního hlášení případů tyfu, provádění desinfekce, dopravy nemocných, zařízení isolačni nemocnice, pití svařené vody v hostincích a kavárnách a odstraňování závad zdravotních a poučování obecenstva tiskopisy, se provádějí.

IV. Předpověď ohledně dalšího

trvání tohoto vzplanutí tyfu lze vyjádřiti v tomto asi smyslu: Obyvatelstvu poskytnut byl výkaz studen, jež poskytují nezávadnou, dříve chemicky i bakteriologicky prozkoumanou vodu k pití; výkaz takový jako tento 13. ledna 1903 s obyvatelstvem sdělený nemohl v žádné z dřívějších epidemií v tak krátké době obyvatelstvu poskytnut býti. Hledíme-li pak ještě k tomu momentu, že okresní lékaři zdravotní opatření důsledně provádějí a že i obyvatelstvo se více o zdravotnictví veřejné zajímá a ku svému úplnému upokojení i svařené vody pije, lze očekávati, že tyfus břišní v únoru do svých starých mezí se vrátí.

V. Resumé:

Tyfus břišný, který jest v Praze endemický, jeví občasné vzplanutí a to tím způsobem, že vždy po dvou letech nastává pohyb silnější, a tu vykazuje rok 1886: 655 nemocných domácích, z nichž zemřelo 78, r. 1889: 691 nemocných a 62 zemřelých, r. 1891: 618 nemocných a 60 zemřelých, r. 1894: 1135 nemocných a 131 zemřelých, konečně r. 1897: 773 nemocných a 80 zemřelých. Od r. 1897 prošlo celých 5 let a teprve 19. prosince 1902 objevuje se stoupání tyfu v Praze. Příčina opozdění pravidelného tohoto stoupnutí po 2 letech vysvětluje se, že zřízením městské zkušební stanice studny po městě se stále kontrolují, voda z nich lučebnému i bakteriologickému zkoumání podrobuje. Tím se stalo, že voda pitná podezřelé jakosti se pravidelně vylučuje, tento postup byl sice způsobilý, že jsme byli před tyfem chráněni po 5 let, avšak když přijdou sucha veliká jako v létě 1902 a mrazy tuhé v listopadu a prosinci, tu se ukázalo jasně, že i tato opatření nepostačují a když nyní bylo zjištěno, že ve většině případů se pila ne bezvadná voda z vodovodu, tu jest důsledný následek žádati:

1. By pouze filtrovaná voda říční byla obyvatelstvu poskytována a

2. by zavedení bezvadné pitné vody v nejbližší době provedeno bylo,

3. ku provádění řádné desinfekce je nutno, by desinfekční stanice byly úplně upraveny dle stanoviska vědeckého na Karlově a v Libni s dopravními prostředky a stájemi pro koně,

4. postavení isol. nemocnice ku potřebě obyvatelstva při větším pohybu infekčních nemocí,

5. za účelem provádění ochranných opatření jest při výhodě nejrychlejšího provádění nutným volnější postavení fysika s právem exekutivy: nynější podřízení fysika pod sbor neodborníků jest těžkopádné a při epidemii nakažlivějšího rázu, jako při choleře a moru, nelze ani zodpovídati,

6. vzhledem k tomu, že se zdravotní opatření provádějí z 5 hejtmanství, z nichž ani jedno o druhém neví, jaký jest stav zdravotní v sousedství, jest provádění tohoto zdravotního opatření z 5 center velice komplikované a drahé; spojení všech předměstských obcí s Prahou z ohledu zdravotního (nejenom ohlašování infekčních nemoci a provádění desinfekce, ale i řešení zdrav. děl atd.) jest kategorickým imperativem zdravotním: zde se nejedná pouze o dobu epidemie, ale o zábranu epidemie v době míru a klidu;

7. z ohledu toho, že jsou předpisy pro epidemii z doby 10. listopadu 1848 pro dobu naší rázu zastaralého, jest vydání říšského zákona pro zábranu nemocem infekčním nutností prvního řádu a třeba petici k říšské radě v tomto směru podanou 8. listopadu 1902 urgovati.

Slavná zdravotní komise račiž návrhy tyto schváliti a se usnésti, by sl. rada městská návrhy tyto ve své působnosti provedla, event. o provedení se postarala.

O návrzích fysika se rozpředla veliká debata, zejména o návrhu prvém, která hlavně směřovala k tomu, by kontrola vodáren se přísně prováděla, by všem podmínkam ohledně filtrování vody bylo vyhověno a by se s vodou neplýtvalo, by hlavně z Podolské vodárny voda byla rozváděna a důsledně by řešení otázky vody pitné bylo urychleno; v tomto smyslu byl první návrh fysikův doplněn; debaty se súčastnili pp. dr. Srb, prof. Rayman, Kabrhel, Slavík, Brauner a pp. m. radní Hudl a Šiler.

Vzhledem k návrhu druhému bylo usneseno, požádati správní radu společné vodárny Prahy a obcí předměstských, by se o to postarala, by anketa svůj posudek pokud možno v krátké době sdělila, by vodoprávné řízení bylo urychleno a by elaborát byl co nejdříve předložen. Ostatní návrhy fysika byly schváleny pak jednomyslně.

Na to přednesl prof. *Kabrhel* posudek svůj o obtěžování Prahy sousedními lihovary; po přednášce bylo usneseno zvoliti trojčlennou komisi informativní, do kteréž byli zvoleni pp. prof. Kruis, Rayman a měst. rada p. Šiler.

Dále přednesl prof. *Reinsberg* svoje dobrozdání o žádosti Spolku českých lékařů za zřízení 1 až 2 nemocnic obcí Pražskou. V zajímavé své přednášce upozornil přednášející, že připadá jedno lůžko v nemocnici na 122 obyvatel, hledíme-li k nemocnicím veřejným a soukromým, pak na 184 obyvatel, hledíme-li k nemocnicím všeobecným; jest tedy Praha na 12. resp. 13. místě v řadě co do poměrné číslice počtu postelí v nemocnicích k počtu obyvatelstva mezi hlavními městy království a zemí v říšské radě zastoupených. Pražské nemocnice neslouží jen obyvatelslvu Prahy ale i obcí předměstských, tu pak připadá jedno lože na 222 resp. 336 obyvatel; k tomu pak ještě přistupuje, že má Praha kliniky dvou universit, kam se přijímají ještě nemocní z celého království, z čehož vzniká nedostatek místa a zlo z toho pryštící, že se mohou přijímati pouze nemocní neodkázatelní. Vídeň má nemoc-

nice stejnoměrně topograficky rozdělené, v Praze máme pět nemocnic seskupených kolem všeobecné nemocnice: z tohoto ohledu jest žádoucí odpomoci postavením nové nemocnice a isolačních pavillonů na místech příležitých pro potřebu VII. a VIII. části; návrh tento se jednomyslně schvaluje.

Při odstavci o volných návrzích navrhuje pan ředitel Rašín zřízení místa 3. okresního lékaře pro Holešovice-Bubny; fysikus dokládá, že již zdrav. komise uznala za správné, by třetí okres. lékař byl jmenován pro VII. část, dokazuje na základě agendy činnosti okres. lékařů Pražských a populace nutnost učiněného návrhu a zároveň žádá zdrav. kom. ukazujíc ku přetížení fysika a velikému stoupnntí jeho agendy na nutnost druhého okres. lékaře pro fysikát městský. Návrhy tyto se jednomyslně přijímají. Po té byla schůze skončena.

XIII. administrační zpráva Pražských obecních plynáren za výrobní rok 1901—1902

t. j. za dobu od I. července 1901 do 30. června 1902.

Vnitřní záležitosti Pražských obecních plynáren.

1. *Věci organisační.*

Dle dekretu správní rady ze dne 14. října 1901 č. j. 124.531 schválil sbor obecních starších král. hlav. města Prahy, aby pravidla o zaopatření úředníků Pražských obecních plynáren následovně byla doplněna.

Rada městská jest zmocněna oněm úředníkům, kteří po dokončené 35tileté, po případě 40tileté službě mají nárok na plné vpočítatelné služné jako výslužné, při odchodu jich na odpočinek započísti do výslužného, dle zásluh a jiných okolností, též přiměřenou částku přibytečného, jehož posledně požívali a to eventuelně až do plné jeho výše.

Ohledně úředníků, jež na úřad dosazovati náleží sboru obecních starších, jest rozhodování v příčině započtění přibytečného do výslužného vyhrazeno sboru obecních starších.

Odstavec 12. a 13. pravidel pensijních změněn v tom smyslu, že doba, do které příspěvek na vychování dětí po úřednících Pražských obecních plynáren se poskytuje nejdéle na dobu, kdy dítě dokoná 24. rok věku, pokud se týče, pokud jim není 24 let, místo doby dle dříve schválených pravidel do 20. roku věku určené.

Dekretem správní rady ze dne 10. prosince 1901 č. j. 217.700 zřízeno nové (páté) místo revidenta plynoměrů ode dne 1. ledna 1902 počínaje, s platem ročních K 1400·— a s nárokem na přibytečné ve výši 20% služného a s nárokem na služební přídavky ve výši 10% služného dle ustanovení sboru obecních starších ze dne 5. prosince 1898 č. j. 162.389.

Dekretem rady městské ze dne 13. srpna 1901 č. j. 133.030 změněn dosavadní titul „prozatímního likvidátora“ v titul „fakturisty“.

Dekretem rady městské ze dne 8. březňa 1902 č. j. 18.174 schválil sbor obecních starších, aby pro úřednictvo plynárenské ustanoveno bylo minimální přibytečné K 400·—, kterézto minimum přibytečného na na úředníky naturálních bytů požívajících se nevztahuje. Zároveň usneseno, že budoucně přibytečné pouze úředníkům a nikoliv tedy i praktikantům udělovati sluší. Toto usnesení nemá však praktikantům, kterým před tím již přibytečné bylo uděleno, na újmu býti.

Dekretem správní rady ze dne 5. prosince 1901 č. j. 181.346 schválena byla ředitelstvím nově upravená služební instrukce pro plynoměrce Pražských obecních plynáren.

Dekretem rady městské ze dne 13. srpna 1901 č. j. 132.077 byl roční přídavek na byt plynmistrům a polířu v závodě installačním z K 80·— zvýšen na K 120·—. Pětileté pak přídavky jejich stanoveny tak jako u úředníků na 10% honorářů jejich.

Dekretem správní rady ze dne 12. května 1902 č. j. 91.096 povoleno zvýšení týdenního příplatku vrchním lampářům z K 2·— na K 4·—.

2. *Věci osobní.*

Dekretem rady rady městské ze dne 18. srpna 1901 č. j. 133.030 následkem trvalé choroby dán byl p. Jan Šnejdárek, prozatímní likvidátor, dnem 1. září 1901 na trvalý odpočinek s vyslužným ročních K 968·—.

Uprázdněné místo po odchodu p. Jana Šnejdárka se služným K 2000·— ročně, s nárokem na 20% přibytečného a 10% služebních přídavků, uděleno dle dekretu správní rady ze dne 23. září 1901 č. j. 170.611 s titulem „fakturisty“ panu Alexandru Gubišov, dosavadnímu I. účetnímu assistentovi.

Postupem uprázdněné místo I. účetního assistenta po panu Alex Gubišovi, se služným ročních K 1900·—, s 20% přibytečným a nárokem na 10% služební přídavky, uděleno bylo dekretem správní rady ze dne 23. září 1901 č. j. 170.616 panu Bernardu Wikštejnovi.

Postupem uprázdněné místo účetního assistenta po p. Wikštejnovi, s ročním služným K 1800·—, s nárokem na 20% přibytečného a 10% služebních přídavků, uděleno bylo dekretem správní rady ze dne 23. září 1901 č. j. 170.613 panu Bedřichu Attlovi.

Postupem uprázdněné místo účetního assistenta po panu Bedřichu Attlovi s ročním služným K 1600·— s nárokem na 20% přibytečného a 10% služebních přídavků, uděleno bylo dekretem správní rady ze dne 23. září 1901 č. j. 170.614 panu Františku Kollmannovi.

Postupem uprázdněné místo účetního praktikanta po p. Kollmannovi s ročním služným K 1400·—, s nárokem na 20% přibytečného a 10% služebních přídavků, uděleno bylo dekretem správní rady ze dne 23. září 1901 č. j. 170.615 panu Karlu Marešovi ml.

Postupem uprázdněné místo účetního praktikanta po p. Karlu Marešovi ml. s ročním služným K 1200·—, s nárokem na 20% přibytečného a 10% služebních přídavků, uděleno bylo dekretem správní rady ze dne 23. září 1901 č. j. 170.616 panu Karlu Sedlákovi, dosavadnímu výpomocnému úředníku.

Následkem stálé nemoci vážného plynárny Holešovické pana Špály, byl dekretem správní rady ze dne 14. října 1901 č. j. 178.474 přijat ode dne 5. listopadu 1902 jako výpomocný písař p. Bohumír Distl.

Dne 18. června 1902 zemřel p. Josef Špála, vážný plynárny Holešovické.

Dekretem správní rady ze dne 10 prosince 1901 č. j. 217.700 ustanoven ode dne 1. ledna 1902 na nově zřízené místa revidenta plynoměrů dosavadní plynoměrec pan Alois Kottnauer s ročním platem K 1400·—, s nárokem na přibytečné ve výši 20% služného a s nárokem na 10% služební přídavky.

Dekretem správní rady ze dne 2. srpna 1901 č. j. 141.080 udělen byl od 1. srpna 1901 počínajíc panu inženýru Ignátu Lameschovi první služební přídavek v částce 10% z ročních K 3000·— s příslušným z něho přibytečným.

Dekretem rady městské ze dne 13. května 1902 č. j. 91.095 propůjčila rada městské skladnímu obecní plynárny v Žižkově, panu Ferdinandu Brožkovi, vzhledem k jeho 25tileté služební činnosti titul „účetního“.

K potřebným substitucím ustanoven dekretem správní rady ze dne 5. prosince 1901 č. j. 214.894 ode dne 16. prosince 1901 pan Jaroslav König s týdenním platem K 20·—.

3. *Počet úředníků a zřízenců*

dle stavu ze dne 30. června 1002.

a) Úředníci:

1 ředitel,
13 technických úředníků,
30 účetních úředníků,
4 kancelářští úředníci,
14 výběrčích a revidentů plynoměrů,
5 písařů.

Jedno místo účetního úředníka po zemřelém vážném plynárny Holešovické nebylo koncem června 1902 dosud obsazeno.

b) Zřízenci:

7 plynmistrů,
1 vážný a domovník plynárny Smíchovské,
2 domovníci (v plynárně Žižkovské a Holešovické)
13 sluhů,
3 noční hlídači,
101 lampář,
1 polír installateurský,
26 plynoměrců,
20 zámečníků pro správky;

1 místo zámečníka nebylo koncem června 1902 obsazeno.

4. *Platy úřednické.*

Platy vyplacené úředníkům a výpomocným písařům obnášely v r. 1901 1902 v plynárně Žižkovské a Holešovické . . . . K **180.132·72**
v plynárně Smíchovské . . . . „ **14.039·64.**

5. *Pense úředníků a provise zřízenců Pražských obecních plynáren.*

a) V plynárně Žižkovské a Holešovické:

Koncem června 1902 požívalo:

α) Pense:

1 vdova po řediteli,
2 vdovy po správcích skladu městského s 2 dítkami,
1 vdova po assistentu při komisařství veřejného osvětl. s 1 dítkem,
1 vdova po I. saldokontistu,
1 vdova po účetním assistentu,
1 vdova po býv. prozatímním likvidátoru,
1 účetní assistent,
1 fakturista.

Mezi rokem 1901—1902 k pensistům přibyli: 1 prozatímní likvidátor následkem stálé choroby ode dne 1. září 1901. Týž však již dne 8. října 1901 zemřel a přibyla mezi pensisty od 1. listopadu 1901 vdova po zemřelém prozatímním likvidátoru.

Úmrtím ubylo:

1 dítko po zemřelém účetním assistentu.

β) Provise požívalo:

6 lampářů,
3 dělníci od pecí plynových,
1 dělník z čistírny,
1 sluha ze skladu městského,
1 kovář,
1 pomocník kovářský,
1 vdova po plynmistru,
1 dítě po installateuru,
3 děti po sluhovi,
1 vdova po sluhovi,
1 vdova po dohližiteli na dráze.

Mezi rokem 1901—1902 provisionistů přibylo:

1 dělník z čistírny ode dne 19. února 1902 a
1 pomocník kovářský ode dne 8. dubna 1902.

Naproti tomu během roku 1901—1902 ubylo:

úmrtím:
1 lampář od 8. října 1901,
1 lampář od 31. prosince 1901,
1 lampář od 27 ledna 1902 a
dospělostí:
1 dítě po installateuru.

Pense úředníků plynárny Žižkovské a Holešovické, pokud se týče jejich rodin, obnášely v roce 1901—1902 **11.693 K 24 h.**

Provise vyplacená k službě neschopným dělníkům, zřízencům a pozůstalým vdovám a sirotkům plynárny Žižkovské a Holešovické obnášela v roce 1901—1902 **8792 K 85 h.**

Vydáno tudíž celkem na výslužné úředníkům, jich pozůstalým, na provisi zřízencům, dělníkům a jich pozůstalým v plynárně Žižkovské a Holešovické **20.486 K 09 h.**

b) V plynárně Smíchovské koncem června 1902 požívali:

pense:
1 vdova po výběrčím,
provise:
1 dělník od pecí plynových,
1 vdova po vážném a vrátném.

Pense vyplacena v r. 1901—1902 v částce **799 K 92 h**, provise v částce **803·— K.**

Vydáno tudíž celkem na výslužné a provise práce neschopným, po případě vdovám v plynárně Smíchovské celkem **1602 K 92 h.**

Různých darů z milosti uděleno v plynárně Žižkovské a Holešovické v obnosu **2780 K 31 h**,
v plynárně Smíchovské v obnosu **445·— K.**

6. *Osvětlení.*

A. Stavby.

1. V plynárně Žižkovské.

Na stavbách a zařízeních plynárny Žižkovské byly následující změny provedeny:

Na východní straně hlavního skladiště zřízen dřevěný přístřešek.

V čistírně rekonstruován z části parovod, k vytápění místností sloužící.

Kondensační apparát Pelouse-Andouinův opatřen byl resevním bubínkem.

Vodovod byl prodloužen do záchodu dílen. Záchodová žumpa tamtéž zrušena a provedeno stokové potrubí od záchodu do pouliční stoky v ulici Karlově.

Zkušební stanice elektrická byla v r. 1901—1902 z větší části zrušena.

Celkem na rozmnožení inventáře stavení a strojů v plynárně Žižkovské bylo vydáno **1180 K 95 h.**

2. V plynárně Holešovické:

Až na některé malé doplňky a zdokonalení některých zařízení, jako zařízení přístroje pro vpouštění par lihových do potrubí, pak vydláždění chodníků kolem plynárny, nebyly ve výr. roce 1901—1902 ani přístroje ani budovy rozmnoženy.

Náklad na rozmnožení inventáře stavení a strojů v plynárně Holešovické v roč. 1901—1902 obnášel **8464 K 82 h.**

3. V plynárně Smíchovské.

Vyjímaje menší změny, byly provozovací prostředky rozmnoženy postavením:

1 plechového chladiče a skrubbru v nádvoří plynárny,
1 plechového chladiče na vodu čpavkovou a rozšíření potrubí provozovacího k těmto apparátům.

Celkový náklad na rozmnožení inventáře stavení a strojů v plynárně Smíchovské obnášel **2720 K 63 h.**

B. Plynové soutrubí ve městě

bylo v r. 1901—1902 v různých částech města rozšířeno položením nových neb výměnou stávajících řad plynových, a sice:

1. V obvodu obce Pražské:

položeno:
200 m/m potrubí na mostě spojujícím Smíchov s Vyšehradem v úhrnné délce . . . . 224·_0 m,
100 mm potrubí v ulicích: Botičské, Maislově, v ulici „u Průhonu" v úhrnné délce . . . . . 109·70 m,
90 mm potrubí v ulici „u Průhonu" v úhrnné délce . . . . 60·80 m,
80 mm potrubí v ulici Svobodově, v ulici bezejmenné u nové školy na Hradčanech, na pozemcích bývalé brány Strahovské a v ulici „u Průhonu" v úhrnné délce . . . . 335·20 m,
70 mm potrubí na pozemcích bývalé Strahovské brány, před školou v ulici „u Studánky" a v ulici bezejmenné mezi ulicí Osadní a Rohanskou v úhrnné délce . . . . 153·10 m,
50 mm potrubí v ulici „u Kapličky" v délce . 180·70 m.

Naproti tomu odebráno bylo zrušením prozatímního mostu dřevěného u Národního divadla:
80 mm potrubí v délce . . . . 192·00 m,
50 mm „ „ . . . . 519·00 m,
a 50 mm potrubí na náměstí Staroměstském v délce 51·50 m

S ohledem na odebrané potrubí v r. 1901—1902 bylo celkem prodlouženo kladení nových řad plynové potrubí o . . . . 301·20 m.

Výměnou potrubí sesílena byla síť plynovodní v následujících ulicích:
100 mm řad na Staroměstském náměstí vyměněn za 200 mm řad v úhrnné délce . . . . 109·20 m,
90 mm řad na Hradčanském nám. vyměněn za 125 mm řad v úhrnné délce . . . . 98·00 m,
40 mm řad v Doubravově uličce vyměněn za 80 m řad v úhrnné délce . . . . 50·40 m,
Úhrnem vyměněno bylo potrubí plynovodné za silnější v úhrnné délce . . . . 257·60 m.

Úhrnný náklad na rozšíření soutrubí plynovodného v obvodu obce Pražské i s odbočkami obnášel v roce 1901—1902 . . . . **17.405 K 45 h.**

2. V obvodu obce Vinohradské.

rozšířeno potrubí plynovodné položením nových plynovodů v následujících ulicích:
250 mm potrubí v ulici Žižkově v délce . . 111·00 m,
125 mm potrubí v Korunní třídě v délce . . 10·00 m,
170 mm potrubí v Jungmannově třídě v délce 303·00 m,
80 mm potrubí v třídě Jungmannově, na náměstí krále Jiřího, v ulici Koperníkově, Jablonského, Čermákově, Chodské, Slovenské, Dolní Blanické a Budečské v úhrnné délce . . . . 873·40 m,
70 mm potrubí v bezejmenné ulici vedoucí z Korunní třídy k továrně p. Maršnera v délce . . . 106·60 m,
50 mm potrubí v ulicích „Na Kozačce" u vil č. 976 a č. 977 za vodárnou, v ulici Nitranské a „U vodárny" v úhrnné délce . . . . 94·50 m,

Položením nových řad plynových v r. 1901—1902 celkem bylo stávající potrubí na Král. Vinohradech prodlouženo v úhrnné délce . . . . 1503·50 m.

Výměnou sesílena byla síť plynovodní následovně:
100 mm potrubí na náměstí Purkyňově vyměněno za 250 mm v délce . . . . 218·80 m,
50 mm potrubí v ulici Divišově za 250 mm v délce 244·00 m.

Úhrnem vyměněno soutrubí plynovodné za silnější v úhrnné délce . . . . 462·80 m.

Náklad na rozšíření soutrubí na Král. Vinohradech v roč. 1901—1902 obnášel . . . **18.314 K 79 h.**

3. V obvodu obce Bubenečské

rozšířeno potrubí plynovodné položením:
150 mm potrubí na Podbabsko-Dejvické silnici v délce 339·50 m,
125 mm potrubí na silnici Podbabsko-Dejvické v délce 4·00 m,
100 mm potrubí v ulicích Bendlově a Schnellově v úhrnné délce . . . . 267·80 m,
80 mm potrubí v ulici „u Královské Obory", v bezejmenné ulici u akademie výtvarných umění a v ulici Třebízského v úhrnné délce . . . . 316·60 m,
70 mm potrubí v ulici Škroupově v délce . . 21·80 m.

Celkem prodlouženo kladením nových řad plynové potrubí o . . . . 949·70 m.

Náklad na rozšíření soutrubí i s odbočkami v Bubenči v r. 1901—1902 obnášel . . . . . **6135 K 04 h.**

4. V obvodu obce Vršovické:

plynovodné potrubí v r. 1901—1902 nebylo rozšiřováno.

5. V obvodu obce Dejvické:

plynovodné soutrubí bylo rozšiřováno položením:
150 mm potrubí k vojenským zásobárnám v délce 304·20 m,
125 mm potrubí k vojenským zásobárnám a na Podbabsko-Dejvické silnici až k hostinci „na Růžku" v úhrnné délce . . . . 65·00 m.

Celkem prodlouženo kladením nových řad plynové potrubí o . . . . 369·20 m.

Náklad na rozšíření soutrubí i s odbočkami v Dejvicích v r. 1901—1902 obnášel **2313 K 98 h.**

6. V obvodu obce Žižkovské:

plynovodné soutrubí v r. 1901—1902 nebylo rozšířeno.

7. V obvodu obce Smíchovské

rozšířeno soutrubí plynovodné položením nových řad, a sice:
100 mm potrubí na silnici Radlické v délce . 44·50 m,
70 mm potrubí v ulici Neklanově v délce . 201·00 m.
Celkem prodlouženo hlavní uliční potrubí o . 245·50 m.

Zavedením plynového osvětlení do sousední obce Radlické bylo nutno stávající plynové soutrubí sesíliti výměnou, a sice:
80 mm potrubí v ulici Divišově a na silnici Radlické vyměněno za potrubí 150 mm v úhrnné délce 630·00 m,
70 mm potrubí na silnici Radlické vyměněno za řad 150 mm v délce . . . . 217·00 m,
a za řad 125 mm v délce . . . . 2·00 m,
50 mm potrubí na silnici Radlické vyměněno za řad 125 mm v délce . . . . 369·00 m,
a za řad 100 mm v délce . . . . 105·00 m,
40 mm potrubí v ulici Prokopově vyměněno za řad 70 mm v délce . . . . 116·00 m.

Úhrnem vyměněno soutrubí plynovodné za silnější v délce . . . . 1439·00 m.

Náklad na rozšíření soutrubí na Smíchově i s odbočkami v r. 1901—1902 obnášel . . . **11.186 K 13 h.**

8. V obvodu obce Radlické

zavedeno v r. 1901—1902 plynové osvětlení a položeno za tím účelem:

100 mm	potrubí v délce	308 m,
80 mm	„ „ „	608 m,
70 mm	„ „ „	137 m,
65 mm	„ „ „	315 m,
50 mm	„ „ „	513 m,
40 mm	„ „ „	760 m.

Celkem hlavních pouličních řadů položeno v úhrnné délce . . . . 2641 m.

Náklad na položení plynovodné sítě i s odbočkami v Radlicích obnášel . . . . **15.107 K 06 h.**

Hlavní pouliční plynovody Pražských obecních plynáren v Žižkově, Holešovicích a na Smíchově obsahovaly koncem června 1902:

1. V obvodu obce Pražské:

2.137·8 *m*	trub	600 *mm*	světl.	průměru
1.283·0 *m*	„	450 *mm*	„	„
3.298·0 *m*	„	400 *mm*	„	„
5.364·2 *m*	„	375 *mm*	„	„
503·7 *m*	ovál. trub	165/330 *mm*	světl.	průměru
3.353·5 *m*	trub	300 *mm*	světl.	průměru
3.834·4 *m*	„	250 *mm*	„	„
9.462·3 *m*	„	200 *mm*	„	„
1.267·9 *m*	„	175 *mm*	„	„
12.949·1 *m*	„	150 *mm*	„	„
3.297·3 *m*	„	125 *mm*	„	„
13.789·2 *m*	„	100 *mm*	„	„
3.499·0 *m*	„	90 *mm*	„	„
24.241·2 *m*	„	80 *mm*	„	„
21.569·9 *m*	„	70 *mm*	„	„
22.815·4 *m*	„	50 *mm*	„	„
13.869·9 *m*	„	40 *mm*	„	„

Celk. 146 535·7 *m* trub různého průměru.

Krychelný obsah tohoto hlavního potrubí obnáší 3256·437118 m^3 i odpovídá průměrné troubě 146.535·7 *m* a 168·2 *mm* ve světlém průměru veliké.

2. V obvodu obce Vinohradské:

plynovodné soutrubí sestává z následujících trubovodů:

1.058·8 *m*	trub	250 *mm*	světl.	průměru,
990·1 *m*	„	200 *mm*	„	„
1.832·9 *m*	„	175 *mm*	„	„
1.249·4 *m*	„	150 *mm*	„	„
876·4 *m*	„	125 *mm*	„	„
1.645·0 *m*	„	100 *mm*	„	„
3.957·7 *m*	„	80 *mm*	„	„
3.440·5 *m*	„	70 *mm*	„	„
8.075·5 *m*	„	50 *mm*	„	„
59·0 *m*	„	40 *mm*	„	„

Celkem 23.186·2 *m* trub různého průměru.

Krychelný obsah tohoto potrubí obnáší 221·798320 m^3 i odpovídá průměrné troubě 23186·2 *m* dlouhé a 120 *mm* ve světlém průměru veliké.

3. V obvodu obce Bubenečské

plynovodné soutrubí sestává z následujících trubovodů:

223·0 *m*	trub	200 *mm*	světl.	průměru,
177·0 „	„	175 „	„	„
2109·0 „	„	50 „	„	„
994·0 „	„	125 „	„	„
1521·4 „	„	100 „	„	„
3005·1 „	„	80 „	„	„
989·9 „	„	70 „	„	„
869·4 „	„	50 „	„	„
86·0 „	„	40 „	„	„

Celkem 9974·8 *m* trub různého průměru.

Plynovodná síť má 93·372552 m^3 krychelného obsahu, jenž odpovídá průměrné troubě 9974·8*m* dlouhé a 109·2 *mm* ve světlém průměru veliké.

4. V obvodu obce Dejvické

položeno:

978·1 *m*	trub	150 *mm*	světl.	průměru,
216·0 „	„	125 „	„	„
13·3 „	„	50 „	„	„

Celkem 1207·4 *m* různého průměru.

Krychelný obsah tohoto potrubí obnáší 19·9572·2 m^3, jenž odpovídá troubě průměrné 1207·4 *m* dlouhé a 144·8 *mm* ve světlém průměru veliké.

5. V obvodu obce Vršovické

se nalézá:

267·8 *m* trub 100 *mm* světlého průměru s krychelným obsahem 2·102 30 m^3. (Dokončení.)

Kancelář pro službu dozorčí a výkonnou v okresích.

Výkaz o činnosti za rok 1902.

I.

Oddělení dozorčí.

K vyšetření přikázáno kusů celkem **55.187**. (V počtu tom nejsou obsaženy kusy hromadné, t. j. takové, kde k jednomu číslu nutno sdělávati zprávy neb výkazy z každého okresu zvláště, kteréžto věci přidělují se z týdenních konferencí.)

Z vyšetřených kusů náleželo a odevzdáno bylo:

referátu I. *a)* a *b)*	165
„ II. *a)*	2302
„ II. *b)*	945
„ III.	423
„ IV.	1147
„ V. *a)*	6600
„ V. *b)*	3980
„ VI.	174
„ VII.	1452
„ IX. a XIV.	121
„ X. *a)* a *b)*	7556
„ XI.	5652
„ XVII.	330
hlavnímu protokolu	3590
protokolu bernímu	9497
hlavní výpravně	430
berní výpravně	46
katastru voličů	5542
různým úřadům	44
Úhrnem	49.996

II.

Oddělení výkonné.

Úhrnný počet rozkazů kanceláři dodaných obnášel **67.000**. Z těch bylo:

z referátu V. *a)*	31.179
„ V. *b)*	21.933
z referátů ostatních	13.888
úhrnem	67.000

Z těch zaplacením odpadlo	1567
Rozkazů videátních a b. m. došlo celkem	8314

Doručovatelé dodali 68.589 rozkazů.

1. Zájmů positivních vykonáno:

pro referát V. *a)*	302
„ „ V. *b)*	250
„ „ ostatní	103
úhrnem	655

2. Zájmů negativních vykonáno:

celkem	13.199

3. Záznamů exekučn. práva zástavního vykonáno:

pro referát V. *a)*	3509
„ „ V. *b)*	2734
„ „ ostatní	1698
úhrnem	7941

4. Dražeb exek. zabav. svrchků bylo nařízeno:

z obvodu I. berního úřadu	3566
„ II. „ „	3027
úhrnem	6593

5. Dražeb exek. zabav. svrchků bylo provedeno:

z oddělení I.	22
„ II.	19
úhrnem	41

6. Sekvestrací bylo nařízeno:

z referátu V. *a*)		142
„ V. *b*)		59
	úhrnem	201

7. Sekvestrací bylo vykonáno:

z referátu V. *a*)		10
„ V. *b*)		2
	úhrnem	12

Veškeré exekučně vymožené i jiné peníze v kanceláři za r. 19 2 přijaté činí úhrnnou sumu **K 384.688·67.**

Z přijaté sumy K 384.688·67 odvedeno bylo:

1. bernímu úřadu I.	K	165.981·94
2. bernímu úřadu II.	„	162.125·83
3. hlavní pokladně	„	2.909·50
4. podacímu protokolu	„	4.733·17
5. školnímu referátu	„	325·46
6. zádušnímu úřadu	„	177·—
7. referátu vojenské taxy	„	2.923·65
8. židovské daně náboženské	„	3.451·44
9. okresní nemocenské pokladně	„	6.000·27
10. c. k. poplatkovému úřadu	„	13.092·21
11. Úrazové pojišťovně pro král. České	„	11.015·93
12. různým pokladnám ostatním	„	10.338·19
úhrnem	K	383.074·59
V pokladně dne 31. prosince 1902 zbylo	„	1.614·08
rovná se příjmům	K	384.688·67

Ze zahrady Kinských.

Městské rady v Praze a na Smíchově schválily návrh správní komise zahrady Kinských, aby nákladem Národopisného musea československého založena byla v zahradě kolem tohoto musea květena československá. Odborný dozor na provedení převzal pan prof. Nekut, rozvrh prací ve vytknutých tomu účelu mezích podá správce městských sadů pražských p. Skalák. — V nejbližší schůzi správní komise předložen bude návrh na pojmenování cest a jednotlivých význačných míst zahrady, načež pořízen bude a dole v zahradě vyvěšen plán zahrady. Do komise vyslán byl městskou radou smíchovskou kanovník mons. Švehla.

Ve schůzi správní komise dne 12. ledna zvoleni byli r. 1903 funkcionáři komise, a sice předsedou p. F. A. Šubert, místopředsedou městský rada na Smíchově p. J. Bečka, inspektorem sadů p. Fr. Rus v Praze, inspektorem budov p. stavitel Linhart na Smíchově.

V ústavu pro bezplatné sprostředkování služby a práce

hlásilo se v měsíci lednu v oddělení mužském 354 zaměstnavatelů a 815 dělníků a učňů (z Prahy 351, z venkova 434); práci obdrželo 354 dělníků a učňů (302 z Prahy a 152 z venkova). — V oddělení ženském hlásilo se 511 zaměstnavatelů a 1047 služebných (577 z Prahy a 470 z venkova); do práce bylo poukázáno 511 služebných (311 z Prahy a 200 z venkova).

Z městské knihovny Pražské.

V měsíci lednu t. r. půjčeno bylo ve 25 dnech půjčovních 5886 čtenářům 12.561 svazků knih, a sice 4867 svazků belletrie domácí, 5388 svazků belletrie cizí (překladů a originálů), 506 svazků poesie a dramat, 148 svazků děl dějepisných, 134 svazků děl cestopisných, 577 časopisů, 46 svazků filologických, 125 svazků filosofických a paedagogických, 29 děl věd státních, právních a politických, 68 spisů lékařských, 46 děl z oboru průmyslu a hospodářství, 446 svazků skladeb hudebních a 181 svazek z ostatních odborů. Proti měsíci lednu m. r. bylo více čtenářů o 319 a počet půjčených knih o 116? svazky větší. Počet stálých čtenářů dostoupil výše 2775, tudíž proti měsíci prosinci m. r. o 242 nových čtenářů více.

Filialky městských čítáren Pražských.

Od 1. ledna t. r. otevřeny jsou dvě filiálky městských čítáren, a sice na *Hradčanech* v č. p. 111—IV. na Pohořelci 33 a v *Holešovicích* v č. p. 355—VII. ve Skalecké ulici. Obě filiálky čítáren těší se zejména nedělních a svátečních dnů, kdy jsou po celý den přístupny, četné návštěvě. Vzhledem k nepopíratelnému vzdělávacímu účeli, za jakým byly pro všechny vrstvy obyvatelstva dotyčných čtvrtí městských zřízeny, bylo by si však přáti, aby i všedních dnů, kdy jsou čítárny od 4 do 8 hodin večer otevřeny, návštěva vykazovala alespoň poměrného čísla značných návštěv hlavní čítárny městské na Starém Městě. V obou filialkách čítáren vyloženy jsou všechny denní listy pražské, četné illustrované týdenníky a revue a záleží právě jen na širším obecenstvu našem, aby návštěvou co nejčetnější dalo na jevo, že porozumělo vyznamu zdejších čítáren.

Městská spořitelna Pražská.

V měsíci lednu 1903 bylo:

od 18.025 stran vloženo	K	4,881.138·44
od 10.059 stran vybráno	K	4,280.201·79
bylo tedy o více vloženo.	K	600.936·65

Zůstatek vkladů:

koncem ledna 1903 . . . K 127,743 573·84

Týdenní výkazy.

V týdnu od 4. do 10. ledna obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Kr. Vyšehradu na Smíchov 212 k 20 h, na mostě Palackého 4493 k 36 h, na mostě Žofínském 259 k 56 h, na mostě císaře Františka 4642 k 18 h, na mostě císaře Františka Josefa 3617 k 36 h, na mostě přes Štvanici 2673 k 74 h

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 1058 k 50 h, ve slatinných lázních tamtéž 84 k, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 113 k 56 h.

Dělníků zaměstnávala obec Pražská 2371, a to 2093 řádných a 278 mimořádných.

V týdnu od 12. do 18. ledna t. r. obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 189 k 28 h, na mostě Palackého 4411 k 24 h, na mostě Žofínském 312 k 36 h, na mostě císaře Františka 4353 k 58 h, na mostě císaře Františka Josefa 3457 k 72 h, na mostě přes Štvanici 2590 k 28 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 749 k 60 h, ve slatinných lázních tamtéž 80 k 20 h, v ublíčnatých lázních tamtéž 3 k, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 96 k 22 h.

Dělníků zaměstnávala obec Pražská 2405, a to 2120 řádných a 285 mimořádných.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. Č. j. 9202. ref XVII. Dne 25. března roku 1903 rozdány budou úroky v částce 42 K *z nadání Václava Marschnera*, c. a k. dvorního a komorního dodavatele, ku podpoře nemajetných obuvníků. Nárok na tyto úroky mají předem nemajetní členové klubu obuvníků sloučených měst Pražských, kteří buď o klub tento nějakých zvláštních zásluh si vydobyli, aneb nemocni jsou, pak mistři obuvničtí, kteří jsou členy společenstva obuvníků Pražských, konečně sestárlí aneb ku práci neschopní obuvničtí dělníci v Praze bydlící. Příslušné žádosti, opatřené *doklady o chudobě a zachovalosti* podány buďtež *do 28. února 1903* v podacím protokole rady městské na Staroměstské radnici. K žádostem po lhůtě došlým, jakož i k žádostem řádně nedoloženým nebude se hleděti. Rada král. hlavního města Prahy, dne 26. ledna 1903. Starosta: dr. Srb.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika" závod tiskařský a vydavatelský v Praze na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

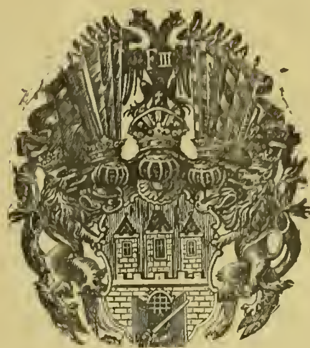

KRÁL. HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 4. V PRAZE dne 28. února 1903. Ročník X.

Rada městská.

13./2. *Most v Libni.* Majitelé pozemků na ostrově libeňském žádali, aby s mostu na ostrov zřízena byla rampa. V záležitosti té bude se odbývati místní komise.

13./2. *Regulace Botiče.* Svého času bylo žádáno místodržitelství za přímluvu u vlády za 60 proc. příspěvek na regulaci Botiče. Nyní sdělilo místodržitelství že tato žádost jest bezpředmětnou, ježto regulace Botiče za souhlasu vlády byla pojata v regulaci řek a dotyčné usnesení sněmovní se již stalo; slíbilo dále, že vezme zřetel na to, aby uskutečnění projektu bylo urychleno. Odpověď tato byla vzata na vědomí a podržena bude v patrnosti, by v čas byla podána vládě urgence, by zemský zákon došel sankce.

13./2. *Severní dráha.* Na popud vyšlý ze spolku ku povznesení návštěvy cizinců požádáno bylo ředitelství severní dráhy za zavedení předplatních lístků; k tomu bylo ředitelstvím odpověděno, že zavedeny budou jednak lístky traťové na jeden, tři, šest až dvanáct měsíců, jednak lístky předplatné.

13./2. *Státní dráha.* Ředitelství státních drah byly svého času tlumočeny stesky na nedostatek vozů u osobních vlaků; ředitelství odpovědělo, že vina přeplňování vozů o nedělích a svátcích spadá též na obecenstvo, jež nečekává na druhý vlak; že v letním období v neděli a ve svátky vypravuje též zvláštní vlaky pro spolky a hromadné výlety, v kterémž směru ještě nikdy žádnou žádost neodmítlo; posléze přislíbilo, že vezme vždy všemožný zřetel k potřebám obecenstva, zejména pražského.

17./2. *Právo měšťanské* uděleno bylo p. Frant. Procházkovi.

17./2. *Uznání.* Schválen byl návrh zdravotní komise, aby městskému chemiku panu dru Kraftovi vysloveno bylo uznání za jeho působení ve zkušební stanici v letech 1899–1901.

17./2. *Vyšehradský hřbitov.* Usneseno bylo podati rozklad event. stížnost na rozhodnutí magistrátu, v této schůzi radě městské sdělené, kterým povoleno bylo rozmnožení hrobů na hřbitově vyšehradském. Pro rozhodnutí rady městské v tomto směru přimlouvali se městští radní pp. dr. Podlipný, Němeček, Vaníček, dr. Baštýř, dr. Pinkas, dr. Růžička, Hubáček, dr. Holubovský. Pp. dr. Podlipný a Vaníček akcentovali během debaty, že třeba zasaditi se o úpravný, esthetický vzhled hřbitova vyšehradského a hleděti k tomu, aby zachován mu byl ráz pantheonu, vyhraženého pohřbívání vynikajících českých osobností.

17./2. *Právo měšťanské.* Schválen byl návrh školního odboru, aby p. Janu Klímovi, řídícímu učiteli ve výslužbě v uznání jeho zásluh během 50letého působení uděleno bylo právo měšťanské s prominutím poplatků.

17./2. *Obtěžování obecenstva při pohřbech.* Pan městský radní Schrötter navrhl, aby policejní ředitelství požádáno bylo za případné zakročení, by obecenstvo nebylo při pohřebních průvodech obtěžováno ministranty.

17./2. *Prodej bloků na elektr. dráhy.* Schváleno bylo, aby předplatné bloky na městské dráhy elektrické prodávany byly též u vrátného ve staroměstské radnici.

17./2. *Dráha na Letnou.* Pan náměstek Neubert naléhal opětně na to, aby uspíšeny byly všecky práce souvisící s přeměnou lanové dráhy na Letnou v dráhu elektrickou.

17./2. *Prodej fosforových sirek.* Zdravotní radě k úvaze přikázán byl návrh pana dra Holubovského, aby byl zakázán volný prodej fosforových sirek. Pan navrhovatel odůvodnil svůj návrh poukázáním na množící se sebevražedné otravy pomocí těchto sirek.

17./2. *Erární silnice v Libni.* Pan městský radní Filip žádal, aby zakročeno bylo ve prospěch opravy erárních silnic v Libni.

20./2. *Skladiště petroleje na dráze v Libni.* Ministerstvo železnic, zamítajíc stížnost obce pražské a magistrátu na povolení stavby skladiště petroleje na nádraží severozápadní dráhy v Libni, povolilo stavbu tohoto skladiště. Usneseno, aby na toto povolení podána byla stížnost ke správnímu soudu, ježto severozápadní dráha při stavbě nešetřila předpisů řádu stavebního nepožádavši za určení čáry stavební a výšky rovinné.

20./2. *Díkůvzdání.* Říšský poslanec p. inž. Kaftan zaslal radě městské stenografický protokol o zasedání říšské rady, ve kterém promluvil řeč o zdravotních poměrech Prahy odrážeje při tom útoky německé na obec činěné. Usneseno vysloviti panu poslanci Kaftanovi díky rady městské za toto hájení zájmů obce pražské.

20./2. *Obecní dům.* Spolek architektů a inženýrů znova žádal radu městskou, by v zásadě vyslovila se o tom, zda může tomuto spolku poskytnouti místnosti v representačním domě obecním, ježto na rozhodnutí tom záleží eventuelní upuštění od stavby spolkového domu. Rada městská svého času odpověděla k prvé žádosti spolku architektů a inženýrů, že žádost ta je-

předčasná, ježto není dosud plánů na tento dům; s touto okolností nestala se dosud změna, nicméně ovšem může se vysloviti, že v zásadě překážek proti poskytnutí místností není.

20./2. *Léčení skrofulosních dítek.* Vrchní ředitelství ústavu chudinského bylo splnomocněno, by v terstských lázních k léčení dítek krtičnatých opětně získalo čtyřicet míst pro dítky, které tam obcí Pražskou vyslány budou.

24./2. *Předměstské děti v pražských školách.* Pan městský radní Schrötter upozornil na zjištěné četné případy, že do pražských německých škol chodí české dítky z předměstí, a navrhl, aby věc ta byla úředně vyšetřena, aby tento nešvar byl odstraněn.

24./2. *Městská universitní stipendia* pro posluchače fakulty právnické udělena pp. Františku Spurnému, Janu Mastnému a Václavu Průšovi; stipendia lékařská pp. Karlu Mikuláškovi, Jaroslavu Vytopilovi a Františku Burianovi.

24./2. *Pojišťování dělnictva.* Pan městský radní Vaníček připomenuv, že má radě říšské podána býti předloha o pojišťování dělnictva pro stáří a invaliditu, navrhl, aby vládě a radě říšské podána byla petice, aby pojištění toto i na samostatné řemeslníky a živnostníky bylo rozšířeno.

24./2. *Z pokračovací školy pro dívky.* Paní Renáta Tyršová sdělila, že vyšívané práce, které byly vystaveny pracovnami městské průmyslové školy na výstavě v Paříži, vyznamenány byly zlatou medailí a diplomem.

Blahopřejná adressa

rady královského hlavního města Prahy

mistru Jaroslavu Vrchlickému

k padesátým narozeninám.

Slovutnému pánu, panu Jaroslavu Vrchlickému, čestnému doktoru filosofie na českém vysokém učení Karlo-Ferdinandově, c. k. řádnému professoru dějin moderních literatur na témže vysokém učení, doživotnímu členu panské sněmovny na radě říšské, majiteli čestného znaku pro vědu a umění, řádnému členu a sekretáři IV. třídy České akademie císaře a krále Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění, čestnému členu královské akademie pro vědu a umění v Padově, dopisujícímu členu král. akademie Peloritanské v Messině a „Polského tovaryšstva“ v Paříži, čestnému členu „Umělecké besedy“, měšťanu kr. hl. města Prahy, čestnému měšťanu četných měst a obcí v Čechách a na Moravě atd. atd. v Praze.

Slovutný pane, jmenem královské Prahy šťastné a hrdé, že Vás, velikého pěvce hostí pod svým mateřským krovem, přináší Vám rada městská v pamětný den padesátého výročí Vašeho zrození nadšený pozdrav. Vděčna za jasnou záři nespočetných světel, které genius Váš rozžehl ve chmurách nepříznivé doby. Vlast Česká, zříc nesmírné dílo Vaše, ráj krásy a poklad jazyka, pevně a hrdě se tyčí majíc víru v ideál a vítězství svých snův a ovíjí dnes kolem Vaší hlavy snítku vavřínu, neboť důkaz jesti dán, když syna takového dal vlasti Bůh, že není k zmaru souzena, ale že její oslava bude opět dotýkat se hvězd.

Rada král. hlav. města Prahy, dne 16. února 1903 (následovaly podpisy starostův a členů rady městské).

Adressa, vkusně kaligraficky provedená, ve skvostné vazbě, odevzdána byla Vrchlickému v den jeho narozenin panem starostou drem Vl. Srbem a pp. náměstky inž. E. Neubertem a drem. Grošem.

Kanalisace dle soustavy splachovací.*)

Napsal mag. konc. JUDr. Em. Sluka.

Obec král. hlav. města Prahy provádí novou kanalisaci v ulicích dle systému na splachování vodou.

Tento systém předpokládá účinné splachování vodou a toto z technických příčin lze t. č. dociliti t. zv. trubní soustavou; neboť při této lze docíci dostatečného tlaku vodního, jehož potřebí jest k rozmělnění odpadů a splašků a odvedení těchto do konečné čistící stanice.

Projekt tento má v zápětí nejen zrušení starých stok uličních a zřízení nových, nýbrž nastala též nutnost, aby kanalisace domů již zřízených způsobu starého byla přizpůsobena a přeměněna na systém, v jakém jsou upraveny stoky uliční, tedy na t. zv. splachovací a dále, aby při všech nových stavbách, přístavbách a přestavbách provedeno bylo odvodnění dle nového tohoto systému. Avšak dle disposic nemají nově býti odvodněny, pokud se týče přeměněny co do kanalisace pouze budovy, nýbrž má se tak státi též v příčině pozemků v komplexu odvodňovacím jsoucích, pokud jejich odvodnění bude se jeviti potřebným.

Přizpůsobení výše uvedené záleží při většině objektů v úplném přestavění kanalisace jejich, při menšině v doplnění a opravě, a dále při všech objektech ve zřízení nových t. zv. přípojek, t. j. oné části stoky domovní, která vede od domu pozemkem uličním k uličnímu kanálu.

Z těchto příčin jest náklad na provedení těchto úprav značný a přirozeno, že majitelé domů, které magistrát nutil, aby příslušnou přeměnu provedli svým nákladem, se bránili tomuto vydání všemožnými prostředky právními.

Následek toho byl, že sice v mnohých ulicích obec pražská provedla nové stoky, že však musila ponechati v nich i staré a tyto, pokud to bylo možno, ještě opraviti, případně znova v částech zříditi, ježto nebylo tu pro všechny případy se hodícího právního prostředku donucovacího.

Nedostatek generelního takového předpisu zákonného měl v zápětí, že celá akce vázla a spojena byla mimo to se značnými náklady se strany obce, která byla nucena zřizovati i prozatímní přípojky kanalisací jednotlivých domů svým nákladem.

Z té příčiny měla obec pražská značný i hmotný zájem na tom, aby byl vydán zákonný předpis, na všechny případy se hodící, kterým by se stanovila přímo bez dlouhého úředního předchozího řízení povinnost, kdo a jakým způsobem má příslušné úpravy kanalisací domovních provésti.

Návrh takového zákona byl vypracován, a sice jako doplněk stavebních řádů ze dne 10. dubna 1886, č. 40 z. z., ze dne 22. února 1887, č. 16 z. z. a ze dne 26. prosince 1887, č. 71 projednán na sněmu království Českého a konečně vydán jako zemský zákon, daný dne 5. října 1902, č. 73 z. z. a vyhlášen dne 12. listopadu t. r. v zákonníku zemském.

Poněvadž zákon tento působnosti již nabyl a má zvláštní důležitost nejen v zájmu zdravotnictví, nýbrž i pro majitele domů a příslušné živnostníky, jimž otevírá se značné nové pole práce a odbytu výrobků a prvým značné výdaje a poněvadž obcím, pro něž platí výše uvedené řády stavební, se značně ulehčuje plnění povinnosti co do péče o veřejné zdravotnictví, zasluhuje toho, aby bylo o něm podrobněji pojednáno a rozšířena jeho znalost.

*) Článek tento, psaný původně pro časopis „Stavební ruch“, byl autorem propůjčen „Věstníku Obecnímu“, jenž přináší jej jako zvláště důležitý pro poměry pražské.

Aby posouzen mohl býti jeho význam, jest nutno předeslati v krátkosti úvahu o právním stavu před jeho vydáním.

V této příčině dlužno uvésti toto:

1. Není pochybnosti, že při novostavbách, přístavbách a přestavbách úřad stavební mohl stanoviti stavebníku v konsensu stavebním podmínku, že kanalisace těchto objektů musí býti účelně provedena tak, aby řádně fungovala, t. j. odváděla „dešťové vody, splašky a různé odpady“ „bezzávadně“ (§ 79 a 119 stavebního řádu) a jestliže v ulici již byla stoka systému splachovacího, mohlo toto bezzávadné odvádění z technických příčin docíleno býti jen zase provedením kanalisace domovní na týž systém, t. j. splachovací.

2. Není pochybnosti, že mohl úřad stavební stanoviti podmínkou totéž „při všech k tomu způsobilých opravách neb změnách v domech již zřízených“ (§ 79. st. ř.).

Ovšem zde záleželo na tom, zdali tyto změny „k tomu byly způsobilé“, t. j. měly-li vztah a účinek potřebný na kanalisaci domu, ovšem předpokládá se zde totéž, co bylo ad. 1. uvedeno v příčině existence nové stoky uliční systému splachovacího.

V obou případech fakticky úřad takové podmínky stanovil a bylo jim vyhovováno a kanalisace domovní i s přípojkou nákladem stavebníků dle systému splachovacího zřizována.

Úřad stavební šel v tomto směru i dále a stanovil podmínku takovou též pro futuro, t. j. ukládal stavebníku povinnost, aby, až bude nová stoka v ulici zřízena, aby upravil kanalisaci domovní dle systému splachovacího, zejména provedl novou přípojku.

Stanovení této podmínky pro futuro ovšem v právním směru nezdá se mi odůvodněným, ježto neměla tato podmínka faktického podkladu reelního a nepřístupovalo také zejména c. k. místodržitelství, pokud vedlo řízení jako úřad stavební, na příslušnou v tomto směru žádost zástupců obce pražské, odkazujíc ji až na dobu, kdy nová stoka bude zřízena.

3. Není pochybnosti, že úřad stavební mohl dle zákonných předpisů § 119 stavebního řádu donutiti majitele domů již zřízených, v těch případech, ve kterých komisionelně bylo zjištěno, že kanalisace jejich domů jest ve stavu tak chatrném, že by ani opravy této nedostačily, aby docíleno bylo bezvadné odvádění odpadů atd., aby provedl přestavbu kanalisace, a sice dle systému, v jakém jest stoka v ulici provedena, zejména též zřídil novou připojku.

4. Jest pochybno, zdali by se vynutila úřadem přeměna, pokud se týče přizpůsobení kanalisací na systém splachovací v těch domech, které byly před platností nynějších řádů stavebních vystavěny přesně dle tehda stanovených podmínek a dále v těch, které sice za platnosti nynějších řádů stavebních byly vystavěny, ale s kanalisací starého systému nikoli na splachování — mají-li kanalisaci ve stavu dobrém, a jen z toho důvodu snad, že obec zavedla nový systém uliční. Dle § 119. stavebního řádu nešlo rozhodně toho docíliti a není jisto, zdali by se docílilo toho na základě § 3. říšského zákona zdravotního z r. 1870 a 81. statutu obecního pražského, pokud se týče na základě předpisů obecního zřízení.

5. Není pochybnosti, že přípojka domovních kanalisací jest částí kanalisace domovní a nikoli uliční a bylo by povinností majitelů domů tuto svým nákladem provésti v těch případech, ve kterých by povinni byli kanalisaci domu zříditi, pokud se týče přizpůsobiti a nikoli povinností obce.

Důvod (ratio legis) nového zákona ze dne 5. října 1902, č. 73 z. z., jímž doplněny pokud se týče změněny byly § 79. a 80. stav. řádů záleží v tom, že jest důležitým požadavkem zdravotním, aby obce s větší populací měly kanalisaci pokud možno tak zřízenou, aby bylo docíleno co možná rychlého odvádění látek zdraví lidskému škodlivých a aby k tomu účelu použito bylo veškerých moderních technických vymožeností.

Zákony zdravotními a obecními řády uložena jest péče o zdravotnictví obci, avšak tím není řečeno, že by tato jedině povinna byla svým nákladem provésti veškerá v obor ten spadající opatření, nýbrž může obec i jednotlivce v obci přiměti k tomu, aby ta která opatření provedli tito svým nákladem. Obec může proto vydávati v tomto směru nařízení, ale omezena jest různými zákonnými předpisy, může tedy pohybovati se v mezích zákonů.

Takovými zákony jsou též řády stavební, neboť jak též správní soudní dvůr v mnohých případech uznal, musí býti respektovány striktní předpisy řádu stavebního, byť i byly tyto jen z příčin zdravotních stanoveny (na příklad ustanovení § 65. st. ř. o nezastavitelnosti 15% plochy stavební) a byť by z příčin zdravotních bylo výhodnější překročiti mez tímto zákonem stanovenou.

Nový zákon výše uvedený hledě k těmto povinnostem obce a jednotlivců (v daném případě majitelů domů) postavil se vlastně na t. zv. stanovisko kompromissní, t. j. učinila obec ústupky majitelům domů a těmto naproti tomu zase uložil jisté povinnosti, které by je dle zákonného stavu před vydáním jeho nebyly as stihly.

Jakým způsobem učiněny ústupky vzájemné vyplývá z toho, co jsem předeslal a z výkladu nového zákona, který následuje.

Zákon směřuje též k tomu, aby odstranil nejistotu právní v mnohých případech a zgeneralisoval pravidlo pro všechny případy, stanoviv takové předpisy, aby bylo docíleno rychlého, účelného a poměrně s menšími náklady spojeného provedení podniku moderního.

Ovšem zákon vydaný má dle mého mínění též vady a dalo by se mu vytknouti:

a) Ve formálním směru především to, že měl býti konstruován jako zákon zdravotní samostatný; neboť jen příčiny zdravotní zavdaly podnět k jeho vydání. Ostatně dokladem pro tento názor jest i znění zákona a jeho obsah, neboť § 79. obsahuje totéž co § 79. dřívějších řádů staveb, až na bezvýznamné splynutí dřívějšího § 80 s § 79. nového zákona a § 80. dle nov. zákona nestanoví nic specielně technického, maje pouze odkaz „dle pravidel, jež stanoví úřad stavební“.

Odkaz tento mohl býti tedy dobře v zákoně zdravotním, ježto nestanoví se jím žádné striktní předpisy stavební (technické).

Praktický výsledek konstruování předpisů jako zdravotních by byl ten, že by zákon nový byl stručnější, poskytnuta by byla jemu pravá basis a nebyl by v odporu se stěžejními zásadami řádu stavebního atd.

2. Jest dále příliš rozvláčný, neboť

a) nebylo třeba opakování znění dřívějších §§ 79. a 80. stav. ř.;

b) sankce trestní nemusela býti zvláště uvedena; neboť byly-li již předpisy jeho vřaděny do stavebního řádu, jest již v § 122. stav. ř. řečená sankce trestní i pro daný případ, a dále provedení prací z moci úřední v případě neposlušnosti lze již uložiti dle cís. patentu z r. 1854 ve všech případech, kde nějaké činění jest uloženo zákonem a není uposlechnuto v tom směru danému rozkazu.

3. Jest neúplný dle svého účelu; neboť nemá žádných ustanovení ohledně odvodnění pozemků, jedná pouze o domech, a přece jest dosti pozemků, které se budou museti odvodniti, jsouce v odvodňovacím obvodu obce (na př. v Praze, na Malé Straně a Hradčanech).

4. Konečně se mi zdá, že v ochotě vůči majitelům novostaveb, dále při přestavbách a přístavbách jde zákon příliš daleko na úkor obce samé v ohledu materielním.

Neboť dle stavu zákonného před vydáním tohoto zákona nebylo žádné pochybnosti, že v těchto případech nejen úprava kanalisace uvnitř domu nového, přestavby neb přístavby, nýbrž i zřízení celé přípojky dle nového systému stavebníku se mohlo uložiti a skutečně též jeho nákladem se provádělo; kdežto nyní dle jasného znění zákona vznikne v tomto směru pro obec značné břemeno, hledíc zejména k té okolnosti, že právě v částech města, kde nové stavby se provádějí, jsou projektovány široké ulice.

Z té příčiny usuzuji, že by bylo úplně stačilo stanoviti zákonné předpisy nové o povinnosti k úpravě kanalisací a přípojek dle nového systému jen pro domy již zřízené a pozemky, a nebylo třeba se zmiňovati o novostavbách, přestavbách a přístavbách a tato okolnost nasvědčuje opět tomu, že by byl stačil stručný samostatný zákon zdravotní, který by jen na tento případ se vztahoval a nebylo třeba měniti stavební řády tak, jak novým zákonem se stalo.

Novým zákonem mění se, pokud se týče doplňují se §§ 79. a 80. zákonů ze dne 10. dubna 1886, čís. 40 z. z., ze dne 22. února 1887, č. 16 z. z. a zák. ze dne 26. prosince 1887, č. 71 z. z. (staveb. řádů) a to způsobem tímto:

A. § 79. stav. řádů přijat ve znění nezměněném, jak uveden byl v řádech stavebních s tou modifikací, že dřívější předpisy obsažené v § 80. stav. ř. přičleněny k tomuto § 79. v novém zákoně.

Ovšem utrpěl tento § na rozsahu své působnosti, hledíc k ustanovením § 80. nového zákona. Nyní platí toliko pro obce, které neprovádí kanalisaci uliční dle soustavy splachovací, neboť obce ostatní (které provádí nový systém) nejsou předpisy § 79. vázány. (Pokrač.)

XIII. administrační zpráva Pražských obecních plynáren za výrobní rok 1901—1902

t. j. za dobu od 1. července 1901 do 30. června 1902.

Vnitřní záležitosti Pražských obecních plynáren.

(Dokončení.)

6. *V obvodu obce Žižkovské*

se nalézá:

75 *m* trub 80 *mm* světl. průměru a obnáší krychelný obsah tohoto potrubí 0·3765 *m*³.

7. *V obvodu obce Smíchovské*

se nalézá:

53·8 *m*	trub	300 *mm*	světl. průměru,
654·2 „	„	225 „	„ „
238·0 „	„	200 „	„ „
98·5 „	„	175 „	„ „
2 50·0 „	„	150 „	„ „
30 1·2 „	„	125 „	„ „
1604·6 „	„	100 „	„ „
6531·3 „	„	80 „	„ „
2232·3 „	„	70 „	„ „
3511·4 „	„	50 „	„ „
2471·6 „	„	40 „	„ „

Celkem 22.647·1 *m* trub různého průměru.

Krychelný obsah potrubí Smíchovského obnáší 180·206665 *m*³, což odpovídá průměrné troubě 22·647·1 *m* dlouhé a 100·6 *mm* ve světlém průměru veliké.

8. *V obvodu obce Radlické*

plynovodné soutrubí sestává z následujících trubovodů:

300 *m*	potrubí	100 *mm*	světl. průměru,
608 „	„	80 „	„ „
137 „	„	70 „	„ „
315 „	„	65 „	„ „
513 „	„	50 „	„ „
760 „	„	40 „	„ „

Celkem 2641 *m* trub různého průměru.

Krychelný obsah Radlického potrubí obnáší 9·003885 *m*³, což odpovídá průměrné troubě 2641 *m* dlouhé a 66·1 *mm* ve světlém průměru veliké.

Hlavní pouliční potrubí, rozvádějící plyn do Prahy a obcí vůkolních z Pražských obecních plynáren v Žižkově, v Holešovicích a na Smíchově, měří celkem: 206.535 *m* o 3784·254552 *m*³ obsahu, jenž odpovídá průměrné troubě 206.535 *m* dlouhé a 152·7 *mm* ve světlém průměru veliké.

Odbočky k svítilnám a soukromým plynovodům koncem června 1902 měly následující délky v obvodu:

obce Pražské	71·877·5 *m*
„ Vinohradské	15.344·9 „
„ Bubenečské	943·9 „
„ Dejvické	177·4 „
„ Vršovické	103·5 „
„ Smíchovské	7.729·3 „
„ Radlické	215·0 „
Celkem	96·391 *m*.

Měřilo tudíž veškeré plynové soutrubí hlavní rady i odbočky v to počítaje, rozvádějící plyn z Pražských obecních plynáren v Žižkově, Holešovicích a na Smíchově koncem června 1902 302.926 kilometrů.

C. Veřejné osvětlení.

1. Rozmnožení přístrojů osvětlovacích.

a) V obvodu obce Pražské.

V roč. 1901/1902 bylo v některých ulicích plynové světlo rozmnoženo, a sice:

v ulici Botičské, Sokolské, Horské, Haštalské, na Pohořelci, v ulici Zlatnické, Divadelní, „na Benátkách“, v ulici Vodičkově, Vinařské, Hopfenštokové, Celetné, Plavecké, v třídě Bělského, Bubenské, Vltavské, „u Kapličky“, Gerstnerově a na Letné.

Naproti tomu plynových plamenů ubylo odebráním svítilen veřejných za příčinou přestaveb v různých ulicích aneb zavedením světla elektrického.

Veřejných svítilen plynových ubylo v ulici: Spálené, ve Smečkách, na Staroměstském náměstí, v třídě Eliščině, na Malém náměstí, na bývalém mostě pilotovém, na Těšnově, na Struze, v ulici Karlově a Karoliny Světlé.

Celkem ubylo v r. 1901-02 veřejných plamenů plynových 154

Během roku 1901/1902 bylo v přeměně stávajících ještě obyčejných hořáků motýlových na žárové světlo Auerovo pokračováno.

Počet žárových plamenníků během r. 1901/1902 vzrostl o 179.

Náklad na rozmnožení veřejných svítilen v obvodu obce Pražské i s přeměnou obyčejných motýlových hořáků na světlo Auerovo obnášel v roč. 1901/1902 **K 15.564·90.**

b) V obvodu obce Vinohradské

rozmnoženo veřejné osvětlení v roč. 1901/1902 postavením nových osvětlovacích přístrojů v následujících ulicích: Přemyslovské, Chodské, Korunní, Šumavské, Koperníkově, Mánesově, Budečské, Moravské, Jungmannově, Jablonského, Lužické, Havlíčkově, „u Pštrosky“, v Řipské, Nerudově, na nám. krále Jiřího a v ul. Žižkově.

Celkem přibylo na Král. Vinohradech v roč. 1901/1902 53 veřejných plamenů.

Počet žárových plamenníků v tomtéž r. vzrostl o 8.

Náklad na rozmnožení veřejných svítilen v obvodu obce Vinohradské v r. 1901/1902 obnášel i s rozmnožením Auerových hořáků **4314 K 54 h.**

c) V obvodu obce Bubenečské

rozmnoženo veřejné osvětlení v roč. 1901/1902 postavením nových osvětlovacích přístrojů v následujících ulicích: Piettově, Mlýnské, „Na Hutích", v Schnellově, „u Král. Obory", v ulici Třebízského, Škroupově, Belcrediově a „Na Růžku".

Celkem přibylo v Bubenči v r. 1901/1902 11 veřejných svítilen.

Počet žárových plamenníků během roku 1901/1902 vzrostl o 14.

Náklad na rozmnožení veřejných osvětlovacích přístrojů v obvodu obce Bubenečské v roč. 1901/1902 obnášel . . . . **871 K 39 h.**

d) V obvodu obce Dejvické.

Zavedením v roč. 1901/1902 světla plynového do obvodu obce Dejvické zařízeno bylo tamtéž 26 plamenů plynových k veřejnému osvětlování, vesměs opatřených plamenníky Auerovými.

Náklad celkový na rozmnožení veřejných osvětlovacích přístrojů v Dejvicích obnášel v roč. 1901/1902 **2218 K 90 h.**

e) V obvodu obce Radlické

v r. 1901/1902 zavedeno bylo osvětlení plynové a zřízeno tamtéž celkem 37 plamenů plynových, vesměs obyčejnými motýlovými hořáky opatřených.

Náklad zařizovací obnášel . . . . **2198 K 67 h.**

2. Počet a druh přístrojů osvětlovacích.

Koncem června 1902 bylo v činnosti:

a) V obvodu obce Pražské:

6 osmiramenných kandelábrů s 48 svítilnami a 144 plameny,

10 čtyřramenných kandelábrů se 40 svítilnami a 40 plameny,

56 třiramenných kandelábrů se 156 svítilnami a 156 plameny,

12 jednoduchých kandelábrů s 12 svítilnami víceplamennými o 26 plamenech,

1383 jednoduchých kandelábrů jednoplamenných s 1383 svítilnami a 1383 plameny,

16 svítilen ve veřejných pissoirech s 16 plameny,

43 svítilny na dřevěných sloupech s 43 plameny,

8 svítilen na veřejných studních s 10 plameny,

2527 svítilen nástěnných, visacích a orientačních jedno- i víceplamenných s 2575 plameny,

67 svítilen na kandelábrech soukromých s 72 plameny,

4 svítilny na dvou stožárech u musea s 8 plameny,

26 svítilen soukromých jedno- i víceplamenných s 31 plameny,

1 rám transparentní na mostě Žofínském s 12 plameny.

Úhrnem 4516 plamenů.

Z uvedených 4516 plamenů plyn. osvětluje denně:

do 10. hod. več.	73 žár. plam. a	42 motýl. plam.
„ 11. „ „	1304 „ „ „	1459 „ „
„ 12. „ „	2 „ „ „	— „ „
„ 2. ran.	— „ „ „	16 „ „
celonočně	716 „ „ „	873 „ „
různě	— „ „ „	31 „ „
Dohromady	2095 žár. plam. a	2421 motýl. plam.

Celkem 4516 plamenů.

Z potrubí obecních plynáren zvláštními plynoměry odměřeným plynem osvětlují se průsvitné hodiny na věži Staroměstské vodárny a na kasárnách zemské obrany na Pohořelci.

Direktně z potrubí se osvětlují průsvitné hodiny u Prašné brány na Příkopě, ve Ferdinandově třídě, Eliščině třídě, Chotkově ulici, u Král. Obory, v Bělského třídě, na Hradčanském náměstí, v domě p. Stýbla na Václavském náměstí, v domě p. Kersche v ulici Ovocné, na radnici Staroměstské, na Poříči a ve Vyšehradské třídě u chudobince.

Mimo osvětlení plynové obstarávají Pražské obecní plynárny v ulicích a sadech, kde dosud plynové potrubí není položeno, veřejné osvětlení petrolejem.

Koncem června 1902 bylo osvětleno petrolejem 260 svítilen, a sice svítilo z nich:

do 10. hodiny večerní	6 plamenů,
„ 11. „ „	152 „
„ rána	102 „
Úhrnem . .	260 plamenů.

b) V obvodu obce Vinohradské.

K veřejnému osvětlení plynovému na Král. Vinohradech sloužily koncem června 1902 následující přístroje osvětlovací:

2 pětiramenné kandelábry s 2 svítilnami a 2 plameny,

2 čtyřramenné kandelábry s osmi svítilnami a 8 plameny,

21 tříramenných kandelábrů s 63 svítilnami a 63 plameny,

134 jednoduchých kandelábrů jednoplamenných se 134 svítilnami a 134 plameny,

627 svítilen nástěnných s 627 plameny,

58 svítilen na dřevěných sloupech s 58 plameny,

2 visací svítilny ve veřejných záchodech s 2 plameny,

1 svítilna soukromá na 4ramenním kandelábru s 1 plamenem,

1 svítilna soukromá nástěnná s 1 plamenem.

Úhrnem 896 plamenů.

Koncem června 1902 bylo z těchto 896 plamenů zařízeno na žárové světlo Auerovo 255 plamenů.

Z uvedených 896 plamenů svítilo:

do 10. hod. več.	40 žár. plam. a	— motýlov. plam.
„ 11. „ „	53 „ „ „	638 „ „
celonočně	162 „ „ „	3 „ „
Dohromady	255 žár. plam. a	641 motýlov. plam.

Celkem 896 plamenů.

Mimo to osvětlují se: průsvitné hodiny v Havlíčkově třídě 3 motýlovými plameny celonočně a v Palackého třídě žárovým plamenníkem v době od 1. října do 31. března ve dne i v noci a v době od 1. dubna do 30. září jen v noci.

c) V Král. Oboře

sloužilo koncem června 1902 k osvětlení:

1 svítilna nástěnná o 1 plamenu,

38 jednoduchých kandelábrů s 38 plameny.

Celkem 39 plamenů motýlových, jež v zimních měsících, t. j. od 1. listopadu do 31. března svítily denně do 9. hodiny večerní, a v letních měsících, t. j. od 1. dubna do 31. října do 11. hodiny večerní.

d) V obvodu obce Bubenečské

sloužily k veřejnému osvětlení koncem června 1903 následující přístroje osvětlovací:

29 svítilen nástěnných s 29 plameny, 78 kandelábrů jednoduchých s 78 plameny. Úhrnem 107 plamenů.

Z uvedených 107 plamenů zařízeno na žárové světlo Auerovo 73 a svítilo:

do 10. hod. več.	— žár. plamenů a	34 motýl. plamenů
„ 11. „ „	59 „ „ „	— „ „
celonočně	14 „ „ „	— „ „
Dohromady	73 žár. plamenů a	34 motýl. plamenů

Celkem 107 plamenů.

e) V obci Vršovické

sloužilo k veřejnému osvětlení plynovému:

12 nástěnných svítilen s 12 motylovými plameníky, z nichž svítilo: do 11. hodiny večerní 8 plamenů, do rána 4 plameny. Celkem 12 plamenů.

f) V obvodu obce Smíchovské

osvětluje obec Smíchovská celé město elektricky.

g) V obvodu obce Radlické

sloužilo k veřejnému osvětlení plynovému koncem června 1902:

13 svítilen na jednoduchých kandelábrech s 13 plameny, 24 svítilen nástěnných s 24 plameny. Celkem 37 plamenů, motýlových, z nichž svítí do 11. hod. večerní 24 plamenů, do rána 13 plamenů. Celkem 37 plamenů.

D. Výroba a spotřeba plynu.

V ročníku 1901/1902 obnášela výroba plynu v plynárně:

Žižkovské	8,269.740 m^3	t. j. 48·66%
Holešovické	7,197.830 „	„ „ 42·36%
Smíchovské	1,525,270 „	„ „ 8·98%
Dohromady	16,992.840 m^3	t. j. 100·—%

V ročníku 1900/1901 obnášela celková výroba plynu 17,489.930 m^3. Vyrobeno tudíž v ročníku 1901/1902 o 497.090 m^3 t. j. o 2·842% plynu méně, než v ročníku předchozím, kteroužto menší výrobu hlavně menší spotřebě plynu při veřejném osvětlení a menším ztrátám v potrubí městském přičísti lze.

Největší denní výroba plynu obnášela ve všech plynárnách dohromady dne 19. prosince 1901 . 80.010 m^3

V ročníku předcházejícím obnášela největší denní výroba dne 21 prosince 1900 . . . . 79.530 m^3

Zvětšila se tudíž největší denní výroba u porovnání s ročníkem předcházejícím o . . . . . . 480 m^3 čili o 0.60%.

Nejmenší denní výroba plynu obnášela ve všech třech plynárnách dohromady dne 14. července 1901 . 24.180 m^3

V ročníku předcházejícím obnášela dne 15. července 1900 . . . . 25.390 m^3

Zmenšila se tudíž nejmenší denní výroba u porovnání s ročníkem předcházejícím o . . . . 210 m^3 čili o 4.76%.

Spotřeba plynu

v roč. 1901/1902 obnášela z plynárny:

Žižkovské	8,273.292 m^3
Holešovické	7,193.407 „
Smíchovské	1.525.020 „
Dohromady	16,991.719 m^3

Ze spotřeby této připadá:

na osvětení veřejné v obvodu obce Pražské	1,479.517 m^3
na osvětlení veřejné v obvodu obce Vinohradské	282.905 „
na osvětlení veřejné v obvodu Král. Obory	8.970 „
na osvětlení veřejné v obvodu obce Vršovické	4.922 „
na osvětlení veřejné v obvodu obce Bubenečské	28.262 „
na osvětlení veřejné v obvodu obce Dejvické	5.091 „
na osvětlení veřejné v obvodu obce Smíchovské	— „
na osvětlení veřejné v obvodu obce Radlické	11 969 „
na osvětlení obecních domů v Praze	564.140 „
na osvětlení soukromé, počítaje v to i budovy erární a zemské	8,790.570 „
na osvětlení soukromé na Kr. Vinohradech	974.993 m^3
na osvětlení soukromé v Žižkově	3.870 „
na osvětlení soukromé v Dejvicích	12.336 „
na osvětlení soukromé ve Vršovicích	7.417 „
na osvětlení soukromé v Bubenči	51.450 „
na osvětlení soukromé na Smíchově	503.754 „
na osvětlení soukromé v Radlicích	2.164 „
ku hnaní motorů plynových a k jiným účelům technickým a průmyslovým	1,350.341 „
na vlastní spotřebu plynu ve všech třech plynárnách, kancelářích, strážnicích, jakož i na ztráty v potrubí plynovodním	2,909.048 „
Úhrnem	16,991.719 m^3

Největší denní spotřeba plynu ze všech třech plynáren dohromady obnášela

dne 25. prosince 1901 . . . . 84.097 m^3

V předcházejícím roku obnášela největší denní spotřeba

dne 19. prosince 1900 . . . . 82.065 m^3

Jeví se tudíž v maximální denní spotřebě u porovnání s rokem předcházejícím přírůstek o . 2.032 m^3 čili o 2·48%.

Nejmenší denní spotřeba plynu obnášela ze všech tří plynáren dohromady:

dne 29. června 1902 . . . . 20.347 m^3

V předešlém roku výrobním obnášela nejmenší spotřeba:

dne 15. července 1900 . . . . 21.988 m^3

Minimální denní spotřeba byla tudíž menší o . . . . 1.641 m^3 čili o 7·46%.

V roku 1901—1902 spotřeba plynu k účelům technickým a průmyslovým byla u porovnání s rokem předcházejícím větší o . . . . 44.459 m^3 čili o 3·63%.

V roku 1901—1902 obnášel koncem června 1902 počet plynových motorů zásobených plynem ze soutrubí obecních plynáren celkem 186, výkonnosti 1224 koňských sil.

U porovnání s rokem předcházejícím ubylo 8 motorů, zvýšila se však výkonnost zbývajících motorů o 17·5 koňských sil.

Z veškerých motorů zásobených plynem z obecních plynáren sloužilo:

29 motorů o 538 koňských silách k výrobě světla elektrického,

31 motorů o 114 koňských silách k obrábění kovů,

40 motorů o 177 koňských silách v závodech uzenářských,

26 motorů o 135 koňských silách v tiskárnách a litografiích,

8 motorů o 37 koňských silách k obrábění dřeva,

6 motorů o 29 koňských silách k spracování papíru v knihařství a pod.,

4 motory o 25 koňských silách k spracování kůže,

7 motorů o 32 koňských silách k účelům vědeckým,

4 motory o 11 koňských silách k účelům léčebným,

31 motorů o 126 koňských k různým účelům v různých závodech, jako: k pražení kávy, k hnětení hlíny kamnářské, k výrobě sodové vody, zmrzliny, oplatek, dětské moučky, provazů, droždí, bičů, k tření barev, k vytahovadlu, k ventilacím a pod.

E) Vedlejší výrobky:

a) Koks.

Odbyt koksu v r. 1901—1902 váznul jak neutěšenými poměry v průmyslu, tak i neobyčejně mírnou zimou, následkem čehož koncem roku 1901—1902 značnější zásoby koksu v plynárnách se nahromadily, ač

cena koksu, která dnem 1. července 1901 o něco stoupla, během roku dvakráte byla snížena. Dosažená průměrná cena byla nižší než roku předcházejícího.

V roku 1901—1902 bylo prodáno koksu ze všech tří plynáren

obci Pražské	1,521.383 *kg*
soukromníkům . . .	18,013.008 „
celkem . .	19,534.391 *kg*

Z množství prodaného soukromníkům odpadá 553.810 *kg* na vývoz za hranice království Českého.

b) Dehet.

V roku 1901—1902 byl odbyt dehtu uspokojivý. Ze všech tří plynáren dohromady bylo v r. 1901—1902 prodáno 2,952.845 *kg* za průměrně vyšší cenu než roku předešlého.

c) Voda čpavková.

Veškerá voda čpavková z plynárky Žižkovské a Smíchovské prodána byla nájemci čpavkárny v Žižkově panu Fr. Šeborovi; voda čpavková z plynárny Holešovické prodána firmě R. Englert & Dr. F. Becker v Holešovicích.

Obě firmy spracují vodu čpavkovou na tekutý čpavek, jehož cena proti loňskému roku zůstala nezměněna.

d) Využitkovaná hmota čisticí:

byla v roč. 1901—1902 prodána firmě R. Englert & Dr. F. Becker v Holešovicích, která ji spracovává na sloučeniny kyanové.

Jmenování v úřednictvu.

Magistrátními koncipisty zvoleni byli pp.: Ladislav Jarolímek, JUDr. Zdenko Kučera, Josef Dynybyl. — Účetním adjunktem ad pers. (s požitky IX. třídy hodnostní) zvolen účetní oficiál pan Ludvík Ambrož. — Účetním adjunktem v IX. hodnostní třídě zvolen oficiál pan Josef Bobek.

Jmenování na pražských školách.

Na schůzi městské rady pražské dne 17. února t. r. byli jmenováni:

učitelem odboru gramaticko-historického při městské škole chlapecké u nejsv. Trojice p. K. Bolina, zatímní učitel na téže škole; učitelem téhož odboru na téže škole pan Václ. Němec, zatímní učitel na Karlově; definitiv. učitelem odboru gramaticko-historického při měšťanské škole chlapecké „U studánky“ v Holešovicích p. Frant. Škorpil, zatímní učitel na téže škole; defin. učitelem při novoměstské chlapecké škole obecné pan Vojt. Elsnic, učitel u sv. Kříže; definitivním učitelem při obecné a měšť. škole chlapecké u Matky Boží Vítězné p. Fr. Černý, zatímní učitel na téže škole; defin. učitelem na obecné škole spojené s měšť. školou chlapeckou v Bubnech p. Ant. Rambousek, defin. podučitel u sv. Havla; defin. učiteli při obecné a měšť. škole chapecké v Bubnech jmenováni pp. Zd. Reichl, podučitel u sv. Kříže Většího, Vojtěch Krejčí, defin. podučitel na Král. Hradčanech a Ot. Hanuš, zatímní podučitel na Františku. Defin. podučitelem při obecné škole chlapecké u sv. Petra byl jmenován p. V. Hronek, zatímní podučitel u sv. Františka; defin. podučitelem při obecné škole spojené s měšť. školou chlapeckou na Karlově jmenován p. Jan Holmar, zatímní podučitel u nejsv. Trojice; defin. podučitelem při obecné samostatné chlapecké škole v Bubnech p. K. Štěpán, zatímní podučitel na Karlově; defin. podučitelem při obecné a měšť škole na Maninách p. B. Bárta, zatímní podučitel v Holešovicích; defin. podučitely při obecné a měšť. škole chlapecké v Bubnech „U studánky“ pp. Oldřich Rozum a J. Fořt, defin. podučitelkou při obecné škole dívčí spojené s měšť. v Bubnech „U studánky“ sl. Jana Gutwaldová.

Na schůzi dne 24. února t. r. jmenováni byli:

Učitelem při I. obecné škole chlapecké v Libni p. Jos. Černý; učitelkou II. třídy při obecné škole dívčí spojené s měšťanskou na Starém Městě slč. Ludmila Webrová z Pravomilu; učitelkou II. tř. při obecné škole spojené s měšťanskou na Novém Městě sl. Jana Guthalová; učitelkou II. tř. při obecné škole dívčí u sv. Vojtěcha sl. Marie Mašková; učitelkou II. tř. při obecné škole dívčí u sv. Tomáše sl. Ludmila Filipová; učitelkou II. tř. při obecné škole dívčí v Holešovicích slč. Marie Padovcová.

Učitelkami při městské průmyslové pokračovací škole dívčí v Praze zvoleny sl.: Růžena Trázníkova, Augusta Řezáčova, Marie Neidlova, Aloisie Císařovská, Božena Dočkalová, Anna Fialová, Regina Bíbová.

Z ústředních jatek.

V měsíci listopadu 1902 poraženy byly v ústředních jatkách pražských 2122 kusy dobytka hovězího a to 494 býci, 1006 volú, 498 kráv, 85 běhounů, 39 jalovic; dále poraženo 213 telat, 2133 skopci, 18 koz, 2102 vepři o průměrné váze přes 100 *kg*, 29 376 vepřů o průměrné váze do 100 *kg* a 175 koní. Při tomto v ústř. jatkách poraženém dobytku shledány byly následující závady: aktinomykosa při 3 kusech hov. dobytka; agonie při 3 vepřích; hlízy v játrách při 9, ve bránici při 1 a ve plicích při 2 kusech hovězího dobytka; měchožil v játrách při 1 kuse hovězího, ve plicích při 6 kusech skopového dobytka; motolice v játrách při 25 kusech hovězího a 27 kusech skopového dobytka, ve plicích při 5 kusech hov. dobytka; kysta vaječníku při 1 krávě; pohmožděniny při 1 krávě; akutní rozedma plic při 1 koni; zánět plic a pohrudnice při 1 koni; červenka při 2 vepřích; zánět pobřišnice při 3 kusech hovězího dobytka; urtikaria při 2 vepřích; tuberkulosa při 1 býku, 10 volech, 15 kravách, 3 vepřích; uhrovitost při 110 vepřích, z nichž 3 zabaveni byli úplně. — Na 4 hlavní trhy dobytčí v měsíci listopadu byly dopraveny 2932 kusy dobytka hovězího a to 755 kusů původu domácího, 1901 kus původu haličského, 271 kus původu uherského a srbského a 5 buvolů. Největší příhon, totiž 753 kusů, vykazoval trh dne 3. listopadu. Průběh trhu dne 10. listopadu byl prostřední, dne 3., 17. a 24. listopadu mdlý. Průměrná cena hovězího dobytka původu domácího byla kor. 75 12 za 100 *kg* živé váhy s potravní daní; hov. dobytka původu halič. kor. 57.40, hov. dobytka původu uherského kor. 59·87 za 100 *kg* živé váhy bez potravní daně. Nejvyšší ceny docílil hovězí dobytek původu domácího o trhu dne 17. listopadu, totiž kor. 87·—, hovězí dobytek původu haličského o trzích dne 10. a 24. listopadu a hovězí dobytek původu uherského o trhu dne 3. listopadu, totiž kor. 75·—. Nákazy zvířecí při hov. dobytku tržním zjištěny nebyly. Z dobytka hovězího v listopadu na trhy dopraveného prodáno bylo ku poražení v ústředních jatkách 1434 kusy. — Na 8 hlavních trhů masných v měsíci listopadu dopraveni byli 1173 skopci, 1464 telata, 248 vepřů, 351.300 *kg* masa hovězího a 20.900 *kg* masa vepřového. Průměrná cena masa skopového byla kor. 91·75, masa telecího kor. 126 87, masa vepřového kor. 122·79, hovězího masa předního kor. 89·75, hovězího masa zadního kor. 102·75, vše za 100 *kg* s potravní daní. Nejvyšší cena docílena byla za skopce kor. 108·— o všech trzích, za telata kor. 150·— dne 6. listopadu, za maso z vepřů původu domácího kor. 136·— dne 3. listopadu, z vepřů původu haličského kor. 132·— dne 3. listopadu, z vepřů původu uherského kor. 134·— dne 3., 13, 17. a 20. listopadu. Průběh trhu dne 20. listopadu byl čilý, dne 27. mdlý, ostatních trhů prostřední. Z masa z venkova do Prahy dopraveného zabavena byla 3 hovězí játra.

V měsíci prosinci minulého roku poraženo bylo v ústředních jatkách pražských 1998 kusů dobytka hovězího a to 499 býků, 958 volů, 401 kráva, 105 běhounů a 35 jalovic; dále poražena 232 telata, 1773 skopci, 4 kozy, 1796 vepřů o průměrné váze přes 100 *kg*, 32.6?4 vepři o průměrné váze do 100 *kg* a 158 koní. Při tomto v ústředních jatkách poraženém dobytku shledány byly následující závady: aktinomykosa při 1 kuse hovězího dobytka; agonie při 1 vepři; bronchiektasie při 2 kusech hovězího dobytka; hlízy v játrách při 2 a ve plicích při 2 kusech hov. dobytka; měchožil v játrách při 2 vepřích; motolice v játrách při 31 kuse dobytka hov., při 4 kusech dobytka skop., ve plicích při 11 kusech dobytka hov.; mor při 2 vepřích; zánět jater při 1 kuse hov. dobytka; rozedma plic při 1 kuse hov. dobytka, zlomení panve při 1 koni, indurace plic při 1 koni; nekrosa tuková při 1 vepři; zánět pobřišnice při 1 kuse hov. dobytka; rozedma okruží při 1 vepři; urtikaria při 7 vepřích; tuberkulosa při 1 býku, 1 volu, 7 kravách a 1 vepři; uhrovitost při 145 vepřích, z nichž 9 zabaveno bylo úplně. — Na pět hlavních trhů dobytčích v prosinci dopraveny byly 3443 kusy dobytka hovězího, a to 797 kusů

původu domácího, 2305 kusů původu haličského a 41 kus původu uherského. Největší příhon, totiž 699 kusů okazoval trh dne 9. prosince. Průběh všech pěti trhů byl prostřední. Průměrná cena hovězího dobytka původu domácího byla kor. 74·60 za 100 *kg* živé váhy s potravní daní, hovězího dobytka původu haličského kor. 61·08, hovězího dobytka původu uherského kor. 67·— za 100 *kg* živé váhy bez potravní daně. Nejvyšší ceny docílil chov dobytka původu domácího o trzích dne 9., 22. a 29. prosince, totiž kor. 86·—, hovězí dobytek původu haličského kor. 72·— dne 15., a hovězí dobytek původu uherského kor. 68·— dne 1. prosince. Nákazy zvířecí při dobytku tržním v prosinci zjištěny nebyly. Z dobytka hovězího v prosinci na trhy dopraveného prodány byly ku poražení v ústředních jatkách 1504 kusy. — Na devíti hlavních trzích masných v prosinci dopraveno bylo 1167 skopců, 1805 telat, 177 vepřů, 351.500 *kg* masa hovězího a 35.200 *kg* masa vepřového. Průměrná cena masa skopového byla kor. 90·67, masa telecího kor. 124·22, masa vepřového kor. 121·56, hovězího maso předního kor. 88·—, zadního kor. 102·—, vše za 100 *kg* s potravní daní. Nejvyšší cena docílena byla za skopce kor. 108·— o trzích dne 1., 9., 11., 15., 18., 22. a 24., za telata kor. 144·— o trzích dne 9., 11. a 24., za maso z vepřů původu domácího kor. 132·— o všech trzích, původu haličského kor. 124·— o všech trzích, za masa z vepřů původu uherského kor. 132·— o trhu dne 22. prosince, za hovězí maso přední kor. 116·— o všech trzích, za hovězí maso zadní kor. 136·— též o všech trzích. Průběh trhu dne 15. prosince byl čilý, průběh ostatních trhů prostřední. Z masa z venkova do Prahy dopraveného zabaveno bylo 16 hovězích čtvrtí a 1 tele.

V lednu r. 1903 poraženo bylo v ústředních jatkách pražských 2387 kusů dobytka hovězího a to 479 býků, 1148 volů, 592 krávy, 118 bčhounů, 50 jalovic; dále poražena 183 telata, 2480 skopců, 12 jehňat, 9 koz, 956 vepřů o průměrné váze přes 100 *kg*, 27.579 kusů o průměrné váze do 100 *kg* a 138 koní. Při tomto v ústředních jatkách poraženém dobytku shledány byly následující závady: aktinomykosa při 4 kusech hovězího dobytka, bronchiektasie při osmi kusech hovězího dobytka, rozedma plic při 1 kuse hovězího dobytka, hlízy v játrách při 7, ve bránici při 1, ve plicích při 1 a v ledvině při 1 kuse hovězího dobytka, kaverny ve plicích při 1 kuse hovězího dobytka, motolice v játrách při 40 kusech ve plicích při třech kusech hovězího dobytka, snět slezinná při 5 skopcích, urtikaria při 2 vepřích, chronický zánět jater při 2 kusech hovězího dobytka, zánět osrdce při 1 kuse hovězího dobytka, zánět pobřišnice při 1 kuse hovězího dobytka zlomeniny kostí při 1 kuse hov. dobytka, tuberkulosa při býku, 10 volech a 24 kravách, uhrovitost při 70 vepřích, z nichž 2 zabaveni úplně. — Na 4 hlavní trhy dobytčí v lednu byly dopraveny 3253 kusy dobytka hovězího a to 759 kusů původu domácího a 2494 kusy původu haličského. Největší příhon, totiž 902 kusy okazoval trh dne 5. ledna. Průběh 4 trhů byl prostřední. Průměrná cena hovězího dobytka původu domácího byla kor. 73·63 za 100 *kg* živé váhy s potravní daní; průměrná cena hovězího dobytka haličského kor. 60·25 za 100 *kg* živé váhy bez potravní daně. Nejvyšší ceny docílil hovězí dobytek původu domácího o trhu dne 26. ledna, totiž kor. 87·—, kovězí dobytek původu haličského kor. 74·— téhož dne. Nákazy zvířecí při dobytku tržním zjištěny nebyly. Z dobytka hovězího v lednu na trhy dopraveného prodány byly ku poražení v ústředních jatkách 1664 kusy. — Na 9 hlavních trhů masných v lednu dopraveno bylo 908 skopců, 1895 telat, a 252 vepři, 58 jehňat, 28 kůzlat, 160 selat, 382.600 *kg* masa hovězího a 57.000 *kg* masa vepřového. Průměrná cena masa skopového byla kor. 102·67, masa telecího kor. 130·—, masa vepřového kor. 124·19, jednoho jehněte kor. 10·97, jednoho kůzlete kor. 5·— s potravní daní. Nejvyšší cena docílena byla za skopce kor. 120·— o trzích dne 15., 19., 26. a 29. ledna, za telata kor. 152·— dne 8. ledna, za maso z vepřů původu domácího kor. 132·— o všech trzích vyjímaje dne 26. a 29. ledna, za maso z vepřů haličských kor. 124·— o všech trzích, za maso z vepřů uherských kor. 140·— o trzích dne 22., 26., a 29. ledna, za 1 jehně kor. 18·— dne 29. ledna, za 1 kůzle kor. 6·— dne 22. a 29. ledna, za hovězí maso přední kor. 116·— o všech trzích, za hovězí maso zadní kor. 136·— o všech trzích vyjímaje trh dne 26. ledna. Průběh trhu dne 8. ledna byl čilý, průběh ostatních trhů prostřední. Z masa z venkova do Prahy dopraveného zabaveny byly dvě hovězí čtvrti, 1 hovězí játra a hovězí plíce.

Týdenní výkazy.

V týdnu od 18. do 24. ledna obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Kr. Vyšehradu na Smíchov 80 k 62 h, na mostě Palackého 4063 k 98 h, na mostě Žofínském 306 k 54 h, na mostě císaře Františka 4171 k 66 h, na mostě císaře Františka Josefa 3177 k 98 h, na mostě přes Štvanici 2516 k 48 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 592 k 40 h, ve slatinných lázních tamtéž 32 k, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 90 k 71 h.

Dělníků zaměstnávala obec Pražská 3675, a to 2724 řádných a 951 mimořádných.

V týdnu od 25. do 31. ledna t. r. obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 160 k 16 h, na mostě Palackého 4547 k 70 h, na mostě Žofínském 234 k 38 h, na mostě císaře Františka 4295 k 88 h, na mostě císaře Františka Josefa 3456 k 90 h, na mostě přes Štvanici 2651 k 68 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 955 k 30 h, ve slatinných lázních tamtéž 166 k — h, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 107 k 30 h.

V týdnu od 1. do 7. února t. r. obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 186 k 2 h, na mostě Palackého 4561 k 92 h, na mostě Žofínském 368 k 46 h, na mostě císaře Františka 4623 k 16 h, na mostě císaře Františka Josefa 3714 k 86 h, na mostě přes Štvanici 2680 k 26 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 941 k 31 h, ve slatinných lázních tamtéž 69 k — h, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 124 k 39 h.

Dělníků zaměstnávala obec Pražská 3687, a to 2790 řádných, 897 mimořádných.

V týdnu od 8. do 14. února t. r. obnášel hrubý příjem na lávce z Vyšehradu na Smíchov 197 k 56 h, na mostě Palackého 4400 k 34 h, na mostě Žofínském 315 k 80 h, na mostě císaře Františka 4072 k 90 h, na mostě císaře Františka Josefa 3329 k 40 h, na mostě přes Štvanici 2631 k 70 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně vybráno 887 k 20, ve slatinných lázních tamtéž 68 k, v uhličnatých lázních tamtéž 9 k, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 124 k 11 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3514, a to 2713 řádných a 801 mimořádných.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. N. E. 193.863. Na základě vynesení zemského výboru král. Českého ze dne 8. února 1902 čís. 96.302 vypracován byl nový návrh na upravení náměstí Havlíčkova, dle kterého původně navržená ulička mezi věží Jindřišskou a domem č. p. 845—II. rozšířena býti má na 12 m., dále staveniště domu č. p. 976—II. jinak upraveno, na místě nynějšího domu č. p. 979—II. další staveniště navrženo, při čemž projektuje se částečná změna dříve navržených čar upravovacích. Sbor obecních starších král. hlavního města Prahy usnesl se ve schůzi dne 9. února 1903 na tom, aby o návrhu tomto, ježto obsahuje změnu plánu polohy, provedeno bylo řízení dle předpisu § 4. řádu stavebního. Plán změny tyto obsahující vyložen jest po čtyry týdny, počínaje dnem 16. února 1903, v městském úřadě stavebním v budově Staroměstské tržnice č. p. 406—I. v ulici Rytířské, kdež v hodinách úředních možno v něj nahlédnouti. *Magistrát král. hlavního města Prahy*, dne 12. února 1903.

Vyhláška. Č. j. 23.666—XVII. *Z řemeslnického nadání Josefa Pešiny* udělen bude v roce 1903 úrok v částce 380 K. t. j. tří set osmdesáti korun potřebnému, bezúhonnému a nadanému řemeslníku, jenž v Praze s dobrým prospěchem vyučil se takovému řemeslu, jehož provozování mimo všeobecné vzdělání vyžaduje zvláštní zručnosti v práci výtvarné, při čemž bude hleděno především k těm uchazečům, kteří školu průmyslovou s prospěchem navštěvovali. Dle ustanovení listu nadačního k tomu účelu, aby podělený řemeslník cestoval do rozličných krajin a tam v oboru svém pracoval, aby i v cizině poznával jak zvláštnosti a výhody v práci, tak i nové vynálezy a takovým způsobem, aby se zdokonalil v řemesle svém, aby pak po návratu doma zaříditi si mohl vlastní živnost dle požadavků doby nejnovější. Kdož o nadání toto ucházeti se hodlají, podejtež žádosti své opatřené listem rodným, vysvědčením školním, listem vyučným, vysvědčením pracovním, po případě také vysvědčením o návštěvě školy průmyslové, konečně vysvědčením nemajetnosti a zachovalosti *nejdéle do 18. března 1903* v podacím protokole rady městské na radnici Staroměstské. Zároveň udejtež žadatelé, jakým způsobem chtějí vyhověti ustanovením listu nadačního o účelu, ke kterému požitek nadační určen jest. K žádostem nedoloženým a po lhůtě podaným přihlížeti se nebude.

Konkurs. Při magistrátu král. hlavního města Prahy obsazena budou dvě místa konceptních praktikantů s adjutem ročním 1400 K. Kdož o jedno z těchto míst ucházeti se míní, nechť podá žádost kolkem 1 K opatřenou včetně do *4. března 1903* v podacím protokolu městské rady na radnici Staroměstské a přílohami prokáže, že podrobil se třem teoretickým státním zkouškám na některé tuzemské universitě, že jest zachovalý, tělesně i duševně zdráv, obou jazyků zemských mocen, jak jest stár, a do které obce domovským právem přísluší. Místo obsazeno bude prozatím na dobu jednoho roku. K žádostem, podaným za místo konceptního praktikanta ke konkursu dne 16. října 1902 vypsanému, pokud žadatelům k jich žádosti nebyly vráceny, bude přihlíženo tak, jako by byly podány ke konkursu tomuto. Rada král. hlavního města Prahy, dne 10. února 1903.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika“ závod tiskařský a vydavatelský v Praze, na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

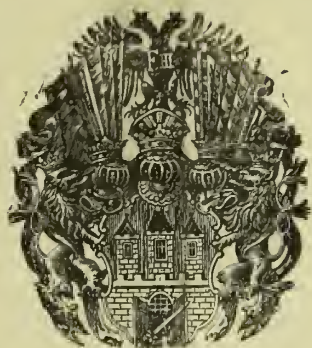

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 5. V PRAZE dne 14. března 1903. Ročník X.

JUDr. Frant. Ladislav Rieger

zemřel dne 3. března 1903.

Úmrtí velikého muže a národovce, které dne 3. března rozechvělo všechny duše cítící s královstvím českým, které smutkem zdrtilo všechny příslušníky tohoto národu — sevřelo bolestí především srdce království, hlavní město Prahu. Tak, jako tato jest střediskem všeho českého života, jeho zápasů i snah, tak přirozeně s ním v prvé řadě souvisel život a působení slavného kmeta, jenž vždy mu svou lásku a péči věnoval a za to také jeho neobmezené úctě a lásce se těšil. Pod zdrcujícím dojmem zprávy o jeho úmrtí, několik chvil po něm, odbývána byla schůze městské rady, jež — přirozeně — chopila se, s plnou láskou, vděčností a právem iniciativy všech prací, směřujících k uctění památky velikého nebožtíka.

Schůzi zahájil předsedající náměstek pan inž. E. Neubert, osloviv shromáždění těmito slovy, hlasem hluboce rozechvělým:

„Slavná městská rado! Zdrcující, neblahá zpráva rozlétla se právě po celém našem královském hlavním městě, po vší zemi české: slovutného JUDra. Františka Ladislava Riegra, čestného měšťana král. hl. města Prahy, bývalého dlouholetého člena sboru obecních starších, majitele zlaté medaile města Prahy není více! Skonalť dnešního dne po nedlouhé nemoci šlechetný muž, jenž byl ozdobou nejvzácnější svého lidu a nad jehož rakví truchlí celý národ náš ve všech československých vlastech bez rozdílu stran politického smýšlení. — Dovolte, velectění pánové, abych s tohoto místa projevil nejhlubší zármutek zastupitelstva kr. hl. města Prahy nad touto zdrcující ranou osudu a abych návrh na projev takový předložiti mohl zítra schůzi slavného sboru obecních starších. Dále činím návrh, aby projev soustrasti obecního zastupitelstva našeho byl zvláštní deputací městské rady, vedenou presidiem, sdělen vzácné rodině zesnulého velikého vlastence a aby presidium bylo zmocněno sestaviti zvláštní komisi, která by se o tom uradila, jakým způsobem by kr. hl. město Praha zesnulému vůdci národa poctu projeviti mělo a která by návrhy své již zítřejší schůzi sboru předložiti mohla."

Projev tento, který členové městské rady vyslechli stojíce, byl zaznamenán do protokolu a jednomyslně bylo učiněno zásadní usnesení, aby pohřeb zesnulého vůdce národa byl vypraven nákladem obecním z radnice a k návrhu pana nám. dra. Groše provedeny byly volby do komise svrchu naznačené (členy viz níže).

Schůze obmezena byla pod dojmem veliké a truchlivé události pouze na tyto projevy a usnesení, po kterých byla skončena a předměty běžného programu odročeny na příště.

Schůze komise konána dne 4. března t. r. o 10. hodině dopol. a zahájena byla vřelým proslovem náměstka p. dra. Groše za přítomnosti pozvaných zá-

Zůstávajíce v rámci, účelem tomuto listu vytknutém, obmezujeme se v článku věnovaném památce dra. Fr. L. Riegra toliko na vylíčení *přímého účastenství* obce pražské ve smutečních dnech; článek sestaven jest dle postupu časového, nikoli jako referát, v kterémž směru by ovšem byl opozděným, ale jako materiál orientační. Ke konci připojen bude stručný seznam soustrastných projevů, městskou radu došlých, dle záznamů praesidia, dárci věnců, díkůvzdání obcí vydané a seznam osob, jimž zvláště poděkováno.

stupců četných korporací a spolků našich porada o přípravách k pohřbu dra. Riegra.

Schůze súčastnili se tito pánové a dámy: Vrchní stav. rada PhDr. Josef Hlávka, M. Novotný, Fr Rašín ryt. z Ryzmburgka, Viktor Meissner, za Národní jednotu pošumavskou Anna Kuklová-Bezděková, městský radní Frant. Hubáček, za Akadem. čten. spolek Eugen Pštross a G. Hellmuth, H. Demartini za has. župu Karlín, zástupcové českých časopisů, prof. dr. A. Bráf, dr. Šolc, ob. starší Fr. A. Šubert, městský radní dr. J. Kühn, za výkonný výbor nár. strany svobodomyslné dr. L. Pinkas, za sbor granátníků Václav Hroděj, za Uměleckou besedu Frant. Herites, za pražský Hlahol prof. A. Adámek, za pražský Sokol a Slovanský klub dr. Scheiner, za Národní divadlo Jan A. Šimáček, za Ústř. spolek českých žen Joh. Danešová, ob. starši Frant. Sokol, městští radní J. Zikán a dr. Ant. Štych, za Jednotu pražských občanů cís. rada Ferd. Voitl, městský radní Jan Seifert, za Pražský klub dr. St. Prachenský, za slovinský spolek Ilirija E. Stari, za lit. a řečn. spolek Slavie C. Trupl, za Českou obec sokolskou dr. Jan Podlipný.

Předem bylo usneseno, aby pohřeb dra Riegra konal se v sobotu dne 7. března t. r. o 2. hodině odpolední z Pantheonu Musea království Českého, k čemuž zemský výbor k zakročení zvláštní deputace pp. dra. Šolce a inž. Zvěřiny ochotně dal své svolení; na telefonickou žádost J. Exc. pana ministra dra. Rezka, klubu českých poslanců svobodomyslných na radě říšské a poslanců jinoslovanských, hlavně polských, kteří chtějí pohřbu se súčastniti, ustanovil později starosta p. dr. Srb vzhledem k tomu, že vlak vídeňský teprve po 2. hod. odpolední do Prahy přijíždí, aby pohřeb konal se v den shora uvedený o půl třetí hodině odpolední.

K pohřbu vedle čelných osobností, spolků a společností pozvány radou městskou samosprávná zastupitelstva obecní i okresní v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, podobně jako tomu bylo při pohřbu otce národa Františka Palackého.

Zároveň zvoleno užší komité k uspořádání pohřbu, jehož předsedou byl starosta p. dr. Srb, místopředsedou náměstek p. dr. Groš, členy pp. dr. Kühn, cís. rada Voitl, řid. F. A. Šubert, měst. radní Zikán a Hubáček a obec. starší Sokol, dále pp. dr. Šolc, dr. Alfred Slavík, dr. Pinkas, dr. Scheiner, redaktor Kamper, arch. Balšánek, prof. Adámek a JUC. Pštross a které ihned konalo svou schůzi.

V této usneseno požádati zvláštní deputací pp. Hubáčka a Šuberta nejdůst. arcib. konsistoř, aby některý z nejd. pp. biskupů kondukt při pohřbu vedl a zádušní mši sloužil.

Telefonicky došla praesidium rady městské odpověď, že J. E. nejd. pan kardinál kníže arcibiskup Skrbenský v Pantheonu musea sám výkrop předsevezme; kondukt pohřební povede a zádušní mši sloužiti bude J. M. světící biskup dr. Krásl.

V den pohřbu budiž hodinu vyzváněno všemi zvony patronátních chrámů pražských.

Slavná zádušní mše sloužena budiž péčí „Společnosti Národního divadla v Praze“ (jež deputaci komitétu, pp. cís. radou Voitlem a Heberlem požádána, ochotně k tomu svolila), a rady městské v úterý dne 10. března 1903 o 10. hodině dopolední v hlavním farním chrámu Týnském a bude při ní provedeno solisty, sborem a orchestrem Národního divadla Mozartovo requiem.

Péči o uspořádání průvodu pohřebního, který ustanoven po Václavském náměstí, Ovocnou ulicí, Jungmannovou tř., Vodičkovou ulicí na náměstí Karlovo až ke kostelu sv. Ignáce, dále pak k české technice a náměstím Karlovým, Vyšehradskou a Vratislavovou třídou na posvátný Vyšehrad, převzal pan dr. Josef Scheiner a pořádek při něm udržován členy jednot sokolských, sdružených v České obci sokolské, studentstvem a dobrovolnými sbory hasičskými.

* * *

Téhož dne — (4. března) — odpoledne konal sbor obecních starších král. hl. města Prahy schůzi a přijal tento návrh I. náměstka pana inž. Neuberta:

Slavný sbore!

Pod dojmem zdrcující, neblahé, přežalostné zprávy sešel se dnes slavný sbor ke schůzi; zemřelť dne včerejšího po krátké choro. ě slovutný pan JUDr. Frant. Ladislav Rieger, čestný měšťan král. hlav. města Prahy a bývalý dlouholetý člen sboru obecních starších.

Veškeren lid český, který lnul vřelou láskou a oddanosti k stařičkému a populárnímu politikovi, jehož postava v dějinách našeho zápasu jest jednou z nejvýznačnějších, se slzou v oku stojí dnes nad otevřenou rakví šlechetného vlastence a pociťuje bez rozdílu stran a politického smýšlení bolestně tuto krutou ránu osudu.

Nechci zde uvažovati zevrubně a šířiti se o politické činnosti zesnulého, která zajisté všeobecně je známa a povolanými ústy i péry byla nejednou již vylíčena, rovněž jako byla ode všech vrstev národa našeho uznávána a ceněna; tato činnost zesnulého velikého státníka získala mu uznání i tehdy, když snad ideje a názory jednotlivých zápasících stran se rozcházely a zabezpečila jemu neobmezenou a trvalou úctu i u politických odpůrců.

Byltě zesnulý vykonavatelem idei Františka Palackého a jako takový vždy neohroženě bojoval za samostatnost a svobodu našeho národa; stálť na místě neposledním v zářící řadě nadšených těch mužů, kteří získali si o probuzení o znovuzrození národu našeho po těžkých dobách předcházejících století největších zásluh jak na poli politickém, tak i na poli kulturním, a dočkal se, doživ požehnaného stáří, šťastnějších dob svítajících nad národem našim, třebas v ohledu politickém boj náš musil se až dosud za nedobojovaný, za nedokončený pokládati.

Vzácné zdraví i čilost opravdu podivuhodná dovolovaly slovutnému zemřelému vlastenci, aby nejen mohl až do sklonku dnů svých s neutuchajícím zájmem sledovati politickou a osvětovou práci našeho národa, ale umožňovaly mu, že stále ještě nemusil oddávati se nečinnosti, nýbrž dle sil svých národu svému takměř do posledních dnů, do posledního takřka dechu oddaně sloužil.

Vzpomínám tu zejména jeho péče o druhé stálé divadlo v Praze; v záležitosti této slovutný tento muž před čtrnácti dny ještě dlel v staroměstské radnici na poradách.

Bylať to vedle činnosti politické hlavně jeho neunavná a neochabující práce kulturní, kterou si nehynoucích zásluh o národ náš a jeho vývin získal.

Od let čtyřicátých, dosáhnuv mužného věku, stál dr. Rieger v popředí hnutí národního a povzbuzoval horlivým příkladem svým k vytrvalosti, obětavosti i pevnému sebevědomí v ohledu národním, vychovav nám tímto způsobem generaci uvědomělou. Byltě zesnulý Bohem nadaným řečníkem, jehož slova uchvacovala a vlévala nadšení do srdcí a myslí jeho posluchačů, byl řečníkem a zápasníkem jakého právě pohnutá doba vychovala a jakého v době takové bylo zapotřebí. Sám pevnou chovaje víru v bezpečnou budoucnost našeho národa, dovedl i jiným, v boji snad umdlévajícím, víru tuto vnuknouti; sám maje nezlomnou lásku k svému národu a své vlasti, šlechetným proje-

vováním lásky té byl povždy a bude zajisté po léta zářivým vzorem a příkladem vlastence.

Jeho činnost spolková — zakládalť on první naše jednoty národní — činnost literární a vědecká, činnost na poli národohospodářském zasluhují zde vděčné vzpomínky.

Dr. Rieger řídě se ušlechtilým heslem „v práci a vědění jest naše spasení", pracoval neunavně na poli našeho školství a měl v záležitostech zřízení techniky a university naší — abych jen nejdůležitějších věcí se dotknul — zajisté lví podíl; on vybojoval též rovnoprávnost našeho národu ve školství obecném a středním.

Dr. Rieger byl zakladatelem a dlouholetým předsedou Ústřední Matice školské, jeho přičiněním došlo k zřízení nového, nádherného stánku Musea českého, on byl zakladatelem a druhým dlouholetým předsedou spolku „Svatoboru", on byl konečně předsedou sboru pro zřízení Národního divadla, v kterémžto úřadě získal si nehynoucích zásluh nejen o naše všem nám drahé Národní divadlo, nýbrž i o naše divadelnictví vůbec.

I jednání v těchto starobylých síních radnice Staroměstské byl zesnulý dr. Rieger dlouholetým účastníkem; již v pohnutých dobách r. 1848 (dne 15. října 1848) byl jmenován čestným měšťanem král. hlavního města Prahy spolu s Františkem Palackým a Pavlem Josefem Šafaříkem.

Zasedaje již od r. 1861 ve sboru obecních starších, pomáhal a činně se přičiňoval k tomu, aby zastupitelstvo obce naší bylo smýšlení ryze českého, smýšlení národního, tak aby odpovídalo skutečným poměrům obyvatelstva král. hlav. města, jež zde zastupuje.

Předlouhá byla doba plodné a neunavné činnosti dra Riegra na naší radnici, ve slavném sboru obecních starších, neboť byl dr. Rieger členem jeho až do roku 1891, tudíž více nežli plných třicet let.

Uznávajíc nespočetné a neocenitelné zásluhy, jichž si slovutný zemřelý vlastenec získal, jak o král. hlav. město Prahu, tak i o celý národ vůbec, uchystala naše obec společně s jinými korporacemi u příležitosti osmdesátých narozenin dra Riegra v této síni významný hold stařičkému vůdci národa, při kteréž příležitosti obzvláštní uznání vysloveno bylo dru Riegrovi tím, že mu tehdejším starostou panem drem Janem Podlipným odevzdána byla zlatá medaile král. hlav. města Prahy, sborem obecních starších mu věnovaná.

Slavný sbore!

Šlechetného, vzácného muže tohoto, k němuž jsme všichni s úctou neskonalou pohlíželi, jejž jsme všichni milovali — není více.

Dovolte mi, abych s tohoto místa projevil nejhlubší zármutek obecního zastupitelstva král. hlav. města Prahy nad zdrcující touto ranou osudu, a aby projev tento v zápisu dnešní schůze byl zaznamenán.

Zároveň račiž slavný sbore splnomocniti radu městskou a její praesidium, aby provedlo všechna opatření, navržená zvláštním k tomu cíli sestaveným komitétem za příčinou vypravení pohřbu dra Riegra na náklad obce Pražské.

* * *

O úmrtí dra Frant. Lad. Riegra vydána byla tato vyhláška:

Sbor obecních starších král. hlav. města Prahy

hluboce dojat, dovoluje si oznámiti, že dne 3. března 1903 o 1. hodině odpolední v Pánu zesnul čestný měšťan král. hlav. města Prahy a bývalý dlouholetý člen sboru obecních starších, pan

JUDr. Frant. Lad. svobodný pán Rieger,

rytíř řádu železné koruny II. tř., kommandér carského ruského řádu Annenského, kommandér královského srbského řádu Takovského s hvězdou, kommandér knížecího černohorského řádu Danilova, majitel zlaté medaile král. hlav. města Prahy, doživotní člen panské sněmovny rady říšské, čestný měšťan a občan sterých měst a obcí v království Českém a markrabství Moravském, dlouholetý předseda „Svatoboru", „Ústřední Matice školské", „Družstva Národního divadla" a „Sboru pro zřízení Národního divadla", čestný člen mnoha spolků vlasteneckých, dobročinných a všeobecně užitečných, majitel velkostatku „Malče" atd., atd.

Zemřel muž, jehož nesmrtelné zásluhy o král. hlav. město naše, o celý národ československý, o drahou naši vlast navždy písmem zlatým v deskách dějin budou zapsány, a nad jehož rakví osiřelá rodina a do duše zarmoucený národ bez útěchy stojí.

V řadě truchlících neposlední je zajisté veškeré obyvatelstvo královské naší matičky Prahy, jež vzpomínajíc drahého zesnulého vůdce národa, který takřka celý záslužný život svůj v středu jeho prožil, sdílí s námi smutek a hoře, jimiž přeplněna jsou srdce naše.

Památka velikého vlastence, šlechetného muže, ryzího karakteru povždy potrvá v mysli naší.

Slavný pohřeb zvěčnělého konati se bude v sobotu dne 7. března 1903 o půl 3. hod. odpol. z Pantheonu Musea království Českého na hřbitov vyšehradský.

Zádušní služby Boží uspořádány budou péčí „Společnosti Národního divadla" v Praze a rady městské v úterý dne 10. března 1903 o 10. hod. dopol. v hlavním farním chrámu Páně Matky Boží před Týnem.

Sbor obecních starších zve veškeré obyvatelstvo král. hlav. města Prahy, aby svým účastenstvím při pohřebních slavnostech památku zvěčnělého velikána uctilo, a žádá pp. majitele domů v ulicích, jimiž průvod se bude ubírati, aby na svých domech smuteční prapory vyvěsili.

Spolkové, kteří se průvodu pohřebního súčastniti chtějí, nechť oznámí bez prodlení průběhem dne 5. března t. r. v kanceláři č. 14 na radnici Staroměstské své účastenství a zároveň udají přibližně počet členů k průvodu přihlášených.

Pořádek průvodu a stanoviště jednotlivým spolkům k seřadění se vykázaná budou ohlášena ranními časopisy v den pohřbu.

Sbor obecních starších král. hlav. města Prahy,

dne 4. března 1903.

Úřadující náměstek starostův:

Eustach Neubert.

* * *

Pořad pohřebních slavností.

V pátek dne 6. března: Od 12. hodiny polední do 5. hodiny odpolední bude obecenstvu poskytnut přístup ke katafalku v Pantheonu musea království Českého, na kterém bude vystavena mrtvola dra Frant. Lad. Riegra. Čestnou stráž u mrtvoly budou konati studující, členové právnického spolku „Všehrd" a Sokolové s tasenými rapíry. Příchod ustanoven hlavním vchodem z Václavského náměstí, odchod pobočním vchodem v sadech Čelakovského.

V sobotu dne 7. t. m.: Od 8—11 hod. dopoledne bude obecenstvu opět poskytnut přístup k mrtvole, při čemž bude zachován týž pořádek, jako den před tím. Od 11 hod. dop. do půl 2. hod. odpol. zůstane museum uzavřeno.

Též hřbitov vyšehradský a ulice Štulcova na Vyšehradě bude od 11. hod. dop. uzavřena.

O půl 2. hodině odpoledne otevře se museum pro účastníky pohřbu, kteří se vykáží legitimacemi, vydanými radou městskou.

Přístup do Pantheonu (vstupenky červené) vyhražen toliko příbuzným a důvěrným přátelům zesnulého, zástupcům sborů zákonodárných, vynikajících korporací i úřadů, vzdálenějším příbuzným a zástupcům tisku.

Členům „Hlaholu", kteří budou zpívati při církevních obřadech, vyhražena čelní galerie (vstupenky modré). Ostatní galerie určeny jsou pro dámy (vstupenky bílé).

Ochozy ve vestibulu ustanoveny jsou pro zástupce měst a spolků (vstupenky zelené). Ostatní hosté budou umístěni ve vestibulu (vstupenky žluté).

Hostům, majícím přístup do musea, rozdávány budou brožurky, obsahující podobiznu Riegrovu, řeč náměstka starosty pražského inž. Neuberta, proslovenou ve sboru obecních starších dne 4. t. m. a stručná dáta životopisná Fr Lad. Riegra

Bez legitimace nebude nikomu dovolen vstup do musea.

Prostranství kol musea bude úplně vyprázdněno, aby přístup do musea nebyl stěžován.

Povozy budou přijížděti silnicí od nádraží císaře Františka Josefa, předjedou na rampu a odjedou sadem Čelakovského do ulice Skrétovy, kdež se budou řaditi.

Po půl 3. hod. odp. nebudou již povozy připuštěny.

Spolky, které se súčastní průvodu, seřadí se takto:

V ulici Mezibranské: spolky politické, literární, umělecké, učitelské, vzdělavací a pod.

V ulici Sokolské, mezi ulicí Ječnou a Žitnou: spolky studentské a od ulice Ječné nahoru sokolstvo.

V ulici Marianské od Havlíčkova náměstí k ulici Jerusalemské spolky hasičské; od ulice Jerusalemské k ulici Bredovské spolky sportovní, střelecké a vysloužilecké; v ulici Sadové od rybníka k Václavskému náměstí: spolky živnostenské a od rybníka k ulici Bolzanově spolky dělnické.

V třídě Jungmannově na Král. Vinohradech: besedy, spolky zábavné, ochotnické a pod.

Na levo od musea sbory měšťanské, na pravo spolky pěvecké.

Shromáždění spolků o půl 2. hodině odpolední na výše vykázaném místě. Dělnictvo strany sociálně národní shromáždí se v Ječné ulici.

Přesně o půl 3. hodině odpoledne se proudy v jednotlivých ulicích spojí a postoupí k ústím ulice a před museem srazí se v jediný průvod.

Spolky vyzývají se, aby při seřaďování průvodu dbaly ve všem pokynů pořadatelstva a nebraly s sebou hudeb.

Pořádání průvodu vzalo na sebe sokolstvo.

Smuteční obřady v Pantheonu musejním budou vykonány o půl 3. hodině odpoledne J. Em. nejd. p. kardinálem knížetem arcibiskupem pražským Lvem svobodným p. Skrbenským ze Hříště. Při obřadech těch zapěje zpěvácký spolek „Hlahol“ smuteční sbor.

Po církevních obřadech promluví starosta měst pražských pan dr. Vlad. Srb jménem města Prahy, vrchní ředitel Zemské banky pan JUDr Karel Mattuš jménem strany národní a pan dr. Herold jménem strany svobodomyslné. Po smutečních obřadech opustí hosté síni a shromáždí se před museem, načež za zpěvů pohřebních Hlaholu a pěveckých jednot bude rakev vynesena studenty a Sokoly do pohřebního vozu, který státi bude před fontánou před museem.

Potom zahájí se průvod.

Před průvodem pojedou hlavní pořadatelé pp. cís. rada Ferd. Voitl a obecní starší Fr. Sokol a za nimi půjdou pořadatelé.

Po obou stranách rakve i smutečních hostí rakev následujících půjde pohyblivý špalír, sestávající ze členů jednot sokolských a hasičských za tím účelem, aby byl zamezen nával obecenstva.

Za rakví kráčeti budou příbuzní, akademický senát, zástupci obce pražské, poslanci a ostatní hosté.

Dámy, které se hodlají súčastniti průvodu, žádají se, aby se dostavily v černém úboru.

Školní dítky nebudou připuštěny ani do průvodu ani k utvoření špalíru. Žactvo středních škol tvořiti bude špalír na Karlově náměstí od novoměstské věže k české technice.

Průvod ubírati se bude Václavským náměstím, Ovocnou ulicí, Jungmannovou třídou mimo novoměstskou radnici, Karlovým náměstím, Vyšehradskou a Vratislavovou třídou na hřbitov vyšehradský.

Při průvodu, který povede J. M. světící biskup msgr. dr. Frant. Krásl, budou zpívati spolky sloučené v Československé jednotě pěvecké.

V ulicích, kudy se průvod bude bráti, rozsvícena budou světla plynová i elektrická a majitelé domů se žádají, aby domy své ozdobili smutečními prapory.

Na hranici vyšehradské převezme kondukt vyšehradský probošt dr. Mik. Karlach.

Průvod rozstoupí se před hřbitovem vyšehradským a utvoří špalír, aby propustil na hřbitov pohřební vůz a účastníky pohřbu, neboť rozměry hřbitova nepřipouštějí, aby se tam nahrnulo větší množství obecenstva.

Obecenstvo, které se bude na pohřební průvod dívati, žádá se slušně, aby samo utvořilo široký špalír na ulicích, kudy průvod se bude bráti a dbalo pokynů pořadatelstva. Pořadatelé budou opatření zvláštními odznaky.

Na Václavském náměstí dlužno utvořiti špalír až po stojan elektrické dráhy. Na hřbitově vyšehradském bude rakev složena u oltáře, který bude zřízen před „Slavínem“.

Zde vykoná výkrop probošt vyšehradské kapitoly dr. Mikuláš Karlach, načež promluví poslanec dr. Fr. Žáček. Po té bude rakev za zpěvu pohřební písně odnesena Sokoly k rodinné hrobce, kde bude uložena.

Obecenstvo se žádá, aby při pohřbu zachovalo všemožnou kázeň. Známá ochota a pořádkumilovnost pražského obecenstva jest zajisté nejlepší zárukou, že významná tato posmrtná pocta velikému synu národa vyzní v důstojný, ničím nezkalený projev.

Zdravotní dozor pp. městských okresních lékařů při pohřbu † dra Frant. Lad. Riegra. I. V budově musea: lékaři pp. dr. Lokay a dr. Janota, zdravotní dozorce p. Koller, nosítka, 2 lidé. — II. Pro horní část Václavského náměstí v domku potravní daně: lékaři pp. dr. Vodňanský a dr. Klika, zdravotní dozorce p. Děkanovský, nosítka, 2 lidé. — III. Pro dolení část Václavského náměstí v lékárně p. Adama: lékaři pp. dr. Reichert a dr. Procházka, zdravotní dozorce p. Riesinger, nosítka, 2 lidé. — IV. Ve Vodičkově ulici v lékárně p. Rüdigera: lékaři pp. dr. Skalička a dr. Kettner zdravotní dozorce p. Leitner, nosítka, 2 lidé. — V. Na Vyšehradě v lékárně p. Havelky: lékaři pp. dr. Buršík a dr. Kristen, zdravotní dozorce p. Veselý, nosítka, 2 lidé. — Zdravotní dozor počne všude o půl 2. hod. odp.

* * *

Na schůzi rady městské dne 6. března t. r. bylo usneseno, aby členové obecního zastupitelstva se zúčastnili pohřbu dra Fr. L. Riegra se svými odznaky a aby tyto byly připevněny na svrchníku v levé dírce límce. Členové městské rady a obecního zastupitelstva sejdou se v Pantheonu. K pohřebnímu průvodu bude propůjčen prapor Akademického čtenářského spolku z r. 1848, aby byl nesen před spolky studentskými v kohortě, kterou budou tvořiti jednotliví jich zástupci.

Pan dr. Kühn navrhl, aby památka dra Riegra byla uctěna „nadací Riegrovou“ u sv. Bartoloměje, která by na návrh rodiny Riegrovy byla udělována zchudlým pražským nebo semilským příslušníkům. K nadaci položila by základ městská rada a rozmnožena by byla dary pražských příslušníků, které se scházejí místo věnců. Návrh tento byl odkázán v úvahu presidiální komisi.

* * *

Denní listy přinesly obšírný popis velkolepého pohřbu nezapomenutelného, velikého Čecha, jenž byl mohutným projevem úcty a lásky k němu chované. Obmezujíce se v tomto listě toliko na momenty vyplývající přímo z činnosti správy obecní, památce Riegrově věnované, uveřejňujeme toliko řeč, proslovenou v Pantheonu nad rakví zesnulého vlastence, pražským primátorem *drem Vl. Srbem.* Promluvil jménem obce takto:

„Drahý Riegře náš! Přišli jsme, abychom se s Tebou rozloučili, abychom Ti dali poslední pozdrav jako svému dobrému čestnému měšťanu. Královská Praha lká a hluboký smutek svírá srdce všeho občanstva. Tvůj duch, Tvé slovo, Tvá síla vrátily Prahu českému lidu. Tvůj duch, Tvá moudrost byly při práci v dějinách rozkvětu tohoto města, hlavy království!

Tvůj život spjat byl úzce s osudy této obce, jejíž jsi byl věrný a oddaný přítel, rádce a otec. Miloval jsi Prahu celou svou šlechetnou duší a myslí, vnímavou pro všechny krásy a dobro; do posledního vzdechu nepřestal jsi se starati a pečovati o blaho obecní.

Několik málo dnů jest tomu, co jsi dlel s námi na staroměstské radnici při poradě o druhém českém divadle. Bylo to poslední naše setkání a již neuslyšíme teplý kovový zvuk Tvého hlasu, již nezazáří Tvé hluboké a výrazné oko! Zavřelo se na věky! Přestalo bíti to věrné srdce české! Riegře, těžce zkoušený jako národ náš! Orle se srdcem holubičím! Dřímej tiše! Duch Tvůj vznesl se k výšinám. Ó, neopouštěj nás! Buď s námi duchu Riegrův, a hřímej dále po vlastech slovanských Své slovo: „Nedejme se!“ Pomáhej Praze a národu vítěziti!“

* * *

Při pohřbu rozdávána byla brožurka s podobiznou dra Fr. L. Riegra, daty životopisnými a projevení sboru obecních starších. O dalším obohacení a rozmnožení této knížky přináším zprávu níže.

* * *

V neděli dne 8. března t. r. dopoledne dostavili se do presidialní kanceláře rady král. hlavního města

Prahy pp. prof. dr. Bohuš baron Rieger, prof. dr. Albín Bráf a p. V. Červinka, aby vzdali dík rodiny Riegrovy královské Praze za vypravení pohřbu zesnulého vůdce národa. Oba pány přijal starosta pražský dr. Vl. Srb s oběma náměstky pp. inž. Neubertem a drem Grošem. Při této příležitosti uvedl I. náměstek starostův p. Neubert, že vzhledem k zásluhám zesnulého byl vykonán jen nepatrný díl, jímž Praha dru Riegrovi jest povinna.

* * *

Schůze rady městské dne 10. března t. r. zabývala se v mnohych směrech uctěním památky Riegrovy. — Společný návrh členů rady městské, aby ulice Vodičkova přezvána byla ulicí Riegrovou, přikázán komisi pro pojmenování ulic. Téže komisi přikázán návrh p. Ad. B. Stýbla, by jménem Riegrovým nazvána byla ulice na Příkopě; za týž návrh se přimlouval pan měst. r. dr. Holubovský, ježto ulice Vodičkova nese již jmeno zasloužilého měšťana, (jež náhodou dá se přeložiti do němčiny), a hlavní třída „Příkopy" jménem Riegrovým bude povznesena. — Komisi pro zřízení pomníku Palackého přikázán byl k úvaze návrh p. náměstka Neuberta, aby na pomníku Palackého dán byl projev uctění památky Riegrovy (aniž by tím zřízení pomníku Palackého bylo oddáleno, nač zejména poukázal pan dr. Podlipný. Debaty súčastnili se mimo to pp. dr. Baštýř a dr. Holubovský.) — Schválen byl návrh presidia na veřejné poděkování jednotlivcům, korporacím i obecenstvu za vřelé účastenství při pohřbu dra Riegra. (Podrobné znění a jména jednotlivců budou otištěna ve zvláštním oddíle.)

Pan dr. Holubovský po té jménem rady městské tlumočil díky presidiu — pp. náměstkům E. Neubertovi a dru. K. Grošovi — jež, ač z jiného politického tábora, věnovalo uctění památky dra Riegra nevšední snahu a píli. Předsedající pan náměstek dr. Groš vyslovil vděk presidia za toto uznání s ujištěním, že péče presidia byla z hloubi srdce upřímná, ježto v zesnulém nevidělo politického strannika, nýbrž velikého vlastence a člověka. Oboje prosloveni provázena byla hlučným souhlasem shromážděných.

Posléze schváleno, aby brožurka o dru Riegrovi o pohřbu rozdávaná doplněna byla otištěním jeho závěti, řečmi v Pantheonu pronesenými a jinými daty o pohřbu a aby byla rozdána v náležitém počtu exemplářů súčastnivším se spolkům, školám (zejména Matičným) atd. (Dokončení.)

Starostovo odstoupení a nová volba.

Ve schůzi rady městské dne 27. února t. r. složil pan dr. Vladimír Srb úřad starostenský; po vyčerpání programu schůze ujal se slova a ve vroucím rozechvění, hlaslem hluboce dojatým pravil, že s ukončením této schůze nastává mu loučení s radou městskou, ježto třiletí, na které byl zvolen, schýlilo se ke konci a on rozhodl se dneškem, kdy připadá výročí jeho potvrzení panovníkem — složiti svůj úřad. Při té příležitosti jest mu povinností, aby z plného přesvědčení a z hloubi srdce vzdal svůj dík za podporu a pomoc v práci, kterých se mu během uplynulé doby dostalo a to jak členy sboru, tak členy rady městské, v dřívějším i nynějším složení, zejména pak pp. náměstky, kteří jej po celý ten čas poctivě a věrně podporovali; byli to pp. dr. Kühn, Voitl, dr. Frič, inž. Neubert a dr. Groš. (Výborně!) Mohu říci, že přátelské styky, které mně byly dopřávány a harmonie panující ve sboru i radě městské usnadnily mi nadmíru úřad a že jen tím způsobem mohl jsem docíliti úspěchy, které nám přány byly.

Dále vděčně vzpomenouti musím pp. vrch. ředitelů chudinství Sokola, lék. Kasalického a Hubáčka, kteří v oboru chudinství velikou práci vykonali a organisaci jeho k největší dokonalosti přivedli. Domnívám se, že ke všem členům sboru obecních starších zachoval jsem přátelství a kolegialitu (výborně!), a že podařilo se mi, soustřediti všecky ke společné práci (výborně!) ke společné činnosti a ku prospěchu obce. (Výborně!) Mnohé práce, četné projekty byly provedeny a přivedeny ke konci. Nechci vyčítati jich, bych nezdál se neskromným; jsou známy a nevzpomínám jich k marné chloubě, ale proto, že zásluhu na nich přičítám všem bez rozdílu. (Výborně!)

Vděčně tu vzpomínám vytrvalé pomoci a věrných služeb úřadnictva všech oborů, které s pílí a horlivostí chápalo se svých prací; v posledních dnech pak prokázána mi jím byla pocta, která mi zůstane nezapomenutelnou. Odstupuji v přesvědčení, že vykonal jsem svou povinnost, a že s čistým svědomím této vykonané práce mohu složiti svůj úřad. (Výborně!) Ač úřad starostův jest namáhavý a těžký a spojeno jest s ním plno starostí, přece uplynulá 3 léta považuji za nejkrásnější dobu svého života. Prosím, by rada městská tlumočila mé díky sboru obecních starších a končím přáním, by Praha vzkvétala a vzrůstala k štěstí a pýše národa! (Sláva! Výborně!)

Členové rady městské během řeči p. starosty neskrývali své zřejmé pohnutí, v očích všech třpytily se slzy . . .

Po panu starostovi ujal se slova senior rady městské a předseda sdružení strany národní pan dr. J. Kühn pravě:

Slovutný pane starosto! Všichni ovládáni jsme jediným přesvědčením, že po všechen čas svého starorostenství vynikal jste vzácným taktem, příkladnou obezřelostí a přísnou nestranností, kterou jste rovnal náhledy různých stran a jednotlivců a vše přivedl vždy ku prospěchu naší veleobce. (Výborně!) Minulá 3 léta zaznamenati můžeme jako léta požehnání a zdárné práce. (Výborně!) Převzal jste velké úkoly a velká díla, zdárně jste v nich pokračoval, nové úkoly pak byly započaty a to přemnohé jediné z vaší iniciativy, a vaší nestranností a prozíravostí byly podporovány k zdárnému výsledku. Budoucnost zajisté uzná vaši poctivou snahu. (Výborně!)

Celé naše školství, jež možno nazvat vzorným, je vaším dílem, vaší zásluhou a stejně šťastnou byla vaše ruka v záležitostech, kde jiní pochybovali. Jediným naším přáním může býti to, aby váš nástupce se stejnou horlivostí a snahou pracoval, by mohl na sklonku svého úřadu na práci svou stejně poukázati jako vy. (Výborně.) Přejeme vám především zdraví a prosíme, byste nás zachoval ve své paměti. Sláva! — (Bouřlivý souhlas.)

Po té ujal se slova starostův náměstek pan dr. Groš, který uvedl: „Slovutný pane starosto! Když jste před třemi lety nastupoval svůj úřad, stalo se to za poměrů velmi neutěšených a zdálo se, že dojde ke krutým a nebezpečným zápasům. Leč věc nabyla záhy utěšeného obratu. Jednal jste ve všech záležitostech s takovou láskou a s takovou objektivností, s tak ušlechtilým taktem, že poměry záhy se změnily. Pravím to s důrazem, že všechny strany rády ujaly se prací pod vaším vedením, a dokladem tohoto jich závodění jsou úspěchy, kterých bylo dosaženo. Odstupuje můžete s dobrým vědomím říci, že poctivě a svědomitě vykonal jste svoji práci, a to bude vám po celý život milou upomínkou. (Výborně!) Mám za svou povinnost, bych jménem klubu obecních starších národní strany svobodomyslné vám za nestrannou vaši činnost vzdal nejsrdečnější díky (Výborně!), a vyslovuji přání, by poměry, které v době vašeho starostenství zavládly, byly trvalé. Na zdar!"

Shromáždění propuklo po té v bouřlivé volání slávy a za potlesku a ovací opouštěl starosta zasedací síň, provázen nelíčenou sympatií všech.

Dne 28. února t. r. rozloučil se odstupující starosta s úřednictvem obce pražské. O 10. hodině přijal úřednictvo a služebnictvo presidiální kanceláře, které uvedl a jménem kterého procítěná slova promluvil magistrátní sekretář pan Otokar Borůvka. Starosta pan dr. Srb dojat vřele poděkoval a podav všem ruku, ujistil je i nadále svou přízní. Rázem 12. hodiny pak vstoupil starosta do primátorské síně, kde zatím byli se shromáždili ve slavnostním úboru všichni přednostové magistrátních a obecních úřadův a ústavů. Starosta, jenž byl neobyčejně rozechvěn, promluvil ku přítomným tato slova: „Velectění pánové! Odstupuje s úřadu starosty král. hlavního města Prahy, pokládám za milou svou povinnost, prohlásiti, že vzdávám své uznání píli, zdatnosti a horlivosti celého úřednického sboru obce pražské i jejích ústavů a děkuji jemu za všechnu podporu, po dobu mého úřadování mně poskytovanou, prosím zároveň pp. mag. rady a představené úřadův i ústavů, aby dík tento všemu úřednictvu tlumočili. Zvláštní díky vyslovuji milému úřednictvu za důkazy oddanosti a příchylnosti jeho k mé osobě, jichž se mi na sklonku úřadování mého dostalo a na něž nikdy nezapomenu.*) Prosím, velectění pánové, abyste i vy mne zachovali v dobré paměti.“

Poslední slova starosty, jenž nebyl již s to, aby potlačil hluboké pohnutí, provázena byla trojnásobným hřímavým „Sláva!“ všech přítomných. Po té předstoupil nejstarší magistrátní rada pan dr. Pavel Růžička a poděkoval panu starostovi, tlumoče jednomyslné mínění všeho obecního úřednictva za skvělá slova uznání, pronesená již ve schůzi městské rady a znova právě opakovaná, za které jest úřednictvo p. starostovi nejvýše vděčno a na která je také skutečně hrdo. Vzpomenuv pak neobyčejné laskavosti a blahovůle, jakož i taktuplného zacházení se vším úřednictvem, o jehož hmotné i služební prospěchy a výhody vrchovatou měrou se staral a tím i připověď, v instalační své řeči před třemi lety danou, skvěle splnil při obtížném svém úřadě, jakým jest úřad starosty v tak složité i spletité správě obecní, přál král. hlav. městu Praze, aby poměry v zájmu obce tak se utvářely, aby odstupující pan starosta vzácné schopnosti a pronikavý rozhled svůj, stoje v čele obce, ještě po dlouhá leta uplatňovati mohl.

Stisknuv všem přítomným ruku, za nového, bouřlivého provolávání „Sláva!“ opustil pan dr. Srb shromážděné úřednictvo.

Téhož dne předal odstupující starosta p. dr. Vladimír Srb řízení obce pražské do rukou úřadujícího starostova náměstka p. inž. Eustacha Neuberta, který o této věci uvědomil praesidium místodržitelství království Českého.

* * *

Volba nového starosty byla předmětem mimořádné schůze sboru obecních starších dne 4. března t. r., zahájena byla obvyklou formalitou, že mag. sekretář Borůvka přečetl volební nařízení obecního řádu, načež sdělil předsedající náměstek pan inž. Neubert, že jest přítomno 87 členů sboru. Svou nepřítomnost omluvili obecní starší pp. Březnovský, V. Novák a Fr. Rus, kteří meškají mimo Prahu.

Po té oznamuje pan náměstek inž. Neubert, že dle § 57. obecního řádu odst. B. nejméně dvě třetiny členů musí se volby starosty súčastniti a že za zvoleného starostu pokládá se ten, kdo obdržel nadpoloviční většinu hlasů všech členů sboru, tedy v tomto případě nejméně 46 hlasů.

*) Adresy Klubu konceptního úřednictva a Jednoty magistrátních a obecních úředníků. Pozn. redakce.

Po té provedena volba hlasovacími lístky. Po provedeném skrutiniu sděluje pan náměstek inž. Neubert, že odevzdáno bylo celkem 87 hlasovacích lístků, z nichž 77 obdržel pan dr. Vl. Srb, 9 lístků bylo prázdných. Zvolen jest tedy za starostu pan dr. Vl. Srb. Po sdělení tomto zazněl zvučný potlesk, který hlavně na galeriích dlouho se neutišoval.

Náměstek pan inž. Neubert táže se p. dra Srba, zda volbu přijímá.

Obecní starší pan dr. Vl. Srb: Slavný sbore, vážený pane náměstku! Dnes, ve chvíli, kdy celá Praha, celý národ, ba celé Slovanstvo halí se ve smutek nad ztrátou nejlepšího občana a nejlepšího syna vlasti, po krásném projevu smutku tohoto slavného sboru zvolili jste mne opět k nejčestnějšímu úřadu v obci, na místo starosty královské Prahy. Z duše rozechvěn vzdávám dnes prozatím svůj upřímný dík za tuto důvěru. Odstoupiv z úřadu starostenského, v němž se mi dostalo tolik lásky a přátelství ode všech členů tohoto slavného sboru, měl jsem po více než sedmileté své službě v radě městské úkol svůj za splněný. Než neobyčejný souhlas obou stran tohoto sboru s mou činností a nejvýš čestná nabídka obou stran, abych přijal zase kandidaturu, přiměla mne abych opět postavil se ve služby obce. Spoléhám při tom, že důvěra a přátelství, které dosud se všech stran mne provázelo, zůstane neztenčeno, a já slibuji, že směr mé činnosti, který došel takového souhlasu, zůstane nezměněn, a že veškeré své síly poctivě a nezištně chci věnovati naší královské Praze. Spoléhám na vaše přátelství, na součinnost všech členů váženého sboru a prohlašuji, že volbu tuto, ačli dojde potvrzení Jeho Veličenstva, přijímám. (Opětně bouřlivý potlesk a výkřiky: Výborně, výborně!)

Sbor obecních starších.

III. řádná schůze dne 2. března t. r. za předsednictví pp. náměstků inž. *E. Neuberta* a dra *K. Groše*.

Zahájiv schůzi pan náměstek oznamuje sboru, že zasloužilý starosta p. dr. *Srb* vzdal se v minulé schůzi městské rady svého úřadu a odporučuje, aby sbor vyslovil objektivnému, nestrannému a sympatickému panu starostovi plný dík za jeho záslužnou činnost. Sbor povstáním z křesel dává na jevo svůj souhlas.

Obecní starší p. prof. dr. *C. Horáček* stěžuje si, že nedávná anketa o připojení předměstských obcí k Praze přinesla veřejnosti trpké zklamání. Dotazuje se presidia, jaké kroky hodlá učiniti vzhledem k neutěšenému stavu této otázky.

Náměstek p. dr. *Groš* jako účastník ankety odpovídá, že anketa skutečně neuspokojila a to proto, že čtyři velká předměstí trvají dosud na stanovisku, které se zájmy pražské obce nedá se srovnati. Za to zástupci obcí vzdálenějších prohlásili, že budou ze všech sil přispívati k uskutečnění této krásné myšlénky. Zástupci Vinohradů přinesli spis přeplněný ciframi, na něž se nedalo okamžitě odpověděti. Následkem toho zavedeno řízení písemné, jež skončeno má býti dnem 31. března.

Obecní starší p. dr. *Podlipný* prohlašuje, že celá anketa jevila se jako obžalovací spis proti pražské obci; že písemné řízení bude celou věc protahovati, že bude lépe, bude-li zemský výbor ústně vyslýchati důvody pro i proti.

Obecní starší pan *Fiala* dotazuje se, v jakém stadiu nalezá se spojení Hradčan s Prahou elektrickou drahou.

Pan náměstek inž. *Neubert* odpovídá, že této otázce dostane se brzo reelního uskutečnění.

Obecní starší pan *Šubert* navrhuje, aby zavedeno bylo z Prahy na Hradčany spojení pomocí automobilů.

Po té přikročeno k dennímu pořádku. Zamítnuty stížnosti: Josefa Voctáře, Petronily Kuttové, Ed. Porgesa, K. Císaře, E. Rechziegla a K Pokorného. Vyhověno stížnostem: Mořice Glasera, A. Jiráska a firmy „Bratří Perutzové“. Ostatním stížnostem vyhověno pouze částečně; jsou to stížnosti J. Cainera, L. Šolce, J. Nováka a Eleonory z Dotzauerů.

Bez debaty přijat byl návrh na schválení ujednání s firmou Englert a Becker o postupu ploch uličních ke staveništi čís. 309 a 523—VII. a náhrad za plochy uliční. Dále projednány a schváleny: Návrh na koupi domů čís. 466 a 469—VII. za kupní cenu 36.000 k za účelem rozšíření nábřeží v Bubnech; návrh na schválení projektu zabezpečení sedmého pilíře mostu Karlova a povolení rozpočteného nákladu 300.943 k 70 h; návrh na povolení přístavby a adaptace školní budovy u sv. Jiljí na staveništi domu čís. 428—I. v Michalské ulici nákladem do výše 60.500 k; návrh na prominutí roku 1903 splatné lhůty po 200 k s úrokem z kupní ceny za pozemek pro tělocvičnu tělocvičné jednoty Sokol v Praze VII.; návrh, aby ve dvou případech proti rozhodnutí c. k. místodržitelství ve věci domovského práva dle domovského zákona z roku 1896 podána byla stížnost ke správnímu soudu; návrh, aby usnesení sboru obecních starších král. hlavn. města Prahy ze dne 5. ledna t. r. o udílení obecních přídavků od případu k případu učitelům škol obecných, kteří z příčin služebních nestanou se řídícími učiteli, rozšířeno bylo také na učitelky škol obecných; návrh, aby od manželů Karla a Anny Tellerových zakoupen byl dům č. 52—VI. za kupní cenu 82.000 k za účelem přeložení potoka Botiče a zřízení komunikací; návrh na schválení nákladu 16.738 k 17 h na další práce při stavbě mostu z Holešovic do Libně.

Mimo to provedena lístky volba 12 členů volebních komisí a 12 náhradníků jich k doplňovací volbě jednoho poslance na radě říšské za Prahu-Staré Město ustanovené na den 18. března.

Volné návrhy podali obecní starší pp. *Kasalický* a *Decastelo*, onen na upravení Spálené ulice a tento na odklizení rumu na obecním pozemku na Malé Straně v zájmu komunikace.

Dne 4. března t. r. konal sbor obecních starších *mimořádnou schůzi* za předsednictví náměstků starostových pp. inženýra E. Neuberta a dra. K. Grošе. Po zahájení přednesl předsedající náměstek inženýr pan E. Neubert smuteční projev obecního zastupitelstva nad úmrtím dra Fr. Lad. Riegra, jehož znění přinášíme ve zvláštním článku, památce tohoto velikého vlastence věnovaném. Po té přikročeno k volbě starosty, o které rovněž ve zvláštním oddíle referujeme.

Ke konci oznámil náměstek inženýr pan Neubert, že byl nucen dáti na denní pořad schůze ještě jeden návrh, který jest velmi naléhavý, poněvadž dochází mu lhůta. Jest to návrh na uzavření komunální zápůjčky u Zemské banky království Českého ku splacení úvěru 2.200.000 kor. na čisticí stanici kanalisační a na úpravu Rokytky. Po schválení tohoto návrhu byla schůze ukončena.

Rada městská.

27./II. *Desinfekční stanice v Praze VII.* Svého času podána byla stížnost ministerstvu, jejíž petitem bylo, aby státní dráha přeložila desinfekční stanici v Holešovicích na jiné místo; ministerstvo železnic sdělilo nyní, že stanice desinfekční byla právoplatně schválena, jest v činnosti a že nejsou zdravotní důvody pro zákaz; že však bude nařízeno, by některé práce konány byly v hodinách nočních; ministerstvo poukazuje také k tomu, že rada městská odmítla svého času příspěvek na přeložení stanice. Ve věci té budou radou městskou ještě dále učiněny náležité kroky.

27./II. *Lidové lázně a plovárny.* Usneseno bylo, aby z položky povolené letošním rozpočtem na stavby lidových lázní zřízena byla během t. r. plovárna na Vyšehradě a říční lázně pro Holešovice a Libeň.

27./II. *Ulice Vladislavova.* K dotazu měst. radního p. Kubra, jak daleko bylo pokročeno v jednání o prodloužení ulice Vladislavské do Ferdinandovy třídy, bylo sděleno, že přípravné práce v tomto směru jsou stále v běhu a že věc ta nepouští se se zřetele.

27./II. *Zalesňovací komise.* Usneseno dle návrhu sadové komise domáhati se zemské zalesňovací komise, která by přejala péči také o zalesňování pražského okolí a zejména aby o podporu v této věci požádána byla Zemědělská rada.

27./II. *Stanice státní dráhy v Praze VII.* Místodržitelství sdělilo, že rakousko-uherská státní dráha — k dožádání rady městské — byla vyzvána, aby sjednala nápravy na nádraží holešovickém, zejmena pokud se týče zastavování vlaků.

Dne 3. března t. r. obmezena byla schůze rady městské na projev, věnovaný památce dra. Frant. Lad. Riegra, a po té skončena. — Veškerá usnesení rady městské, vztahující se k uctění památky Riegrovy, disposice ohledně pohřbu atd., uvedena jsou v souvislosti ve zvláštním článku.

6./III. *Z vyšší dívčí školy.* Katechetou na přípravce při městské vyšší dívčí škole po dp. Ant. Kašpárkovi byl jmenován dp. Alois Svojsík, kaplan u nejsv. Trojice ve Spálené ul. — Školnímu odboru přikázán byl návrh p. měst. radního Schröttra, aby blížící se čtyřicáté výročí městské vyšší dívčí školy pražské bylo oslaveno přiměřenou domácí slavností.

6./III. *Assanační zákony.* Během schůze došly do rady telegramy od pp. poslanců Kaftana a dra. Kramáře, že oba pražské assanační zákony byly právě sněmovnou přijaty.

6./III. Vyhověno bylo *žádosti jednoty dělníků řeznických* v ústředních jatkách, aby její jmění v případě rozpuštění bylo převzato do správy obecní.

6./III. Vyhověno bylo *žádosti podpůrné jednoty hradčanských domobranců*, aby na svém praporu směla použiti pražského znaku.

10./III. *Sdělen byl výnos presidia c. k. místodržitelství*, vyslovující dík panu starostovi za činnost ve prospěch opatření provedených k zamezení a zmírnění nouze o práci; při tom vysloveno zvláštní uznání za činnost městského úřadu hospodářského. (Doslovné znění uveřejněno bude v příštím čísle.)

10./III. *Lékárny v Praze VII. a v Praze IV.* Sděleno bylo vynesení c. k. místodržitelství, kterým povoleno bylo zřízení třetí lékárny v Holešovicích a to v okolí třídy Bělského, Belcrediho a Kamenické. Povolení to stalo se na základě naléhání magistrátu a rady městské — (posledně urgováno z usnesení rady městské ze dne 23. ledna t. r., podané k popudu občanského klubu v Holešovicích). Zřízení lékárny na Hradčanech povoleno nebylo; usneseno proto k návrhům pp. městských radů Brože, Hudla, dra. Holubovského a Seiferta, aby rada městská domáhala se aspoň toho, aby lékárna z Nerudovy ulice, jež původně jest lékárnou hradčanskou, byla do této části Prahy přeložena.

10./III. *Návrhy zdravotní komise.* K návrhu městské komise zdravotní bylo usneseno, aby urgována byla podaná již petice za vydání jednotného říšského zákona ohledně nemocí infekčních. — K návrhu téže komise usneseno, požádati stát, aby svým nákladem zřídil diagnosticko-bakteriologickou stanici při ústavu pathologicko-anatomickém. Dále schváleno, požádati c. k. místo-

državitelství, aby při vykonávání veřejného zdravotnictví okolní obce spojeny byly s Prahou, ježto se stává, že se každé ze čtyř okolních hejtmanství řídí jiným způsobem.

10./III. *Spalování mrtvol.* K žádosti, podané českým spolkem pro zřízení krematoria, jednala zvláštní komise o tom, aby obec podporovala snahy této společnosti; po projednání věci v této komisi usnesla se rada městská na petici k vládě, aby pro Prahu vymoženo bylo povolení k fakultativnímu pohřbívání ohněm a budou v tom směru i pražští poslanci na říšské radě požádáni za intervenci.

10./III. *Právo domovské a měšťanské* uděleno pp. Pavlu Löwensteinovi, obchodníku a Josefu Štemberkovi, hostinskému v Praze.

10./III. *Osvětlení Klimentské ulice.* Pan městský radní Schrötter tlumočil stížnosti obyvatelstva Klimentské ulice na její nedostatečné osvětlení, zejmena u kostela sv. Klimenta; přikázán tudíž jeho návrh, čelící k zjednání nápravy, správní radě plynáren.

10./III. *Na prospěch estetického vzhledu ulic.* Komisi technické odkázán byl návrh pana městského radního dra. Prachenského, čelící k odstranění nešvaru, vznikajícího tím, že mnozí majitelé domů — zejmena poslední dobou — dávají své domy opravovati tím způsobem, že novou barvou dají natříti toliko části jejich, ku př. přízemí, okolí krámu a pod. Nová barva často křiklavě liší se od starého nátěru a bývá tím zhyzděn nejen dům, ale celá ulice. Pan navrhovatel uvedl četné, zvláště křiklavé případy z čelných ulic Nového Města a poukázal k tomu, že ve smyslu §§ 34. a 119. řádu stavebního lze tomu učiniti přítrž.

10./III. *Kanalisační kanceláři* přikázán byl návrh pana městského radního Weisse, aby dle možnosti záhy byly odstraněny hromady hlíny a kamení z Malostranského náměstí.

10./III. *Komunikace v Praze VII.* Panem městským radním Seifertem předložena byla petice občanského klubu v Praze VII., by státní dráha opětně byla požádána, by odstranila nešvary vznikající při podjezdu v ulici Palackého.

Z městské knihovny Pražské.

V měsíci únoru t. r. půjčeno bylo ve 23 dnech půjčovních 5138 čtenářům 11.105 svazků knih, a sice 4235 svazků belletrie domácí, 4738 svazků belletrie cizí (překladů a originálů), 535 svazků poesie a dramat, 74 svazků děl dějepisných, 114 svazků děl cestopisných, 448 časopisů, 44 svazků filologických, 76 svazků filosofických a paedagogických, 37 děl věd státních, právních a politických, 72 spisů lékařských, 54 děl z oboru průmyslu a hospodářství, 417 svazků skladeb hudebních a 161 svazek z ostatních odborů. Proti měsíci únoru m. r. byl počet půjčených knih o 454 svazků větší. Počet stálých čtenářů dostoupil výše 2938, tudíž proti měsíci lednu t. r. o 164 nových čtenářů více.

Úmrtnost v Praze.

V měsíci únoru t. r. zemřelo a na hřbitovech olšanských pohřbeno bylo 501 osob a to 181 pohlaví mužského a 175 ženského, 76 dítek mužského a 69 ženského pohlaví. Ze všech osob těch zemřelo 41 na Starém Městě, 294 na Novém Městě, 82 na Malé Straně, 1 na Hradčanech, 17 v Josefově, 0 na Vyšehradě, 31 v Holešovicích a 35 na venkově vůbec. K jich pohřbení použito bylo 20 vozů společných, 39 dětských obyčejných, 7 skvostných, 135 vozů dvouspřežních zavřených, 58 dvouspřežních sloupkových, 26 čtyřspřežních, 21 vozů andělových čtyřspřežních, 1 šestispřežní, 3 čtyřspřežních zasklenných, 2 šestispřežních, 2 šestispřežních skvostných zlatých a 7 vozů věncových.

Městská spořitelna Pražská.

V měsíci únoru 1903 bylo:

od 15.293 stran vloženo	K	5,487.359·44
od 9.400 stran vybráno	K	4,650.616·64
bylo tedy o	K	836.742.80

více vloženo.

Zůstatek vkladů:

koncem února 1903 . . . K 128,580.316·64

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška *k odvodu vojenskému.* N. E. 25.768 ref. VII. Z magistrátu král. hlav. města Prahy dává se na vědomí na základě § 43. branných předpisů I. dílu, že hlavní odvod pro král. hlavní město Prahu za rok 1903, k němuž jsou povoláni jinoši ku Praze příslušní a narození v létech 1882, 1881 a 1880, *koná se v hostinských místnostech ostrova Střeleckého od 4. března až incl. do 1. dubna 1903 mimo neděli a svátek vždy od půl 9. hod. ranní.* K tomu odvodu povolaní obdrží zvláštní obsílky, na inchž budou ustanoveny den i hodina jich odvodu, a nechť dle toho nejen branci, nýbrž i mužští členové rodiny, podavší žádost o nějakou výhodu k plnění vojenské povinnosti svých příslušných a předvolaní k odvodní komisi, dostaví se s obsílkami svými přesně v určitý čas a čistí, na místo odvodní. Zároveň se vybízejí oni branci, *kteří jsouce buď kandidáty stavu duchovního aneb učiteli, buď vlastníky statků, podporovateli rodiny aneb studujícími,* dle §§ 25. až 29. a 31. až 34. branného zákona činí nároky na výhodu v plnění služební povinnosti své, aby podali případné žádosti své doložené průkazy předepsanými — dosud-li tak totiž neučinili — ještě před odvodem v čas Pražskému magistrátu; k tomu se připomíná, že oni branci, kteří činí nároky nejen na výhody dle §§ 31.—34. zák. branného, nýbrž i na uznání práva svého k jednoroční službě činné, mohou tohoto práva, když nebylo vyhověno žádosti jejich o výhody prve jmenované, pohledávati až i při hlavním odvodu. Konečně se připomíná, že zanedbání povinnosti odvodní, jakož i povinností vůbec, vyplývajících z branného zákona, nelze omluviti nevědomostí o této vyhlášce nebo neznalostí zákona, tak že každý, *kdo se nedostaví v čas k odvodu,* nemaje k tomu zvláštního dovolení úředního, aneb zameškání svého řádně omluviti nemoha, *bude potrestán dle § 44. branného zákona pokutou na penězích od 20 až do 400 K.* Nedostane-li někdo v čas obsílku k odvodu, nechť v záležitosti té hlásí se ještě před odvodem v referátě vojenském č. p. 930-I. (Staroměstské náměstí č. 11, bývalá mincovna) v III. patře čís. 2., aneb ať se dostaví i bez obsílky v některý z ustanovených dnů hlavního odvodu před odvodní komisi, aby zadost učinil své povinnosti odvodní. Z magistrátu král. hlavního města Prahy, dne 10. února 1903. Starosta: *JUDr. Vladimír Srb.*

Konkurs. Č. j. 2243 ad 1903 o. š. r. Při českých školách měšťanských a obecných ustanoveni budou trvale: 1. ředitel měšťanské školy chlapecké spojené s obecnou školou chlapeckou v Bubnech, 2. učitel I. třídy při obecné škole chlapecké spojené s měšťanskou školou chlapeckou u sv. Jindřicha, 3. učitel I. třídy při obecné škole chlapecké spojené s měšť. školou chlapeckou na Karlově, 4. učitel I. třídy při obecné škole chlapecké spojené s měšťanskou školou chlapeckou v Bubnech, 5. učitel I. třídy při samostatné obecné škole chlapecké v Bubnech, 6. učitel II. třídy při obecné škole chlapecké u sv. Františka, 7. dva učitelé II. třídy při obecné škole chlapecké spojené s měšťanskou u nejsv. Trojice, 8. učitel II. třídy při prvé obecné škole v Libni. S místy těmi spojeno jest kromě nároku na zvýšení služného základní služné stanovené § 20. zákona ze dne 27. ledna 1903 č. 16 z. z. Žádosti zkušebními a služebními průkazy jakož i pokud se týče místa ředitele měšťanské školy také průkazem o způsobilosti vyučovati náboženství katolickému řádně doložené podati lze u c. k. okresní školní rady pro české školy obecné a měšťanské v Praze cestou předepsanou *nejdéle do 25. dubna 1903.*

Jmenování na pražských školách.

Oprava. V minulém čísle „V. O.“ vloudily se do odstavce „Jmenování na pražských školách“ dvě nemilé chyby, jež dlužno opraviti v ten smysl, že defin. podučitelem při ob. škole spojené s měšťanskou školou chlapeckou na Karlově jmenován p. J. Kolman (místo Holmar), a při obec. a měšť. škole chlapecké v Bubnech „U studánky“ pan Suk (místo Fořt).

Pokračování článku o „Kanalisaci dle soustavy splachovací“ bylo nutno pro množství jiné látky odložiti.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika“ závod tiskařský a vydavatelský v Praze, na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO 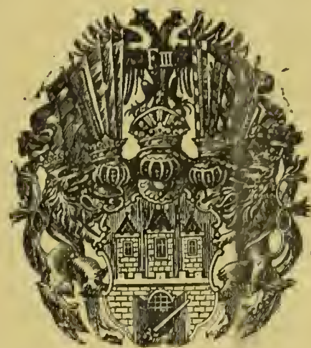 MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 6. V PRAZE dne 28. března 1903. Ročník X.

JUDr. Frant. Lad. Rieger

Zádušní služby Boží za † dra Frant. L. Riegra konány dne 10. března t. r. o 10. hod. dopol. v Týnském kostele za ohromného návalu obecenstva. Z rodiny zemřelého dostavili se prof. dr. Bohuš Rieger, prof. dr. A. Bráf, profesor dr. J. Palacký a řed. Červinka. Dále se súčastnili: starosta dr. Srb s členy obecního zastupitelstva a množství vynikajících osobností. Hlavní oltář Týnského kostela zastřen byl nahoře černou rouškou s bílým křížem. Před oltářem zřízen katafalk. Mši sloužil biskup Msgr. Th. dr. F. Krásl za asistence četných kněží. Členstvo Národního divadla provedlo Mozartovo requiem. Sola zpívali pp.: Figar, Kliment, pí. Maturová a Klánová. Orchester řídil kapelník p. Anger.

* * *

Veřejné poděkování.

Při slavném pohřbu čestného měšťana král. hlav. města Prahy a dlouholetého člena sboru obecních starších, pana

JUDra Frant. Ladislava svob. pána Riegra

projevilo obyvatelstvo našeho královského hlavního města tak vřelé, nelíčené a upřímné účastenství na veliké ztrátě, která nejen Prahu, máti měst, nýbrž i celý národ československý a Slovanstvo vůbec postihla, že jest milou povinností rady městské, aby vzdala za srdečnou účast tuto díky nejvroucnější.

Zejména dovoluje si rada městská nejuctivěji poděkovati Jeho Eminenci, nejdůstojnějšímu Panu knížeti arcibiskupovi Pražskému, Lvu svob. pánu ze Skrbenských, Jeho milosti biskupské, vysoce důstojnému Panu Msgru Th. Dru F. Kráslovi, Jeho milosti vdp. proboštu starobylé kollegiátní kapitoly Vyšehradské, Ph. Dru Mikoláši Karlachovi a veškerému veledůstojnému duchovenstvu, jež pohřebních obřadů a zádušních služeb Božích se súčastnilo, Jeho Jasnosti vysokorodému panu nejvyššímu maršálkovi král. Českého, Jiřímu knížeti z Lobkowicz a zemskému výboru království Českého za povolení, že pohřeb zvěčnělého velikána našeho z Pantheonu musea království Českého mohl býti vypraven, všem korporacím, které vyslavše ochotně své zástupce v komitét pro uspořádání pohřbu, neunavně společné práce se súčastnily, sl. České Obci Sokolské a veškerým jednotám v ní sdruženým, dále čackému studenstvu českému a sdruženým jednotám dobrovolných hasičů v království Českém, jakož i pp. pořadatelům z kruhu magistrátního úřednictva za vzorné uspořádání a udržování pořádku při vystavení mrtvoly i při průvodu pohřebním, slavnému zpěváckému spolku „Hlahol“ a spolkům v „Jednotě zpěváckých spolků československých“ spojeným za provedení zpěvů při pohřebních obřadech, slav. „Společnosti Národního divadla v Praze“ a solistům, sboru i orkestru divadla tohoto, jejichž péčí bylo provedeno Mozartovo requiem dne 10. března t. r. v chrámě Týnském, slavné české žurnalistice za veškerou podporu a ochotu, po celou dobu příprav k pohřebním slavnostem tak laskavě projevovanou a posléze všem P. T. pp. členům sborů zákonodárných, zástupcům obou vysokých učení Pražských, členům zastupitelstev městských, okresních a obecních, zástupcům veškerých úřadů vojenských, státních a samosprávných, všem spolkům, společenstvům, korporacím, jednotám a deputacím za to, že z blízka i z dáli v počtu tak imposantním se dostavili, aby vzdali poslední hold památce mrtvého velikého vlastence.

Rada král. hlav. města Prahy projevuje dále nejupřímnější díky za nesčetné ústní, písemné i telegrafické projevy soustrasti, kterých se jí při této příležitosti se všech stran dostalo; zejména budiž zde nejvřeleji poděkováno slavné municipální radě města Paříže, která srdečným projevem soustrasti a věnováním překrásného věnce vřelé účastenství své radě městské prokázala.

Konečně pokládá rada král. hlav. města Prahy za svou zvláštní povinnost vysloviti veškerému obyvatelstvu Pražskému veřejně nejúplnější vděk za důstojné chování a vzorný pořádek, který přes ohromný, nebývalý nával v čas průvodu pohřebního společnou, uznání hodnou snahou všech vrstev obyvatelstva po celém městě byl udržen.

Rada král. hlav. města Prahy.

dne 10. března 1903.

Úřadující náměstek starostův:

Inž. Eustach Neubert.

* * *

Projevy soustrasti.

Projev zemského výboru krajinského. „S upřímným účastenstvím a hlubokým zármutkem přijal zemský výbor vévodství krajinského zvěsť o smrti přelaskavého pana JUDra Františka Ladislava svob. pána Riegra. Nesčetné zásluhy, jež si šlechetný nebožtík zjednal nejen o národ svůj, nýbrž spolu o ostatní slovanské národy v Rakousku, neuvadnou a nepominou. Z celého srdce druží se zemský výbor k velikému smutku, jejž způsobila ztráta vynikajícího vlastence, i ujišťuje, že šlechetnému zesnulému vděčnou paměť zachová též národ slovinský, jenž v něm ztratil upřímného přítele a vřelého obhájce. Ze zemského výboru krajinského v Lublani, dne 12. března 1903. Zemský hejtman: Detela v. r.

* * *

V prvých dnech po úmrtí dra Riegra adresovaly projevy soustrasti radě městské tyto obce z Čech, Moravy a Slezska:

Jaroměř, Sušice, Pečky na dr., Malšice, Ouvaly, Nová Cerekev, Nový Bydžov, Žamberk, Příbram, Napajedly, Čistá, Milevsko, Jistebnice, Smečno, Spálené Poříčí, Buštěhrad, Stará Paka, Vrbno-Zelčín, Dolní Bukovsko, Velké Pavlovice, Březové Hory, Lomnice nad Lužnicí, Bránice, Brumov, Opočno, městečko Velká na Moravě, Klimkovice, Vsetín, Kobyly, Náměšť, Moravská Olešnice, Dřevohostice, Meziříčí, Uherský Ostrob, Ivanovice, Kunštát, Fryšták, Třešť, Luky, Konice.

Dále kondolovali obci Pražské:

Polská Ostrava, prof. Dr. Emil Pfersche, prof. Dr. Schulz, Dr. Rud. Knoll, prof. Dr. Ant Pelikán, Markýz de Reverseaux, velvyslanec francouzský, Jan Heinrich, zemský a říšský poslanec, Dr. Ivo Pfaff, Čeněk Aichholz z Millerů, dvorní rada Dr. Gomperz, prof. Dr. Bedřich svob. pán z Wieserů, Dr. Schücker, dvorní rada prof Dr. Krasnopolski, Josef Klöckner, inspektor statků c. k. Tereziánského ústavu šlechličen na hradě Pražském, dvorní rada Dr. Wokaun, dvorní rada Jaromír Tuček, dvorní rada Okenfus, hraběnka Ubelli, francouzský konsul, britský konsul, místodržitelský rada Steinfeld, finanční vrchní rada Prorok, biskup Bauer, vrchní finanční rada Pouzar, ředitel ústavu pro choromyslné v Kosmonosích Dr. Ullrich, vzájemně se podporující spolek „Pražské děti 28. pěšího pluku“ v Praze, obec báráčníků Josefovských v Praze, vládní rada Křikava, prof. Káš z Příbrami, dvorní rada Dr. Jan Blumel, Řemeslnická beseda v Brandýso n. L., Kordač v Litoměřicích, záložna v Litomyšli, spolek Or-Tomid v Praze, president Exle v Táboře, sbor důstojnický pěšího pluku čís. 8 a 88, sbor důstojnický Pražské kadetní školy, Sokol v Buštěhradě, Sokol Staropacký, Sokolstvo Paskovské, Sokol Pařížský, Lublaň, Lvov, Ludvík Metzl z Moskvy, municipální rada Pařížská, Stefan Demby, Louis Dausset, Henri Galli, místopředseda ligy vlastenců, Paul Escudier.

Ředitelství panství Jindřicha hraběte Clam-Martinice na Smečně, městys Lhenice (starosta Josef Kohout), Jindřich Lamesch, notář v Poděbradech, svobodný pán Scharschmid, člen panské sněmovny, Jan Edelmann, c. a k. skutečný tajný rada, obec Heřmanice ve Slezsku, tělocvičná jednota Sokol v Heřmanicích ve Slezsku, jednota divadelních ochotníků „Tyl“ v Prostějově, důstojnické sbory c. a k. pěších pluků čís. 11 a 73, Aleš Komers, c. k. místodržitelský rada v Ml. Boleslavi, Dr. Ant. Pergelt, říšský a zemský poslanec, starosta města Litoměřic Dr. Funke, Vilém Müller, poslanec, důstojnický sbor dělostř. divis. pluku č. 23, Frant. hrabě Kuefstein, zastupitelstvo města Jimramova, Nové obchodní gremium král. hl. města Prahy, představenstvo obce Brodku, okresní výbor v Kralovicích.

* * *

Došlé věnce k pohřbu Dra F. L. Riegra

(do zemského musea).

Eduard Ritter von Daubek, rodina Schindlerova ve Vídni (Velikému Čechu), Karl Mariane und Ella (In dankbarsten Errinnerung), Karel hrabě Coudenhove, c. k. místodržitel v král. Českém, Hrabě Harrach (Poslední pozdrav starému příteli), Josef Hlávka (Drahému příteli), (Velikému příznivci) vděční Buvovi, Kníže Karel a kněžna Vilémina ze Schwarzenbergu (V nehynoucí úctě), Slovanská Beseda ve Vídni, Dr. Schrámek s chotí (19/3 03), Klub českých konservativních velkostatkářů na radě říšské (Vzornému vlastenci v nehynoucí úctě), (Vzácnému kmotru) Ladiček Radimský, Jiří kníže Lobkowicz, vděčný Jaroslav Machačka s rodinou (Drahému strýci), Český klub v Praze (Vůdci národa), Gisela a Otto Bondy (Vděčnou památku zachovají Tobě), Familien Haller-Roskoschny (Letzter Gruss), Dr. Luboš Jeřábek (Ve vděčné paměti a nezměrné úctě), Bedřich a Kristina ze Schvarzenbergů (Nehynoucí paměti vzorného vlastence), Adolf a jeho rodina, spolek „Svatobor“ (trikolora) (Svému předsedovi poslední „S Bohem“), (bez stuh), Dr. Jindřich hrabě Taaffe (Otcovskému příteli v nehynoucí úctě), Otilie Malybrokovå (Velikému Riegrovi), Irma a Josef rytíř Daubek, francouzský konsul de Valois, Zdeněk a Beppina Thun, Helena a Arnošt Pick (Poslední pozdrav), Dr. Karel Mattuš (Svému nezapomenutelnému příteli), Klub konservativních velkostatkářů na sněmu zemském, Jednota průmyslová (Svému čestnému členu), Družstvo Národního divadla (Svému předsedovi, zakladateli českého divadla zemského, divadla Národního), Museum království Českého (Velikému vlastenci a svému členu), Hynek a Antonio Fomannovi (Vzácnému příznivci v nehynoucí úctě), rodina Hadincova z Malče věnuje (Svému dobrodinci), (Vysoce urozenému pánu baronu Riegrovi, vůdci národa) věnuje obec Maleč, král. město Německý Brod (Svému čestnému občanu), Slovanský klub v Praze (Velikému Slovanu), revisoři účtů prvního českého c. k. priv. ústavu ku vzáj. pojištění proti škodám z ohně a krupobití v Praze (Poslední pozdrav), městská rada na Král. Vinohradech (Věčná paměť), ředitelství prvního českého c. k. priv. ústavu ku vzáj. pojištění proti škodám z ohně a krupobití v Praze, První český c. k. priv. ústav ku vzáj. pojištění proti škodám z ohně a krupobití v Praze, úřadnictvo česk. c. k. priv. ústavu ku vzáj. pojištění proti škodám z ohně a krupobití v Praze, Marie a Antonín Bělohlávkovi (Šlechetnému strýci), město Semily (Nehynoucí světlé památce znamenitého rodáka a čestného občana), Zemská banka království Českého, správní rada česk. c. k. priv. spolku ku vzáj. pojištění atd., Jan a Adelína Palacký (Nezapomenutelnému švakrovi), Česká akademie (Šlechetnému svému zastanci), král. věnné město Chrudim (Vůdci národa, velikému vlastenci a čestnému svému měšťanu), Čtenářský akademický spolek (Svému příznivci, zakládajícímu a čestnému členu 19/3 03), město Turnov (Svému čestnému měšťanu), vděčná Ústřední Matice Školská (Svému prvnímu starostovi a čestnému členu), baron Villani (Velkému muži v dávné oddanosti), královské hlavní město Praha (Svému čestnému měšťanu 19/3 03), obec Žižkov (Svému čestnému měšťanu 19/3 03), Národnie Noviny menom Slovákov (Patriarchovi Dru Riegrovi), Nová Paka (Svému čestnému měšťanu), Národní Beseda (Svému zakladeteli a protektoru), Paříž („A François Ladislav Rieger, Grand patriote Tchèque“, la Ville de Paris 3./III. 1903), Národní strana svobodomyslná (Slavnému buditeli a vůdci českému), Ústřední jednota českého herectva (Velikému a neohroženému buditeli a strážci národa), Pensijní ústav Národního divadla (Svému zakladateli), Umělecká Beseda, Pražský Klub (Českému Aristidu), král. město Mladá Bolcslav (Svému čestnému měšťanu), správní rada Živnostenské banky pro Čechy a Moravu v Praze (Svému bývalému soudruhovi), bratří Korbelové v San Francisku (Vzácnému příteli poslední pozdrav z dálné ciziny), obchodní a živnostenská komora v Praze, klub poslanců českých na radě říšské (Slavné památce velikého Čecha), zemský výbor království Českého, Der Landesausschuss des Königreiches Böhmen, Artuš hrabě Aichelburg s chotí (Vlastenci ryzího zrna), klub Satyr, Marian šlechtic Hochinfels (Spi sladce, otče národa), typografové „Hlasu Národa“, správa Národního divadla (Frant. Lad. Riegrovi), rodina Dlaskova (Šlechetnému příznivci), (Svému slovutnému pánu) úřadnictvo velkostatku Malče, bez stuh, kroužek „Romanov“, strana Národní sociální (Velikému Čechu), výbor Ústředního spolku českých žen (Milovanému vůdci národa), Dr. Jos. Herold (Velkému vlastenci). Úhrnem 83.

* * *

Slovanští hosté na radnici.

V neděli dne 8. března t. r. uvítáni a pohostěni byli na staroměstské radnici slovanští hosté, súčastnivší se pohřbu dra Frant. Lad. Riegra.

Z hostů dostavili se: kníže Sapieha, H. Pihujiak, J. Pogačnik, O. Vojatovič-Šarov, dr. L. Dulemba, dr. P. ryt. Gorski, Luigi Spinčič, dr. F. Lupu, dr. V. Šilený. Dále pak hrabě Karel Seilern-Aspang a bývalý předseda poslanecké sněmovny dr. ryt. Fuchs. Z našich poslanců dostavil se inž. Kaftan a Březnovský.

K uvitání nám všem milých hostí dostavili se téměř všichni členové městské rady a sboru obecních starších. Vzácné hosty uvítal starosta p. dr. Srb s oběma náměstky, p. inž. Neubertem a p. drem Grošem, načež byli uvedeni do staré zasedací síně. Každému dostalo se darem „Průvodce po radnici“. Když se hosté zapsali do pamětní knihy, pozdravil je vřelými slovy starosta p. dr. Srb, pravě, že smutná událost to byla, která přivedla do staroslavné radnice staroměstské drahé nám hosty: smrť českého velikána dra Riegra. Při příležitosti této smutné události osvědčena českému národu tak vřelá účast v bolu, že alespoň jeden paprsek radosti vnikl do zarmoucených srdcí českých. To jest ta okolnost, že tolik vzácných hostí zavítalo do Prahy, a to zejména poslanci drahé nám Polsky, zástupci Charvátů, Slovinců, Rusínů, Srbů a bratří z Moravy, krátce zástupci všech slovanských větví. Však také musíme pozdraviti muže, který náleží národu německému, který však vždycky k nám jevil spravedlnost a upřímnost, (Výborně! Potlesk.) jest to bývalý předseda poslanecké sněmovny dr Fuchs. (Bouřlivý potlesk.)

Prosím vzácné hosty, aby si prohlédli naši historickou radnici, a aby si odnesli odtud dojem, že zde,

kde zasedá městská rada, zastoupen jest lid český, který lne se vší láskou ke všem slovanským národům a ke všem upřímným a spravedlivým národům vůbec. (Výborně!)

Po této řeči prováděl hosty archivář prof. dr. Čelakovský po radnici a podával jim vysvětlivky.

Po prohlídce radnice sešli se vzácní hosté ve velké zasedací síni, kde bylo pro ně upraveno občerstvení.

Při té příležitosti pronesli srdečné přípitky pp. posl. dr. *Dulemba*, dr. *Fuchs*, náměstek dr. *K. Groš*, posl. *Spinčič*, *Pikujiak*, ob. st. dr. Luboš *Jeřábek*, posl. *Bujatovič*, *Pogačnik* a *Kaftan*.

Rada městská.

13./III. *Kanalisace a úřady vojenské.* Při referátu o stížnostech velitelstva 8. sboru vojenského, jimiž tento se domahá toho, aby kasárna v Brusce a na Újezdě byla vyloučena ze všeobecné nové kanalisace a nebyla nucena k ní se připojiti, rozpředla se delší debata, které súčastnili se pp. nám. dr. K. Groš, dr. Holubovský, Seifert, dr. Baštýř, dr. Podlipný, dr. Růžička, dr. Kühn a dr. Pinkas. Všemi pány řečníky poukazováno bylo k tomu, s jakou neochotou vojenské instance vycházely obci pražské v záležitostech kanalisace vstříc a všeobecný úžas vzbuzen byl tím, že zejména kasárny újezdské, jež jsou největší zdravotní závadou na Malé Straně, mají býti ponechány v dosavadním stavu, pokud odvádění splašků se týče, na který si i vojenské kruhy stěžují. Jest dosud v čerstvé paměti, že sám císař při své návštěvě v Praze byl nemile dojat vzhledem této erární budovy a vyslovil se rozhodně pro její odstranění. Dokud však není vyhlídky na demolování kasáren Újezdských není možno upustiti od povinnosti, kterou obec bezvýminečně každému majiteli domu ukládá, tím spíše, že staré, chatrné stoky, jež otravují půdu, nelze dříve zrušiti, dokud nebudou všechy domy k nové kanalisaci připojeny. Bylo též poukázáno k tomu, že v době poplachu následkem epidemie tyfové zavedlo místodržitelství přísné vyšetřování, zejména proto, že tyfem četně bylo postiženo vojsko; tomu nelze se ovšem diviti, když nelze v budovách kasárních docíliti zdravotních reforem, naopak spíše se k šíření epidemie zavdává podnět a obec pak naprosto nemůže býti činěna zodpovědnou. V důsledcích této debaty se usnesla rada městská, aby u zemského výboru, ministerstva zeměbrany, jakož i u poslaneckého klubu byly učiněny všemožné kroky, aby budovy vojenské nebyly vylučovány z provádění nutných opatření veřejného zdravotnictví.

13./III. *Dělnictvo kamenické* žádalo, aby rada městská při zadávání prací jich oboru činila podmínkou, aby pak při provádění prací byl brán zřetel především na dělníky domácí. Usneseno odpověděti, že dle možnosti se tak děje.

13./III. Na přípravné práce *rekonstrukce kostela sv. Mikuláše* na Starém Městě přijata oferta p. arch. R. Kříženeckého.

13./III. *Fontána před Rudolfinem.* Na popud p. ob. star. Březnovského ve sboru obecních starších podán byl radě městské referát v záležitosti fontány před Rudolfinem, a usneseno, aby o průběhu jednání a postupu v této věci uveřejněna byla z referátu hospodářského stručná zpráva.

13./III. *Propůjčování květin.* Pan měst. radní Jirousek tlumočil přání pražských zahradníků, kteří stýskali si, že živnost jejich jest poškozována tím, když obec při rozličných příležitostech propůjčuje k výzdobě místnosti atd. květiny ze svých sadů. K tomu bylo poukázáno, že obec propůjčuje květiny toliko zdarma a to pravidelně při dobročinných příležitostech; nicméně vyvoláno bylo usnesení — v jehož zásadě také již sadová komise jednala — aby obec květiny propůjčovala toliko ve výminečných případech, a to vždy od případu k případu se svolením rady městské.

13./III. *Protektoráty.* Usneseno přijmouti protektorát slavnosti kladení základního kamene k Husovu pomníku dne 5. července t. r. — Jako minulá léta přijat také protektorát jarní slavnosti feriálních osad.

17./III. *Na přilepšenou* chovancům měst. chorobince na Karlově o svátcích velkonočních povolena byla částka 320 K.

17./III. *Lučební zkoušky vod.* Se schválením vzato na vědomí, že správní rada společných vodáren svěřila provádění lučebních zkoušek vod výzkumné stanici pro zkoušení vod a potravin.

17./III. *Uznání dozorstvu a úřednictvu městské spořitelny.* K návrhu pana měst. radního Schröttra, který ocenil rozkvět pražské městské pojišťovny, usneseno vysloviti uznání a díky dozorstvu tohoto ústavu, v jehož čele již po deset let stojí p. dr. Vl. Srb a jehož členy jsou pp. obec. starší dr. Frič, Portik, Voitl a Zikán; dále vysloveno bylo uznání též úřednictvu.

17./III. *Zákon o zalesňování holých strání.* Pan městský radní dr. Holubovský navrhl, aby městská rada podala zemskému výboru žádost za vydání zemského zákona o nuceném zalesňování holých strání.

17./III. *Riegrovo nábřeží.* Pp. měst. radní Zikán, Vaníček a Filip navrhli, aby příští nové nábřeží ve čtvrti svatovojtěšské (od Palackého mostu k Národnímu divadlu) nazváno bylo nábřežím Riegrovým. Návrh ten, jakož i dřívější návrhy, čelící k přezvání ulic na na Příkopě a Vodičkovy, odkázán byl komisi pro pojmenování ulic.

20./III. *Fortifikační pozemky.* Sdělen byl přípis velitelstva 8. sboru, že práce ohledně transakce pozemků fortifikačních na Petříně a na Vyšehradě nebylo dosud lze dokončiti, však vyslovilo naději, že během leta bude moci předložiti příslušné návrhy městské radě.

20./III. *Újezdská kasárna.* Byl vzat na vědomí přípis vojenského stavebního oddělení, že elaborát ohledně prodeje Újezdských kasáren předložen byl ministerstvu vojenství k případnému rozhodnutí.

20./III. *Místnosti v representačním domě.* Klub „Za Starou Prahu“ žádal, aby mu byly reservovány místnosti v příštím representačním domě obce pražské: o žádosti bude možno rozhodnouti, až bude znám podrobný stavební program.

20./III. *Sousoší sv. Františka s Karlova mostu.* S výhradou schválení sboru obecních starších povolen byl náklad na přípravné práce, čelící k racionelnímu zjištění místa — pomocí potápěcího zvonu — kde v řečišti Vltavy ponořen jest zbytek sousoší sv. Františka s mostu Karlova.

20./III. *Restaurace na Nebozízku.* Schválen byl návrh stavebního úřadu, aby v restauraci na Nebozízku přistavěna byla nová veranda.

20./III. *Vyzdobení radničního vestibulu Mik. Alšem.* V příčině výzdoby vestibulu, o kterouž rada městská vyjednává s mistrem Mikulášem Alešem, odbývána byla místní znalecká komise, které se vedle mistra Alše súčastnili pp. prof. Koula a stav. rada Wiehl. — Stavebním úřadem byl vestibul změřen za účelem zjištění bývalého stavu, komise pak vytkla rozličné změny, které by bylo nutno provésti, by docíleno bylo dřívějšího stavu a vhodných ploch k malbám. Plochy tyto budou vyměřeny a v měřítku 1 : 10 mistru Alšovi dodány se žádostí, by do šesti měsíců od této žádosti podal své náčrtky.

20./III. *Odpustková deska pro kapli radniční.* Usneseno, aby pro kapli staroměstské radnice pořízena byla

kopie památné desky odpustkové, chované v městském museu. Práce zadána p. arch. Masákovi.

20./III. *Dětské kočárky v ulicích.* Schválen byl návrh hospodářské komise, aby požádáno bylo policejní ředitelství, aby nedovolovalo chůvám s dětskými kočárky choditi v řadách vedle sebe, což je značnou závadou kommunikace, nýbrž toliko za sebou, a aby obecenstvo o tom náležitým způsobem poučilo.

20./III. *Hlavní třída assanační.* Schváleno, aby v hlavní třídě assanační s největším urychlením provedena byla dlažba a kladení kabelů, aby úprava do konce dubna byla skončena.

20./III. *Z Kinského zahrady.* Městská rada neschválila návrhy správní komise zahrady Kinského, aby nebylo dovoleno jezditi s dětskými kočárky po užších stezkách a aby nebylo dovoleno voditi do této zahrady psy ani na provázku.

20./III. *Osvětlení Ferdinandovy třídy.* Pan měst. radní dr. Podlipný tlumočil stížnost návštěvníků Národního divadla, že ocitají se na Ferdinandově třídě v čiré tmě, trvá-li představení přes 11. hodinu a bylo uloženo správní radě elektrických podniků, aby postarala se o nápravu, jakož i o větší počet vozů, když v divadle je větší nával.

20./III. *Útulny pro děti v sadech.* Pp. měst. radní Jirousek, dr. Kühn, dr. Štych a Vaníček navrhli, aby sadová komise pečovala o zřizování útulen k převinování dětí v pražských sadech.

K volbě starosty.

Volba starosty dra Vlad. Srba potvrzena byla Jeho Veličenstvem dne 18. března t. r. — Instalace ustanovena jest na den 2. dubna t. r.

Zdravotnictví.

Ve schůzi městských okresních lékařů dne 20. února 1903 podával pan MUDr. Zafouk zprávu o mezinárodním sjezdu k zábraně příjice a nemocí venerických, odbývaném v Brusselu r. 1902, jehož se jmenovaný p. okr. lékař súčastnil. Závěrečná usnesení sjezdu, pro velkou, všeobecnou důležitost předmětu uveřejňujeme v tomto listě s přáním, aby byly podporou snah směřujících k vyhlazení veliké a hrozné hlízy, kterou lidstvu jest příjice.

U s n e s e n í

mezinárodního sjezdu k zábraně příjice a nemocí venerických odbývaného v Brusselu r. 1902.

1. Jest nutno zříditi dispensoiry, jsoucí ve spojení s nemocnicemi, rozložiti je po různých částech města, jež by úřadovaly za dne v hodinách pro nemocné vhodných (a možno-li i večer), kde by se i léků zdarma dosáhlo. (Fournier.)

2. Neudržitelný systém léčení veřejného nemocných dodaných, budiž změněn na léčení individuelní, oddělené a tajné. (Fournier.)

3. Bylo by žádoucno, aby bylo léčení obou pohlaví rozděleno na různé hodiny a aby byly dvě čekárny, rozdělené dle pohlaví. (Pedersohn.)

4. Do léčení nemocných venerických mělo by býti též pojato léčení nemocí kožních. (Tentýž.)

5. Jest zapotřebí ve většině nemocnic zříditi oddělení dermato-venerické (ne však nemocnice speciální) a rozmnožiti počet postelí pro nemocné venerické. (Finger.)

6. Náklad na léčení nemocných venerických nese stát. (Finger.)

7. Jest třeba zaměstnati léčené venerické, zříditi pracovny pro ně atd. (Pedersohn.)

8. Nutno užívati ošetřovatelů energických, svědomitých a dobře vycvičených. (Tentýž.)

9. Ke každé nemocnici, jež ošetřuje nemocné venerické, měla by býti přidělena útulna, kde by ženy rekonvalescentky mohly se několik měsíců zadržeti před jich propuštěním z nemocnice; tam by byly pod dozorem lékařským, tam by navykaly si práci a životu spořádanému; ústav by dříve neopustily, dokud by pro ně nebylo nalezeno řádné místo, by se mohly řádnému povolání oddati. (Lane.)

10. Léčení šarlatány mělo by býti co nejpřísněji zakázáno. (Neisser.)

* * *

Městský fysikus ve schůzi výše naznačené navrhl, aby také u nás uspořádaly se ve společnosti zdravotnické přednášky o příjici a aby úkol přednašeče převzal p. dr. Zafouk.

Kanalisace dle soustavy splachovací.

Napsal mag. konc. JUDr. Em. Sluka.

(Dokončení.)

B. Jádro zákona spočívá v nových předpisech § 80. V § tomto jest především stanoveno, že předpisy jeho platí toliko pro obce, které provádí kanalisaci uliční dle soustavy splachovací, aneb budou prováděti a tyto obce mohou samy stanoviti si pravidla specielní, jak má býti kanalisace ve směru technickém upravena.

V obcích, které provádí stavbu stok dle systému splachovacího jsou dle § 80. nového zákona:

I. *majitelé domů povinni*:

1. při novostavbách, přestavbách a přístavbách;

2. v domech již zřízených,

upraviti kanalisaci *uvnitř* domu dle pravidel, jež určí úřad stavební, který není § 79. stav. ř. vázán.

ad 1. Z pojednání, které jsem předeslal vyplývá, že ustanovením tímto nemění se ničeho na faktickém stavu dosavadním, pokud jde o úpravu uvnitř domu (novostavby, přestavby a přístavby); neboť stavební úřad (v Praze magistrát) již před vydáním zákona v konsensu stavebním tuto úpravu předepsal a byla též bez námitek uskutečňována.

ad 2. Ustanovením tím

a) nenastala změna pro domy, které mají tak chatrnou kanalisaci, že by úřad stavební na základě § 119 st. ř. mohl nařiditi rekonstrukci, a to zajisté účelnou, t. j. když v silnici jest systém kanalisační na splachování, musel by býti též v domech proveden, v nichž se nová kanalisace musí zříditi pro chatrnost dosavadní, jinak by bylo odvádění fekalií atd. z technických příčin vadné.

b) nastalo vyjasnění a pevné rozhodnutí v nejistém právním stavu ohledně povinnosti úpravy a přeměny kanalisací v domech již zřízených s kanalisací ve stavu dobrém, ale soustavy jiné než splachovací. Jak jsem již byl vysvětlil v případech takových nebylo lze užiti § 119. staveb. ř. a bylo pochybno, zdali zákona zdravotního a předpisů pražského statutu a obec. zřízení.

Nový předpis tento ukládá zajisté z důvodů zdravotních majitelům všech domů zřízených, které nemají kanalisaci dle soustavy splachovací povinnost, jejíž plnění lze vynutiti, aby kanalisaci uvnitř svých domů přestavěti dali, a sice dle pravidel, které úřad stavební předepíše. Ježto však jedná se o podstatné změny ve stavebním stavu domů, budou povinni majitelé domů těchto dáti vypracovati řádné detailní plány a tyto za účelem prozkoumání předložiti úřadu stavebnímu. Ježto však vyhotovení takových plánů detailních jest odvislo od způsobu položení uliční stoky, bude v zájmu majitelů domů a projektantů, aby si dříve příslušné infor-

mace v úřadě (v Praze, v městské kanceláři kanalisační) zjednali a dle těch plány dali vyhotoviti a to tím spíše, že novým zákonem dává se úřadu stavebnímu úplná moc nařiditi způsob přeměny kanalisace a detailní předpisy stanoviti v technickém směru. Přeměnu kanalisace uvnitř domu neprovede obec, nýbrž majitelé domů budou povinni příslušné práce svěřiti oprávněným živnostníkům (stavitelům, zednickým mistrům, instalaterům, klempířům a pod.),

Hledíc k té okolnosti, že v mnohých ulicích již nová stoka uliční jest položena, jakož i k té okolnosti, že vyzvání úřadu na přeměnu kanalisace musí býti ve lhůtě jím stanovené vyhověno, jinak zajisté ku škodě neposlušného majitele domu by úřad dal rozkaz na provedení prací příslušných z moci úřední, otvírá se těmto živnostníkům značné nové pole působnosti již pro dobu velmi blízkou, zejména v Praze, a mám za to, že již v tomto roce, jakmile počasí bude stavbě přiznivo, bude úřadem rychlá přeměna kanalisací v domech již zřízených vynucována.

Úřad stavební až dosud stanovil tyto podmínky při úpravě kanalisací domovních:

1. Pro odvodnění uvnitř domu a do jisté vzdálenosti od domu smí se použiti pouze silných, železných litých, na olovo spojovaných rour; mimo budovu, t. j. na ulici a na dvoře. rour kameninových glasurou opatřených, na konopný provaz a asfalt spojovaných. Veškerá spojení rour musí býti vodo- a vzduchotěsna.

2. Hlavní svodní potrubí v průměru, jež úřad předepíše, obyčejně 20 *cm*, smí býti zaústěno jen do příslušné odbočky pro ten který dům v ulici zřízené, což zařídí obec, která přípojky sama bude prováděti.

3. Připojení vedlejších potrubí do hlavního domovního potrubí smí se státi šikmými odbočkami o 45° a 60° odchýlenými a obloukovými rourami; tyto musí míti při hlavním potrubí domovním poloměr rovný desateronásobnému a při vedlejším potrubí pateronásobnému průměru roury. Kolmých odboček se používati nesmí.

4. Otvory pro čistění na potrubí zřízené buďtež vzducho- a vodotěsně zařízeny.

5. Nejvyšší bod potrubí mimo stavení položeného musí býti v hloubce úřadem stanovené pod zemí.

6. Záchodové roury musí býti vyvedeny až na střechu a průměr nejhořejší části této roury ve střeše musí býti nejméně o 50 *mm* větší než roura sama.

I odpadní roury od výlevek, lázní, prádelen a t. d. musí býti k vůli ventilaci až nad střechu vyvedeny.

7. Pro odtoky kuchyní, lázní a t. d. jest zříditi zvláštní odpadní roury a zaústiti do svodného potrubí. Kdyby odpady takové byly zaústěny do záchodových rour, musí býti aspoň zřízeno mezi jich zaústěním a vodní uzavírkou zvláštní ventilační potrubí, pokud možno blízko uzavírky, které vyvedeno buď až nad střechu aneb zaústěno do záchodových rour nad nejvyšším vtokem.

8. Při spojení dvou neb i více ventilačních rour musí býti průměr společné roury přiměřeně zvětšen.

9. Dešťová voda se střech nesmí se sváděti do záchodových neb jiných odpadních rour z výlevek, lázní atd., nýbrž zvláštními odpadními rourami přímo do svodného potrubí neb přímo do stoky uliční.

Pro svádění dešťové vody na půdě musí býti použito rour a ne žlabů dřevěných.

Dešťové odpadní roury buďtež opatřeny lapači 50 *cm* hlubokými, z nichž musí býti písek a štěrk bedlivě vyklizen.

10. Svádění vody dešťové se dvora a od studně musí se provésti úplně nepropustnou vpustí, krytou hustou mříží, která opatřena jest mimo to pevnou vodní uzavírkou tvaru U neb S, položenou do hloubky 1·30 *m* pod dlažbu, a pod ní prohlubní 50 *cm* hlubokou se železnou nádobou na zachycování písku. Uzavírky jiného druhu se nepřipouštějí.

11. Odvodnění prádelny, lednice a pod. jest provésti vpustí s vodní uzavírkou, právě tak zřízenou jako při odvodnění dvora, do přiměřené hloubky založenou. Do odpadních rour od této vpustě jest vložiti zásuvku neb kohout, aby zamezilo se vnikání zpáteční vody do místností níže než ulice položených.

12. Zřídí-li se revisní šachty ve dvoře, musí býti vodotěsně na cementovou maltu vyzděny a potrubí stokové nesmí v nich býti přerušováno, nýbrž musí skrze šachtu v nezměněném průřezu procházeti. Potrubí může v šachtě opatřeno býti pevně přišroubovaným tlaku vzdorujícím poklopem revisním.

13. Do odpadní roury od výlevky v kuchyni musí býti vložen přiměřeně velký lapák na mastnoty.

14. Záchody musí býti zřízeny jako klosety s účinným splachováním vodou a se syfony ne většího průměru než 100 *mm*. Veškeré výlevky a odpady jest opatřiti kohouty ku splachování vodou z vodovodu a vodními uzavírkami.

15. Jednotlivé části odvodnění nesmí býti dříve zemí zaházeny, dokud nebudou od technického úředníka (v Praze městskou kanceláří kanalisační) prohlédnuty.

16. Započetí práce jest v čas před počctím oznámiti úřadu. Ovšem úřad může ještě i jiná vhodná opatření nařiditi.

II. *Obec povinna a též jedině oprávněna* jest prováděti stavbu t. zv. přípojek kanalisací veškerých domů, a sice některé části jejich

a) výhradně na náklad majitelů domů,

b) částečně na náklad majitelů domů a částečně svůj (obce),

c) výhradně na svůj (obce) náklad.

ad II. Ustanovení toto jest velmi výhodné pokud jím stanoveno, že stavbu přípojek jedině obec prováděti právo má, a to nejen v zájmu obce, nýbrž i v zájmu majitelů domů a dále ve všeobecném (veřejném). Ustanovením tímto jest umožněno, že současně u příležitosti stavby stoky v ulici dle nového systému provésti se budou moci též nové přípojky od jednotlivých domů a zajisté tak obec bude postupovati a stará stoka uliční, jakož i přípojky staré se budou moci ihned zrušiti, aniž by obec musila bráti ohled na námitky majitelů domů a na obtíže, které dosud v tomto směru obci se činily.

Následek toho bude, že odpadne onen náklad pro obec, který byla dosud nucena vynaložiti u příležitosti stavby stoky nové na opravu staré stoky, do které staré přípojky domů dosud byly zaústěny a které nebylo lze odpojiti a na novou stoku připojiti, ať již z příčin technických ať právních a dále byly zajisté též práce s novou stokou spojené pro překážku vyplývající z ponechání staré stoky obtížnější a též nákladnější, než jak tomu bude při současném provádění prací, jak jsem byl výše naznačil. Další výhoda bude z toho pro majitele domů; neboť připadne, hledíc k menší režii i ceně materiálu a práce, které obec vynaloží příležitostně se stavbou nové stoky na stavbu přípojek, menší náklad na stavbu přípojek, než kdyby stavba těchto byla majiteli domů sama o sobě zadávána soukromým podnikatelům a zejména, kdyby tak se dělo v době, kdy stoka uliční byla již provedena a zasypána. Ve směru veřejném jest ustanovení to výhodné v tom směru, že nebude rušena tak často volná komunikace

a obchod, stane-li se rozkopání ulice jednou při stavbě stoky veřejné a ne v různých dobách a na různých místech v ulici, jak by tomu bylo, kdyby mělo býti ponecháno v moci majitelů domů provedení přípojek. Konečně jest v zájmu správného provedení práce samé a zdaru projektu celého; neboť obec má po ruce jak specielně k tomu vzdělané techniky, tak i dobrý materiál a bude zajisté její snahou, aby nebylo nemístně šetřeno, nýbrž aby byly práce provedeny tak, aby dlouhá leta nebylo třeba na nich čeho činiti a docílilo se pravidelné činnosti všech částí projektu kanalisačního.

ad II. a) Majitelé domů jsou povinni výhradně nésti náklad (obci nahraditi) na ty části přípojek, které jsou založeny pod chodníkem a nejsou založeny hlouběji než 5 *m* pod niveau chodníku.

Ustanovením tímto má býti dokumentována zásada, že přípojka jest částí kanalisace domovní a že jest slušným požadavkem i dle nového zákona, aby majitelé domů obci nahradili náklad na zřízení aspoň této části přípojky vynaložený. Objem povinnosti této jest stanoven zákonodárcem dle analogie ustanovení stavebního řádu ohledně povinnosti ku zřízení chodníků před stavbami při veřejné ulici a vzata za základ šířka chodníku a mimo to hloubka založení přípojky (do 5 *m*), která ovšem se řídí dle hloubky, v jaké jest potrubí uliční položeno.

ad II. b). Přípojky, které nutno založiti hlouběji než 5 m. pod chodníkem, provede obec jednak na náklad majitelů příslušných domů, jednak na náklad svůj a sice nese obec onu část nákladu, která hlubším položením přípojky vzešla, ostatní, pokud ovšem jde o část přípojky, která jest pod šířkou chodníku, nesou majitelé příslušných domů.

Zákonodárce ustupuje zde od výše uvedené (ad II. a) zásady a poskytuje úlevu pro majitele domů v těch ulicích, ve kterých potrubí jest příliš hluboko položeno, a sice z důvodu toho, že náklad s hloubkou založení progressivně roste a byly by majitelé těchto domů naproti ostatním v ulicích s mělčím potrubím nepoměrně stíženi jen z té příčiny, že hledíc k celkovému projektu bylo nutno položiti uliční potrubí hluboko a proto pokládáno za slušné, určitou mez stanoviti pro výhradní povinnost majitelů domů k náhradě a ono plus uložiti obci.

ad II. c). Jiné náklady, než o kterých výše se jedná, nese obec výhradně, t. j. náklad na zřízení částí přípojek, které pod jízdní drahou v ulici jsou položeny, dále na zaústění nových přípojek do stoky uliční, na zrušení, zasypání eventuelně odstranění starých přípojek a pod.

Ustanovením tímto jest stanovena další výminka ze zásady, že přípojka celá jest části domovní kanalisace, a to ve prospěch majitelů domů; neboť onu část její, která není pod šířkou chodníku, provede obec vlastním svým nakladem. Při stanovení tohoto předpisu měl zákonodárce zajisté na mysli poskytnouti úlevu majitelům domů již zřízených, avšak s kanalisací dle starého systému, a sice zmírniti hleděl jim břemeno novým zákonem na ně uložené, které by je, jak z pojednání, které jsem předeslal, vysvitá, buď naprosto nebylo stihlo aneb bylo velmi pochybno, zdali by bylo je stihlo. Ovšem, ustanovením tímto získali však hlavně, abych tak řekl nezaslouženě, t. j. aniž by k tomu bylo zvláštních důvodů, stavebníci nových budov (nikoli již zřízených novostaveb, přístaveb a přestaveb), kteří až dosud byli povinni zříditi a nésti náklad na zřízení celé přípojky, tedy i části v jízdní dráze.

V tomto směru zejména v nových širokých ulicích vzejde pro obec náklad nový, který by ji nebyl nikdy stihl a též nebyla tu dostatečná příčina, aby v tomto směru dobrovolně obec přebírala břemeno od stavebníka, který již před rozhodnutím se o stavbě s toutο povinnosti a příslušným nákladem počítati musil a dle toho své disposice zařídil. Toto nepříznivé ustanovení pro obce v posledním směru jest zaviněno tím, že zákonodárce se neobmezil při stanovení pravidel o rozdělení nákladu pouze na domy již zřízené, nýbrž stanovil tato pravidla pro všechny případy, nevyloučiv novostavby, přestavby, přístavby dosud nezřízené a mám za to, že toto nevyloučení stalo se opomenutím aneb přílišnou benevolencí vůči těmto stavebníkům (zejména podnikatelům staveb a stavitelům); neboť není ve shodě s účelem formálním nového zákona t. j. s možností vynutiti úpravu kanalisací na nový systém v případech, ve kterých toho dle stavu právního před vydáním tohoto zákona tak buď vůbec nebylo možno dosíci aneb velmi pochybno.

III. Dle dalšího ustanovení zákona má býti stanovena sazba pro výlohy, jež hraditi jsou povinni dle výše projednaných zásad majitelé domů obci. Na této sazbě se usnáší sbor obecních starších, pokud se týče zastupitelstva obecního a kterou schvaluje zemský výbor v dohodnutí se s c. k. místodržitelstvím, vyslyšev po případě okresní výbor (při obcích venkovských). Sazba tato bude zajisté uveřejněna veřejnou úřední vyhláškou a bude nutno čas od času ji měniti dle toho, jak ceny materiálu a práce se utváří a na tuto možnost k vůli zamezení pozdějších rekriminací mělo by ve vyhlášce úřední býti poukázáno. Položky této sazby budou se říditi dle délky přípojek a hloubky založení.

IV. Konečně stanoví se sankce trestní v ten způsob, že majitelé domů, nevyhoví-li ve lhůtě úřadem stanovené právoplatným nařízením stavebního úřadu, mohou býti k tomu donuceni, a sice:

1. trestními nálezy; uložením pokut dle § 122. stavebního řádu od 10 korun do 200 korun, v případě pak nedobytnosti jich politickou exekucí trestem vězení, a sice za každých 10 K vězením 24 hodin až do 20 dnů;

2. současně však může býti vydán úřední rozkaz v ten způsob, že práce příslušné provedou se z moci úřední na náklad a nebezpečí majitelů domů. Výšku příslušného nákladu schvaluje v tom případě pak úřad politický, proti jehož vyměření není dalšího odvolání.

Trestní řízení předpokládá dle tohoto zákona:

1. Vydání příslušného rozkazu úředního majiteli domu. Rozkaz tento může se vztahovati jen na povinnost majitele domu upraviti kanalisaci dle systému splachovacího uvnitř domu, avšak nemůže býti podkladem trestního řízení neposlechnutí rozkazu na zaplacení náhrady dle sazby obci za náklad na zřízení příslušné části přípojek; neboť náhrada ta může býti vymáhána pouze exekucí, a sice zajisté politickou exekucí, hledíc k ustanovením císařského nařízení z 20. dubna 1854, č. 96 ř. z. a k povaze dávek těchto jako zákonem správním dle sazeb úřady správními schválených, stanovených a pokud se týče i soudní exekucí na nemovitosti. Rozkaz tento bude záležeti v tom, že úřad vyzve majitele příslušných domů, aby v určité lhůtě úřadem ustanovené provedli úpravu kanalisací domovních na nový systém a za tím účelem, aby předem předložili plány k úřednímu schválení a stanovení pravidel (podmínek), které musí býti ve specielních případech splněny

2. Příslušný rozkaz musí býti právoplatný. Rozkaz tento bude tedy především vyzvání na předložení plánů a dále na provedení kanalisace dle schválených plánů a podmínek. Musí tedy býti dříve, než může býti použito prostředků donucovacích, rozkazy v obou směrech těchto právoplatné.

V této příčině litovati dlužno, že nebyla zákonodárcem přijata analogie ustanovení zákona assanačního

v tom směru, že proti „vyzváním“ se nepřipouští prostředků opravných (odvolání); neboť zajisté jest nový tento zákon z příčin veřejného zdravotnictví ne méně důležitým jako zákon assanační a mělo býti k tomu hleděno, aby nebyla poskytnuta možnost lidem ne dobré vůle proti vyzvání na předložení plánů rekurovati a tím celé řízení dvojnásob zdržeti. Že vyzvání majitele domu na předložení plánů se má státi, vyplývá z ustanovení stavebního řádu, že dříve než počato může býti s podobnou prací stavební, musí býti právoplatně plány úředně schváleny a z ustanovení tohoto nového zákona, že „v ustanovené lhůtě“ musí býti rozkazu uposlechnuto. Musí tedy býti dříve lhůta tato majiteli domu známa a příslušný výměr (vyzvání), jímž tato lhůta se stanoví, nabýti moci práva. Když pak případně pořadem instancí nabude tento výměr moci práva, nastane povinnost majitele domu předložiti plány a úřad je prozkoumá a stanoví podmínky. Proti stanovení těch kterých podmínek možno ovšem opět rekurovati a i tento výměr musí nabýti moci práva, než bude možno užiti prostředků donucovacích.

Ke konci dlužno pojednati též o tom, zdali má býti ulehčeno majitelům těch kterých domů tím, že by úřad nařídil pouze jisté úpravy rázu podřízenějšího a méně nákladné jako přechodní provisorní povahy až do té doby, dokud by stará poněkud upravená kanalisace tak tak fungovala.

V této příčině usuzuji, že by se úlevy neměly připouštěti, nýbrž nařizovati úpravy radikální a definitivní a to z té příčiny, že bude měřeno všem stejně, že každou nedostatečností kanalisací domovních kanály uliční a řádné fungování celého projektu by trpělo a konečně, že nový zákon nezná žádné provisorium a bylo by při připuštění provisoria nebezpečí, že by úřad nemohl donutiti majitele domu, jenž vyhověl již rozkazu jednou mu danému na základě nového zákona tohoto, pokud se týče jeho právní nástupce, aby znova přestavoval kanalisaci uvnitř svého domu svým nákladem.

Úprava kanalisací starých v domech již zřízených na nový systém s připočtením náhrady pro obec za zřízení přípojky bude ve většině případů vyžadovati značného nákladu.

Účinky tohoto zákona budou pro majitele domů již zřízených velmi citelné hledíc k přísné sankci trestní a k té okolností, že právě domy starší poměrně málo vynášejí a obtíženy jsou značnými dluhy. Neposlechnutí rozkazu úředního může v případě nedobytnosti pokut politickou exekucí i vězením trestáno býti, aniž úřad bude moci bráti zřetel, zdali skutečně dovolují prostředky majiteli domu, aby úpravu provedl či nic.

Ovšem obec musí býti též na to připravena, že ve velmi četných případech vymáhání náhrad, které povinni jsou majitelé domů poskylovati dle tohoto zákona obci, bude bezvýsledné a následkem toho připadne na obec v tomto směru nové břemeno jako plus nákladů, které obec v zájmu veřejného zdravotnictví dobrovolně na se vzala, rozhodnuvši se, že provede moderní důležitý projekt odvodňovací.

Úmrtí.

V neděli dne 22. března t. r. zemřel po dlouhé a bolestné nemoci mag. rada pan *Karel Schwab* ve věku 51 let. Zesnulý byl synem řídícího učitele v Hrádku u Sušice, gymnasium studoval v Písku a právnická studia odbyl v Praze. Po studiích po nějaký čas zaměstnán byl u obecního úřadu v Hrádku, v listopadu 1876 pak vstoupil do služeb obce Pražské nejprve jako kancelářský praktikant při pomocných úřadech, od roku 1880 ve službě konceptní, ve které dosti rychle postupoval, stav se v září 1891 po předchozí několikaleté presidiální službě magistrátním radou; dne 5. května minulého roku postoupil do VI. hodnostní třídy. Jako magistrátní rada řídil nejprve referát popisní, k němuž později přidán mu byl ještě referát zádušní. Od roku 1896 spravoval referáty zádušní a osobní. Jako přednosta osobního referátu, který jest referátem velmi nesnadným a vyžaduje vždycky muže nestranného a spravedlivého, vykonal veliký kus práce, vypracovav reorganisaci všech odborů magistrátního a obecního úřednictva.

Na schůzi rady městské dne 24. března promluvil o zesnulém předsedající náměstek pan inž. Eustach Neubert a věnoval mu vřele procítěnou vzpomínku jako jednomu z nejzasloužilejších úředníků obce Pražské, jenž těšil se všeobecné oblibě netoliko všech členů sboru obecních starších, ale i všech odborů úřednictva. Zásluhy jeho ve všech referátech, kde jako rada od roku 1891 působil po předchozí několikaleté službě v presidiální kanceláři, jsou veliké a nepopiratelné. Jmenovitě v provedené reorganisaci všech odborů úřednictva náleží jemu lví podíl. Přítomní vyslechli slova ta stojíce. Rodině zesnulého presidiem vyslovena soustrast; na rakev položen jménem rady městské věnec a ku pohřbu zapůjčen zlatý vůz věncový. Návrhy tyto jednomyslně schváleny.

Pohřeb konal se ve středu dne 25. t. m. z ústřední kaple na Olšanech za velkého účastenství kruhů, jimž zesnulý náležel.

V ústavu

pro všeobecné bezplatné sprostředkování služby a práce

hlásilo se v měsíci *únoru* v oddělení mužském 368 zaměstnavatelů a 597 dělníků a učedníků, a to 257 z Prahy a 340 z venkova; práci obdrželo 368 dělníků a učňů (170 z Prahy, 198 z venkova). V ženském oddělení hlásilo se zaměstnavatelů 412, služebných 848 (a to 496 z Prahy, 352 z venkova); práci obdrželo 412 služebných (251 z Prahy, 161 z venkova).

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. N. E. 47714 ref. XVII. *Dne 18. května 1903* budou z nadání *Aloise Támy*, ve výroční to den úmrtí zakladatele nadace této, rozděleny úroky v obnosu as 315 K mezi 4 chudé, do Prahy příslušné řemeslníky. Nárok na nadání toto mají bez viny zchudlí, do Prahy příslušní řemeslníci. Příbuzní zakladatele, pokud mají vlastnosti posléz uvedené, mají přednost před ostatními žadateli. Kdož by o nadání toto ucházeti se chtěli, podejtež žádosti své, opatřené vysvědčením chudoby a zachovalosti, pokud se týče průkazem o svém příbuzenství se zakladatelem nadace, nejdéle *do 14. dubna 1903* v podacím protokole rady městské v radnici staroměstské. K žádostem po lhůtě konkursní podaným a k žádostem, jež nebudou předepsanými doklady opatřeny, nebude přihlíženo.

Vyhláška. Č. j. 47716/XVII. *Dne 28. května 1903* rozděleny budou úroky v částce as 245 K z kapitálu nadání, založeného panem *Michalem B. Tellerem*, za rok 1903, deseti zchudlým, do Prahy příslušným a mravně zachovalým obchodníkům vyznání křesťanského. Kdož by o nadání to ucházeti se chtěli, podejte své žádosti, opatřené doklady, jimiž se svrchu uvedené vlastnosti prokazují, nejdéle *do 14. dubna 1903* u zdejšího vrchního chudinského ředitelství na Staré rychtě). K žádostem, jež podány budou po uplynutí lhůty konkursní a k žádostem, které nebudou opatřeny předepsanými doklady, nebude se přihlížeti.

Výkaz

o přechodném ubytování c. k. vojska, c. k. zemské obrany a c. k. četnictva v r. 1902 obcí Pražskou opatřeném.

Rok 1902	Počet ubytovacích dnů: štábních důstojn.	Počet ubytovacích dnů: důstoj. subalt. a gáž.	Počet ubytovacích dnů: členův rodin	Počet ubytovacích dnů: mužstva	Počet ubytovacích dnů: koní	Počet ubytovacích dnů: Úhrnem	Náhrada: erární	Náhrada: zemská	Náhrada: obecní	Náhrada: Úhrnem	V hostincích: Ubytov. dnů	V hostincích: Náhrada	V bytech soukromých: Ubytov. dnů	V bytech soukromých: Náhrada	V budovách obce Pražské: Ubytov. dnů	V budovách obce Pražské: Náhrada	Poznámky
Leden	13	255	341	1575	31	2215	303 63	148 54	337 23	789 40	114	347 20	526	341 40	1575	100 80	
Únor	9	241	140	1383	28	1801	243 31	134 26	448 92	826 49	172	531 16	252	207 20	1377	88 13	
Březen	30	297	248	1509	31	2115	336 61	168 88	622 55	1128 04	215	746 44	400	285 60	1500	96 —	
Duben	10	353	303	2683	3[illegible]	3379	387 02	220 54	475 52	1083 08	154	456 36	548	455 40	2677	171 32	
Květen	108	927	478	6376	251	8140	1055 71	610 88	1161 —	28[illegible]7 59	754	1526 60	1155	902 20	6231	398 79	
Červen	37	842	654	5769	247	7549	917 29	518 30	864 07	2299 66	692	1135 20	1231	804 40	5626	360 06	
Červenec	45	371	530	1418	31	2395	463 63	196 34	359 31	1019 28	173	507 80	808	421 —	1414	90 48	
Srpen	17	823	200	3361	61	4462	722 42	394 68	558 57	1675 67	299	718 —	83[illegible]	744 80	3326	212 87	
Září	79	1885	225	933	1310	12830	2029 [illegible]9	1065 72	2039 30	5135 01	1716	2548 80	3122	2056 01	7992	530 20	
Říjen	8	326	210	31793	1074	33411	1200 90	1435 10	697 58	3333 58	1021	645 —	1488	710 82	30902	1977 76	
Listopad	39	350	98	32195	601	33283	1107 99	1449 88	740 89	3[illegible]98 76	1128	823 92	442	445 20	31713	2029 64	
Prosinec	15	196	123	6128	197	6659	334 87	325 36	366 65	1026 88	401	321 76	358	326 52	5900	377 60	
	410	6866	3550	103521	3892	118239	9103 37	6668 48	8671 59	24443 44	6839	10309 24	11167	7700 55	100233	6433 65	Vše v barácích. Ve školách a jiných budovách obecních nebylo žádné ubytování.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika“ závod tiskařský a vydavatelský v Praze, na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 7. V PRAZE dne 11. dubna 1903. Ročník X.

Installace starosty.

Slavnost installační ustanovena byla na čtvrtek dne 2. t. m. na 10. hod. dop. K slavnosti této zval úřadující náměstek starostův pan inž. *E. Neubert* a vydán byl radou městskou pořad. Dle tohoto shromáždili se členové obecního zastupitelstva, magistrátní a obecní úředníci, jakož i zvaní hosté ve velké zasedací síni radnice Staroměstské. Pan starosta dr. *Vlad. Srb* přijel doprovázen pp. měst. radními Seifertem a Voitlem a očekával pak příjezd J. E. pana místodržitele ve vestibulu radnice se jmenovanými členy zastupitelstva a s pp. magistrátními rady Kubínem a Jírou. Kočár pana starosty i pana místodržitele provázen byl eskortou městské kavalerie. Příjezd Jeho Excellence ohlášen byl 24 ranami z hmoždířů, když týž vjel na most Karlův.

Ve vestibulu radnice pozdraven byl pan místodržitel panem starostou dr. Srbem a výše jmenovanými hodnostáři a byl provázen do velké zasedací síně, kdež v přítomnosti přečetných vynikajících hostů započal slavnostní akt: zahájil jej p. c. k. okresní hejtman Kosina přečtením úředního výnosu o potvrzení volby starosty dra Srba císařem, načež místodržitel hrabě Coudenhove přijal přísahu oddanosti k panovníkovi a trvání při ústavě z úst starostových, při čemž následovaly slavnostní řeči:

Místodržitel hrabě *Coudenhove*: Velectěný pane starosto! Přijměte u příležitosti Vašeho zvolení, Nejvyšším rozhodnutím nejmilostivěji potvrzeného, moje nejsrdečnější blahopřání. Po dlouhé době je to nyní zase poprvé, co byl starosta královského hlavního města Prahy zvolen na druhé úřadní období k řízení záležitostí města. Přistupuje-li pak k tomu, jako ve Vašem případě, ještě skoro jednomyslná volba, je tento vynikající projev důvěry pro zvoleného drahocenným pokladem a dává mu právo, aby s pevnou sebedůvěrou nastoupil svůj zodpovědný úřad. Této důvěry ve svoje vlastní síly budete potřebovati, velectěný pane starosto, k šťastnému provedení mnohých a velikých úkolů, které Vás očekávají, právě tak jako důvěry sboru obecních starších a obyvatelstva.

Praha jest staroslavné město, vznešené hrdou minulostí, bohaté skvostnými památkami uměleckými — ale Praha má se také stále víc a více stávati městem zdravým — má se rozšiřovati, má hospodářsky dospěti k většímu významu. Snahy, učiniti naše hlavní město země v jeho zařízeních městem moderním, uplatňují se v našich dnech s výsledkem a dozrávají k svému uskutečnění právě tak jako s druhé strany úcta a láska obyvatelstva k minulosti pečuje o zachování historické krásné, staré Prahy. A tu může snad pro věrného syna své domoviny býti v mnohém ohledu záviděni hodným osudem, v nynějším, pro vývoj Prahy veledůležitém čase nastoupiti úřad starosty, úřad arci zodpovědný a plný starostí, který však poskytuje v tak mnohém směru možnost zdárně zasáhnouti do rozvoje milovaného města otcovského.

(Po té místodržitel pokračoval německy): Ve všech oborech duševní činnosti, ve vyučování, v umění i vědách vládne tu čilý život — provádění významných, obecnému dobru sloužících projektů zaměstnává právem veškeré obyvatelstvo. Kanalisace města spěje k svému dokončení — veledůležité dílo opatření zdravé vody dozrává po dlouhých předběžných poradách a studiích k uskutečnění a bude a musí býti v nejkratším čase provedeno, poněvadž nestrpí odkladu. Již příštím rokem počne se pracovati na splavnění Vltavy uvnitř Prahy a tato pro hospodářský život, pro usnadnění dopravy důležitá práce má býti rychle a nezdržována dokončena. V plném proudu nalezá se assanace jednotlivých částí města. Stát poskytuje obci při jejích velikých úkolech správních na celou řadu let hojnou finanční podporu.

(Česky): Prozíravě a směrodatně působiti v těchto a jiných oborech bude Vaším úkolem. Taková zúrodňující činnost přinese také — jak doufáme — hojný prospěch pro pracovní třídu, usnadní výdělek, účinně bude napomáhati snahám, které královské hlavní město Praha — k jeho cti budiž to prohlášeno — věnuje k ulevení bídy, k zamezení nezaměstnanosti. V jednom z nejdůležitějších, u nás však dosud málo pěstovaných oborů péče o potřebné, v otázce to bytové, doufá vláda jako se to stalo v jiných zemích naší říšské polovice, že také sněm království českého poskytne zemi výhody zákona o laciných bytech dělnických. Kéž by se jich pak v našem městě hojnou měrou použilo!

Svůj úřad budete, velectěný pane starosto — víme to všichni — zastávati obětavě a s oddaností. Nechať jest Vám dopřáno hojného úspěchu — nechať shoda v městském zastupitelstvu, která se objevila při Vašem zvolení, potrvá ku prospěchu města i nadále — nechať pod Vaší záštitou, podporován nestranným řízením úřadu, šíří se též mezi obyvatelstvem města duch mírumilovnosti, duch snášelivosti — nechať zmírnění stávajících protiv, pěstování smířlivosti jest předmětem zvláštní péče vaší jako starosty hlavního města země.

Jako místodržitel v tomto království poskytnu Vám vždy ve Vašem úřadě ochotně svoji pomoc a počítám též na vaši služební podporu. Ze srdce přeji si s Vámi,

aby královské hlavní město Praha za vašeho úřadování se mocně rozvíjelo, kvetlo a prospívalo. (Výborně!)

Starosta dr. *Srb:* Vaše Excellence! Urozený pane hrabě! Vstupuje opětně na staroslavný stolec starosty král. hlav. města Prahy mám především za svou povinnost, abych vzdal svůj nejvroucnější a nejoddanější dík Jeho Veličenstvu, našemu nejmilostivějšímu císaři a králi za Nejvyšší milost, s kterou mou opětnou volbu potvrditi ráčil. Prosím Vaši Excellenci, abyste tlumočil tento můj nejuctivější dík spolu s ujištěním věrné oddanosti k vznešené osobě Jeho Milosti královské, ke kteréž všichni s úctou a důvěrou vzhlížíme, a jemuž, lnouce stejně ke své vlasti a svému králi, svorně provoláváme Sláva! (Sláva!) Zvláštním díkem zavázán jsem Vaší Excellenci za vykonání dnešního slavnostního aktu a za veškerou blahovolnou přízeň a podporu, které se mně od Vaší Excellence vždy v hojné míře dostalo.

Obrácen k hostem: Slavné shromáždění! Vysoce vážení hosté! Slavnostní uvedení mé v úřad starosty král. hlav. města Prahy poctěno bylo návštěvou četných a vzácných hostí. Děkuji všem z plna srdce za přítomnost jejich ve chvíli pro mne tak významné i shledávám v tom záruku dobré shody a spolupůsobení při správě mého úřadu. Děkuji zvláště pánům poslancům zemským i říšským, pánům starostům okresů a měst sousedních, veledůstojnému duchovenstvu, zástupcům vysoké šlechty a generality, slavným úřadům samosprávným i státním, korporacím, ústavům a spolkům zde zastoupeným za vzácnou jejich účast. Děkuji taktéž všem ostatním hostem, kteří jakýmkoliv způsobem při správě obce spolučinnými jsou, všemu úřadnictvu obecnímu, všem vlasteneckým damám, jež na poli školství a lidumilnosti v obci naší tak zdárně působí. Vřelý dík můj platí mému vzácnému příteli úřadujícímu náměstku starosty inž. Eustachu Neubertovi a JUDru. Karlu Grošovi, náměstku starosty, spolu i pánům městským radním Janu Seifertovi a cís. radovi Ferd. Voitlovi a nejstarším členům tohoto slavného sboru, pp. cís. radovi Jindřichu Eckertovi a poslanci Václavu Březnovskému, dále pak p. měst. radnímu dru. Prachenskému a obec. staršímu Sokolovi, kteří s přátelskou ochotou o zdar této slavnosti se přičinili.

Po té přistoupili nejstarší členové sboru pp.: cís. rada *Eckert* (od r. 1874) a *Březnovský* (od r. 1884), aby zavěsili p. starostovi kol krku primatorský řetěz.

Pan cís. rada *Eckert* oslovil starostu touto řečí: Vysocectěný slovutný pane starosto! Především musím Bohu všemohoucímu děkovati, že mne nechal dočkati tento dnešní radostný den, abych Vám, velectěný pane starosto, odevzdal odznak Vaší hodnosti, jako primatoru král. hlav. města Prahy. Když jsem před třemi lety měl čest totéž činiti, vyslovil jsem při tom přání, abyste, slovutný pane starosto, tento zlatý řetěz k spokojenosti Jeho Veličenstva našeho nejmilostivějšího krále a císaře Františka Josefa I. a ke blahu naší milované královské matičky Prahy nesl. A hle! Jak tato vysoká vyznamenání dosvědčují, ráčil jste si získati spokojenost Jeho Veličenstva našeho nejmilostivějšího panovníka, a že jste spravedlivě ku blahu naší královské matičky Prahy pracoval, dosvědčuje to, že jste byl opětně jednomyslně zvolen za starostu král. hlav. města Prahy. Tento řetěz jest arci z nejskvostnějšího a nejdrahocennějšího, ale také z nejtěžšího kovu zhotoven, a béřete zároveň na sebe těžké úlohy a těžké povinnosti! Jsem však přesvědčen, že je budete řešiti s obvyklým jemným taktem bez ohledu na národnost, bez ohledu na konfesi. Jak při tomto řetězu se jednotlivé články spojují, by nesly obraz Jeho Veličenstva našeho nejmilostivějšího panovníka i odznak naší královské matičky Prahy, tak mluvím zajisté ze srdce každého člena sboru obecních starších král. hlavního města Prahy, že se přičiníme jako jeden muž pracovati spojenými silami s Vámi k blahu naší milované král. matičky Prahy a tím ke spokojenosti Jeho Veličenstva našeho nejmilostivějšího, ale od Boha tak těžce zkoušeného krále a císaře Františka Josefa I. K tomu nám dopomáhej Bůh! (Výborně!)

Obecní st. pan *Březnovský* pravil: Odevzdávaje Vám tento odznak vysoké občanské hodnosti přeji si, tak jako každý obyvatel královské Prahy, by jako tyto články se spojují na řetězu v jediný celek, také naše královská Praha byla spojena s okolními obcemi v jeden nerozlučný celek. Aby v době nejkratší tento řetěz zdobil prsa starosty veliké, spojené královské Prahy. (Výborně!)

Starosta dr. *Srb* ujal se pak opět slova a pravil: Velectěné shromáždění! Pánové obecní starší! Milí přátelé! Po druhé spojuje mne toto zlaté pouto s naší královskou Prahou. Děje se tak za poměrů změněných. Povolán byv opětně k úřadu starosty volbou tak jednomyslnou a čestnou, kterou mně obě strany tohoto slavného sboru projevily důvěru největší, nemohl jsem váhati a postavil jsem své skromné síly opět do služeb naší drahé obce. Čím více znám obtíže tohoto úřadu, tím více poctěn jsem vzácným souhlasem s mou dosavadní činností a vážím si tohoto projevu důvěry měrou obzvláštní. Kéž jest tento projev počátkem soustředění všech stran národních v jeden šik a v jeden sbor, aby mohutný hlas jednotného národa ozval se v boji za jeho práva. Posilněn důvěrou vaší nastupuji opět úřad starosty s vůlí nejlepší.

Nemusím zajisté vykládati vám blíže své úmysly a cíle, ježto pokračovati hodlám týmž směrem, jak dosud při správě záležitostí obecních. Úloha naše jest veliká; jsme uprostřed provádění důležitých podniků a nové potřeby neodkladné objevují se a žádají svého splnění. Tím více jest nám třeba věnovati pozornosti našemu hospodářství finančnímu, abychom všem těmto úkolům bez přetížení poplatnictva zadost učiniti mohli. S důrazem proto žádati musíme zvlášť na sněmě král. českého, aby břemena samostatného okresu školního dle práva a spravedlnosti byla upravena a zmírněna a poplatníkům ulehčení náležité a přiměřené poskytnuto. Pokračování v provádění soustavné kanalisace, rychlý postup asanačního podniku, spojení obvodu asanačního mostem s břehem protějším, opatření zdravé pitné a užitkové vody pomocí společné vodárny, stavba i úprava nábřeží ve spojení se splavněním Vltavy uvnitř města vyžadovati budou na nás dalších obětí.

Důležitá rozhodnutí očekávají nás při úpravě starých částí města, pro něž šťastným přispěním našich umělců položeny základy nejslibnější, prospěšné jak pro zachování našich památek stavebních, tak pro udržení starobylého rázu našeho města a udržení zvláštního života hospodářského těchto částí. Přestavba a doplnění památné naší radnice dle nově upraveného stavebního programu ve spojení s novým obecním domem u Prašné brány bude jednou z nejdůležitějších otázek, která při tom svého rozluštění dojde, při čemž rozhodovati budou ohledy na příští organisaci správy obecní po spojení s předměstími, na opatření vzdušných a zdravých místností pro úřadnictvo i obecenstvo a na získání místností pro důstojnou representaci obce a jejího vnitřního života.

Nemenší péči vyžadovati budou sociální úkoly obce, pro něž soustavně a pilně pracuje komise sociální s výsledkem velmi blahodárným a příznivým. Jsem přesvědčen, že veškeré úkoly osvětové a vzdělání najdou u vás vždy podpory největší a že zejmena o vývoj našeho školství, o vývoj instituce veřejných knihoven a čítáren bude vámi náležitě pečováno. V ohledu ho-

spodářském mohou veškeré stavy a vrstvy obyvatelstva spoléhati na vaši stálou péči o udržení a zachování jich při síle výrobní na prospěch obce, zejmena pak kmen našeho poplatnictva, náš stav živnostenský a obchodní pro život v obci tak důležitý

Přes všechny obtíže, které se staví proti spojení obcí sousedních s Prahou v jednu mohutnou obec, jest sloučení to nutností přirozenou se zřetelem na prospěchy veřejné správy a všech jejích úkolů v oboru sociálním, zdravotním, kulturním a národním. Tato vnitřní přirozená nutnost a doufám i společná dobrá vůle dovede nás jistě k dosažení konečného cíle — utvoření Velké Prahy.

Četné jsou ještě jiné úkoly naše, které zde podrobně nevytýkám, všechny vyžadují však velkou, obětavou práci, která svalena jest na bedra sboru obecních starších a na bedra našeho úřadnictva. Cíle vědomá úprava úřadů dle požadavku nové doby, zjednodušení výkonů úředních a dle toho i další vybudování organisace služby i poměrů úředníků, služebníků a zřízenců obecních přispěje jen k dosažení všeho, čeho žádáme na našem úřadnictvu, jehož práci dobře ceniti dovedeme. Na nás pak bude, abychom obětujíce se pro blaho obce, společnou láskou, věrností, oddaností a horlivostí lnuli k této nám drahé obci, ke které spějou a v níž zrcadlí se všechny tužby a naděje národa našeho. Jest naše krásná zlatá slovanská Praha srdcem i hlavou celého nedílného království a svým životem českým a svou rázovitostí zároveň obrannou tvrzí proti všem nepřátelům národa i země. (Výborně!)

Nastupuje svůj úřad spoléhám, drazí přátelé, na vaši společnou i obětavou práci a podporu. Chci s plnou oddaností sloužiti naší královské Praze, zůstanu nadále prostředníkem všech ušlechtilých snah a úmyslů vašich a doufám takto, že svorným spolupůsobením všech nás provedeme dílo zdárné a dospějeme k metě svých ideálů. Žehnejž Bůh tomuto našemu konání, žehnej Bůh naší zlaté slovanské Praze. (Výborně!)

Po té vynikající účastníci slavnostního aktu odebrali se do Týnského chrámu Páně k slavným bohoslužbám, při nichž provedena byla slavná Mozartova korunovační mše. Po této následovala prohlídka ozbrojených sborů měšťanských na Velkém náměstí a jich defilé.

* * *

Dne 3. dubna přijal pan starosta dr. Vl. Srb zástupce úřadnictva, blahopřející mu k opětnému nastoupení. Odpoledne téhož dne předsedal opětně schůzi městské rady, kterou zahájil srdečným proslovením vzhledem k tomu, že poprvé po svém opětném nastolení vrací se mezi zástupce obce — mezi dobré přátele, s nimiž již dříve svorně pracoval a jich horlivé podpoře a účinné pomoci se těšil, a vyslovil naději v další zdárnou společnou činnost ke zdaru královského hlavního města Prahy. Vřelými slovy vzpomenul pak zejména stálé a horlivé pomoci, kterou vždy práci mu usnadňovali oba páni náměstkové inž. E. Neubert a dr. K. Groš, zvláště však ocenil jejich práci v mezidobí do opětného nastoupení starosty, kterážto práce byla namahavou, ale též plodnou a blahodárnou. Proto oběma pánům náměstkům projevil své upřímné a vřelé díky. Projev tento uvítali shromáždění pp. členové městské rady souhlasem, projeveným zvučným „Výborně!“

Rada městská.

24./III. *Osvětlení trestního soudu.* Vzato na vědomí, že městským podnikům elektrickým zadána byla instalace elektrického osvětlení v nové budově zemského trestního soudu.

24./III. *K státnímu rozpočtu.* Usneseno požádati pp. říšské poslance za král. hlav. město Prahu, aby pracovali k tomu, by do státního rozpočtu pojata byla větší položka na kladení telegrafních a telefonních kabelů pod zemí v obvodu Prahy.

24./III. *Osvětlení a komunikace.* Pan dr. Podlipný tlumočil díky pp. abonentů z Národního divadla, kteří potěšeni byli usnesením městské rady, aby Ferdinandova třída byla dostatečně osvětlována i v době, když divadelní představení později končí. Zároveň přednesl p. dr. Podlipný přání navštěvovatelů Národního divadla, aby také ve Spálené ulici i po 11. hodině noční, když představení déle trvá, čekal aspoň jeden reservní vůz. — Usneseno též, aby správní rada městských podniků elektrických postarala se o potřebnou úhradu elektrického osvětlení Celetné ulice.

24./III. *Spálená ulice.* Pan dr. Podlipný dotazoval se, v jakém stadiu nalézá se otázka vyvlastnění dvou domů na rohu Spálené ulice a Ferdinandovy třídy, aby posléze skutkem státi se mohla v tom směru okružní dráha. Sděleno, že v záležitosti se pokračuje a že učiněn byl v té příčině návrh na expropriaci. Věc jest u příslušného úřadu ve Vídni.

24./III. *Elektrické dráhy.* Usneseno, aby správní rada elektrických podniků co nejdříve podala své návrhy ve příčině upravení jízdy k západnímu nádraží na trati Žižkov—Národní divadlo—Košíře. — Na upozornění p. dra Podlipného uvažovati bude táž správní rada o úpravě prohlídky a kontroly jízdních lístků na elektrických drahách.

24./III. *Pohřbívání ohněm.* Usneseno, aby p. dr. Holubovský súčastnil se jako delegát městské rady společné konference v příčině fakultativního pohřbívání ohněm, která konati se bude v nejbližší době ve Vídni.

27./III. *Lidové lázně a plovárny.* Dle návrhů technické komise schváleny byly projekty stavebního úřadu na zřízení říčních lázní lidových pro Prahu VII. a na rozšíření lázní na Vyšehradě plovárnou. Věc bude předložena sboru obecních starších v příčině schválení nákladu a na stavbu bude vypsáno ofertní řízení.

27./III. *Dar chudým.* K uctění památky paní Matyldy z Wienerů věnovali dědicové její 100 K ve prospěch chudiny farnosti u sv. Jindřicha.

27./III. *Záležitost Velké Prahy.* Schváleno bylo znění odpovědi na dotazník zemského výboru v příčině spojení předměstských obcí s Prahou. Mimo to bude vyhrazena zvláštní odpověď na spis, podaný čtyřmi obcemi sousedními, obsahující mnohá nesprávná dáta a praemissy.

31./III. *Vůz k dopravě nemocných.* Usneseno zakoupiti nový, moderní vůz pro dopravu osob, stížených nakažlivými nemocemi a nosítka s obmezovacím zařízením pro choromyslné.

31./III. *Právo domovské a měšťanské* uděleno panu Josefu Jelínkovi, mistru pekařskému v Praze.

31./III. *Městská stipendia* pro posluchače vysokých škol technických v Praze obdrželi pp. Albín Janeček a Václav Jenší.

31./III. *Chudobinec u sv. Bartoloměje.* K návrhu pana městského radního Kubra, doporučenému komisí technickou bude stavební úřad zabývati se přípravnými pracemi k získání projektu na ústřední topení v chudobinci sv. Bartoloměje.

31./III. *Dar.* Farář u Panny Marie Sněžné dp. P. Antonín Kašpárek věnoval 50 K pro dítky skrofulosní k léčení v mořských lázních.

31./III. *Osvětlení.* Pan městský radní Seifert upozornil na to, že dne 15. dubna bude dokončena a veřejnosti odevzdána stavba nového mostu z Holešovic do Libně a naléhal na to, by v čas postaráno bylo o za-

řízení řádného osvětlení silnic vedoucích jak z Holešovic tak i z Libně na tento most. Předsedající náměstek p. inž. E. Neubert prohlásil, že zařízení to bude neprodleně řiditelství plynárny uloženo.

3./IV. *Díkůvzdání.* Schváleny byly návrhy presidia v příčině díkůvzdání pořadatelům při slavnosti instalace starosty, ozbrojeným sborům měšťanským a jízdní škadroně za jejich účastenství. Dále budou vysloveny díky firmě Ig. Gottwald v Praze za propůjčení koberců k pracím dekoračním.

3./IV. *Most v Libni.* Páni městští radní Filip a Seifert upozornili na to, že na novém pilotovém mostě mezi VII. a VIII. částí má býti zavedeno petrolejové osvětlování téhož, což by bylo jednak nákladné, jednak nebezpečné i nedostatečné. Navrhli proto, aby bylo zavedeno náležité vyšetření, po případě přípravné práce, aby osvětlení mostu a rampy na břehu libeňském mohlo se díti plynem.

Zpráva o zdravotním dozoru

nad potravinami ve staroměstské tržnici a trzích pražských, jakož i nad mlékem po ulicích pražských prodávaným za rok 1902.

Ve způsobu vykonávání tohoto dozoru nenastala během r. 1902 žádná změna. Podepsaný okresní lékař prohlíží zboží denně v hodinách ranních a podruhé v různé době denní. Kontrola mléka a odebírání zkoušek děje se občas, týdně, za 14 dní neb když se toho potřeba ukáže.

Při prohlídkách dbáno předně jakosti zboží. Zboží z různých příčin závadné buď z prodeje bývá vyloučeno neb zabaveno a zničeno.

Dále dbáno na čistotu jak stánků, tak i zboží. Této lze snáze docíliti v kryté tržnici, než na trzích otevřených. Tam alespoň hledí se, aby potraviny přímo na zem kladeny nebyly, aby ovoce, hlavně v době letní, chráněno bylo před znečistěním atd. Balení do nečistých papírů není dovoleno.

Zdravotní závady mimo obor přímé působnosti ležící, oznamovány magistrátu. Tak na př. obtěžování zápachem následkem špatné záklopky kanálu na trhu ovocném, nečistá a zapáchající voda tekoucí ze stojanu před č. 510—I na trhu Zeleném a t. d.

K zamezení tvoření se prachu a tím znečišťování potravin, hlavně ovoce, navrhoval nížepsaný již ve zprávě minulé předláždění bídné dlažby na trhu ovocném.

Odstranění ambulatorních kuchyní z trhu Uhelného jeví se jak se stanoviska zdravotního, tak i esthetického na nejvýš nutným.

Pro nafukování holubů byly v r. 1902 opětně tři trhovkyně potrestány.

V roce 1902 zabaveno bylo:

I. Ve staroměstské tržnici: 2 kapouni, 3 krůty, 1 jeřábek, 6 perliček, 2 předky a 3 zadky kůzlečí, 18 *kg* telecího masa, košík nedospělých ráčků, 69 pstruhů, 2 holuby, 37 *kg* žluklého másla a špatného tvarohu.

II. Na trhu Ovocném: 1183 shnilých pomerančů, 190 *kg* třešní, 74 *kg* merunek, 306 *kg* hrušek, 134 *kg* jablek, 11 *kg* rajských jablíček, buď pro pokročilou hnilobu neb úplnou nezralost a červivost.

III. Na trhu Uhelném: 67 *kg* spařených a červivých hříbků. 2 *kg* holubinek.

IV. Na trhu malostranském: 3 *kg* holubinek zabaveno a 2 nafouklí holubi z prodeje vyloučeni.

V r. 1902 odebráno bylo ve staroměstské tržnici celkem 38 okázek zboží. Okázky tyto řádně zapečetěné odesilány byly k vyšetření c. k. všeobec. ústavu pro vyšetřování potravin při české universitě.

Odebráno bylo 22krát máslo, 8krát převařené máslo, 6krát ovocné marmelády, 1krát med a 1krát tlučený pepř.

Vyšetřením shledány všechny ukázky zboží nezávadnými, až na 4 zkoušky ovocných marmelád, z nichž v jedné nalezeny přimíchány jiné plody než označené, v ostatních třech přísady kyseliny salycilové a dehtového barviva.

Prodej margarinu v tržnici kontrolován a hleděno k přesnému označení téhož.

V době trvání vánočního trhu rybího konána tam prohlídka několikráte za den. Zdravotních závad ani letos nebylo pozorováno.

II. Občasná prohlídka mléka po ulicích pražských prodávaného koná se včasných hodinách ranních. Mléko zkouší se na místě lakto-densimetrem a od toho, které se zkouškou touto jeví býti méně dobrým neb podezřelým, odebírá se do litrových lahví ukázka a posílá se c. k. všeobec. ústavu pro vyšetřování potravin při české universitě. V roce 1902 vyšetřeno celkem 45 mlék a shledáno zkouškou na místě dobrým 26. K vyšetření zasláno 19 mlék, z nichž 17 shledáno nezávadných, dvě mléka jako teplá označená, shledána sebráním falšována.

Nížepsaný poukázal již několikráte, jakým způsobem dosavadní obchodování mlékem zdravotní prohlídku stěžuje.

Návrh v minulé zprávě obsažený, aby ku prodeji připuštěny byly pouze 3 druhy mléka a aby stanoveny byly možné hranice pro obsah tuku těchto tří prodávaných druhů, došel s dodatky navrženými ve schůzi měst. okres. lékařů schválení měst. zdravotní komise dne 20. listopadu 1902.

Dodatky ty jsou: Na nádobách budiž zřetelné označení, jaký druh mléka v nádobě jest. Stará stanoviště prodeje mléka na ulici buďtež znenáhla rušena a dosavadní prodavači mléka na ulici ponecháni do vymření.

Návrh ten však dosud proveden není.

MUDr. **Otakar Janota.**

Zpráva o činnosti staroměstské tržnice za rok 1902.

A) Tržnice.

Zvláštní známkou trhů v uplynulém roce jest zdražení potravin, a to — vyjma ryby — u všech druhů. Jak se zdá, jest zdražení u masa trvalé, u ostatních dočasné. Příčiny toho sluší hledati jednak v menší produkci a úrodě, jednak ve zvýšeném vývozu zboží do cizozemska na trhy pro náš trh směrodatné, zvláště do Drážďan, Lipska, Vratislavi, Berlína, Hamburku, do Londýna a do Paříže.

Zdražení potravin nastalo přímo u producentů, u nichž zahraniční obchodníci bezprostředně zboží nakupují a zálohy na ně jim poskytují. Vzdor tomuto zdražení byly v tržnici prodeje zboží poměrně dobré. Obchody jsou ustálené a málo jest těch, které zanikají, což při tak značném počtu prodavačů jest zjevem zajisté příznivým.

Jestliže však přece některý obchod se neudrží, toho příčinou bývá osobní nezpůsobilost majitele obchodu, neznalost obchodních poměrů a nákupních pramenů, zvláště pak nedostatek provozovacího kapitálu. Prodavači takoví, kupujíce zboží v malém a po většině na úvěr za ceny detailní, musí je prodávati, byť i s nepatrným výdělkem, dráže, zboží jde na odbyt zdlouhavě, čímž ztrácí na hodnotě i ceně. Za takových okolností nemůže se ovšem prodavač udržeti.

O provenienci zboží bylo obšírně promluveno ve zprávách za léta minulá. Při tom dlužno poukázati k té okolnosti, že také v roce 1902 jevil se menší přívoz některých druhů domácího zboží, zvláště drůbeže a vajec. Příčinou toho jest rostoucí vývoz zboží toho za

hranice, který podporován jest levnou dopravou a celními výhodami. V poměru tom vzmahá se ovšem přívoz drůbeže a vajec z Uher, Haliče a ze Srbska, kterým zabývá se v tržnici celá řada agentů. Poněvadž tímto způsobem prochází zboží několika rukama, než dostane se konsumentovi, což přirozeně působí také částečně jeho zdražení, podala správa tržnice návrh na zřízení instituce úředních sprostředkovatelů obchodů (tak zv. faktorů), kteráž záležitost bude upravena novým tržním řádem, na němž se právě pracuje.

Ceny potravin a průběh trhů.

Ceny potravin stoupaly a klesaly dle saisony. Jako vždy nastalo i minulého roku stoupnutí cen (hlavně másla a vajec) před hlavními svátky v roce, pak v době lázeňské saisony, kdy všude je větší potřeba zboží, oproti ní malé dovozy následkem většího vývozu.

a) M a s a.

V druhé polovici května minulého roku počaly se jeviti první známky zdražení masa všech druhů bez rozdílu, které dosáhlo vrchole v červenci. V době saisony zvěřinové ceny sice poněkud ochably, někde až o 16 hal. na 1 kg., leč upevněním trhu zvěřinového na podzim, následkem chladna, stouply ceny masa opětně a udržely se na výši té podnes. Zdražení masa zavinil v první řadě veliký vývoz hovězího dobytka do Německa, kde panovala ještě větší nouze o maso než u nás a vývozem skopového dobytka do Francie; dále 3letá neúroda. Dle hodnověrných zpráv vyvezeno bylo minulého roku do Německa za 30 milionů korun hovězího dobytka; ve Francii stouply v listopadu minulého roku ceny skopového masa až o 40%. Nouze o vepřový dobytek na našem venkově nastala zmenšením stavu následkem chorob dobytčích. Na pražských jatkách odporážel se sice v minulém roce větší počet vepřů než v letech dřívějších, ale z pražského trhu zásobovaly se vepřovým masem i kraje v Čechách, kde byla nouze o vepřové maso všeobecná. Cena masa vepřového v malém stoupla v Praze na 1 K 80 h, vepřových pečení až na 2 K, telecího masa na 1 K 80 h, skopového na 1 K 52 h., vepřového sádla čerstvého na 1 K 68 h., převařeného na 1 K 90 h za 1 kg.

Dle cen masa regulují se ceny všech ostatních potravin a proto také jevil se po zdražení masa téměř všude vzestup cen ostatního zboží na trhu.

b) Z v ě ř.

Vlastní zvěřinová saisona nastává dnem 1. srpna. Počátek této saisony byl mdlý, poněvadž odstřely zvěře v tu dobu bývají vždy slabé, v loni pak překáželo náležitému odstřelu nepříznivé počasí. Zvěř nebyla také ještě náležitě vyspělá. Leč brzo utvářila se situace na zvěřinovém trhu velmi příznivě. Zvěře vysoké a zajíců bylo mnoho, poněvadž tito dešti a chladnem na jaře neutrpěli, jako koroptve, kterých zašlo množství. Poptávka po zvěři byla velice silná, vývoz do Francie a Německa veliký. Vývoz podporován byl mimo to chladným počasím. Spotřeba zvěře zde i za hranicemi byla neobyčejná a poněvadž pro veliká chladna, která vždy konsum podporují, nebylo třeba s prodejem spěchati, udržely se ceny stále vysoké. Možno říci, že zvěřinový trh neměl po leta tak příznivé saisony, jako minulého roku.

Bažantů českých, jichž veliké množství vyvezlo se do Paříže, nastal v prosinci nedostatek.

Ceny zvěře měnily se dle toho, bylo-li počasí teplejší či studenější a vývozu příznivé. Zadní maso srnčí prodávalo se po celý rok za 2 K 40 h za kg. Zajíc na počátku saisony prodával se za 2 K 80 h až 3 K 60 h, později stoupla cena až na 4 K 40 h za 1 kus.

Pár bažantů ve vysokém letě prodával se za 4 až 6 K, před vánocemi za 5—13 K. Koroptví prodával se pár od 1 K 40 h (starých) do 2 K 80 h (mladých) v době letní, později až za 3 K 20 h.

Divcká kachna prodávala se za 2 K 40 h až 2 K 80 h.

c) D r ů b e ž.

V popředí trhu drůbežnického nachází se husa, pro úspornost v domácnosti oblíbený pokrm méně zámožných rodin. Jest však hledanou také za hranicemi, zvláště v Německu, kam se jich do roka vyváží z Čech ohromné množství. V minulém roce byl vývoz hus do Německa ještě větší než v letech dřívějších za příčinou panující tam nouze o maso.

Okolnost tato přispěla k zdražení hus na českém venkově, kde prodávala se hubená husa pro vývoz za 3 K 60 h - 4 K (oproti dřívější ceně 2 K 80 h až 3 K). Přirozený toho důsledek byl zdražení hus i v naší tržnici. Přes to však těšila se čilému odbytu po celý rok, zvláště však v době podzimní; spotřeba byla větší než jiná leta a byla podporována zdražením masa a vepřového sádla. V tržnici prodávaly se krmené husy domácí od 4 K 40 h do 12 K, francouzské od 10 K do 16 K, uherských 1 kg od 1 K do 1 K 30 h.

d) R y b y.

Ryby jsou jediný druh potravin, který v minulém roce nedoznal zdražení. Pro vysokou cenu náleží ryby spíše k jídlu přepychovému. Z důvodu toho, jakož i že chov ryb se nerozšiřuje a vývoz jejich do zemí zahraničních jest jen malý, nenastává u nich fluktuace cen jako u jiných potravin. Ceny ryb v tržnici byly po celý rok pevné. Toliko ceny lososa domácího klesly v červnu a červenci pro neobyčejné jich množství a obtížné uchování z dřívějších 5 K—6 K za 1 kg na 3 K 20 h až 3 K 60 h; naproti tomu stouply ceny rýnského lososa před Velikonocemi ze 4 K 80 h—9 K na 10 K—12 K. — Ceny ostatních druhů ryb byly po celý rok nezměněné. Kapra prodával se 1 kg za 2 K, úhoře prodával se 1 kg za 4 K 80 h—5 K, candáta prodával se 1 kg za 3 K 20 h, pstruha prodával se 1 kg za 8 K, štiky prodával se 1 kg za 2 K 40 h. Prodej ryb byl v tržnici dobrý, v saisoně velikonoční a vánoční velmi čilý.

e) V e j c e.

Prodej vajec byl rovněž po celý rok dobrý; před svátky velikonočními byly zásoby v tržnici úplně vyprodány. Zvláštní stoupnutí cen vajec nastalo na podzim. Ač odbyt v tu dobu nebyl právě veliký, ba mnohdy i váznul, nastalo přece zdražení jejich. Příčina toho byla menší produkce po předcházejícím nakládání do vápna. V malém prodávala se kopa čerstvých vajec za 3 K 60 h až 4 K 40 h, vápněných za 3 K 40 h až 3 K 50 h.

Příliš vysoké tyto ceny nebyly v souladu s neutěšenými hospodářskými poměry, přes to však žádali producenti ceny ještě vyšší. Leč ceny dřívější se udržely. Přechod do zimní saisony naladil vaječný trh opět k vzestupu, poněvadž dovezeno bylo na trh jen málo vajec. Za normálního odbytu stoupala v listopadu cena čerstvých vajec na 4—4·80 K, vápněných na 3 K 60 h až 3 K 80 h za kopu.

Následkem těchto vysokých cen byl konsum velmi zdrželivý a spotřeba hradila se vápněnkami.

Ztížené dopravy tuhými mrazy a sněhovými vánicemi v prosinci způsobilo nové napnutí cen. V nákupech bylo již znáti blízkost svátků. Ač cenám vadila přílišná nabídka vajec vápněných, přece placeno v malém za čerstvá vejce 4·50—5 K, za vápněná 3 K 80 h—4 K za kopu. Po vánocích klesla cena čerstvých vajec na 4 K 60 h, vápněných na 3 K 80 h.

f) Máslo.

Odbyt másla byl první 2 měsíce minulého roku normální, ceny pevné. Čajového másla prodával se 1 kg za 2 K 40 h—2 K 60 h, čerstvého venkovského za 2 K až 2 K 20 h.

Koncem března stoupla cena čajového másla na 3 K, čerstvého na 2 K 50 h následkem větší spotřeby před svátky velikonočními. Odbyt byl silný, prodej čilý. Další zdražení nastalo koncem května, jednak za příčinou zdražení vepřového sádla, jednak velikým vývozem. Dovoz zboží do Prahy byl slabý, sklady byly v Praze vyprázdněny. Máslo vyváželo se v tu dobu hlavně do Londýna, kde dělaly se zásoby za příčinou očekávaného přílivu cizinců ke korunovaci.

Čajové máslo stouplo na 3 K 20 h, čerstvé na 2 K 70 h. V červnu a červenci ceny značně ochably, poněvadž na venkově byla hojnost zelené píce a proto veliká produkce. Čajové kleslo na 2 K 60 h, čerstvé na 2 K 20 h.

Ve vysoké lázeňské saisoně se ceny másla opět upevnily. Veliká nabídka hus na trhu přivodila, že prodeje másla na podzim byly liknavé, ceny se však udržely. Vánoční svátky dodaly trhu opět živosti, což ve spojení s tuhými mrazy a sněhovými vánicemi přispělo k značnému upevnění nálady na trhu. Ceny másla z leta, čajové za 2 K 60 h a čerstvé za 2 K 20 h se udržely.

Obsazení stánků, sklepů a chladíren.

Příznivý průběh obchodní v tržnici měl za následek příznivé obsazeni stánků. Z 259 uzavřených a ohražených stánků obsazeno bylo při celoročním a měsičním zadání nejméně v únoru 190 stánků (v r. 1901: 186), nejvíce v listopadu 201 stánků (v r. 1901 tolikéž).

Dle druhu zboží obsazeno bylo:

ze 44 řeznických a zvěřinářských stánků 38—39 (v r. 1901: 31—39),

ze 16 rybářských stánků nejméně 11 stánků, v době saisony velikonoční a vánoční všechny (v roce 1901 nejméně 9).

Ze 199 ohražených stánků zadáno bylo na prodej drůbeže, másla, vajec, zeleniny, mlýnských výrobků a různého zboží nejméně 139 stánků, nejvíce 147 (v r. 1901 tolikéž).

Z 92 sklepů zadáno bylo v r. 1902 stále 67—73 sklepů (v roce 1901 64—72). Chladírny zadány byly všechny celoročně, vyjímajíc jedno menší oddělení, jehož užívalo se k ukládání zboží menších trhovců za denní poplatek.

Nové úpravy v tržnici.

Dozorčí komise nad Staroměstskou tržnicí zabývala se minulého roku přestavbou domu Staré rychty za účelem částečného rozšíření tržnice tak, že by se pak mohlo pomýšleti na přeložení některého venkovského trhu do tržnice, kam trhy přeložiti pro nedostatek místa dosud nebylo lze. Poukazuje-li se k tomu, že všecky stánky v tržnici nejsou dnes obsazeny, sluší uvážiti, že tržnice musí býti dostatečně pružná, aby pro případ větších trhů, jako jsou téměř všecky sobotní, mohli se tam všichni prodavači umístiti, což již dnes mnohdy jde jen s obtíží.

V podzemí nové budovy mohla by se zříditi další oddělení chladíren event. mrazíren, po kterých je stále poptávka.

Při provedení přístavby muselo by se pamatovati na další hlavní vchod do tržnice směrem z Můstku, kterým by se mohlo v době noční dopravovati do tržnice zboží pomocí elektrické dráhy ze všech nádraží nyní již elektrickými drahami spojených. Tím také oživila by se část tržnice přiléhající k dosavadní Staré rychtě, kterážto část jsouc odlehlá od hlavní pasáže, jest méně vyhledávána a od trhovců i kupujících méně navštěvována. V novém průchodě mohly by se zříditi bazarové krámy, z kterých by plynulo veliké nájemné. Mimo to dala by se při projektované přestavbě rychty monumentální budova tržnice v témž slohu prodloužiti do ulice na Můstku a v budově té bez toho již z největší části k úředním účelům sloužící, daly by se výhodně umístiti mnohé obecní úřady, což by zejmena na váhu padalo při zamýšlené přestavbě radnice, krámy pak v přízemí zřízené byly by snad nejhledanější. Z důvodů těch přimlouvala se komise dozorčí za přestavbu Staré rychty.

Aby zamezily se případné nehody několikráte se již opakujícím opadáváním omítky s nejvyšší části stropů v tržnici, doporučila dozorčí komise radě městské, aby dosavadní stropní omítka byla odstraněna a nahrazena prkenným stropem. Návrh tento schválen a na provedení prací těch povolen byl náklad 6000 K.

Práce tyto se právě provádějí.

B) **Trhy.**

Pro trhy mimo tržnici neutvářila se situace příznivě následkem zimy a spojené s tím neúrody. Po krásných letních dnech v březnu a v první polovici dubna nastaly tak prudké mrazy, že menší stojaté vody zamrzly. Ranné stromy, které byly právě v nejlepším květu a zelenina, která rychle vyspěla, to vše bylo jarními mrazy úplně zničeno. V jiných letech neměl mráz dubnový tak zhoubného účinku, jako v loni při pokročilé vegetaci. Také zimy v květnu měly nepříznivý vliv na vzrůst zeleniny, která musela se několikrát vysazovati zvláště okurky. Obchod s okurkami opozdil se o celý měsíc, tím vysvětluje se též neobvyklá jejich cena. Ke konci května minulého roku prodávala se kopa okurek za 28 K, kdežto jiná leta stála 18 K a ještě méně. V srpnu byl okurek pro vývoz nedostatek. Německo, které jindy zásobovalo se z Čech, kupovalo v loni okurky v Holandsku. Obchod zeleninový nebyl vůbec v loni tak čilý, jako jiná leta, poněvadž lázeňská saisona trpěla chladnem, vývoz zeleniny do lázní bývá v květnu a červnu největší, opozděná saisona pak nenahradila ztrát z této doby. — Trh ovocný byl celkem slabě obeslán. Sklizeň českých třešní byla velmi slabá a pozdní. První domácí třešně z Podbaby a Selce přišly na trh teprve koncem června, tedy skoro o měsíc později než jindy. Třešně v loni byly dvakrát tak drahé jako roku předcházejícího v tutéž dobu a jakosti horší; 1 kg. prodával se v malém až za 1 K 20 h.

Švestek urodilo se v Čechách neobyčejné množství, ale přišly na trh velice pozdě. Následkem toho dovážely se na náš trh švestky z Bosny, které mají více šťávy, než naše a nejsou červivé. (Dokončení.)

Z městské knihovny pražské.

V měsíci březnu t. r. půjčeno bylo v 24 dnech půjčovních 5004 čtenářům 11.004 svazků knih, a sice 4210 sv. belletrie domácí, 4674 sv. belletrie cizí (překladů a originálů), 569 sv. poesie a dramat, 147 sv. děl dějepisných, 126 sv. děl cestopisných, 379 časopisů, 47 sv. filologických, 79 sv. filosofických a paedagogických, 25 děl věd státních, právních a politických, 69 spisů lékařských, 39 děl z oboru průmyslu a hospodářství, 441 sv. skladeb hudebních a 199 svazků z ostatních odborův. Proti měsíci březnu m. r. bylo více čtenářů o 952 a počet půjčených knih o 2417 svazků větší. Počet stálých čtenářů dostoupil výše 3059, tudíž proti měsíci únoru t. r. o 121 nových čtenářů více. — O svátcích velikonočních zůstane knihovna za příčinou čistění a pořádání od středy dne 8. dubna včetně do úterý dne 14. dubna uzavřena. V dosavadních místnostech budou se knihy půjčovati ještě ode středy dne 15. dubna včetně do středy dne 22. dubna. Počátkem května t. r. přesídlí se městská knihovna do místností obecního domu čp. 98—I. na rohu Platnéřské ulice. Za příčinou příprav ku stěhování uzavře se knihovna dnem 23. dubna a opětné znovuotevření oznámí se zavčas denními listy.

Zprávy.

Instruktoři živnostenských společenstev JUDr. Karel *Polák* a JUDr. František *Tomaschek*, c. k. obchodního ministerstva instruktoři živnostenských společenstev ve království Českém, bydlí v Praze-V., Josefovská tř. č. 72.

Obvod kanalisační Velké Prahy. Dle plánu kanalisační komise král. hlav. města Prahy budou do obvodu kanalisační akce pojaty obce, které časem tvořiti mají veleobec Prahu, totiž Praha se stávajícími 8 částěmi, 4 předměstí a 14 okolních obcí. Plocha veškerých těchto obcí obnáší 90·55 □km. Obyvatelstva, kalkulovaného pro konec března 1903, jest 515.465 duší a sice: Praha 230.946 (Staré Město 38.504, Nové Město 86.405, Malá Strana 21.365, Hradčany 5780, Josefov 9238, Vyšehrad 5504, Holešovice-Bubny 33.915, Libeň 23.115, vojsko 7120). Karlín 21.965, Smíchov 50.095, Král. Vinohrady 56.130, Žižkov 62.960, Nusle-Pankrác 23.108, Vršovice 15.250, Břevnov 8437, Košíře 77 8, Michle 6745, Bubeneč 6654, Dejvice 5256, Podol-Dvorce 3765, Radlice 3715, Braník 3391, Střešovice 2535, Krč 2445, Jinonice 2175 a Zlíchov 2075. Dle tohoto projektu převyšovala by Praha Drážďany, které i s 9 připojenými obcemi mají plochu 67·3 čtv. km a čítají 493.650 obyvatelů a byla by předstižena Velkou Vídní, která má plochy 178 čtv. km., jen o 87.45 čtv. km.

Městská spořitelna Pražská.

V měsíci březnu 1903 bylo:

od 21.488 stran vloženo	K	13,886.461·21
od 7.708 stran vybráno	K	3,797.495·74
bylo tedy o .... více vloženo.	K	10,088.965.47

Zůstatek vkladů:

koncem března 1903 . . . K 138,669 282·11

Statistický přehled

činnosti referátu taxy vojenské a pokladny s ním spojené za rok 1902.

Referátu došlo spisů celkem . . . . 31012.

Z těch bylo sepsáno v jazyce českém 29.500, maďarském 67, „ německém 1.365, vlašském 19, „ polském 26, srbském 22, v jiných řečech 13.

Při vyřizování došlých spisů bylo:

a) c. k. místodržitelství král. Českého podáno zpráv } jazykem českým . 291
b) c. k. policejnímu řiditelství v Praze zasláno přípisů } jazykem českým . 5736
c. k. soudům a jiným úřadům v Praze } jazykem českým . 376
c) poštou úřadům v Rakousko-Uhersku } jazykem českým . 7982
„ „ „ } jazykem německým . 1709
c. a k. rak.-uher. vyslanectvím a konsulátům } jazykem německým . 157
d) stranám v Praze bydlícím dodáno česk. i něm. výměrů . . 418
a nařízeno exekučních zájmů 3264
e) obsílek k dostavení se do referátu dodáno příslušníkům Pražským 2174
příslušníkům cizích obcí 5674

V příčině cizích příslušníků v Praze bydlících bylo vyměněno:

s 188 berními úřady	v Čechách	1111	účetních dokladů
„ 61 „ „	na Moravě	140	„ „
„ 8 „ „	ve Slezsku	11	„ „
„ 6 „ „	v Haliči	9	„ „
„ 3 „ „	v Rakousích Hor.	4	„ „
„ 7 „ „	„ Dol.	28	„ „
„ 1 „ „	ve Štýrsku	1	„ „
„ — „ „	v Korutanech	—	„ „
„ 1 „ „	v Krajině	2	„ „
„ 1 „ „	v Tyrolsku	1	„ „
„ — „ „	v Dalmacii	—	„ „
„ 3 „ „	v Uhrách	9	„ „
se 279 berními úřady	celkem	1316	účetních dokladů.

Komise taxu vyměřující zasedala r. 1902 16kráte.

Rok 1902	taxou povinných	od taxy osvobozených	jimž taxa vyměřena nebyla	jimž taxa byla vyměřena	Počet Pražských příslušníků, kterým taxa vyměřena byla dle: 1. po 200	2. 180	3. 160	4. 140	5. 120	6. 100	7. 80	8. 60	9. 40	10. 20	11. 10	12. 6	13. 4	14. tř. 2 kor.	Součet peněz předepsaných ve všech vedle uvedených případech r. 1902 K	h	C. k. místodržitelstvím odepsáno K	h	Roku 1902 zaplaceno K	h
Za léta minulá, t. j. 1880—1900 dodatečně . .	—	70	926	435	—	—	1	—	1	2	2	3	2	32	119	90	52	131	3.740	—			2.118	—
Za rok běžný 1901	3888	413	721	2754	13	1	1	6	2	13	6	11	43	211	715	502	362	868	25.746	—			17.409	—
																			29.486	—	2.297	50		
Na nedoplatky ze dne 31. prosince 1901 bylo během roku 1902 zaplaceno celkem																							7.593	90
Roku 1902 zaplatilo 155 pražských příslušníků napřed na léta příští zálohu (za příčinou cestování za hranice a j.) . . .																							3.910	83
Pražští příslušníci tudíž zaplatili během roku 1902 *celkem*																							31.031	73
Cizí příslušníci v Praze bydlící (3575 osob) zaplatili roku 1902 celkem																							11.188	54
Pokladna přijala úhrnem na taxe vojenské																							42.220	27
K tomu deposita z 31./12. 1901																							4.844	94
Úhrnem																							47.065	21
Pokladna odvedla úhrnem na taxe vojenské																							42.362	95
V depositu zbylo koncem roku 1902																							4.702	26

Pražská městská pojišťovna.

Dle závěrečných účtů za rok 1902, které byly městskou radou prozkoumány a schváleny, obnáší:

Aktiva: pokladniční hotovost 30.386 k 98 h, vklady úvěrních ústavů a spořitelen 1,235.769 k 79 h, budova čp. 932-I. v Praze 540.000 k, cenné papíry 383.232 k 32 h, inventář 10.000 k, kauce 18.283 k 61 h, celkem 2,217.672 k 70 h.

Passiva: záložní fond z čistých přebytků 1,000.000 k, fond k uhražování větších škod 696.056 k 11 h, fond pro kursovní difference 7410 k, reserva pojistného pojistek od 1. ledna 1903 počínajících bez všeliké srážky 310.939 k 66 h, kauce 18.283 k 61 h, přebytek z výročního hospodaření 184.983 k 32 h, úhrnem 2,217.672 k 70 h.

Příjmy: fondy z roku předešlého 2,006. 01 k 36 h, pojistné (292.241 k 78 h) po srážce zajistného 230.203 k . 7 h, úroky 60.947 k 71 h, výnos nemovitosti 23.35 k 38 h, poplatky 8.382 k 54 h, zisk na kursu cenných papírů 9331 k, celkem 2,339.101 k 36 h.

Výdaje: vyplaceno za škody (35.391 k 67 h) po odečtění zajišťovacích podílů 23.989 k 68 h, provise 9838 k 79 h, náklady správní 45.530 k 65 h, daně a poplatky 4303 k 39 h, odepis z nemovitosti 40.200 k 01 h, odepis z inventáře 9002 k 01 h, 2% zákonný příspěvek obci pražské k účelům hasičstva 5427 k 74 h, příspěvek okolním hasičským sborům 1420 k, fondy na konci roku 1902 2,014.405 k 77 h, celkem 2,154.118 k 04 h. Čistý výtěžek obnáší 184.983 k 32 h. Koncem roku 1902 dosáhl počet pojištěnců čísla 15.987 s pojištěnou hodnotou 298, 82. ,90 k.

Týdenní výkazy.

V týdnu od 15. do 22. února t. r. obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 199 k 46 h, na mostě Palackého 4463 k 20 h, na mostě Žofínském 279 k 40 h, na mostě císaře Františka 4515 k 22 h, na mostě císaře Františka Josefa 3390 k 76 h, na mostě přes Štvanici 2585 k 96 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 861 k 40 h, ve slatinných lázních tamtéž 51 k — h, v uhličnatých 9 k, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 121 k 99 h.

Dělníků zaměstnávala obec Pražská 3570, a to 2788 řádných a 782 mimořádných.

V týdnu od 22. do 28. února t. r. obnášel hrubý příjem na lávce z Vyšehradu na Smíchov 224 k 34 h, na mostě Palackého 4455 k 1 h, na mostě Žofínském 185 k 14 h, na mostě císaře Františka 4748 k 16 h na mostě císaře Františka Josefa 3776 k 44 h, na mostě přes Štvanici 2686 k 26 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně vybráno 1014 k 20 h., v slatinných lázních tamtéž 123 k, v uhličnatých lázních tamtéž 12 k, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 144 k 16 h.

Dělníků zaměstnávala obec 2526 řádných, 715 mimořádných, celkem 3241.

V týdnu od 1. do 7. března t. r. obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Kr. Vyšehradu na Smíchov 233 k 32 h, na mostě Palackého 4744 k 8 h, na mostě Žofínském 254 k 88 h, na mostě císaře Františka 4845 k 18 h, na mostě císaře Františka Josefa 3771 k 34 h, na mostě přes Štvanici 2604 k 66 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 1077 k 60 h, ve slatinných lázních tamtéž 173 k, v uhličnatých lázních tamtéž 18 k, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 149 k 77 h.

Dělníků zaměstnávala obec Pražská 3452, a to 2770 řádných a 682 mimořádných.

V týdnu od 8. do 14. března t. r. obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 236 k 96 h, na mostě Palackého 4579 k 92 h, na mostě Žofínském 171 k 92 h, na mostě císaře Františka 4420 k 44 h, na mostě císaře Františka Josefa 3684 k 34 h, na mostě přes Štvanici 2642 k 28 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 889 k 50 h, ve slatinných lázních tamtéž 92 k — h, v uhličitých lázních tamtéž 12 k.

Dělníků zaměstnávala obec Pražská 3637, a to 2917 řádných a 720 mimořádných.

V týdnu od 15. do 21. března obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 270 k 42 hal., na mostě Palackého 4781 k 60 hal., na mostě Žofínském 209 k 72 hal, na mostě císaře Františka 4678 k 70 hal., na mostě císaře Františka Josefa 4079 k 56 hal., na mostě přes Štvanici 2809 k 46 hal.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 1095 k 10 hal., v slatinných lázních tamtéž 182 k, v uhličnatých lázních tamtéž 9 k, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 162 k 34 hal.

Dělníků zaměstnávala obec 3298 a to 2624 řádných a 674 mimořádných.

V týdnu od 22. do 28. března t. r. obnášel hrubý příjem na lávce z Vyšehradu na Smíchov 323 k 90 hal., na mostě Palackého 4779 k 98 hal., na mostě Žofínském 317 k 38 hal., na mostě císaře Františka 4936 k 88 hal., na mostě císaře Františka Josefa 4954 k 8 hal., na mostě přes Štvanici 3004 k 44 hal.

Hrubý příjem v parních a vanových lázních na Žofíně obnášel 1087 k 10 hal., v slatinných lázních tamtéž 90 k, v uhličnatých lázních tamtéž 12 k, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 154 k 14 hal.

Dělníků zaměstnávala obec celkem 2792, a to 2460 řádných a 332 mimořádných.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. Č. j. 47.713/XVII. Dne 16. května 1903 budou rozděleny *úroky z nadání Josefa Rocha*, na kteréž mají nárok pražští měšťané, kteří bez viny své v chudobu upadli Ti, kdož o nadání toto ucházeti se chtějí, podejtež žádosti své opatřené křestním listem, výkazem o právu měšťanském a vysvědčením chudoby, nejdéle do *20. dubna 1903* ve vrchním chudinském ředitelství v Praze („ve Staré rychtě“). K žádostem, jež podány budou po uplynutí lhůty konkursní, a k žádostem, které nebudou opatřeny předepsanými doklady, nebude se přihlížeti.

Vyhláška. Č. j 46 083 ref. I. A. Obec pražská zadá ofertním řízením *dodávku strojního zařízení pro čistící stanici kanalisační* v Bubenči. V podmínky a plány nahlédnouti lze v hodinách úředních v městské kanceláři kanalisační, kdež oferentům na požádání vydány budou potřebné formuláře, heliografie plánů a opis podmínek za náhradu 10 kor. Oferty přijímá podací protokol městské rady v radnici Staroměstské *do 15. května 1903 do 11. hodiny dopolední*. Předepsané vadium dlužno složiti aspoň den před podáním oferty.

Konkurs. Č. j. 3200 r. 1903. Při českých obecných školách dívčích v Praze ustanoveny budou trvale: 1 dvě učitelky prvé třídy při obecné škole dívčí v Holešovicích; 2. učitelka druhé třídy při obecné škole dívčí u sv. Jindřicha; 3. učitelka druhé třídy při obecné škole dívčí na Hradčanech; 4 učitelka druhé třídy při obecné škole dívčí spojené s měšťanskou v Bubnech; 5. učitelka druhé třídy při samostatné obecné škole dívčí v Bubnech; 6. učitelka druhé třídy při obecné škole dívčí v Holešovicích; 7. učitelka druhé třídy při obecné školy dívčí na Maninách. S místy těmi spojeno jest kromě nároku na zvýšení služného základní, služné stanovené § 20. zákona ze dne 27. ledna 1903 č. 16 z. z. Žádosti zkušebními i služebními průkazy řádně doložené podati lze při c. k. okresní školní radě pro české školy obecné a měšťanské v Praze cestou předepsanou nejdéle *do 10. května 1903.*

Konkurs. Č. j. 3201 ad 1903 o. š. r. Při českých školách obecných a měšťanských v Praze ustanoveni budou trvale: 1. katecheta při měšťanské škole chlapecké spojené s obecnou na Starém Městě; 2. katecheta při měšťanské škole chlapecké spojené s obecnou v Bubnech „u Studánky“; 3. katecheta při prvé obecné škole chlapecké v Libni. S místy těmi spojeno jest kromě nároku na zvýšení služného základní služné stanovené § 20. zákona ze dne 27. ledna 1903 č. 16 z. z. a povinnost vyučovati nejen na řečených školách, nýbrž i na jiných veřejných školách obecných a měšťanských ve školním okresu Pražském, a to do zákonného počtu 25 hodin týdenních. Žádosti zkušebními a služebními průkazy řádně doložené podati lze při c. k. okresní školní radě pro české školy obecné a měšťanské cestou předepsanou nejdéle *do 10. května 1903.*

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika“ závod tiskařský a vydavatelský v Praze, na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 8. V PRAZE dne 25. dubna 1903. Ročník X.

Sbor obecních starších.

IV. řádná schůze dne 6. dubna 1903 za předsednictví starosty pana dra *Vlad. Srba* a náměstků pp. inž. *E. Neuberta* a dra *K. Groše.*

Po zahájení schůze podány následující dotazy:

Obecní starší p. dr. *Jeřábek* tázal se, jak postoupila otázka přibytečného magistrátního úřadnictva a zda dojde příznivého vyřízení.

Starosta pan dr. *Srb* odpověděl, že záležitost tato jest již delší dobu v proudu a zdržena byla jedině nemocí a úmrtím referenta. Co nejdříve však bude elaborát předložen užší organisační komisi. Širší komise v té příčině učinila rovněž projev.

Obecní starší pan inž. *Zvěřina* líčí nedostatky budovy české techniky a navrhuje, aby městská řada učinila potřebné kroky k tomu, by se stavbou fysikálního a elektrotechnického oddělení české techniky co nejdříve bylo započato.

Návrh tento přikázán městské radě.

Obecní starší pan *Vaníček* žádá za patřičnou regulaci poměrů obecních pražských strážníků a tržních dozorců.

Po té přikročeno k vyřízení denního pořádku.

Provedeny byly volby: doplňovací volba pěti členů výboru Pražské spořitelny a dvou náhradníků na dobu tří let; volba pětičlenné komise ku prozkoumání účtů a knih administrace pachtu c. k. potravní daně na čáře v Praze za rok 1902 a volba šestičlenné komise ku prozkoumání účetních závěrek důchodů obecních a fondů ve správě obce se nalézajících. Do výboru spořitelny zvoleni byli pp.: J. Červený, dr. Groš, Kreutzer, dr. Vlček a Voitl; náhradníky pp.: Jirousek a Tereba. — Do komise ku prozkoumání účtů a knih administrace pachtu potravní daně zvoleni pp.: Benewitz, Brož, Kasalický, Syřiště a Urbánek. — Do komise ku prozkoumání účetních závěrek pp.: Bašta, Benewitz, Fiala, Marsano, Vaníček a dr. Vlček.

Návrh městské rady na změnu článku 22. odst. 1. odd. 6. stanov městské spořitelny pražské v tom směru, aby směnky spořitelny mohly býti eskomptovány nejen v Praze a předměstích, nýbrž všude, kde jsou platební ústavy rakousko-uherské banky, byl jednomyslně schválen.

Obecní starší pan dr. *J. Vlček* navrhuje ještě změnu stanov v tom smyslu, aby ručitelem na směnce nemusila býti vždy jedině protokolovaná firma.

Obecní starší pan dr. *C. Horáček* upozorňuje na dvě věci, které by mohly přispěti k rozkvětu Pražské spořitelny: Předně vydávání zástavních listů pro úvěr hypoteční a dále zřízení jakýchsi filiálek v odlehlejších částech města, kdež by se ovšem pouze vklady přijímaly.

Obecní starší pan *Březnovský* žádá, aby bylo výboru dáno v úvahu, aby přičinil se o větší rozšíření stanov Pražské spořitelny. Nyní zajisté jest pro spořitelnu velmi příznivá doba. Když čeští vkladatelé t. zv. „České“ spořitelny poznali ono hospodářství 45 pánů, kteří z českých peněz udíleli dary bohatým studentům, nastalo potěšitelné vybírání vkladů. Jest nyní nutno, aby čeští vkladatelé byli dobře informováni o Pražské spořitelně, která jest přece daleko jistějším a lepším ústavem než t. zv. „Česká“ spořitelna.

Návrh na změnu stanov byl přijat a projevy pp. dra Vlčka, dra Horáčka a Březnovského budou sděleny výboru městské spořitelny pražské.

Dále přijaty byly bez debaty následující návrhy: Na povolení nákladu do výše 30.000 K na opatření nového sprchového kondensatoru ve strojovně tržnice staroměstské a zřízení nové chladírny v téže tržnici; aby z přebytků pachtu c. k. potravní daně na rok 1902 věnován byl podpůrnému fondu pro úředníky a zřízence pachtu daně potravní na čáře v Praze obnos 50.000 K; na stavbu stokového potrubí v ulici Libeňské v Holešovicích mezi ulicí na Maninách a třídou Okružní nákladem 7500 K; na stavbu sběrače č. III. od Janského náměstí přes židovský hřbitov, ulicí Sanytrovou, Křižovnickou a ulicí Karoliny Světlé až k ulici Anenské nákladem 175. 00 K; na prodej staveniště č. III. (utvořeného ze zbytku ploch domů č. p. 396 až 401—III.) na Újezdě ve výměře 139·5□° p. Rudolfu Horovi za cenu 360 K za 1 čtver. sáh; na prodej staveniště č. II. na Újezdě ve výměře 120 32□° p. Janu Petrákovi za 350 K za 1 čtver. sáh; aby od slč. Herminy Dufféové zakoupen by krám č. 1. v čp. 954—I. (u Prašné věže) ve výměře 9·-□° za kupní cenu 50.000 K; aby od pana Otakara Šťastného zakoupeny byly krámy čís. . a 6. v čp. 951—I. (u Prašné věže) v celkové výměře 9·8□° za cenu 100.000 K; na povolení nákladu 1125 K na zjištění pomocí potápěcího přístroje, kde nalézá se zbytek sochy sv. Františka z mostu Karlova; aby od pp. manželů Františka a Žofie Ebelových zakoupen byl ku prodloužení ulice Nerudovy v Libni dům čp. 114—VIII. ve výměře 100·28□° za kupní cenu 7800 K; na povolení nákladu 1030 K k rozmnožení sboru hasičského (o 1 muže) k hlídce u pokladny městského berního úřadu I.; na povolení nákladu 3910 K k pořízení 23 nových požárních automatů; na zřízení lidových říčních lázní

v Holešovicích při levé straně pobřežní proti Bulovce nákladem do 30.000 K, jakož i na zřízení nové plovárny při obecních lázních na Vyšehradě nákladem do 17.500 K; na povolení stavby nové verandy při obecním hostinci na Nebozízku s příslušnými úpravami nákladem per 7300 K (pan *Kasalický* navrhoval odročení této záležitosti; pan *Šindelář* poukazoval k tomu, že koncesi v této restauraci má úředník obecní a označoval to za nepřístojné; pan *Voitl* poukazoval k tomu, že na takový skvost, jakým je Nebozízek, Praha nejméně nakládá); na schválení výpůjčky asanační v obnosu 10,000.000 K (obecní starší pan *Březnovský* stěžoval si, že akce asanační v minulém desítiletí valně nepokročila. Pravil, že delegace česká mnoho musila se namáhati, aby dosáhla prodloužení zákona asanačního a přál si, aby v příštím desítiletí bylo v asanaci pražské vykonáno více); na schválení podání žádosti za vyvlastnění nemovitostí v asanačním obvodu pražském a to ve skupině I., III., IV., IXa., X.—XV., XXI.—XXVI., XXVIII., XXIX., XXXIIa., XXXIIb., XXXIV. na Linhartském náměstí ležících.

Dále schváleny tyto návrhy: Aby zakoupeny byly následující nemovitosti v asanačním obvodu ležící: č. p. 114—I. od pí. Veroniky Tomáškové za 52.000 K, čp. 244—II. od p. Joachima Koldovského a pí. Rozalie Koldovské za 40.800 K, dílce „b“ a „d“ v čp. 216—V. od pí. Betty Kroupové a p. Václava Součka za 36.000 K, dům čp. 134—V. od pp. Jana Černého, Josefa Černého, Františky Černé a soudruhů za 23. 00 K, masný krám čís. 1. v Josefově od pana Jindřicha Steina za cenu 17.000 K, dílec „b“ v čp. 167—V. od náboženské obce židovské za cenu 4000 K; dále aby schválena byla směna domu čp. 905—I., pp. Janu a Anně Holubovým patřícího v ceně 48.000 K za staveniště č. 8 ve skupině XXXIIa. asan. obv. pražského v ceně po 560 K za každý čtver. sáh; na úpravu požitků definitivních třídních učitelek na měšť. vyšší dívčí škole v Praze a učitelek na přípravce při téže škole vzhledem k zákonu ze dne 27. ledna 1903 č. 16. z. z. schválen po přímluvě p. m. r. dra *Holubovského*. Týž přimlouval se za upravení platu učitelkám industriálním a za definitivní jich postavení na vyšší dívčí škole. Za totéž přimlouval se obecní starší pan *Rašín*. Návrh odkázán radě městské.

Rada městská.

7./4. *Městská stipendia* pro posluchače české fakulty filosofické obdrželi pp. Jiří Horák, Gustav Pallas, Václav Bartůšek, Josef Jílek, Milan Svoboda.

14./4. *Úprava ulic.* M. r. pan Schrötter urgoval úpravu ulice na Slupi, což souvisí se smlouvou s řádem Alžbětinek, jež místodržitelstvím dosud nebyla schválena. — Dále navrhl úpravu ulice Viničné a Apolinářské. Návrh odkázán komisi dlažební.

14./4. *Delegáty* ve slavnostním výboru Národní jednoty severočeské zvoleni pp. Schrötter a Rašín.

14./4. *Slavná zádušní mše* za královnu Marii Annu bude sloužena v úterý dne 5. května.

17./4. *Schváleny byly návrhy dlažební komise* na úpravu ulice Dalimilovy a Žerotínovy v Libni, na opravu jízdní dráhy na Florenci, na vydláždění chodníku při sadech na náměstí Komenského, na zřízení chodníků k lávkám při spojovacím mostě z Vyšehradu na Smíchov a na vydláždění jízdní dráhy v ulici Mikulášské.

17./4. *Do rady Národopisného musea* zvolen zástupcem rady městské p. obecní starší konservator inženýr Herain.

17./4. *Lidové lázně*, jež bývaly dosud umisťovány pod klášterem Křižovníků, měly letos býti zřízeny u bývalé zahrady Odkolkovy, ježto na pravém břehu Vltavy nebylo lze najíti pro ně vhodného místa; místodržitelství však nenudělilo k tomu vodoprávního svolení a bude proto nutno pro letošek od zřízení lázní vůbec upustiti. Bude toliko jednáno s pražskými plovárnami o poskytování úlev chudšímu obyvatelstvu a — dle návrhu p. měst radního dra Kühna — se sborem ostrostřeleckým za přenechání lázní na ostrově Střeleckém.

17./4. *Nedělní klid.* Delší debata rozpředla se o návrhu v příčině nedělního klidu, jejž místodržitelství zaslalo radě městské k vyjádření. Schváleno bylo dobrozdání, navržené hospodářskou komisí, by nedělní klid byl zařízen tak, že v době letní (od 1. června do 31. srpna) obmezil by se prodej a práce v závodech na dobu od 6. do 10. hod. dop., v době zimní (od 1. září do 31. května) na čas od 7. do 11. hod. dop.

17./4. *Díkůvzdání.* Usneseno, vysloviti díky panu poslanci inž. Kaftanovi za zaslání stenografického protokolu, týkajícího se jednání rady říšské o prodloužení zákonů asanačních.

17./4. *Uherská mouka.* Městská rada v Kouřimi obrátila se na pražskou radu městskou se žádostí, by prostřednictvím pražských poslanců domáhala se uvalení cla na konkurenční uherskou mouku. Záležitost ta postoupena bude obchodní a živnostenské komoře.

17./4. *Prohlídka kanalisace.* Vyhověno žádosti spolku českých techniků za povolení k prohlídce staveb kanalisačních a spolku architektů a inženýrů ku prohlídce stavby silnice do Podola.

17./4. *Most z Libně do Holešovic.* Podána byla zpráva o kolaudaci nového mostu z Libně do Holešovic; provedená zatěžkací zkouška jednotlivých polí dopadla k úplné spokojenosti: prohnutí bylo menší než vypočteno. Dne 18. t. m. o 10. hod. dopol. most odevzdán veřejnému používání. Schválen byl návrh pp. městských radních Seiferta a Filipa, aby výtěžek mostného za prvý den na novém mostě holešovicko-libeňském věnován byl národním účelům.

17./4. *Žebrota v ulicích.* Pan městský radní Schrötter zmínil se o tom, že v ulicích pražských, ve kterých je slabší dozor policejní, objevují se v poslední době četně rozličná individua, která dotěrným způsobem domáhají se podpory kolemjdoucích. Ježto zejména na cizince činí to dojem, že Praha o svou chudinu se nestará, navrhl týž, aby policie byla požádána o zakročení a aby veřejnosti občas oznamovala přesnou statistiku, zejména o příslušnosti a bydlišti takovýchto předvedených osob. Návrh tento schválen

17./4. *K žádosti obchodní komory* zvoleni za delegáty do komise pro vodní stavby pp. náměstek E. Neubert, ob. starší Zvěřina a ředitel Gröger.

17. 4. *Hudba při starostově instalaci.* — Pan městský radní Vaníček vzpomínaje toho, že při instalaci starosty hrají kapely měšťanských ozbrojených sborů při významných bodech císařskou hymnu, čímž loyalitní a oficielní význam slavnosti valně zvýšen jest, poukázal k tomu, že instalace starosty král. hlav. města Prahy má také význam národní, na který rovněž nutno klásti důraz. Navrhl proto, aby měšťanské sbory ozbrojené byly požádány, by hudby jejich při příštích instalacích starostů při význačných bodech slavnosti i při přehlídce vedle hymny panovnické hrály i hymnu národní.

21./4. *Z nadání Jana Novotného* pro pěstování věd a umění bude letošního roku vypsána studijní podpora pro architekta.

21./4. *Nerudova ulice.* Vzat byl na vědomí protest obchodnictva a živnostnictva malostranského proti stavbě elektrické dráhy Nerudovou ulicí.

21./4. *Osvětlení.* Schválen byl náklad na zdokonalení osvětlení v ulicích Klimentské, u Sovových mlýnů a Vltavské.

21./4. *Osvětlení Vršovic.* Obec Vršovická jedná s obcí pražskou o zavedení plynového osvětlení. Původně žádaly Vršovice, aby zavedeno bylo osvětlení elektrické, ježto kabel jest veden již až do vily Gröbovy; k tomu však nebylo dosaženo souhlasu obce vinohradské, jež svolila k položení kabelu ve svém území výhradně k cíli osvětlení vily Gröbovy s podmínkou, že kabel bude ihned odstraněn, jakmile by knížecí manželé Windischgrätzovi z ní se odstěhovali.

Representační dům města Prahy.

Na schůzi městské rady dne 21. t. m. byl sdělen výrok poroty o výsledku soutěže na získání náčrtku pro stavbu nového obecního domu král. hlav. města Prahy. V soutěži této nebyly vypsány určité ceny, nýbrž ustanoveno 15.000 K na rozdělení odměn jednotlivým projektům dle posouzení poroty. Tato — v níž zasedali pp. prof. J. Zítek, prof. Jos. Schulz, arch. A. Wiehl, arch. Čeněk Gregor, arch. J. Tereba, arch. Vratislav Pasovský — podala tento posudek: Hlavním požadavkům konkurence i hodnotě umělecké nejlépe vyhovují projekty: „Praga caput regni“, „Francois I.“, „XX. věk“, kterým udělila porota odměny po 2000 K, aniž by naznačeným pořadem dávala jednomu před druhým přednost. Totéž platí o těchto skupinách odměn: Po 1500 K odměněny projekty s hesly: korunované M v kruhu, „Přilétlo jaro z daleka“ a trojúhelník v kruhu. Po 700 K odměnila porota projekty s hesly: „X“, „X Y Z“, „Město vidím veliké“, „Zlaté Praze“ „Pouze studie“. Projekt se znač. „31. března 1903“ nemohl býti porotou odměněn, jelikož valně překročil schválenou stavební čáru blíže Prašné brány. Poněvadž však jest cenný, doporučila porota radě městské, aby odměněn byl zbývajícím obnosem 1000 K, kterýžto návrh rada městská schválila. Porota shledala výsledek soutěže — došlo celkem 20 projektů — pro pány konkurující velmi čestný, nicméně nebylo lze jí doporučiti žádný z projektů k provedení tak, jak jsou. Při otevření obálek bylo shledáno, že autory odměněných projektů jsou: arch. Al. Dryák a stav. Tomáš Amena v Praze („Praga Caput Regni“), Josef Pospíšil, architekt na Král. Vinohradech („Francois I.“), arch. Ant. Balšánek v Praze („XX. věk“), arch. Rudolf Němec (korunované M v kruhu), architekt Karel Kepka, profesor v Brně („Přilétlo jaro z daleka“), Jiří Stibral, řid. c. k. uměl.-prům. školy v Praze (trojúhelník s kruhy), arch. Rich. Klenka z Vlastimilu v Praze („X“)‘ arch. Rudolf Kříženecký, doc. české techniky v Praze („X Y Z“), Ferd. Šamonil, stavitel na Smíchově („Město vidím veliké!“), Ant. Hrubý, arch. a profesor v Nienburgu v Hannoveru („Zlaté Praze“), Jan Koula, architekt a prof. české techniky v Praze („Pouze studie“) a architektonická a stavební kancelář v Praze č. 557—III.) (O. Bělského) („31. března 1903“). — Projekty budou vystaveny v Měšťanské besedě a porota bude požádána, by společně s technickou komisí s urychlením provedla práce k cíli získání definitivního projektu.

Fontána před Rudolfinem.

Ježto v poslední době vyskytly se opětně návrhy, aby obec pražská působila k tomu, by zřízena byla v brzce fontána před Rudolfinem, dlužno poukázati k dosavadnímu předběžnému jednání ve věci té tak, aby bylo zřejmo, že překážky tomuto úmyslu v cestu se stavící, nespočívají na obci pražské.

Již v roce 1884 usnesla se totiž rada městská, aby před Rudolfinem byla zřízena vkusná fontána. Obrátila se proto rada městská na Českou spořitelnu, aby — když již vlastním nákladem zbudovala Rudolfinum — převzala též náklad na zřízení dotyčné fontány, která by pak se stavbou Rudolfina tvořila krásný celek.

Česká spořitelna po několika opětovaných žádostech rady městské vyslovila také skutečně v r. 1889 ochotu podporovati zřízení fontány před Rudolfinem poskytnutím jisté částky z ročních přebytků vyhradivši si, až by se dovršila suma přiměřená, obnos 60.000 zl. však nepřevyšující, definitivní a platné věnování sumy té ke zřízení fontány vysloviti; do té doby však než-li se tak stane, vyminila si Česká spořitelna, že částky věnované zůstanou v takovém vlastnictví spořitelny, aby s nimi volně nakládati mohla. Zároveň si dále vyminila, aby hotový návrh na zřízení fontány byl jí předložen, *a aby jí bylo zabezpečeno, že nebude proveden žádný z projektů, jemuž by se nedostalo schválení se strany České spořitelny.*

Na tomto základě byl obcí pražskou vypsán v r. 1889 veřejný konkurs, při němž nebyla však prvá cena přiřknuta nikomu.

I byl pak v roce 1890 vypsán konkurs nový, při kterém udělena I. cena projektu s heslem „Voda“ (autoři pp. Klouček a Ohmann). Ježto však nebylo lze projektu tomu zajistiti dostatečné množství vody a nějaké změny na projektu tom prováděti se nedoporučovalo, byl vypsán třetí konkurs, při němž přiřknuta I. cena projektu s heslem „R. J.“ (autoři pp. Schnirch a Fanta).

Po tomto konkursu dotázala se rada městská České spořitelny přihlížejíc k výhradě z předu uvedené: který z projektů předložených hodlá Česká spořitelna schváliti, resp. k provedení doporučiti.

K dotazu tomu odpověděla Česká spořitelna, že nemůže žádný z projektů k provedení doporučiti a schváliti, ježto u všech projektů postrádá prý přiblížení rázu kašny ke stavbě Rudolfina, a dala zároveň na uvážení, neměl-li by se zahájiti nový konkurs omezený na projektanty, kteří při druhém a třetím konkursu obdrželi ceny.

Poněvadž však jak projektantům, tak i obci Pražské, která již značné obnosy na čestné ceny věnovala (přes 18.000 K), na tom záleželo, aby alespoň tento opětný, zamýšlený konkurs byl posledním a výsledkem jeho aby bylo skutečné provedení fontány, což ovšem hledíc k výhradě spořitelny (t. j. schválení projektu), obec Pražská sama o sobě zaručiti nemohla, žádala rada městská Českou spořitelnu za sdělení, byla-li by ochotna svým zástupcem při sdělávání programu a podmínek nového konkursu se súčastniti, po případě do poroty svého zástupce vyslati.

Na to odpověděla Česká spořitelna, *že jakéholi vykonávání vlivu na přípravné práce pro fontánu, jakož i jakékoli účastenství na nich odmítá.*

Vzhledem k tomu usnesla se rada městská v r. 1898 majíc na zřeteli těžké své postavení v záležitosti té, kdy Česká spořitelna jednak účastenství veškeré odmítá, na druhé straně však si opět schválení projektu vyhražuje, aby záležitost ta byla ponechána ve své míře, až zaujme Česká spořitelna jiné stanovisko.

Toto usnesení bylo také České spořitelně sděleno, tato však již vůbec až do nynější doby, kdy záležitost ta byla opět předmětem různých návrhů ve veřejnosti, radě městské na sdělení to neodpověděla, takže radě městské nežbylo než setrvati ve věci té na stanovisku, jež zaujala v roce 1898.

Zpráva o činnosti staroměstské tržnice za rok 1902. (Dokončení.)

Smutné podívání bylo na naše zahrady, kde švestky nedozrály a byly malé. Tak na př. v Dolánkách a v okolí Mělníka, kde každoročně trží se značné obnosy za výborné švestky, bylo v loni ke konci září znamenité toto ovoce zpola zapálené. Chladno překáželo zrání a také obchod trpěl špatným počasím.

Ceny švestek v malém: bosenských na začátku srpna 76—80 h, ku konci srpna 30—40 h, domácích od 14—36 h za 1 kg.

Jablek urodilo se poměrně dosti hojně, hrušek méně. Obojí stačilo k uhražení vývozu do Německa, proto byly ceny jejich na našich trzích dosti vysoké. Jablek prodával se průměrně 1 kg dle jakosti od 16 h až 60 h, hrušek od 16 h—48 h v malém.

Nejvíce urodilo se vína, nejméně vlašských ořechů, které jarním chladnem nejvíce utrpěly a pozdní sklizeň byla na ujmu jejich; nebyly dozrálé. Cena vína v hroznech klesla až na 36 h, naproti tomu stoupla cena vlašských ořechů na 1 K 20 h za 1 kg v malém. To jsou ovšem ceny dávno nebývalé.

Celkem byl dovoz zeleniny a ovoce na naše trhy v loni slabší než jindy. Největší počet povozů se zeleninou dostavil se na trh počtem 105 za jeden den; povozů s ovocem bylo na trhu nejvíce v září počtem 26. Nejvíce povozů se zeleninou, ovocem, zelím a zemčaty vůbec bylo na trhu v červenci v úhrnném počtu 1516; za čas od 1. května do 31. prosince 1902 dostavilo se jich na trh úhrnem 8801.

Na pokusném trhu na Letné zřízeném na prostranství mezi Oveneckou ulicí, Rudolfovou a Belcrediho třídou, usadilo se během leta 9—10 prodavačů ovoce, zeleniny, másla a vajec.

Kromě očekávání zlepšily se obchodní poměry v Staroměstské masné zahrádce u sv. Jakuba, což jevilo se lepším obsazením stánků proti roku předešlému. Příčinu toho dlužno hledati v lepší úpravě tržiště, které bylo nově vydlážděno, a ve vzmahajícím se stavebním ruchu v obvodu assanačním. Příjem z tohoto tržiště činil v loni 7133 K 20 h (r. 1901 6875 K, v r. 1900 6772 K).

Úprava tržišť a tržnictví vůbec.

Na základě schválené změny § 3. pražského řádu tržního přeložen byl na zkoušku trh na zelí a ovoce v obchodu větším z náměstí Havlíčkova, pak prodej bramborů v obchodě ve velkém z Vladislavovy ulice do ulice Rytířské od 1. května 1902.

Dále bylo vyhověno žádosti pěstitelů zeleniny a květin, aby byli na tržišti rozděleni od překupníků neb od pouhých obchodníků tím, že pro povozy, vozíky a trakaře se zeleninou vykázáno bylo místo v Rytířské ul. v části od Melantrichovy ul. k Uhelnému trhu, pro nůše se zelinou v Havelské ul. v části u kostela sv. Havla, pro květiny na Uhelném trhu. Opatření toto učiněno bylo na zkoušku prozatímně, poněvadž nebylo známo, jak se poměry trhů ve velkém v Rytířské ul. vytváří. Zkušenost však ukázala, že Rytířská ul. nestačí v době velikých saisoních trhů k umístění všech povozů venkovských prodavačů a proto pomýšlí se na opětné přeložení trhu na ovoce ve velkém zpět na náměstí Havlíčkovo. Záležitost tato bude definitivně upravena novým tržním řádem.

Prodavači květin na Uhelném trhu byli vyzváni, aby si pořídili nové stánky dle vzoru radou městskou schváleného a bylo jim povoleno, že stánky ty mohou ponechávati na tržišti přes noc bez poplatků, těm pak, kdo by si takových stánků neopatřili, bylo uloženo, že musí staré neúhledné stánky a nářadí po uplynutí tržních hodin z tržiště odklízeti.

Opatření toto zavedené pro pohodlí prodavačů se neosvědčilo. Nehledíc k tomu, že prodavači pořídili si stánky rozměrů skoro dvojnásobných, než dle tržního řádu přípustno (3 m^2), odpírají dosti často některé prodavačky platiti ze stánků těch nepatrné tržní poplatky 20 h. denně z lichého důvodu, že nemají peněz. Neplacení protahuje se často na týdny, ano na celé měsíce, tak že ve 2 případech muselo se pro nezaplacení přikročiti k odstranění stánků z tržiště.

Také čistění tržiště postavením resp. ponecháváním stánků květinářských na trhu Uhelném provádí se nesnadno.

Na základě zkušeností nabytých s pořízením a ponecháváním těchto stánků na Uhelném trhu vyslovila se dozorčí komise proti návrhu podanému v městské radě, aby podobné stánky zřízeny byly také na trhu Ovocném.

K návrhu měst. okr. lékaře dra Janoty a k žádosti prodavačů na Uhelném trhu, aby ambulantní kuchyně z tohoto tržiště byly odstraněny, doporučila dozorčí komise nad staroměstskou tržnicí radě městské, aby žádosti té se vyhovělo, ježto dle konaného šetření kuchyně ty trhům již dávno neslouží, pokrmy jimi nabízené jsou špatné jakosti a mezi trhovci nemají odbytu, kolem stánků stravovatelských hromadí se odběratelstvo z nejposlednějších vrstev lidu, pobudů, uličních povalečů, kteří tropí na tržišti různé nepřístojnosti, obtěžují kupující, zejmena dámy drzostí a na trhu dějí se časté krádeže, které s určitostí přičísti lze na vrub navštěvovatelů těchto stravoven. Z důvodů těch byl požádán magistrát, aby provedl přeložení kuchyní těch. Pro nedostatek vhodného místa však z přeložení toho prozatím sešlo a záležitost tato odročena do vydání nového tržního řádu, který má obsahovati zákaz prodeje pokrmů v trzích.

Rada městská vyhověla žádosti společenstva pražských cukrářů a perníkářů, aby o pouti sv.-Janské a na sv. Václava směli prodávati zboží cukrářské a perníkářské po 3 dni v Praze na místech k tomu vykázaných. Povolení tohoto, jež příčí se tržnímu řádu, využitkovali prodavači plnou měrou. Utekli z vlastních tržišť, která zůstala poloprázdná a stavěli si boudy, kde se jim zlíbilo. Dozor nad tím jest pro velikou rozptýlenost obtížný a odstraňování bud bez povolení postavených vzbuzuje vždy vzrušení.

Proto usnesla se dozorčí komise nad staroměstskou tržnicí zachovati se pro příště dle předpisů řádu tržního.

Z podnětu dozorčí komise nad tržnicí vypracován byl návrh nového tržního řádu (pro tržnici, trhy mimo tržnici a masný trh v Holešovicích), v němž přihlíží se k novým poměrům v tržnictví a ke zřízení nových tržišť v Praze dle návrhů pronášených v městské radě a z kruhů interessentů.

Tento návrh tržního řádu bude v nedaleké době předložen ke schválení.

Za účelem účinnějšího provádění předpisů tržního řádu podán byl návrh na zřízení zvláštního referátu pro tržní věci, jemuž by byla přikázána agenda správní rady trhu dobytčího a ústředních jatek i tržnice staroměstské, veškeré hospodářské i veřejnosprávní záležitosti týkající se tržnictví vůbec, vykonávání zákona o obchodu podomovním, zákona o myslivosti, na ochranu ptactva a ryb, cejchovní záležitosti, o falšování potravin, záležitosti úřadu vážního a což zvláště důležité, approvisace města vůbec.

Obecní starší a bývalý člen dozorčí komise nad staroměstskou tržnicí pan Červený učinil ve schůzi rady městské dne 10. října 1902 návrh, aby se ve srozumění dozorčí komise staroměstské tržnice, správní rady ústředních jatek a starostů společenstev řezníků, uzenářů, obchodníků s potravinami, krupařů byla zřízena pro Prahu zásobovací komise pečující o approvisaci města potravinami, aby tak zamezeno bylo jejich zdražování.

Dozorčí komise nad staroměstskou tržnicí, jíž návrh ten byl postoupen k uvážení, přihlížejíc k tomu, že návrh ten týče se v přítomné době v první řadě drahoty masa, usnesla se, dotázati se správní rady ústředních jatek a trhu dobytčího, jaké stanovisko k té věci zaujímá.

Zdravotní opatření a zdravotní dozor.

K upozornění měst. okr. lékaře dra Janoty konajícího zdravotní dozor v tržnici a v trzích, že pouliční prodavači mléka připravují si sami různé druhy mléka a že rozeznávají celou stupnici mléka dle jakosti, za které požadují různé ceny, požádán byl magistrát, aby vyžádav si dobré zdání městského fysikátu, vydal v zájmu konsumujícího obecenstva vyhlášku, že připouští se k prodeji jen 3 druhy mléka, a to smetana, obsahující nejméně 6% tuku, mléko dobré tak zv. teplé s obsahem 2·8—3% tuku a mléko sbírané obsahující méně než 2·8% tuku.

Další návrh téhož lékaře, aby Ovocný trh, kde jest dlažba ve stavu velice chatrném a podporuje tvoření bláta a prachu, byl nově vydlážděn, přikázán úřadu stavebnímu a dlažební komisi.

Zpráva o zdravotním dozoru v tržnici a v trzích vykonávaném měst. okr. lékařem dr. Janotou byla uveřejněna již dříve.

Trestní případy.

Nepatrný počet trestních řízení s prodavači v tržnici — celkem 14 — svědčí o celkové spořádanosti poměrů. Stejně příznivě nelze se však vysloviti o poměrech v trzích mimo tržnici. Zde každé úřední opatření, byť i ve prospěch trhovců a ve prospěch tržního pořádku učiněné, vyvolává jako každá novota na trhu nelibost, ano někdy přímo odpor u prodavačů, jimž dle osobního jejich náhledu „nemá nikdo co poroučet“.

Za takových okolností jevila se po přidělení vykonávání tržní policie v trzích správě tržnice častěji potřeba sáhnouti k donucovacím prostředkům, aby jakýs takýs pořadek na trhu byl udržen.

Celkem bylo učiněno 163 trestních oznámení na prodavače v trzích, po většině pro prodej zboží na nedovoleném místě, ve 4 případech pro neslušné chování.

Dozorčí komise.

Dozorčí komise ustavila se na konci roku 1901 takto:

Předseda: Pan měst. radní JUDr. Jan Kühn. Místopředseda: Pan měst. radní Červený. Zpravodajem pro městskou radu pan měst. radní Vaníček. Inspektorem staroměstské tržnice a trhu pan měst. radní Weiss.

Inspektorem staroměstské masné zahrádky pan obecní starší Fatka. Dalšími členy komise byli pp. cís. rada a měst. radní Voitl a měst. radní dr. Stych.

Schůzí konala dozorčí komise v uplynulém roce 10.

Změny ve stavu úřednictva a zřízenců.

Úmrtím assistenta p. Karla Pechoče uprázdněné místo při správě tržnice bylo zrušeno a místo něho systemisováno bylo místo tržního komisaře v X. třídě hodnostní, jež uděleno bylo dosavadnímu vrchnímu tržnímu dozorci p. Antonínu Svobodovi, jemuž vedle dřívějších jeho funkcí v tržnici přikázáno bylo vykonávání zákona o myslivosti, na ochranu ptactva a ryb.

Uprázdněné tím místo vrchního trž. dozorce bylo zrušeno. K vykonávání účetních prací při správě tržnice přidělen byl do tržnice ze statu obecního úřednictva pan mag. akcesista Bedřich Špinar.

Pro kontrolora nad vybíráním tržních poplatků v trzích mimo tržnici zřízeno bylo místo úřednické v XI. třídě hodnostní a uděleno dosavadnímu kontrolorovi na výpověď p. Václavu Srbovi.

Také v příčině organisace platů služby a provisí zřízenců tržnice staroměstské podán byl radě městské návrh obsahující zřízení míst definitivních, udílení pensí a hlavně zlepšení platů.

Dělnici Antonii Petrové zvýšena mzda z 2 K na 2 K 40 h.

Dozorce Emanuel Svoboda dostal ze služby výpověď; místo po něm není ještě obsazeno.

Dělník Leopold Zach byl pro pokročilý věk přeložen za domovníka do Staré rychty a místo něho přijat za dělníka František Nussbaumer s denní mzdou 2 K 40 haléřů.

Přehled příjmů a výdejů tržnice, trhů a ostatních fondů správě tržnice přikázaných.

I. Řádný příjem tržnice činil r. 1902 . . 139.809 K 50 h.
„ výdej . . . . 72.731 K 05 h.
Na úroky a amortisaci bylo odvedeno . . 63.803 K 40 h.
Zbytek dne 31. pros. 1902 3.275 K 05 h. = 139.809 K 50 h.

II. Řádný příjem z trhů mimo trž. r. 1902 45.076 K 87 h.
Řádný výdej z trhů mimo trž. 10.653·22 K
Jako přebytek bylo odvedeno do důchodů obec. 34.355·97 K
Zbytek dne 31. pros. 1902 67·68 K = 45.076 K 87 h.

III. Příjem místného z pouličního prodeje mléka činil r. 1902 . . . . 5018 K
Výdej . . . . —
Jako přebytek bylo odvedeno do důchodů obecních . . . . 5018 K

IV. Příjem ze stánků v loubích a veřejných domech průchod. činil r. 1902 . . . 2477 K
Výdej . . . . —
Jako přebytek bylo odvedeno do důchodů obecních . . . . 2477 K

Městský sirotčinec arcikněžny Gisely.

Zpráva za rok 1902.

V městském sirotčinci bylo ošetřováno

a) sirotků, a to:

	chl.	dív.		
Z r. 1901 zbylo v ošetř.	32 chl.,	30 dív.	= 62	sirotků,
k těm přibylo	3 „	— „	= 3	„
dohromady .	35 chl.,	30 dív.	= 65	sirotků.

Naopak ale ubylo:

a) propuštěním . .	11 „	11 „	= 62	„
b) úmrtím	1 „	— „	= 1	„
dohromady .	12 chl.,	11 dív.	= 23	sirotků,
byl tedy stav dne 31. prosince 1902	23 „	19 „	= 42	„

b) dále bylo ošetřováno *dítek bez přístřeší*, a to:

Z r. 1901 zbylo v sirotčinci	6 chl.,	2 dív.	= 8	chovanců,
propuštěním ubylo . . .	2 „	1 „	= 3	„
zbylo tedy . .	4 chl.,	1 dív.	= 5	chovanců,

Byl tedy hromadný stav dne 31. prosince 1902 27 chl., 20 dív. = 47 chovanců.

Z těchto chovanců koncem r. 1902 nalézalo se u věku:

a) od 6 do 14 let	22 chl.,	17 dív.	= 39	chovanců,
b) přes 14 let .	5 „	3 „	= 8	„
dohromady .	27 chl.,	20 dív.	= 47	chovanců.

Úplná náhrada ošetřovaného platila se za 2 hochy, částečná náhrada za 1 hocha. Čtyři dívky ošetřovány byly na účet nadání bývalého Amerického klubu dam.

Povážlivou a nakažlivou nemocí roznemohli se a do nemocnice byli odevzdáni 2 chovanci; 1 chlapec a 1 dívka.

Onen onemocněv tuberkulosou zemřel tam u věku 14 let, tato onemocněvši spalničkami uzdravila se.

Lehčeji ochuravělo a v ústavě léčeno bylo 29 chovanců, z nichž 5 po dvakráte.

Vyskytly se u nich následující nemoci:

Skrofulosy 3 případy, z nichž dva spojeny byly s tuberkulosním zánětem kosti, prudké záněty průdušek 5, zánět hrtanu 1, vleklé záněty sliznice nosové 2, nechutenství 2, záněty mandlí 2, prudký katarrh žaludku 1, prudký zánět střevní 1, nervosní slabozrakost 1,

záněty spojivky oční 3, záněty rohovky 1, ječné zrno 1, katarrh Eustachovy roury 1, lišeje 2, růže 1, vřed berce 1, kostce svalové 2, hostec kloubový 1, podvrtnutí 1 a zánět prstu 1.

Do námořní nemocnice v Terstu poslán byl chlapec stižený tuberkulosním zánětem kosti.

Pokud tělesného vývoje se týče, objevilo se při čtvrtém vážení chovanců, jež konalo se ku konci prosince, že průměrně nedostávalo se jednomu chovanci do normální váhy 1·5 *kg*.

Ku konci šk. r. 1901—02, chodili chovanci do následujících škol:

a) do škol obecných	13 chl.,	43 dív.	=	26 chov.
b) „ „ měšťansk.	14 „	12 „	=	26 „
c) „ školy realné	2 „	— „	=	2 „
d) „ akademie obch.	1 „	— „	=	1 „
Jinak bylo zaměstnáváno:				
e) v odděl. maličkých	1 „	— „	=	1 „
f) při řemesle	1 „	— „	=	1 „
dohromady	32 chl.,	25 dív.	=	57 chov.

Všech 55 chovanců chodících do školy bylo tříděno. V realné škole jeden chovanec ve třetí třídě obdržel vysvědčení třídy prvé, druhý ve čtvrté třídě vysvědčení prvé třídy s vyznamenáním. Chovanec chodící do druhého ročníku Československé akademie obchodní obdržel vysvědčení třídy prvé

Ve školách obecných dostalo se chovancům následujících známek:

a) *Z mravů* obdrželo všech 52 chovanců známku nejlepší,

b) *Z pilnosti* obdrželi: známek prvých 26, známek druhých 24, známky třetí 2 a známku čtvrtou 0.

c) *Z prospěchu v učebných předmětech:* známek prvých 396, známek druhých 291, známek třetích 46, známky čtvrté 1 a známku pátou 0.

Všichni chovanci u věku přes 9 let vyučováni byli zpěvu dle not ve dvou odděleních po 2 hodinách týdně. 10 hochů a 1 dívka učili se hře na housle rovněž ve 2 odděleních po 2 hodinách v témdni.

Ku konci roku posuzováni byli v domácí poradě všichni bývalí chovanci, kteří v l. 1884—1898, tedy během 15 let z ústavu byli propuštěni.

V dotčených letech bylo propuštěno úhrnem 327 chovanců (221 chlapců a 106 dívek).

Z nich uznáno bylo;

	muž.	žen.		
velmi hodnými	160,	69 =	229 =	70%
hodnými	25,	19 =	44 =	13 „
pochybnými	11,	4 =	15 =	5 „
nehodnými	10,	8 =	18 =	6 „
zemřelo	13,	4 =	17 =	5 „
nezvěstnými	1,	3 =	4 =	1 „

Z bývalých 221 mužských chovanců jsou: samostatnými řemeslníky 4, úředníky 11, učitelem 1, řiditelem velkostatku 1, varhaníkem 1, zřízenci při úřadech a podnicích 15, strojmistrem v továrně 1, divadelním hercem 1, šikovatelem u zdravotního sboru 1, strážmistrem u vozatajstva 1, poddůstojníkem u justičního sboru 1, obchodními jednateli a příručími 20, finančním strážníkem 1, strážníky 2, kandidátem učitelství 1, řemeslnickými dělníky 122, hasičem 1, fotografem 1, číšníky 3, holiči 2, továrním dělníkem 1, kočím 1, dělníky za denní mzdu 11, bez určitého zaměstnání 3, nezvěstným 1, a zemřelo 13.

Ze 106 býv. chovanek jest provdáno 19, služkami 41, švadlenami 12, v obchodech 4, účetní v továrně 1, krajkářkou 1, modistkou 1, dělnicemi v továrně 2, živí se s matkou, žijí v klášteře 2, přijaty byly za vlastní 4, žijí u svých příbuzných 3, nezvěstnými 3, bez určitého zaměstnání 6 a zemřely 4.

Z fondu ku podporování chovanců uděleno 19 bývalým chovancům 134 K na podporách. Tomuto fondu odevzdáno bylo 122 K 02 h, jež vytěženy byly zahradnickými pracemi chovanců v zahradě ústavu. Koncem roku vykazoval tento fond zbytek 130 K 86 h.

Úspory chovanců na počátku r. 1902 činily	K	2189·17
k nim přibylo	„	253·20
dohromady	K	2442·37
vybráno bylo	„	119·90
Dne 31. prosince zbylo	K	2242·47

Fond Marie Zintlové, jejž zřídila ošetřovatelka v ústavě zaměstnaná věnováním 2000 K, z něhož se chorým chovancům na stravě přilepšuje,

vykazoval na začátku r. 1902	K	195·03
k němu přibylo na úrocích	„	86·76
dohromady	K	281·76
Z nich bylo vydáno	„	92·07
Dne 31. prosince zbylo	K	189·69

Značnějších darů dostalo se chovancům od pp. Eduarda Kasalického, kupce, Bohuslava Adama, pekaře a Jana Langara, pekaře.

Správa ústavu.

Jednací protokol vykazuje čísel 266. Paedagogickým dozorcem ústavu byl ob. st. p. Tomáš Wejžwalda, hospodářským dozorcem ob. st. p. Bohumil Jaroš a po jeho resignaci měst. rada p. Václav Brož. Dozorkyněmi na výchovu chovanek byly zástupkyně „Záštity“, pí. Božena Augustinová a zástupkyně býv. Amerického klubu dam pí. Marie Zettlová.

Výdaje:

Požitky personálu	K	7.090·—
Stravování	„	14.240·71
Léčení a ošetřování nemocných	„	2.315·23
Oděv, prádlo na tělo a obuv	„	4.464·72
Ložní potřeby	„	132·20
Nábytek, nářadí a nádobí	„	535·80
Vytápění	„	1.098·94
Osvětlování	„	473·73
Čistění	„	409·12
Mzdy služkám	„	768·—
Pohřební náklad	„	—·—
Kancelářské potřeby	„	230·20
Místnosti a zahrada	„	13.287·37
Pomůcky vyučovací a učební	„	727·10
Rozličné	„	184·79
Úhrn	**K**	**45.957·91**

Příjmy:

Z odkazu Marie Zintlové úroky z kapitálu	K	80·07
Náhrady stravného	„	321·20
„ za vrácené instalační věci	„	23·72
Výtěžek za prodané věci nepotřebné	„	121·20
Úroky z kapitálů věnovaných sirotčinci	„	34·12
Odkazy a dary pro sirotčinec	„	—·—
Ošetřovné za chovance ústavu	„	3.283·63
Náhrady od obcí domovských za dítky bez přístřeší	„	—·—
Úhrn	**K**	**3.863·94**

Personál ústavu:

1 řiditel, 1 hospodyně, 1 pěstoun, 1 zat. pěstoun, 2 pěstounky, 1 kuchařka, 1 švadlena, 1 kuchyňská, 1 ošetřovatelka a 4 služky.

Zdravotní službu v ústavě měl na péči okr. lékař pan M. U. Dr. Bohumil Klusáček.

Zprávy.

Obce *Karlín a Smíchov* byly — jak výnosy c. k. místodržitelství pro království České ze dne 6. března 1903 č. j. 43.941 a 44.504, intimujícími výnosy c. k. ministerstva vnitra ze dne 24. února 1903 č. 8259 a 8258, sděleno bylo — rozhodnutím Jeho c. a k. Apoštolského Veličenstva ze dne 22. února 1903 povýšeny na města.

Uznání místodržitelství za péči o nezaměstnané bylo výnosem praesidia c. k. místodržitelství ze dne 26. února 1903 č. j. 2932 vysloveno panu starostovi těmito slovy: Zprávu Vašeho Vysokoblahorodí ze dne 12. února 1903 č. 31.631 týkající se opatření provedených v král. hlav. městě Praze k zamezení potažmo zmírnění nouze o práci, vzal jsem s uspokojením na vědomí a pokládám si za čest Vašemu Vysokoblahorodí za to vysloviti svůj nejvřelejší dík. Zejména jest mi činnosti městského hospodářského úřadu, který ve zralé prozíravosti práce odklad připouštějící na dobu nezaměstnanosti přiměřeně rozdělil a městskému úřadu pro sprostředkování práce umožnil, aby většině osob práci hledajících zaměstnání opatřil, vysloviti své uznání s podotknutím, že pouze tímto způsobem lze nebezpečí nedostatku práce účinně čeliti a jej, byť i ne úplně odstraniti, tož přece značně zmírniti. C. k. místodržitel: Coudenhove m. p.

Císařský rada pan Jindřich Eckert, senior sboru obecních starších, slavil dne 22. dubna t. r. své sedmdesáté narozeniny. Narodil se v Praze dne 22. dubna 1833. Vystudovav techniku, vstoupil roku 1854 do státní služby při finančním zemském ředitelství, kde ztrávil 9 let, zajímaje se neustále o studium fotografické. V roce 1863 zřídil si na Nebozízku fotografickou dílnu, která musila býti roku 1876 rozšířena; tenkráte přeložen umělecký jeho atelier do zahrady paláce Chotkova, kde dosud se nalezá a slyne uměleckou pověstí prvého řádu. Jindřich Eckert jest seniorem pražského sboru obecních starších, jehož členem jest nepřetržitě od 14. pros. 1874; v městské radě zasedal již několikráte. Jest čestným i činným členem přemnoha korporací a byl za svou záslužnou činnost mnohostranně vyznamenán. Již před 30 lety obdržel záslužný kříž za umělecké své výrobky, roku 1879 poctěn byl titulem dvorního fotografa, rok pak na to titulem komorního fotografa korunního prince Rudolfa, později vyznamenán zlatým záslužným křížem s korunou, velkou zlatou medailií „bene merenti" a stříbrnou záslužnou medailií král. hlavního města Prahy; posléze za pobytu císaře a krále v Praze 1901 obdržel titul císařského rady. Jeho závod poctěn velikým počtem medailií z domácích i cizích výstav. Den jeho narozenin byl nesčetným jeho přátelům a ctitelům ve všech kruzích příležitostí k upřímným blahopřejným projevům.

Jmenování v úřednictvu.

(R. m. 21./4.)

Magistrátním konceptním praktikantem zvolen p. Jan Dvořák; mag. konc. praktikanty extra statu pp. dr. Heller, Milan Fučík.

Inženýry asistenty zvoleni pp. Cyril Ursiny, Josef Šejna, Josef Hofman a Rudolf Hrabě.

Inženýry elévy zvoleni pp. Václav Jakubův, Justus Mach, Karel Jedlička a Julius Jindřich.

Zvěrolékařem zvolen p. Vojtěch Říha.

Účetn. oficiálem zvolen p. Ladislav Vichterle, akcesistou p. Bedřich Přibyl, praktikantem p. Frant. Kopřiva.

Týdenní výkazy.

V týdnu od 29. března do 4. dubna t. r. obnášel hrubý příjem na lávce z Vyšehradu na Smíchov 244 k 36 hal., na mostě Palackého 4509 k 59 hal., na mostě Žofínském 155 k 62 hal., na mostě císaře Františka 4395 k 53 hal., na mostě císaře Františka Josefa 3942 k 46 hal., na mostě přes Štvanici 2700 k 38 hal.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 883 k 30 hal., v slatinných lázních tamtéž 187 k, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 151 k 26 hal.

Dělníků zaměstnávala obec 3190 a to 2763 řádných a 502 mimořádných.

V týdnu od 5. do 11. března obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 194 k 62 h, na mostě Palackého 4162 k 68 h, na mostě Žofínském 116 k 68 h, na mostě císaře Františka 3877 k 56 h, na mostě císaře Františka Josefa 3522 k 96 h, na mostě přes Štvanici 2462 k 90 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 1006 k 80 h, ve slatinných lázních tamtéž 26 k, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 183 k 9 h.

Dělníků zaměstnávala obec Pražská 3190, a to 2763 řádných a 427 mimořádných.

V týdnu od 12. do 18. t. m. obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 260 k — h, na mostě Palackého 4762 k 12 h, na mostě Žofínském 196 k 66 h, na mostě císaře Františka 4419 k 28 h, na mostě císaře Františka Josefa 3984 k 78 h, na mostě přes Štvanici 2905 k 22 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 800 k 10 h, ve slatinných lázních tamtéž 82 k — h, v uhličitých lázních tamtéž — k, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 113 k.

Dělníků zaměstnávala obec Pražská 3034, a to 2622 řádných a 142 mimořádných.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. N. E. 77.898/XVII. Z úroků nadání pro služebné, založeného panem Novotným, architektem v Praze, poděleno bude dne 30. června 1903 pět služebných k práci na dále již nezpůsobilých osob částkami po 64 kor.

Nárok na toto nadání mají hodní, v neštěstí upadlí, k práci neschopní neb zmrzačení služebníci obého pohlaví, jichž poctivost, věrnost, píle a mravnost zjištěny jsou a *kteří nejméně deset let v jedné službě byli.*

Z účastenství tohoto nadání vyloučeni jsou lokajové, kočí, domovníci a panské atd., kteří u panstva neb bohatých lidí sloužili. Ti, kdož by za podělení z tohoto nadání žádati chtěli, podejtež své žádosti *opatřené řádnými doklady o neštěstí, jimiž postiženi byli, dále o své neschopnosti k práci neb zmrzačení, pak úředně stvrzené doklady o době služební u jednotlivých pánů služby do 31. května 1903* včetně v podacím protokole rady městské na Staroměstské radnici.

Při tom se výslovně podotýká, že k žádostem, jež budou podány po uplynutí lhůty konkursní a k žádostem, jež nebudou opatřeny předepsanými doklady, nebude se přihlížeti.

Vyhláška. N. E. 77.900, ref. XVII. Dne 18. června 1903 rozdělen bude úrok 620 kor. t. j. šesti set dvaceti korun *z nadání*, jež založil šlechtic pan Leopold z Portheimů pro chudé, *mezi dva křesťanské a dva židovské otce neb matky rodin.*

Nárok na nadání to mají ku Praze příslušní, ostýchaví otcové neb matky rodin, jež jsou zachovalí a ku práci neschopni.

Kdo by o toto nadání se ucházeti hodlal, nechť podá svou žádosť, opatřenou křestním listem, případně rodným listem, pak průkazem o nezpůsobilosti k výdělku, o chudobě a mravní zachovalosti do *15. května 1903* a sice křesťanští žadatelé u ředitelství ústavu chudých toho okresu, v němž každý z nich bydlí a židé u zastupitelstva náboženské obce židovské v Praze.

K žádostem, jež podány budou po uplynutí lhůty konkursní neb jež nebudou opatřeny předepsanými doklady, přihlížeti se nebude.

Vyhláška. N. E. 77.899, ref. XVII. Dne 30. června 1903 poděleno bude z úroků *nadání pro zedníky a tesaře, k další práci neschopné, založeného panem Janem Novotným, architektem v Praze*, pět chudých, hodných, při stavbě v neštěstí upadlých a k práci neschopných zedníků, tesařů neb nádenníků podporami po 63 kor. 61 hal. t. j. šedesáti třech korunách 61 hal.

Uchazeči o nadání toto podejtež své žádosti, opatřené řádnými doklady o neštěstí, jímž postiženi byli, pak o neschopnosti ku práci, chudobě a zachovalosti *do 31. května 1903* v podacím protokole na radnici Staroměstské.

Při tom výslovně se podotýká, že k žádostem, jež podány budou po uplynutí lhůty konkursní, a k žádostem, jež nebudou opatřeny předepsanými doklady, přihlížeti se nebude.

Vyhláška. N. E. 57.937 ref. XVII. Při nadání studentském založeném † panem Antonínem Svobodou, jub. sekretářem c. k. zemského soudu v Praze, obsadí se jedno místo nadační s ročním požitkem 200 K. Nárok k nadání tomuto mají v první řadě studující mravně bezúhonní, chudí a s dobrým prospěchem školu navštěvující, *kteří se narodili v Praze neb v Karlíně.* Teprve, když by žadatelů takových nebylo, lze uděliti nadání i uchazečům jiným. Právo ku propůjčení nadace této přísluší po návrhu rady král. hlavního města Prahy, c. k. místodržitelství pro království české. Kdož by o nadaci tuto ucházeti se chtěli, podejtež své žádosti, opatřené listem o narození, úředním vysvědčením chudoby a zachovalosti a vysvědčením školním posledního pololetí, nejdéle *do 25. května 1903* v podacím protokole rady městské v Praze.

Vyhláška. N. E. 72.641. Ref. VII. Dle vynesení c. k. místodržitelství v král. Českém ze dne 22. prosince 1902 č. 269.719 nařídilo c. k. ministerstvo zemské obrany v souhlasu s c. a k. říšským ministerstvem války vynesením ze dne 11. listopadu 1902 č. 2793 praes./VII., aby roku 1903 bylo provedeno *sčítání a kvalifikace koní.* Současně se sčítáním koní roku 1903 má dle nařízení c. k. ministerstva zemské obrany též vydáno býti *sčítání povozů opatřených přípřeží.* Dle dalšího vynesení c. k. místodržitelství ze dne 27. března 1903 č. 64171 má se konati *sčítání koní současně se sčítáním povozů v době od 20. dubna do 2. května 1903.* A) *Sčítání koní a povozů.* Za účelem sčítání koní a povozů v Praze budou držitelům koní a povozů v Praze dodány do domů tištěné lístky oznamovací a sice zvláštní lístky k oznámení koní a zvláštní lístky k oznámení povozů. Držitelé koní a povozů, jimž by tyto lístky *do 20. dubna* 1903 nebyly dodány, nechť přihlásí se o vydání jich *v úřadovně magistrátního referátu vojenského v domě č. p. 930—I. (Staroměstské náměstí č. 11 n.) v bývalé mincovně III. patro, čís. dveří 2,* pokud se týče držitelů koní a povozů, kteří bydlí v Holešovicích-Bubnech *v magistrátní úřadovně v Holešovicích* a kteří bydlí v Libni *v magistrátní úřadovně v Libni.* V těchže místnostech mohou zkažené lístky oznamovací za nové vyměněny býti. I. *Držitelé koní* jsou povinni oznamovací lístky o koních v prvních čtyřech sloupcích vyplniti a na konci podepsati, i připomíná se jim, že musí oznámiti všecky své koně nevyjímajíce ani ony, které již v dřívějších letech oznámili. *Oznámení jsou sproštěni toliko: a)* Koně ustanovení pro dvůr Císaře Pána a členů císařského domu; *b)* koně císařských dvorních koníren a státních hřebčinců; *c)* koně vojenského eráru a vlastní koně aktivních důstojníků, jichž potřebují k výkonu své služby; *d)* konečně koně vyslanců cizích mocností a vyslaneckého personálu. II. *Držitelé povozů* pak jsou povinni oznamovací lístky o povozech rovněž v prvních čtyřech sloupcích vyplniti a podepsati, při čemž uvádí se jim na vědomí, že za povozy přípřeží opatřené dlužno pokládati ony vozy, k nimž držitelé jich mají přípřeží. *Ze sčítání vyloučeny jsou povozy,* jichž přípřeže ve smyslu § 8 lit. *a) b) c) d) e)* zákona o odvodu koní ze dne 16. dubna 1873 čís. ř. z. 77 pro případ mobilisace osvobozeny jsou od povinnosti dostavenu býti. (Tento paragraf naléžá se vytištěn na rubu oznamovacího lístku o koních.) Dále vyloučeny jsou ze sčítání povozy, k nimž držitelé jich nemají žádných přípřeží. Mimo to jsou od sčítání osvobozeny ony povozy, jichž přípřeže určeny jsou k osobní potřebě vyslanců a vyslaneckého personálu cizích mocností. Konečně se připomíná, že má-li některý držitel více povozů než přípřeží k nim, dlužno v první řadě uvésti ony vozy, které jsou určeny *k dopravě nákladu,* a pak teprve vozy hodící se k dopravě osob, při čemž má se zachovávati pravidlo, že za vozy osobní pokládati sluší jenom ty vozy, které jedině k dopravě osob se hodí a k účelu tomu zvláště zařízeny jsou, všecky ostatní vozy však buďtež pokládány za vozy nákladní. *Magistrát vyzývá všecky držitele koní a povozů v Praze,* aby způsobem shora uvedeným stav svých koní a povozů do *příslušných oznamovacích lístků zapsali a takto vyplněné lístky oznamovací v době od 21. dubna do 2. května 1903 v podacím protokole na Staroměstské radnici, pokud se týče v magistrátní úřadovně v Holešovicích a v Libni odevzdali.* Držitelé koní jsou dále povinni oznámiti ihned změny ve stavu svých koní, které se stanou v době mezi oznámením a klassifikací koní. B) *Klassifikace koní.* Přehlížení a klassifikace koní pražských v příčině jich způsobilosti pro služby válečné bude se konati *dne 18., 19., 20., 22., 23., 25., 26. a 27. května 1903 od 8 do 12 hodin dopoledne* a sice pro koně ze Starého města, Nového města, Josefova a Vyšehradu na Havlíčkově náměstí před budovou České hypoteční banky, pak pro koně z Malé Strany na obecních pozemkových parcelách č. 659/1 a 659/2 blíže městské vodárny na planině Letenské a pro koně z Libně na Fügnerově náměstí v Libni. V příčině té rozhoduje místo (část města), kde naléžá se stáj, v níž koně jsou umístěni, a nikoliv místo, kde dotyčný držitel koní bydlí. Předvádění koní ze Starého města, Nového města, Josefova a Vyšehradu nechť se děje z Marianské ulice směrem k Havlíčkovu náměstí. *Koně, určení k prohlídce v ten který den, dostaviti se musí všichni v stejnou hodinu, tedy o 8. hodině ranní.* Držitelé koní, kteří v uvedené dny své koně ke klassifikaci povedou, osvobozeni jsou dle § 17. odst. 11. zákona ze dne 26. srpna 1891 čís. ř. z. 140 a § 4. zákona ze dne 19. července 1902 č. 152 ř. z. od placení erárního mýtného za své koně jak na cestě ke komisi, tak i na cestě zpáteční. Pro předvádění koní ke klassifikaci ustanovuje se tento pořádek: 1. *V pondělí dne 18. května 1903* buďtež předvedeni koně *ze Starého města a Josefova* (na Havlíčkově náměstí před budovou České hypoteční banky); 2. *V úterý dne 19. května 1903* koně *z dolejšího Nového města* t. j. z domů položených v ulicích od východní (levé) strany Václavského náměstí až k mostu císaře Františka Josefa (tamtéž); 3. *Ve středu dne 20. května* 1903 koně *z hořejšího Nového města* t. j. z domů položených v ulicích od západní (pravé) strany Václavského náměstí až k Vyšehradu, pak koně z Vyšehradu (tamtéž); 4. *V pátek dne 22. května 1903* koně *z Malé Strany a Hradčan* (na obecním pozemku č. parc. 659/1 a 659/2 blíže městské vodárny na planině Letenské); 5. *V sobotu dne 23. května 1903* koně z *Buben* (tamtéž); 6. *V pondělí dne 25. května* 1903 koně *z Holešovic* (tamtéž); 7. *Dne 26. května 1903* koně *ze Staré Libně* na Fügnerově náměstí v Libni; 8. *Dne 27. května 1903* koně *z ostatních částí Libně* (tamtéž); 9. V případě, že by některý držitel koní pro nepředvídanou a neodkladnou překážku nemohl koně své v ustanovený den ke klassifikaci předvésti, nechť je dojista předvede dodatečně dne *8. června* (v pondělí) o 8 hodině ranní na Havlíčkově náměstí před budovou České hypoteční banky. *Od předvedení ke klassifikaci koní jsou osvobozeni: a)* koně pod A. uvedení, jichž netřeba vůbec oznamovati; *b)* koně, kteří podle § 8 lit. *b) c) d)* a *f)* zákona o odvodu koní jsou osvobozeni od povinnosti dostavenu býti (tento paragraf naléžá se vytištěn na rubu oznamovacího lístku o koních); *c)* hříbata, která v roce klassifikačním nedokonají čtvrtý rok věku; *d)* klisny, které 8 dní před klassifikací ohřebily aneb jichž ohřebení bezprostředně se očekává, když by delší cesta konati se musila k místu klassifikačnímu; *e)* koně stížení nakažlivým neb těžkým onemocněním; *f)* koně patrně nezpůsobilí. Patrnou nezpůsobilost zakládají následující vady: slepota na obě oči, jankovitost a velká dýchavičnost. Každý držitel koní, jenž z některého ze shora uvedených důvodů chce sproštěn býti od předvedení koní, musí předložiti vysvědčení, vyhotovené dvěma držiteli koní, jichž koně budou předvedeni. Ve vysvědčení tom udán budiž osvobozující důvod a vysvědčení, potvrzené starostou obce, předloženo budiž magistrátu ještě před klassifikací. O koních, shora pod lit. *a)* uvedených není třeba předkládati nižádného vysvědčení. Za pravdivost údajů ve vysvědčení obsažených odpovídají příslušný držitel koní, vydatelé vysvědčení a obecní starosta. Držitelé koní ku klassifikaci bez důvodu nepředvedených budou přidržáni, aby své koně předvedli v některé sousední obci. Držitelům koní, jichž koně po celou dobu přehlížecí t. j. od 18. do 27. května a 8. června 1903 mimo Prahu se zdržovati budou, jest dovoleno, aby koně své předvedli oné komisi klassifikační, která úřaduje v tom místě aneb poblíže toho místa, kde koně jejich právě se nacházejí. Za tím účelem mají tito držitelé koní, oznamujíce své koně, u magistrátu písemně žádati za klassifikaci těchto koní v cestě delegační a při tom přesně udati, kolik jejich koní, po jakou dobu a v kterém místě a okresu zdržovati se bude. Toliko klassifikace, na základě povolení magistrátu v cestě delegační provedená, sprošťuje držitele pražských koní povinnosti, předvésti je před pražskou klassifikační komisí. Držitelé koní a povozů, kteří opomenou v čas oznámiti své koně a povozy aneb předvésti koně své ku klassifikaci a dodatečně se neospravedlní, potrestáni budou dle ministerialního nařízení ze dne 30. září 1857 č. ř. z 198. Držitelé koní a povozů, kteří při svém oznámení učiní nesprávné údaje o svých koních a povozech, jakož i osoby, které vyhotoví nepravdivá vysvědčení, odpovědni jsou dle platných zákonů. *Z magistrátu král. hlavního města Prahy,* dne 9. dubna 1903. Starosta: JUDr. *Vladimír Srb.*

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika" závod tiskařský a vydavatelský v Praze, na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO 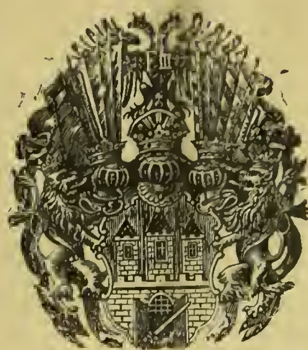 MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 9. V PRAZE, dne 9. května 1903. Ročník X.

Sbor obecních starších.

V. řádná schůze dne 4. května 1903 za předsednictví starosty pana dra *Vlad. Srba* a náměstků pp. inž. *E. Neuberta* a dra *K. Grose.*

Na stolky členů sboru byly rozdány brožury „Hlas sdružených společenstev a korporací řeznických a uzenářských v Praze a okolí o příští úpravě potravní daně na čáře v Praze".

Schůzi zahájil starosta p. dr. *Srb* o 1/25. hodině odpolední.

Ob. st. pan *Lada* přimlouval se za to, aby Kuratoriu akademické čítárny bylo obnoveno ručení pro městskou knihovnu. Návrh, dostatečně podporovaný, odkázán městské radě.

Obecní starší pan *Březnovský* stěžuje si do sobotní schůze spolku „Deutscher Verein in Prag", kdež se tvrdilo, že Praha zanedbává německé školství. Poněvadž se tyto nepravdivé zprávy dostávají do cizozemských listů a tím se škodí dobrému jménu české správy pražské v cizině, vznáší řečník na presidium žádost, aby rázně zakročilo proti podobným lživým útokům na městskou radu.

Starosta pan dr. *Vl. Srb* odpovídá, že jakožto předseda německé školní rady pražské, bude působiti k tomu, aby sama německá školní rada vyšetřila podrobnosti a sama dokázala, jak nájezdy Němců na českou správu spočívají na mělkých základech.

Obecní starší pan *Pinz* žádá, aby dobrozdání městské rady o otázce nedělního klidu řídilo se podruhé zájmy pracujících vrstev obyvatelstva a aby městská rada přičinila se o zavedení nedělního klidu v tom rozsahu, jako byl léta minulá.

Starosta pan dr. *Srb* ujišťuje, že příštího roku, bude-li opět městská rada v této věci dožádána o dobrozdání, přikáže tuto záležitost sociálnímu výboru.

Obecní starší pan dr. *Horáček* považuje otázku nedělního klidu za otázku sociální a přeje si, aby příště byl sociální výbor přibrán k pronesení dobrozdání.

Obecní starší p. dr. *Scharf* projevuje přání, aby sociální výbor učinil své usnesení ještě roku letošního a tím smyl odium, jakoby místodržitelství bylo liberálnější než městská rada.

Ob. st. pan *Vaníček* poukazuje k tomu, že okolí Prahy stále více jest zastavováno továrnami, které odnímají Praze dosavadní zdroje čerstvého vzduchu. Žádá, aby městská rada ohradila se proti zamýšlené stavbě továrny Stabenovy v Hodkovičkách.

Po té přikročeno k vyřízení denního pořadu:

Zamítnuty byly stížnosti: p. Václ. Tovary do výměru, jímž mu bylo nařízeno předložení plánů na provedení přípojky domovní kanalisace; firmy J. Ženíšek a J. Steinhilber do rozhodnutí, kterým jí bylo odepřeno zřízení provisorní kolny v čís. 745—II.; Z. a M. Guthových do výměru v záležitosti zřízení záchodku v čís. 1454—II.; R. Šulcové proti nařízenému vyklizení závadného bytu v čís. 994—I.; dra B. Kaufmanna jako správce „The Bohemian Breweries Limited" do nařízení provedení různých zdravotních opatření v čís. 30 a 31—VIII.; J. Krejčíka do nařízeného vyklizení místnosti v čís. 711—VII.; dra V. Moschelesa proti nařízení rozmnožení záchodků v čís. 492—VIII.; J. R. Malečka z čís. 32—VI. v této záležitosti, A. Heincové v příčině stavebních záležitostí v čís. 882—II.; R. Tereby proti povolení stavby domu v ulici pod Slovany.

Vyhověno bylo stížnosti Fr. Mehlschmidta proti nepovolení stavby kolny v čís. 540—VII. a dra Z. Schneidra proti odepřenému rozdělení pozemku na Maninách na 12 stavenišť.

Po referátu ob. st. p. *Sokola* udělena zlatá záslužní medaille kr. h. města Prahy „Umělecké besedě" za příčinou jubilea 40letého trvání Besedy, na letošní rok připadajícího. V referátu uvedeno: Před 40 léty konána byla ustavující valná hromada „Umělecké besedy", spolku, mezi jehož zakladateli čteme vynikající jména: dra Julia Grégra, Wenziga, dra Jeřábka, dra Mezníka, Vít. Hálka, Pivody a j. Dle základních pravidel měla Beseda za účel pěstování pěkných umění vůbec. Jak zdárně úkolu svému dostála, jest všeobecně známo a „Umělecká beseda" stala se nejčelnějším sdružením našich umělců všech oborů.

Po zprávě téhož referenta byla udělena zlatá záslužní medaille král. hlav. města Prahy pí. Otilii Sklenářové-Malé, dramatické umělkyni a členu král. českého zemského a Národního divadla u příležitosti její 40leté činnosti umělecké.

Náhradníkem výboru městské spořitelny pražské na dobu 1 roku byl zvolen ob. st. p. inž. *Frant. Zvěřina.*

Magistrátním radou v VI. hodn. třídě (uprázdněné úmrtím mag. rady K. Schvaba) zvolen 61 ze 67 hlasů p. *Josef Picek*, mag. rada a přednosta referátu zdravotního.

Mag. radou v VII. hodnostní třídě (místo postupem uprázdněné) zvolen 49 ze 76 hlasů pan *Karel Tumpach*, substitut přednosty referátu vodárenského.

Schválen byl návrh městské rady na zařízení elektrického osvětlování ve třídě Mikulášské od Staroměstského nám. až k Josefské třídě nákladem asi 7100 K. Při té příležitosti žádal p. dr. *Scharf*, aby policie byla požádána za zostření dozoru v Mikulášské třídě, kde se stále potulují podezřelá individua. Návrh odkázán byl radě městské.

Ob. st. p. *Kasalický* přimlouval se za zavedení elektrického osvětlení na Karlově náměstí, a to zřízením 9 obloukových lamp. Návrh po přímluvě p. Portíka odkázán městské radě.

Po referátu m. r. p. *Vaníčka* byl schválen návrh na povolení nákladu 1560 K na zřízení kolny na kůže v ústředních jatkách.

Schváleny byly následující návrhy rady městské: aby od konkursní podstaty Hospodářské záložny zakoupen byl dílec b čp. 173—V. za 6000 K; návrh na směnu pozemku za účelem doplnění plochy domu čp. 230—II., patřícího První české všeobecné zajišťovací bance v Praze v assanačním obvodu novoměstském; aby prodáno bylo pp. Ot. Tichému a Ferd. Prokůpkovi, stavitelům na Smíchově, staveniště č. 7 v Dušní ulici ve výměře 169 čtver. sáhů za 860 K za každý sáh; aby prodáno bylo pp. Josefu a Miladě Blechovým staveniště č. 8 v novoměstském assanačním obvodu ve výměře 179 čtver. sáhů po 480 K; na odprodej staveniště č. 5 téhož obvodu ve výměře 181 čtver. sáhů po 540 K p. Fr. Weyrovi, architektu na Smíchově.

Debata rozvinula se o návrhu, aby p. Janu Brzákovi, staviteli v Praze, bylo prodáno staveniště č. 9 v novoměstském assanačním obvodu ve výměře 124 čtver. sáhů za 534 K za sáh. Ob. st. p. *Mellan* tázal se, proč pozemek nebyl prodán p. inž. Havlovi, který nabízel 651 K za sáh. Pan *Zikan* pravil, že offerta p. Havla nebyla tehda tak vysoká. Takovou licitaci po otevření ofert nemůže obec provozovati. Pan *Kasalický* doporučoval odročení záležitosti. Referent mag. rada p. dr. *Stein* zmínil se v odpovědi o důvodech, které vedly komisi a radu městskou k usnesení, aby staveniště bylo prodáno p. Brzákovi. Poněvadž se jednalo o finančních záležitostech, prohlášena schůze k návrhu p. dra Scharfa za důvěrnou. Po sdělení různých podrobností byl schválen návrh rady městské, aby staveniště bylo prodáno p. Brzákovi.

Dále byl schválen návrh na odprodej staveniště č. 7 v assanačním obvodu za 550 K p. Fr. Weyrovi.

Následovaly návrhy ve příčině úpravy Botiče. Sbor schválil následující návrhy rady městské: 1. aby přijato bylo ujednání se státními drahami ve příčině postoupení pozemků; 2. povolen náklad 240.000 K na přeložení Botiče a 3. povolen náklad 176.325 K na koupi ohrady kniž. Karla ze Schwarzenbergů a rada městská zmocněna k ujednání bližších podmínek.

Schváleno dále ujednání s obcí karlínskou, aby kanalisace na pozemcích býv. invalidovny byla provedena obcí pražskou na náklad obce karlínské.

Konečně schválen návrh, aby nákladem 92.000 K provedena byla stavba stok na Josefském náměstí a v tř. Eliščině. Pan měst. r. *Voitl* se přimlouval, aby stavba byla provedena až v měsících podzimních, aby doprava elektrické dráhy nebyla přerušena. Pan dr. *Kühn* přimlouval se, aby stavba provedla se v době prázdnin, kdy je v Praze méně obecenstva. Pánové *Zikan* a *Sokol* měli stejný názor. Po upozornění, že stavba bude trvanlivější, bude-li provedena v době letní, vzal p. Voitl návrh svůj zpět a usneseno, aby se stavbou započalo se v měsících letních.

Povolen byl náklad 6825 K na zřízení veřejného průchodu z ulice Rybné do ulice Štupartské.

Schůze skončena před 7. hod. večerní.

Rada městská.

24./4. *Neštěstí na elektrické dráze na Smíchově.* Po zahájení schůze městské rady vyvolán byl obsáhlý rozhovor interpelací p. dra Holubovského v příčině neštěstí na elektrické dráze na Smíchově. Pan dr. Holubovský vyžádal si zprávu o vyšetření případu a poukázal, k tomu, že děti ze školy měly by býti poučovány o přecházení trati a nabádání k opatrnosti; po skončení vyučování pak v oněch školách, jež jsou na ulicích, kde trať vede, měly by býti učitely vyprovázeny až na chodník. Mimo to dal v úvahu zavedení ochranných zařízení na chodnících před školou pro chvíle, kdy děti se rozcházejí, jako je to u některých škol ve Vídni; konečně zmínil se také o tom, že obecenstvo by mělo býti snad i duchovenstvem s kazatelny poučováno. K vyzvání pana předsedajícího náměstka p. E. Neuberta podal přítomný p. inženýr elektrických podniků Svoboda obšírnou zprávu o celém případu na základě místního vyšetření, jak již také v denních listech uvedeno bylo, z níž vysvítá, že vzhledem k místnímu zařízení tratě i správnému si počínání řidiče nelze z události té viniti elektrické podniky a nutno vše přičísti na vrub nešťastné náhodě. Pan inženýr podal vysvětlení o zařízení tratě v těchto místech, o výsledku svého vyšetření vozu i o výpovědech svědků, jichž nabídlo se šest. Zřízenec Kimla, jenž vůz řídil, jest ve službách tramwaye již od roku 1881 a dosud zachovalý. — Za poučování dítek byla již přede dvěma lety požádána zemská školní rada oběžníkem, jehož příjem stvrdila a rozkaz dle něho udělila. Rozhovoru súčastnili se ještě pánové Hudl, dr. Baštýř (jenž interpeloval v příčině ochranného rámu) a Schrötter, jenž sdělil, že ponaučování dítek ve školách ohledně elektrických drah jest ve školním řádu obsaženo a vykonává se. Posléze podali pp. Zikan a Filip návrh, aby veškeré dopravní vozy opatřeny byly novým zdokonaleným ochranným rámem.

24./4. *Nedělní klid v obchodech.* P. městský radní Zikán podal vysvětlení ohledně svého vystoupení na schůzi obchodního pomocnictva, kdež ve své řeči podal toliko genesi jednání rady městské ohledně nedělního klidu v obchodech a nemluvil v tom směru, jak nesprávně v referátu jednoho listu uvedeno. Ve věci nedělního klidu rozpředla se debata při referátu z komise hospodářské spojené s přednesením protestu obchodního pomocnictva, které žádalo, aby původní usnesení rady městské ohledně nedělního klidu, jak o něm bylo ve zprávě z rady městské dne 17. t. m. referováno, bylo zrušeno a aby rada městská setrvala při usnesení schváleném přede dvěma lety a směřujícím k úplnému klidu nedělnímu. Bylo však konstatováno, že ani rada městská ani sbor obecních starších takového usnesení tehda neučinili, nýbrž podán byl toliko protest proti výnosu místodržitelskému, vydanému bez bez vyžádání vyjádření rady městské a beze zřetele na zájmy nejmenších živnostníků. Loňského roku pak podána byla místodržitelství žádost, aby nedělní klid upraven byl stejně v Praze i na venkově. Hospodářská komise po delší debatě schválila návrh p. obec. staršího Pinze, aby původní usnesení bylo revotováno a aby místodržitelství podáno bylo dobrozdání ve prospěch úplného celoročního klidu nedělního. Návrh tento však nebyl radou městskou schválen a usneseno čtrnácti hlasy proti třem, aby setrváno bylo při usnesení původním, učiněném na základě všestranných příprav a studií.

24./IV. *Regulace Botiče.* Sdělen přípis místodržitelství, kterým k žádosti rady městské, svého času podané, se sděluje, že místodržitelství, bude působiti

k tomu, aby regulace Botiče pojata byla do generálního plánu úprav řek na r. 1904—1912, a aby přiměřená částka za regulaci na dolním toku nahrazena byla obci pražské z fondu pro regulaci řek.

24./4. *Vojenské pohřby a komunikace.* P. městský radní Schrötter poukázal k tomu, že vojenské pohřby nejvíce vypravovány bývají z vojenské nemocnice na Karlově náměstí a ubírají se pak pravidelně ulicí Vodičkovou a Václavským náměstím. Ježto však ulice Vodičkova jest velmi důležita pro elektrické dráhy, které spojují různá nádraží, a opozdění následkem takových průvodů mívá velmi nemilé následky, navrhl, aby vojenské velitelství bylo požádáno, aby průvody ty ubíraly se ulicemi, kterými dráhy nejezdí, v uvedeném případě ulicí Žitnou a pak Štěpánskou neb Krakovskou.

24./4. *Ve prospěch Malé Strany.* Pp. měst. radní dr. Pinkas, Hubáček a Hudl poukázali na zlořád, trpěný policií na Malé Straně v ulici Lužické, kde jest vykřičená místnost. Neplecha tato jest tím větší, že ulice Lužická jest zejména v neděli velmi frekventována a na onu místnost docházejí všeobecné stížnosti. Navrhli proto, aby policejní ředitelství bylo požádáno, aby zlořád tento odstranilo.

28./IV. *Vyučování ve školách v zimních měsících.* Bylo sděleno, že pro okresní školní radu bude vypracován návrh, aby vyučování v prvých a druhých třídách obecných škol českých počínalo v zimních měsících až od 9. hod. dop. Při tom však bude učiněno opatření, aby místnosti školní byly otevřeny již od 8 hod. dopol. a také vytopeny a zároveň postaráno bude o dozor, tak aby dítky chudobných rodičů nalezly ve škole v čas bezpečný útulek.

28./IV. *Měšťanské školy.* Rada městská obrátila se svého času k zem. škol. radě se žádostí, aby obce předměstské upozorněny byly na zřízení nových měšťanských škol, aby na pražských školách návalu dětí předměstských bylo uvolněno. Zem. škol. rada odvolávajíc se k § 5. zák. z r. 1870 poukázala v odpovědi k tomu, že obce k tomu nemohou býti nuceny. Naproti tomu usneseno odpověděti k tomu, že zemská školní rada, starajíc se o rozvoj školství, měla by vyjednávání s příslušnými obcemi zahájiti, ježto je to na prospěch školství vůbec.

28./IV. *Kurs pro nápravu mluvy dítek nevýřečných.* Usneseno žádosti za přijetí do kursu pro nápravu mluvy dítky z předměstí zamítnouti, ježto v obcích tak velikých, jako jsou pražská předměstí, najde se dostatečný počet žáků k zařízení samostatného takového kursu.

28./IV. *Dary.* K uctění památky dra Riegra odvedeny byly fondu Marie Červenkové-Riegrové tyto dary: konceptními úředníky zemského výboru 140 K, úředníky zemské účtárny 121 K 60 h, od obce chotěbořské 50 K a od N. P. 70 K.

28./IV. *Nemanželské dítky.* V jedné schůzi sboru obecních starších učinil ob. st. p. Březnovský návrh, aby při vykazování náhrad za zrušená nadání sirotčí byly děti nemanželské stejně posuzovány s dětmi manželskými. Radě městské bylo sděleno, že se tak vždy dělo a dáno to chudinskému ředitelství i za další direktivu.

28./IV. *Zákaz prodeje fosforových sirek.* Městský rada p. dr. Holubovský urgoval vymáhání zákazu volného prodeje fosforových sirek, o čemž již dříve návrh učinil. Řečník poukazoval k tomu, že sněm říšský v Berlíně schválil zákon zakazující výrobu takových sirek.

28./IV. *Doplnění almanachu.* Pan městský rada dr. Holubovský navrhl opatření rejstříku osob, vyznamenaných medailleni městskými, při čemž zvláště mají být uvedeni ti, kteří obdrželi medaille výstavní, a ti, kteří je obdrželi za zásluhy, dále seznamu čestných měšťanů, a jmén vynikajících osob, na hřbitovech pražských pohřbených.

28./IV. *Městské museum.* Pan městský rada dr. Holubovský navrhl, aby kuratorium městského musea uvažovalo o zrušení vstupného do musea.

28./IV. *Hrob Karoliny Světlé.* Městský radní pan Hubáček navrhl zahájení přípravných prací k vyhledání nového hrobu na významném místě olšanských hřbitovů pro Karolinu Světlou — ač svolí-li rodina ku přenesení tělesných ostatků.

28./IV. *Povolené stavby.* Obch. a živn. komora v Praze předložila plány na stavbu nové své budovy na Josefském náměstí. Plány byly schváleny a stavba povolena. — Panu arch. Prokopu Teigemu byla povolena stavba čtyřpatrového domu průčelního a třípatrového příčního dvorního stavení v ulici Haštalské.

1./V. *Stavba stoky v Eliščině třídě.* Byl schválen projekt a náklad na stavbu stoky podél býv. kadetní školy na Josefském nám. a třídou Eliščinou. Se stavbou stoky této bude započato v polovici měsíce června, tak aby do konce měsíce října mohla být dokončena. V jiné době roční by se práce příliš protáhla a nebylo by možno ji s takovým prospěchem provésti. Ačkoliv následkem stavby té bude komunikace v Eliščině třídě poněkud stížena, lze přece očekávati, že závada nebude tak značná vzhledem k tomu, že jedna kolej elektrické dráhy zůstane volnou a spojení se sedmou části jest drahou z Malé Strany a zejména přes Štvanici výhodně opatřeno.

1./V. *Osvětlování Nebozízku.* Usneseno, aby elektrické osvětlování Nebozízku trvalo v měsíci květnu do devíti, od června do srpna vždy do 10 a v měsíci září do 8 hod. večer.

1./V. *Paroplavba do Roztok.* K návrhu p. Bukovského, učiněného v hosp. komisi, usneseno, požádati paroplavební společnost, aby na trati Praha-Roztoky užívala velikých parníků jako loni, a nikoli menších, aby nenastalo nebezpečí z návalu obecenstva.

1./V. *Zastávka dráhy v Jiřině.* Městský rada p. Schrötter navrhl, aby rada městská podporovala žádost obce Jiřiny a okolních obcí u ředitelství drah za zřízení zastávky.

1./V. *Lanová dráha na Letnou.* Správní radě elektrických podniků uloženo, aby radě městské podala zprávu o přeměně lanové dráhy na Letnou, jakož i aby pečovala o rychlé odstranění závad, vozbu zdržujících.

1./V. *Měšťanské školy.* Vzhledem k usnesení měst. rady, aby zem. škol. rada byla požádána za podporování zřizování nových měšťanských škol v předměstích, navrhl měst. rada p. Schrötter, aby zemský výbor byl požádán o urychlené podporování této akce, tak, aby již v příštím školním roce návalu předměstských dítek do pražských škol měšťanských bylo uleveno.

1./V. *Osobní.* Do výboru obec. nemoc. pokladny zvoleni byli noví zástupcové obce pražské, a sice do představenstva pp. ob. st. Russ a Kreutzer, za náhradníky pp. Havlíček a dr. Štych; do rozhod. výboru pp. měst. radní Vaníček a ob. st. Filip, do dozorčího výb. ob. st. p. Bulíř. — Statistická komise sdělila, že jejím předsedou byl zvolen obec. st. p. dr. Horáček, místopředsedy pp. prof. Bráf a Štěpánek.

1./V. *Jednota povltavská* zaslala radě městské pozvání ke plavbě po Vltavě ve dnech 24. a 25. května. Presidium rady městské bylo splnomocněno jmenovati a vyznačiti k tomu cíli delegáty.

5/V. *V úmrtní den Františka Palackého*, historiografa král. českého, bude dne 26. května k jeho hrobu vyslána deputace rady městské, sestávající z pp. městských radů Hubáčka a Voitla, jež na hrob položí palmovou ratolest. Okteto „Hlaholu“ bude požádáno, aby zpěvem přispělo ke zvýšení slavnosti. Při této příležitosti bude věnováno 50 K fondu Marie Riegrové-Palacké.

5/V. *Přijat byl protektorát* sjezdu českého učitelstva, pořádaného zemským ústředním spolkem jednot učitelských ve dnech 5. až 9. srpna t. r.

5/V. *Dráha na Hradčany*. Na vědomí vzata petice občanů hradčanských a obcí přilehlých za stavbu dráhy na Hradčany a do Hvězdy. O této záležitosti jedná správní rada elektrických podniků.

5/V. *Vyšší dívčí škola*. Schválen byl návrh dozorčí rady nad městskou vyšší dívčí školou, aby školní rok na této škole, jakož i na připravce končil letos dne 27. června. V létě budou na školní budově provedeny opravy nákladem 5000 K.

5/V. *Nocleh žactvu*. Za souhlasu okresní školní rady bylo vyhověno žádostem ředitelství zimní hospodářské školy v Rokycanech a ředitelství měšťanské i hospodářské pokračovací školy v Mnichově Hradišti za poskytnutí noclehu žákům těchto škol ve dnech hospodářské výstavy 14., 15. a 18. května t. r. Nocleh bude poskytnut ve škole na Karlově, ježto tamtéž jsou k disposici ložní potřeby.

5/V. *Závěť dra Fr. Lad. Riegra*. Usneseno, aby pro školní knihovny pražské, městskou knihovnu, archiv atd. bylo zakoupeno 120 exemplářů publikace „Závěť dra. Fr. L. Riegra“, vydané nakladatelským družstvem „Máje“.

5/V. *Ulice Kostečná*. Pan měst. r. Zikan žádal, aby v době nejbližší byla vydlážděna ulice Kostečná.

5/V. *O novém obvodu potravní daně v Praze*. Vzhledem k tomu, že zprávy o rozšíření obvodu daně potravní a o zavedení tarifu ve Vídni platného nabývají rázu pro poplatnictvo Velké Prahy znepokojujícího, navrhl m. r. pan Vaníček, žádati ministerstvo financí, aby dříve, než tato žáležitost dospěje k zákonodárnému projednání, sdělilo radě městské zásady, na základě kterých otázku potravní daně v Praze hodlá řešiti.

5/V. *Povolené stavby*. Povoleny byly: stavba domu na čp. 654—I., na stav. čp. 401 a 396—III., stavba třípatrového domu v assanační čtvrti vojtěšské č. 3, stavba třípatrového hotelu s divadelním sálem na čp. 121 a 110 v Libni: stavba domu s pekárnou na staveništi č. 8 v ulici Dušní.

5/V. *Osobní*. Do slavnostního výboru feriálních osad zvoleni za delegáty pp. m. r. Hubáček a obecní starší prof. Horáček. — Při slavnosti povýšení Vršovic z městyse na město dne 10. května budou radu městskou zastupovati pp. m. r. Jirousek a Zikan.

Z městské knihovny pražské.

Těchto dnů přesídlila městská knihovna z místností ve Spálené ulici do nových místností v čp. 98—I. na nároží Platnéřské ulice a Marianského náměstí, kde jest též městská veřejná čítárna. Uspořádání knihovny vyžadovati bude ještě delšího času, tak že na tu dobu nelze knih vůbec půjčovati. K vůli nutné revisi dlužno však vypůjčené knihy bezodkladně vrátiti; přijímají se v přízemí nových místností ode čtvrtka 7. t. m. v obvyklých hodinách, totiž v pondělí, ve středu a v pátek od 9 do 1. hod. s poledne, pak v úterý, ve čtvrtek a v sobotu od 3 do 7 hodin večer. V tutéž dobu vydá se na požádání zpět i záloha, složená na stvrzenku při zápisu do městské knihovny.

Městská spořitelna Pražská.

V měsíci dubnu 1903 bylo:

od 16.138 stran vloženo	K	6,782.157·33
od 7.242 stran vybráno	K	3.301.701·98
bylo tedy o .... více vloženo.	K	3,480.455,35
Zůstatek vkladů: koncem dubna 1903 ...	K	142,149.737·46

Vyhlášky a konkursy.

Slavným samosprávným zastupitelstvům v Čechách, na Moravě a ve Slezsku!

Od delšího času vyslovuje se ve veřejnosti naší přání, aby došlo k dalšímu objasňování doby husitské, v které národ Český tak závažný měl podíl na duchovních a opravných snahách v křesťanstvu, a aby toto objasňování umožnilo se kritickým vydáním pramenů, jež s hnutím tehdejším souvisí.

Mnoho, velmi mnoho v tomto směru učinili už slavní naši dějepiscové Palacký a Tomek, avšak přes to vše ještě mnoho učiniti zbývá, aby velká hřivna, kterou národ Český přispěl k pokroku civilisace, všestranně mohla býti zvážena a oceněna. Již dnes cizí národové věnují hnutí duchovnímu v Čechách ve XIV. až XVII. stol. zvýšenou pozornost a dochází k tomu — zajisté nikoli k velké cti českého jména — že cizé Akademie a spolky vydávají nám spisy Chelčického, Blahoslava, Komenského atd.

Akademie Česká, která v první řadě jest povolána, provésti tento velezásluhný, ano velkolepý podnik, činí v tom ohledu, co může, avšak její prostředky jsou v té míře obmezeny a k tolikerým i jiným úkolům vědeckým připoutány, že jí není možno v dohledné době vědecký podnik, který vyžadovati bude značných obětí hmotných a velkého úsilí pracovníků, přivésti k místu, pakli nedostane se jí z veřejných peněz mimořádné k účelu tomu podpory.

V sezení svém dne 14. března 1903 odbývaném učinila Akademie Česká usnesení, za které také rada král. hlav. města Prahy se přimlouvala, že podnikne vydávání „Sbírky pramenů českého hnutí náboženského ve XIV. a XV. století“, a to ovšem dle daných prostředků finančních a dle postupu předběžných bádání vědeckých a že za tím účelem založí zvláštní fond, z kterého by v první řadě se hradil náklad na tento vědecký podnik a do něhož by plynuly příspěvky témuž účelu věnované. Za tím účelem zvolila také Akademie Česká zvláštní komisi, které provedení díla uložila.

Rada král. hlav. města Prahy, uznávajíc plnou měrou důležitost této vědecké publikace a vítajíc, že touto cestou vyhoví se také pronesenému přání, aby spisy M. Jana Husi a současníků mistrových došly vesměs řádného uveřejnění, usnesla se, z prostředků obecních povoliti značnější příspěvek na r. 1903 k fondu za tím účelem při Akademii České zřízenému, je ochotna také i nadále podnik tento podporovati a přihlížejíc ke skutečné závažnosti jeho pro národ náš, odhodlává se tímto vyzvati slavná zastupitelstva samosprávných sborů, aby ráčila rovněž přiměřené příspěvky povoliti k zmíněnému fondu pro vydávání „Pramenů dějin českého hnutí náboženského ve XIV. a XV. století,“ jenž při Akademii České byl založen a tak umožnila vědecký podnik, který bude bohdá ke cti vědě a národu.

Rada král. hlav. města Prahy,
dne 21. dubna 1903.

Příspěvky k fondu shora uvedenému buďtež zasílány na adressu: „Česká Akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění“ v Praze-II., Václavské nám., budova zemského musea.

Konkurs. Č. j. 68.292 XVII. Při nadání vlasteneckého biskupa Jana Valeriána Jirsíka pro chudé žáky c. k. českého gymnasia v Českých Budějovicích obsadí se uprázdněné jedno místo nadační s ročním požitkem 240 K. Nárok na udělení jmenovaného nadání mají pilní chudí žáci studující c. k. českého gymnasia v Českých Budějovicích (původně biskupem Janem Valerianem Jirsíkem založeného), kteří jsou národnosti české, křesťanského vyznání a studují s dobrým prospěchem. Požitek nadační ponechá se nadanci po dobu studií na jmenovaném gymnasiu i po dobu studií na českých vysokých školách, pokud podmínky udělení nadání trvají budou. Právo ku propůjčení nadace této přísluší výboru spolku pro zřízení nadání Jirsíkova ku podpoře chudých žáků c. k. českého gymnasia v Českých Budějovicích po návrhu profesorského sboru tohoto ústavu. Kdož by o nadaci tuto ucházeti se chtěli, podejtež své žádosti opatřené listem křestním, úředním vysvědčením chudoby a zachovalosti, vysvědčením školním z posledního pololetí o dobrém prospěchu a pilnosti, dále dokladem, že jsou národnosti české a že studují na c. k. českém gymnasiu v Českých Budějovicích (původně biskupem Janem Valerianem Jirsíkem založeném) nejdéle *do 31. května 1903* v podacím protokole rady král. hlavního města Prahy, a sice buď přímo neb prostřednictvím ředitelství c. k. českého gymnasia v Českých Budějovicích.

Vyhláška. Č. j. 68.506. Aby prováděny byly předpisy zákona ze dne 9. října 1883, z. z. č. 22 z roku 1885, v příčině některých opatření ku zvelebení rybářství ve vnitrozemských vodách, jakož i ustanovení vyhlášení c. k. místodržitele pro království České ode dne 24. dubna 1885, č. 23 z. z., dále zákona ze dne 7. května 1891, z. z. č. 30, vyhlášení c. k. místodržitele pro král. České ze dne 18. dubna 1886, z. z. 33, ze dne 14. února 1887, z. z. č 10, ze dne 1. března 1894, č. 11 z. z., a vynesení c. k. místodržitelství ze dne 10. ledna 1890, č. 115.097 (sbírka normalií č. 679), uvádí se následující ve všeobecnou známost:

I. Nikdo nesmí ryby loviti, kdo není opatřen „lístkem rybářským“, dosvědčujícím, že jest oprávněn loviti ryby ve vodě, jíž se týče. (§ 10. zák. ze dne 9. října 1883, č. 22 z. z. z roku 1885, a zák. ze dne 7. května 1891, č. 30 z. z.) Jedině ku lovení ryb v rybnících aneb v jiných nádržkách bez rozdílu, zda-li jsou mezi ohraženými místnostmi anebo v širém poli, není majiteli toho kterého rybníka lístku rybářského zapotřebí. (Zák. ze dne 7. května 1891, č. 30 z. z.) Lístek rybářský vydává se vždy na jméno, a sice: majetníkům neb nájemníkům práva rybářského od politického úřadu okresního; třetím osobám od majetníků neb nájemníků práva rybářského; pro vody, v kterých dosud každý aneb všichni občané aneb obyvatelé některé obce smí loviti, od starosty pobřežní obce bez újmy zákonných ustanovení, jimiž se svým časem právo rybaření v takových vodách přikáže. Lístek rybářský platí na jeden rok.

II. V dobách hájení jest lovení ryb zakázáno a ryby, které by v čase tom dostaly se za živa v moc rybáře, musí od něho ihned s náležitou opatrností do vody zpět býti rozpuštěny. (§ 4. zákona ze dne 9. října 1883, čís. 22 z. z. z roku 1885, a článek I. místodržitelské vyhlášky ze dne 24. dubna 1885, čís. 23 z. z.) Doby hájení ustanoveny jsou pak následovně:

1. Ryby v letě se potírající: od 1. března do konce června: okoun, hořavka, bolen, jesen, jelec, lipan; od 1. dubna do 15. července: candát, sumec, parma, kleně, pražma; od 1. května do konce června: karásek (ustanovená doba hájení v příčině lovení kapra, jakož i zákaz prodeje ryby té jsou zrušeny vyhláškou místodržitelskou ze dne 18. dubna 1886, čís. 33 z. z.); od 1. června do konce srpna: lín; od 1. února do konce března: štika; od 1. března do konce července: jeseter; od 1. listopadu do 15 května: raci říční.

2. Ryby v zimě se potírající: od 15. září do konce prosince: losos (Trutta salar) a pstruh (Trutta Fario); od 1. listopadu do 2. února: mík (Lota vulgaris).

III. Ani prodávány ani v hostincích připravovány býti nesmějí (článek IX. místodrž. vyhlášky ze dne 24. dubna 1885, č. 23 z. z.) 1. Druhy ryb pod II. uvedené bez ohledu na původ jejich, jakož i raci, pokud trvají doby hájení tam uvedené. 2. V nižádném období ročním následující ryby, nedosahuje-li délka jejich od oka až k ocasní ploutvi nejméně míry, jak následuje, a sice:

losos	nemá-li	délky	50	centim.
pstruh	„	„	20	„
mík	„	„	25	„
lipan	„	„	20	„
candát	„	„	35	„
štika	„	„	35	„
úhoř	„	„	35	„
sumec	„	„	50	„
kapr	„	„	30	„
lín	„	„	20	„
karásek	„	„	15	„
pražma	„	„	25	„
bolen	„	„	35	„
parma	„	„	25	„
jelec (proudník)	„	„	25	„
okoun	„	„	20	„
jesen	„	„	20	„
klené (tloušť)	„	„	20	„

dále raci říční, kteří od oka ke konci ocasu nedospěli délky nejméně 10 centim. (Místodržitelská vyhláška ze dne 1. března 1894, č. 11 z. z.) Ustanovení toto nevztahuje se však k obchodu s rybím potěrem a rybí násadou.

IV. Dynamitu a jiných třaskavých látek, dále chebulí, vraních ok a podobných prostředků omamujících nesmí býti k lovení ryb býti užíváno. (§ 6. zákona ze dne 9. října 1883, čís. 22 z. z. z roku 1885). Rovněž jest zakázáno užívati střelných zbraní a bodců (vidlic). Dále jest zakázáno (článek III. vyhlášky místodržitelské ze dne 24. dubna 1885, čís. 23 z. z.): 1. Tlučení ryb pod ledem, pak vesměs ony způsoby chytání, kterými dno vod aneb jejich břehy výhony atd. se vyrývají neb vody se rozčeřují, aby ryby ze svých úkrytů byly vypuzeny aneb aby se voda zakalila. 2. Chytání ryb sítěmi za nočního času, t. j. v měsících dubnu až včetně do října od 9. hodiny večerní až do 4. hodiny ranní a měsících listopadu až včetně do března od 5. hodiny večerní až do 6. hodiny ranní. 3. Užívání sítí, vrší neb jiných podobných chytadel, jichž otvory (oka) jsou-li mokré, nejsou nejméně 25 milimetrů dlouhé a taktéž široké; konečně užívání saků. (Viz místodržitelskou vyhlášku ze dne 14. února 1887, čís. 10 z. z.) 4. Užívání broditelů a tenátek všeho druhu. 5. Užívání nočních lapaček. 6. Kladení prken a kolíků (brlení) na jezy. Obmezení v příčině šířky ok nevztahuje se na nářadí nejvýše 4 čtvereční metry velké a k chytání oněch druhů ryb, které vůbec nedosahují délky větší než 13 centimetrů.

V. Přestupky těchto zákonů a předpisů na základě jich vydaných trestají se, pokud nelze v té příčině užíti obecného zákona trestního, od politických úřadů peněžitou pokutou desíti až sto, po případě dvě stě korun, neb trestem vězení od 1 až do 20 dnů, při čemž ryby proti předpisům chycené a přístroje rybářské proti předpisům užívané prohlášeny budou za propadlé. (§ 16. zákona ze dne 9. října 1883, č. 22 z. z. z roku 1885.) Magistrát král. hlavn města Prahy, dne 8. dubna 1903. Starosta: JUDr. *Vladimír Srb.*

Vyhláška. Č. j. 662.210—II. A. Obec Pražská zadá zabezpečení sedmého pilíře mostu Karlova caissonem sedmidílným. V plány a podmínky nahlédnouti lze v městském úřadu stavebním (v budově městské pojišťovny), kdež oferentům opis podmínek a blankety rozpočtu a cenníku budou vydány. Oferty přijímá podací protokol městské rady v radnici Staroměstské do 19. května 1903 do 11 hod. dopolední. Vadium 15.000 K dlužno složiti den před podáním oferty.

C. k. místodržitelství v Čechách. Čís. 76.026.

Vyhlášení císař. král. místodržitelství v Praze ze dne 18. dubna 1903, č. 76.026, jež týká se dovozu masa a masného zboží do Německé říše.

Německým říšským zákonem ze dne 3. června 1900, z. ř. č. 547, o prohlídce jatečného dobytka a masa, a prováděcími nařízeními, jež k tomuto zákonu byla vydána, učiněna byla následující opatření v příčině dovozu masa a masného zboží do Německé Říše: Dle prvního, od 1. října 1900 platného odstavce § 12. jmenovaného zákona zakázán jest do celního tuzemska dovoz masa v krabicích neprodyšně uzavřených nebo v podobných nádobách, uzenek a jiných smísenin ze sekaného masa. Od 1. října 1902 jest dále zakázán dovoz masa, na které bylo upotřebeno jedné z následujících látek anebo přípravku, který látky takové obsahuje: *a)* bórová kyselina a její soli; *b)* formaldehyd; *c)* hydroxydy a uhličitany žíravin a žíravých zemin; *d)* kyselina siřičitá a její soli, jakož i sirnatany; *e)* salicylová kyselina a její sloučeniny; *f)* fluorovodík a jeho soli; *g)* chlorečnany; *h)* barviva všeho druhu, avšak bez újmy jich upotřebení k barvení margarinů na žluto a k barvení střev uzenek, pokud upotřebení toto neodporuje jiným předpisům (§ 21. zákona a § 5. oddílu *d)* prováděcích nařízení k tomuto zákonu) Dnem, kdy shora jmenovaný zákon nabude úplné platnosti, totiž 1. dubna 1903, nabývá platnosti také zákaz dovozu psího masa, jakož i připraveného masa z koní, oslů, mezků, mulů neb jiných zvířat z rodu jednokopytníků (usnesení spolkové rady ze dne 10. července 1902). Dle ostatních ustanovení § 12., jakož i dle § 14. zákona a dle §§ 5., 6., 7. a 9. shora uvedeného oddílu prováděcích nařízení smí dovážeti se do celního tuzemska čerstvé maso, opatřené předepsanými průvodními listinami, jen tenkráte, jsou-li těla zvířat celá, jež, co se týče hovězího dobytka, vyjma telata, a co se týče vepřů, mohou býti na půlky rozdělena. Za telata platí dobytčata o váze menší 75 *kg*. S těly zvířat musí pohrudnice a pobřišnice, plíce, srdce, ledviny, u krav také vemeno s příslušnými žlázami mizními býti v přirozené souvislosti. Rozpoltěná zvířecí těla musí vedle sebe býti zabalena a opatřena značkami a čísly, dle nichž beze všeho pozná se, že půlky ty k sobě náležejí. U hovězího dobytka, vyjma telata, musí také hlava nebo dolejší čelist se žvýkacími svaly, u ve řů také hlava s jazykem a hrtanem v přirozené souvislosti s těly zvířat býti dovážena; chyběti smí mozek a oči. U hovězího dobytka smí dopravena býti hlava od těla zvířete oddělená, jsou-li hlava a tělo zvířete tak značkami nebo čísly opatřeny, že souvislost beze všeho poznati lze. U koní, oslů, mezků, mulů a jiných zvířat z rodu jednokopytníků musí mimo pohrudnice a pobřišnici, plíce, srdce, ledviny a příslušné mízní žlázy také hlava, hrtan a průdušnice, jakož i celá kůže aspoň na jednom místě býti s tělem ještě v přirozené souvislosti. Maso takové smí se dovážeti pouze pod označením v jazyku německém, dle něhož poznati lze, že jest to koňské maso (§ 18). Nasolené maso, vyjma šunky, slaninu a střeva, smí do celního tuzemska se dovážeti toliko,

neobnáší-li váha jednotlivých kusů méně nežli 4 *kg*. Maso uzené, které bylo před tím soleno, pokládá se za maso nasolené. Co se týče masa, které přichází v drobném pohraničném obchodu, jakož i v tržním obchodu, platí předpisy §§ 12. a 13. zákona jakož i příslušné předpisy prováděcích nařízení pokud zemské vlády nepřipustí výminek. Za dovoz nepokládá se po rozumu zákona bezprostřední průvoz za celního úředního průvodu nebo za celního uzavření, při dopravě poštovní také bez těchto kontrolních prostředků; maso provážené nepodléhá úřednímu vyšetření (§ 10. prováděcích nařízení). Dle § 13. zákona smí maso býti dováženo pouze skrze určité celní úřady, kde podrobeno bude úřednímu vyšetření za spolupůsobení celního úřadu. Dle vyhlášení ze dne 30. května 1902 nařídila spolková rada, že do celního tuzemska smí se dovážeti maso pouze skrze následující celní úřady:

A. Provincie Slezsko: *a)* Stanice, ve kterých dovoz se připouští: 1. Prus.-Herby, vedlejší celní úřad I; 2. Bytom, Horní Slezsko, celní výpravna; 3. Myslovice, hlavní celní úřad; 4. Katovice, vedlejší celní úřad I; 5. Bohumín, vedlejší celní úřad I; 6. Ziegenhals, vedlejší celní úřad I; 7. Mittelwalde, hlavní celní úřad; 8. Liebau, hlavní celní úřad; 9. Seidenberg, vedlejší celní úřad. *b)* Stanice, kde děje se vyšetření: Bytom, Horní Slezsko, celní výpravna, maso čerstvé; Myslovice, hlavní celní úřad; Katovice, vedlejší celní úřad I; Bohumín, vedlejší celní úřad; Vratislav, hlavní berní úřad I; Hlohov, hlavní berní úřad.

B. Bavorsko: *a)* Stanice, ve kterých dovoz se připouští: 1 Aš v Čechách, vedlejší celní úřad I; 2. Cheb, vedlejší celní úřad I; 3. Brod n. lesy, hlavní celní úřad; 4. Simbach, hlavní celní úřad; 5. Pasov, hlavní celní úřad; 6. Solnohrady, vedlejší celní úřad I; 7. Kufštejn, vedlejší celní úřad I; 8. Lindava, hlavní celní úřad. *b)* Stanice, kde děje se vyšetření: Cheb, vedlejší celní úřad I, čerstvé maso; Brod n lesy, hlavní celní úřad; Simbach, hlavní celní úřad; Pasov, hlavní celní úřad; Solnohrady, vedlejší celní úřad I, čerstvé maso; Kufštein, vedlejší celní úřad I, čerstvé maso; Lindava, hlavní celní úřad; Augšpurk, hlavní celní úřad; Brod, hlavní celní úřad; Hof, hlavní celní úřad; Kaiserslautern, hlavní celní úřad; Landau, hlavní celní úřad; Landshut, hlavní celní úřad; Ludwigshafen n. R., hlavní celní úřad; Mnichov I, hlavní celní úřad; Mnichov II, hlavní celní úřad; Norimberk, hlavní celní úřad; Řezno, hlavní celní úřad; Rosenheim, hlavní celní úřad; Würzburk, hlavní celní úřad.

C. Království Saské: *a)* Stanice, ve kterých se dovoz připouští: 1. Podmokly, vedlejší celní úřad I; 2. Děčín, vedlejší celní úřad I; 3. Warnsdorf, vedlejší celní úřad I, čerstvé maso; 4. Žitava, hl. celní úřad; 5. Žitava, vedlejší celní úřad II, čerstvé maso, před Žitavou; 6. Reitzenhain, vedlejší celní úřad I; 7. Voitersreuth, vedlejší celní úřad I. *b)* Stanice, kde děje se vyšetření: Podmokly, vedlejší celní úřad; Děčín, vedlejší celní úřad I; Warnsdorf, vedlejší celní úřad I, čerstvé maso; Žitava, hlavní celní úřad; Drážďany, hlavní celní úřad I; Kamenice, hlavní celní úřad; Lipsko, hlavní celní úřad I; Plavno, hlavní celní úřad; Cvikov, hlavní celní úřad; Riesa, celní výpravna u přístavu; Glauchau, berní úřad.

D. Wirtembersko: *a)* Stanice, ve kterých dovoz se připouští: 1. Friedrichshafen, hlavní celní úřad. *b)* Stanice, kde děje se vyšetření: Friedrichshafen, hlavní celní úřad; Štutgart, hlavní celní úřad; Heilbronn, hlavní celní úřad; Ulm, hlavní celní úřad. Dále nařídila spolková rada vyhlášením ze dne 30. května 1902, že dovoz zásilek poštou docházejících smí díti se všemi pohraničními stanicemi a že spolkové vlády jsou zmocněny, aby dovoz a vyšetření masa na jednotlivých jmenovaných místech omezily na určité dny. Maso, které není sice určeno k lidskému požívání, které ale k účelu tomu užito býti může, lze dle § 17. zákona, bez vyšetření k dovozu připustiti, bylo-li učiněno nepotřebným k požívání lidmi. Předpisy §§ 12. a 13., jakož i příslušných odstavců prováděcích nařízení platí také v příčině sobů a černé zvěře, a sice tím způsobem, že zvířata prve jmenovaná jsou na roveň postavena hovězímu dobytku, a zvířata posledně jmenovaná vepřům. Jiná zvěřina včetně teplokrevných mořských zvířat, jakož i zvěř pernatá nepodléhají ani omezením při dovozu, ani §§ 12. a 13. zákona, ani úřednímu vyšetření při dovozu; totéž platí i v příčině masa, které kdo veze s sebou pro potřebu na cestě. Bůvolové podléhají témže předpisům jako hovězí dobytek. S masem atd., jež při vyšetření bylo shledáno závadným, budiž bez újmy dalších opatření, která nařízena budou v základě zvěropolicejních nebo trestních ustanovení takto naloženo:

I. Čerstvé maso. Neškodným způsobem buďtež odstraněna: *a)* všechna zvířecí těla dotyčných zásilek, pokud dle společného původu, způsobu dopravy, anebo jiných okolností lze za to míti, že stalo se přenesení nakažliviny, byť i pouze na jednom těle jevil se mor hovězího dobytka, sněť slezinná, sněť chřastavá, nákaza hovězího dobytka, mor vepřů, nákaza vepřů, neštovice, ozhřivka anebo kdyby bylo odůvodněné podezření některé z těchto nemocí. *b)* jednotlivá těla zvířecí, jde-li o vzteklinu, červenku vepřů, septicaemii, pyaemii, horečku texaskou, červenku nebo je-li odůvodněné podezření jedné z těchto nemocí. Dále když dokáží se u vepře trichiny anebo větší počet uhrů u hovězího dobytka a vepřů. *c)* změněné části, pokud nejde o případy shora uvedené, při vyskytování se jednotlivých zvířecích cizopasníků na člověka nepřenosných, ve střevech, při místním onemocnění aktinomykosou, při tuberkulose jsou-li změněny pouze mízní žlázy na kořenu plic a v bránici anebo na některém z obou míst a jsou-li tuberkulosní ložiska méně objemná a suchá, sesýrovatělá nebo zvápenatělá; objeví-li se, že právě uvedené mízní žlázy jsou tuberkulosní, buďtež zničeny také plíce; při plicní nákaze neb odůvodněném podezření této nemoci a konečně při povrchní a nepatrné hnilobě a podobných pochodech rozkladných, je-li na mase hmyz a při nepatrném pošpinění. Na místě neškodného odstranění masa může nastoupiti odmítnutí, leží-li stanice, kde prohlídka vykonána a kde maso závadným bylo shledáno, v cizozemsku. Z dovozu buďtež vyloučena: *a)* všechna zvířecí těla dotyčné zásilky, o kterých za to míti lze, že nakažlivina byla na ně přenesena, byť i jen u jediného zvířecího těla šlo o slintavku a kulhavku anebo odůvodněné podezření jedné z těchto nemocí při plicní nákaze nebo při podezření plicní nákazy po neškodném odstranění změněných částí; *b)* všechna ostatní závadnými shledaná zvířecí těla: *a)* neodpovídá-li zboží údajům v průvodních listinách: *b)* svědčí-li jakost masa o špatné výživě zvířete; *c)* jeví li maso nápadné odchylky v příčině barvy, vůně, chuti a konsistence anebo obsahuje-li cizorodé částky; *d)* utrpělo-li maso na své způsobilosti k požívání hnilobou, splesnivněním, hmyzy, pošpiněním nebo podobně anebo byl-li do něho vzduch nafoukán: *e)* jsou-li mízní žlázy zduřeny s výlevy krevními nebo bez nich, jsou-li sesýrovatělé nebo zvápenatělé; *f)* jde-li o tuberkulosu neb odůvodněné podezření této nemoci a *g)* jsou-li dokázány jednotlivé uhry (u hovězího dobytka Cysticercus inermis, u vepřů Cysticercus cellulosae).

II. Připravené maso, vyjma tuky. Neškodným způsobem buďtež odstraněny: *a)* všechny k dotyčné zásilce náležející balíky když i na jediném kuse masa jeví se okolnosti shora pod I. čerstvé maso, odst. *d)* uvedené; *b)* jednotlivý balík, dokáže-li se na kuse masa, co shora uvedeno bylo pod I. čerstvé maso odstavec *b)* (vyjma vzteklinu); *c)* jednotlivý kus masa, dokáží-li se v něm trichiny neb uhry; *d)* změněné části při povrchní a nepatrné hnilobě a podobných rozkladných pochodech, při nepatrném pošpinění a je-li na něm hmyz. Také zde může na místě neškodného odstranění nastoupiti odmítnutí, když stanice, v které prohlídka vykonána a kde zboží závadným shledáno, leží v cizozemsku. Z vývozu buďtež odmítnuty: *a)* Celý balík, když 1. zboží nevyhovuje udajům průvodních listin a podmínkám dovozu; 2. byla-li v balíku nalezena střeva, na kterých jeví se chorobné změny, zvláště výlevy krevní, uzly a vředy; 3. jde-li ze všech z balíku vyňatých okázek na jevo, že maso není úplně prosoleno, provařeno atd.; 4. jeví-li se byť i jen na jediném kuse masa příznaky plicní nákazy nebo slintavky a kulhavky neb odůvodněné podezření jedné z těchto nemocí. *b)* jednotlivý kus masa, nevyhovuje-li jiným podmínkám dovozu a jeví-li se býti povážlivým v ohledu zdravotním a zvěropolicejním. Tuk připravený budiž odmítnut, nevyhovuje-li požadavkům při předběžné a hlavní zkoušce naň kladeným. Shledáno-li zboží závadným, protože průvodní listiny chyběly, anebo byly nedostatečné, může od odmítnutí se upustiti, dodají-li se dodatečně náležité doklady. Maso odmítnuté budiž označeno barevným kolkem. Maso, které bylo odmítnuto nebo dobrovolně zpět vzato, může býti k dovozu připuštěno, má-li ho býti upotřebeno k jiným účelům nežli k požívání lidmi V případě tomto budiž maso pro požívání lidmi nepotřebným učiněno, a to v cestě továrního spracování vhodnými kontrolními opatřeními, anebo hlubokými zářezy a na to upotřebením vápna, dehtu nebo oleje, kamenouhelného dehtu (karbové kyseliny, kresolu), u tuků také upotřebením louhu, petroleje nebo rosmarinového oleje. Maso, při kterém neshledáno závady, budiž stanicí, kde prohlídka se koná, označeno jako způsobilé k požívání lidmi a budiž jako takové rovněž opatřeno přiměřeným barevným kolkem. Proti tomu, byla-li stanicí ohledací učiněna závada při zkoušce namátkou, jakož i proti ostatním závadám, v příčině kterých rozhoduje policejní úřad, může strana v jednodenní lhůtě po svém zpravení podati stížnost. Tento právní prostředek budiž v prvním případě ohlášen u stanice ohledací a má k návrhu stěžovatele v zápětí poodložení dalšího vyšetření; v poslednějším případě budiž ohlášen u policejního úřadu a má vždy účinek odkládací. O stížnosti rozhoduje vyšší úřad, jejž zemská vláda označí, a to, pokud právní prostředek směřuje proti technickému dobrému zdání, po vyslechnutí aspoň jednoho dalšího znalce. Výlohy vznikající neodůvodněnou stížností nésti jest stěžovateli. Což se dle vynesení c. k. ministerstva vnitra ze dne 30. března t. r., čís. 54.200, vůbec vyhlašuje. *Od c. k. místodržitelství pro Čechy.* V Praze, dne 18. dubna 1903.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika“ závod tiskařský a vydavatelský v Praze, na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 10./11. V PRAZE, dne 6. června 1903. Ročník X.

Rada městská.

8./V. *Repraesentační dům.* Předneseny byly společné návrhy komise technické a poroty, jež posuzovala plány na representační dům obecní. Dle těchto návrhů rada městská schválila doplnění stavebního programu (ve kterémž mezi jiným vyloučena gotika vzhledem ke slohu Prašné věže a uloženo dbáti rázu staveb pro Prahu charakteristických). Architekti, jichž projekty byly poctěny odměnami po 2000 k s výhradou schválení sboru (pp. Dryák a Amena, Pospíšil a Balšánek) budou požádáni, by vypracovali za honoráře po 2000 k do dvou měsíců nové skizy na základě upraveného stavebního programu.

8./V. *Justiční palác.* Usneseno, aby ministerstvům vnitra a spravedlnosti byla podána urgence v záležitosti stavby justičního paláce.

12./V. *Novostavby.* Povoleny byly: stavba třípatrového domu na stav. č. 3a ve skupině XXXVII. as. obv. na nároží ulice Vojtěšské a na Struze, stavba čtyřpatrového domu na stav. č. 1 ve skupině C č. p. 654-I. na nároží ulice Celetné a nové příčné, stavba třípatrového domu na stav. č. 2 rozd. domů č. p. 396-401-III. na Újezdě a stavba třípatrového průčelního stavení a přízemního dvorního na stav. č. 4 ve skupině XXXVII. as. obv. u sv. Vojtěcha.

12./V. *Pro knihovny učitelské.* Usneseno zakoupiti pro učitelské knihovny všech měšťanských (českých) škol pražských po 1 exempláru Körbrova díla „Kronika královského hlav. města Prahy".

12./V. *Zdravotní okresy.* Schváleno denitivní rozdělení VII. části na 3 zdravotní okresy.

12./V. *Hřbitovy.* Usneseno urychliti jednání pro získání pozemků pro zvláštní hřbitov na levém břehu vltavském.

15./V. *Dar z Paříže.* Prefekt sekvanský spolu s presidentem municipální rady pařížské zaslal městu Praze úplnou sbírku nádherných dějepisných publikací města Paříže, jež pro svoji úplnost a vzácnost jest znamenitým obohacením sbírek Prahy. Sbírka čítá 30 děl o mnoha objemných svazcích, mezi nimiž jsou mnohé bohatě illustrovány. Na odvděčenou, jakož i na znamení sympatií usneseno zaslati pařížské prefektuře pro Paříž darem přední spisy týkající se české Prahy, král. Českého a českého umění. Knihy Paříži darované budou umístěny ve zvláštní skříni v městském archivu.

15./V. *Sjezdu centrálního spolku pro plavbu říční* v Mannheimu v měsíci září súčastní se jménem městské rady p. nám. inž. Neubert a m. r. p. Gregor.

15./V. *Činžovní daň.* Klub svobodomyslných lidových poslanců českých ve Vídni sděluje, že vláda slíbila svolati v brzku anketu ohledně upravení činžovní daně a sice tak brzy, aby na podzim mohla předložiti návrh zákona na nové upravení daně činžovní. — Městská rada podala svého času ministeriu financí žádost za snížení výměry domovní daně činžovní pro město Prahu. Výnosem z 18. března 1903 sděluje ministerstvo financí, že vzhledem k ustanovení zák. ze dne 21. července 1902 nelze reformu domovní daně činžovní „odděleně" provésti.

15./V. *Mostné.* Přijat návrh hospodářské komise, aby v souhlase s obcí smíchovskou po dobu noční (která se stanoví přiměřeně roční době) zastavilo se vybírání mostného na lávkách u spojovacího mostu Kr. Vyšehrad-Smíchov.

19./V. *Novostavby.* Povoleny byly: stavba třípatrového domu na stav. č. 2. rozd. čp. 464/1 v ulici Plynární paní Kurcové; stavba třípatrového domu na staveništi č. k. 269/7 - VIII. v ulici Grégrově manželům Burešovým.

19./V. *Okresní lékaři* žádali, aby dva z nich povoláni byli do městské zdravotní komise; k žádosti této bude vzat zřetel až — dle statutu komise — dojde mandát nynějších jejích členů stojících mimo sbor obecních starších.

19./V. *Péče o skrofulosní dítky.* Do sanatoria MUDra Hamzy v Luži k léčení dítek skrofulosních vypraveno bude péčí obce Pražské deset dítek.

19./V. *Pošumavská jednota.* Pan městský radní Schrötter tlumočil díky, které radě městské vysloveny byly na valné hromadě Národní jednoty pošumavské za subvenci i veškerou laskavost, jednotě zastupitelstvem obecním prokazovanou, jakož i prosbu za další zachování této přízně.

19./V. *Slavnost v Petrohradě.* Pan starosta dr. Srb obdržel z Vídně zaslané pozvání k slavnosti dvoustého výročí založení města Petrohradu, která bude odbývána dne 20. května t. r. Vzhledem ke krátkosti času nelze pomýšleti na vyslání poselstva k této události. Bude proto zaslán blahopřejný přípis.

19./V. *Prohlídky kanalisace.* Usneseno, aby na příště byla korporacím povolována prohlídka prací kanalisačních jen v tom případě, když spolky samy budou hraditi náklad režijní, způsobený osvětlováním a průvodem.

22./V. *Plány na repraesentační dům.* K žádosti spolku architektů a inženýrů svoleno bylo k tomu, aby projekty na stavbu obecního domu uveřejněny byly v časopise spolkem vydávaném, vymůže-li si spolek též svolení autorů.

22./V. *Zadání prací.* Na stavbu hlavního sběrače stokového č. III. od třídy Mikulášské až k ulici Anenské přijata oferta p. Šafaříka. — Dodání kameninových žlabů stokových zadáno západočeské továrně na kaolinové zboží; dodání železných rámů pro tunelování stok firmě Fanta a Jireš.

26./V. *Prohlídka vychovatelny Olivových.* Vyhověno bylo žádosti, aby žactvu V. třídy c. k. české státní reálky na Malé Straně povolena byla prohlídka vychovatelny Olivových.

26./V. *Osvětlení.* Schválen byl potřebný náklad na upravení veřejného osvětlování v ulici Valentinské, kdež zřízeno bude šest nových svítilen.

26./V. *Dar.* Rodina bývalého starosty E. ryt. Skramlíka věnovala k uctění zesnulého 200 korun pražské chudině: za dar vysloveny díky a bude o něm učiněno sdělení sboru obecních starších.

26./V. *Mikulášská třída.* Pan městský rada Zikan žádal, by elektrické osvětlení třídy Mikulášské bylo v nejbližší době uskutečněno, což panem místopředsedou elektrických podniků městským radním p. Hudlem bylo přislíbeno.

26./V. *Díkuvzdání.* Usneseno vysloviti díky ředitelstvu Národního divadla za účinkování operního sboru sboru při pohřbu bývalého starosty Emiliana rytíře Skramlíka a při smuteční mši.

26./V. *Mostné.* Schválen byl návrh p. náměstka inž. E. Neuberta, zaříditi vybírání mostného na mostě libeňském na zkoušku tak, by vybíráno bylo toliko na jedné straně.

26./V. *Nemocnice Milosrdných bratří.* K návrhu pana měst. radního Němečka vyslovila městská rada konventu Milosrdných bratří v Praze své politování nad tím, že v jeho nemocnici byli za primáře ustanoveni lékaři neznalí českého jazyka, a protestovala proti takovémuto znemožňování ošetřování českých nemocných. Na to odpověděl konvent, že primáři nemocniční jsou mocni češtiny a že mimo české lékaře již dříve ustanovené, byli jmenováni dva čeští lékaři ordinujícími (dr. Kessler a dr. Hoffmann). Tento přípis byl sdělen městskou radou spolku českých lékařů, který odpověděl, že informace konventem podaná jest nedostatečná; požadavkům českého lékařstva nebylo vyhověno, ježto jmenovaní čeští lékaři mají býti sekundárními, podřízenými, a že nabízené jim místo prozatím nepřijmou, uznávajíce stanovisko spolku českých lékařů. České lékařstvo spokojí se se spravedlivou úpravou, budou-li v nemocnici ustanoveni dva čeští učitelé universitní. Po přímluvě pana městského radního dra Štycha, aby rada městská i nadále lékaře české podporovala v hájení jich zájmů, usnesla se tato sděliti konventu Milosrdných bratří, že setrvává na svém protestu.

29./V. *Daň z ručních vozíků.* Svého času učiněn byl návrh, aby zvýšen byl poplatek z dvoukolových vozíků s ohledem na to, že jimi nejvíce jsou poškozovány chodníky. Návrh ten projednávala finanční komise, jež jej nedoporučila k schválení, ježto by daní takovou postiženi byli menší živnostníci, kteří ponejvíce jsou držiteli takovýchto vozíků. Městská rada přistoupila k návrhu finanční komise.

29./V. *Koupě Rokosky.* Schváleno učiniti sboru obecních starších návrh, aby zakoupena byla k účelům obecním usedlost Rokoska v Libni.

29./V. *Ulice Na Slupi.* Ministerstvem schválena byla smlouva kláštera Alžbětinek s obcí pražskou ohledně prodeje pozemku k ulici „Na Slupi“. Vzhledem k tomu přimlouvali se městští radní Schrötter, Vaníček a Němeček, aby nyní bylo konečně přikročeno k definitivní úpravě ulice Na Slupi; bylo schváleno, aby v tom směru zavedeny byly přípravné práce.

29./V. *Stará rychta.* Pan městský radní dr. Kühn přimlouval se opětně za nové studie a přípravné práce, směřující k přestavbě Staré rychty k účelům obecním, zejména tržnice, k čemuž jednak místo to je zvláště spůsobilé, jednak aby vyhověno bylo citelné potřebě.

29./V. *Nedělní klid.* Od rozličných korporací podáno bylo četně žádosti sboru obecních starších, aby zrušil usnesení městské rady ohledně nedělního klidu a schválil pozdější návrh hospodářsdé komise. Usneseno, aby tato podání odevzdána byla k bedlivé úvaze sociální komisi.

29./V. *Zadání prací.* Práce pro přístavbu školy u sv. Jiljí zadány tímto způsobem: Práce zednická a kamenická Bohumilu Libánskému, kamenická Ferdin. Paloušovi, sklenářská Čeňku Brambergrovi, natěračská Al. Kučerovi, zámečnické Jos. Rydrychové, tesařská J. Chroustovi, klempířská Alb. Mužíkovi, pokrývačská Vojtěchu Javůrkovi, malířská Janu Hlaváčkovi, truhlářská Boženě Mickové, dodání travers Č. Vladykovi a Vomáčkovi. — Práce pro stavbu palmového sklenníku v Rajské zahradě zadány takto: Práce zednická a nádennická Františku Schlaffrovi, sklenářská Čeňku Brambergrovi, kamenická Janu Plíhalovi; na práce strojnické bude vypsáno nové ofertní řízení.

29./V. *„Pražské ghetto.“* Usneseno, aby pro městský archiv a městské museum zakoupeno bylo dílo „Pražské ghetto“ vydané „Unií.“

29./V. *Pražský plakát.* K upozornění „Manesa,“ že ceny určené k soutěži na získání pražského reklamního plakátu jsou nízké, navrhla tisková komise, aby byly zvýšeny na 600, 400 a 200 K. „Manes“ a Jednota výtvarných umělců budou požádány, aby do poroty k této soutěži vyslaly své zástupce.

29./V. *Prohlídka tunelu Vyšehradského.* „Sokolu“ v Praze-VI. uděleno svolení k prohlídce stavby tunelu Vyšehradského.

29./V. *Votivní desky na mostě Františkově.* Dle původního návrhu schváleno bylo nyní provedení votivních desk na výběrčích domcích na mostě císaře Františka. Dvě desky budou obsahovati data osobní, dvě desky data technická. Znění desk bylo sestaveno p. inž. Herainem; provedeny budou v bronzu a práce zadána firmě Bendelmayer a Červenka.

29./V. *Péče o dítky skrofulosní.* Do Terstských lázní pro dítky skrofulosní vypraveno bylo dne 29. května t. r. 40 dítek v průvodu lékaře p. dra Procházky vůdce, průvodce a dvou ošetřovatelek, kteréžto dvě poslední s dítkami v lázních setrvají. Dne 30. května t. r. vypraveno 10 dítek do sanatoria dra Hamzy v Luži. Česká kolonie dítek v Terstu obmyšlena laskavými dobrodinci vlídnými dary; knihkupec, ob. st. p. F. A. Urbánek věnoval 102 českých zábavních knih pro mládež, které v závodě jeho bratra p. Ferd. Urbánka zdarma byly svázány; knihkupec pan Stýblo věnoval 56 zábavných knih pro mládež a pan Brandeis, majitel závodu hračkářského v Havířské ul. množství cenných hraček. Usneseno, aby dárcům vysloveny byly písemně díky.

29./V. *Koupeliště koní na Malé Straně.* Pp. městští radní Hudl, dr. Pinkas a Hubáček navrhli, aby z řečiště Vltavského v místech od Lávky u domů Jechenthalových až ke mlýnům Odkolkovým, kde plaví se koně z celé Malé Strany byly odstraněny kameny a balvany za souhlasu úřadu navigačního. Návrh schválen a provedení uloženo komisi náplavkové a úřadu hospodářskému.

29./V. *Okružní dráha v Praze-VII.* Pan městský radní Seifert poukázal k tomu, že po tři měsíce jsou již obcí provedeny veškery práce komunikační pokud

souvisejí se zřízením okružní dráhy od přístavu k nádraží v Holešovicích, že však vláda stále váhá s přikročením k provedení tohoto důležitého podniku. Obec vykonala v tom směru velice mnoho, zejména též v ohledu socialním a jest třeba, aby nyní vláda vykonala svůj podíl. Žádal proto, by na uspíšení stavby bylo se vším důrazem naléháno. Předsedající náměstek starostův p. inž. Neubert podal v tom směru zprávy, kterých nabyl osobní intervencí, směřující v ten smysl, že počátkem července bude počato s výkupem pozemků, načež ihned přikročí se ke stavbě.

29./V. *Plány polohy.* Pp. městští radní Seifert a dr. Pinkas naléhali na dosažení definitivních plánů polohopisných jednak pro Holešovice, jednak pro Malou Stranu. V tom směru přislíben byl panem předsedajícím náměstkem E. Neubertem brzký příznivý výsledek.

2./VI. *Povolené novostavby.* Panu Al. Vavroušovi byly povoleny stavby domů na parc. č. k. 593/10 a 593/11 v Praze VIII. „na Čihadle.“ Panu staviteli Šulcovi povolena byla stavba domu na stav. č. k. 169/10 a 662/14 ve Škroupově ul. v Praze VII.

2./VI. *Právo měšťanské.* Panu Frant. Součkovi, kováři v čp. 624—II. uděleno bylo právo měšťanské.

2./VI. *Nádraží na Vyšehradě.* Pp. měst. radní Schrötter, Němeček a Vaníček poukázali na četné nedostatky nádraží vyšehradského, jež byly předmětem již častých stížností, na nedostatečné jeho rozměry a neupravenou cestu k němu a žádali, aby vzhledem k tomu, že toto nádraží je obecenstvem hojně používáno, podniknuty byly všemožné kroky, směřující k úpravě a přiměřenému jeho rozšíření.

2./VI. *Petice.* Pan obecní starší prof. dr. Horáček předložil návrh petice k poslanecké sněmovně rady říšské pro úlevy daňové pro novostavby dílen živnostenských; návrh ten schválen a petice bude tím způsobem podána.

2./VI. *Do kuratoria Náprstkova průmyslového musea* za zemřelého dra Riegra zvolen byl p. stát. rada v. v. Alois Kašpar.

2./VI. *Spojení I. a II. části.* Zvláštní komisi presidiální odevzdáno bylo jednání o spojení Starého Města s Josefovem, resp. o novém rozdělení okresů a úpravě katastrálních hranic.

2./VI. *Z komise pro pojmenování ulic.* Přednesen byl zápis o schůzi komise pro pojmenování ulic. Tato navrhla hlavně, aby nebyly měněny historické a vžité názvy ulic Vodičkovy a pod.; když by však toho potřeba vyžadovala (na př. při připojování předměstí, kdež opakují se názvy ulic pražských), aby ponechávána byla jména pražská a měněny byly názvy ulic v nových částech. Mimo to navrhla, aby požádána byla předměstí, aby při novém pojmenování ulic neužívala názvů v Praze již existujících. Tyto zásadní návrhy byly radou městskou schváleny. Komise pro pojmenování ulic vypracovala ve smyslu uvedených zásad návrh na úpravu pojmenování ulic v Libni. Návrh ten po obsahlé debatě byl však jí odkázán k novému uvážení. Rovněž tak učiněno s návrhy ohledně vyznačení některého náměstí, mostu neb pod. jménem Riegrovým. Taktéž přikázán jí návrh p. měst. radního Vaníčka, na označení některých ulic „Pařížskou“ a „Petrohradskou“ (tuto vzhledem k nynější slavnosti petrohradské). — Dále navrženo, aby náměstí pod Kinskou zahradou nazváno bylo „Újezdským“. — Pojmenování jiných míst odročeno, tak na příkl. ulic u nových ústavů universitních na Slupi do doby, až tyto ústavy budou dostaveny. — Pan městský radní Hudl navrhl, aby tabulky s řadovými čísly domů v ulicích nesly také jméno ulice a označení čtvrtě; mimo to navrhl, aby zaveden byl stejný způsob označení čísel popisných na domech, zejména též v pravidelné, stejné výšce.

2./VI. *K návštěvě Němců v Praze.* Pan městský radní dr. Holubovský zmínil se o slovech uznání a a obdivu, která mluvčí lipských pěvců při návštěvě v Praze pronesl o významu a kráse Prahy a vyslovil přání, aby oni spoluobčané německého jazyka, kteří s Prahou upřímně smýšlejí, výrok nestranného Němce šířili, zejména v německém kasině a v německém spolku pro městské záležitosti pražské.

Odpověď

rady král. hlavního města Prahy

na ohražení obcí předměstských proti způsobu připojení jich ku Praze obcí pražskou navrženému, jak při anketě dne 21. února t. r. od zástupců obcí těch bylo podáno.

Zemský výbore království českého!

Při anketě konané dne 21. února t. r. v záležitosti připojení předměstských obcí ku Praze bylo od zástupců předměstí Karlína, Smíchova, Král. Vinohradů a Žižkova přečteno a podáno ohražení proti způsobu připojení obcí navrženému obcí Pražskou a k ohražení tomu připojeny tabulky s výpočty ciferními.

Ježto v ohražení tom, jakož i v tabulkách k němu připojených na základě mylných výpočtů k docela nesprávným výsledkům početním se dochází a z toho značné nevýhody, jež by ze spojení obcí s Prahou vzešly, se odvozují, je podepsaná rada městská nucena na tento spis předměstských obcí podati

odpověď

a sice následující:

Především ohražujeme se proti tónu a způsobu, jakým spis tento je psán, tónu to podivnému naproti královskému hlavnímu městu, na jehož prsou a k jehož újmě předměstí byla vzrostla a zmohutněla, a jež se mu za to nyní vděčí pohrdlivými poznámkami o hospodářství pražském a o orgánech a zařízeních města Prahy.

Odmítáme způsob boje předměstských obcí, které spojení obcí, záležitost to z důvodů zdravotních, regulačních i komunikačních, nehledě k důvodům národním a politickým, nejvýš nalehavou a vší veřejností za nutnou uznanou prohlašují za neštěstí pro obce a zatahují otázku celou na imaginární pole cifer založených na výpočtech, jež by po dlouhé řadě let teprve snad nastati mohly, o nichž ale jisto je, že nenastanou, poněvadž nepřirozené a nespravedlivé poměry dnešní tvořící jich základ naprosto na další dobu potrvati nemohou.

Nehodlajíce následovati tón, jakým je psáno ohražení předměstí, obmezíme se v tomto podání jen na věcné vyvrácení tvrzení a výpočtů od předměstí uváděných, aby snad tomu, kdo blíže věcí se nezabývá, se nezdálo, že by na pravdě zakládati se mohly.

Hned z počátku praví obce předměstské v ohražení svém, že dřívější odpověď městské rady Pražské v záležitosti této nezviklala přesvědčení obcí předměstských, že obcí Pražskou navržený způsob sloučení jest hospodářské, sociální a národní neštěstí nejen pro předměstí, ale i pro Prahu samu.

Tvrzení to je ovšem stejně odvážné jako naprosto nesprávné. My naopak tvrdíme a jsme z plna o tom přesvědčeni, že spojení předměstí s Prahou bude v každém ohledu štěstím pro obce sloučené a na základě společné práce a jednotného postupu zdrojem jich dalšího rozvoje.

V podání předměstí praví se dále, že zvýšením činžovní daně získá značnou měrou jen stát, a sice z každého sta činže $8^2/_3\%$, vlastně po odečtení slevy nyní platné jen $7\cdot58\%$. To sice by bylo pravda, ale až za 22 let po sloučení obcí.

V tabulce I. pak se vypočítává, že by následkem sloučení obcí státní daň a zemská přirážka v předměstích ročně byly větší o 2,054.492 K. I kdyby výpočet byl správný, není výsledek udaný nyní pravdivý, poněvadž za nezměněných poměrů by nastal až po dvaadvaceti letech po sloučení obcí.

Co ale jinak během této doby a zajisté doby nedaleké se stane a státi musí, o tom v podání není zmínky. A přece dnešní nepoměr mezi činžovní dani v Praze a v předměstích, ačkoli jsou tu i tam docela stejné podmínky hospodářské i sociální, je tak veliký a křiklavý, že Praha naprosto nemůže připustit, aby nepoměr ten na velkou její škodu zůstal trvalým. Naopak, kdyby ke spojení obcí nedošlo, bude v zájmu sebezachování Praha všemi prostředky pracovati k tomu, aby v té příčině Praze náležité úlevy se dostalo. Při tom předem již ohražujeme se proti tomu, jakoby snad Praze šlo při tom o zvýšení činžovní daně na předměstích. Nikoli. Přejeme rádi předměstím výhody, jichž při dani činžovní požívají, ale budeme trvati na tom, aby stejných výhod dostalo se také Praze a vůbec, aby v ohledu činžovní daně stejné platily předpisy a výhody jak pro Prahu tak pro předměstí.

A i když ke sloučení obcí dojde a pro obce připojené nastanou výhody doby přechodní pro činžovní daň, neustane Praha nalehati na reformu daně této hlavní města tak velikou měrou tížící, a budou zajisté i obce předměstské výhod z reformy té vzešlých účastny dávno a prve než uplyne doba přechodní 22 let.

Výpočty obcí předměstských o větší poplatnosti, zejmena při dani činžovní, týkají se tedy, jak praveno doby až po 22 letech.

Jaký ale stav do té doby v otázce činžovní daně nastane, to dnes nevíme, jen tolik můžeme za jisté pokládati, že dnešní nepřirozený stav činžovní daně do té doby nepotrvá, a že tudíž výsledky v tab. I. vypočítané vůbec nenastanou.

Co ale určitě nastane, to jsou výhody menší poplatnosti předměstí v prvních letech přechodní doby po sloučení, a na tyto výhody, jež určitě nastanou, předměstí v tabulkách svých neukazují, trvajíce stále jen na tom, co by po 22 letech nastalo, kdyby do té doby dnešní poměry potrvaly.

Výhody tyto, jež v předměstích po sloučení s Prahou v prvních letech doby přechodní při činžovní dani s přirážkami a při ostatních přirážkách vůbec nastanou, sestaveny jsou v tabulkách, jež k podání tomuto jako přílohy sub A—E jsou připojeny.

Z tabulek těch vychází předpokládaje nynější stav přirážek, následující:

1. Po sloučení s Prahou budou předměstské obce Karlín, Smíchov, Král. Vinohrady a Žižkov v prvních 7 letech platiti při stejné dani činžovní jako dosud na přirážkách k dani té ročně méně o 809.129 K a za celých 7 let tedy méně o 5,663.903 K (tabulka A).

2. Větší poplatnost na činžovní dani se všemi přirážkami nastala by po sloučení u jednotlivých obcí teprve: v Karlíně 16. rokem po sloučení s Prahou,
na Smíchově 14. " " " "
na Kr. Vinohradech 12. " " " "
na Žižkově 13. " " " "

a obnášela by tedy celková úspora proti dnešnímu stavu:

v Karlíně	za 15 let	. . . . .	2,078.284 K
na Smíchově	" 13 "	. . . . .	2,203.183 "
na Král. Vinohradech	" 11 "	. . . . .	1,968.898 "
v Žižkově	" 12 "	. . . . .	1,558.451 "
u všech 4 obcí tedy		. . . . .	7,808.816 K

(tabulka B).

3. Při ostatních daních bude se v obcích předměstských po sloučení s Prahou platit vůbec ročně méně na přirážkách:

v Karlíně o	100.867 K
na Smíchově o	142.462 "
na Kr. Vinohradech o	19.201 "
v Žižkově o	28.656 "
celkem méně o	291.186 K (tabulka C).

4. Celková úspora na všech přirážkách byla by:

v Karlíně	v prvních 15 letech .	3,591.289 K
na Smíchově	" 13 " .	4,055.189 "
na Kr. Vinohradech	" 11 " .	2,180.109 "
v Žižkově	" 12 " .	1,902 323 "
	úhrnem .	11,728.910 K

(tabulka D).

5. Majitel domu v předměstí s průměrným činžovním výnosem 5000 K platiti bude po sloučení po 7 let na činžovní dani s přirážkami méně, a sice:

v Karlíně ročně méně o	399 K
na Smíchově " " o	287 "
na Kr. Vinohradech " " o	196 "
v Žižkově " " o	245 "

a bude tedy za 7 let platiti méně:

v Karlíně o	2793 K
na Smíchově o	2009 "
na Kr. Vinohradech o	1372 "
v Žižkově o	1715 "

K č. j. 69048/I. A. ai 1903.

A. Celková poplatnost předměstí

při činžovní dani před sloučením s Prahou a po sloučení v prvních 7 letech přechodní doby, dle posledního stavu přirážek.

Obec	Před sloučením			Po sloučení			Po sloučení bude se tudíž ročně platiti méně o	Za 7 let bude úhrnem méně placeno o
	činžovní daň	přirážky obecní, okresní a zemské	úhrn	činžovní daň	přirážky obecní a zemské (28 + 55%)	úhrn		
	K	K	K	K	K	K	K	K
Karlín	331.101	463.542 (85 + 55%)	794.643	331.101	274.814	605.915	188.728	1,321.096
Smíchov	549.990	681.988 (69 + 55%)	1,231.978	549.990	456.492	1,006.482	225.496	1,578.472
Král. Vinohrady	807.520	896.347 (56 + 55%)	1,703.867	807.520	670.241	1,477.761	226.106	1,582.742
Žižkov	482.283	569.093 (63 + 55%)	1,051.376	482.283	400.294	882.577	168.799	1,181.593
		Úhrn . . .	4,781.864			3,972.735	809.129	5,663.903

K č. j. 69048 ai 1903.

B. Celková poplatnost v předměstích

při činžovní dani po sloučení s Prahou v dalších letech přechodní doby dle posledního stavu přirážek.

Obec	Činžovní daň se všemi přirážkami: před sloučením	po sloučení v prvních 7 letech	Činžovní daň se všemi přirážkami v roce 8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	Celková úspora proti dnešnímu stavu: v letech	činí K
	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K		
Karlín	794.643	605.915	629.719	654.389	663.477	688.579	714.115	723.636	749.604	776.437	803.271	830.970	858.669	887.233	915.798	945.229	980.718	1—15	2,078.284
Smíchov . . .	1,231.978	1,006.482	1,046.022	1,087.001	1,102.099	1,143.796	1,186.212	1,202.027	1,245.162	1,289.735	1,334.307	1,380.319	1,426.329	1,473.778	1.521.227	1,570.113	1,629.063	1—13	2,203.193
Král. Vinohrady	1,703.867	1,477.761	1,535.816	1,595.981	1,618.147	1,679.368	1,741.647	1,764.868	1,828.200	1,893.645	1,959.088	2,026.643	2,094.198	2,163.865	2,233.529	2,305.307	2,391.861	1—11	1,968.898
Žižkov	1,051.376	882.577	917.250	953.183	966.423	1,002.986	1,040.180	1,054.049	1,091.874	1,130.960	1,170.045	1,210.391	1,250.738	1,292.346	1,333.953	1,376.820	1,428.514	1—12	1,558.451
Úhrn . . .	4,781.864	3,972.735																	7,808.816

K č. j. 69048 ai 1903.

C. Přirážky obecní a školní

z daní přímých vyjma daně činžovní v předměstích po sloučení s Prahou dle posledního stavu přirážek.

Obec	Daně: druh	suma v K	% přirážek: obecních	školních	úhrn	Výnos přirážek v K: jednotlivě	úhrnem	Výnos obecn. a okres. přirážek před sloučením v K	Po sloučení by se platilo méně ročně o K
Karlín	pozemková	1.484	16	13	29	430	102.849	203.716 (85%)	100.867
	osobní	238.183	25	18	43	102.419			
Smíchov	pozemková	4.882	16	13	29	1.416	233.797	376.259 (69%)	142.462
	osobní	540.421	25	18	43	232.381			
Král. Vinohrady .	pozemková	5.030	16	13	29	1.458	60.475	79.676 (56%)	19.201
	osobní	137.249	25	18	43	59.017			
Žižkov	pozemková	3.309	16	13	29	959	60.153	88.809 (63%)	28.656
	osobní	137.658	25	18	43	59.194			
						Úhrn .	457.274	748.460	291.186

K č. j. 69043 ai 1903.

D. Úspora na přirážkách

při činžovní dani a na ostatních přirážkách v předměstích po sloučení s Prahou v prvních letech přechodní doby pro daň činžovní dle posledního stavu přirážek

Obec	Úspora při činžovní dani dle tab. B.: v letech	činí K	Úspora na ostatních přirážkách: ročně dle tab. C. K	celkem v letech uvedených	Celková úspora na přirážkách v uvedených letech v K
Karlín	1—15	2,078.284	100.867	1,513.005	3.591.289
Smíchov	1—13	2,203.183	142.462	1,852.006	4,055.189
Král. Vinohrady	1—11	1,968.898	19.201	211.211	2,180.109
Žižkov	1—12	1,558.451	28.656	343.872	1,902.323
	Úhrn .	7,808.816	291.186	3,920.094	11,728.910

K č. j. 69048/I. A. ai 1903.

E. Mnoho-li platiti se bude z domu

v předměstí s nájemním výnosem 5000 K činžovní daně s přirážkami před a po sloučení s Prahou dle posledního stavu přirážek?

1. V prvních 7 letech přechodní doby.

Obec	Před sloučením: činžovní daň K	Před sloučením: přirážky obecní, okresní a zemské K	Před sloučením: úhrn K	Po sloučení po 7 let: činžovní daň K	Po sloučení po 7 let: přirážky obecní a zemské K (83%)	Po sloučení po 7 let: úhrn K	Po 7 let bude se tedy ročně platiti méně o K	Celková úspora za 7 let K
Karlín	612·50	(140%) 980	1592·50	612·50	581	1193·50	399	2793
Smíchov	612·50	(124%) 868	1480·50	612·50	581	1193·50	287	2009
Král. Vinohrady	612·50	(111%) 777	1389·50	612·50	581	1193·50	196	1372
Žižkov	612·50	(118%) 826	1438·50	612·50	581	1193·50	245	1715

2. Při postupném zvyšování činžovní daně v ostatních letech přechodní doby.

Obec	Před sloučením	Po sloučení s Prahou: prvních 7 let po	v roce 8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.
Karlín	1592·50	1193·50	1241	1289	1307	1357	1407	1426	1477	1530	1583	1637	1692	1748	1804	1862	1932
Smíchov	1480·50																
Král. Vinohrady	1389·50																
Žižkov	1438·50																

Teprve 8. rokem po připojení začalo by nenáhlé zvyšování činžovní daně. Ježto ale dnešní přirážky obecní a okresní jsou v předměstích mnohem vyšší než v Praze, byla by i tu celková poplatnost majitele domu proti nynějšku po řadu let menší, a zvýšila by se o málo teprve:

v Karlíně rokem 17. po připojení,
na Smíchově „ 15. „ „
na Kr. Vinohradech „ 12. „ „
v Žižkově „ 14. „ „
(tabulka E).

To jsou výsledky, jež během přechodní doby po sloučení skutečně v předměstích nastanou, a to buď v cifrách uvedených aneb aspoň přibližných, poněvadž je nepochybno, že celková výměra všech přirážek obecních a okresních je dnes v předměstích větší než budou přirážky obecní a školní ve Velké Praze po připojení obcí.

Co se týká nákladu na ústřední správu, máme za to, že náklad ten připojením čtyř předměstí tak velkou měrou nevzroste. Dosavádní čtyři samostatné předměstské obce mají zajisté dobře zavedené a výbornými silami obsazené své úřady obecní.

Spojením měst těch s Prahou zaniknou jich ústřední správy a na jich místě zřízeny budou místní úřady ku vyřizování agendy politické a samosprávné, pokud jim bude přikázána, věci důležité pak vyřizovány budou z Pražské centrály. Že za poměrů takových místní úřady oproti nynějším obecním úřadům centrálním zvláštního většího nákladu vyžadovati nebudou, jest nepochybno. Zda-li a pokud náklad v centrále tím bude zvýšen, to ukáže teprve budoucnost.

V každém případě ale zvýšení to nebude tak velké, aby je poplatníci Velké Prahy nemohli unésti anebo aby jim z toho zvláštní trvalé břemeno vzešlo.

K tabulkám od obcí předměstských sestaveným připomínáme pak ještě následující.

K tabulce III. Tabulka tato vychází z nesprávného předpokladu, že Velká Praha, jež bude v obcích připojených sama museti udržovati dosavadní okresní správní a okresní školní potřeby těch obcí, bude k tomu museti stejnými obnosy přispívati jako dosavadní obce předměstské.

To ovšem jest nesprávné. Po vyloučení některé obce z obvodu dosavadního okresu, nastane sice přiměřené rozdělení práv a břemen, ale přestane úplně povinnost vyloučených obcí přispívati nějakými příspěvky ku potřebám dřívějšího okresu. A na tyto potřeby celého okresu zajisté velkou částkou a zejména v okresích zastupitelských obce předměstské svými okresními přirážkami přispívají, ježto vlastní jich potřeby okresní správní jistě jsou menší než kvota přirážek na ně vypadající. Proto jest také nesprávné, když v tabulce XIV. okresní správní vydání dosavádní čítají se Velké Praze v celé dosavádní výši k tíži, jest to nesprávné proto, poněvadž obce předměstské jsou dnes v okresích největšími poplatníky a platí svými přirážkami okresními i na potřeby ostatních obcí.

To po připojení ku Praze odpadne.

K tabulce IV. Jest ovšem pravda, že podle nynějších zákonů školních okres pražský hraditi musí sám vydání na školství své. Poněvadž však Praha placením zemské přirážky stejně jako jiné obce přispívá přirážkami těmi i na školství ostatních obcí v zemi, aniž by požívala výhod ostatních okresů školních ve příčině nahražování části okresních školních potřeb, podala obec Pražská v té věci odůvodněnou petici k zemskému výboru a ke sněmu a doufá právem, že se jí dostane přiměřené náhrady, a to tím spíše, že zemským důchodům novou dávkou z piva dostalo se úhrady, na kteroužto úhradu občanstvo Pražské značnou oběť přináší.

K tabulce V. Dle zákona ze dne 27. ledna 1903 č. 16. z. z. jest ovšem přibytečné a aktivní přídavek učitelstva v Praze větší než v předměstích. Rozdíl nepadá zde však na váhu. Ostatně až do 1. ledna 1903 tvořila předměstí obce školní v první třídě platů, ve které třídě také Praha byla, a budou se zajisté právem domáhati učitelé ustanovení na školách předměstských nedojde-li ke sloučení s Prahou toho, aby ve příčině přibytečného a aktivních přídavků byli opět na roveň postaveni učitelům v Praze.

K tabulce VIII. a IX. Výpočet v tabulce VIII. podaný jest sice správný, avšak použíti výsledku jeho ku sestavení tabulky IX. jest docela nepřípustné, poněvadž nynější poměr celkového nákladu na správu v Praze nedá se naprosto upotřebiti jako porovnání pro rozšíření správy té na předměstí a sice z důvodů následujících:

Obec Pražská musí hraditi velký náklad správní z toho důvodu, že hospodářství její je velice rozšířené tím, že má velké podniky jako plynárnu, elektrárnu, potravní daň, náplavky, jatky, tržnici, přes 700 obecních nemovitostí, 6 velkých mostů, statek Libeňský a Vysočanský, ostrovy atd. což ovšem v centrálních úřadech značného počtu osob vyžaduje. Rozšířením správy obecní na území předměstská nepřibude Praze velký počet takových objektů, pročež také ústřední správa připojením předměstí nebude mnohem dražší, než-li jest nyní.

Vůbec spočívá tabulka IX. na úplně nesprávných předpokladech. Cifry tam uvedené byly by jen tenkráte správné, kdyby v předměstských obcích jako samostatném celku, tatáž správa, s týmiž centrálními úřady atd. po spojení s Prahou byly zařízeny, jako v Praze. Poněvadž ale centrála bude jediná v Praze, celá správa bude společná a v obcích jen místní úřady, budou též náklady v obcích mnohem menši a naprosto nebudou v témže poměru zvětšeny, jaký vychází na jednu korunu daně a na jednoho obyvatele dle nákladu posavádní správy pražské.

K tabulce X. Tabulka tato jest hned na první pohled nesprávná, poněvadž tvrdí, že by poplatek z nájemného ve všech obcích po připojení vzrostl, kdežto na př. na Král. Vinohradech již dnes platí se nejen stejný poplatek z nájemného jako v Praze při nájemném přes 200 K, ale platí se mimo to poplatek ten i z nižšího nájemného, kterýžto v Praze vůbec se neplatí.

Mimo to převádí tabulka tato poplatek z nájemného v Praze podle jednotlivých výsledků na průměrnou sazbu 5·101%. Používati této průměrné sazby při všech obcích předměstských bylo by naprosto nesprávno, poněvadž se přece nedá tvrditi, že by v předměstích a zejména na příklad v Žižkově počet bytů přes 600 K drahých byl v témže poměru k celkovému nájemnému jako v Praze.

Proto jednotné této průměrné sazby 5·101% na všecka předměstí naprosto užíti se nedá. Mimo to v jednotlivých předměstích jest již dnes poplatek z nájemného zaveden ve výši blížící se sazbě poplatku z nájemného v Praze.

Z důvodu toho jest konečná suma 167.549 K 57 h, o kterou po sloučení platilo by se více poplatku tohoto než před sloučením, nesprávná.

K tabulce XI. Tabulka tato je rovněž beze všeho významu, poněvadž výsledky tam vypočítané nastati mají *až po 22 letech*, do které doby již dávno reforma činžovní daně bude provedena.

K tabulce XII. I výpočty tabulky této jsou naprosto bez ceny a nesprávné, poněvadž se sloučením obcí nesouvisí nijak rozšíření čáry daně potravní. To stane se až při reformě daně té, a při reformě bude zaveden docela jiný tarif a bude velká řada předmětů docela z poplatnosti vypuštěna, tak že základy zdanění a tudíž také výsledky jeho budou docela jiné.

Ostatně dle pouhého prostého počtu obyvatelstva se věc posuzovati nedá, poněvadž k dosavádním výsledkům potravní daně v Praze přispívá nejen absolutní počet obyvatelstva, ale celá řada velkých konsumentů, jako hotely, velké restauranty a pod., jež v předměstích nejsou. Kromě toho spadá na účet konsumu Prahy i daň zaplacená ze zboží, jež opět a to bez restituce daně a přirážek se vyveze jako na př. ze šunek a zboží uzenářského vůbec. Vůbec jest konsum v Praze mnohem soustředěnější, tak že průměr jeho na jednoho obyvatele v Praze vypadající, nemůže se také bráti za průměr na jednoho obyvatele v předměstích.

Z toho důvodu i závěrečné cifry této tabulky postrádají všeho významu.

K tabulce XIII. Dle tabulky XIII. se vypočítává, že po sloučení platilo by se státu, zemi a obci v Praze a obcích spojených — předpokládaje dnešní výši přirážek pražských — více o 3,430.633 K 16 h.

K tomu dlužno podotknouti, že

1. z výsledku toho odečísti dlužno větší poplatnost na potravní dani a přirážkách obecních z ní per 1,535.480 K 23 h a 147.885 K 25 h, poněvadž — jak ukázáno při tabulce XII. — rozšíření potravní daně se sloučením obcí není v žádném spojení.

Mimo to — jak při tabulce X. ukázáno — je vypočítané zvýšení poplatku z nájemného docela nesprávné.

Tím zmenší se vypočítaná výslední cifra na 1,579.719 K, oč by byla celková poplatnost vyšší, to ale teprve po 22 letech po připojení ku Praze.

Poněvadž pak je naprosto vyloučeno, že by v případě nesloučení obcí dnešní nepoměr při dani činžovní mezi Prahou a předměstími do té doby potrvati mohl, nemá ani výpočet této tabulky na poměru tom založený žádného významu.

K tabulce XIV. K tabulce XIV., kde se hledí dokázat, že spojená Praha bude museti ihned po připojení předměstí zvýšiti přirážky o 7¼% podotýkáme:

Výpočty této tabulky jsou rovněž nesprávny, poněvadž na oddíle potřeby a zvlášť na oddíle úhrady jsou do počtu vzaty libovolně jen některé položky rozpočtů obecních. Tak na př. v „úhradě“ počítá se jen s přirážkami obecními a vedle náhrad školného se zvýšeným poplatkem z nájemného a zvýšenými přirážkami k dani potravní. V té příčině dlužno ale počítat se *všemi* dosavadními příjmy obecními, kdežto naproti tomu je jisto, že z dosavadních potřeb příjmům těm odpovídajících značná část po sloučení převzata bude od centrály a od ní opatřena, tak že uvolněné tím větší úhrady bude lze upotřebit na nové potřeby, jež sloučením nastanou, jako agenda politická, okresní a j. Z důvodu toho a jak již z předu bylo objasněno, nevzejde z opatření agendy okresní a politické zvláštní větší neuhražený výdej a zbývaly by na oddíle „potřeby“

tabulky XIV. jediné výdaje okresní školní, jež bude spojené obci hraditi. V té příčině ale již jsme rovněž naznačili, že dnešní nespravedlivý stav, kde Praha přirážkou zemskou přispívá na školství jiných obcí v zemi, anižby na své školství čeho od země obdržela, nemůže potrvati a bylo již za nápravu toho na sněmu i zemském výboru žádáno.

Z toho vychází, že konečné cifry rozpočtu zvýšené potřeby Velké Prahy v tab. XIV. jsou zcela nesprávné, schodek z toho odvozovaný neodůvodněný a rovněž neodůvodněné tudíž zvýšení přirážek Velké Prahy o $7^1/_4$%.

Tím odpadá jako bezvýznamná i tabulka XV., jejíž výsledky ostatně i kdyby platnými byly nastaly by až po 22 letech.

V tabulce XVI. konečně se vypočítává, mnoho-li po sloučení platilo by se v Praze a předměstích státu, zemi a obci více než před sloučením a dochází se k závěrku, že větší poplatnost ta by činila 4,669.352 K 68 h.

I tato cifra bude po náležitém upravení tabulky této docela jiná:

1. dlužno vyloučiti z tabulky poplatnost na předměstích na potravní dani státu a tudíž i na přirážkách obecních, poněvadž potravní daň se sloučením obcí nesouvisí;

2. dále dlužno vypustiti větší poplatnost na obecních přirážkách dle tabulky XV. a větší poplatek z nájemného a jevila by se pak dle toho celková cifra této tabulky, oč platilo by se státu, zemi a obci více, jako při tab. XIII. sumou **1,579.719** K a to ještě teprve po 22 letech po sloučení obcí s Prahou.

Při tom ale docela žádný zřetel se nebéře k velkým výhodám menší poplatnosti po řadu let během doby přechodní, na kteréž výhody jsme z předu poukázali, a jež vyznačeny jsou podrobně na tabulkách A—E jakožto přílohách tohoto podání.

K tabulce XVII. konečně podotýkáme, že tabulka ta počítá s neodůvodněnými o $7^1/_4$% vyššími přirážkami obecními, pak že výsledky její nastati mají až po 22 letech po sloučení, do které doby i nebude-li sloučení provedeno, dnešní nepoměr činžovní i potravní daně dávno bude odklizen.

V dalším textu svého ohražení praví obce předměstské, že bylo by jen následkem logické důslednosti, aby sečkalo se s akcí spojovací do nedaleké úpravy daní domovních. V té příčině musíme podotknouti, že v případě takovém obce předměstské mohly by přijíti o výhody, jež poskytuje jim zákon o přechodní době pro daň činžovní z roku 1902. Zákon tento pokud se týká připojení jednotlivých obcí, vázán jest totiž na lhůtu toliko pěti let od svého vydání. Tato lhůta do roku 1909, do kdy nejdéle má reforma daní reálních býti provedena, bude již uplynulá, a nebude-li žádná obec do té doby připojena ku Praze, pozbude zákon ten o výhodách pro dobu přechodní platnosti. Při všeobecné reformě činžovní daně pak stát asi sotva po třetí nabídne pražským předměstským obcím tak značné výhody, jaké obsahuje tento zákon o přechodní době.

Na otázku — co se stane, když přese vše očekávání daň domovní v době přechodní přece upravena nebude — odpovídáme, že případ takový prostě nastati nemůže, poněvadž nynější nepoměry u vyměřování a předepisování činžovní daně naprosto nadále trvati nemohou a musí reforma daně té v době nejbližší být provedena. Obec Pražská sama nepřestane na to nalehati, aby nepoměr mezi daní činžovní v Praze a v předměstích byl vyrovnán, při čemž opětně připomínáme, že nejde nám o to snad, aby daň ta v předměstích byla zvýšena, ale o to, aby upravena byla na stejném spravedlivém podkladě.

Co se týká potravní daně na čáře jest daň tato vůči dnešnímu rozvoji předměstí pro Prahu samu právě tak nespravedlivá, jako dnešní daň činžovní. Praha domahá se proto od let již reformy této daně, totiž náležitého její upravení a snížení resp. odstranění při celé řadě předmětů denní spotřeby. Potřebu toho uznala sněmovna poslanců rady říšské již resolucí svou z roku 1884. Vláda uznává rovněž potřebu reformy této daně, nehodlá ji ale provésti jinak než za současného rozšíření čáry na obce předměstské a okolní, poněvadž by jinak výnos daně proti dnešku velkou měrou klesl.

O tarifu, jaký navrhuje vláda při reformě potravní daně bude lze obcím se vysloviti poněvadž tarif ten bude dán obcím spolu s návrhem čáry nové k vyjádření.

Uváděním souvislosti mezi rozšířením čáry daně potravní a sloučením předměstí s Prahou podezírá se obec Pražská, že usiluje o reformu potravní daně, aby tím spíše umožnila připojení předměstí. V tom ohledu jsou obce okolní na omylu. Ustanovení čáry potravní daně nemá potud čeho činiti s obvodem obcí, ježto potravní daň spadá do kompetence zákonodárství říšského, ustanovení obvodu obcí však do kompetence zákonodárství zemského.

Ve skutečnosti byla dřívější samostatná obec Vyšehradská (nynější VI. část Prahy) již dávno před sloučením s Prahou zahrnuta do obvodu čáry daně potravní a naopak obec Holešovice a Libeň (nynější VII. a VIII. část Prahy), z nichž první sloučena byla roku 1885, druhá roku 1901, dosud nalézají se mimo obvod daně potravní na čáře, a nenapadlo dosud nikomu žádati proto, že jsou bývalé ty samostatné obce nyní částěmi Prahy, aby potravní daň Pražská také tam byla rozšířena.

Praha domáhá se však — jak již řečeno — reformy potravní daně sama k vůli sobě, poněvadž daň tato ji velice tíží. Jestliže pak při tom stát obvod daně té rozšíří na předměstí a na další obce okolní, nepovstane z toho žádné hospodářské a socialní neštěstí pro obce ty, zvláště hledí-li se k tomu, že reformou daně té má býti tato daň při celé řadě předmětů denní spotřeby vůbec zrušena a ponechána jen při víně, pivu, dobytku, masu, drůbeži, zvěři, rybách a racích, mimo to ještě mají sazby při předmětech častější potřeby býti přiměřeně sníženy a zvýšeny jen u předmětů přepychových.

Velice potěšitelné doznání obcí předměstských, že bude možno s důrazem poukázati k tomu, že v tom velkém skutečném celku, který tvoří Velká Praha, jsou zcela stejné poměry, a že jest tudíž slušno a spravedlivo, aby byla také stejná břemena, béřeme s povděkem na vědomí.

Praví-li dále předměstské obce, že kromě kanalisace a elektrických drah jiných ústavů a zařízení obce Pražské, které by také sloužily obcím předměstským a na něž by obce tyto ničím nepřispívaly, není, uvádíme jen následující: Uvádí-li Praha ve svých argumentech pro připojení obcí předměstských, že obce předměstské požívají celé řady výhod, jež poskytuje jim Praha, aniž by Praze na to čím přispívaly, nejsou tím myšleny toliko stavby a zařízení, jež Praha sama přímo provádí, ale celá řada jiných veřejných zařízení v Praze se nalézajících, jež sice Praha přímo neprovádí, ale jejichž provedení a udržování nepřímo na Praze vyžaduje velké oběti na úpravách regulačních, komunikačních, na ztrátě stavenišť pro obecní důchody poplatných a t. d., jak ukazují následující příklady:

Pro celou řadu vysokých škol, ústavů a akademií zřízeny v Praze velkolepé budovy po sboření a přestavbě celých starých částí městských, jichž obyvatelstvo

a živnostnictvo naplnilo šmahem předměstí. Tyto ústavy, školy a akademie neslouží jen obyvatelstvu Pražskému, ale i obyvatelstvu obcí okolních, a učitelé, profesoři a posluchači jich převážnou většinou bydlí v předměstích.

Totéž platí o rozličných úřadech státních i zemských, ústavech peněžních a bankách, jež postavily si velkolepé paláce namnoze na místě dřívějších řad hustě obydlených domů činžovních, jichž obyvatelé opětně po většině naplnili předměstí, a úředníci a zřízenci těchto úřadů a závodů ponejvíce bydlí v předměstích a tam příjmy své v Praze vydělané utrácejí. A podobných zjevů dala by se napočítati celá řada.

Že líčení toto pravdivé jest, nejlépe sezná, kdo na př. v poledních neb večerních hodinách pozoruje jen na Václavském náměstí a na Františkově mostě ty nepřehledné zástupy mužů, žen a dítek, jež ubírají se z ústavů, úřadů, bank, závodů, obchodů a t. d. do svého domova, do předměstí.

A jakkoliv Praha ty úřady, ústavy a závody sama nezřídila, přece jen zřízením jich přišla o cenná staveniště pro budovy soukromé, obci poplatné, kdežto z budov školních, úředních a jiných veřejných obec žádných příjmů nemá. Obyvatelstvo pak, jež k vůli stavbě těchto budov se musí vystěhovati a úřednictvo i žactvo těchto ústavů i úřadů naplňuje a obohacuje předměstí.

Tyto a takové výhody a zařízení dlužno míti také na zřeteli, ne jenom pouze elektrické dráhy, jatky aneb jiné stavby obcí Pražskou prováděné, když mluví se o výhodách, jež předměstí mají z Prahy, na kteréž výhody ničím nepřispívají.

Co se týče finančního a hospodářského stavu obce Pražské, snese stav ten zajisté každou kritiku.

Jestliže veřejně projevuje se mínění, že po sloučení s Prahou by rázem přestal rozvoj předměstí, spočívá zajisté tvrzení to na nesprávné informaci. Pravý opak toho hlásají všecky obce, jež dosud s Prahou v posledních dvaceti letech se spojily.

Rovněž „výstražný hlas dobrých patriotů Pražských, že Praha finančně stísněná s kvetoucími předměstími více vykoná, než Praha ochuzená s předměstími spustlými a ruinovanými,“ zdá se na velmi špatném názoru věcí spočívati, poněvadž Praha není finančně stísněna, nebude připojením obcí ochuzena a předměstí připojením tím nestanou se ani spustlými ani ruinovanými.

Praví se dále, že finanční a hospodářský stav obce Pražské jest následkem četných velkých a dalekosáhlých podniků nevyjasněný, připomínáme jen, že obec Pražská ve veřejně vyložených účtech a rozpočtech svých finanční svůj stav vždy zcela jasně poplatnictvu svému přiznává. Mají-li předměstí při tom na mysli dluhy Pražské, jež v poslední řadě let za účelem uskutečnění rozličných svých projektů Praha učinila, připomínáme, že uzavírání zápůjček takových podléhá přísné kontrole a schválení zemského výboru a posud v každém případě uznána výše a účel zamýšlené zápůjčky úplně odůvodněnou a došla schválení.

Co se týká dalšího důvodu obce Pražské pro připojení obcí, aby celek tak nerozlučný jako jsou obce předměstské s Prahou ve věcech veřejných, regulačních, zdravotnictví, chudinství a jiných, byl spravován dle stejných společných zásad, trváme v plné míře na důvodu tomto a ve vyjádření obcí předměstských nebyla oprávněnost jeho nijak vyvrácena.

Platí sice stejný stavební řád pro Prahu a předměstí i obce okolní, ale každá obec má u vykonání stavební policie úplnou samostatnost, z čehož přirozeně následuje, že při regulacích a povolování staveb řídí se každá obec jen svými místními ohledy, nemajíc na mysli potřeby celku a tak provádějí se regulace a zastavují se rozsáhlé volné plochy hustě seřaděnými vysokými domy činžovními, kterýžto postup by při jednotném provádění stavební policie ze společného střediska a při šetření ohledů zdravotních a komunikačních — a nikoliv pouze okamžitých prospěchů lokálních nikdy nastati nemohl.

(Dokončení.)

Zpráva o činnosti kanceláře kanalisační

v prvém čtvrtletí 1903.

I. Zpráva o provádění staveb. 1. Při stavbě *čisticí stanice* kanalisační bylo v prvním čtvrtletí roku 1903 provedeno položení litinových rourovodů sloužících k odprazdňování nádržek čisticích, dále rourovodů ssacích určených k přivádění vody zčištěné k pokusným biologickým filtrům a konečně potrubí vodovodní, pokud též položena býti musila v násypu nad klenbami nádržek čisticích. Zároveň započato bylo s prokopávkami a zřizováním hrází pro kalojemy na ostrově Císařském a zřizován násyp nad hotovými klenbami čisticích nádržek.

Provedení železných visutých lávek podél galerií čisticích zadáno bylo firmě Fanta a Jireš za úhrnný obnos 5523 K 71 hal.

Koncem února 1903 byly vypracovány a předloženy podmínky na dodávku strojního zařízení pro čisticí stanici, kteréž byly radou městskou schváleny a na základě jich vypsáno veřejné ofertní řízení se lhůtou do 15. května t. r. k podání ofert.

2. Na stavbě hlavní kmenové stoky B v Král. Oboře učiněn byl v tomto čtvrtletí značný pokrok. Trať mezi potokem poblíže propůstku železničního a východním koncem promenádní silnice byla v délce $641\frac{1}{2}$ *m* úplně ukončena. Na křížení s hrází státní dráhy poblíže elektrické centrály proveden byl pro sběrač stokový ve hloubce 13 *m* pod kolejemi dráhy tunel v délce 29 *m*., kterýž pomocí železných rámů a dřevěných pažin byl vyztužen. V tunelu tomto bylo v minulém období zdivo stokové úplně ukončeno. V pokračování tratě stokové od křížení s hrází dráhy směrem západním otevřena stavební jáma v délce 120 *m* ve vnitř Král. Obory a byla v období uplynulém úplně vyhloubena a z části též již se zděním v ní započato. Na třetím místě pracováno na sběrači B na západním cípu Král. Obory, totiž u silničního podjezdu poblíže Císařského mlýna, kde za příčinou mělké polohy sběrače stokového musilo k zabezpečení téhož použito býti profilu s abnormálně silnými stěnami. V této partii vyhlouben byl příkop stokový v délce $38\frac{1}{2}$ *m* a i tu započato bylo již se zděním. Dále pracováno bylo při stavbě sběrače stokového B na vedlejším odvodnění Král. Obory vlastní, kterež do sběrače jest svedeno. Práce ta záležela v kladení kameninových rourovodů 40 a 20 *cm* v průměru majících, ve zřízení několika vstupních šachet se šoupátky a provedení tří vpustí pro vodu povrchovou. Dále pokračováno bylo ve zřizování násypu nad hotovou již tratí stokovou, kterýžto násyp v délce 250 *m* byl úplně dokončen a přikročeno k úpravě povrchu promenádní silnice nad hotovou tratí stokovou.

Dne 26. ledna konáno místní komisionelní řízení za přítomnosti zástupce ministeria železnic za účelem prozkoumání projektu stoky B, pokud dotýká se zájmů a majetku společnosti státní dráhy. Při jednání tomto bylo dáno ex commissione obci Pražské povolení k provedení stavby.

3. Na velkém náměstí Staroměstském a v ulicích přilehlých dokončeny byly v minulém čtvrtletí veškeré

práce, kteréž tu projektovány byly. Tak zejména ukončena stavba hlavního sběrače VIII. v ulici Celetné, stavba spojky a komory vstupní u věže radniční a stavba hlavního sběrače V., vedoucího průchodním domem Richtrovým do ulice Michalské. Dne 20. ledna t. r. prohlédnuta byla stavba tato členy rady městské a komise kanalisační.

4. V hlavní třídě asanační mezi shybkou a ulicí Rabínskou provedeny obě poboční stoky dolního pásma a vyzděno úplně 50 *m* hlavního sběrače A směrem od shybky k náměstí Staroměstskému.

5. V ulici Sněmovní a na náměstí Malostranském bylo ve stavbě kanalisačních potrubí v této době pokračováno a dokončena práce ta úplně v ulici Sněmovní, pak na náměstí Malostranském podél domů č. p. 2, 3, 4 a 5 a podél kostela sv. Mikuláše. Zároveň zřízeny veškeré uliční vpustě v počtu 12. Trať stokového potrubí podél budovy velitelství 8. armádního sboru č. p. 258-III. nemohla býti v tomto období započata pro rekurs, který vojenské úřady v této příčině podaly a který dosud cestou instanční rozhodnut nebyl.

6. V nově otevřené části ulice Šeříkové provedeno bylo za účelem odvodnění novostaveb prozatímní potrubí v délce 36 *m* s jednou vstupní šachtou a dvěma uličními vpustěmi.

7. Rovněž zřízeno bylo prozatímní potrubí stokové v délce 32 *m* v ulici Chotkově za účelem odvodnění novostaveb tam prováděných. Definitivní kanalisaci nebylo možno provésti z té příčiny, že stoky definitivní mají býti svedeny do hlavního sběrače dolního pásma, vedoucího přes Kampu, který dosud proveden není.

8. V Říšské silnici na Hradčanech vedoucí podél zeměbraneckých kasáren provedeno bylo definitivní stokové potrubí v délce 68 *m* za účelem odvodnění povrchu uličního, jakož i k vysušení terrainu a k zamezení vnikání vlhkosti do přízemních a podzemních místností kasáren zeměbraneckých.

9. V ulici Kamenické v Bubnech porušeno bylo stokové potrubí před léty tam zřízené, takže musila trať téhož v délce 57 *m* býti přeložena a zabezpečena, aby podobné poškozování následkem špatné jakosti půdy základní se opakovati nemohlo.

10. Poněvadž stav vody v řece tomu dovolil, byla provedena projektovaná dlažba dlážděné strouhy v prodloužení výpustě č. 23 podél továrny Kubinských v Holešovicích, kteroužto práci majitel továrny při vodoprávním řízení o výpusti si vyhradil.

11. Se stavbou obou úchytných stok podél potoka Rokytky v Libni započato bylo dnem 1. února t. r. Na levém břehu provedena nejprve spojka nového sběrače se stávající betonovou stokou v nejdolejší trati Rokytky se nalézající a odtud směrem proti proudu zbudována stoka na levém břehu v délce 280 *m* a ve světlosti 100 × 175 *cm* úplně. Vedle toho však pracováno pilně na kopání stavebních jam pro další tratě stokové jak na pravém tak i na levém břehu, takže do konce března t. r. byl příkop stavební v délce 1100 *m* ukončen a vedle hotově vyzděných trati stokových ještě 180 *m* částečně vyzděno bylo.

Poněvadž s majiteli některých pozemků podél potoka Rokytky nebylo docíleno smírného dohodnutí, aby stoky na pozemcích těch mohly býti provedeny, požádáno bylo c. k. místodržitelství za vyvlastňovací řízení, kteréž dne 13. března na místě odbýváno bylo.

Náklad na práce stavebné obnášel dle připojeného výkazu v uplynulém čtvrtletí 237.289 K 52 hal.

II. V uplynulém období vypracovala kancelář kanalisační následující projekty:

1. Projekt na stavbu stokového potrubí v ulici Prokopově v Holešovicích s rozpočtem končícím cifrou 4000 K.

Projekt na stavbu hlavního sběrače č. III. od třídy Mikulášské přes židovský hřbitov, ulici Sanytrovou, Křižovnickou a ulicí Karoliny Světlé až k ulici Annenské. Náklad na tuto stavbu činí 175.000 K. Bylo usneseno, aby stavba tato přes to, že plochy židovského hřbitova dosud postoupeny nejsou, ihned započata byla, a sice v ulici Sanytrové poblíže Rudolfina a aby s ní pokračováno bylo co nejrychleji, neboť sloužiti má stoka tato k zachycení přítoků všech starých stok, které v této části města dosud přímo do Vltavy zaúsťují a obsahem svým vodu v řece otravují, takže ani lidové lázně u Křižovníků pro zkaženost vody Vltavské postaveny býti nemohou.

3. Dále pracovala kancelář kanalisační i v tomto období na detailním projektu nové soustavné kanalisační sítě Smíchova.

III. Pokud hmot stavebních se dotýče, bylo v období tomto vypsáno ofertní řízení na dodávku tesaných kamenů pískovcových a žulových pro stavby stokové a na základě ofertního řízení byla dodávka svěřena nejlacinějšímu oferentu panu Ferdinandu Paloušovi.

IV. Vzhledem k ustanovení doplňku ku stavebnímu řádu zákonem ze dne 5. října 1902 č. 73 z. z. uskutečněného vypracoval stavební rada W. H. Lindley návrh pravidel o úpravě odvodnění usedlostí a připojování jich k veřejným stokám uličním v obvodu města Prahy a předložil týž dne 1. února radě městské ku schválení. O předpisech těchto konány byly porady komise kanalisační společně s komisí technickou ve dnech 4., 5., 6., a 7. února t. r., při čemž předpisy tyto po stránce technické byly prozkoumány a doplněny. Ku přezkoušení pravidel těch po stránce právní byla záležitost postoupena magistrátu, který též má obstarati uveřejnění pravidel dotčených.

Dále vypracovala a předložila kancelář kanalisační ve smyslu zákona ze dne 5. října 1902 č. 73 z. z. návrh sázby za ony tratě přípojek, kteréž pod chodníkem se nalézají a kteréž se strany obce Pražské na útraty vlastníků domů prováděny budou.

V. V jednání s obcemi předměstskými o příspěvku ku společně užívaným stavbám kanalisačním bylo i v tomto období častěji pokračováno. Tak bylo dne 5. ledna jednáno se zástupci obce Strašnické, dne 15. ledna se zástupci obce Král. Vinohradů, dne 4. února se zástupci obce Karlína, dne 7. února se zástupci Smíchova, dne 11. března pak společná porada se zástupci Karlína, Smíchova, Žižkova a Král. Vinohradů, v níž bylo pak pokračováno dne 21. března. Při poradách těchto jednalo se hlavně o to, aby zástupcové předměstí uznali podklady, na kterých tabulky o rozvržení příspěvků jsou sestaveny, za správné a aby obavy a pochybnosti činěné v některých věcech byly odborným způsobem vysvětleny a vyvráceny. Dalším účelem těchto porad bylo, aby vyšetřen byl způsob platby, zejména doby, v níž ta která lhůta splatnou bude a aby vůbec modality platební byly precisovány.

VI. V uplynulém období byla převzata a kollaudována celá řada již dříve provedených staveb stokových. Tak zejména dne 9. ledna t. r. stavba stoky v ulici Neklanově provedená firmou Bratří Pažoutové a týž den stavba stok v ulici Botičské, na Slupi a v ulici Svobodově provedená týmiž podnikateli. Dále byla dne 9. ledna t. r. rekollaudována a definitivně převzata stoka ve třídě Podskalské provedena p. arch. Františkem Schlaffrem a dne 10. února stoka v ulici k Nebozízku provedená stavitelem Karlem Hübschmannem. Dne 6. března provedena první kollaudace stavby hlavního sběrače č. I. v ulici Valdštýnské, Karmelitské a na Újezdě, hlavního sběrače II. v ulici Lužické a stoky v ulici Letenské provedených firmou Bratří Pažoutové.

Dne 18. února konána byla kollaudace výpustě č. 22 pod domkem jezného v Král. Oboře, kterou provedl stavitel Ant. Makovec a týž den kollaudace potrubí v bezejmenné uličce vedoucí z třídy Palackého v Holešovicích podél továrny Kubinských k Vltavě, kteréž provedl zednický mistr p. Krňanský.

VII. Smlouva se stavebním radou W. H. Lindleyem byla dle usnesení městské rady ze dne 13. února t. r. opětně na jeden rok prodloužena.

Místo inženýra K. Raidla, kterýž loňského roku ze služeb kanceláře kanalisační vystoupil, nastoupil dne 2. ledna t. r. p. inženýr-assistent Eduard Zika.

Dne 1. března vystoupil ze služeb kanceláře kanalisační p. inž. Karel Herzán jmenován byv honorovaným docentem na vys. škole technické v Brně.

Dne 4. února zemřel kancelista a skladník kanceláře kanalisační p. Julius Kopsa.

Místo správce hmot po odešlém p. Vojtěchu Paškovi obsazeno bylo stavebním akcesistou p. Emilem Konvalinkou.

Komise kanalisační odbývala v období uplynulém 6 schůzí, z nichž tři společně s komisí technickou.

Zástupce kanceláře kanalisační súčastnil se v uplynulém období při různých komisích místních týkajících se záležitostí obecních ve 14 případech a při komisích stavebních konaných dle stavebního řádu v záležitostech staveb soukromých v 46 případech.

Spisů došlo do kanceláře kanalisační k vyřízení 759.

Náklad na práce kanalisační obnášel v tomto období 237.289 K 52 h.

Emilian ryt. Skramlík.

Dne 21. května t. r. po 3. hodině zemřel ve stáří 69 let bývalý starosta kr. hl. města Prahy, Emilian ryt. Skramlík, muž bystrého ducha a neúmorné píle, jenž plodnou činností, bohatou úspěšnými výsledky se zapsal v dějiny rozvoje královské Prahy. Narodil se v Praze 11. října 1834; po absolvování škol realných a techniky podnikl studijní cesty po střední Evropě, pobyl v Belgii a ve Francii, načež vrátiv se do Prahy, vyzbrojen bohatými zkušenostmi, stal se společníkem svého otce, jenž byl továrníkem nábytku a truhlářského zboží. Zvěčnělý horlivou prací a přičinlivostí svou dovedl povznésti závod svůj mezi nejprvnější toho druhu v celé naší říši a jako průmyslník záhy stal se co nejchvalněji známým nejen doma, ale i v cizině. Roku 1859 dosáhl v Praze práva měšťanského, v listopadu r. 1874 zvolen byl Emilian Skramlík do sboru obecních starších, v prosinci rok po té zvolen členem městské rady a v červenci 1876 zvolen byl poprvé starostou král. hlav. města Prahy, kterážto volba byla císařem potvrzena a Emilian Skramlík byl pak 3. srpna 1876 slavnostně za starostu města instalován. Dne 6. září 1879 byl zvolen po druhé starostou a dne 17. srpna volba jeho schválena. V době jeho starostenství provedeny důležité podniky v Praze, tak zejména dlužno uvésti: stavbu mostu Palackého, koupi plynárny smíchovské, zřízení velkého parku na místě bývalých hradeb mezi někdejší Novou a Koňskou branou, stavbu rozsáhlých a moderních budov školních, zejména na Novém Městě a na Rejdišti, převedení tří půjček obecních v jednu a j. v. Na všech důležitých podnicích těch měl Emilian Skramlík horlivou účast a přísluší mu také na zdaru jich nemalá zásluha. Roku 1880 za pobytu císaře a krále našeho v Praze vyznamenán byl Emilian Skramlík řádem železné koruny III. třídy. Kromě toho byl zvěčnělý komturem řádu Františka Josefa, důstojníkem velkovévodského toskánského občanského řádu za zásluhy. Při různých příležitostech byl také zvěčnělý v čele deputací města Prahy u dvora císařského ve Vídni, zejména roku 1879 u příležitosti stříbrné svatby císařovy, a roku 1880 v příčině nastávajícího sňatku korunního prince Rudolfa. Za starostenství Emiliana Skramlíka meškal také korunní princ Rudolf s chotí svou Štěpánkou v Praze a v době jeho purkmistrování bylo také otevřeno Národní divadlo před požárem. Emilian Skramlík byl také horlivě činným ve Sboru pro zbudování Národního divadla a v Družstvu Národního divadla, jehož také býval předsedou. Také byl poslancem na sněmu království Českého, čestným a zakládajícím členem četných spolků a korporací. Když pak r. 1882 odstoupil z čestného úřadu starosty, který zastával s nevšední pílí, svědomitostí a horlivostí a také náležitou důstojností, věnoval se úplně svému závodu, který značně rozšířil a zvelebil a který později odevzdal svým synům. Nějakou dobu žil též v Hamburku u svého syna, ale zatouživ po svém rodném městě, vrátil se opět do Prahy, kdež žil poslední léta úplně v soukromí.

V radě městské uctěna a oceněna byla památka zesnulého vynikajícího vlastence dne 22. května tímto proslovením pana starosty dra *Vl. Srba*: „Slavná rado! Dokonal muž vzácných občanských vlastností, jenž o rozkvět nám všem drahé veleobce získal si nezapomenutelných zásluh. Emilian ryt. Skramlík zvolen byl do sboru obecních starších král. hlav. města Prahy dne 14. prosince 1874 za prvý sbor Starého Města a byl v r. 1875 volbou povolán za člena rady městské; dne 12. července 1876 zvolen byl poprvé a dne 6. září 1879 po druhé za starostu král. hlav. města Prahy, kterýž úřad s neúmornou horlivostí a obětavostí zastával až do dne 31. srpna 1882. Za doby jeho působnosti provedeny byly mnohé důležité podniky obecní, z nichž budiž dovoleno zmíniti se o ukončení bourání hradeb a založení městského sadu, jakož i zachování místa pro museum království Českého, ustanovení místa pro stavbu mostu Palackého a provedení stavby této, zakoupení plynárny smíchovské, stavbu moderních a rozsáhlých budov školních, zejména na Rejdišti, zřízení komise zdravotní, péče o zdravou pitnou vodu, o připojení předměstí atd. atd. — Všeobecná důvěra a vážnost spoluobčanstva projevena byla zesnulému starostovi zvláště tím, že po ukončení prvého trojletí byl jednomyslnou volbou na nové období opětně na stolec starostenský povolán; ostatně dostalo se záslužné činnosti jeho i s nejvyšších míst lichotivého uznání a vyznamenání. I ve prospěch národních úkolů našich byl pan Emilian ryt. Skramlík horlivě činným a zaslouží si čestnou paměť; zejména uvádím, že byl neúnavně činným ve sboru pro zřízení Národního divadla a předsedou družstva divadla tohoto. Této svojí veřejné činnosti věnoval šlechetný zesnulý celý svůj život, ale nejkrásnější mužná léta zasvětil blahu naší obce, jemu patří tedy naše vděčné uznání a trvalá nehynoucí památka. Presidium, zastoupené mnou, p. náměstkem drem Grošem a radním p. drem Kühnem, vyslovilo osobně soustrast rodině nad otevřenou rakví zesnulého. Vy, pánové, povstáním projevili jste již souhlas s mými slovy, děkuji vám za tento projev úcty památce zesnulého a žádám, aby projev tento zapsán byl do protokolu této schůze."

Rada městská vydala též toto úmrtní oznámení: „Rada král. hlav. města Prahy hluboce dojata dovoluje si sděliti truchlivou zprávu, že pan *Emilian rytíř Skramlík*, komthur řádu Františka Josefa, rytíř řádu železné koruny III. tř., důstojník velkovévodského Toskánského občanského řádu za zásluhy, býv. poslanec na sněmu král. Českého, bývalý starosta kr. hlav. města Prahy a člen sboru obecních starších, c. a k. dvorní dodavatel, továrník atd. atd., ve čtvrtek dne 21. května 1903 o 3. hodině ranní záslužný život svůj dokonal. Pohřeb zvěčnělého konati se bude v sobotu dne 23. května 1903 o 4. hod. odpolední z hlavního farního chrámu Páně u Matky Boží před Týnem na hřbitov Olšanský. Slavná zádušní mše sloužena bude z usnesení rady městské v pondělí dne 25. května 1903 o 10. hod. dopol. v témže chrámu Páně. Rada král. hlav. města Prahy vděčně vzpomínajíc nehynoucích zásluh, jichž si zvěčnělý zejména v úřadě starostenském, který po šest let s neobyčejnou a neúnavnou péčí a horlivostí zastával, o obec Pražskou získal, s hlubokým zármutkem truchlí nad ztrátou šlechetného občana a nezapomenutelného starosty svého. V Praze, dne 22. května 1903. Starosta: JUDr. Vladimír Srb."

Dále učiněna byla v příčině pohřbu veškerá vhodná opatření, aby byl důstojnou slavností muže, který takových zásluh dobyl si o obec.

Jmenování.

Magistrátním sekretářem v VIII. hodnostní třídě byl zvolen pan JUDr. Michael Navrátil, mag. komisařem v IX. hodnostní třídě pan JUDr. Emanuel Sluka (ve schůzi rady městské dne 12. května t. r.)

Ředitelem kůru u sv. Haštala v Praze zvolen pan Frant. Heyduk, dosud varhaník v chrámě Panny Marie před Týnem (ve schůzi rady městské dne 26. května t. r.)

Městská spořitelna Pražská.

V měsíci květnu 1903 bylo:

od 15.253 stran vloženo . .	K	5,215.549·18
od 9.286 stran vybráno .	K	3.201.752·60
bylo tedy o	K	2,013.796·58
více vloženo.		
Zůstatek vkladů:		
koncem května 1903 . . .	K	144,163.534·04

Z ústředních jatek pražských.

Letní období v ústř. jatkách, v trhu dobytčím a v trhu masném počne dnem 16. května t. r. V období letním otevřeny jsou ústř. jatky ve všední dny o 5. hod., v neděli a ve dny sváteční o 6. hodině ráno, ve dnech trhů na maso o 4. hodině ráno každodenně do 6. hodin večer. Trhy na maso konají se v pondělí a ve čtvrtek o 5. hod. ranní.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. Č. j. 92391—XVII. *Při nadání Leopolda a Alžběty Kinzlových*, jež založeno bylo paní Alžbětou Klindertovou, rodem Kinzlovou a určeno jest pro chudé příbuzné paní zakladatelky a v případě, že by jich nebylo, pro jiné pražské chudé, zvláště chudé vdovy, obsazeno bude jedno uprázdněné místo nadační *s ročním požitkem as dvou set korun*, jež nadanci náležeti budou doživotně, pokud se týče po čas jeho chudoby. Kdož o toto místo nadační ucházeti se chtějí, nechť podají žádosti své, doložené úředním vysvědčením o chudobě a zachovalosti a jsou-li příbuzní, též průkazem o příbuzenství, včetně *do 30. června 1903* vrchnímu ředitelství ústavu chudých v Praze. *Při tom výslovně se podotýká, že ku žádostem nedoloženým neb po lhůtě konkursní podaným přihlíženo nebude.*

Vyhláška. Čís. j. 17977. Ref. XVII. Z nadace Aloise Turka architekta, vykazující kapitál 181.000 korun — *a určené na odměny českým malířům a sochařům a českým spisovatelům všech oborů za vytvoření vynikajících děl* — rozdělí se letošního roku poprvé úroky vzešlé za rok 1902. Úroky tyto rozdělí se na 8 (osm) stejných dílů; čtyři díly připadnou na sochaře a malíře (dva na sochaře a dva na malíře) a ostatní čtyři díly na spisovatele všech oborů. Bude tedy letos jakož i příští léta vypisováno vždy 8 odměn. Odměny vypsané udělí sbor obecních starších král. hlav. města Prahy po návrhu rady městské, však jak sbor obecních starších tak rada král. hlav. města Prahy vázána jest návrhem, který bude podán *komitétem* sestaveným ze zástupců c. k. české vysoké školy technické, „Umělecké Besedy", České Akademie cís. Frant. Josefa I. pro vědy, slovesnost a umění a Svatoboru. Nárok na udělení odměn činiti mohou sochaři, malíři a spisovatelé všech oborů, kteří jsou české národnosti a již ve lhůtě konkursní předloží resp. označí vynikající díla umělecká, literární neho výtvarná, která byla v předcházejících 2 letech provedena a dosud nějaké snad peněžité ceny nedosáhla. Kdož o udělení odměny za své dílo ucházeti se bude, nechť podá žádost nejdéle *do 21. srpna t. r. v podacím protokole rady král. hlav. města Prahy (Staroměstská radnice)*. Žádost nutno opatřiti doklady o studiích, české národnosti a mimo to dlužno připojiti díla, za něž má býti udělena cena. O dílech pak výtvarných, jež ze zvláštního důvodu nelze k žádosti přiložiti, budiž podán žadatelem podrobný popis s fotografií a zároveň naznačeno, kde jest dílo vystaveno resp. umístěno. K žádostem řádně nedoloženým hleděno nebude.

Vyhláška. Č. j. 90828—XVII. Posledním pořízením ze dne 4. března 1862 založil zvěčnělý pan Jan Richter, rytíř řádu sv. Sylvestra, nadaci Jana a Jany Richterových k vybavování chudých, mravných, katolických, manželských dcer, jichž rodiče byli Pražskými měšťany a živnostníky a jež se svolením rodičů svých jsou nevěstami. K tomu konci určeny jsou úroky z dvou kapitálů per 10.0 0 zl., takže *dvěma nevěstám* nadační úroky v sumě 500 zl. r. č., čili 1000 korun uděleny budou. Nevěsty, jež o toto nadání ucházeti se hodlají, podejtež žádosti své s přílohami vykazujícími stáří, mravní zachovalost, chudobu, svolení otcovské neb poručenské, měšťanský a živnostenský stav rodičů jejich, u okresního ředitelství chudinského té farnosti, ve které bydlí, nejdéle *do 20. června 1903.* K žádostem, jež podány budou po uplynutí lhůty konkursní, neb jež nebudou opatřeny předepsanými doklady, nebude se přihlížeti.

Vyhláška. N. E. 103.384/XVII. Při studentském nadání, založeném † panem *Antonínem Svobodou*, jub. sekretářem c. k. zemského soudu v Praze, obsadí se jedno místo nadační s ročním požitkem 200 korun. Nárok k nadání tomuto mají v prvé řadě studující mravně bezúhonní, chudí a s dobrým prospěchem školu navštěvující, *kteří se narodili v Praze neb v Karlíně.* Teprve, když by uchazečů takových nebylo, lze uděliti nadání i žadatelům jiným. Právo ku propůjčení nadace té přísluší po návrhu rady král. hlav. města Prahy c. k. místodržitelství v Čechách. Kdož by o nadaci tuto ucházeti se chtěli, podejtež své žádosti, opatřené listem o narození, úředním vysvědčením chudoby a zachovalosti a vysvědčením školním z posledního pololetí nejdéle *do 25. června 1903* v podacím protokole rady městské v Praze. K žádostem, jež podány budou po uplynutí lhůty konkursní aneb nebudou opatřeny příslušnými doklady, nebude přihlíženo.

Konkurs. Č. j. 5005 ad 1903 o. š. r. Při českých školách obecných v Praze ustanoveni budou trvale: 1. učitel prvé třídy při obecné škole chlapecké spojené s měšťanskou u sv. Kříže Většího, 2. učitel prvé třídy při obecné škole chlapecké v Holešovicích, 3. učitel druhé třídy při obecné škole chlapecké u sv. Františka, 4. učitel druhé třídy při obecné škole chlapecké u sv. Havla, 5. učitel druhé třídy při obecné škole chlapecké spojené s měšťanskou u sv. Kříže Většího, 6. učitel druhé třídy při obecné škole chlapecké u sv. Štěpána, 7. učitel druhé třídy při obecné škole chlapecké u sv. Mikuláše, 8. učitel druhé třídy při obecné škole chlapecké spojené s měšťanskou na Hradčanech, 9. učitel druhé třídy při obecné škole chlapecké na Vyšehradě, 10. učitelka druhé třídy při obecné škole dívčí spojené s měšťanskou na Hradčanech. S místy těmi spojeno jest kromě návrhu na zvýšení slušného základní služné sta novené § 20. zákona ze dne 27. ledna 1903 č. 16 z. z. a „aktivní přídavek" ve výši 40% základního služného. Žádosti zkušebními a služebními průkazy řádně doložené podati lze při c. k. okresní školní radě pro české školy obecné a měšťanské v Praze cestou předepsanou *nejdéle do 14. června 1903.*

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika" závod tiskařský a vydavatelský v Praze, na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 12. V PRAZE, dne 20. června 1903. Ročník X.

Sbor obecních starších.

VI. řádná schůze dne 8. června t. r. za předsednictví starostova náměstka náměstka dra *K. Groše.*

Předsedající pan náměstek dr. Groš zahájiv schůzi věnoval vřelou vzpomínku nedávno zemřelému býv. starostovi města Prahy Emilianu ryt. Skramlíkovi. Zesnulý byl jedním z nejzasloužilejších starostů a jeho záslahy o Prahu byly všeobecně uznávány už tehdy, když po druhé povolán byl v čelo správy městské. Do jeho úřadování spadá zrušení hradeb, které svíraly rozvoj našeho města. Největší péči jeho těšilo se hlavně školství, o čemž svědčí nové školní budovy v Praze. Také mimo správu obce věnoval se Emilian rytíř Skramlík zájmům našeho národa. což vidno z jeho horečné činnosti nesoucí se k vystavění Národního divadla. Budiž za to čest památce Skramlíkově! Projev tento vyslechli přítomní stojíce a zanesen byl do protokolu.

Pan ob. st. *Kasalický* interpeloval v záležitosti prodeje stavenišť v assanaci svatovojtěšské, v kteréžto příčině obviněna byla obec, resp. městská rada v jistém týdenníku z nesprávností a poškození zájmů obecních.

Náměstek starostův p. *dr. V. Groš* vítá dotaz učiněný v této věci, poněvadž je tím dána presidiu možnost, aby sdělilo s veřejností pravý stav věci, kdyby snad ještě nyní byl někdo, kdo by měl za to, že při jednání o prodej pozemků v novoměstském obvodu asanačním rada městká z toho důvodu, že jedním z kupců byl člen tohoto sboru, jednání s ním vedla takovým způsobem, že tím obec poškozena byla o značnou sumu. Řečník jest přesvědčen o tom, že jistým kruhům jde jen o to, aby mohly rozšiřovati pověsti o různých panamách v obci, a to proto, aby sensačními zprávami uváděly na sebe pozornost. Ale těm kruhům nevěnuje presidium svoji odpověď, nýbrž pouze občanstvu, přihlížejícímu k věci spravedlivě a bez zvláštních zámyslů. Presidium totiž rádo uznává, že poplatnictvo a občanstvo král. hlav. města Prahy má právo, aby zvědělo, jak se vede správa obce této korporaci svěřená a rádo sdělí s veřejností také ve příčině pozemků v novoměstském obvodu asanačním, jakým způsobem prodej tento byl prováděn, aby bylo zřejmo, že městská rada při prodeji tomto počínala si tak, jak toho žádal zájem obce.

Parcely čís. 3. a 4. v bloku 37. byly prodány obecnímu staršímu p. staviteli Antonímu Novotnému z toho důvodu, že nabídl za tyto pozemky nejvyšší sumu ze všech uchazečů. Po zadání pozemků nastaly různé neshody mezi stranami, zejména pak žádal p. Novotný, aby se rozšířila ulice Vojtěšská tak, aby bylo lze stavěti domy čtyřpatrové místo ujednaných domů třípatrových, žádal jisté úlevy při placení úroků z nedoplatku ceny trhové a byla provedena s ním celá řada jednání, jež zdržovala postup prací asanačních, při nichž však rada městská setrvala při prvotním stanovisku svém a nepovolila dotatečných změn původních ujednání Konečně žádal p. stavitel Novotný, aby se mu povolila úprava staveniště tak, aby místo dvou domů směl stavěti domy tři a při této navržené úpravě forma stavenišť se utvořila tak, že v prostřed bloku ubyl od stavenišť prodaných díl ve výměře asi 20 čtver. sáhů.

Rada městská, prováděje úpravu stavenišť sborem v aproximativní výměře prodaných, svolila k této úpravě, poněvadž ani stavbou tří domů místo dvou ani nepatrným zmenšením stavenišť zájem obce nijak nebyl dotčen Vybylá plocha přidána byly prostě k parcelám sousedícím, k jichž k vhodné úpravě přispěla a cena, které za tento díl pozemku se docílilo, byla vyšší nežli cena, za kterou pozemek p. staviteli Novotnému byl prodán, tak že obec nejen neutrpěla žádné škody, ale měla dokonce z provedené úpravy zisk, tak že jsou zcela neoprávněny výtky činěné starostovi, že měl zastaviti usnesení rady městské, neboť kdyby tak býval starosta učinil, byl by zastavením usnesení sám obec poškodil.

Ačkoli presidiu tento stav věci byl znám, nařídil přece starosta, aby bylo provedeno vyšetření, zdali průběhem uvedených jednání nebyla zanedbána povinná péče obecních orgánů, bylo však zjištěno, že se chovaly korrektně.

Obecní starší pan *Březnovský* se dotazuje, proč nebyla smlouva do 6 měsíců vtělena do knih a proč nebyl ke smlouvě přiložen plán.

Zpravodaj mag. rada pan *dr. Stein* odpovídá, že bylo v zájmu kupce, aby byla smlouva vtělena, a nikoliv v zájmu obce. Co se týče plánu, byl zbytečným ve sbírce listin, poněvadž jeho originál přiložen byl k originálu smlouvy.

Obecní starší pan *Koubek* žádá, aby městská rada hleděla k tomu, by na jejich stavbách byli zaměstnáni pražští dělníci, jako to činí obce předměstské.

Obecní starší p. *dr. Scharf* dotazuje se presidia, bude-li v nejbližší době uskutečněno elektrické osvětlení v asanační čtvrti, na čemž sbor již dávno se usnesl.

Náměstek pan *dr. Groš* odpovídá, že správa elektrických podniků učinila již kroky, poněvadž však majitelé domů ohradili se proti zavěšení obloukových lamp na domy, jedná se nyní o postavení sloupů.

Obecní starší pan *dr. L. Jeřábek* odvolává se ke svému, ve sboru již dříve učiněnému návrhu, aby bylo obcí pražskou domáháno se přímého rychlíkového spojení s východní Moravou, Slezskem, Haličí a Bukovinou přes Českou Třebovou, Přerov, Ostravu a Bohumín. Ve státní železniční radě učinil souhlasný návrh pan cís. rada Bondy a dovodil, že spojení toto jest naprosto nutným jednak pro usnadnění spojení mezi Haličí a Prahou a usnadnění cesty hostům haličským a ruským, jednak za účelem oživení obchodních styků mezi východními zeměmi a Prahou. Požadavku tomuto však staví se na odpor jisté železniční kruhy, jimž záleží na tom, aby veškera doprava do českých lázeňských míst dála se přes Vídeň. Jest tudíž na čase, aby Praha zakročila ve spojení s městem Kolínem, Pardubicemi, Přerovem, Třebovou a Krumlovem, aby docíleno bylo přímého spojení toho. Dále přál by si pan navrhovatel, aby po způsobu německých měst, která každoročně odporučují své školy v listech domácích i zahraničních, také Praha uveřejňovala cestou insertní seznam četných vysokých i nižších škol průmyslových a obchodních. Tím stoupne nejen známost Prahy, ale i význam a působnost našich škol.

Obecní starší p. *Šubert* podal návrh, aby městská rada působila k tomu, by působnost tiskové kanceláře českofrancouzské byla rozšířena na všeslovanskou, poněvadž zřízení nějaké kanceláře nové vyžádalo by přílišného nákladu.

Obecní starší p. *Šubert* se dotazuje, proč nebyl vyslán delegát na pozvání města Petrohradu k nedávným slavnostem a žádá, aby příště v podobných případech vždy Praha byla důstojně v cizině representována.

Obecní starší p. *Prášek* vytýká, že stala se neobesláním slavnosti petrohradské veliká chyba, poněvadž neměla městská rada vážných důvodů a pouze nepřízni strany národní se stalo, že bylo sblížení s Petrohradem zmařeno. Žádá pro příště, aby svolána byla schůze sboru, která v takovém případě by rozhodla o nákladu pro delegaci a usnesla se o celém representačním projevu.

Obecní starší pan *dr. Baštýř* uvádí důvody, proč on hlasoval ve schůzi městské rady proti obeslání výstavy. Pozvání dostala všechna města zemská v Rakousku, nebylo tedy pro Prahu žádným zvláštním vyznamenáním. Hlavním důvodem proti pozvání byla ovšem krátkost doby a okolnost, že slavnosti vyměřen byl pouze den, aniž by byl k pozvání přiložen program. Není ostatně ani jisto, zda by českému zastoupení nedostalo se nějakého ponížení jako na sjezdu lékařů v Madridě. Nejlepší representací Prahy bude, když české oddělení na výstavě v Petrohradě roku 1905 bude vypraveno se vší péčí, a peníze, které by pohltila tato slavnost, budou přidány ve prospěch tohoto oddělení.

Další debaty o tomto předmětu súčastnili se ještě obecní starší pp. *Prášek*, *Březnovský* a *dr. Pinkas*. Náměstek pan dr. *Groš* vysvětluje, že jediným důvodem k tomu, že městská rada pražská nesúčastnila se petrohradských slavností, byla ta okolnost, že pozvání došlo příliš pozdě.

Obecní starší p. *Zikan* navrhuje, aby se městská rada přičinila o vyřízení změny volebního řádu v prvém zasedání zemského sněmu.

Potom přešlo jednání k dennímu pořádku. Nejprve vyřízena byla řada stížností.

Přijaty byly následující návrhy: Návrh na zakoupení uzedlosti „Rokosky“ v Libni za kupní cenu 50.000 K od okresního výboru v Karlíně; návrh na zakoupení domu čp. 49-VI. od Morice a Karoliny Zechnerových za kupní cenu 30.000 K za účelem rozšíření komunikací; návrh na prodej poz. parc. č. k. 2 2, 5/1 a 5/2 na Vyšehradě ve výměře 44·152 čtv. sáhů inženýru Janu Wildovi za kupní cenu 165 K za 1 čtv. sáh; návrh na povolení nákladu 5000 K na provedení kanalisace v ulici na Maninách v Holešovicích; návrh na povolení nákladu 3200 K na provedení kanalisace v ulici „u Kapličky“ v Holešovicích; návrh na schválení nákladu 110.000 K k provedení kanalisace v prodloužené třídě Mikulášské; návrh na schválení smlouvy s c. k. erárem v příčině užívání ploch uličních ke stavbě a provozování přístavní dráhy v Holešovicích; návrh, aby nadání Jana Novotného na ubytování chudých v neštěstí upadnuvších pražských rodin měšťanských prodán byl obecní pozemek č. k. 507 v Holešovicích ve výměře 788·871 čtv. sáhů za 30 K 1 čtv. sáh; návrh, aby prodáno bylo Obchodnickému spolku „Merkur“ v Praze staveniště č. 7 ve skup. XXX. asan. obv. pražského ve výměře as 214·0 čtv. sáhů za úhrnnou cenu 130.000 K; návrh, aby prodáno bylo panu Josefu Šulcovi, majiteli parní pily a tesaři na Smíchově, staveniště č. 2 ve skup. XXXVII. asan. ob. Novoměst. (s průčelím do ulice „na Struze“) ve výměře as 127·7 čtv. sáhů za cenu 4 0 K za každý čtvereční sáh; návrh, aby směněny byly plochy obci pražské patřící, které mimo plochu domu čp. 223-II. v Praze, panu Zděnku Vávrovi náležejícího, připadají ke staveništi č. 6 ve skup. XXXVII. novoměst. asan. obv. pražského — za plochy, které od domu čp. 233-II. připadají ke staveništi č. 7 ve skup. XXXVII. téhož asan. obv. a za příplatek 3000 K; návrh, aby prodáno bylo panu MUDru Jaroslavu Frantovi v Praze, staveniště č. 7 ve skup. XXXVII. asan. obv. novoměst. ve výměře asi 159·9 čtv. sáhů za cenu 520 K za každý čtvereční sáh; návrh, aby ku zjištění staveniště č. 8 ve skup. XXXVII. novoměst. asan. obvodu byla panu architektu Matěji Blechovi prodána plocha staveniště č. 3 a 4 v téže skupině; návrh na prominutí třetí annuity per 290 K 26 h (dne 1. března 1903 splatné) tělocvičné jednotě „Sokol“-VIII.; návrh na nájem místností pro c. k. živnostenský soud v domě čp. 416-I. (v Platýze) na dobu 6 let od 1. listopadu 1903 počínaje, za nájemné roč. 6400 K a popl. z nájemného; návrh na povolení nákladu 3300 K k úhradě výdejů, spojených s oslavou 50letého trvání měst. sboru hasičského a valného sjezdu slovanského hasičstva byl přijat s dodatkem ob. st. p. *R. Tereby*, aby náklad zvýšen byl na 5000 K; návrh na povolení nákladu 1000 K k zakoupení 500 exemplářů knihy, již vydá ředitel sboru hasičského pan F. Vejdělek, za příčinou jubilea 50letého trvání sboru hasičského; návrh, aby byla zamítnuta stížnost p. Václava Ryvory na výměr magistrátu, kterým mu bylo nařízeno, aby vepře z domu čp. 437-VIII. odstranil a chov vepřů v domě tom na dále byl zakázán; návrh na upravení právního a hmotného postavení ředitele vychovatelny Olivových v Říčanech, p. Leopolda Peka a jeho choti; návrh ve příčině srážek pro výslužné z požitků p. Jana Vildwalda, ředitele měst. průmyslové školy pokračovací pro dívky v Praze; návrh, aby opatrovnicím, pomocným pěstounkám a pěstounkám v měst. opatrovnách, školkách mateřských a jeslích, které od r. 1897 jmenovány byly definitivně, přiřčen byl nárok na pětiletní přídavky služební; návrh, aby p. Jan Karásek, ředitel ubytovacího a přípřežného komisařství a referátu taxy vojenské, dán byl ku vlastní žádosti na trvalý odpočinek.

Rada městská.

5./VI. *Sdělen byl pozdravný telegram*, kterým dr. Mazzura jménem sjezdu žurnalistů v Plzni věnoval vřelou vzpomínku dřívějšímu sjezdu, jenž svého času odbýván byl v Praze.

5./VI. *Zadání práce.* Na stavbu stoky v ulici U Studánky přijata byla oferta p. Fr. Leipolda; na stavbu stok na Josefském náměstí a v třídě Eliščině přijata oferta firmy Al. a Fr. Pažoutů.

5./VI. *Kanalisace Mikulášské třídy.* Dle návrhu dozorčí komise pro kanalisaci schválen byl projekt na stavbu stok v prodloužené třídě Mikulášské; na provedení jeho spolu s bouráním domů, které obec v těchto místech má již zakoupeny, vypsáno bude ofertní řízení.

5./VI. *Kanalisace Smíchova.* Kancelář kanalisační podala zprávu, že projekt kanalisace dolní části obce Smíchova jest již úplně vypracován a že ostatek bude záhy dokončen.

5./VI. *Psí náhubky.* Schváleno podati místodržitelství rozklad na rozhodnutí, kterým zamítlo návrh, aby zrušeno bylo nařízení býv. c. k. krajské vlády z r. 1850, dle kterého psi v Praze musejí býti opatřeni náhubkem.

5./VI. *Sprchy v městských říčních lázních.* V říčních lázních na Vyšehradě a v Holešovicích zřízeny budou sprchy; lázně v Holešovicích dokončeny budou dne 27. t. m.

5./VI. *Kostel sv. Mikuláše.* Pan architekt Kříženecký předložil návrh na doplnění façady kostela sv. Mikuláše na straně vedle bývalé prelatury. Návrh ten byl schválen a náklad na jeho provedení povolen.

5./VI. *Sady.* Schválen byl návrh sadové komise, aby v případech, kdy má býti na Žofíně neb v jiných pražských sadech pořádána nějaká slavnost, byl vždy úřadem hospodářským předem vyšetřen rozsah slavnosti, by se předešlo eventuelnímu poškození sadů.

5./VI. *Dlažby.* Vydláždění Rytířské ulice (od německého divadla až k městské spořitelně) zadáno M. Weyrostkovi, vydláždění náměstí hradčanského a úprava Královské třídy v Libni zadány Frant. Karešovi, vydláždění Velkého náměstí u kostela sv. Mikuláše zadáno bratřím Pažoutům, předlažba ulice Marianské a Kateřinské Ferd. Dvořákovi.

5./VI. *Most Karlův.* Zabezpečení VII. pilíře mostu Karlova zadáno firmě Kress a Bernard a ustanoveny podmínky smlouvy.

5./VI. *Starožitnosti.* Pan městský radní Brož upozornil, že v kojetickém kostele sv. Víta jsou četné starožitnosti (sochy, antipendia, gotický kalich a j.) jichž se více nepoužívá, a žádal, by rada městská, jako patron tohoto kostela, dala svolení k zapůjčení předmětů těch na revers městskému museu.

5./VI. *Ve prospěch Malé Strany.* Pan městský radní dr. Pinkas předložil petici malostranského Občanského klubu, kterou týž domáhá se odstranění četných závad na Malé Straně, na př. nedostatečného osvětlování na Újezdě, zdravotních závad v Pavelské uličce, nedostatků pissoirů atd.

5./VI. *Ochrana ptactva.* Pp. městští radní Hudl a dr. Holubovský žádali, aby městská rada učinila příslušné kroky proti hubení zpěvného ptactva v Semínářské zahradě.

9./VI. *Městský sirotčinec.* Pan městský radní Brož žádal, aby byla věnována zvýšená píle práci o reorganisaci městského sirotčince arcivévodkyně Gisely; vrchní ředitel ústavu chudinského p. městský radní Hubáček podal vysvětlení, že elaborát v tom směru bude záhy dohotoven a návrh městské radě koncem července předložen.

9./VI. *Novostavba.* Povolena byla panu architektu Prokopu Teigemu stavba čtyřpatrového domu na staveništi č. I. rozd. čp. 752—I. v ulici Haštalské.

9./VI. *Přenesení ostatků Karoliny Světlé.* Příbuzenstvo Karoliny Světlé svolilo k přenesení ostatků této slovutné spisovatelky do nového hrobu na význačném místě hřbitovů Olšanských. Zádušním úřadem byly vykonány přípravy k přenesení; o podrobnostech podána bude veřejnosti zpráva ze záduší.

9./VI. *Osobní.* Vzat byl na vědomí dopis konsistoře, kterým bylo sděleno, že kaplanem u Matky Boží před Týnem ustanoven byl p. P. Frant. Malý, dosud kaplan v Příbrami.

9./VI. *Konkurs na místo lékaře.* Usneseno, vypsati konkurs na nově systemisované místo městského okr. lékaře pro VII. část Prahy.

9./VI. *Feriální kolonie.* Pan městský radní Schrötter tlumočil díky spolku pro české feriální osady za přízeň, věnovanou slavnosti tohoto spolku.

9./VI. *Voda v Praze VII.* Pan městský radní Seifert poukázal k tomu, že po poledni dne 9. června nastal v Holešovicích náhle nedostatek přítokové vody říční a žádal za vyšetření této okolnosti, aby se podobné nebezpečné úkazy neopakovaly. Dále navrhl, aby studna v obecní správě v Letohradské ulici byla vyčistěna a odevzdána veřejnému užívání.

9./VI. *Telefon na Žofíně.* Pan měst. radní Schrötter navrhl, by provedeno bylo lepší telefonní spojení se Žofínem; věc odkázána byla hospodářské komisi.

12./VI. *Pláň letenská.* Na vědomí byla vzata zpráva, že definitivní projekty na úpravu pláně letenské předloženy budou v nejbližších dnech.

12./VI. *Rampa s mostu libeňského.* Schválen byl návrh technické komise, aby odbývána byla místní komise za účelem vyšetření, má-li s mostu libeňského býti zřízena na ostrov rampa.

12./VI. *Na mostě císaře Františka Josefa* obnoven bude nátěr, jak již loni bylo usneseno, a ku kterémuž cíli pojata byla příslušná částka do rozpočtu; práce zadána p. Profesovi. Na tomtéž mostě nutno vyšetřiti stav fošnového podkladu pod dlažbou a budou proto zřízena na čtyřech místech pod mostem lešení, na kteráž příslušný náklad byl povolen.

12./VI. *Zadání prací.* Zadány byly práce souvislé se zřízením průchodu z ulice Rybné do ulice Štupartské (novostavbou tamtéž a staroměstskou měšťanskou školou); práce zednická a nádenická zadána p. Špalkovi, práce zámečnická p. Vielwerthovi.

Odpověď

rady král. hlavního města Prahy

na ohražení obcí předměstských proti způsobu připojení jich ku Praze obcí Pražskou navrženému, jak při anketě dne 21. února t. r. od zástupců obcí těch bylo podáno.

(Dokončení.)

Nedostatky takové nespraví ani nový stavební řád nehledě k tomu, že v brzce dozírné době se vydání jeho asi sotva dočkáme.

Tvrzení, že zdravotnictví opatřuje se v Praze a předměstích na zcela stejných zásadách, jest tím, co nahoře řečeno, dostatečně vyvráceno. Tím pak, že předměstí se súčastňují porad sociální komise, není ještě vyhověno požadavku, aby chudinství pražské a obcí okolních s Prahou jediný celek tvořících z jednoho místa bylo spravováno.

Obce předměstské praví dále, že se obávají velkých nákladů spojených s ústřední i místní správou Velké Prahy, avšak zároveň navrhují, aby při ponechání dosavadní samostatnosti obcí zřízena byla nová společná obec správní.

Že by takovýto způsob správy byl lacinější než námi navrhovaný, nejde nám nikterak na rozum.

Praha sama se toho neobává, že by připojením předměstí správní náklady ústřední i místní tak velkou měrou vzrostly, jak si to předměstí představují. Naopak, jak z předu vylíčeno, dá se s jistotou očekávati, že za větší náklady, jež by sloučením obcí vzešly, zejména ve školství, dostane se Praze příslušné náhrady.

Případ připojení obcí k Vídni z r. 1890 nedá se s tímto případem srovnati. Vídeň byla již před tím velkou a části, jež by se asi přirovnávati mohly k dnešním čtyřem předměstím pražským, byly s Vídní již dávno v jednu obec sloučeny. Roku 1890 nastalo další rozšiřování Vídně přibráním obcí a osad odlehlých rázu již více zemědělského než městského. Obvod Vídně tím neobyčejně rozšířen a nastala zejména potřeba zakládání nových komunikací a jiných zařízení obecních. A přece Vídeň se toho nelekala, naopak v nejnovější době pracuje o další rozšíření svého území na druhém břehu Dunaje.

Že předměstí pražská mají již veškeré výhody velkého města, věříme. Výhody ty jim právě poskytuje bezprostřední sousedství Prahy, na jejíž újmu ovšem obce předměstské se vzmáhají, jak jsme nahoře ukázali. Jak by ovšem výhody ty v předměstích vypadaly, kdyby tu Prahy nebylo, jest otázka jiná.

Návrh obce Pražské ve příčině kompetence místních výborů jest v navržených základních pravidlech pro připojení obcí jen demonstrativně naznačen a má o něm právě blíže býti jednáno. A máme za to, že zejména ponechání vlastních fondů a jmění k účelům lokálním již věnovaného ve správě místních výborů nebude asi podléhati námitce se strany obce Pražské.

Obavy předměstí, že sloučením četně zalidněných předměstí bylo by na škodu českého živlu rozšířeno dvoujazyčné úřadování, jsou rovněž bezdůvodné. Neboť dvoujazyčnost Pražského magistrátu jeví se výhradně toliko v tom, že na německá podání vydává německá vyřízení a těch jest do roka tak nepatrný počet, že to nepadá nijak na váhu.

Jinak u obce Pražské (rady městské a magistrátu) úřaduje se výhradně v jazyku českém.

Totéž nelze však říci o úřadech politických první instance na předměstích. To jsou úřady zeměpanské, jimž nařizuje se nyní opět i ve vnitřním úřadování užívati výhradně němčiny.

To by ovšem přestalo, jakmile by agendu jich převzal magistrát, který by v předměstích ihned na místě úřadování německého zavedl úřadování výhradně české. Že by tedy tím na škodu českého živlu rozšířeno bylo v předměstích dvoujazyčné úřadování, jest tvrzení naprosto mylné, naopak bylo by tam při úřadech politických místo dnešního německého zavedeno úřadování české.

Jsme povděčni za to, že předměstí uznávají vynikající význam Prahy pro celé království a celý národ a jsou ochotny radostně a bez rozpaků ku zvýšení tohoto representačního lesku Prahy dle sil svých přispěti.

Obava jejich, že by tím uvedly se v záhubu, jest úplně bezdůvodnou. Naopak sloučením jich s Prahou zabezpečen by byl další jich rozvoj společným prováděním nákladných projektů, na něž samotné jich síly nestačí.

Co se dále praví o fiskální snaze státu, aby při zřízení Velké Prahy získal na dani činžovní a potravní, zdá se opět spočívati na mylných předpokladech. Nejsme advokáty státu, ale tolik můžeme tvrditi, že kdyby se jednalo státu o to, aby při utvoření Velké Prahy fiskálně získal, byl by již dávno otázku sloučení obcí okolních s Prahou vzal s náležitou energií do ruky, podobně jako ve Vídni, aby pokud do jeho kompetence sáhá, k rozluštění otázky té přispěl. Tak ale naopak vidíme, že stát od prvopočátku, kdy otázka Velké Prahy vznikla až po dnes, k otázce té docela nečinně přihlíží a ponechává ji úplně svému vlastnímu vývoji.

Přechodní doba 22 let, kterou obec Pražská na státu ve příčině činžovní daně vymohla, nebyla přece povolena ze žádné fiskální snahy, ježto jinak měl stát dávno již možnost v rukou odčiniti nesrovnalost v placení daně činžovní v Praze a na předměstích a odčiniti zejména opomenutí, jež se stalo u vydání zákona o daních domovních z r. 1882, kde v staré vyšší míře sazby činžovní daně ponechána opět jen Praha sama jako v dřívějším zákonu, kdežto při jiných městech i malé obce předměstské šmahem zařaděny byly do téže sazby jako město hlavní samo.

Totéž platí o potravní dani na čáře, kde stát při rozšíření obvodu čáry daně potravní a při zrušení daně u celé řady předmětů očekává spíše ztrátu než zisk.

Že by Velká Praha po spojení platila dle stavu z r. 1900 ročně o 4,669.352 K 68 h více pouze na uhražení potřeb dosavadních, není správné, jak jsme již nahoře ukázali a i kdyby tomu tak bylo a obce předměstské raději viděly, aby náklad ten obrácen byl na opatření a zajištění velkých podniků, musela by Velká Praha na tyto velké projekty a podniky celých 22 let čekati, poněvadž, jak jsme ukázali, bude-li po spojení obcí větší povinnost platební, nastane až po 22 letech, kdy dojde přechodní doba pro placení daně činžovní.

V těchto směrech měli jsme za povinnost svou na pravou míru uvésti tvrzení a výpočty obcí předměstských v ohražení jich shora citovaném a žádáme:

Zemský výbore král. Českého

račiž tuto odpověď naši na vědomí přijmouti a ke spisům týkajícím se připojení obcí okolních ku Praze připojiti.

V Praze, dne 4. května 1903.

Starosta:
Dr. Srb, v. r.

IV. zpráva
o činnosti nemocenské pokladny elektrických podniků královského hlavního města Prahy
za rok 1902.

Řízení a správa závodové nemocenské pokladny elektr. podniků král. hlav. města Prahy děla se ve správním roce 1902 za stejných okolností a stejným způsobem jako v letech minulých. Šestičlenné představenstvo bylo složeno tak, že dva pánové, vyslaní sl. správní radou, tvořili předsednictvo pokladny — byltť pan měst. rada Fr. Rus, předsedou a pokladník elektr. podniků Al. Svoboda, místopředsedou (který ale dne 23. prosince byl své funkce zbaven) — další pak 4 členové a sice pp. Jos. Kočka, Bohumil Wolf, Vítězslav Růžička a Václav Charvát, volení delegáty dne 3. května 1901 byl přísedícími představenstva.

V dozorčím výboru zasedal zástupce sl. správní rady elektr. podniků pan ob. st. Václav Březnovský (později pan m. r. Bedřich Kovařovic) a voleni členové delegáty pp. Václav Plecháč a Rud. Laube.

Stálé rozvětvování závodů elektr. podniků pohnulo představenstvo k uvažování, neměla-li by býti provedena náprava, aby členstvo všech odborů mohlo svými zástupci bráti účast na správě pokladny.

Po této úvaze předložilo představenstvo návrh na změnu stanov, valnou hromadou delegatů dne 2. června 1902 schválený, dle něhož má býti představenstvo o 3 členy rozmnoženo (o 2 volené delegáty a 1 zástupce podniku).

Touto valnou hromadou delegátů schválena byla také představenstvem navržená změna stanov, aby nemocenská podpora vyplácena byla teprve, trvá-li nemoc déle 2 dnů, tudíž nejméně 3 dny. Také tato reforma byla v zájmu pokladny nezbytnou. Do konce roku však změny ty úřady dozorčími schváleny nebyly.

Představenstvo, jakkoliv nikdy se zřetele nepustilo, jak velké povinnosti po stránce finanční stále na pokladnu čekají, snažilo se hojným udílením podpor a darů z milosti, širokému členstvu osvědčiti, že spravuje instituci humanitní, lidovou.

V roce prošlém uděleno bylo mimořádných podpor v obnosu 200 K a sice byla udělena mimořádná podpora Frant. Svobodovi 20 K, Jos. Froňkovi 40 K, Kar. Hříbalovi 40 K, Kar. Javůrkovi 40 K, Václ. Hörlovi 20 K a J. Richtrovi 40 K.

Zvýšená podpora ku pobytu v lázních povolena byla: Jos. Polcarovi, Václ. Charvátovi, J. Hendrychovi, V. Pěničkovi a Jos. Denygrovi.

Představenstvo vyhovělo skoro všem podaným žádostem o vyplacení podpory přes ustanovenou dobu a zvláště bylo povoleno vypláceti dále podporu Jos. Froňkovi o 1 měsíc a Al. Brožkovi o 6 neděl.

Na počátku roku čítala pokladna členů 1012, koncem roku pak 914.

Onemocnění hlášeno v tomto roce 809 a z onemocnělých zemřeli: V. Adam, F. Svoboda, K. Hříbal, Jos. Votruba, K. Pěro, Fel. Weinlich, H. Hochmann, V. Řehák a Al. Kettner — celkem 9.

Reservní fond vykazuje koncem r. sumu K 17.018 80 proti K 18.071·95 roku předchozího (1901) tedy méně o K 1056·15. Úbytek tento vysvětluje se tím, že v správním roce 1902 vyplaceno bylo nemoc. podpor v obnosu K 19.871·01 kdežto v r. 1901 jen K 17.462·60, tedy v r. 1902 více o K 2.408·41 a nebýti pro pokladnu jiných příznivých okolností, t. j. menší náklady na pohřebné a větší zisk při kursu cenných papírů, musil by býti fond reservní ještě menším.

Představenstvu šlo také o to, aby reservní fond vůbec byl naprosto správnou číslicí jednou postaven, za kterýmžto účelem všechna passiva přesně vyšetřena a do účetní závěrky dle tohoto vyšetření pojata.

Rozhodčí soud zasedal v r. 1902 jednou a byla dotýčná žaloba zamítnuta.

Správní radě elektr. podniků budiž vzdán dík za přízeň nemoc. pokladně v tomto roce věnovanou.

Za představenstvo
nem. pokladny elektr. podniků král. hlav. města Prahy

Fr. Rus, předseda, v. r.   A. Chalupa, místopředseda, v. r.

Josef Král.

Dne 3. června t. r. po delší chorobě zemřel v Praze ředitel školy u sv. Petra ve výslužbě p. Josef Král. Jím odchází z řad učitelských typická osobnost, která ve školství českém měla důležitou úlohu. Jos. Král zemřel u věku 64 let po 43leté službě učitelské, ztráviv sotva jeden rok na zaslouženém odpočinku. — Působil rok na vzorce malostranské, pak v Kasejovicích a v Praze u sv. Haštala, u sv. Jakuba a od r. 1877 jako ředitel u sv. Petra. Ve spolkovém životě učitelském měl vynikající postavení. Byl mezi zakladateli „Budče“ pražské, jejíž byl jednatelem i starostou, 16 let byl předsedou Ústředního spolku učitelského a spolu vůdcem učitelstva českého. S p. V. Kredbou dal popud k založení Ústřední Matice školské a byl prvním její náměstkem, který s velkou energií přispěl k založení prvních škol matičních. V petrské čtvrti jako dlouholetý otec chudých a zakladatel a dlouholetý funkcionář prvního spolku sv. Mikuláše k podpoře chudého žactva získal si o chudinu mnohé zásluhy, začež byl před lety medalií kral. hlav. města Prahy vyznamenán. Byl také čestným členem mnohých učitelských spolkův a při odchodu na odpočinek jmenovala ho Praha svým měšťanem. Velmi činným byl v žurnalistice učitelské jako redaktor „Posla z Budče“ i „Učitelských Novin“ a vydal nejdůkladnější sbírku zákonů školních. Byl muž neobyčejně energický a pracovitý, který učitelstvu veliké služby prokázal svým neohroženým a sebevědomým vystupováním, svou rozsáhlou právní radou a žurnalistickou přičinlivostí. Po celá desítiletí stál v popředí českého života učitelského a zasloužil si vděk všeho učitelstva i národa českého.

Rada městská ve schůzi konané 5. června vyslechla pohrobní vzpomínku, kterou přednesl m. r. p. Schrötter, povstáním, dále pak položením věnce na hrob uctila jeho památku. — Budiž mu vděčná paměť!

Z ústředních jatek pražských.

V měsíci únoru poraženy byly v ústř. jatkách pražských 2202 kusy dobytka hovězího, a to 414 býků, 1081 volů, 583 krav. 82 běhounů, 40 jalovic a 2 bůvoli; dále poraženo 187 telat, 1898 skopců, 7 koz, 811 vepřů o průměrné váze přes 100 kg., 24.672 vepři o průměrné váze do 100 kg. a 139 koní. Při tom v ústředních jatkách poraženém dobytku shledány byly následující závady: aktinomykosa při 5 kusech hovězího dobytka; agonie při 4 vepřích; hlízy v játrách při 8 kusech dobytka hovězího, v ledvině při 1 koni; měchožil v játrách při 4 kusech dobytka hovězího, 8 skopového a při 12 vepřích; měchožil ve plících při 7 kusech dobytka hovězího; motolice v játrách při 22 kusech dobytka hovězího, 1 skopci, 9 vepřích, ve plících při 4 kusech dobytka hovězího; myxosarkom plic při 1 koni; mor při 1 vepři; cirrhosa jater při 1 vepři; zánět ledvin při 1 vepři; zánět pobřišnice při 3 kusech dobytka hovězího; zlomeniny kostí při 1 kuse dobytka hovězího; tuberkulosa při 7 býcích, 10 volech, 32 kravách a 3 vepřích; uhrovitost při 99 vepřích. Na 4 hlavní trhy dobytčí v únoru 1902 dopraveno bylo 3738 kusů hovězího dobytka, a to 789 kusů původu domácího a 2949 kusů původu haličského. Největší příhon, totiž 1047 kusů vykazoval trh dne 3. února; průběh trhu dne 3., 9. 16. února byl prostřední, dne 23. února malý. Průměrná cena hovězího dobytka původu domácího byla 73·88 K za 100 kg. živé váhy s potravní daní, cena hovězího dobytka původu haličského 59·75 K za 100 kg. živé váhy bez potravní daně. Nejvyšší ceny docílil hovězí dobytek původu domácího o trhu dne 3. února, totiž 86 K, hovězí dobytek původu haličského též dne 3. února, a to 72 K. Nákazy zvířecí při dobytku tržním zjištěny nebyly. Z dobytka hovězího v únoru na trhy dopraveného prodáno bylo ku poražení v ústředních jatkách 1636 kusů. — Na 8 hlavních trhů masných v měsíci únoru dopraveno bylo 1000 skopců, 1784 telata, 196 vepřů, 242 jehňata, 133 kůzlata. 323.300 kg. masa hovězího a 47.400 kg. masa vepřového. Průměrná cena masa skopového byla 108 K, telecího 131·88 K, vepřového 126·17 K, hovězího předního 88·00 K, zadního 101 K, vše za 100 kg. s potravní daní. Nejvyšší cena docílena byla za skopce 124 K dne 19. února, za telata 160 K dne 16. února, za maso vepřů původu domácího 136 K o trzích dne 16., 19., 23. a 6. února, za maso z vepřů původu haličského 128 K o trzích dne 16., 19., 23. a 26. února, za maso z vepřů původu uherského 144 K dne 19. února, za hovězí maso přední 116 K o všech trzích, za hovězí maso zadní 136 K o trzích dne 16., 19., 23 a 26. února. Průběh trhů dne 5. a 9. února byl čilý, průběh ostatních trhů prostřední. Z masa z venkova v měsíci únoru do Prahy dopraveného zabavena byla 3 telata, 3 hovězí játra, 1 hovězí plíce, slezina a srdce, 8 kg. hovězího masa, 1 sele, 2 vepřové ledviny a 64 vepřové droby.

Týdenní výkazy.

V týdnu od 19. do 25. dubna přijato bylo mostného: na železniční lávce z Vyšehradu na Smíchov 229 k 16 h, na mostě Palackého 4548 k 92 h, na můstku Žofínském 184 k 92 h, na novém mostě kamenném 6279 k 88 h, na mostě Františka Josefa 3818 k 76 h, na pilotovém mostě přes Štvanici 2700 k 62 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 964 k 60 h, ve slatinných lázních tamtéž 165 k 20 h, v uhličnatých 6 K, v lidových lázních v Holešovicích 154 k 52 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3187, z nichž 2765 řádných.

V týdnu od 26. dubna do 2. května t. r. obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 295 k 18 h, na mostě Palackého 4708 k 19 h, na mostě Žofínském 331 k 80 h, na mostě císaře Františka 5376 k 86 h, na mostě císaře Františka Josefa 4787 k 86 h, na mostě přes Štvanici 3167 k 96 h, na mostě libeňském 449 k 32 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 1127 k 40 h, v slatinných lázních tamtéž 15 k, v lidových lázních v Praze VII. 179 k 31 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3193, a to 2757 řádných a 436 mimořádných.

V týdnu od 3. do 9. května přijato bylo mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 286 k 40 h, na mostě Palackého 4689 k 76 h, na mostě Žofínském 448 k 14 h, na mostě císaře Františka 5228 k 06 h, na mostě císaře Františka Josefa 4309 k 84 h, na mostě přes Štvanici 3040 k 05 h, na mostě libeňském 409 k 64 h.

Na Žofíně přijato v lázních parních a vanových 1102 k 20 h, ve slatinných 453 k 20 h, v uhličitých 6 k, v lidových lázních v Praze VII. 178 k 30 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3221, a to 2812 řádných a 409 mimořádných.

V týdnu od 10. do 16. května t. r. obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 290 k 72 h, na mostě Palackého 4775 k 68 h, na mostě Žofínském 271 k 58 h, na mostě císaře Františka 5605 k 92 h, na mostě císaře Františka Josefa 5121 k 52 h, na mostě přes Štvanici 3065 k 16 h, na mostě libeňském 429 k 94 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 934 k 70 h, v slatinných lázních tamtéž 181 k — h, v uhličnatých lázních tamtéž 12 k, v lidových lázních v Praze VII. 173 k 34 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3192, a to 2789 řádných a 403 mimořádných.

V týdnu od 17. do 23. května t. r. obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Kr. Vyšehradu na Smíchov 337 k 8 h, na mostě Palackého 4906 k 18 h, na mostě Žofínském 291 k 6 h, na mostě císaře Františka 5281 k 32 h, na mostě císaře Františka Josefa 5554 k 22 h, na mostě přes Štvanici 3354 k 68 h, na mostě libeňském 481 k 82 h

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 1007 k 10 h, v slatinných lázních tamtéž 371 k 20 h, v uhličnatých lázních tamtéž 6 k, v lidových lázních v Prze VII. 161 k 59 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3167, a to 2783 řádných a 384 mimořádných.

Hrubý příjem mostného v týdnu od 24. do 30. května t. r. obnášel na lávce mezi Vyšehradem a Smíchovem 295 k 42 hal, na mostě Palackého 4811 k 72 b, na mostě Žofínském 533 k 40 h, na mostě císaře Františka 4942 k 72 h, na mostě císaře Františka Josefa 4748 k — h, na mostě přes Štvanici 3242 k 88 h, na mostě libeňském 421 k 48 h.

V lázních na Žofíně bylo vybráno: v parních a vanových 1384 k, ve slatinných 226 k, v uhličnatých 9 k, v říčných 57 k 76 h, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech vybráno 255 k 73 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3148, dále 2783 řádných a 365 mimořádných.

V týdnu od 31. května do 6. června obnášel hrubý příjem mostného na lávce mezi Vyšehradem a Smíchovem 337 k 82 h, na mostě Palackého 4717 k 70 h, na mostě žofínském 756 k 76 h, na mostě císaře Františka 5153 k, na mostě císaře Františka Josefa 5297 k 8 h, na mostě přes Štvanici 3342 k 34 h, na mostě libeňském 468 k 56 h.

V lázních na Žofíně bylo vybráno: v parních a vanových 1005 k 10 h, ve slatinných 506 k 20 h, v uhličnatých 12 k, v říčných 52 k 20 h, v lidových lázních v Holešovicích-Bubnech 198 k 32 h.

Dělníků zaměstnávala obec 2901, a to 2523 řádných a 378 mimořádných.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. Č. j. 102001 ref. I b. Obec Pražská vypisuje veřejné ofertní řízení na zadání prací spojených se stavbou opatrovny a školy mateřské na obecním pozemku č. kat. 256/1 v Královské třídě v Libni („na Palmovce"), a sice na zadání práce zednické i nádenické, sochařské a štukaterské, dále kamenické, tesařské, klempířské, pokrývačské, truhlářské, parketářské, zámečnické, sklenářské, natěračské, kamnářské, jakož i na dodávku válcovaných nosičů železných.

Podmínky ofertní, jakož i rozpočty prací a plány vyloženy jsou k volnému nahlédnutí v městském úřadě stavebním na staroměstské radnici.

Opisy jich možno za mírnou náhradu obdržeti tamtéž.

Řádně dle ofertních podmínek sepsané a zapečetěné oferty i s vyplněnými rozpočty dotyčných prací podány buďtež nejdéle do 27. června 1903 do 11 hodin dopoledne v podacím protokole rady městské na radnici Staroměstské.

Oferent bude povinen před podáním oferty složiti též v hlavní městské pokladně vadium, a sice v té výši a tím spůsobem, jak ustanoveno jest ofertními podmínkami.

Vyhláška. N. E. 111.847/XVII. Z úroků nadace *pana Antonína Klenky rytíře z Vlastimilů* poděleny budou po částkách 41 K 78 h. *dvě* pražské zachovalé schudlé rodiny měšťanské, které povinny budou za spásu duše zakladatelovy v některém kostele pražském krátkou pobožnost vykonati. Kdož by se o nadaci tuto ucházeti chtěli, nechť podají žádosti své, opatřené řádnými doklady do *10. července 1903* ředitelství toho okresu chudinského, v němž bydlí. K žádostem potřebnými doklady o chudobě, zachovalosti, příslušnosti a uděleném měšťanství nedoloženým, neb po lhůtě konkursní podaným, nebude přihlíženo. *Rada král. hlav. města Prahy,* dne 10. června 1903.

Vyhláška. N. E. 99.543/XVII. V měsíci červenci 1903 rozděleny budou *úroky z nadace založené panem Janem Parmannem* patnácti ostýchavým chudým neb neštěstím v nouzi upadlým v Praze bydlícím rodinám, a sice osmi národnosti české a sedmi národnosti německé. Ti, kdož by za podělení z této nadace žádati chtěli, podejtež žádosti své opatřené řádnými doklady o chudobě a zachovalosti *nejdéle do 30. června 1903* buď do *praesidia rady městské* na Staroměstském náměstí v radnici, aneb jednomu členu komitétu volebního a podělovacího tuto jmenovaných. K žádostem, jež podány budou po uplynutí lhůty konkursní, neb jež nebudou opatřeny předepsanými doklady, nebude se přihlížeti. Členy tohoto komitétu jsou následující pánové: *Na Starém Městě:* pan *Mat. Novák,* okresní ředitel chudinský u sv. Jiljí, bytem v čís. 227-I; *na Novém Městě:* pan *Karel Saffin,* okresní ředitel chudinský u sv. Vojtěcha, bytem v č. 195-II. a pan *František Portik,* okresní ředitel chudinský u sv. Štěpána, v č. 557-II.; *na Malé Straně:* pan *František Pikl,* okresní chudinský ředitel u sv. Mikuláše v č. 26.-III.; *na Hradčanech:* pan *P. Tobiáš Štach,* okresní chudinský ředitel na Strahově; *v Libni:* p. *JUDr. Josef Vaněček,* okr. chudinský řed, bytem v č. 324-VIII. Konečně *pan přednosta* soukromého spolku pro podporování domácích chudých v Praze č. 532-III. *Rada král. hlav. města Prahy,* dne 10. června 1903.

Vyhláška. Obec Pražská zadá *jednomu* podnikateli stavbu *hlavní stoky* A. a dvou *pobočních stok* v *Mikulášské třídě* mezi ulicí Josefskou a Rabínskou jakož i *sboření domů* čp. 127, 129, 130, 167, 211, 212 a 215-V. v Praze. V plány a podmínky nahlédnouti lze v hodinách úředních v městské kanceláři kanalisační, kdež oferentům potřebné tiskopisy a blankety budou vydány. Oferty přijímá podací protokol městské rady *do 30. června 1903 do 11. hod. dopol.* Vadium obnáší 4.000 korun. *Rada král. hlav. města Prahy,* dne 12. června 1903.

Konkurs. Při zdravotní službě král. hlav. města Prahy obsadí se místo

městského okresního lékaře v X. třídě hodnostní

se základním služným 2.200 korun a nárokem na 20proc příbytečné pro úřednictvo král. hlav. města Prahy stanovené. S místem městského okresního lékaře spojena jest povinnost obstarávati službu zdravotní, praesidiem rady městské přikázanou a bydliti uprostřed zdravotního okresu, jenž bude městskému okresnímu lékaři přidělen. Vedle platných ustanovení není připustno, aby městský okr lékař zastával zároveň jiné honorované veřejné zaměstnání. Uchazeči o místo toto nechť podají žádosti řádně kolkované *nejdéle do 31. července 1903* v podacím protokole rady městské na radnici Staroměstské a listinami prokáží, jak jsou staří, že jsou tělesně a duševně zdrávi, že nabyli hodnosti lékařské na některé zdejší universitě, že podrobili se s dobrým výsledkem zkoušce fysikátní, předepsané k dosažení stálého místa ve veřejné službě zdravotní u politických úřadů nařízením c. k. ministerstva vnitra ze dne 21. března 1873 čís. 73 ř. z. a jakým způsobem byli až dosud zaměstnáni. Místo uprázdněné bude propůjčeno prozatím na dobu jednoho roku, po jehož uplynutí, osvědčí-li jmenovaný způsobilost, bude ku své žádosti ustanoven definitivně a bude mu pak poukázáno k výplatě příbytečné, jak svrchu jest uvedeno. *Praesidium král. hlav. města Prahy,* dne 12. června 1903.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika" závod tiskařský a vydavatelský v Praze, na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 13. V PRAZE, dne 4. července 1903. Ročník X.

Rada městská.

19./VI. *Kanalisace v Eliščině třídě.* Správní rada elektrických podniků žádala, aby stavba kanalisace v Eliščině třídě nebyla prováděna nyní, nýbrž až v zimě, kdy vozba je menší. Žádosti této však po dobrozdání kanalisační kanceláře nemůže býti vyhověno, ježto v zimě jest stavba obtížnější a nepoměrně dražší. Mimo to bude stavba prováděna tak, aby vozba na jedné koleji zůstávala volná, práce, které by jí vadily, budou prováděny v noci a mimo to započato bude s ní v době prázdnin, kdy doprava poněkud ochabuje.

19./VI. *Z komise soupisné.* V zásadě schválen byl návrh soupisné komise, aby byla na staroměstské radnici zasazena pamětní deska se jmény pánů po bitvě bělohorské na staroměstském náměstí popravených a aby také místo popravy bylo v dlažbě případným způsobem vyznačeno. Soupisná komise bude požádána, aby v té věci podala podala podrobné návrhy a nákresy.

19./VI. *Dar.* Pan prof. dr. Jan Palacký věnoval k uctění památky své zesnulé choti Adeliny Palacké 20 korun pražské chudině.

19./VI. *Školní nábytek.* Při jednání o objednávkách nového školního nábytku schválen byl návrh městského radního p. Schrötra, aby stavební úřad dohodnuv se s referátem školním dbal toho, by objednávány byly lavice a školní nábytek vůbec dle nových systémů.

19./VI. *Mostné na lávce vyšehradské.* Za souhlasu obcí Pražské a Smíchovské bude vybírání mostného na lávkách u spojovacího mostu železničního vždy od 10. hod. noční do 5. hod. ráno zastaveno.

19./VI. *Elektrické podniky.* Schválen byl návrh správní rady elektrických podniků, aby vozba na trati Vršovice-Bolzanova ulice byla zavedena až k Prašné bráně; dále schválen návrh, aby vozba na nynější trati ze Žižkova místo do Košíř prováděna byla na západní nádraží na Smíchově a vozy z Holešovic přes Těšnov by jezdily do Košíř. Proti tomuto usnesení rady městské navrhl p. městský radní dr. Holubovský ve schůzi dne 23. června t. m. aby vozba na trati Těšnov-západní nádraží jako dříve provozována byla přímo, a vozba z Malé Strany k témuž nádraží, a ze Smíchova do Košíř, aby byla vhodným způsobem upravena. Po debatě, které súčastnili se pp. městský radní dr. Štych, Vaníček, dr. Baštýř, Kubr. Hudl, dr. Růžička, byl prvý návrh schválen, minulé usnesení revotováno a vypracování a rychlé provedení dalších návrhů odkázáno správní radě elektrických podniků.

19./VI. *Dráha na mostě Karlově.* Správní rada elektrických podniků navrhovala též, aby vozba koňské dráhy na Karlově mostě vzhledem k deficitu na této trati byla zastavena. Návrh tento byl však po obsáhlé debatě zamítnut a uloženo správní radě by vypracovala v té věci nové návrhy.

19./VI. *Dráha na Hradčany.* Pan městský radní Brož žádal, aby věnována byla větší péče zřízení elektrické dráhy na Hradčany; p. měst. radním Hudlem bylo sděleno, že projekt Nerudovou ulicí byl ministerstvem zamítnut a že pracuje se o novém projektu přes hradby.

19./VI. *Zadání prací a dodávek.* Na dodávku železničních rámů pro kanalisaci přijaty oferty jednak p. Jindřicha Bittnera, jednak firmy Fanta a Jireš. — Na provádění domovních přípojek kanalisačních v letech 1893—1895 přijata oferta Fr. Schaffra, na stavbu kanalisace na pozemcích býv. invalidovny přijata oferta Fr. Šafaříka. Strojnická práce pro palmový skleník v Rajské zahradě zadána firmě Fanta a Jireš. — Při stavbě verandy na Nebozízku zadána práce zednická a nádenická panu Fr. Šafaříkovi, práce tesařská paní Marii Schulzové.

23./VI. *Projev university v Charkově nad úmrtím dra Fr. Lad. Riegra.* Byl sdělen dopis, došlý z rektorátu císařské charkovské university, tohoto znění: „Panu starostovi městskému! Rada císařské charkovské university ve společné schůzi professorů všech fakult poručila mně tlumočiti Vám, milý pane, naše nejsrdečnější soustrastné účastenství za příčinou úmrtí bývalého člena pražského městského zastupitelstva dra Lad. Riegra. Ohromné zásluhy znamenitého státníka rodné nám Čechie a oddaného přítele Ruska zabezpečují jménu zesnulého nesmrtelnou paměť a uznalost v srdcích všeho Slovanstva. Nechť žehná Bůh i nadále šlechetné snahy českého národa ve smyslu odkazův Riegra a Palackého. Prosím, abyste přijal ubezpečení o svrchované mé úctě a oddanosti. Rektor university: N. Kupleva."

23./VI. *Novostavba.* Povolena byla paní Karlíkové stavba třípatrového domu na stav. č. 181/2.-III. v ulici Chotkově s podmínkou, že dům bude na všech třech stranách façadován a že nebudou v něm zřízeny souterrainní byty.

23./VI. *Kanalisace Josefského náměstí a okolí.* Ohledně stavby stok na Josefském náměstí, v Eliščině třídě, Kralodvorské a v bezejmenných ulicích na pozemcích býv. kadetky odbývána byla místní komise a dle jejího návrhu bylo uznáno, že stavba z příčin ve-

řejných a ohledů technických je přípustna; námitky soukromoprávní odkázány byly na pořad práva soukromého, námitka veřejnoprávní zamítnuta.

23./VI. *Díkůvzdání.* Na vědomí byly vzaty díky býv. českoamerického klubu dam za podporu, kterou obec vychází vstříc při pořádání dýchánků pro dělné ženy a dívky.

23./VI. *Zastávka elektrické dráhy na Karlově náměstí.* Pan městský radní p. Schrötter žádal, aby vozy tramwayové na trati Spálená ulice-Vinohrady opět zastavovaly na Karlově náměstí u čekárny jako dříve a nikoli u techniky.

23./VI. *Osobní.* Usneseno, aby radu městskou při kladení základního kamene k budově feriálních osad v Luži zastupoval p. městský radní Schrötter.

23./VI. *Objednávky věnců.* Na žádost společenstva zahradníků, aby rada městská při objednávání věnců brala zřetel střídavě k rozličným živnostníkům tohoto oboru, bude odpověděno že se tak děje.

26./VI. *Díky Jeho Veličenstva.* Zahájiv dne 26. m. m. schůzi, sdělil předsedající náměstek starostův pan inž. E. Neubert radě městské výnos místodržitelského presidia, kterým byl z Nejvyššího rozkazu radě městské v základě výnosu ministerstva vnitra tlumočen nejmilostivější dík Jeho Veličenstva císaře a krále Františka Josefa I. za loyální projev presidia rady městské za příčinou příhody, která Jeho c. a k. Apoštolské Veličenstvo dne 12 června t. r. potkala. Sdělení to vyslechli členové rady městské stojíce a bylo zapsáno do protokolu.

26./VI. *Úprava ulice na Slupi.* Na základě návrhu p. městského radního Schröttra, aby nyní, kdy klášterem Alžbětinek potřebné pozemky byly obci postoupeny, bylo přikročeno k úpravě ulice Na Slupi, sdělil stavební úřad, že k úpravě té přikročeno bude v r. 1904, ke kterémuž cíli bude příslušný obnos navržen do příštího rozpočtu. V době nejbližší předloženy budou návrhy na stavbu nové ohradní zdi u pozemků Alžbětinek.

26./VI. *Zastávka dráhy v Holešovicích.* Ministerstvo železnic bylo žádáno za zdokonalení budovy na zastávce holešovické, jakož i za to, by všecky projíždějící vlaky tamtéž zastavovaly; na žádost tu odpovědělo ministerstvo, že o zlepšení budovy konány budou studie; ony nemnohé vlaky však, které na holešovické zastávce dosud nezastavují, že sprostředkují četná připojení a jsou vlaky na delší vzdálenost, tak že zastávky v Holešovicích by byly překážkou přesné komunikace.

26./VI. *Dráha severozápadní.* Pan poslanec inž. Kaftan sdělil, že s p. posl. Březnovským intervenoval u p. ministra železnic v příčině stesků na severozápadní dráhu a že p. ministr slíbil nápravu.

26./VI. *Vstupné do městského musea.* Byl schválen návrh komitétu městského musea, který původně podal p. městský radní dr. Holubovský, aby vstupné do musea bylo zrušeno a aby ponecháno bylo toliko jeden den v týdnu, totiž v sobotu. Nyní bude museum městské obecenstvu přístupno v úterý, ve středu a v pátek vždy od jedné do pěti (v zimě do čtyř) hodin odpoledne, v neděli od 9 hodin do 1 hod. odpol. vždy zdarma a v sobotu od 1—5 hod. odpol. za vstupné 40 h.

26./VI. *Spolek sochařů v kamenu* žádal, aby práce v obor jejich spadající byly zadávány toliko odborníkům, dále aby provedeny byly v obor ten spadající projekty a opravy. Usneseno odpověditi k tomu, že rada městská vždy řídí se zásadou, v žádosti vyslovenou.

26./VI. *Vadium při offertním řízení.* Na základě technické komise usneseno, že při řízení ofertním nebude hleděno na oferty, při nichž vadium složeno nebylo aneb bylo složeno v papírech nepřípustných a jest třeba, aby oferenti vždycky těchto podmínek dbali, jinak nebude k nabídkám jejich hleděno.

26./VI. *Komunikace v ulici Josefské a Letenské.* Schválen byl návrh technické komise, aby v domě obecním čp. 34—III. (býv. Oettingenský palác v ulici Josefské) zřízeno bylo loubí a průchod do ulice Letenské. Příslušný náklad 15.000 kor. bude navržen do rozpočtu.

26./VI. *Elektrické osvětlení chrámů.* Schválen byl návrh patronátní komise, aby v kostele sv. Mikuláše na Malé Straně zavedeno bylo elektrické osvětlení (obloukovými lampami); dále schválen byl návrh p. dra Ed. Baštýře, aby v patronátní komisi jednáno bylo o postupném zavedení elektrického osvětlení ve všech patronátních kostelech pražských, kde není zaveden plyn Ve prospěch této věci přimlouvali se pp. měst. radní Hubáček, Hudl, dr. Holubovský, Jirousek a Vaníček, jenž přivedl na přetřes též otázku vytápění chrámů.

26./VI. *Umrlčí komory.* Patronátní komisi přikázán byl návrh p. měst. radního dra Holubovského, čelící ke zrušení umrlčích komor, pokud ještě v Praze při některých kostelech existují. O této záležitosti, důležité z ohledů zdravotních i komunikačních, bylo již často jednáno, místodržitelství však nikdy ke zrušení komor nesvolilo.

26./VI. *Propůjčení velké zasedací síně.* Vzhledem k všeobecným oslavám Husovým bylo usneseno, aby výminečně propůjčena byla velká zasedací síň jednak ústřednímu spolku českých žen, jednak radikálně pokrokovému spolku politickému k pořádání přednášek o Husovi (jinak ustanoveno nyní pravidlem, propůjčovati síň toliko spolkům tendencí dobročinných).

26./VI. *Rekonstrukce kostela na Karlově.* Zemský výbor vrátiv radě městské plány na rekonstrukci kostela na Karlově sdělil, že při veškerém přání, směřujícím k tomu, aby tato vzácná památka stavitelská byla dokonalým způsobem upravena, nemůže radu městskou podporovati prostřednictvím svého poradního orgánu — zemské komise umělecko-historické — tím způsobem, aby prostřednictvím této komise dožadoval se státní subvence na opravu jmenovaného kostela, a že veškeré kroky k opatření hmotných prostředků směřující spadají výhradně v kompetenci rady městské; prostřednictvím této komise mohl spolupůsobiti toliko k dosažení plánů; provedení projektu a opatření úhrady zůstavuje radě městské. Proto usnesla se rada městská k návrhu technické komise, aby nyní výsledek poslední soutěže na opatření plánů na opravu kostela na Karlově a rovněž návrh pana arch. Mikše s plány předloženy byly ústřední komisi pro zachování uměleckých památek za tím účelem, aby doporučila udělení subvence k rekonstrukci z náboženské Matice; zároveň bude ministerstvo resp. místodržitelství požádáno za intervenci za týmž účelem se stanoviska patronátu.

30./VI. *Feriální osady.* Pan městský radní Schrötter tlumočil díky městského zastupitelstva v Luži, spolku českých feriálních osad a všech korporací, které se minulé neděle súčastnily slavnosti kladení základního kamene budovy českých feriálních osad v Luži, za veškerou přízeň a podporu, kterou městská rada pražská snahám jmenovaného spolku projevovala jakož i žádost, aby přízeň tu jim i nadále nezkráceně věnovala. Pan starosta dr. Vl. Srb sdělil, že již včera došel ho telegram téhož obsahu od předsednictva spolku českých feriálních osad.

20./VI. *Léčení skrofulosních dítek v Luži.* Pan ředitel chudinského ústavu Hubáček referoval, že při příležitosti této slavnosti kladení základního kamene pro bu-

dovu feriálních osad v Luži navštívil sanatorium dra Hamzy tamtéž a přesvědčil se o utěšených pokrocích zdravotního stavu skrofulosních dítek, péčí obce pražské do tohoto ústavu k léčení vyslaných.

30./VI. *Isolační nemocnice ve vychovatelně Olivových.* Schválen byl návrh pana městského radního Jirouska, aby stavebnímu úřadu bylo uloženo, by znova pracoval o plánu na isolační nemocnici při vychovatelně Olivových v Říčanech.

30./VI. *Pokračovací škola pro dívky.* Schválen byl návrh, aby školní rok na městské průmyslové škole pokračovací pro dívky končil již 11. července t. r.

K uctění výročí památky úmrtí Jeho Milosti krále a Veličenstva císaře Ferdinanda Dobrotivého slouženy byly z usnesení rady kr. hl. města Prahy v hlavním farním chrámu Matky Boží před Týnem v sobotu dne 27. června t. r. o 9. hod. ranní slavné zádušní služby Boží.

Zpráva

o pokroku staveb nové soustavné kanalisace v roce 1903.

I Čisticí stanice kanalisační. Na stavbě této bylo během roku 1902 provedeno všech 10 usazovacích nádrží úplně i s překlenutím. Zároveň vyzděna galerie přívodní a galerie odpadní se všemi vedlejšími stavbami jako: studnami odprázdňovacími, šachtami vstupními, šachtami ventilačními, atd., dále položeny byly rourovody pod plavebním kanálem, které sloužiti mají ku dopravě kalů pumpami z nádržek čisticích na ostrov Císařský eventuelně i na pozemky vzdálenější v okolí Císařského ostrova ležící. Ježto pomýšlí se zčištěné vody stokové na zkoušku ještě filtrovati v tak zv. oxydačních filtrech umístěných na ostrově Císařském, byly i k tomuto účelu položeny zvláštní rourovody napříč dna plavebného kanálu, kterými by mechanicky zčištěné vody stokové k filtrům na ostrově Císařském se přiváděly. Dále zbudován v hlavních svých součástkách velký lapák písku před nádržkami čisticími i s oběma odpadními stokami a podélnými galeriemi se železnou konstrukcí, sloužící k umístění mřížoví, na kterémž plovoucí předměty se mají zadržovati a s úpravou komory, kdež umístěna mají býti mísidla ku přiměšování vápeného mléka a síranu hlinitého k vodám stokovým v tom případě, když by chemické čištění vod z důležitých příčin zavésti se musilo.

Dále pracováno bylo v r. 1902 na zřízení kalojemů na ostrově Císařském a zbudován byl železný most přes kanál plavební, kterýmž umožněna jest komunikace mezi pozemkem stanice čisticí a kalojemy na ostrově Císařském.

Záležitost zužitkování kalů ze stanice čisticí dospěla v r. 1902 do určitějšího stadia. Interesenti z kruhů hospodářských bydlící v krajině mezi Kralupy a Mělníkem, v jichž čele nalézá se p. V. A. Schuster z Vojkovic, předložili podrobný výkaz ploch na svých hospodářstvích, jakož i roční spotřebu hnojiv na dotyčných plochách. Z výkazu toho vychází, že bude možno v krajině zmíněné zužitkovati do roka na ploše 1460 *ha* celkem 115.000 kub. m. tekutých kalů. Rovněž i hospodářsko-politický spolek pro Libšice a okolí interesuje se pilně o odbírání kalů z čisticí stanice a má již vyhlédnuta místa, kde kaly tyto k účelům hospodářským deponovati se budou. Z uvedeného vychází, že zemědělské kruhy věnují neobyčejnou pozornost produktům kanalisace Pražské a že dá se očekávati, že odbyt těchto produktů nebude spojen s obtížemi.

(Dokončení.)

Z ústředních jatek pražských.

K žádosti rady král. hlav. města Prahy týkající se usnadnění dovozu dobytka do ústř. jatek pražských z takových obvodů zemí koruny uherské, jež následkem vypuknutí slintavky a kulhavky uzavřeny byly, povolilo c. k. ministerstvo vnitra, že povoluje se přívoz dobytka takového do ústř. jatek pod tou podmínkou, že transporty dotýčné jen ku zvláštní žádosti dojíti mají pouze ve dnech od středy do pátku a musí pak neprodlené býti poraženy. Žádosti, v nichž uvedeno býti musí místo původu a počet dobytčat k dovozu určených, podati dlužno cestou král. uherského ministerstva orby nebo král. zemské vlády v Záhřebě.

V měsíci březnu r. 1903 poraženy byly v ústředních jatkách pražských 2252 kusy dobytka hovězího, a to 489 býků, 1180 volů, 425 krav, 125 běhounů, 24 jalovic a 9 buvolů; dále poraženo 320 telat, 2382 skopců, 2 kozy, 559 vepřů o průměrné váze přes 100 kg., 29.154 vepřů o průměrné váze do 100 kg. a 156 koní. Při tomto v ústředních jatkách poraženém dobytku shledány byly následující závady: agonie při 4 vepřích; bronchiektasie při 8 kusech dobytka hovězího; hlízy v játrách při 7 kusech dobytka hovězího; měchožil ve plících při 9 kusech dobytka hovězího; motolice v játrách při 82 kusech dobytka hovězího ve plících při 13 kusech dobytka hovězího; hlízy ve plících při 3 kusech hovězího dobytka; hlízy mízních žlaz okruží při 1 kuse hovězího dobytka; hlíza ve slezině při 1 skopci, ve svalech při 1 koni; nekrosa jater při 1 kuse hovězího dobytka; novotvary v játrách při 1 kuse hovězího dobytka; vodnatelnost při 1 kuse hovězího dobytka; mor při 1 vepři; urtikarie při 11 vepřích; chronický katarrh dutin čelistních při 1 koni; zánět srdce při 1 vepří; ozhřivka při 1 koni; zánět pobřišnice při 3 kusech hovězího dobytka; tuberkulosa při 7 býcích, 11 volech, 19 kravách a 7 vepřích; uhrovitost při 166 vepřích. — Na 5 hlavních trhů dobytčích v měsíci březnu 1903 bylo dopraveno 5106 kusů dobytka hovězího, a to 1029 kusů původu domácího a 4077 kusů původu haličského. Největší příhon, totiž 1273 kusy, vykazoval trh dne 9. března. Průběh všech pěti trhů byl prostřední. Průměrná cena hovězího dobytka původu domácího byla 73·40 K za 100 kg. živé váhy s potravní daní, hovězího dobytka původu haličského 69·40 K bez potravní daně. Nejvyšší ceny docílil dobytek původu domácího o trhu dne 23. března, totiž 84 K, hovězí dobytek původu haličského 73 K o trhu dne 23. března. Nákazy zvířecí při dobytku tržním zjištěny nebyly. Z dobytka hovězího v března na trh dopraveného prodáno bylo ku poražení v ústředních jatkách 1897 kusů. — Na 9 hlavních trzích masných v měsících březnu dopraven byl 834 skopec, 2061 tele, 205 vepřů, 559 jehňat, 781 kůzle, 342.700 kg. masa hovězího a 78.750 kg. masa vepřového. Průměrná cena masa skopového byla 106·67 K, telecího 125·11 K, vepřového 128·97 K, ednoho jehnětn 11 K, jednoho kůzlete 4·40 K, hovězího masa předního 88·00 K, zadního 102·00 K za 100 kg. po př. za kus s potravn daní. Nejvyšší cena docílena byla za skopce dne 2. března, totiž 124 K, za telata dne 5. března 148 K, za maso z vepřů původu domácího 136 K o všech trzích vyjímaje trh dne 30. března; za maso z vepřů původu haličského 130 K o trzích dne 16. a 19. března; za maso z vepřů původu uherského 150 K o trzích dne 16., 19., 23., 26. a 30. března; za jedno jehně 14 K dne 30. března; za 1 kůzle 6 K o všech trzích vyjímaje trh dne 30. března, za hovězí maso přední 116 K o trzích dne 2., 6., 9., 14. a 27. března, za hovězí maso zadní 136 K o trzích due 2., 6., 9., 14., 23. a 27. března. Průběh trhů dne 2., 6., 9. a 23. března byl čilý, dne 16., 20. a 27. března prostřední, dne 14. a 30. března mdlý. — Z masa z venkova do Prahy dopraveného zabaveno bylo 12 hovězích čtvrtí, 2 telata, 2 telecí kýty, 15 kg. masa vepřového, 7 kg. masa hovězího, 5 hovězích jater.

V měsíci dubnu 1903 poražen byl v ústředních jatkách 2541 kus dobytka hovězího, a to 499 býků, 1186 volů, 601 kráva, 148 běhounů, 60 jalovic a 47 bůvolů; dále poraženo 245 telat, 1450 skopců, 277 jehňat, 2 kozy, 2 kůzlata, 739 vepřů o průměrné živé váze přes 100 kg., 24.292 vepři o průměrné živé váze do 100 kg. a 164 koně. Při tomto v ústředních jatkách poraženém dobytku shledány byly následující závady: aktinomykosa při 3 kusech dobytka hovězího; agonie při jednom vepři; hlízy v játrách při 10 kusech dobytka hovězího, ve plících při 2 vepřích a 1 kuse dobytka hovězího; měchožil v játrách při 4 kusech dobytka hovězího; motolice v játrách při 66 kusech dobytkah ovězího a při 5 skopcích, ve plících při 3 kusech dobytka hovězího; Miescherovy vaky při 1 vepři, ozhřivka při 2 koních; kaverny ve plících při 1 kuse hovězího dobytka; mor při 2 vepřích; pohmožděniny při 4 kusech hovězího dobytka; zlomeniny kostí při 1 kuse hovězího dobytka; tuberkulosa při 4 býcích, 17 volech, 16 kravách, 1 jalovici a 2 vepřích; uhrovitost při 121 vepřích — Na 4 hlavní trhy dobytčí v měsíci dubnu byly dopraveny 3782 kusy dobytka hovězího, a to 765 kusů dobztka domácího, 3004 kusy původu haličského a bůvoli. Největší příhon, totiž 1129 kusů okazoval trh dne 27. dubna. Průběh trhů dne 6. a 20. dubna byl čilý, dne 14. a 27. dubna prostřední. Průměrná cena hovězího dobytka původu domácího byla 73·75 K za 100 kg. živé váhy s potravní daní; průměrná cena hovězího dobytka původu haličského byla 61·87 K, hovězího dobytka původu uherského 56·50 K bez potravní daně. Nejvyšší ceny docílil hovězí dobytek původu domácího o trzích dne 6. a 14. dubna, totiž 84 K, hovězí

dobytek původu haličského 74 K dne 27. dubna a hovězí dobytek původu uherského 61 K dne 14. dubna. Nákazy zvířecí při hovězím dobytku tržním zjištěny nebyly. Z dobytka hovězího v dubnu na trhy dopraveného prodán byl ku poražení v ústředních jatkách 1731 kus. — Na 9 hlavních trhů masných v měsíci dubnu dopraveno bylo 728 skopců, 1801 tele, 166 vepřů, 703 jehňata, 1171 kůzle, 342.500 kg. masa hovězího a 55 400 kg. masa vepřového. Průměrná cena masa skopového byla 113 33 K, masa telecího 135.44 K, masa vepřového 131·81 K, jednoho jehněte 10·32 K, jednoho kůzlete 4·08 K, hovězího masa předního 98·11 K, zadního 111·00 K vše za 100 kg. po př. za jeden kus s potravní daní. Nejvyšší cena docílena byla za skopce 128 K o trzích dne 9., 16., 20., 23. a 27. dubna; za telata 172 K dne 9. dubna; za maso z vepřů původu domácího 140 K dne 23. a 27. dubna; z vepřů původu haličského 176 K dne 27. a 30. dubna; z vepřů původu uherského 152 K o trzích dne 2. a 6. dubna; za jehňata 13 K dne 14. dubna; za kůzlata 6 K dne 1., 6., 9. a 30. dubna; za hovězí maso přední 116 K dne 2., 6., 9., 24. a 27. dubna; za hovězí maso zadní 136 K dne 2., 6., 9., 14., 23. a 27. dubna. Průběh trhů dne 2., 6., 9. a 23. dubna byl čilý, dne 16., 20. a 27. dubna prostřední, dne 14. a 30. dubna mdlý. Z masa z venkova do Prahy dopraveného zabaveno bylo 6 hovězích čtvrtí, 4 hovězí ledviny, 3 hovězí játra, 1 hovězí plíce, 1 hovězí jazyk, 4 telata, 2 vepřové kýty, 3 vepřové pečeně, 1 celý vepř.

Týdenní výkazy.

V týdnu od 7. do 13. června přijato bylo mostného: na železniční lávce z Vyšehradu na Smíchov 295 k 70 h, na mostě Palackého 4616 k 30 h, na můstku Žofínském 511 k 22 h, na novém mostě kamenném 4827 k 72 h, na mostě Františka Josefa 4541 k 64 h, na pilotovém mostě přes Štvanici 2994 k 40 h, na mostě libeňském 354 K 60 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 950 k 30 h, ve slatinných lázních tamtéž 461 k — h, v uhličnatých 12 k, v lidových lázních v Holešovicích 197 k 60 h, v říčních 46 k 14 haléřů.

Dělníků zaměstnávala obec 3202, z nichž 2804 řádných.

V týdnu od 14. června do 20. června t. r. obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 284 k 16 h, na mostě Palackého 4619 k 74 h, na mostě Žofínském 498 k 22 h, na mostě císaře Františka 4670 k 64 h, na mostě císaře Františka Josefa 4669 k 80 h, na mostě přes Štvanici 2966 k — h, na mostě libeňském 379 k 38 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 1092 k 80 h, v slatinných lázních tamtéž 526 k, v lidových lázních v Praze VII. 243 k 18 h.

Dělníků zaměstnávala obec 2993, a to 2593 řádných a 400 mimořádných.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. N. E. 110 249 XVII. Z úroků nadání *pana Aloise Turka, architekta v Praze pro zedníky a jiné dělníky k úrazu přišlé při stavbách v Praze prováděných,* jakož i pro jich vdovy a sirotky poděleno bude letošního roku *pět* žadatelů a sice na dobu dvou let s ročním požitkem 80 K.

Nárok na uvedené nadání mají nemajetní, zachovalí zedníci, dělníci, nádenníci a t. d. kteří při stavbách v Praze prováděných k úrazu přišli, jakož i jich vdovy a sirotci.

Ti, kdož by za udělení tohoto nadání žádati chtěli, podejtež žádosti své opatřené řádnými doklady o úrazu, neschopnosti ku práci, o chudobě, zachovalosti nejdéle do *20. července 1903* v podacím protokole rady městské na Star městské radnici čís. dv. 1.

K žádostem výše uvedenými doklady neopatřeným aneb po lhůtě konkursní podaným, nebude přihlíženo. *Rada král. hlav. města Prahy,* dne 17. června 1903.

Vyhláška. N. E. 114.7 2—XVII. Dne 16. srpna 1903 rozděleny budou úroky v obnosu 42 K *z nadace Václava Marschnera* c. a k. dvorního a komorního dodavatele, ku podpoře onemocnělých neb ku práci neschopných dělníků obuvnických v Praze.

Nárok na tyto úroky mají dělníci obuvničtí, kteří u pana Václava Marschnera neb paní Katty Marschnerové k jich spokojenosti pracovali, pak dělníci obuvničtí, kteří jsou členy ústřední nemocenské pokladny dělníků obuvnických, zaměstnaných u členů společenstva obuvníků v Praze.

Příslušné žádosti, opatřené doklady o chudobě a chorobě, neb nezpůsobilosti žadatele ku práci, podány buďtež *do 20. července 1903* v podacím protokole rady městské na radnici Staroměstské. *Rada král. hlav. města Prahy,* dne 15. června 1903.

C. k. místodržitelství v Čechách. Čís. 117.898-md. *Úprava speciálních stipendií na odborných školách pro jednotlivá živnostenská odvětví.* C. k. ministerium kultu a vyučování vidělo se podle výnosu ze dne 26. května 1903, č. 27.385 ex 1902, nařídití, že mají speciální stipendia státní, jež dosud pro příslušníky jednotlivých obcí a okresů k návštěvě odborných škol pro jednotlivá odvětví v Čechách byla povolena, budoucně býti učiněna přístupnými všem příslušníkům země k návštěvě takových odborných škol (s vyloučením tak zvaných škol výdělkových), jakož i zimních kursů pro stavební řemeslníky, které s c. k. průmyslovými odbornými školami neb se všeobecnými státními školami řemeslnickými spojeny jsou. Tato státní stipendia mají se vyměřiti pro průmyslová místa s dražšími poměry jako Chrudim, Jablonec n. N., Vrchlábí, Králové Dvůr, Králové Hradec, Chomútov, Náchod, Liberec, Rumburk, Šluknov, Teplice, Děčín a Turnov obnosem 400 korun, pro ostatní místa s odbornými neb řemeslnickými školami v Čechách obnosem 300 korun.

Při propůjčování takových státních stipendií má se vzíti ohled na nemajetné a jinak hodné uchazeče v tomto pořadku; 1. na ony uchazeče, kteří v živnosti, v které se chtějí vzdělati, již prakticky byli činní a mimo to odbyli průmyslovou školu s dobrým prospěchem; 2. na ty, kteří, aniž by byli takovou školu s výsledkem odbyli, v živnosti, v níž se vzdělání svého domáhají, byli nejméně dvě léta prakticky činnými; 3. na ony, kteří bez dřívější praxe v živnosti chtějí za účelem vzdělání v nějaké živnosti navštěvovati některou průmyslovou školu odbornou.

Ad 1. Z úvěru c. k. místodržitelství po ruce stojícího, dosud pro speciální stipendia za průmyslových školách odborných určeného, pokud není již udělením stipendií žákům vázán, má se, je-li tu dostatečný počet oprávněných, nejméně 50% jakožto stipendii uchazečům 1. skupiny uděliti. Při tom požívají přednosti synové příslušníků živností (mistrů, pomocníků a továrních dělníků) onoho odborného odvětví, které se na ústavech, jež navštěvovati hodlají, pěstuje, pak synové příslušníků živností vůbec před ostatními uchazeči, dále starší před mladšími.

Ad 2. Z obnosu, jenž z úvěru pro stipendia po udělení stipendií 1. skupiny zbývá, má se nejméně 50% rozděliti na žadatele 2. skupiny, předpokládajíc, že jest tu dostatečný počet oprávněných. Při tom má so dáti přednost právě tak jako při I. skupině synům příslušníků živností, mistrů, pomocníků a továrních dělníků onoho odborného odvětví, které se pěstuje na ústavech, které chtějí navštěvovati, pak synům příslušníků živností vůbec před ostatními uchazeči, dále starším před mladšími.

Ad 3. Ze zbytku úvěru stipendijního, jenž po případě zbývá po udělení stipendií 1. a 2. skupině mají se podle možnosti poděliti stipendii uchazeči 3. skupiny. Při tom má se sice v první řadě ohled vzíti též na syny příslušníků živností (mistrů, pomocníků a továrních dělníků) onoho odborného odvětví, které se na ústavech, jež hodlají navštěvovati, pěstuje, pak na syny příslušníků živností, přece však, necht podělí se stipendii teké přiměřený počet oněch žadatelů, kteří pocházejí z jiných kruhů povolání.

Žadatelé, kteří bydlí u svých příbuzných v místě školním nebudtež z pravidla podělování státními stipendii, nýbrž pokud podpory potřebují a ji hodni jsou, budtež obmyšleni podporami z prostředků jednotlivých škol k tomu určených.

Vypsání státních stipendií ku návštěvě c. k. odborných škol pro jednotlivá průmyslová odvětví, jakož i zimních kursů pro stavební řemeslníky, které se odbývají na c. k. odborných školách řemeslnických, budiž uveřejněno každoročně c. k. místodržitelstvím v úředních „Pražských Novinách" („Prager Zeitung"), politickými úřady I. instance (okresními hejtmanstvími a magistráty měst s vlastním statutem) v úředních listech a na úředních tabulích těchto úřadů, dálo obcemi, společenstvy a řiditelstvími (správami) škol obecných, měšťanských a průmyslových pokračovacích, konečně ředitelstvími (správami) průmyslových škol odborných a všeobecných škol řemeslnických na návěštních tabulích těchto škol.

Žádosti o stipendia náležitě doložené budtež, když průmyslové státní učiliště, o jehož návštěvu žadatel se uchází, v Čechách leží, u ředitelství (správy) této školy do 15. června každého roku podány a od ředitelství (správy) sebrány a s odůvodněnými návrhy do 30. června c. k. místodržitelství předloženy, které do 30. srpna ve vlastním oboru působnosti rozhodne a po každé má po učiněném rozhodnutí ve formě tabelární bez odkladu podati zprávu c. k. ministeriu.

Naproti tomu budtež žádosti o stipendia ku návštěvě průmyslových státních učilišť mimo Čechy podány přímo u c. k. místodržitelství do 15. června každého roku a od něho sebrány a určitými návrhy opatřeny do 15. července c. k. ministeriu kultu a vyučování předloženy, které si vyhražuje rozhodnutí o nich, jakož i o žádostech oněch uchazečů, kteří se domáhají vzdělání na některém průmyslovém učilišti, které není státním.

Uchazeči, kteří v čas svého zakročení ještě školu navštěvují, mají mimo poslední vysvědčení výroční neb výkaz a mimo jiné doklady, jimiž prokazují, že jsou ohledu hodni, připojiti také naposledy obdrženou školní zprávu neb posledně obdržené pololetní vysvědčení. O tom dává se panu c. k. okresnímu hejtmanovi věděti se žádosti, aby ve smyslu tohoto výnosu ohledně vyhlášení vypsání stipendií v úředním listu, jakož i také zmíněnými korporacemi a správami škol národních a měšťanských i průmyslových škol pokračovacích *ihned* patřičné zařídil. V Praze, dne 3. června 1903.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika" závod tiskařský a vydavatelský v Praze, na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO 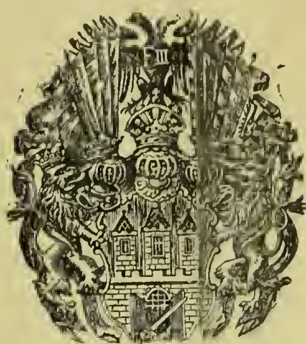 MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 14. V PRAZE, dne 18. července 1903. Ročník X.

Sbor obecních starších.

VII. řádná schůze za předsednictví starosty p. dra *Srba* a náměstka inž. p. *Neuberta*.

Obecní starší p. *Kasalický* tázal se starosty, proč dosud nebylo přikročeno ke zřízení elektrického osvětlení na Karlově náměstí, na něž náklad byl svého času povolen. Místopředseda elektr. podniků p. Hudl odpověděl, že náklad na toto osvětlení byl škrtnut úspornou komisí. Po návrhu ob. staršího p. Kasalického odkázána věc městské radě k projednání.

Ob. starší p. dr. *Jeřábek* žádal, aby záležitost poměru obce Pražské k c. k. všeobecné nemocnici pražské odevzdána byla k prozkoumání právnické komisi. Starosta odpověděl, že již v příštích dnech bude konati se u místodržitelství anketa v této příčině.

Ob. starší inž. p. *Zvěřina* žádal, aby určité regulační čáry na Malé Straně a na Starém Městě byly předem určovány, aby ruch stavební nebyl zdržován.

Starosta p. dr. *Srb* odpověděl, že plány jsou již propracovány a že budou sboru předloženy již příštího měsíce. V jednotlivých nutných případech se zmíněnému požadavku již vyhovuje.

Ob. starší řed. p. *Šubert* vzpomenuv nedávného položení základního kamene ku pomníku Mistra Jana Husa žádal, aby vzhledem k tomu, že ku pomníku Palackého již před pěti lety byl položen základní kámen, obec Pražská hleděla co nejdříve uspíšiti jeho uskutečnění, ježto má na jeho zbudování vliv. Dále žádal, aby s navrhovatelem pomníku Palackého byla uzavřena příslušná smlouva. Starosta p. dr. Srb odpověděl, že presidium pečlivě se staralo, aby předem okolí i pozadí, kde pomník bude státi, bylo náležitě upraveno; navrhovateli pomníku prof. Suchardovi byl již zaslán návrh příslušné smlouvy.

Městský radní p. dr. *Podlipný* vzhledem k učiněné zmínce o základním kameni ku pomníku Husovu s důrazem prohlašuje, že výbor Spolku ku postavení Husova pomníku na Staroměstském náměstí veden jest snahou, aby nejdéle do roku 1909 Husův pomník byl postaven.

Po té schváleny návrhy: rady městské, aby v asanační třídě Mikulášské použilo se k elektrickému osvětlování kandelábrů na místě příčných závěsů; aby trať elektrické dráhy Vršovice—Bolzanova ulice prodloužena byla (nákladem asi 21.767 kor.) kolem Grandhotelu a státního nádraží ku Prašné bráně; aby koupeny byly pozemky č. k. 304, 349, 350, 351, 353 a 354 na Císařském ostrově v Bubenči k účelům kanalisačním v úhrnné výměře asi 14.653 čtv. sáhů za cenu 3 kor. za 1 čtv. sáh od Al. Svobody a pozemek č. k. 348 tamže ve výměře 495 čtv. sáhů po 3 kor. od A. a B. Málkových; náklad 38.000 kor. na stavbu stoky v Palackého ulici v Libni; náklad na povolení stavby školy mateřské a opatrovny na staveništi č. k. 256/1—VIII. při třídě Královské VIII. „na Palmovce“ nákladem do výše 147.500 kor.; na povolení příspěvku 20.000 kor. ku pořádání slavnosti Mistra Jana Husa; aby prodáno bylo zpěváckému spolku „Hlahol“ v Praze staveniště č. 4. ve skupině XXXVIII. asan. obvodu novoměstského ve výměře asi 705·7 čtv. metrů = 196·2 čtv. sáhů za cenu 410 kor. za každý čtv. sáh; na změnu regulační čáry podél domu č. 609-I. v Praze na nároží Dlouhé třídy a Staroměstského náměstí; schválen dále rozpočet pražských obecních plynáren na rok 1903-04, vykazující na příjmech 3,516.832 korun a na výdajích 2,771.782 kor.; schválen nástin smlouvy v příčině příspěvků obce Pražské na c. k. českou reálku v Praze VII.; návrh na upravení účtů pp. Kressa a Bernarda za stavbu tunelu kanalisačního v Král. Oboře a hlavních stok v silnici pod Letnou; na rozmnožení městské stráže o 4 muže; na změnu organisačního statutu ústavu král. hlav. města Prahy pro všeobecné sprostředkování práce; konečně schváleno, aby družstvu rozhledny na Petříně odepsáno byla z vodného 1661 kor. z lanové dráhy na Petříně za rok 1902 polovice.

Zamítnut byl návrh v příčině námitek interesentů podaných proti úpravě náměstí Havlíčkova a různé soukromé stížnosti, nemající pro širší veřejnost zájmu.

Do správní rady společné vodárny na dobu 3 let zvoleni pp. Č. Gregor, Fr. Hubáček, J. V. Novák, JUDr. Růžička, MUDr. A. Slavík, JUDr. J. Scharf, F. Schiller, V. Warvažovský a K. Vlček.

Do správní rady městských elektrických podniků zvoleni pp.: V. Březnovský, B. Kovařovic, Fr. Rus a V. Varvažovský.

Když po té úroky z nadace architekta Jana Novotného pro pěstování vědy a umění v částce 688 kor. uděleny Josefu Zlatníkovi, dále úroky z nadace jmenovaného zakladatele pro tovaryše a pomocníky v částce 270 kor. Josefu Řízkovi, úroky z nadace pro zedníky, tesaře a nádenníky v částce 63 kor. pěti chudým příslušníkům pražským a úroky z nadace pro služebné po 64 kor. pěti chudým služebným, ukončil starosta schůzi před 6. hod. večerní.

Rada městská.

3./VII. *Dar*. Pan Karel Bechyně jménem rodiny Bechyňovy věnoval na památku zvěčnělého otce 100 K pro chudé obce Pražské a mimo to 100 korun pro chudé v okresu fary Panny Marie Sněžné. Za dar vysloveny díky.

3./VII. *Nová budova trestního soudu*. Na vědomí byl vzat místodržitelský výnos, kterým uděleno povolení k užívání nové budovy trestního soudu; stavební komitét bude požádán za brzké otevření průchodu touto budovou do Lazarské ulice, jak k tomu jest dle smlouvy zavázán.

3./VII. *Průchodní dům*. Rada městská požádala pana J. R. Vilímka, aby po rekonstrukci vnitřní budovy svého domu ve Spálené ulici opět dovolil průchod tímto domem do ulice Opatovické. Pan Vilímek sdělil, že původně nechtěl tak učiniti, že však přání rady městské vyhoví, průchod dovolí a že též bude pečovati o jeho udržování, dlažbu atd. a žádá toliko o zaopatření náležitého dozoru, aby se v průchodu zejména v době, kdy mládež jde do školy a ze školy, nedély žádné nepřístojnosti. Závisí tudíž hlavně na obecenstvu, aby tento průchod pro své pohodlí si udrželo.

3./VII. *Obilní trh*. Dozorčí radě nad městskou tržnicí přikázán byl návrh pana dra Baštýře, aby uvažováno bylo o opětném zavedení obilních trhů na náměstí Havlíčkově.

3./VII. *Sbírky ve prospěch České dětské nemocnice*. V zásadě vysloven byl souhlas se žádostí spolku pro českou dětskou nemocnici za povolení ku sbírkám domovním ve prospěch tohoto ústavu, bude-li dosaženo též povolení policejního.

3./VII. *Chudinský řád*. Schválen byl návrh na změnu § 5. řádu chudinského v ten smysl, aby ve vrchním řiditelství chudinském místo dosavadních 10 zasedalo 12 členů (6 z obecního zastupitelstva a šest z okresních řiditelství), čímž bude umožněno, by řiditelství rozmnoženo bylo o zástupce Libně.

3./VII. *Dar České spořitelny*. Vrchním řiditelstvím ústavu chudinského bylo sděleno, že Česká spořitelna zaslala na léčení chudých skrofulosních dítek příspěvek 300 (tři sta) korun.

3./VII. *Rybolov*. Schváleny byly návrhy náplavkové komise směřující k provedení usnesení rady městské, by od 1. listopadu 1903 převzala obec rybolov vltavský ve vlastní režii. Podrobnosti ohledně vydávání rybářských legitimací atd. budou oznámeny zvláštní zprávou, a jsou vyhraženy pozdějšímu schválení rady městské.

7./VII. *Dopolední schůze rady městské*. Schváleno, by v červenci a v srpnu odbývány byly úterní schůze rady městské vždy o půl jedenácté hodině dopoledne.

7./VII. *K sjezdu učitelskému*. Vyhověno bylo žádosti ústředního spolku jednot učitelských v království Českém, aby poskytnuty v pražských školních budovách místnosti k noclehům účastníků sjezdu učitelského.

7./VII. *Školní výstavy*. Vzato bylo na vědomí sdělení c. k. okresní školní rady, že pořádány budou výstavy ručních prací na dívčích školách a to v Praze na Novém Městě ve škole u sv. Štěpána a v Praze VIII. ve škole proti zámku.

7./VII. *Měst. pokr. prům. škola pro dívky*. Na vědomí bylo vzato sdělení, že ministerstvo kultu a vyučování s uspokojením přijalo zprávu o inspekci na městské pokračovací průmyslové škole pro dívky, vykonané p. prof. Karlem Brouskem ve dnech 28. března až 3. dubna t. r.

7./VII. *Odkaz*. V zásadě bylo schváleno, aby ve správu obce bylo přijato nadání, založené kapitálem 36.000 korun od Michala Maschka ve Vídni ve prospěch českých škol a aby starostou měst pražských bylo propůjčováno.

7./VII. *Stojany pro stožáry*. Pan městský radní Vaníček poukázal k tomu, že vztyčováním stožárů o národních slavnostech trpí dlažba a navrhl proto, aby při nových dlažbách, zejména při nastávající předlažbě náměstí Staroměstského bylo pamatováno na zřizování železných stojanů, jež by do dlažby zapuštěny byly a byly by kryty jako hydranty. Za návrh ten přimlouval se p. městský radní Hudl. Vypracování jeho odkázáno úřadu stavebnímu.

10./VII. *Fortifikační pozemky*. Vojenské stavební oddělení sdělilo radě městské na její nabídku ohledně koupě ploch fortifikačních na Marianských hradbách, že cena obcí nabízená jest příliš nízká; ohledně postoupení zbrojnice a kasáren újezdských na Malé Straně vyslovilo přání, aby bylo zavedeno ústní jednání. Dle návrhu stavebního úřadu, jenž odhadl cenu pozemků na Marianských hradbách, a dle návrhu technické komise bylo usneseno, aby zástupcům vojenského eráru byla poskytnuta příležitost, nahlédnouti v regulační plány a pak aby bylo zavedeno ústní jednání.

10./VII. *Přestavba „Staré rychty"*. K přání dozorčí komise nad staroměstskou tržnicí pracoval stavební úřad o návrhu, jak by možno bylo budovu tržnice rozšířiti přestavbou sousední tak zv. „Staré rychty". Přestavba by ovšem byla možna i připojení budovy — po sbourání nynějšího dvorního křídla — k budově tržnice; avšak ve Staré rychtě umístěny jsou nyní obecní úřady, které na ten čas nelze jinam přeložiti. Proto schválen byl návrh technické komise, aby k přestavbě Staré rychty nyní nebylo přikročeno a nutno s ní sečkati, až zřízena bude nová budova pro kasovní úřady obecní, o kterou nyní se jedná.

10./VII. *Dětské hřiště na Hradčanech*. Velitelství 8. sboru povolilo zřízení hřiště pro děti na erárním pozemku č. k. 74/1—IV. (na Pohořelci). Pozemek propůjčen bezplatně na dobu neurčitou, do odvolání.

10./VII. *Dar*. Sděleno bylo, že pan dr. Marek jménem paní Marie Gottwaldové, vdovy po cís. radovi panu Josefu Gottwaldovi, odevzdal k uctění památky tohoto tisíc korun pro pražské chudé. Za dar vysloveny díky a bude učiněno sdělení sboru obecních starších.

10./VII. *Vydání elaborátů o regulaci města*. Páni architekti Balšánek a Sakař podali radě městské návrh na vydání eleborátu o regulaci části Nového Města, Starého Města, Malé Strany a Hradčan ve zvláštní publikaci, která by měla svůj cenný význam ve směru technickém, uměleckém i hospodářském. Dle zprávy regulační kanceláře obnášel by náklad na tuto publikaci asi 8000 k. Technická komise doporučila, by v zásadě povoleno bylo vydání této knihy a doporučila vůbec vydávání podobných spisů. Městská rada přistoupila na návrh, aby eleborát regulace části Nového a Starého Města, Malé Strany a Hradčan byl vydán a aby náklad k tomu potřebný zařaděn byl do rozpočtu na rok 1904.

10./VII. *Zadání prací*. Při stavbě opatrovny v Libni zadány byly práce zednické a nádenické jakož i dodání válcových nosičů panu Fr. Leipoldovi, práce kamenická p. Josefu Hladkému, práce tesařská p. J. Bukolskému.

10./VII. *Díkůvzdání*. Na vědomí byly vzaty díky vyslovené paní Ludmilou Frýdovou jménem příbuzenstva slovutné spisovatelky Karoliny Světlé za péči obce Pražské a poctu, prokázanou zvěčnělé velké Češce přenesením jejich ostatků a ostatků jejího manžela prof. Petra Mužáka do nového hrobu na význačném místě hřbitovů olšanských.

Vzaty na vědomí díky Ústředního spolku českých žen za propůjčení velké zasedací síně ke schůzi na oslavu památky Mistra Jana Husa.

Usneseno, vysloviti díky firmě Gottwaldově za ochotné a bezplatné propůjčení koberců k dekoraci v radnici potřebné o slavnostech Husových.

14./VII. *Sjezd hasičský.* Schváleno bylo, aby účastníkům sjezdu hasičského ve dnech 13. až 17. srpna t. r. byly v staroměstských a novoměstských školách propůjčeny místnosti k noclehům.

14./VII. *Školství.* Okresní školní rada na Smíchově sdělila radě městské, že vyzvala sice všechny místní školní rady, aby zřídily školy měšťanské, že však vyzvání zůstalo bezvýsledným. Vzhledem k tomu navrhl pan městský radní Schrötter, aby obě okresní školní rady pražské — česká i německá — byly požádány, aby vydaly správám škol oběžník, ve kterém se jim přikáže, aby děti z předměstí do pražských škol měšťanských přijímány byly toliko v případech výminečných, a to zejména proto, aby zabráněno bylo jakémukoli přeplňování tříd, na kteréž jsou časté stesky. Návrh ten byl schválen po doplnění panem starostou drem Srbem v ten smysl, aby správy škol pražských byly upozorněny, že bez definitivního rozhodnutí okr. školní rady nesmějí býti děti z předměstí ani prozatímně býti zapisovány a k pravidelnému vyučování připouštěny. Opatření tato jsou nutná, aby zabráněno bylo nepříznivému přeplňování škol pražských a uvalování břemena školního na obec pražskou k úlevě obcí sousedních.

14./VII. *Povolené novostavby.* Povoleny byly: Panu Dvořáčkovi stavba domu na č. p. 501—VII. v ulici Letohradské, p. Frant. Müllerovi stavba domu na č. p. 884—II. a 1304—II. v Nekázance a paní Webrové stavba domu na č. p. 63—II. v ulici Spálené.

14./VII. *Trh na ovoce.* Pan městský radní Vaníček navrhl opětně, aby ovocný trh ve velkém byl přeložen zase na Havlíčkovo náměstí, kdež jest místo pro něj volnější a příhodnější. Při tom jednáno bylo o odstranění nešvarů, které na ovocném trhu ve velkém vznikají počínáním překupníků, čímž obmezována jest volnost obchodu a trpí tím prodavači i přímí kupci a též approvisace města. Požádán bude magistrát, aby s pomocí policie těmto nešvárům učinil přítrž.

14./VII. *Výstava v Pardubicích.* Do presidia dostavila se deputace města Pardubic, pan starosta dr. Formánek a náměstek pan dr. Štolba, zvoucé radu městskou na zahájení výstavy pardubické. Rada městská vyšle k zastoupení svému pp. městské radní Baštýře, Hudla a Vaníčka.

Zásobování Prahy a předměstí zdravou vodou.

Správní rada vodárny král. hlav. města Prahy a městských obcí Karlína, Smíchova, Král. Vinohradů a Žižkova konala ve středu dne 8. t. m. důležitou schůzi za předsednictví p. architekta Č. Gregora a účasti členů správní rady pp.: náměstka předsedy, stavebního rady B. Staňka, cís. rady J. V. Nováka, měst. radního dra. Růžičky, J. M. prof. dra. Alf. Slavíka, měst. r. dra. Jahna, měst. r. K. Prokopce, měst. r. Tykače, starosty E. Žďárského a měst. radního F. Kremličky a hlavním předmětem porady byla otázka projektu na zásobování Prahy s obcemi sousedními vodou spodní z území u St. Boleslavi. O otázce této byla vypracována obšírná zpráva s doklady, hlavně s posudky znalců, všem členům správní rady dodána. Ze zprávy této, přednesené referentem mag. sekretářem drem Jirglem, uvádíme v stručném výtahu následující: Správní rada společné vodárny svěřila usnesením ze dne 3. září 1902 staveb. radovi A. Thielovi v Lipsku, by vypracoval a dodal předchozí projekt na zásobování Prahy s obcemi sousedními spodní vodou z prozkoumaného území u Staré Boleslavi v ten způsob, že projektovaná vodárna v labském údolí má býti vystavěna ihned na 800 sl. = 69.000 m³ denně a býti rozšiřitelnou na 1200 sl. = 103.600 m³ denně. Tomuto úkolu dostál jmenovaný hydrolog dne 22. pros. 1902 předloživ u něho objednaný předchozí projekt. Předchozí projekt tento spočívá na myšlénce, zachytiti spodní vodu v území, jež se rozprostírá podél Labe na pravém jeho břehu od Dříz ke Káranému a podél dolejšího toku Jizery od Káraného až ke Kochánkům, a tuto vodu přivésti pro veškerou potřebu do Prahy. Vypracování tohoto předchozího projektu předcházely obsáhlé geodetické a hydrologické práce v jmenovaném území, jež trvaly od 8. listop. 1901 do 8. května 1902 a od 19. září do 11. října 1902 a jichž účelem bylo zjistiti přesně hydrologickou cenu tohoto území, t. j. jaké množství vody trvale z tohoto území pro Prahu získati lze. Dle předchozího projektu bylo by lze z území řečeného přivésti vody spodní čtyřmi jímacími řadami, totiž dolejším polabským křídlem, pojizerským křídlem, horním polabským křídlem a artézským křídlem.

Vydatnost těchto 4 jímacích řad jest na základě prací stav. rady A. Thiela celkem na prokázaném
množství . . . . 1070 sl.
rozšířením přibylo by . . . . 326 „
na t. zv. proměnlivém množství . . . . . . 369 „
úhrnem . . . 1765 sl.,
z čehož mohlo by se bráti trvale 1396 sl. a zbytek 369 sl. v čase nejvyšší potřeby. Poněvadž pak vodárna má býti ihned zařízena na 800 sl. a prokázáno 1070 sl. a převaha pojizerského křídla v hydrologickém a konstruktivním ohledu je nepopiratelna a není vyloučeno, že pozdější potřebu 1200 sl. bude lze získati v údolí Jizery a proto pro budoucnost nesmí býti ruce vázány, navrhuje se v předchozím projektu, by pojizerské křídlo postaveno bylo ihned na 600 sl., a to v dolní části a zbývajících 200 sl. opatřilo se z tratí vodárně nejbližších, hlavně z dolního polabského křídla a artézských studní. Předběžný rozpočet nákladu na stavbu obnáší na pojizerské křídlo, dol. polabské křídlo, artézské křídlo, čerpací stanici, výtlačné potrubí a rozdělovací vodojem, celkem 9,156.000 k. Za účelem pozdějšího rozšíření vodárny na 1200 sl. navrhuje se v projektu, by horní údolí Jizery nad Kochánkami se hydrologicky prozkoumalo a dle výsledku pak určilo, na kterých křídlech má se získati dodatečné množství 400 sl.

O hygienický posudek území projektu a vody spodní z něho byl požádán p. prof. hygieny dr. G. Kabrhel, který v té věci předložil celkem 5 posudků a zpráv, v nichž území projektu doporučil k rozřešení otázky zdravé vody pro Prahu a obce sousední.

Předchozí projekt st. r. A. Thiela a elaboráty p. prof. dra Kabrhela byly předloženy anketě znalců oboru technického, hygienického, geologického a chemického, v níž zasedali pánové: J. Bauer, měst. vrchní inženýr v Plzni, J. M. dr. J. Horbaczewski, rektor české university, Jan Vl. Hráský, profesor na české technice, dr. G. Kabrhel, profesor české university, František Krátký, inženýr na Smíchově, K. C. Neumann, inženýr chemie na Král. Vinohradech, A. Pravda, profesor na české technice, Krist. Petrlík, prof. na české technice, dr. B. Raýmann, profesor české university, J. M. dr. Al. Slavík, prof. a rektor na čes. technice, dr. J. Woldřich, profesor na české universitě.

Tato anketa rozdělila se ve dva odbory, totiž technický odbor a odbor hygienicko-geol.-chemický. První

odbor vypracoval a předložil nález svůj dne 5. května t. r., v němž doporučuje prozkoumanou oblast Labsko-Jizerskou pro opatření Prahy a obcí sdružených jednotným vodovodem na vodu spodní a projekt předchozí k vypracování podrobnému, když bude dbáno pokynů ve zprávě tohoto odboru vyslovených. Nález ten jest jednomyslným projevem členů odboru, toliko člen pan vrch. inženýr Bauer z Plzně předložil odchylné dobré zdání, dle něhož by se pro Prahu měla opatřiti voda vodovodem podvojným jednak na filtrovanou říční a na vodu pitnou. Zástupci chemie v druhém odboru předložili svůj posudek dne 13. června t. r. a v něm se též vyslovili pro vodu spodní z oblasti území u Staré Boleslavi. Znalci geologové v tomto druhém odboru zastoupení podali pak své nálezy zvláště. A sice pan prof. dr. Woldřich předložil svůj posudek dne 10. června t. r. a J. M. p. prof. Alfr. Slavík dne 30. června t. r. Znalci tito zaujali v posudcích svých protivné stanovisko. Kdežto totiž p. prof. dr. Woldřich projevil náhled, že voda spodní z území prozkoumaného pro Prahu jako pitná se nehodí, praví p. prof. dr. Slavík, že území Polabí a Pojizeří jest jediné, ze kterého voda pro Prahu s výhodou může býti brána. Když Česká spořitelna s myšlénkou zásobovati Prahu z území téhož se zanášela, tehdy vyslovili se dožádaní znalci pp. prof. dr. Laube, dr. Alfr. Slavík a dr. V. Uhlig, že území to přede všemi jinými hodí se znamenitě pro zásobování Prahy vodou zdravou.

Když tato otázka projektu byla v anketě projednána, pojednal ve společné schůzi této ankety dne 30. června t. r. st. r. A. Thiele o svém předchozím projektu, zejména o bodech, v příčině kterých anketa přání nebo odchylky vyslovila a měl pak dne 1. července t. r. o věci této ve staroměstské radnici za předsednictví p. starosty dra Vlad. Srba přednášku. Po přednášce té prohlásil p. prof. Kristian Petrlík jako předseda techn. odboru ankety znalců, že uznává způsob, kterým vyšetřil st. r. A. Thiele hydrologickou cenu pokusného území, úplně spolehlivým a doporučil návrhy předchozího projektu ku schválení. Podobně p. inž. chem. K. C. Neumann, co člen hyg.-lučeb. odboru ankety prohlásil se pro vodu spodní z území pokusného a přimlouval se za schválení návrhů čelících k zásobování Prahy touto vodou. Konečně pan prof. dr. Kabrhel pojednav o posudku p. prof. dra Woldřicha doporučil též vypracované návrhy k schválení.

Po přednesení této zprávy rozpředla se o předmětu porady obsáhlá rozprava. Především pan st. r. Staněk vylíčiv průběh porad ankety znalců a přímý dojem, který porady ty učinily, požádal J. M. p. prof. dra Slavíka, by o věci se vyslovil a učinil dotazy na něho v té příčině. J. M. p. prof. dr. Slavík tak v delším výkladu učinil na základě předloženého svého posudku geologického a opakoval svůj nález, kterým území projektu doporučil. Když pak k předmětu porady dále promluvili p. předseda Gregor a pp. cís. r. J. V. Novák, m. r. dr. Růžička, m. r. dr. Jahn, m. r. Prokopec, m. r. Tykač a starosta E. Žďárský, bylo jednomyslně schváleno, by dozorčí radě k schválení se předložily tyto návrhy:

I. Návrh, aby za účelem zásobování Prahy s obcemi sousedními vodou pro veškeru potřebu přivedla se voda spodní z prozkoumaného území u Staré Boleslavi.

II. Návrh, aby za účelem tímto předchozí projekt st. rady A. Thiela s návrhy v něm obsaženými, jak pro stavbu, která ihned provésti se má, tak pro pozdější rozšíření vodárny, byly schváleny a přikročilo se k vodoprávnímu řízení o tomto předchozím projektu.

III. Návrh, by správní rada byla zmocněna, by na zákl. schváleného předchozího projektu st. r. A. Thiela učinila veškery přípravné kroky směřující k získání podrobného (stavebního) projektu a rozpočtu nákladu.

Tímto usnesením, jež má býti směrodatným pro bohdá zdárné rozřešení otázky zdravé vody pro Prahu a obce sousední a projednáním dalších návrhů menšího dosahu skončila schůze.

Prodej potravin v Sokolské třídě.

Radě městské ve schůzi dne 14. t. m. podána byla z dozorčí komisse nad staroměstskou tržnicí referentem p. měst. r. Vaníčkem zpráva o trhu v Sokolské třídě. Trh tento vznikl k žádosti obyvatelstva Hořejšího Nového Města a k návrhům v radě městské činěným; bylo o něm často uvažováno a uskutečněn byl na základě usnesení rady městské v r. 1899, kdy ustanoveno, aby propůjčována zde byla místa stánečná k prodeji potravin tržních za určitý poplatek.

Trh tento nezkvétal, poněvadž byl za čárou daně potravní, kdežto v bezprostřední blízkosti, mimo čáru byl velký trh Vinohradský, na který i pražské obecenstvo bylo uvyklo.

Poslední dobou, však — dříve ještě, než Vinohradská tržnice dne 27. června t. r. byla otevřena, hlásili se trhovci ve značné míře o místa, kteráž jim ve smyslu usnesení z r. 1899 byla propůjčována; tak vyvinul se čilý trh, jejž obecenstvo s povděkem uvítalo; hojnému odbytu těší se tu zejména předměty denní spotřeby.

Proti trhu ozvaly se námitky zdravotní jakož i obavy interesentů z tržnice staroměstské, kteří však prohlásili, že by proti zřízení řádné, kryté tržnice v končinách těch ničeho nenamítali. Dále protestovala proti tomuto trhu městská rada Vinohradská přípisem, ve kterém se vyslovila, že těžce nese otevření nového trhu pražského v blízkosti Vinohradů právě v den otevření nové tržnice Vinohradské a žádá v zájmu dobré shody sousedské, by trh tento byl zrušen, nabízejíc se zároveň zrušiti trh na náměstí Tylově. — Ve prospěch tohoto trhu ozvaly se četné hlasy obyvatelstva hořejšího Nového Města, zejména majitelů krámů, hostinců atd. a oněch interesentů, kteří již dříve zvláštním podáním městské radě Vinohradské si stěžovali na četné zlořády, na vinohradském trhu na Tylově náměstí panující.

Obec pražská ovšem neučinila ničeho, aby Vinohradům prodavače odlákala; dozorčí komisse s důrazem poukázala k tomu, že těm, kdož o místo se hlásili, nepřišlo se vstříc zvláštními výhodami a že naopak jsou z míst v Sokolské třídě vybírány poplatky vyšší než na trzích pražských; že zprávy v novinách o otevření trhu v Sokolské třídě nevycházely od obce Pražské a že trh v těchto místech vyvinul se přirozeným způsobem a potřebou; spolu vysloveno rozhořčení nad udáním stížnosti obchodníků s potravinami, že obec Pražská láká trhovce z Vinohradů slibujíc jim „místo a daně jeden rok zadarmo“.

Důvodnými shledala komisse některé obavy obchodníků v tržnici staroměstské, zejména pokud se prodeje zvěřiny a drůbeže týče, což souvisí též s ohledy zdravotními, jakož i to, že tříštění trhů by mohlo míti škodný vliv na cenu potravin. Zákaz trhu toho však nelze doporučiti, neboť jest nesporno, že zájmům konsumujícího obecenstva dotyčné části Nového Města jest velice prospěšný.

Dozorčí komisse proto navrhla radě městské, aby obci Vinohradské vyšlo se tím způsobem vstříc, že v Sokolské třídě zakáže se vůbec prodej zvěře a drůbeže, ale dovolí se prodej potravin ostatních (másla, vajec, bramborů, ovoce, zeleniny, květin atd.), když současně obec Vinohradská týmž způsobem obmezí trh

na Tylově náměstí. Pan městský rada Vaníček navrhoval však, aby připuštěn byl i prodej drůbeže, pokud se neděje s vozů.

O návrzích těch rozpředla se v radě městské obšírná debata.

Pan městský rada Weiss navrhl, by zprodeje v Sokolské třídě vyloučeny byly ryby, zvěřina, drůbež a přírodní máslo, aby prodávaly se tam toliko drobné předměty denní spotřeby, obmezen-li bude týmž způsobem trh na Tylově náměstí na Vinohradech.

S tímto náhledem souhlasil p. městský radní dr. Kühn, kdežto pp. městští radní Jirousek, Brož, dr. Růžička připojili se k návrhu p. městského radního Vaníčka ohledně připuštění prodeje drůbeže, jak tlumočil jej v komissi.

Pan starosta dr. Srb poukázal na nutnost detailní tržnice pro hořejší Nové Město a centrální tržnice k aprovisování města v blízkosti nádraží.

V témž smyslu promluvil městský radní pan dr. Bastýř, navrhuje, aby dozorčí komissi bylo uloženo hledati místo pro detailní provisorní neb definitivní krytou tržnici pro hořejší Nové Město. Návrh ten vítal pan měst. rada Brož, poukazuje na výhodnost detailní tržnice pro Malou Stranu a Hradčany.

Po debatě zdůvodňující jednotlivé tyto návrhy přikročeno bylo k hlasování, jehož výsledkem byla tato usnesení:

Prodej potravin v Sokolské třídě, zavedený na základě usnesení rady městské z r. 1899 budiž udržen a zachován; z prodeje tohoto buďtež však vyloučeny ryby a zvěř a dále nebuď připuštěn prodej drůbeže ve velkém s vozů; tyto buďtež dirigovány na dosavadní trh staroměstský.

Ohledně poplatků z místa schváleny návrhy dozorčí komisse, a k návrhu p. měst. rady Hudla stane se též opatření, aby stánky v Sokolské třídě nerozšiřovaly se až na náměstí Komenského, kdež by vadily komunikaci.

Dozorčí komissi uloženo, by podnikla přípravné práce pro zřízení definitivní neb aspoň provisorní kryté tržnice pro hořejší Nové Město a navrhla pro ní příhodné místo (ke kterémuž cíli v úvahu doporučena t. zv. Kunerlova zahrada); a dále by zabývala se úvahami o zřízení detailních tržnic, v prvé řadě pro Malou Stranu a Hradčany, a centrální tržnice pro všeobecnou aprovisaci města.

Zpráva

o pokroku staveb nové soustavné kanalisace v r. 1903.

(Dokončení.)

II. Co se týče staveb hlavních kmenových stok, učiněn byl v r. 1902 ten potěšitelný pokrok, že docíleno bylo dohodnutí o vedení hlavní kmenové stoky B) Král. Oborou, takže na podzim r. 1902 ku stavbě této důležité linie bylo přikročeno. Stoka bude dohotovena do konce března r. 1904, takže pak z celého rozsáhlého jí odvodňovaného území Holešovicko-Bubenského a Bubenečského veškeré splašky k čisticí stanici svedeny budou.

III. V Staroměstském asanačním obvodu pokračováno bylo v r. 1902 se stavbou stok v hlavní třídě asanační mezi shybkou Staroměstskou a ulicí Rabínskou a vystavěna zejména část hlavní stoky III. a hlavní kmenové stoky A.

IV. Sbořením tak zv. Křenova domu č. p. 936-I. odstraněna byla překážka zavírající cestu hlavním sběračům stokovým do hlavní třídy asanační. Proto ihned, jakmile dům byl sbořen, začato bylo se stavbou hlavních sběračů A, V, VI, VII a VIII, kteréž z hořeních částí města přicházejíce ulicí Michalskou, Melantrichovou, Železnou a Celetnou na náměstí Staroměstské vbíhají a u věže radnice Staroměstské s hlavní kmenovou stokou A se spojují. Tratě těchto stok, pokud leží na velkém náměstí Staroměstském a na vyústění zmíněných ulic, byly v r. 1902 dohotoveny. Vedle toho proveden hlavní sběrač č. IX. v staré ulici Mikulášské a stokové potrubí na východní straně náměstí Staroměstského.

V. V ulici Neklanově na Vyšehradě zaměněno bylo nedostatečné stokové potrubí za stoku novou odpovídající jednotnému systému, která jest zároveň součástí budoucího sběrače, kterýž v dalším svém pokračování po levém břehu potoka Botiče obcemi předměstskými probíhá a veškeré tekuté nečistoty do stokové sítě pražské svádí.

VI. Při stavbě silničního tunelu skrze Vyšehradskou skálu provedena byla zároveň část stokového sběrače v délce 55 *m*, kterýmž v budoucnu splašky a nečistoty z Podola a Braníka do pražské sítě stokové se odváděti budou.

VII. V ulici Botičské a na Slupi, kdež byly ulice definitivně upravovány, provedena byla též definitivní kanalisace.

VIII. V ulici Svobodově na Vyšehradě bylo zapotřebí provésti rovněž definitivní kanalisaci, poněvadž na okolních stavebních blocích rozproudil se živý stavební ruch a celá řada nových domů tu byla provedena.

IX. Na Malé Straně byla v r. 1902 dokončena stavba stokového potrubí v ulici Nerudově a na Úvoze a přikročeno bylo ku dalšímu rozvětvování stokové sítě v ulicích přiléhajících k hotovému již hlavnímu úchytnému kanálu č. I. Zejména provedeno bylo nové stokové potrubí na náměstí Malostranském od průlomu „u Klíčů" až k budově vojenského velitelství, dále v ulici Sněmovní od náměstí Valdštýnského podél budovy sněmovní a podél budovy c. k. místodržitelství až k ulici Nerudově.

X. V Holešovicích-Bubnech byla v r. 1902 dokončena rekonstrukce betonové stoky ve třídě Palackého v Holešovicích, kteráž záležela v tom, že dno i postranní stěny obloženy byly deskami (žlábky) z polévané kameniny, čímž stoka stala se proti jakémukoliv vlivu kyselin i žíravin úplně bezpečnou.

XI. Následkem stavebního ruchu, který rozvinul se v prodloužené ulici Plynární, v ulici Osadní a v ulici na Průhonu v Holešovicích, bylo zapotřebí pomýšleti na definitivní kanalisace v ulicích těchto. Skutečně byla také v roce uplynulém provedena stavba hlavního sběrače č. XVII. v ulici Plynární a stavba vedlejší stoky v ulici Osadní a na Průhonu.

XII. Ježto v ulici Korunovační na Letné provedena byla již v r. 1901 definitivní kanalisace, přikročeno bylo v r. 1902 k řádnému odvodnění budov a nádvoří vodárny na Letné č. p. 00-VII., kteréž připojeno ku stoce uliční.

Celkem provedeno bylo v r. 1902 stok a potrubí v úhrnné délce 265) *m*.

Za příčinou vypracování generálního projektu na novou soustavnou kanalisaci osmé čtvrti pražské a obcí přilehlých prováděno bylo v r. 1902 potřebné měření výškopisné a práce tachymetrické. Na základě materiálu takto sestaveného vypracovány byly tracy hlavních úchytných stok tohoto území a v organické souvislosti s nimi vypracován projekt na úchytné stoky podél potoka Rokytky. Stoky tyto mají provedeny býti současně s úpravou potoka Rokytky, kterouž zvláštní družstvo ze zájemníků složené podniká, aby upravený potok zbaven byl přítoků nečistých a aby všechny splašky podzemními vedeními způsobem bezpečným a rychlým

z území, jímž potok protéká, byly odváděny. Potřebný náklad na stavbu těchto stok v obnosu 430.000 K byl sborem obecních starších povolen a detailní projekt na stavbu obou stok c. k. místodržitelstvím vodoprávně schválen, takže není překážky, aby ku provedení stok se přikročilo. Stavba zadána byla již také inženýru Ant. Losovi ze Smíchova.

V příčině konečného úředního schválení rozsáhlého projektu na odvodnění obcí ležících v území potoka Botiče konáno bylo dne 10. listopadu 1902 závěrečné úřední jednání, kteréž skončilo bez jakýchkoliv závažných námitek, takže lze v nejbližší době očekávati úřední chválení projektu tohoto.

V r. 1902 vypracovala kancelář kanalisační detailní projekt na kanalisaci území karlínského, kteréž vznikne na tak zv. invalidních pozemcích tak, aby síť stok tuto vzniknuvších se mohla účelně připojiti ku kanalisaci pražské. Projekt tento, kterýž na objednávku města Karlína byl vypracován, byl též úředně projednán a c. k. místodržitelstvím schválen.

Obec Smíchovská žádala obec Pražskou, aby tato dala kanceláři kanalisační vypracovati detailní plán na soustavnou kanalisaci v obvodu Smíchova tak, aby táž mohla býti připojena ku kanalisaci pražské. Městská rada v Praze žádosti té vyhověla a na projektu se pracuje.

V r. 1902 zahájeno bylo prostřednictvím c. k. místodržitelství jednání s obcemi předměstskými za příčinou rozvržení příspěvku na ony stavby kanalisační, kteréž slouží společně více obcím. Jde tu o veškeré hlavní stoky v území obce Pražské a o čistící stanici. Jednání dotyčné se nachází dosud v běhu.

Zákonem ze dne 5. října 1902 č. 73 z. z. doplněn byl § 79. a změněn § 80. st. ř. ve příčině stok domovních v tom smyslu, že uloženo jest majitelům domů za povinnost upraviti tam, kde obec provádí kanalisaci na základě systému splachovacího, domovní odvodnění dle zvláštních předpisů obcí vydaných a připojiti je ku stokám uličním. Náklad na část přípojky, která leží pod jízdní drahou, nese obec Pražská, kdežto všechny ostatní výdaje majitel domu sám.

Stavby kanalisační vyžadovaly v r. 1902 úhrnných výdajů 892.119 K.

Zpráva o schůzi městské komise zdravotní dne 8. července 1903.

Předsedal p. primátor Dr. V. Srb.

I. Po přečtení protokolu sdělil fysikus:

II. *a)* že na základě usnesení zdrav. komise byl měst radou vypsán konkurs na třetího okres. lékaře pro VII. část do 31. července;

b) k návrhu p. Portíka ohledně rozmnožení zřízenců při odvážení smetí již politého bylo ve schůzi inspektorů usneseno zostření dozoru při vývážce popelu, aby se suchý popel na vozy nevysypával; ke předmětu podotkl p. primátor, že bude Hartwichův způsob odvozu smetí, poněvadž se jinde osvědčil, zaveden;

c) vzhledem ke stálým a oprávněným steskům na kalnou vodu říčnou doporučuje se soustava Novotného, týkající se mechanického pročišťování potrubí správní radě vodárenské k náležité úvaze.

d) Na to přednáší se:

A. Zpráva o činnosti komise zdravotní r. 1902.

V první schůzi komise zdravotní dne 12. února 1902 bylo sděleno, že 28. prosince 1901 zemřel velice přičinlivý okresní lékař Dr. Karel Ploc; mimo jiná úřední sdělení byl fysikem přednesen návrh instrukce pro lékaře školní, vypracovaný anketou z 8. února 1902 a přijat zdravotní komisí beze změny v plném znění; osud této důležité instituce závisí na rozhodnutí vyšších instancí; dále byla projednána organisace služby zvěrolékařské a žádáno zřízení nových tří míst zvěrolékařských a rozdělení služby dle territorií; pak referoval fysikus o obsazení místa jednoho okresního lékaře v X. třídě hodnostní (žadatelů bylo 15).

Ve druhé schůzi dne 28. května 1902 bylo jednáno k návrhu c. k. místodržitelství o prohloubení aktu očkovacího, zejména vzhledem k očkování školní mládeže, o léčení stižených lupusem v ústavě Dra Černého na náklad země, o rozmnožení lékáren vzhledem ku nařízení c. k. místodržitelství čís. 85.131/1902, o instrukci pro městské zvěrolékaře a činnosti městské komise zdravotní za r. 1901. Prof. Reinsberg přednášel o podání petice na sněmovnu poslanců, týkající se vydání zákona proti nakažlivým nemocem, což také bylo provedeno; dále přednášel fysikus o dosavadním stavu městského pohodnictví a navrhl zřízení ústavu thermochemického ke zpracování zdechlin a zvířecích odpadků v krajině ústředních jatek ve spojení s ústřední pohodnickou stanicí; návrh byl jednomyslně schválen; pak byly p. radním Hudlem předneseny stížnosti do závazného nosení psích náhubků.

Ve třetí schůzi dne 26. listopadu 1902 byl požádán prof. Kabrhel, by se vyjádřil po stránce hygienické o obtěžování Prahy lihovary na Zlíchově a ve Vysočanech a prof. Reinsberg, by podal posudek o žádosti Spolku českých lékařů za zřízení nemocnice; pak byla zpráva o činnosti městské zkušební stanice za r. 1899, 1900 a 1901 s uznáním vzata na vědomost; pak byla podána zpráva fysikem o nedostatečné možnosti kontroly prodeje mléka a bylo po přímluvě prof. Kabrhela jednohlasně přijato: „Magistrátu se doporučuje, by vydal vyhlášku, že nádoby v prodejnách mléka musí býti opatřeny nápisy nesmytelnými, jaký druh mléka obsahují a že jest dovoleno prodávati jen tyto tři druhy mléka:

1. teplé, t. j. čerstvě nadojené, obsahující 2·8% až 3% tuku,

2. sbírané, obsahující méně než 2·8% tuku,

3. smetanu nejméně se 6% tuku."

Dále bylo jednáno o předpisech, týkajících se psích náhubků a zřízení městské bakteriologické stanice, kvalifikací petentů, žádajících za místa měst. okres. lékaře a měst. zvěrolékaře a nutnosti druhého okresního lékaře k úřední službě ve fysikátu. —

B. Zpráva o činnosti fysikátu r. 1902: kusů úředních bylo vyřízeno 7344; v tom jest znaleckých posudků 260, převozu mrtvých 122, osob vyšetřených 216 a komisí 54.

C. Zpráva o činnosti městské zkušebné stanice za r. 1902: celkem bylo vyšetřeno předmětů 966, vod studničných 541, vody říčné 144, z Káraného 194, různých předmětů 87: průměr roční za poslední čtyřletí vyšetřených předmětů obnáší 749.

e) Pak přednášel fysikus o pohybu infekčních nemocí za r. 1902: celkem bylo hlášeno infekčních nemocí domácích 3111, z nichž zemřelo 255, z toho bylo:

planých neštovic . 345 († 0), spály . . . 707 († 102), difterie . . . . . 324 († 38), spalniček . 1233 († 59), tyfu břišního . . 502 († 56). — Panující nemocí nyní jsou hlavně spalničky, ve druhé řadě spála.

f) Žádost zubních lékařů, týkající se subvence za bezplatnou pomoc zubní chudým příslušníkům, dospělým neb nedospělým, se doporučuje; ohledně ošetřování chrupu školních dětí třeba vyčkati vyřízení žádosti obce Pražské, týkající se zavedení instituce školních lékařů, která již druhý rok trpělivě očekává svého vyřízení. V tomto ohledu třeba opraviti posudek zdravotního rady p. Dr. Altschula (Zeitschrift für Schul-Gesundheitspflege, 1903, pag. 105), kde se praví, „že (v březnu 1903) v Praze ohledně školních lékařů nastalo ticho i není vyloučeno, že se na tuto záležitost opětně zcela zapomnělo," že žádost obce Pražské, jež jest druhý rok u ministeria, již dvakráte byla urgována a že i bylo usneseno opětně žádost podati.

III. Pak byla přednesena zpráva o přeložení desinfekční stanice rak.-uher. Společnosti státní dráhy v Holešovicích.

O předmětu bylo již několikráte jednáno bez výsledku, původně bylo žádáno fysikem, aby vozy, jež dopravují dobytek hovězí z celé říše, byly náležité desinfekci podrobeny přehřatou vodní parou ve zvláštní k tomu zbudované místnosti a aby splašky zvláštní stokou byly sváděny do stoky odváděcí.

O předmětu bylo jednáno 19. prosince 1891. Fysikem požadovaná desinfekce vozů ve zvláštní prostoře určené napjatou parou se odmítá rozhodnutím ministerstva obchodu ze 24. března 1892 čís. 4568 a nařizuje se desinfekce vozů napjatou parou zvláštní rourou na veřejném prostranství: smyté splašky z vozů organické látky obsahující mají prosakovati do půdy.

Rozřešení toto jest v odporu s nařízením místodržitelským ze 27. února 1892, kterým se desinfekce při lidských nemocech nakažlivých i malým obcím ve státě Rakouském nařizuje; vzhledem k tomuto nedokonalému zařízení jsou stížnosti od této doby vysvětlitelny, zejména povážíme-li veliký vzrůst této průmyslové části, jak co do počtu závodů průmyslových, jakož co do počtu obyvatelstva; důsledná jest stížnost pp. obecního staršího Seiferta a městského rady Rašína ze dne 26. února 1902. Na základě této stížnosti byla podána žádost ku ministerstvu železnic, obchodu a k místodržitelství 5. května 1902 a 25. září byla konána porada, při které bylo jednáno o přeložení této stanice na obecní pozemky na Maninách, při čemž byl uvažován projekt přístavní dráhy holešovické. Přeložení této stanice záviselo na podmínce, že obec Pražská dá bezplatně patřičné pozemky na Maninách a že přispěje obnosem 146.000 K, načež by obdržela část plochy nynější stanice desinfekční, v levo od projektované dráhy ležící.

Městská rada nemohla z ohledů zdravotních na tuto výměnu přistoupiti, nýbrž trvá na tom, aby uvedená stanice mimo město byla přeložena; v podobném smyslu se také vyjadřuje resoluce, přijatá v poradě zástupců VII. části z 1. října 1902.

Rada městská žádá za posudek měst. zdravotní komise.

Posudek.

Přeměna desinfekční stanice rak.-uher. Společnosti státní dráhy v Holešovicích dle ministerského povolení ze dne 24. března 1892 byla již v zásadě pochybena, poněvadž nebyl vzat zřetel na desinfekci vozů přehřatou parou v uzavřené místnosti, nýbrž nařízena desinfekce vozů na veřejném prostranství horkou parou pomocí trubky; na tomto způsobu se nezměnilo mnoho, nýbrž počet vagonů znečištěných stále stoupal a musil býti důsledně předmětem velkých stížností, které nabývají v nynější době při vzrůstu průmyslových závodů a sousedství škol povážlivých rozměrů.

Dle vyjádření úřadu stavebního a správy jatek není na jatečním pozemku místa k umístění této stanice, ani v obvodu ke přístavišti, kde dnes snad volné pozemky ve 20 letech zajisté závody průmyslovými i domy činžovními zastaveny budou, konečně není snad města hlavního v tomto státě, kde by desinfekce vagonů na veřejném prostranství tímto způsobem prováděna býti mohla.

Vzhledem ku zákonu říšskému z 30. dubna 1870 jest povinností obcí v samostatné působnosti dle čl. 3a. plniti zákony policejně zdravotní; 3c. přihlížeti v příčině policie zdravotní k trhům dobytčím a k průhonům, čl. 4d. míti účastenství ku zamezení morů zvířecích; poněvadž ale zde se jedná o poškozování zdraví veřejného ze strany státní správy, nezbývá nežli odvolati se stížností na místodržitelství z ohledu na čl. 2. lit. C, dle kterého náleží státní správě, aby se vykonávaly zákony o nakažlivých nemocech, endemiích a epidemiích a moru dobytka, karanténách a kontumacích dobytka, jakož i prodávání jedů a léků.

Usneseno desinfikovati vozy dobytek do jatek přivážející při náležité úpravě uvnitř jatek a žádati za přeložení desinfekční stanice Holešovické sloužící desinfekci vagonů z celé říše z Holešovic za Prahu, za což se velice přimlouvali pp. Hudl, prof. Kabrhel, Rašín a Šiler. (Dokonč.)

Osobní.

Do valného sboru Národní rady, do kteréž dle jejího statutu oprávněna jest obec Pražská vyslati dva členy a dva náhradníky, zvoleni byli za členy p. starosta dr. Vl. Srb a p. měst. radní dr. Podlipný, za náhradníky pan nám. dr. Groš a pan městský radní dr. Khůn.

Městské museum pražské.

V měsíci červnu navštívilo museum 1547 osob. Sbírky musejní jsou otevřeny v úterý, ve středu, v pátek a v sobotu odpoledne od 1—5 hod., v neděli od desíti až do dvou hod. Mimo tento čas platí se za prohlídku sbírek (1—4 osoby) 2 koruny.

Z ústředních jatek pražských.

V měsíci květnu 1903 poraženo bylo v ústředních jatkách 2468 kusů dobytka hovězího, a to 674 býků, 1307 volů, 372 krav, 75 běhounů a 40 jalovic; dále poraženo 845 telat, 1591 skopec, 1 kůzle, 638 vepřů o průměrné váze přes 100 *kg*, 29.294 vepři o průměrné váze do 100 *kg*, 157 koňů, 1 hříbě a 1 osel. Při tomto v ústř. jatkách poraženém dobytku shledány byly následující závady: antinomykosa při 3 kusech dobytka hovězího; agonie při 1 vepři; angiom jater při 1 kuse hovězího dobytka; bromchiektasie při 1 kuse kov. dobytka; hlavnička zhoubná při 1 volu; hlízy v játrách při 10, v pobřišnici při 1, ve plicích při 1 a ve svalu srdečním při 1 kuse hov. dobytka; nekrosa tuku při 1 vepři, nevyspělost při 1 teleti; pohmožděniny při 2 kravách; rozedma plic při 1 volu a 1 koni; zánět jater při 1 volu, zánět plic chronický při 1 krávě; tuberkulosa při 6 býcích, 24 volech, 21 krávě, 2 vepřích, uhrovitost při 120 vepřích. — Na 4 hlavní trhy dobytčí v měsíci květnu byly dopraveny 3.142 kusy dobytka hovězího a to 1.018 kusů původu domácího a 3.124 kusy původu haličského. Největší příhon, totiž 1 300 kusů, vykazoval trh dne 4. května. Průběh trhu dne 4. května byl mdlý, průběh ostatních trhů prostřední. Průměrná cena hovězího dobytka původu domácího byla K 73·75 za 100 *kg* živé váhy bez potravní daně. Nejvyšší ceny docílil hovězí dobytek

původu domácího o trzích dne 4. a 25. května, totiž K 84, hovězí dobytek původu haličského v trhu dne 25. května, totiž K 74. Nákazy zvířecí při dobytku tržním zjištěny nebyly. Z dobytka hovězího v květnu na trhy dopraveného prodáno bylo ku poražení v ústředních jatkách 1.666 kusů. — Na 8 hlavních trhů masných v měsíci květnu dopraveno bylo 728 skopců, 1.661 tele, 121 vepř, 120 kůzlat, 290.200 *kg* masa hovězího a 25.710 *kg* masa vepřového. Průměrná cena masa skopového byla Kor. 106·50, masa telecího K 140·00, masa vepřového K 130·92, jednoho jehněte K 8·00, jednoho kůzlete K 3·98, hovězího masa předního K 96·25, zadního K 108·75 za 100 *kg* po př. za 1 kus s potravní daní. Nejvyšší cena docílena byla za skopce K 124 o trhu dne 14. května, za telata K 168 o trhu dne 25. května, za maso z vepřů původu domácího K 140 o trzích dne 25. a 28. května; za maso z vepřů původu haličského K 138 dne 28. května; za maso z vepřů původu uherského K 150 dne 7. května, za 1 jehně K 8 dne 11 května, za 1 kůzle K 6 dne 4. května; za hovězí maso přední K 116 dne 28. května, za hovězí maso zadní K 136 dne 7. května. Průběh trhu dne 22. května byl čilý, dne 4. 11., 18., 25. a 22. května prostřední, dne 7. a 14. května mdlý. Z masa z venkova v květnu do Prahy dopraveného zabaveno bylo 12 hovězích čtvrtí, 2 kůzlata, 17 hovězích jater, 4 hovězí plíce, 1 hovězí ledvina.

Týdenní výkazy.

V týdnu od 21. do 28. června obnášel hrubý příjem na lávce z Vyšehradu na Smíchov 293 k 8 h, na mostě Palackého 4535 k 6 h, na můstku Žofínském 555 k 10 h, na novém mostě kamenném 4683 k 44 h, na mostě Františka Josefa 4490 k 42 h, na pilotovém mostě přes Štvanici 2934 k 58 h, na mostě libeňském 380 K 94 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 889 k 80 h, ve slatinných lázních tamtéž 557 k — h, v uhličnatých 12 k, v lidových lázních v Holešovicích 206 k 51 h, v říčních 25 k 44 balérů.

Dělníků zaměstnávala obec 3189, z nichž 2785 řádných a 399 mimořádných.

V týdnu od 28. června do 4. července t. r. obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 413 k 86 h, na mostě Palackého 4673 k 40 h, na mostě Žofínském 862 k 60 h, na mostě císaře Františka 5154 k 94 h, na mostě císaře Františka Josefa 4863 k 62 h, na mostě přes Štvanici 3319 k 80 h, na mostě libeňském 437 k 18 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 1119 k 30 h, v slatinných lázních tamtéž 295 k — h, v uhličnatých 18 k — h, v říčních 264 k 84 k, v lidových lázních v Praze VII. 254 k 67 h.

Dělníků zaměstnávala obec 2945, a to 2636 řádných a 308 mimořádných.

Městská spořitelna Pražská.

V měsíci červnu 1903 bylo:

od 14.802 stran vloženo . .	K	3,958 100·65
od 7.639 stran vybráno .	K	3.244.176·49
bylo tedy o . . . . více vloženo.	K	713.924·16
Zůstatek vkladů: koncem června 1903 . . .	K	144,877.458·20.

Městská vyšší dívčí škola v Praze.

Vodičkova ul. č. 24.

A) Přípravka, t. j. pětitřídní škola obecná (ne více než 40 žákyň v jedné třídě). Přijímají se do I. tř. dívky 6leté atd. jako na škole obecné.
Školného platí se 40 K za běh; osvobození jest zásadně vyloučeno. Zápis dne 16. září.

B) Vyšší dívčí škola. Do I. tř. přijímají se dívky s přípravou, jaké poskytuje pátá třída školy obecné, do IV. tř. dívky s vědomostmi školy měšťanské, do V. a VI. tř. dívky asi 15—16leté s přiměřenou přípravou.
Školného platí se 40 K za běh. Osvobozeny býti mohou žákyně nemajetné při prospěchu výborném, ale teprve na základě vysvědčení z vyšší dívčí školy. Zápis dne 16. a 17. září. Zápisné 4 K.

C) Zápis žákyň mimořádných. Do V. a VI. tř. zapisují se též posluchačky mimořádné (aspoň 15—16leté) na jednotlivé předměty. Zápisné 2 K; školné 5 K pololetně za každou hodinu týdenního vyučování. Zápis dne 18. září.

Poznámka. Dívky z venkova lze ubytovati v „Prvním českém pensionátu pro dívky v Praze“, jenž jest pod záštitou obce Pražské.

Rada král. hlav. města Prahy.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. Č. j. 131.427. Ref. XVII. Dne 28. září 1903 v den sv. Václava podarován bude jeden mravný učeň řemesla obuvnického, který se nachází ve čtvrtém roce svého učení v Praze, stříbrnými hodinkami, remontoirkami, zakoupenými z úroků *nadace Václava-Katy Marsehnera*, c. a k. dvorního a komorního obuvníka v Praze, k odměňování pilných učňů řemesla obuvnického. Uchazeči o toto nadání podejtež žádosti své opatřené vysvědčením svého mistra o mravném chování se po celý čas učení a vysvědčením odborné školy pokračovací o pilné návštěvě a dobrém prospěchu *nejdéle do 1. září 1903* v podacím protokole rady městské na radnici Staroměstske č. 1. v přízemí.

Vyhláška. Č. j. 129.806. Ref. XVII. Při nadání Karla Singra jsou uprázdněna čtyři místa, se kterými spojeno jest úplné zaopatření v městské chudobnici u sv. Bartoloměje. Nárok na toto nadání mají v první řadě chudí potomci následujících osob, v poslední vůli zakladatele zvlášť vytknutých, totiž: 1. Josefy Schiffnerové; 2. Františka Černého; 3. Josefa Hüttla; 4. manželů Josefa a Marie Čadkových a 5. Josefy Holečkové; v druhé řadě pak měšťané pražští, kteří byli dříve obchodníky. Žádosti za toto místo nadační buďtež podány *do 31. července 1903* v podacím protokole rady městské na radnici Staroměstské a buďtež doloženy: a) řádným vysvědčením chudoby, b) průkazem o pražském měšťanství, c) o stavu obchodnickém. Pokud jde o uchazeče z příbuzenstva osob v prvé řadě uvedených, buďtež žádosti doloženy dále rodokmenem. Při tom výslovně se podotýká, že ku žádostem nedoloženým a po lhůtě podaným přihlíženo nebude.

Vyhláška. N. E. 129.815 ref. XVII. V nadání manželů Jana a Johanny Richtrových uprázdnila se tři místa. S místy těmi spojeno je celé zaopatření v městském chudobinci u sv. Bartoloměje s roční dávkou na ruku 4 kor. Nárok na toto nadání mají: a) zachovalí, zasloužilí, k práci neschopní pražští měšťané katolického náboženství neb jejich ženy a b) zasloužilá, k práci a službě nezpůsobilá čeleď obojího pohlaví, která jest katolickou, sloužila u měšťanského stavu a je do Prahy příslušná. Žádosti řádně doložené podány buďtež do podacího protokolu ve Staroměstské radnici nejdéle *do 30. července 1903.* K žádostem nedoloženým a po lhůtě podaným nebude hleděno. *Rada král. hlav. města Prahy*, dne 11. července 1903.

Vyhláška. N. E. 134.137/XVII. Při nadání Václava Bayera uprázdnila se 3 místa. S místy těmito spojeno je celé zaopatření v městské chudobnici u sv. Bartoloměje. Nárok na toto nadaci mají osoby ze stavu měšťanského obojího pohlaví. Žádosti řádně doložené podány buďtež nejdéle *do 30. července 1903* ve Staroměstské radnici. *Rada král. hlav. města Prahy*, dne 11. července 1903.

Konkurs. Při zdravotní službě král. hlav. města Prahy obsadí se místo *městského okresního lékaře* v X. třídě hodnostní se základním služným 2200 korun a nárokem na 20proct. přibytečné pro úřednictvo král. hlav. města Prahy stanovené. S místem městského okresního lékaře spojena jest povinnost obstarávati službu zdravotní, praesidiem rady městské přikázanou a bydliti uprostřed zdravotního okresu, jenž bude městskému okresnímu lékaři přidělen. Vedle platných ustanovení není přípustno, aby městský okresní lékař zastával zároveň jiné bonorované veřejné zaměstnání. Uchazeči o místo toto nechť podají žádosti řádně kolkované *nejdéle do 31. července 1903* v podacím protokole rady městské na radnici Staroměstské a listinami prokáží, jak jsou staří, že jsou tělesně a duševně zdrávi, zachovalí, že nabyli hodnosti doktora veškerého lékařství na některé zdejší universitě, že podrobili se s dobrým výsledkem zkoušce fysikátní, předepsané k dosažení stálého místa ve veřejné službě zdravotní u politických úřadů nařízením c. k. ministerstva vnitra ze dne 21. března 1873 č. 73 ř. z. a jakým způsobem byli dosud zaměstnáni.

Místo uprázdněné bude propůjčeno prozatím na dobu jednoho roku, po jehož uplynutí, osvědčí-li jmenovaný způsobilost, bude ku své žádosti ustanoven definitivně a bude mu pak poukázáno k výplatě přibytečné, jak svrchu jest uvedeno. — Praesidium král. hlav. města Prahy, dne 12. června 1903.

Návěští. Zápis žactva do českých obecných a měšťanských škol v Praze na školní rok 1903/4 koná se v budovách školních *dne 12., 13. a 15. září 1903 od 8. do 12. hod. dopolední a od 2. do 4. hodiny odpolední.* Bližší oznámení o přijímání do dotčených škol uvedeno jest v podrobné vyhlášce v budovách školních vyvěšené; případná objasnění neb vysvětlení pak podají na požádání ředitelstva a správy škol.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika“ závod tiskařský a vydavatelský v Praze na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO 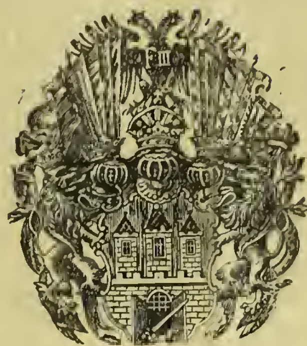 MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 15. V PRAZE, dne 1. srpna 1903. Ročník X.

Rada městská.

17./VII. *Obecní dům.* Projektanti, poctění prvými cenami za návrhy na stavbu obecního domu dodali detailní, upravené projekty, k jichž vypracování byli vyzváni a bude — dle návrhu technické komise — posuzovati je tatáž porota, která rozhodovala v prvotní soutěži. Této súčastnil se též p. Novotný, inženýr zádušního úřadu ve výsl.; nyní opětně dodal skizzu na stavbu obecního domu a bylo usneseno, vysloviti mu díky za tuto pozornost obci prokazovanou.

17./VII. *Zadání prací.* Dodávka součástek železných pro kanalisaci zadána železárnám rokycanským, firmě Breitfeld a Daněk , a firmě Fanta a Jireš. — Stavba stoky v Palackého ulici v Libni zadána panu Václavovi Cibulovi. — Řemeslné práce, souvislé se stavbou opatrovny v Praze VIII. zadány byly takto: práce klempířské Janu Jelínkovi, práce pokrývačské Vojtěchu Jabůrkovi, práce truhlářské Josefu Teklátovi, zámečnická Jos. Tůmovi, sklenářská Čeňku Brambergrovi, lakýrnická Václavu Velflovi. Na práce kamnářské a provedení palubových podlah vypsáno bude nové ofertní řízení.

17./VII. *Průchod novou budovou trestního soudu.* K žádosti městské rady, aby v nové budově trestního soudu dle původního závazku otevřen byl průchod z ulice Spálené do ulice Lazarské, sděleno bylo, že budova uvnitř ještě není hotova a že tudíž požadavku obce nelze dosud vyhověti. Odpověď ta vzata na vědomí a záležitost bude v čas opět připomenuta.

17./VII. *Učitelské sjezdy.* K žádosti zemského ústředního spolku jednot učitelských v král. Českém usneseno propůjčiti potřebné místnosti ve vyšší dívčí škole pro sjezdovou kancelář v době od 28. července do 9. srpna 1903. Na sjezdu učitelském v Praze dne 5.—9. srpna t. r. zastupovati budou obec pražskou pp. ob. starší Bulíř a Rašín, na sjezdu učitelském v Pardubicích dne 7.—9. srpna t. r. p. městský radní Schrötter.

17./VII. *Rampa z mostu Libeňského.* Předmětem debaty, které súčastnili se pp. měst. radní dr. Kühn, dr. Růžička, Seifert, Hudl a pan nám. inž. Neubert, stala se záležitost zřízení rampy s mostu libeňského na ostrov tamtéž. Technická komise navrhovala, aby s majiteli pozemků na ostrově bylo jednáno o příspěvek na zřízení rampy. Po debatě pak byl schválen návrh, aby náklad na rampu, obnášející 5070 K doporučen byl opětně sboru obecních starších ke schválení.

17./VII. *Jízdní řád.* Delší debata, které súčastnili se pp. měst. radní Hudl, Vaníček, Brož a pan starosta dr. Vladimír Srb, rozpředla se o nutnosti nového jízdného řádu pro Prahu, řádu pro passanty, normativních nařízení pro jízdu automobily jakož i o dani z automobilů jakožto dani přepychové. Veškeré tyto záležitosti odkázány byly v úvahu zvláštní komisi, ve které zasedati budou i zástupci magistrátu, policejního ředitelství a občanstva a jejíž snaha má se nésti zejména k tomu, by posléze vstoupil v život nový jízdní řád pro Prahu, o kterém s policejním ředitelstvím již po pět roků se jedná a jenž nyní bude potřebovat nových úprav.

17./VII. *Městská spořitelna.* Na program sboru položena bude volba dvou členů výboru městské spořitelny na místě odstouplého p. probošta dra Karlacha a zemřelého p. Jos. Gottwalda.

21./VII. *Soustrastný projev po úmrtí papežově.* Starosta pan dr. Vl. Srb věnoval vřelou vzpomínku události, která hlubokým smutkem naplnila všechen křesťanský, ba všechen vzdělaný svět, totiž úmrtí Jeho Svatosti papeže Lva XIII.; dal výraz upřímné žalosti nad úmrtím arcipastýřovým, jehož sluší želeti jako velikého státníka a znamenitého filosofa, muže vynikajícího nad mnohé naší doby, jenž náleží k nejlepším papežům, kteří kdy zasedali na stolci Petrově. Byl to muž prozíravého, osvíceného ducha, humanista v pravém toho slova smyslu; v celém jeho konání zračila se spravedlivá láska ke všem národům; slovanským národům prokázal svou péči snahami o zachování slovanské liturgie, kde až dosud se udržela, a o spojení s církví východní. Pan starosta vysloviv své přesvědčení, že členové rady městské sdílejí hluboký smutek, nastalý po rozšíření zprávy o úmrtí hlavy církve, jak na jevo dali povstáním, dal smuteční projev ten zaznamenati do protokolu a vyžádal si souhlas rady městské se zněním soustrastného dopisu, jenž jménem rady městské zaslán byl J. E. kardinálu Skrbenskému. Po té sdělil, že vydáno bude nařízení, by se všech patronátních kostelů a budov zavlály smuteční prapory a že ohledně zádušních služeb božích vyčkáno bude příslušných opatření knížecí arcibiskupské konsistoře.

21./VII. *Živelní katastrofy v jižních Čechách.* Starosta dr. Vl. Srb připomenul těžké pohromy živelní, které postihly v uplynulých dnech kraje české, připravily rolnictvo naše o plody pilné jejich práce a vtiskly jim namnoze do ruky žebráckou hůl. Za všeobecného vřelého souhlasu rady městské navrhl, by pražské zastupitelstvo obecní postavilo se v čelo sbírkám ve

prospěch českého lidu neštěstím postiženého a by vyzvalo občanstvo, by milodary přispělo k úlevě bídy svých krajanů. Navrhl dále, by rada městská v mezích své kompetence věnovala pro začátek 1000 korun, by propůjčila na radnici místnost a úřední sílu k přijímání příspěvků; dále, aby vstoupila ve styk s příslušnými okresními zastupitelstvy ohledně dohody o komitétu, kterému příspěvky budou odváděny. Návrhy ty byly jednomyslně schváleny. Rada král. hlavního města Prahy žádá, aby ti, kdož přispěti chtějí k úlevě bídy obyvatelstva posledními živelními pohromami v Čechách stiženého, odevzdali milodary v praesidiu rady městské na radnici staroměstské ve II. patře, dvéře čís. 30. Odevzdané příspěvky budou neodkladně na místo pohromy zaslány.

21./VII. *Výstava v Hořicích* Pan starosta dr. Vlad. Srb sdělil, že se právě dostavil do praesidia p. Fr. Bur, předseda výstavního výboru severovýchodní výstavy v Hořicích s dvěma členy komitétu a tlumočil pozvání k zahájení výstavy svrchu jmenované. Usneseno, by při zahájení zastoupena byla rada městská vedle p. starosty dra Srba pp. měst. r. Jirouskem, Seifertem a ob. st. Rašínem.

21./VII. *Chorobinec na Karlově.* Schválen byl návrh, aby na přilepšenou chovancům v měst. chorobnici na Karlově o pouti Karlovské věnováno bylo 100 kor.

21./VII. *Povolená novostavba.* Povolena byla Anně Červenkové stavba domu na nároží ulice Dobrovského a Ovenecké v Praze VII.

21./VII. *Potravní daň.* Obchodní a živnostenská komora v Praze zaslala radě městské opis svého vyjádření, jež podala ministerstvu financí a obchodu v záležitosti reformy potravní daně. Vyjádření to kryje se celkem se stanoviskem, která zaujímá obec pražská: žádá se totiž, aby reforma byla provedena nikoli dle sazeb vídeňských, nýbrž na základě sazeb nyní platných a aby sazby ty stejným poměrem, jak stalo se ve Vídni, byly sníženy. Toto vyjádření vzato bylo na vědomí a obchodní komoře bude sděleno, že obec vyžádá si její součinnosti, až vláda, jak o to bylo žádáno, sdělí úředně návrh nového tarifu.

24./VII. *Prodej pozemků.* Obec smíchovská má zapotřebí k prodloužení nábřeží Ferdinandova části pozemků při malostranské vodárně (u ostrova Petržilkova). Návrh na prodej byl zástupci obou obcí a v technické komisi projednán, radou městskou schválen a bude předložen ke schválení sboru obecních starších. Témuž budou předloženy návrhy na prodej části pozemků obecních k realitám čp. 252—VII. (panu J. Starcovi) a čp. 231—VII. (pp. bratřím Starcům).

24./VII. *Štvanice.* Pan měst. radní Seifert upozornil, že břehy Štvanice jsou na mnohých místech poškozeny; oprava jejich provedena bude během leta na účet položky pro ostrov Štvanici.

24./VII. *Doprava sudů na ostrov Střelecký.* Pan obecní starší Fiala upozornil v hospodářské komisi na nevhodný způsob dopravy pivních sudů na Střelecký ostrov, čímž by schodiště na ostrov mohlo býti poškozeno. Stavební úřad navrhl, aby sudy na ostrov mohly býti buď dováženy po vodě od staroměstské náplavky, nebo aby mohly býti spouštěny výtahem zřízeným na ostrově. Rada městská schválila návrh, aby jednáno bylo se sborem ostrostřeleckým, by dal zříditi výtah jak svrchu naznačeno

24./VII. *Kanalisace Vysočan.* Obec vysočanská žádala, aby jí bylo povoleno zaústiti stoky vysočanské do sběračů, jež obec pražská v okresu Rokytky zřizuje a aby pražskou kanceláří kanalisační vypracován jí byl projekt kanalisace. Ve věci samé podal st. r. Lindley své dobrozdání ohledně příspěvku na kanalisaci poplatků za projekt a stanovil zejména podmínku, že připojení k sběračům pražské kanalisace lze dovoliti toliko v tom případě, když vysočanská kanalisace uliční i domovní bude zřízena týmž způsobem jako pražská. Věc bude předložena sboru obecních starších.

24./VII. *Stavba škol v Libni.* K interpelaci pana měst. radního Filipa ujistil předsedající náměstek pan inž. E. Neubert, že stavbě nové školní budovy v Libni (vedle školy Libušiny) věnována bude všemožná péče, aby stavba dokončena byla tak, aby již příštím školním rokem mohly tamtéž potřebné třídy umístěny býti. Inspektory nad stavbou nové opatrovny v Libni zvoleni pp. ob. st. Čupr a Romováček.

Kladení základního kamene k pomníku Husovu.

Ve dnech 4.—6. července t. r. světila Praha památku mistra Jana Husi významněji než v kterákoliv jiná léta — bylť položen základní kámen k pomníku tohoto velikého Čecha. Slavnost dála se pod protektorátem rady král. hl. města Prahy, soustřeďovala se v nejbližším okolí radnice a byla obyvatelstvu pražskému opětně národním svátkem prvého řádu, oslaveným důstojně vzhledem ke svému významu.

Praha oděla se rouchem slavnostním. Bohatou výzdobou vynikala radnice, jejíž průčelí obrácené k Týnskému chrámu pod velkým rudým kalichem na černém poli neslo letopočty 1369 a 1415. Balkon radnice zdoben draperiemi a květinami, oblouky nad ním znaky zemí koruny České — druhé průčelí radnice bohatě vyzdobeno guirlandami z chvoje a prapory červenobílými, celá pak památná budova radnice budila již za světla denního řadami červených žárovek představy světelných efektů blízkého večera. Stejný zájem jako radnice budilo na Staroměstském náměstí také prostranství, vyhražené pro slavnost, obstoupené řadou stožárů, spojených zelenými oblouky z chvoje, velkou tribunou pro obecenstvo se slavnostním stanem uprostřed a skvostně upraveným řečništěm v popředí.

Tribuna zdobena řadami vlajících praporů a odznaky českých měst, prapory červenobílými i bílými s rudým kalichem. Pod vkusnou plátěnou střechou řečniště zříti bylo zasazený velký žulový balvan, který jest základním kamenem Husova pomníku a který bude do dlažby tak zapuštěn, že jej i venku bude viděti.

Na orloji radnice staroměstské budila zvědavost diváků červeno-modro-bílá trikolora, zavěšená nahoře v kalendariu. Vysvětlení, dole vyvěšené, poučovalo, že trikolorou jest vyznačen den 6. července, který až do dneška zůstal na orloji jako: „svátek sv. Jana Husi".

Význammými body slavnosti byla schůze ústředního spolku českých žen na Staroměstské radnici, představení Jiráskova veledíla „Jana Žižky" v Národním divadle, osvětlení města — jež, ač stanoveno toliko na 5. července — opětovalo se po všechny tři dny — a slavnostní průvody dne 5. července ráno i večer.

Střediskem slavnosti bylo kladení základního kamene, jež odbýváno bylo v neděli, dne 5. července po slavnostním průvodu za přítomnosti přečetných vynikajících hostí z naší vlasti i z ciziny. Slavnostním řečníkem byl dr. Ed. Grégr, jenž skvělou svojí výmluvností uchvátil srdce všech přítomných, po jeho řeči pak následovaly poklepy na kámen.

Základní žulový kámen dodán byl ze sázavských lomů žulových u Kamenného Přívozu; jest hlazený a do něho zapuštěna byla měděná kaseta, umělecky vyzdobená umělcem Fr. Anýžem; jest tepaná a nese letopočet 5.—7. 1903. Do té vložena krychlová skřínka cínová, v níž uložena byla čísla nedělních pražských českých denníků; dále kopie stížného listu českých pánů z 2. září roku 1415 sboru kostnickému, jehož

originál chová se v knihovně universitní v Edinburgu ve Skotsku; české čtení k stížnému listu a pamětní listina pergamenová, sepsaná prof. drem J. Čelakovským. V listině uvedena jsou jména všech členů nynějšího sboru obecních starších pražských, starostů předměstských obcí, rektorů obou pražských vysokých učení českých a jména výboru spolku pro postavení pomníku.

Kladívko, kterým se na základní kámen klepalo, jest z ocele, krásně ryté, má datum 5/VII. 1903 a ebenové držadlo se stříbrným kováním. Po slavnosti bude dáno městskému museu. Také kladívko toto jest uměleckým výkonem p. Fr. Anýže.

Za hlubokého ticha přednesla „Ústřední jednota zpěváckých spolků“ úchvatný Bendlův „Chorál národa Českého“, a z tribuny za stálého provolávání slávy a nadšeného potlesku ubíral se na řečniště primator měst pražských dr. Vl. Srb a pronesl toto heslo:

„Mistr Jan Hus, živý to plamen lásky k dobru a lásky k vlasti, ochránce a obhájce práv národnosti české, zakladatel jednotného jazyka spisovného, napomínal knížata, pány, vladyky, rytíře a měšťany, aby se o to postarali, aby česká řeč nehynula a potomstvo věrně plnilo tento odkaz, upírajíc své zraky k vznešené postavě Husově. Zajisté, že také splní prosbu mistra, který píše z vězení: „Také prosím vás, abyste milovali a pravdu každému přáli.“ S tímto heslem tluku na kámen a balvan pomníku jménem královské Prahy.“

Po té následovaly poklepy rektora university a j., řadu jich pak ukončil dr. J. Podlipný, starosta spolku pro zřízení pomníku Husova as takto: „Spolek pro postavení pomníku Mistru Janu Husovi“ přistupuje k provedení svého úkolu a nečiní tak nikomu na vzdory, ale z lásky k jazyku československému, který Hus vzkřísil a zvelebil. Na důkaz úcty a vědomí práv uznávaných a na důkaz velké úcty k slavné minulosti svého národa, jíž Hus vtiskl pečeť nejslavnější doby a abys si, lide československý, vážil sám sebe Kéž tedy brzy na věkopamátném tomto místě povstane pomník před tváří Matky Boží, kterou Hus tak neskonale miloval, před slavným Týnem a před staroslavnou radnicí, kéž povstane, abys mohl, lide český, konati své pouti sem. Kéž povstane jako výstraha nepřátelům a odpůrcům našim. Myslím, že nejlépe zasvětím světlou památku Mistra Jana, řeknu-li v duchu jeho přesvědčení, za něž obětoval svůj život ukrutnou smrtí upálením: Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha Svatého! (Při tom klepá řečník na kámen.)

A nyní již uložte kámen v lůno země poblíže místa připomínájícího doby nejbolestnější. Kéž jest semenem vydávajícím bohaté plody, kéž je brzy dokonán, abychom nejdéle v pětistyletém výročí památného dekretu kutnohorského shromáždili se k odhalení pomníku samého. „Na zdar!“ Nový, bouřlivý potlesk burácel náměstím.

Mezi tím co ústřední jednota zpěváků pěla velebný chorál „Kdož jste Boží bojovníci“, byla do kamene vložena měděná krabice s listinami a denními listy a kámen uzavřen deskou s nápisem: „Položen 5. července L. P. 1903.“

Za nadšeného jásotu shromážděných tisíců byl pak kámen spuštěn do země.

Slavnost měla své dozvuky ještě druhého dne 6. července 1903 — na radnici staroměstské pohostěním krajanů a přátel ze zemí českých i z ciziny.

Zástupci městské rady, sboru obecních starších, „Sokola“, hasičstva, jednotlivých spolků, rektor a profesoři české university, poslanci říšští i zemští, delegáti českých a moravských měst a studentstva shromáždili se včera o 10. hod. dopol. na pozvání městské rady pražské ku prohlídce staroměstské radnice. Největší pozornosti těšili se ovšem naši zahraniční hosté, z nichž se prohlídky súčastnili: z Ruska pp. J. Prokovjev (Petrohrad), Gorelov (Petrohrad), Stanov (Petrohrad), Vielwath (Kyjev), Rayman (Petrohrad). F. K. Šnepp (Moskva), pí. Karžinevská (Moskva), R. Ryšánek (Žitoměř); z Paříže: pp. André Beaurrieur, directeur de Chrétien Français, O. Fiala, O. Čížek, B. Kabeláč; z Německa: pp. V. Kuchta (Berlín), K. Erben (Berlín), E. Krebs (Berlín), H. Bernard (Drážďany), A. Smutný (Drážďany), J. Kalfus (Lipsko), Frant. Beneš (Frankobrod), A. Langmayer (Amsterodam), Fr. Gautsch (Hamburk) a F. Janda (Hamburg). Ze Srbska: pp. dr. Čajkovič (Bělehrad), J. Maigič (Bělehrad).

Hosté vedeni p. starostou drem Srbem prohlédli si nejprve prvé poschodí radnice, kdež v jedné místnosti byla výstavka pečetí, listin a historických rytin král. hlav. města Prahy, jakož i dary zaslané Praze Paříží a jinými městy. Výklad památek podával adjunkt archivu p. dr. Teige.

Potom odebrali se hosté do zasedací síně sboru obecních starších jakož i do síně městské rady.

Starosta p. dr. Srb uvítal hosty v zasedací síni těmito slovy: „Vážení hosté, milí krajané! V těchto síních, jež věnovány jsou vážným poradám, vítáme Vás srdečně. Zveme Vás k slovanskému, malému pohostění, a zveme Vás, abyste v milé zábavě s námi chvíli setrvali. Minulé dny zanechaly v našich duších dojmy nejlepší a přejeme si jen, aby ty dojmy trvaly i na dále, aby spojovaly s námi nám blízké slovanské větve, které dnes obzvláště vítám. Vítám také hosty z Francie, s nimiž jsme v poslední době pěstovali tak milé styky. Vítám konečně všechny, kdož dostavili se k uctění památky našeho národního velikána. Všem našim hostům i jejich milým volám „Na zdar!“

Po trojím hřímavém „Na zdar“ rozproudila se v obou síních, v nichž připraveno bylo pro hosty výtečné občerstvení, animovaná, srdečná zábava. Z nekonečné řady nadšených přípitků zvláště srdečně vyzněl přípitek p. Stanova (z Petrohradu), který provolal: Na zdar českoruským stykům. Stykům českosrbským připil p. Maigič (z Bělehradu). Pan Beaurrieur (z Paříže) těší se z toho, že český národ jako francouzský vymanil se z vlivů despotismu klerikálního. Jeho osvobození z despotismu politického volá p. Beaurrieur: Mnoho zdaru! Pí. Karžinevská (z Moskvy) vyřizuje českému národu a jeho ženám pozdrav ruských žen a lituje, že ruské ženy v pokroku osvětovém o tolik jsou za ženami českými. Pan Gorelov velebí český národ jako národ hudebníků. Pan Prokovjev ujišťoval, že Rusové cítí s českým lidem a jeho boje že sledují s největší účastí.

Dále pronesli zdravice: pp. dr. Šílený (za Moravu), poslanec Březnovský, dr. Formánek (za město Pardubice), Hrubý, redaktor „Věstníku“ v Berlíně, architekt Bělský, Čížek (z Paříže), Sigmund (za moravské studentstvo), Kuchta (z Berlína), Rayman (z Petrohradu), Smutný (z Drážďan), J. Procházka (za město Bělou); p. Simonides, člen slavnostního výboru, děkuje za účast jménem dělnictva a přeje si, aby myšlénky Husovy se staly majetkem nejširších vrstev a vznáší prosbu k městské radě, aby postarala se o brzké vystavění pomníku. Po některých přípitcích ještě rozešli se hosté z památné radnice.

Sociální komise
král. hlav. města Prahy a sousedních obcí

měla schůze dne 20. května a 16. července. V záležitosti vystavění domů pro malé živnostníky a dělníky v Praze vzaty na vědomí projekty městských inženýrů

pp. Wellicha a Kaplana. Poněvadž při věci té jde nejen o vzory takových domů, nýbrž i o to, aby domy se vyplácely jako každý jiný dům nájemný v Praze od soukromníka vystavěný, a tím aby i soukromí podnikatelé seznali, že se mohou pustiti do stavby domů pro malé živnostníky a dělníky, požádáni projektanti, aby vypracovali znova návrhy takové, při nichž by se dosáhlo rentability aspoň 4%. K určení místa pro dva první vzorné domy toho druhu a k určení všech podmínek, jichž nutno při projektu šetřiti, zvolen subkomitét, v němž mimo zmíněné pány inženýry zasedají pp. prof. dr. Haškovec, městští radní Jirousek, Vaníček a mag. sekr. Waldstein. V poslední schůzi čten protest „Spolku majitelů domů pro Nové Město a Vyšehrad" proti stavbě domů zmíněného právě účelu, a konstatováno, že protest vychází od předpokladů naprosto mylných. Zejména jest nepodstatno tvrzení, že zamýšlené domy mají se zřizovati dle místních poměrů hamburských: zřizujíť se s výlučným zřetelem k poměrům pražským; pouze k úpravě domů vzat vzor z Hamburka. Rovněž jest mylný předpoklad, že rentabilita jich má býti pouze 2%, nejvýše 3%, a že obec by činila konkurenci soukromým podnikatelům. Námitka protestu, že obec by potom mohla stavěti i pivovary, pekárny atd., odpadá sama sebou, a vyzvání, aby obec hleděla dociliti úlev daňových pro domy s dílnami maloživnostenskými, jest tudíž zbytečné, protože ve smyslu usnesení komise sociální podána byla již dávno v tom směru věcná petice, vypracovaná členem sociální komise p. prof. drem Cyrilem Horáčkem. — V téže schůzi komise čteny a vzaty na vědomí souhlasy s akcí ohledně domů s dílnami pro malé živnostníky, jak se vyslovily podobným věcným přípisem Řemeslnicko-živnostenská beseda v Praze a 12 společenstev král. hlav. města Prahy.

V téže schůzi komise vysloveno bylo jednomyslné přání, aby počatá akce ke zřízení sboru „Ochrana mládeže" dovedena byla k žádoucímu uskutečnění nejpozději do konce září t. r. Za tou příčinou požádán člen komise mag. adjunkt p. Jos. Vlk, aby laskavě vykonal potřebné ještě poslední přípravy, bez zřetele k dalšímu cíli, jakým jest zřízení svazu chudinského všech obcí policejního obvodu pražského. Spolu vysloveno očekávání, že všechny obce policejního obvodu pražského přistoupí ke společnému rychlému provedení „Ochrany mládeže" tím spíše, anať tato instituce nebude na nich vymáhati žádných mimořádných obětí. — Konstatováno, že se konají všechny přípravy k otevření útulny pro ženské služebné v Praze a zároveň k otevření útulny pro děti, jež policie při žebrotě nebo toulce postihne a zatkne. V útulně budou opatřeny děti do té doby, dokud se nestane rozhodnutí, jakého zákonitého prostředku dlužno užiti k záchraně dětí před další mravní zkázou. — Řemeslnicko-živnostenská beseda v Praze podala svá mínění a návrhy ohledně zřízení útulny pro učně, kteří nemohou bydliti u mistrů. Aby ve věci té došlo se k cíli způsobem nejvýhodnějším, požádána budou v té věci za dobrá zdání ještě živnostenská společenstva pražská a správa Ústavu král. hlav. města Prahy pro bezplatné sprostředkování práce. Referentem o útulně pro učně zvolen zemský rada pan dr. Krejčí. Statistická kancelář práce ve Vídni vyžádala si podrobné zprávy o usneseních sociální komise pražské. — Poněvadž v Drážďanech bude výstava všech obecních zařízení německých měst, usneseno doporučiti městské radě, aby za účelem studia vysláni byli do ní zástupcové jednotlivých referátů obce pražské. — Usneseno zakoupiti jistý počet brožur „Dělnické byty a noclehárny", „O zdravotních nedostatcích bytů na venkově" a „Wohnungsfürsorge für Arbeiter und Bedienstete". Za člena sociální komise navržen touto komisí městské radě přednosta „Ústavu král. hlav. města Prahy pro bezplatné sprostředkování práce" pan P. Projza. — V příští schůzi sociální komise přiděleny budou jednotlivé záležitosti, o kterých se v minulých schůzích jednalo, k podání referátů pp. prof. dru Bráfovi, prof. dru Horáčkovi, doc. dru Grubrovi, dru Tůmovi, dru Fáčkovi, dru Schusterovi a zemskému radovi dru Krejčímu. — Subkomité, jemuž přidělena byla záležitost alkoholismu, podá referát ve schůzi v měsíci září.

Zprávy.

Za papeže Lva XIII. slouženy byly ve středu dne 29. července o 9. hod. dopolední slavné zádušní služby Boží v hlavním farním chrámu Páně u Matky Boží před Týnem. Requiem celebroval hlavní farář týnský vdp. msgr. Th. dr. Eduard Knobloch a súčastnili se ho v zastoupení král. hlav. města Prahy starosta p. JUDr. Srb s oběma náměstky pp. inž. Neubertem a drem Grošem, pp. měst. radními Brožem, Hudlem, Jirouskem, Weissem, Zikanem a obecními staršími pp. Bulířem, M. Novákem, Rusem, Syřištěm a j., dále mag. radové pp. Picek a Wunsch, zástupcové úřadů autonomních i státních, ředitelé střed. škol, velitel c. k. výs. ozbr. měšť. pěchoty p. major Rašín ryt. z Ryzmburka s rytmistrem p. Meissnerem a důstojníky všech ozbrojených sborů a množství obecenstva.

Nový vůz na pražských elektrických drahách. Po vyzkoušení zástupci ministerstva železnic na trati Žižkov—Praha—Smíchov—Košíře byl zařaděn v pravidelnou dopravu vůz číslo 173, který jest úplně odchylný od vozů nynější konstrukce. Za skříň jeho bylo užito vlečného vozu bývalé dráhy košířské, zakoupené obcí pražskou. Na plošinách jest skříň opatřena skleněnými stěnami. Spodek vozu jest opatřen rejdovými nápravami ve vzdálenosti 2·8 *m*, jež zamezují házení vozu v zatáčkách i kymácení ve směru svislém. Jízda bude v něm pohodlná, jako ve vozech o čtyřech nápravách. Rekonstrukci vozu provedla firma F. Ringhofferova na Smíchově. Elektrické zařízení F. Křižík v Karlíně. I toto jest odchylné od nynějšího tím, že regulátor jest opatřen šesti místo čtyřmi stupni brzdy elektrické. Takto lze regulovati na příkřejších spádech jízdu i zastavovati vůz dle potřeby. Ruční brzda kolečková stává se tím nepotřebnou. Osvědčí-li se vůz této konstrukce, pořídí se 4 další. Vůz nový má červený nátěr. Vyjel s ním vrch. inženýr p. Svoboda, jenž vyučiv zřízence jízdě na novém voze, předal jim jeho řízení.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. N. E. 129.814 ref. XVII. Při nadání manželů Jana a Johanny Richtrových uprázdnilo se *několik míst*, s nimiž spojeno jest celé zaopatření v městském chudobinci u sv. Bartoloměje s roční dávkou 4 korun. Nárok na nadání toto mají zachovalí, chudí a ku práci neschopní příslušníci pražští. Žádosti za některé z míst těchto řádně doložené podány buďtež do podacího protokolu rady městské v radnici Staroměstské *nejdéle do 8. srpna 1903.* K žádostem nedoloženým neb po lhůtě podaným přihlíženo nebude.

Dokončení „Zprávy o schůzi městské komise zdravotní" odkládáme z technických příčin na příště.

Příští číslo — dvojité — vydáno bude dne 29. srpna.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika" závod tiskařský a vydavatelský v Praze na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

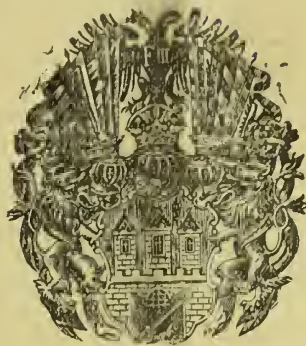

KRÁL. HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 16-17. V PRAZE, dne 29. srpna 1903. Ročník X.

Sbor obecních starších.

VIII. řádná schůze dne 3. srpna 1903 za předsednictví starosty pana dra *Vlad. Srba* a náměstků pp. inž. *E. Neuberta* a dra *K. Groše*.

Po schválení protokolu minulé schůze tázal se p. ob. st. *Břevnovský*, je-li sboru znám zlořád na trzích pražských stále se opakující, že záhy z rána skupují překupníci všechny zásoby ovoce i zeleniny, jež potom za libovolné ceny prodávají pražským živnostníkům, následkem čehož lidu všechno až trojnásobně se zdražuje. Podobný nešvar jest protizákonným, řečník žádá, aby mu bylo budoucně zabráněno a dotazoval se dále: jsou-li sboru známy nepořádky na pražských mostech panující, že obecenstvo toho nedbá, aby chodilo po pravé straně mostů, následkem čehož volný chod bývá často stížen, jako se děje zejména na mostě Karlově. Také v příčině neplacení mostného se strany důstojníků nutno pronésti stesk, že této výhody se nadužívá, ač na chudém ubožáku se krejcar přes most krutě vymáhá. Budiž dbáno, aby osoby nevojenské mostné platily.

Konečně učinil týž ob. starší dotaz v příčině žebrání ministrantů při pohřbech, jímž jsou příbuzní zemřelého obtěžováni.

Starosta pan dr. *Srb* odpověděl, že v příčině prvého dotazu o zlořádech na trzích byl již magistrát požádán městskou radou, aby vyzval tržní dozorce, by uvedeným nepřístojnostem hleděli zameziti; druhý dotaz bude přikázán mostní komisi a dotaz v příčině ministrantů komisi patronátní.

Denní pořádek zahájen po té návrhem, aby ve příčině nově upraveného plánu polohy Malé Strany a Král. Hradčan zavedeno bylo ve smyslu §§ 4. a 5. staveb. řádu příslušné řízení. Starosta sdělil, že ve schůzi dlí projektant plánů architekt p. *Balšánek*, jenž na požádání podá podrobná vysvětlení. Po debatě, které súčastnili se pp. měst. rada *Hudl* a obec. starší *Kasalický*, schválen byl návrh městské rady na vyložení plánů.

Po té schváleny byly návrhy, aby prodáno bylo „Hlaholu" v Praze staveniště č. 4. ve skupině XXXVIII. asan. obvodu novoměstského ve výměře 196·2□° po 410 K za každý čtvereční sáh; aby žádáno bylo za doplnění zákona o dlažebném v tom směru, by dlažebnému podrobeny byly nákladní automobily; aby První české všeobecné zajišťovací bance k zveličení zevní okrasy postoupena byla od domu č. 228-II. další plocha v nejvyšší výměře 35□° po 815 K za čtvereční sáh; aby manželům Pichlovým prodána byla od domu č. 609-I. vybývající plocha ve výměře as 77·4□° po 522 K za čtvereční sáh; aby od paní B. Novákové, B. Maňákové, B. Dejmkové, Anny Schulzové zakoupeny byly dílce „b", „c", „d" v domě č. 33-V. v Praze za 59.000 K; aby pronajaty byly místnosti po firmě Oehler a spol. v nadačním domě č. 957-I. „Úvěrnímu spolku v Praze" na 6 let od 1. listopadu t. r. za nájemné ročních 12.090 K a vedlejší poplatky; schválena dále stavba nové školní budovy na pozemku č. 576/38 u školy Libušiny v Libni nákladem 240.000 K, úprava platu personálu ve vychovatelně manželův Olivových v Říčanech, úprava katastrálních hranic mezi Žižkovem a Libní, zakoupení domu č. 100-I. za 55.000 K od dra V. Hakra, změna plánu polohy u staveniště č. 21 ve skupině XXXVII. v asanačním obvodě, rozdělení VIII. části Prahy na 2 okresy dozorčí a výkonné, úprava služebního postavení a platů mužstva městské stráže, personálu litografie městské, figurantův a dozorců při stavbách, dodatečné schválení zřízení úřadovny pro VIII. část pražskou, rozšíření působnosti magistrátní úřadovny v VII. části městské dle vzoru mag. úřadovny v VIII. části a návrh na zřízení míst k tomu potřebných, zavedení plynu do Vršovic a schváleno ujednání o tom s obcí Vršovickou.

Návrh na povolení příspěvku 10.000 K ve prospěch krajů českých posledními živelními pohromami, zejména krupobitím stižených, vyvolal debatu, které súčastnili se pp. městský radní dr. *Baštýř*, *Jirousek*, dr. *Vlček*, dr. *Podlipný*, obecní starší *Březnovský*, *Kasalický* a j.; konečně schváleno, aby tento dar věnován byl zemskému fondu nouzovému, a aby ho použito bylo pro nejchudší poškozené, kteří by nemohli vyhovovati podmínkám nouzových zápůjček; dále schváleno, aby Praha v zemském fondě byla zastoupena jedním nebo dvěma delegáty.

Do dozorčí rady společné vodárny na dobu do konce t. r. zvoleni obecní starší pp. *Prášek*, *Trnka* a inž. *Zvěřina*; do výboru Městské spořitelny pražské za p. J. Gottwalda a dra M. Karlacha zvoleni městští radní pp. *Jirousek* a dvorní stavitel *Tereba*.

Schváleno vyhověti četným stížnostem ve věcech stavebních. Po zamítnutí různých jiných soukromých stížností schůze skončena po 7. hod. večerní.

Rada městská.

24./VII. *Lázně na Žofíně.* Při lázních žofínských bude letos zapotřebí pronikavých oprav, které provedeny budou během měsíce srpna, kdy v lázních je nejmenší návštěva. Pan měst. radní dr. Štych navrhoval zejména, aby zavedeno bylo do lázní elektrické osvětlení.

24./VII. *Inspektorát.* K dozoru při zabezpečování VII. pilíře mostu Karlova zvoleni p. měst. radní Gregor a pp. ob. st. Tereba a Zvěřina.

24./VII. *Díkůvzdání.* Vzaty byly na vědomí díky J. E. kardinála Skrbenského za projev soustrasti, tlumočený radou městskou za příčinou úmrtí papeže Lva XIII.

24./VII. *Ulice Sokolská.* Pan měst. radní Schrötter tlumočil stížnost z řad voličstva, že třída Sokolská jest nedostatečně osvětlena; záležitost přikázána byla správní radě plynáren.

24./VII. *Dar.* Obec Bučovice věnovala 50 korun na vydání spisu o hnutí náboženském v XIV. a XV. století.

24./VII. *Pozvání.* Sděleno bylo pozvání k Tomkovým slavnostem v Polici n. M.

24./VII. *Živelní katastrofy v jižních Čechách.* Pan měst. radní dr. Baštýř upozornil, že bude třeba sboru obecních starších předložiti návrh na zvýšení subvence ve prospěch obětí postižených živelními katastrofami v jižních Čechách. Předsedající náměstek p. inženýr E. Neubert ujistil, že bude záležitost ta předmětem zvláštního jednání.

31./VII. *Plány polohy.* Regulační kancelář, jíž v čele stál p. arch. Balšánek, vypracovala definitivní návrhy na plány polohy Malé Strany a části Hradčan na základě výsledků někdejší soutěže k tomu cíli vypsané. Návrh projednán byl technickou komisí i v jiných odborných schůzích; v radě městské podával o něm zprávu starostův náměstek p. inž. Neubert a projektant p. arch. Balšánek. Po debatě, které súčastnili se páni měst. radní Hudl a Hubáček, byl projekt jednomyslně schválen a bude předložen sboru obecních starších ke schválení, aby zavedeno bylo řízení ve smyslu § 4. a 5. stavebního řádu (veřejné vyložení plánu). — Projektant p. arch. Balšánek bude přítomen ve schůzi sboru, aby podal eventuelně žádané informace.

31./VII. *K zahájení výstavy v Třebíči* zaslána bude radou městskou blahopřejná depeše.

31./VII. *Odkaz.* Paní Anna Plesche-ova, vdova po pražském měšťanu, věnovala k uctění památky svého manžela 1000 K ve prospěch dobročinných účelů. Dárkyni vysloveny díky.

31./VII. *Konkurs na místa učitelská.* Usneseno, vypsati konkurs na obsazení dvou míst zatímních učitelů při pražské vychovatelně v Libni.

31./VII. *Reforma daně činžovní.* Pan ob. st. prof. dr. Horáček sdělil, že ministerstvem financí pozván byl jako expert k anketě o reformě daně činžovní, jež v říjnu bude konána, a požádal radu městskou, aby sdělila mu svá přání, ve kterém směru má hájiti zájmy obce Pražské. K tomu cíli bude mu dodán materiál ohledně daně činžovní při připojení předměstí, se žádostí, aby působil k nejnižšímu snížení daně činžovní a k odstranění rozdílů.

31./VII. *Plynové osvětlení Vršovic.* Schválena byla úmluva s obcí Vršovickou o zavedení plynového osvětlení do Vršovic a bude předložena sboru obecních starších.

31./VII. *Hasičský sjezd.* Sjezdový výbor slovanského hasičstva žádal, by mu byla propůjčena zádušní budova před chrámem týnským k veřejnému cvičení o hasičském sjezdu. Této žádosti bylo vyhověno s podmínkou, když vykáže se výbor též svolením majitelů sousedních domů.

31./VII. *Díkůvzdání.* Schválen byl návrh technické komise, aby p. staveb. radovi Jos. Václavkovi vysloveny byly díky a uznání za jeho součinnost při dozoru nad stavbou mostu cís. Františka a mostu přes Štvanici.

31./VII. *Plány sítě elektrických drah.* K dotazu p. měst. radního Baštýře sdělil předseda správní rady elektrických podniků, že budou vydány a rozšířeny mezi obecenstvo plánky sítě elektrických drah s vyznačením stanic a jednotlivých tratí různými barvami.

31./VII. *Okna ve školách.* Pan měst. radní Schrötter navrhoval, aby skla mléčná nebo zabílená v oknech přízemních tříd pražských škol nebyla vyměňována za skla kathedrální, jak nyní se děje, nýbrž aby dříve vyžádáno bylo dobrozdání zdravotních znalců.

31./VII. *Podpora krajinám živly postiženým.* Sboru obecních starších bude předložen návrh, aby podpora ve prospěch krajin živelními katastrofami postižených zvýšena byla na 10.000 k. Při tom schválen byl návrh, aby obec tímto obnosem připojila se k akci zemského výboru se Zemskou bankou, jejímž účelem jest poskytování bezúročných půjček jednotlivcům katastrofou postiženým.

31./VII. *Znak městský.* Vyhověno bylo žádosti rady městské na Smíchově, aby do znaku Smíchova směla býti pojata část znaku pražského.

4./VIII. *Chudobinec.* Schváleno, aby ošetřovancům městského chudobince u sv. Bartoloměje věnován byl na přilepšenou obnos 430 K u příležitosti výletu chovanců do Chuchle; rovněž jako obvykle povolen jim byl obnos 860 K na přilepšenou o posvícení bartolomějském.

4./VIII. *Záležitosti stavební.* Panu mag. radovi Jindřichu Mlynářovi povolena byla stavba třípatrového domu na pozemku č. kat. 577/11 v Praze-VII. v ulici Kamenické, a p. G. Pačovi stavba domu na č. p. 122-II. v ulici Mikulandské.

4./VIII. *Korrespondence škol a poštovné.* Na vědomí byl vzat dopis ředitelství pošt a telegrafu, kterým bylo sděleno definitivní rozhodnutí, že ve smyslu existujících předpisů nelze korrespondenci mezi správami škol v místním okresu osvoboditi od poštovného.

4./VIII. *Uprázdněná místa.* Vzhledem k postupu nastalému organisací míst při magistrátní úřadovně v Holešovicích a při taxe vojenské bude vypsán veřejný konkurs na čtyři místa magistrátních praktikantů. Ve smyslu usnesení sboru obecních starších vypsán bude domácí konkurs na sedm míst definitivních strážníků.

4./VIII. *Rodinova socha „Kovový věk“.* Pan náměstek dr. Groš navrhl, aby konečně nalezeno bylo vhodné veřejné místo pro umístění Rodinovy sochy „Kovový věk“ a žádal, aby vyhledání místa uloženo bylo technické komisi; návrh tento byl schválen po přímluvě radního pana Vaníčka a slovech starosty pana dra. Vl. Srba, jenž poukázal k tomu, že již loni bylo v městské radě o věci té jednáno vzhledem k dobrozdání prof. Suchardy, a doporučoval vyhledání podobného umístění, jako má tato socha v parku Luxembburském.

7./VIII. *Z chudobince.* Městský radní pan Hubáček tlumočí díky chovanců měst. chudobince u sv. Bartoloměje za blahovolnou podporu, kterou jim rada městská každoročně poskytuje při pořádání výletu do pražského okolí.

7./VIII. *Schválen rozpočet hasičského sboru* na rok 1904. Potřeba obnáší 228.449 K (proti r. 1903 o 3000 K

větší). Vzrůst potřeby odůvodňuje se rozmnožením sboru o 1 muže jakož i zdražením oděvu a obuvi.

7./VIII. *Žádost dělnického spolku „Spravedlnost“* v Bubnech, aby zrušeno bylo vybírání mostného v hodinách ranních, poledních a večerních pro dělnictvo, jež tou dobou ubírá se do práce, zamítnuta z důvodů finančních jakož i pro nemožnost kontroly.

7./VIII. *Zadávání prací.* Usneseno, připamatovati inspektorům obecních ústavů, aby při menších pracích, jež se zadávají z volné ruky, bylo přihlíženo toliko k živnostníkům pražským.

7./VIII. *Mravní závady v asanaci.* Architekt Weyr žádal městskou radu, aby působila k odstranění všeobecně známých nešvarů v Úzké a Josefské ulici, poněvadž majitelé tamních novostaveb nemohou byty pronajmouti. Usneseno podati k policejnímu řiditelství naléhavou žádost, aby učinilo opatření k odstranění těchto nešvarů v asanačním obvodu.

7./VIII. *Úprava Mikulášské třídy.* K dotazu pana dra. Podlipného konstatováno, že ke konečné úpravě hlavní třídy v asanačním obvodu (Mikulášská třída) možno přikročiti teprve tehdy, až příslušná žádost za expropriaci domů, které jsou na závadu k otevření této třídy, bude místodržitelstvím vyřízena. Komise expropriační nebyla dosud místodržitelstvím svolána.

7./VIII. *Prodej stavenišť.* Usneseno vypsati ofertní řízení (na dobu do 15. září t. r.) na prodej 3 stavenišť v ulici pod Slovany.

7./VIII. *Znovuzřízení soch na mostě Karlově.* Nabídka firmy Kress a Bernard na vytažení sousoší svatého Františka z řečiště vltavského za úhrnný obnos 13.000 K, při čemž nebéře firma tato zodpovědnost za to, že socha bude v neporušeném stavu vytažena, že bude vůbec k dalšímu upotřebení a mimo to žádá ještě náhradu za eventuelní poškození potápěcího zvonu a j., byla zamítnuta a usneseno vzíti v úvahu postavení nových soch na mostě Karlově. Debaty o této záležitosti súčastnili se pp. dr. Baštýř, Vaníček, Hudl a dr. Kühn, kteří doporučovali návrh, aby se od vytažení sousoší sv. Františka upustilo.

7./VIII. *Trhy na Havlíčkově náměstí.* Návrh pana Vaníčka, aby bylo na Havlíčkové náměstí povoleno zříditi týdenní trhy na drobný prodej ovsa ve dnech, kdy konají se tam trhy na seno a slámu, byl schválen.

7./VIII. *Delegátem městské rady v „Ústředním komitétu pomocném“* (pro kraje stížené živelní pohromou) jmenován městský radní p. dr. Baštýř. Témuž komitétu odevzdány budou příspěvky, které dosud do praesidia docházejí (kdežto příspěvek sborem obec. starších povolený per 10.000 K bude odevzdán zemskému nouzovému fondu) a postoupí se mu žádosti jednotlivých obcí i soukromníků za podporu. Prováděcím orgánem ústředního komitétu pomocného jest český odbor zemědělské rady.

14./VIII. *Městská knihovna.* Usneseno, aby městská knihovna pražská byla přístupna na dále toliko obyvatelstvu pražskému a předměstské čtenářstvo aby poukázáno bylo na místní knihovny.

14./VIII. *Dar.* Pan A. Stýblo věnoval 100 K na přilepšenou chudým ošetřovancům chudobince sv. Bartoloměje u příležitosti tamní posvícenské zábavy. Usneseno vzdáti dárci dík.

14./VIII. *Ve prospěch poškozených krajin českých.* Pan obecní starší Šrámek a mag. rada p. dr. Wagner podnikli v Holešovicích a Bubnech sbírky ve prospěch poškozených krajů v král. Českém a sebrali celkem 1145 K. Městská rada uznávajíc záslužnou tuto činnost, usnesla se vysloviti jim své díky.

14./VIII. *Vypracování projektu na stavbu obecního domu* po delší debatě, jíž súčastnili se pp. Zikan, nám. st. Neubert, dr. Holubovský, Tereba, Jirousek, dr. Podlipný a nám. st. dr. Groš, usneseno svěřiti p. arch. Balšánkovi a Polívkovi.

21./VIII. *Mariánské sousoší.* Stavební úřad upozornil, že Mariánské sousoší na Staroměstském náměstí jest již v mnohém směru porouchána a potřebuje opravy, Usneseno, by tato provedena byla nákladem 1600 K a zadána Fr. Hnátkovi.

21./VIII. *Úprava okolí kostela sv. Václava.* Pan městský radní Vaníček tlumočil stesky obyvatelstva Resslovy ulice a okolí na nedostatečnou úpravu okolí kostelíka sv. Václava a navrhl, aby technické komisi bylo uloženo podati v tom směru konečné návrhy.

21./VIII. *Obecní dům.* Usneseno bylo vysloviti díky členům poroty, jež posuzovala projekty v soutěži na získání plánů obecního domu. Pro stavbu tohoto ustanoveno bylo dozorstvo, kterému předsedati bude starostův nám. p. inž. Neubert a do kterého budou požádáni páni prof. Schulz, prof. Stibral a arch. Roštlapil, z obecního zastupitelstva pp. ob. st. Jahn, Pasovský, Seifert a Zvěřina. Toto dozorstvo — spolu s projektanty — vypracuje stavební program. Nyní v prvé řadě jednati bude o nabídce pp. arch. Balšánka a Polívky na společné vypracování plánů.

21./VIII. *Botič.* Usneseno požádati pp. poslance Kaftana a Březnovského, aby zasadili se o urychlení jednání, čelícího k přeložení potoka Botiče.

21./VIII. *Železniční spojení.* Spolek pro povznesení návštěvy cizinců žádal radu městskou, by svým vlivem působila ke zdokonalení železničního spojení přes Prahu; spolku bude odpověděno, že rada městská používá každé příležitosti, by v tom směru vydobyla zlepšení nynějších poměrů.

21./VIII. *Biskupská ulice.* Dlažební komisi přikázán byl návrh pana městského radního Schröttra, tlumočící přání obyvatelstva čtvrti svatopetrské, by pokud možno byla ještě letos v této části města předlážděna především Biskupská ulice.

21./VIII. *Vinohradský tunel.* Pan městský radní Weiss doporučil v úvahu, by učiněny byly kroky k dosažení elektrického osvětlení vinohradského tunelu, by se zamezila možnost podobné katastrofy jako v tunelu podzemní dráhy v Paříži.

25./VIII. *Právo měšťanské* uděleno panu Antonínu Žižkovi, staviteli v Praze VII.

25./VIII. *Záležitosti stavební.* Povoleny byly tyto stavby: A. Mikovi stavba třípatrového domu na stav. č. k. 597/22 v Praze VII. v ulici na Čertoušku; J. Novotnému stavba třípatrového domu na stav. č. IV. roz. čp. 389—VII. ve třídě Belcrediho; J. Slabovi stavba dvoupatrového domu na poz. č. k. 597/3 v Libni v ulici bezejmenné podél potoka Střížkovského; obchodnímu spolku „Merkur“ stavba domu na stav. č. 7. skup. XXX. asan. obvodu na nároží třídy Mikulášské a Jáchymovy; K. Burešovi stavba třípatrového domu na stav. č. I. rozd. poz. č. k. 269/7—VIII. v ulici Grégrově; J. Wolfovi stavba třípatrového domu na stav. č. II. rozd. čp. 32-II. v ulici Charvátově. Čáry stavební a regulační ustanoveny: pí. Rose Psotové pro dům čp. 111—VII. na rohu ulic Bubenské a na Šachtě; J. Vitáskovi pro pozemek č. k. 897 v Libni v třídě Palackého; D. Dvořáčkovi pro dům čp. 501—VII. v ulici Letohradské. — Usneseno, aby přikročeno bylo k bourání domů čp. 268—III. na nároží ulice Karmelitské a náměstí Radeckého, čp. 127-V. a 129-V. v ulici Josefské a Šmilesově, čp. 215-V. v ulici Rabínské a čp. 917—I. v ulici Kozí.

25./VIII. *Městská hudba.* Pan měst. radní dr. Kühn, podporován panem městským radním drem Holubovským ventiloval opětně návrh na zřízení neb fedrování městské hudby; návrh ten přikázán byl finanční komisi, by mohl býti propracován ještě před projednáváním rozpočtu na příští rok.

25./VIII. *Odkaz.* Usneseno, aby z odkazu Josefa Plesche per 1000 K pro dobročinné účele obce pražské věnováno bylo 500 K na léčení dítek skrofulosních a 500 K feriálním koloniím k vypravování chudých dítek do Prahy příslušných.

25./VIII. *Zdravotní závada.* Pan městský radní dr. Holubovský tlumočil stížnost obyvatelstva Václavského náměstí na kouř z pivovaru „u Primasů“ a žádal, aby magistrát byl požádán za energické zakročení proti tomuto nešvaru.

25./VIII. *Závady komunikační a zdravotní.* V debatě, kterou zahájil p. měst. radní Zikan, upozorňuje se na nesnáze komunikační a závady zdravotní, vznikající návalem venkovských povozů ráno k tržnici — a které súčastnili se pp. dr. Kühn, dr. Podlipný, Weiss a Brož — předneseno bylo více návrhů, směřujících k udržování čistoty v ulicích, kropení ulic a pod.

25./VIII. *Omezníkování obecních pozemků.* Pan městský radní Seifert obnovil svůj dřívější návrh, by omezníkovány byly obecní pozemky v Holešovicích, poukazuje na naléhavou nutnost toho i na příhodnou dobu, jež pro to nyní jest.

25./VIII. *Asfaltování ulic.* Dlažební komisi k úvaze odkázán byl návrh pp. městských radních Weisse a dra Podlipného, aby některá z čelnějších ulic pražských na zkoušku byla asfaltována.

25./VIII. *Žádost za podporu.* K radě městské obrátil se se žádostí Jan Lanzendörfer, kapelník v Horách Ratib., jenž — vyličuje pohromy živelní, jež stihly jeho krajany a členy jeho kapely a ohrozily jejich existenci — žádal, by rada městská umožnila této kapele uspořádání řady koncertů v Praze. Usneseno odpověděti, že rada městská takovýmito záležitostmi se nezabývá a že třeba tu upozorniti kruhy odborné, chtěly-li by některé pražské veřejné místnosti tuto kapelu angažovati. Mimo to bude podání toto postoupeno ústřednímu pomocnému komitétu, by na ně vzat byl zřetel.

Zpráva městské kanceláře kanalisační

o postupu prací za druhé čtvrtletí 1903.

I. Čisticí stanice kanalisační v Bubenči. Na stavbě této dokončována klenba přívodní galerie a klenba velkého lapáku písku. Provedeno vstupní schodiště do přívodní galerie a dvě velké šachty šoupátkové na stokách spojujících lapák písku s nádržkami čistícími. Dále vyzdívána výpustní stoka č. I se spojkou vypínacích výpustí z obou hlavních sběračů *C* a *D*, pak provedeno připojení hlavního sběrače *B* k lapáku písku, což stalo se způsobem štolovacím. Mimo to pokračováno v nasypávání svrchní plošiny nad klenbami čistících nádržek a ve zřizování příjezdných ramp k mostu přes plavební kanál.

Na dodávku strojního zařízení vypsáno bylo ofertní řízení končící dnem 29. května.

Dne 28. května konána byla kollaudační komise v příčině převzetí konstrukce lávky přes plavební kanál od První Českomoravské továrny na stroje v Praze.

Dne 27. dubna prohlédla komise obecních zástupců spolu se stav. radou W. H. Lindleyem území na dolní Vltavě mezi Nelahozevsí a Mělníkem za účelem posouzení, v kterých místech by se upraviti měly kalojemy sloužící ku skládání odpadků z čistící stanice, z kterých by pak rolníci kaly tyto k účelu hnojení odebírali.

II. Při stavbě kmenové stoky *B* v Král. Oboře provedeny v uplynulém období následující práce: Prolomen a vyzděn 18 *m* dlouhý tunel ve skále poblíže Císařského mlýna na připojení k hotové již dolení trati stoky. Dále vyzděna 56 *m* dlouhá trať na křižovatce se silnicí vedoucí k Císařskému mlýnu, kdež použit zvláště sesílený profil za příčinou mělce položené stoky pod terrainem. V další trati přiléhající ku hrázi státní dráhy provedena úplně kmenová stoka v délce 260 *m* a zároveň provedeno bylo svedení potoka ze Stromovky shybkou pod stokou *B* skrze hráz železniční na zevnější stranu Stromovky. Vyzděna byla dále stoka, kterouž svádí se potok ze Stromovky při povodni do kmenové stoky *B*, pak lapák na rozbočení této stoky a otevřené strouhy vedoucí v normálních poměrech vodu potoční ku dříve zmíněné shybce. Na silnici promenádní byla stavba stoky 18. dubna úplně skončena, načež byl povrch silnice upraven a též dne 2. května veřejné dopravě odevzdána. V poslední době pracuje se na trati vedoucí od promenádní silnice k elektrárně, kdež otevřena jest stavební jáma v délce 300 *m* a zdivo samo provedeno úplně v délce 185 *m*. Pro odvodnění Stromovky zřízeny dvě vpusti s příslušným potrubím a šachtami.

III. Na stavbu hlavní stoky III vypsáno bylo ofertní řízení do 12. května a stavba zadána nejlacinějšímu z oferentů staviteli Františku Šafaříkovi za úhrnný obnos 109.821·06 K. Se stavbou započato bylo počátkem června v ulici Sanytrové poblíže nové budovy akademického gymnasia, kdež vyhloubeny tři pracovní šachty a přikročeno ku štolování.

Záležitost získání plochy pro nově položenou ulici Sanytrovou mezi Rudolfinem a náměstím Janským od starého židovského hřbitova dospěla ku svému dokončení tím, že správní soud stížnost pohřebního bratrstva v příčině vyvlastnění potřebné plochy zamítl. V měsíci srpnu bude pruh hřbitova k ulici připadající obci Pražské odevzdán, takže pak i dolní trať sběrače čís. III vystavěna býti může.

IV. Stavba kmenové stoky *A* v dolní části třídy Mikulášské mezi shybkou a ulicí Rabínskou byla v uplynulém období úplně ukončena. Na další pokračování této stoky v střední části Mikulášské třídy mezi ulicí Rabínskou a třídou Josefovskou a na provedení obou pobočných stok vypracovala kancelář kanalisační projekt a rozpočet končící cifrou 110.000 K. Náklad tento byl schválen a zároveň usnesla se rada městská, aby zbourání domů v této části Mikulášské třídy i stavba stok zadána byla za příčinou urychlení práce jednomu podnikateli. Na zadání prací vypsáno bylo ofertní řízení do 30. června t. r.

V. Stavba stok v ulici Melantrichově, Michalské, Celetné byla koncem dubna t. r. skončena.

VI. Za příčinou odvodnění novostaveb, kteréž provádí se na pozemcích bývalé kadetní školy u Prašné věže, bylo nutno vypracovati projekt na definitivní kanalisaci Josefského náměstí, ulice Králodvorské a třídy Eliščiny. Potřebný náklad na stavbu i hmoty v obnosu 92.000 K byl schválen. Na stavbu vypsáno ofertní řízení končící dne 29. května t. r. Stavba zadána nejlacinějšímu z oferentů, totiž firmě bratří Pažoutů za obnos 58.263·12 K. V měsíci červnu započato bylo s prováděním stoky v náplavce u mostu císaře Františka Josefa a byla též stavba tato uvnitř náplavky do konce června dohotovena.

Ve třídě Eliščině začne se pracovati až v polovině července, kdy návštěva Král. Obory ochabuje.

VII. S kladením stokového potrubí na náměstí Malostranském podél budovy vojenského staničního velitelství bylo dne 14. dubna započato, když stížnost c. k. vojenského eráru proti provádění této práce byla zamítnuta. Potrubí bylo do 29. května dohotoveno.

VIII. V ulici Šeříkové a Chotkově provedena byla provisorní stoková potrubí za příčinou odvodnění novostaveb na rohu ulice Královské a Chotkovy, jakož i na rohu ulice Šeříkové a ulice Plasské.

IX. Na Pohořelci dokončena stavba stokového potrubí na říšské silnici podél zeměbraneckých kasáren majícího v délce 120·5 *m*.

X. V Libni pokračováno se stavbami obou pobřežních stok podél potoka Rokytky v trati od Ferklovy továrny k mostu Severní dráhy a se sběračem na levém břehu položeným v trati od Podviného mlýna směrem k Vysočanům. Stavba doznala pohromy povodní, která se strhla na Rokytce dne 8. května následkem průtrže mračen a poškodila zejména právě dohotovenou trať stokovou poblíže Podviného mlýna. Následkem této povodně musilo se v této trati po tři týdny v práci ustati.

Jednání s majiteli pozemků, kteří při prvním řízení plochy ku stavbám stok dobrovolně propůjčiti nechtěli, bylo v tomto období za intervence c. k. místodržitelství ukončeno a dohodnutí docíleno. V příčině vedení stok po pozemcích železnic bylo docíleno dohodnutí s ředitelstvem Severní dráhy o všech podmínkách, takže lze očekávati, že v nejbližší době stavební povolení dojde. Totéž platí o jednání s priv. severozápadní drahou.

XI. Na stavbu stoky ve třídě Palackého v Libni vypracovala kancelář kanalisační projekt a rozpočet končící cifrou 38.000 K Na zadání stavby vypsáno bylo ofertní řízení.

XII. Obec Karlínská žádala obec Pražskou za provedení stok v ulicích na tak zv. invalidních pozemcích nově otevřených na její účet. Na práce vypsáno bylo ofertní řízení a též zadána ve srozumění s obcí Karlínskou p. staviteli Františku Šafaříkovi, kterýž v polovici června s prací započal.

XIII. Obec Bubenečská žádala, aby v ulici na Studánce na Letné provedla obec Pražská na její účet definitivní stokové potrubí. Projekt příslušný byl vypracován a stavba na základě ofertního řízení svěřena architektu Františku Leopoldovi, kterýž s prací dne 20. června započal.

Vydání na práce stavební v uplynulém období činila 369.521 K 29 h.

V uplynulém období kollaudovány byly následující stavby:

1. kanalisační potrubí v ulici u Daliborky,
2. stoka v nábřeží Rudolfově,
3. stokové potrubí v ulici Apolinářské.

V příčině příspěvků předměstí ku společným stavbám kanalisačním konáno bylo komisionelní řízení dne 4. dubna a 7. května.

Detailní projekt na kanalisaci dolní části území Smíchova byl v uplynulém období kanceláři kanalisační vypracován a 22. června obci Smíchovské odevzdán.

Obce Radlice a Vysočany žádaly radu městskou za vypracování projektu na soustavné odvodnění jich území. Oběma obcím bylo odpověděno, že jest ochotna obec Pražská za jistých podmínek jich žádosti vyhověti.

V záležitosti provádění přípojek domovních ku stokám uličním ve smyslu ustanovení zemského zákona ze dne 5. října 1902 č. 73 z. z. vypracovala kancelář kanalisační cenník, dle kteréhož by majitelé domů náklad na části přípojek pod chodníkem obci Pražské nahražovali. Cenník tento předložen byl zemskému výboru a c. k. místodržitelství ku schválení. Na provádění přípojek vypsáno bylo veřejné ofertní řízení a práce tato zadána pro tříletí 1903—1905 nejlacinějšímu z oferentů architektu Františku Schlaffrovi.

Dodávka železných rámů pro tunelování stok ve třídě Eliščině a ulici Královdvorské zadána firmě Fanta a Jireš a Jindřichu Bittnerovi. Dodávka železných šoupátek pro čisticí stanici zadána železárnám Rokycanským. Na dodávku dalších železných součástek pro běžnou potřebu vůbec vypsáno ofertní řízení se lhůtou do 24. června.

V uplynulém období byly provedené již stavby kanalisační různými spolky a korporacemi prohlíženy. Tak byly zejména stavby tyto dne 19. dubna širší veřejnosti přístupnými za poplatek ve prospěch Ústřední Matice Školské. Dále navštívili stavby ty: Spolek posluchačů inženýrství na české technice, Národní spolek českých techniků, žačky dívčího gymnasia Minervy, posluchači Štýrsko-hradecké techniky a Spolek inženýrů v Plzni a okolí.

Komise kanalisační konala v uplynulém období 4 schůze.

Do kanceláře kanalisační došlo spisů 1244. Zástupce kanceláře kanalisační súčastnil se různých komisionelních řízení v uplynulém období v záležitostech soukromých stavebníků v počtu 83, v záležitostech obecních pak v počtu 23.

Zpráva o schůzi městské komise zdravotní

dne 8. července 1903.

(Dokončení.)

IV. Dále přednesl fysikus zprávu o omezení volného prodeje fosforových sirek k návrhu p. dra Holubovského.

Návrh p. dra Holubovského žádá za vydání zákazu volného prodeje fosforových sirek (28. dubna 1903) a ukazuje k tomu, že říšský sněm v Berlíně 27. dubna 1903 přijal návrh zákona, kterýmž se výroba fosforových sirek zapovídá; předmět byl přidělen městské komisi zdravotní k posouzení.

Nařízením ministerstva vnitra a obchodu ze dne 17. ledna 1885, ř. z. č. 8. nařizují se jistá, k ochraně dělníků při výrobě fosforových sirek zaměstnaných sloužící opatření a zařízení v závodech samých a sice dělí se opatření *A)* pro závody, kde se pracuje s obyčejným žlutým, bílým kostíkem: místnosti mají býti veliké, vzdušné, náležitě větratelny: opatření se týkají čištění místností, spalování smetí, ukládání zápalek ve zvláštních místnostech, volby zdravých sil pracovních, ukládání šatů, čištění úst, rukou a konečně stálé kontroly lékařské a léčení vlastními lékaři a státního lékařského dozoru; *B)* pak se jedná o opatření, týkajícím se výroby sirek, kde se používá kostíku červeného nejedovatého, beztvarého: opatření se týkají uschování látek, jež se mají zpracovati, jako fosfor červený, chlorečnan draselnatý, sirník antimonový atd., přípravy zápalných hmot spolehlivým osobám, upotřebení chlorečnanu draselnatého co prášku jemného a přípravy třecích ploch v jiné místnosti.

V opatřeních k zábraně otrav kostíkových v ohledu zdrevotně policejním, uveřejněných prof. Rud. z Jakšů v „Oester. Sanit. Wesen" č. 8. a 39. ai 1902, uvádí se postup platných předpisů: tak naříz. vlády ze 7. října 1846 a 17. ledna 1885; podobná nařízení byla uvedena v Uhersku, Německu a Anglii, jež z toho stanoviska vycházejí, by prostory pracovní pro přípravu hmoty fosforové, k namáčení a sušení sirek, jakož i prostory obchodní náležitě byly separovány. Profesor Jakš uvádí, že obnáší roční průměr tyfů břišných, léčených v c. k. všeob. nemocnici Pražské 344 případů za dobu 1875 až 1898 s úmrtností 11·86% a 30 případů otrav fosforových s úmrtností 34·28%. Během 24 roků obnáší roční průměr otrávených 9 mužů a 21 žen.

Největší kontingent poskytují služky. Od r. 1893 jest znamenati nápadné stoupnutí otrav kostíkových a sice:

r. 1893 47 (17 mužů, 30 žen), r. 1894 37 (17 mužů, 20 žen), r. 1895 49 (13 mužů, 36 žen), r. 1896 46 (16 mužů, 30 žen), r. 1897 71 (15 mužů, 56 žen), r. 1898 94 (31 mužů, 63 žen).

Ke konci svého důkladného posudku žádá profesor Jakš za vydání zákazu prodeje zápalek fosforových vůbec.

Zákonem z 10. května 1893 přijal říšský sněm německý následující znění zákona: *Článek I.* Bílý nebo žlutý kostík nesmí upotřeben býti k výrobě sirek a jiného zápalného zboží. Zápalné zboží, jež za použití bílého neb žlutého kostíku vyrobeno bylo, nesmí po živnostensku na skladě držáno, aniž prodáváno, aniž do obchodu dáváno, aniž do celného území vnitřního ku živnostenskému upotřebení zaváděno býti. Tato ustanovení nevztahují se na zápalné pásky, jež slouží ku rozžetí lamp bezpečných proti hořlavým plynům.

Článek II. Proti těmto předpisům jednající trestají se pokutou do 2000 marek; je-li dokázána nedbalost až do 150 marek atd. — Důvody uvedenými prof. Jakšem a posteriori jest dokázáno, že otravy kostíkové tvoří vedle tyfu břišného největší úmrtnost ve Pražské všeobecné nemocnici, jakož i právě citovaným zákonem německým jest jasno, že výroba zápalek pomocí bílého neb žlutého kostíku za zdraví velice nebezpečnou se považuje. Činí se návrh: by na základě uvedených důvodů byla ke sněmu poslanců podána žádost, aby výroba zápalek pomocí bílého nebo žlutého kostíku byla zakázána.

Návrh by na základě uvedených důvodů byla ku sněmu poslanců po odporučení pp. prof. Braunerem, Hudlem a Šiberem podána žádost, by výroba zápalek pomocí bílého neb žlutého kostíku byla zakázána, se jednomyslně přijímá.

V. Dále přednášel fysikus zprávu o návrhu měst. rady p. Schröttera týkající se plivání na zemi v kostelích.

Návrh měst. radního p. Schröttera, aby všechny správy kostelů byly vyzvány, by vyvěsily tabulky, by obecenstvo z ohledů zdravotních i slušnosti na zem neplivalo.

Předmět byl přikázán zdravotní komisi k posouzení.

Posudek: Návrh tento jest dokonale motivován usneseními posledních kongresů zdravotních z ohledu na zábranu různých nakažlivých nemocí, hlavně zánětů krčních, tuberkolosy atd., cituje usnesení kongresu protituberkulosního r. 1898 v Paříži, jež zní: jakmile se nalézá tuberkulosa ve výkazu nemocí nakažlivých, obligatornímu ohlašování podrobených, mají všecky místnosti obecenstvu přístupné opatřeny býti plivátky hygienickými a zřetelným oznámením, že se nesmí na zem plivati, nýbrž jenom do plivátek.

V nařízení předsedy c. k. minist. ze 14. července 1902 týkaj. se předpisů ku zabránění tuberkulosy náleží tuberkulosa mezi nemoci nakažlivé, ohlašovatelné a výslovně se žádá, by nemocný i zdravý na zem neplivali. Další důslednost jeví se v tom, že ve všech veřejných místnostech, tedy chrámech, divadlech, poštách, školách, hotelích mají zařízena býti hygienická plivátka, jichž čištění mají obstarávati správy jmenovaných shromaždišť; v tomto smyslu se doplňuje návrh svrchu řečený, by uvedená shromaždiště byla opatřena hygienickými plivátky, by při vstupu bylo vyhláškami obecenstvo žádáno, by jenom do plivátek plivalo.

S návrhem fysika, by veřejné místnosti obecenstvu přístupné, jako chrámy, divadla, pošty, školy, úřady, hotely, hostince, dopravní prostředky atd. byly hygienickými plivátky opatřeny a při vstupu, by bylo obecenstvo vyhláškami žádáno, by jenom do plivátek plivalo, souhlasili p. primátor i p. prof. Brauner.

VI. Při volných návrzích přijímají se návrhy p. měs. rady Hudla týkající se zamezení stěstnání dobytka ve vagonech a průhonu vepřového dobytka městem, a p. měst. rady Šibera týkající se zřízení thermochemického ústavu a odvozu vnitřností zvířecích z jatek.

Praha Francii.

Rada král. hlav. města Prahy na své schůzi dne 14. srpna t. r. jednomyslně se usnesla zaslati municipální radě pařížské tento soustrastný telegram: „Rada král. hlav. města Prahy vyslovila v dnešní své schůzi municipální radě pařížské nejvřelejší soustrast nad hrozným neštěstím, které přihodilo se v posledních dnech na podzemní dráze pařížské a jež zvláště srdce přátel Francie a Paříže hluboce dojímá."

Na soustrastný telegram městské rady nad úmrtím starosty města Arrassu Adolfa Lengleta došla tato telegrafická odpověď: „Městská rada arrasská, shromážděná ponejprv od nesmírné ztráty, kterou utrpěla úmrtím svého zasloužilého purkmistra Lengleta, ukládá mi, abych Vám vyjádřil veškeru její vděčnost za Váš telegram soustrastný a své pocity přátelské a oddané pro český národ a Sokoly, jichž upřímnými přáteli povždy zůstaneme. Minelle, starostův náměstek."

Na soustrastnou depeši, zaslanou městské radě pařížské vzhledem k neštěstí v tunelu podzemní dráhy v Paříži, odpověděno bylo tímto telegramem: „Městská rada pařížská vyslovuje radě pražské své nejupřímnější díky za soustrast a vřelé pocity tlumočené telegramem ze dne 14. srpna a zasílá projev své hluboké sympatie."

Pro sevréskou vásu, která jest darem města Paříže a která byla doposud prozatímně umístěna ve velké zasedací síni na radnici staroměstské, opatřen byl mramorový podstavec s bronzovou ozdobou. Na jedné straně nalézá se nápis: „Paříž Praze 20. července 1901" jakož i znak města Paříže i Prahy. Na straně pravé stkví se nápis francouzský a na levé český tohoto znění: „Vása sevréská darovaná Paříží král. Praze v pondělí 1. července 1901 na znamení přátelství obou měst. Čle-

nové poselství města Paříže: Loris *Dausset*, předseda municipální rady, Ernest *Gay*, syndik rady městské, *Bussac*, César *Caisa*, *Pugliésy*, *Conti*, členové rady městské."

Českým rodičům!

Rada král. hlav. města Prahy vydala tuto vyhlášku: Blíží se doba, kdy svůj nejdražší poklad, své děti, svěříte škole. Čeští rodiče neměli by se ani na okamžik při volbě školy rozmýšleti, neboť jen škola česká, jako vlastní matka a nikoli jako cizí macecha, s láskou přivine dítě české do svého klína. Veškeré úsudky vzdělaných vychovatelů a stálá denní zkušenost shodují se v tom, že dítě může mravně se ušlechtiti a pravého vzdělání nabýti jen ve škole, kde k mladému jeho srdci a k mladé jeho duši mluví se lahodnou řečí mateřskou. Pohleďte na české rodiče v krajinách s německou většinou obyvatelstva, s jakou statečností domáhají se české školy a nedajíce se zastrašiti ani vypovídáním z práce i bytu, posílají své dítě do školy české, dobře vědouce, že může jen česká škola jejich mládeži poskytnouti tolik vědomostí, aby v těžkém zápase o živobytí mohla se dodělati slušné existence. A v královské Praze, v srdci vlasti, měl by býti na českých dítkách páchán neodpustitelný hřích, aby o přirozené vzdělání byly olupovány k veliké škodě vlastní a k pohaně našeho národa? Výmluva na snahu naučiti se němčině je lichá, neboť české školy v Praze poskytují mládeži možnost, by naučila se tolik němčině, kolik by mohla v životě potřebovati, ale aby naučila se tak na základech rozumových a nevzala zkázy na svém vzdělání. Městská rada, majíc na srdci duševní i hmotné blaho obyvatelstva, obrací se k českým rodičům, ke všem pravým přátelům mládeže, ku všem vlastencům a vlastenkám s vyzváním, aby za heslem: *„České dítě patří jen do české školy!"* působili slovem i skutkem k tomu, aby veškerá naše česká mládež jen do školy české zapsána byla.

Týdenní výkazy.

V týdnu od 5. do 11. července přijato bylo mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 262 k 66 h, na mostě Palackého 4513 k 08 h, na mostě Žofínském 455 k 52 h, na mostě císaře Františka 4562 k 72 h, na mostě císaře Františka Josefa 4124 k 44 h, na mostě přes Štvanici 2773 k 40 h, na mostě libeňském 392 k 34 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 876 k 70 h, ve slatinných lázních tamtéž 391 k — h, v uhličnatých 18 k, v říčních 87 k 16 h. v lidových lázních v Holešovicích 180 k 50 h, v říčních lázních tamtéž 73 k 12 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3084, z nichž 2882 řádných a 202 mimořádných.

V týdnu od 12. do 18. července obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Kr. Vyšehradu na Smíchov 286 k 80 h, na mostě Palackého 4256 k 90 h, na mostě Žofínském 507 k 50 h, na mostě císaře Františka 4351 k 58 h, na mostě císaře Františka Josefa 3806 k 84 h, na mostě přes Štvanici 3224 k 02 h, na mostě libeňském 412 k 48 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 1054 k 60 h, v slatinných lázních tamtéž 537 k — h, v uhličnatých 12 k — h, v říčních 201 k 94 k, v lidových lázních v Praze VII. 257 k 80 h, v říčních 238 k 84 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3106, a to 2800 řádných a 306 mimořádných.

V týdnu od 19. do 25. července obnášel hrubý příjem na lávce z Vyšehradu na Smíchov 284 k 84 h, na mostě Palackého 4167 k 34 h, na můstku Žofínském 505 k 48 h, na mostě císaře Františka 4121 k 96 h, na mostě císaře Františka Josefa 3496 k 32 h, na mostě přes Štvanici 3084 k 26 h, na mostě libeňském 416 K 18 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 878 k 20 h, v slatinných lázních tamtéž 366 k — h, v uhličnatých lázních tamtéž 9 k a v říčních 144 k 42 h, v Praze VII. v lidových lázních 204 k 01 h a v říčních 188 k 42 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3087, a to 2802 řádných a 285 mimořádných.

V týdnu od 26. července do 1. srpna t. r. obnášel hrubý příjem na lávce z Vyšehradu na Smíchov 285 k 24 h. na mostě Palackého 4123 k 04 h, na mostě Žofínském 504 k 34 h, na mostě císaře Františka 3917 k 20 h na mostě císaře Františka Josefa 3516 k 98 h, na mostě přes Štvanici 3071 k 94 h, na mostě libeňském 429 k 76 h.

Hrubý příjem v lázních na Žofíně obnášel 1178 k 90 h, v lidových lázních v Praze VII. 170 k 72 h a v říčních 88 k 88 h.

Dělníků zaměstnáno bylo celkem 3093.

Hrubý příjem mostného v týdnu od 2. do 8. srpna t. r. obnášel na lávce mezi Vyšehradem a Smíchovem 289 k 74 hal, na mostě Palackého 3596 k 84 h, na mostě Žofínském 338 k 72 h, na mostě císaře Františka 4012 k 92 h, na mostě císaře Františka Josefa 3557 k 68 h, na mostě přes Štvanici 2966 k 40 h, na mostě libeňském 409 k 52 h.

Hrubý příjem z lázní na Žofíně obnášel 868 k, z lidových lázní v Praze VII. 180 k 66 h a z říčních lázní 52 k 34 h.

Dělníků zaměstnáno bylo celkem 3082.

V týdnu od 9. do 15. srpna t. r. obnášel hrubý příjem mostného na lávce mezi Vyšehradem a Smíchovem 293 k 12 h, na mostě Palackého 4107 k 90 h, na mostě žofínském 578 k 70 h, na mostě císaře Františka 4232 k 46 h, na mostě císaře Františka Josefa 3856 k 34 h, na mostě přes Štvanici 3106 k 64 h, na mostě libeňském 464 k 04 h.

Hrubý příjem v lázních obnášel: na Žofíně v parních a vanových 479 k — h, ve slatinných 499 k — h, v uhličnatých 30 k, v říčních 163 k 24 h, v Praze VII. v lidových lázních 189 k 56 h, v říčních 131 k 06 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3088, a to 2816 řádných a 272 mimořádných.

V týdnu od 16. do 22. srpna t. r. obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 262 k 92 h, na mostě Palackého 4059 k 06 h, na mostě Žofínském 277 k 48 h, na mostě císaře Františka 3823 k 84 h, na mostě císaře Františka Josefa 3567 k 28 h, na mostě přes Štvanici 2999 k 40 h, na mostě libeňském 453 k 80 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 690 k 34 h, v slatinných lázních tamtéž 434 k — h, v uhličnatých lázních tamtéž 21 k a v říčních lázních 22 k 70 h, v lidových lázních v Praze VII. 167 k 89 h a v říčních 33 k 20 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3084, a to 2818 řádných a 271 mimořádných.

Městská spořitelna Pražská.

V měsíci červenci 1903 bylo:

od 15.094 stran vloženo . .	K	3,747.897·99
od 10.601 stran vybráno .	K	3.136.468·89
bylo tedy o . . . . více vloženo.	K	611.429·10

Zůstatek vkladů:

koncem července 1903 . .	K	148,015.205·11.

Městská vyšší dívčí škola v Praze.

Vodičkova ul. č. 24.

A. P ř í p r a v k a, t. j. pětitřídní škola obecná (ne více než 40 žákyň v jedné třídě). Přijímají se do I. třídy dívky 6leté atd. jako na škole obecné.

Školného platí se 40 K za běh; osvobození jest zásadně vyloučeno. Zápis dne 16. září.

B. Vyšší dívčí škola. Do I. třídy přijímají se dívky s připravou, jaké poskytuje pátá třída školy obecné, do IV. třídy dívky s vědomostmi školy měšťanské, do V. a VI. třídy dívky asi 15—16leté s přiměřenou přípravou.

Školného platí se 40 K za běh. Osvobozeny býti mohou žákyně nemajetné při prospěchu výborném, ale teprve na základě vysvědčení z vyšší dívčí školy. Zápis dne 16. a 17. září. Zápisné 4 K.

C. Zápis žákyň mimořádných. Do V. a VI. třídy zapisují se též posluchačky mimořádné (aspoň 15—16leté) na jednotlivé předměty.

Zápisné 2 K; školné 5 K pololetně za každou hodinu týdenního vyučování. Zápis dne 18. září.

Poznámka. Dívky z venkova lze ubytovati v „Prvním českém pensionátu pro dívky v Praze", jenž jest pod záštitou obce Pražské.

Rada král. hlav. města Prahy.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. N. E. 126.753/XVII. Z úroků nadání založeného panem Josefem Kaurou pro skutečně chudé a ve stáří pokročilé pomocníky zednické z Prahy uprázdnilo se úmrtím jedno místo nadační s ročním požitkem 84 K, t. j. osmdesáti čtyř korun. Kdož by se o toto místo nadační ucházeti chtěli, podejtež žádosti své opatřené: *a)* křestním listem, *b)* listem za vyučenou, *c)* vysvědčením chudoby, *d)* výkazem o své příslušnosti v podacím protokole magistrátu král. hlav. města Prahy na radnici Staroměstské *do 31. srpna 1903.* Při tom výslovně se připomíná, že ku žádostem, jež podány budou po lhůtě konkursní neb opatřeny nebudou předepsanými doklady, přihlížeti se nebude. *Magistrát král. hlav. města Prahy,* dne 29. července 1903.

Vyhláška. N. E. 158.051, ref. XVII. Roční úroky z nadace pana Karla Kunevaldra, jež roku 1903 mezi čtyři chudé a hodné rodiny bez rozdílu náboženství rozděleny býti mají, činí 268 korun. Ti, kdož činí nárok na podělení z nadání tohoto, nechť podají žádosti své, opatřené vysvědčením chudoby a zachovalosti nejdéle *do 6. září 1903* v podacím protokole magistrátu král. hlav. města Prahy. K žádostem nedoloženým neb po lhůtě podaným přihlíženo nebude.

Oběžník. N. E. 158.903, ref. XVII. Pan Tomáš Jan Maděra, majitel obchodní školy v čp. 1552-II., zřídil na svém obchodním ústavu čtyři stipendia pro syny neb dcery magistrátních a obecních úředníkův a služebníků, a kdyby těch nebylo, teprve pro syny neb dcery chudých příslušníků král. hlav. města Prahy, pozůstávající v tom, že přijme bezplatně do svého ústavu každoročně v zimním běhu dva syny neb dcery a letním běhu také dva syny neb dcery úředníků neb služebníků těch. Právo praesentační přísluší starostovi král. hlav. města Prahy neb jeho zástupci, právo udělovací pak radě král. hlav. města Prahy. Kdož z pánů úředníků neb sluhů mínil by se ucházeti o stipendium pro svého syna neb dceru, podejž svou žádost nejdéle *do 10. září 1903,* doloženou vylíčením majetkových a rodinných poměrů do podacího protokolu v radnici Staroměstské. K žádostem nedoloženým neb po lhůtě podaným přihlíženo nebude.

Vyhláška. Č. j. 150.581, ref. XVII. Ježto při prvém vypsání konkursu, týkajícího se nadání Karla Singra (v r. 1835 zemřelého), vůbec žádná žádost podána nebyla, vyhlašuje se tímto opětně, že při nadání tomto jsou uprázdněna čtyři místa, se kterými spojeno jest úplné zaopatření v městském chudobinci u sv. Bartoloměje. Nárok na toto nadání mají v první řadě chudí potomci následujících osob, v poslední vůli zakladatele zvlášť vytknutých, totiž: 1. Josefy Schiffnerové, 2. Františka Černého, 3. Josefa Hüttla, 4. manželů Josefa a Marie Čadkových a 5. Josefy Holečkové; *v druhé řadě pak měšťané nebo příslušníci pražští, kteří dříve byli obchodníky.* Žádosti o tato místa nadační buďtež podány *do 30. září 1903* v podacím protokole rady městské na radnici Staroměstské a buďtež doloženy: *a)* řádným vysvědčením chudoby, *b)* průkazem o pražském měšťanství, *c)* o stavu obchodnickém. Pokud jde o uchazeče z příbuzenstva osob v prvé řadě uvedených, buďtež žádosti doloženy dále rodokmenem. Při tom výslovně se podotýká, že ku žádostem nedoloženým a po lhůtě podaným přihlíženo nebude.

Vyhláška. N. E. 154.129, ref. XVII. V obchodní škole pana Viléma Wertheimera v Praze na Poříčí čís. 25 uprázdněna jsou *tři* místa nadační, majitelem téhož ústavu zřízená, s nimiž spojeno jest bezplatné vyučování ve všech závazných předmětech učiliště tohoto, a to vždy od 1. ledna každého roku. Místa tato vyhražena jsou uchazečům křesťanského vyznání a budou zadána panem starostou král. hlav. města Prahy. Žádosti, svědčící přímo starostovi panu JUDr. Vladimíru Srbovi, opatřené průkazem o posledním školním vzdělání a dokladem o nemajetnosti podány buďtež v praesidiu rady městské ve Staroměstské radnici ve II. patře čís. 30 nejdéle včetně *do 30. září 1903.* K žádostem nedoloženým neb po lhůtě podaným přihlíženo nebude.

Návěští. Č. j. 109.839, ref. VI. Do městských opatroven a škol mateřských v Praze jsou přijímány dítky *od 3 do 6 let staré.* Zápis dítek na rok školní 1903/4 koná se *dne 1., 2. a 3. září 1903 od 8. do 12. hodiny dopoledne a od 2. do 4. hodiny odpoledne* v budovách jednotlivých opatroven a škol mateřských. K zápisu ať přivedou rodičové dítky své a přinesou svůj popisní list a výkaz o stáří dítek. Přijímány jsou pouze dítky pražských příslušníků a pak i dítky takových rodičů, kteří sice do Prahy příslušní nejsou, avšak v Praze bydlí. Dítky přijímány jsou i mezi rokem školním, pokud místnosti stačí. Přejí-li si nemajetní rodičové, aby dítky jejich přes poledne v opatrovně ponechány a stravovány, neb až do šesté hodiny večer opatrovány byly, ať o to při zápisu žádají. Návštěva opatroven a škol mateřských i jeslí počne dnem 4. září 1903. — Do městských jeslí bude zápis *dne 4. září 1903 a přijímány jsou dítky $1^1/_2$ až do 3 roků staré po celý rok.* Do jeslí na Hradčanech v čís. pop. 69-IV., na Vyšehradě v čp. 31-VI., v Bubnech v čp. 370-VII. a v Holešovicích na Maninách v čp. 515-VII. přijímáni jsou též kojenci.

Návěští. Zápis žactva do českých obecných a měšťanských škol v Praze na školní rok 1903/4 koná se v budovách školních *dne 12., 13. a 15. září 1903 od 8. do 12. hodiny dopolední a od 2. do 4. hodiny odpolední.* Bližší oznámení o přijímání do dotčených škol uvedeno jest v podrobné vyhlášce v budovách školních vyvěšené; případná objasnění neb vysvětlení pak podají na požádání ředitelstva a správy škol.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika" závod tiskařský a vydavatelský v Praze na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO 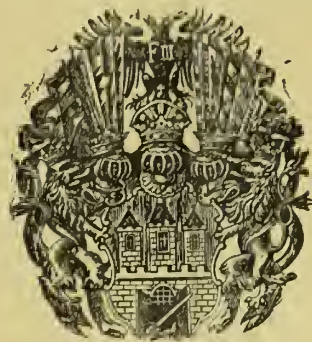 MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 18. V PRAZE, dne 12. září 1903. Ročník X.

Sbor obecních starších.

IX. řádná schůze dne 7. září 1903 za předsednictví starosty pana dra *Vlad. Srba* a náměstků pp. inž. *E. Neuberta* a dra *K. Grose.*

K interpelaci přihlásil se ob. st. p. *V. Březnovský* v záležitosti odstranění památných mříží u kostela sv. Karla Boromejského v Resslově ulici na hoř. Novém městě. Praha, která slynula pověstí jako město bohaté na umělecké památky, byla dobou času o mnohé skvosty připravena. Co neukradli Švédové, to odnesli Braniboři a Sasové a chlubí se tím nyní ve svých museích. A co tu nechali ti drancíři, to nyni odstraňuje c. k. vláda. Nyní byla odstraněna skvostná mříž u kostela sv. Karla Boromejského a to prý z nařízení místodržitelství. To je vandalismus, kterého by se nedopustil nikdo ani v nejposlednější vesnici. Věci umělecké mají zůstati na ulicích a nikoli v museích. Řečník žádá presidium, aby v této příčině zakročilo a aby působilo ke vrácení mříží na dřívější místo.

Ob. st. p. *Herain* sdělil, že sbor profesorský české vysoké školy technické žádal před půldruhým rokem za provedení opravy mříže, rostoucím stromem stále poškozované. Řečník míní, že se mříž nestane obětí vandalismu.

Ob. st. p. *Březnovský* vyslovil podivení své nad tím, že se takovým způsobem památky z ulic odstraňují. Má obavu, že mříž bude zmodernisována a že se teprve za několik let dostane na své dřívější místo.

Starosta pan dr. *Srb* slíbil, že v této záležitosti učiní poptávku u místodržitelství a postará se o to, aby mříž na své místo byla vsazena.

Přikročeno k vyřizování jednacího pořadu.

Ob. st. p. *Kreutzer* referoval o návrhu na schválení nákladu 15.668 K za montáž parního rýpadla pražských obecních náplavek a za dodané reservní i nové části pro toto rýpadlo v obnosu 6831 K.

Ob. st. p. *Březnovský* vyslovil podivení nad tím, že náklad tento se neuvedl ihned při opatření rýpadla. Jest nesprávným pochod, každý náklad rozčleniti, aby se nezdál přílišným.

Ob. st. p. *Kasalický* zmínil se o tom, že bagger nebyl v čas dodán a tázal se, zda firma bude přinucena platiti penále. Řečník dodal, že z počátku odhadoval se náklad na montáž na 4—5000 K a najednou se přichází s návrhem na 15.000 K.

Referent p. *Kreutzer* odpověděl v delším vysvětlení, že účty byly zkoumány a správnými shledány. — Po poznámkách pp. dra *Vlčka*, *Hudla* a *Kasalického* byl návrh na povolení nákladu schválen.

Po té rozpředla se debata o návrhu na zadání pachtu přívozů v Holešovicích na dobu 6 let, od 1. listopadu 1903 počínajíc. Ob. st. p. *Šrámek* přimlouval se za to, aby oba přívozy byly zadány panu Vaňhovi. — Ob. st. p. *Kasalický* návrh tento podporoval.

Po poznámkách pp. dra *Růžičky*, *Bukovského* a *Kasalického* byl schválen návrh městské rady, aby první přívoz u Kubinzkého továrny byl zadán p. Vaňhovi za 1900 K. Návrh městské rady, aby přívoz u Kozlovky byl zadán p. Laubovi za 872 K byl zamítnut a schválen návrh p. Šrámka, aby přívoz byl zadán p. Vaňhovi za 800 K.

Následoval návrh, aby povolena byla stavba kotelny a zřízení ústředního topení pro nový palmový skleník v Rajské zahradě nákladem 39.995 K 53 h. Proti tomuto návrhu rozhodně vystoupil p. dr. *Vlček*. Navrhoval, aby se návrh zamítl a pravil, že stále se přichází s novými požadavky, ale nikdy se nesdělí, odkud bude úhrada. My máme rozpočet, ale ten se nedodržuje. Na skleník v Rajské zahradě povoleno bylo již 20.000 K, teď následuje návrh na 40.000 K a není vyloučeno, že přijde ještě požadavek za „montáž". To věru těch několik palem za náklad ten nestojí. Řečník navrhoval, aby městská rada pro příště s návrhy na náklady vždy sdělila také, jakým způsobem se uhradí.

M. r. pan *Zikan* právil, že sadová komise nemůže být zodpovědna za to, že při povolení skleníku nebylo pamatováno na ústřední topení.

Ob. st. p. *Březnovský* s politováním konstatoval, že při projednávání rozpočtu obecního různé potřebné projekty se zamítají, poněvadž není na ně úhrady. Ale mezi rokem pojednou se přichází s návrhy tak nákladnými. My jsme si opatřili ředitele staveb. úřadu, aby se předešlo poškozování obce tím, že by jeden úřad obecní prováděl nějaký projekt bez vědomí druhého. A teď vidíme, že stavební úřad něco opomenul, Když se už veliké náklady chtějí podnikat, pak doporučuji přízni pánů konečnou úpravu radnice. My pro umístění úřadů obecních musíme upravovati místnosti v jiných domech a radnice zůstává neupravena.

Starosta p. dr. *Srb* prohlašuje, že musí vzít do ochrany stavební úřad. Týž předložil projekt úplný a navrhoval pro letošek opatření pouze 20.000 K. Ostatní náklad na skleník v obnosu 48.000 K má být uhražen z rozpočtu na rok 1904.

Ob. st. p. dr. *Vlček* opakuje, že se stalo jistě nedopatření. Kdyby byli pánové ze sadové komise věděli, jakého ohromného nákladu bude vyžadovati skleník,

jistě by pro jeho zřízení nebyli hlasovali. Rozpočet obce stále se překročuje, aniž se dbá zájmu poplatnictva. Na př. rozpočet Kinského zahrady byl překročen o 32.692 K. Pro několik palem není zapotřebí takového nákladu, proti němuž se řečník vyslovuje.

Ob. st. p. *Kasalický* přimlouval se za to, aby náklad byl zařaděn do rozpočtu na rok 1904.

M. r. pan *Hudl* podrobil posudku pražské sady, jichž uspořádání vzdal úplnou chválu. Sady pražské vynikají nad sady četných velikých měst a slouží k okrase města. Aby sadovnictví pražské zůstalo na výši své doby, musí se proň také něco učinit. Podporoval návrh městské rady.

Ob. st. p. *Červený* k výtkám p. dra *Vlčka* odvětil, že obec Pražská má přes 200 kusů skvostných palem, a nikoli pouze několik kusů.

Ve věcné poznámce p. dr. *Vlček* opakoval, že členové sadové komise neměli ani tušení o tom, že skleník palmový bude vyžadovati nákladu skoro 70.000 K.

K návrhu p. dra *Kühna* schválen konec debaty a přikročeno ke hlasování.

Pro návrh pana dra *Vlčka*, aby náklad 39.995 K 53 h k naznačenému účelu nebyl povolen, hlasovalo pouze pět členů. Většinou hlasů schválen pak návrh p. *Kasalického*, aby náklad zařazen byl do rozpočtu na rok 1904.

Sbor usnesl se dále k návrhu p. dra *Vlčka*, aby uloženo bylo městské radě, aby při všech koupích, objednávkách a stavbách vždy byl sboru předložen podrobný projekt i rozpočet.

Schválen byl návrh, aby p. Ed. Rechzieglovi směněny byly stavební plochy v asanačním obvodu.

Zamítnuty byly stížnosti stavební: pana Václava Mašína do nařízení úprav stavebních v čís. 227—VIII., pí B. Klikové a spol. proti zákazu obývání bytů v čís. 34—VIII., První českomoravské strojírny proti výměru stočnému, Am. Stolzové a Fr. Bobkové proti nařízení zřízení jámy na hnůj v čís. 760—I., České spořitelny proti odepřenému vybourání dveří do hraniční zdi zahrady čís. 51—I.

Vyhověno bylo stížnostem: p. L. Blaschka proti zamítnutí přístavby v čís. 855—II., manželů Al. a A. Opavských proti odepření svolení k obývání dvou místností v domě čís. 728—II., p. Em. Hradila proti nařízení zazdění oken v čís. 123—II., p. M. Bondyho proti nařízené parcelaci v ulici Osadnické a Dělnické.

Schváleny byly návrhy: na koupi domu čp. 157—V. v ulici Cikánské od p. Fr. Tučka za 27.500 K, od p. J. Masopusta čp. 232 a 235—V. v Hampejské ulici za 7000 K, od pí B. Poustkové a soudr. čp. 31—V. a dílec čp. 30—V. za 25.000 K, od pozůstalosti po pí A. Hrabětové čp. 810—I. v ulici Anežské za 47.500 K a od p. Fr. Nikodýma $^{6}/_{10}$ dílce *d)* čp. 44 a 46—V. v Úzké ulici za 2508 K, od Marka a A. Radnitzových dílce domů čp. 125 a 126—V. v Josefské třídě za 6600 K, od p. Ant. Stibora dílec domu čp. 104—V. v Josefské třídě za 13.500 K.

Tím jednací pořad vyčerpán.

Starosta pan dr. *Srb* sdělil, že byl mu podán písemný návrh ob. st. pp. *Práškem*, *Vaníčkem*, *Mellanem* a soudr. tohoto obsahu:

„Nebudiž opomenuto toho, aby ke stavebním komisím, v obcích předměstských konaným, byli vysíláni vždy zástupcové obce Pražské.

Budiž potřebné nařízeno, aby dům čp. 216—II. v obvodu asanačním u sv. Vojtěcha byl co nejdříve rozbourán, aby tamtéž mohly býti prováděny stavby těch domů, pro které místa jsou jednak rozprodána, jednak mohou býti rozprodána.

Buďtež urychleny práce pro stavbu representačního domu obce Pražské u Prašné brány.

Budiž příští schůzi sboru obecních starších podána zpráva, proč předepsány byly roury lité, železné pro domovní kanalisace i záchodová potrubí a proč tím poplatnictvo pražské jest nuceno vynaložiti na železná potrubí 2—3kráte tolik, než stojí roury kameninové.

Navrhujeme, aby již nyní bylo pracováno k tomu, aby byly zakoupeny ony domy na Vyšehradě, jichž jest zapotřebí k upravení regulace z náměstí ku průlomu ve skále vyšehradské."

Návrhy byly dostatečně podporovány a odkázány radě městské.

Schůze skončena o 6. hod. odpol.

Rada městská.

28./VIII. *Zadání prací.* Při stavbě nové školní budovy v Libni zadány práce zednické a nádennické Fr. Šafránkovi, staviteli v Libni, práce kamenické Josefu Hladkému v Libni, tesařské Karlu Vocetkovi.

28./VIII. *Skleník v Rajské zahradě.* Letošního roku byla v mezích rozpočtu provedena stavba palmového skleníku v městských sadech v Rajské zahradě. Nyní usneseno, aby sboru obecních starších předložen byl návrh, aby ještě letošního roku povolil náklad na zřízení ústředního topení a kotelny, aby již v nejbližší zimní saisoně mohlo býti skleníku k uchování palem použito. (Viz Sbor obec. starších 7./IX.)

28./VIII. *Plán polohy v Holešovicích.* Obchodní a živnostenská komora žádala radu městskou za vysvětlení, v jakém stadiu jest vypracování definitivního plánu polohy pro pozemky „na Maninách", kterážto záležitost jest akutní vzhledem ke konečnému rozřešení otázky okružní dráhy. Usneseno odpověděti, že plán polohy byl již vypracován, sborem obecních starších schválen a zemskému výboru předložen; zemským výborem však nebylo dosud rozhodnuto.

28./VIII. *Regulace Podskalí.* Schválen byl návrh, aby s erárem zavedeno bylo jednání o bezplatné postoupení pozemků k ulici, jež od Svatováclavských lázní vésti má k nábřeží Palackému. — Spolek majitelů domů pro Nové Město a Vyšehrad žádal zvláštním podáním za urychlení regulace Podskalí, zejména úpravy náměstí Palackého, prodloužení nábřeží Palackého, úpravy ulic Trojické a Pod Slovany. Úpravám těm překážejí mnohé okolnosti, zejména obtíže s vykupováním pozemků a j., což spolku bude dle zprávy stavebního úřadu vysvětleno.

28./VIII. *Severozápadní dráha.* Rada městská stěžovala si ministerstvu železnic na nešvary na severozápadní dráze, kdež — dle stížnosti p. obecního staršího Březnovského — na trati mezi Prahou a Král. Hradcem dopravují se osoby ve vozech určených pro dopravu dobytka. Místodržitelstvím bylo sděleno, že stížnost týká se případu, kdy nedopatřením zařaděn byl do osobního vlaku vůz, nikoli však zdravotně závadný a pro dopravu dobytka určený, nýbrž jeden z padesáti vozů, adaptovaných pro nutné případy, k dopravě za ceny zvláště snížené. Vozů těch — v případech, pro které jsou ustanoveny — užívá se po celé trati severozápadní dráhy, nikoli pouze na určité části její v království Českém a bude dbáno toho, by závadám, kterých týkala se stížnost rady městské, se předešlo.

28./VIII. *Votivní svíce v patronátních kostelích.* Rada městská usnesla se, setrvati na svém dřívějším usnesení, aby nebylo nadále dovoleno páliti votivní svíce v kostelích a to proto, že kouřem jich trpí újmu kostelní malby; zvláštní místnosti pro votivní svíce ve většině kostelů patronátních zříditi nelze, a rovněž nelze docí-

liti toho, aby užíváno bylo výhradně svíček z čistého vosku včelího.

28./VIII. *Oprava pomníku.* K žádosti rady městské svolil hrabě Osvald Thun, že dá opraviti pomník biskupa Pasovského na hřbitově košířském. Oprava provedena bude za dozoru městského úřadu stavebního.

28./VIII. *Kostel na Karlově.* K návrhu p. měst. radního Jirouska, jenž upozornil na velice chatrný stav kostela na Karlově, usneseno urgovati záležitost opravy této vzácné památky u ústřední komise pro zachování uměleckých a historických památek ve Vídni, které byly plány předloženy.

28./VIII. *Bezpečnost požární.* Schválen byl návrh pana měst. radního Jirouska, podporovaný p. měst. radou Hudlem, aby uloženo bylo magistrátu vykonati revisi místností obchodních a přesvědčiti se, zda zachovávají se předpisy o uschovávání a umísťování hořlavých látek v prodejnách a závodech, aby předešlo se neštěstí, jakým postižena byla Pešť.

28./VIII. *Městská knihovna.* Městský radní Brož sdělil, že dne 1. září počne se dle nového způsobu úřadovati v nových místnostech městské knihovny v čp. 98—I. v Platnéřské ulici.

1./IX. *Němčina na celním úřadě.* Městský radní p. Vaníček stěžoval si na poměry panující při pražském celním úřadě. Do úřadu tohoto dosazují se Němci, kteří češtinu až žalně lámou, ano, jsou mezi nimi i takoví, kteří vůbec českého slova neznají. Jest povinností rady městské, aby se vzepřela tomuto nešvaru a žádá, aby bylo řiditelstvu finančnímu dopsáno, aby vyhovělo potřebám obyvatelstva a aby poměr národnostní v úřednictvu celním byl upraven dle poměrů národnostních v našem hlavním městě. Jest zajisté nespravedlivo, aby české obyvatelstvo Prahy bylo sužováno nesnázemi se zřízenci, jimž nerozumí. — Návrh tento byl přijat.

1./IX. *Dar.* Sděleno bylo, že nejmenovaný dárce věnoval 70 korun pro pražské chudé.

1./IX. *Blahopřejný projev.* Usneseno zaslati blahopřejný dopis k slavnostnímu odhalení pomníku ukrajinského básníka Ivana Petroviče Kotlarevského, jež ve dnech 12. a 13. t. m. odbýváno bude v Poltavě.

1./IX. *Stavební povolení.* Uděleno stavební povolení pro stavbu školy na poz. č. parc. 576/38 v Libni na nároží ulice Nerudovy a Wenzigovy. — Panu J. Vitáskovi povolena stavba třípatrového domu na stav. č. k. 897 v Palackého třídě v Libni.

1./IX. *Aprovisace města.* Správní rada ústředních jatek konala schůzi, ve které jednáno o záležitostech souvisejících s konfliktem, jenž vznikl mezi velkoobchodníky s masem a maloživnostníky a jenž ohrožoval aprovisaci města. Výsledkem — o němž podával městské radě zprávu p. obecní starší Červený — bylo toto usnesení, jež radou městskou bylo schváleno: Způsob krmení dobytka zůstati má nezměněn jako dosavade, vzhledem k tomu, že otázka tato dle dřívějšího usnesení správní rady podrobena býti má zevrubnému studiu a mohou tedy pp. obchodníci a obesílatelé trhu vůbec krmiti krmivem, které tržní správa na prodej má, totiž senem, jetelem, řezankou jetelovou, šrotem z kukuřice, ovsa a žitných otrub nebo žitnými otrubami. Napájen bude dobytek třikrát denně (v 6 hodin ráno, 12 hod. v poledne a v 6 hodin večer) za dozoru úředního a v případech výminečných, kdy dobytek je příliš unaven, ustanoví dobu napájení správa tržní. Dále byl předmětem jednání též požadavek pp. obchodníků, dle něhož se domáhají, aby potravní daň byla proti dosavadní zvyklosti placena kupujícími řezníky. Vzhledem k tomu, že placení potravní daně obchodníky je v Praze dlouholetou, od dávných dob zachovávanou obchodní usancí a že změnou této usance by nastalo značné zdražení masa, usnesla se správní rada zakročiti u c. k. místodržitelství za doplnění tržního řádu ve směru uvedené zvyklosti a za zřízení masné kasy při ústředních jatkách a trhu dobytčím spojené s tržním obecním komisionářstvím. — Vážení tržního dobytka konati se bude dnem 7. září 1903 počínaje úředníky městské účtárny a bude se vážiti přesně na jeden kilogram. — Pan městský radní dr. Baštýř navrhl, by městská rada vstoupila ve styk s ústřední jednotou české hospodářské společnosti za účelem regulace aprovisace pražského trhu na hovězí dobytek a dobytek vůbec.

1./IX. *Lázně v Libni.* Stavebnímu úřadu byl přikázán návrh pana městského radního Filipa, aby v Libni byly zřízeny lidové lázně.

1./IX. *Pořádek v Sokolské ulici.* Pan městský radní Schrötter přednesl přání tlumočené mu ze řad voličstva, aby policie byla požádána, by zostřila dozor noční v ulici Sokolské a okolních, ježto tamtéž dějí se mnohé nepřístojnosti.

4./IX. *Městská rada pražská na výstavu do Hořic.* K návrhu p. starosty dra Vladimíra Srba bylo usneseno, aby se městská rada odebrala dne 9. t. m. hromadně na výstavu do Hořic.

4./IX. *Fortifikace.* Stavební úřad vypracoval návrh na regulaci fortifikačních pozemků na Vyšehradě, jenž má býti základem při jednání s erárem v této věci.

4./IX. *Kanalisační rozpočet.* Kancelář kanalisační vypracovala rozpočet pro práce kanalisační na rok 1904; týž odkázán byl komisi finanční, aby zařadila jej ve všeobecný rozpočet.

4./IX. *Kostel sv. Václava.* Pan městský radní Vaníček žádal nedávno, aby urychlena byla úprava okolí kostela sv. Václava. Nyní byla podána zpráva, že úprava ta zdržena byla změnami nastalými tím, že v sousedství staví se studentská kolej. Pan architekt Fanta, jenž stavbu tuto provádí a jenž také pracuje o plánech na rekonstrukci kostela, sdělil, že tyto plány v době nejbližší budou předloženy.

4./IX. *Silnice do Bubenče.* Dle přání obce bubenečské mělo býti přikročeno ke stavbě silnice od Brusky do Bubenče. Ježto však není dosud skončeno řízení o plánu polohy Letné, usneseno odročiti stavbu silnice až do definitivního rozřešení této věci, počíti se stavbou v zimním období 1904—1905 a požádati proto obec bubenečskou za další roční lhůtu.

4./IX. *Přístav v Libni.* Hospodářská komise navrhla, aby bylo přikročeno k vyčistění libeňského přístavu; schválen byl však doplňující návrh pana měst. radního Seiferta, aby dříve byla konána komise, jež by vyšetřila stav tohoto přístavu a podala eventualní návrhy na jeho rekonstrukci.

4./IX. *Ulice Nerudova a Úvoz.* Pp. městští radní Brož a Hubáček žádali, aby urychleným řízením byla skončena záležitost stavby domovních přípojek ke kanalisaci v Úvoze a Nerudově ulici, jejíž stavba již před třemi lety byla provedena, — aby konečně mohlo býti přikročeno k řádnému vydláždění jízdní dráhy obou těchto ulic. Po vysvětlení dosavadních překážek, spočívajících v jednání o regulativu o přípojkách, uloženo kanalisační kanceláři, by o rozřešení této otázky měla péči.

4./IX. *Nová asanační komise.* Schváleno bylo sestavení osmnáctičlenné komise, jež jednati má o hromadném kupování nemovitostí v hlavní třídě asanační. Komise sestávati bude z odborníků právnických, technických a znalců asanačních poměrů a rozdělena bude ve tříčlenné sekce, z nichž každá bude zasedati jednou týdně.

Výstava v Hořicích.

Dne 9. t. m. navštívili členové sboru obecních starších korporativně výstavu Hořickou. V čele návštěvy byl sám pan starosta dr. *Vlad. Srb*, ze sboru účastnili se pp. Březnovský, Bukovský, Cetlovský, Čupr, Fiala, Herain, dr. Holubovský, Hroděj, Hudl, Chadima, Jirousek, Kasalický, Košťál, Kubr, dr. Kühn, Mellan, Macháček, Němeček, Novák, Patočka, Schröter, Siřiště, dr. Slavík, Sokol, Stárka, Šindelář, Šrámek, Trnka, Vaníček; mimo to doprovázel výpravu mag. sekretář pan Borůvka.

Na třinácti kočárech jeli hosté z ostroměřského nádraží, kdež byli uvítáni starostou drem Tomsou a jeho náměstkem drem Párou, do města, prohlédnuvše si dříve novou městskou vodárnu; před radnicí čekalo mnoho obecenstva a v zasedací síni členové obecního zastupitelství, členové výstavního výboru, zástupcové předních spolků, učitelé atd.

Návštěvu representace královské Prahy uvítal starosta Hořic, MUDr. Alois Tomsa; týž akcentoval, že touto hromadnou návštěvou Hořic a hořické výstavy učiněna městu pocta významná a tím cennější, že v jejím čele jest rodák hořický, milý starosta Prahy dr. Vl. Srb.

Primátor Prahy na vřelé a srdečné přivítání odpověděl delší řečí; zjevně dal vycítiti, že hrdě hlásí se k rodnému městu svému a vytkl, že Hořice, které vždy a všude primát dovedli si udržeti, nikterak si toho nezasloužily, aby při zřizování nového sídla politického úřadu byly odstrčeny; svým spoludruhům krátce ale jasně vyznačil ohromný pokrok, jaký Hořice v poslední době, obzvlášť však za nynější správy, byly učinily. Připomenul dále, že všichni na skvostnou výstavu hořickou, o níž jde jediný hlas, že jest velice zdařilá a pravou chloubou Hořic, se těší. K závěru přál městu a zástupcům všeho zdaru.

Hlučné volání „slávy“ kvitovalo řeč starostovu; po té zapsala se celá deputace do hořické pamětní knihy a prohlédla si starou hořickou kroniku, jakož i Petra Maixnera veliký obraz „Vlasta“, na radnici umístěný. Celá společnost vykonala pak akt přátelské piety, doprovodivši pana primátora na hřbitov svatogotthardský k návštěvě hrobu otce páně starostova.

Po společném obědě následovala návštěva výstavy, kdež na slavnostním prostranství před školní budovou byli pražští hosté očekáváni výstavním výborem, četnými hodnostáři a množstvím obecenstva. Uvítací proslovení měl ředitel výstavy Josef *Fejfar*.

Na uvítání to odpověděl opět starosta dr. Vlad. *Srb*. Tlumočil za všechny pražské účastníky upřímné blahopřání všem, kteří svou energií a svým úsilím dovedli provésti kulturní dílo takové ceny, jako jest letošní výstava českého severovýchodu. Praha ráda návštěvou výstavy hořické alespoň částečně splácí českému venkovu ony přečetné návštěvy v dobách nezapomenutelných výstav „Jubilejní“ a „Národopisné“. Připomenul také, že je hrdým na to, může-li býti návštěvě pražské representace obecní v Hořicích, v rodném to svém místě, v čele.

Provolána sláva a nastoupeno prohlížení výstavy. Počátek učiněn s pavilonem textilním; na to prohlédnut pavilon sochařský, pomník Smetanův, sousoší husitské, pavilon krkonošský, pavilon královéhradecký, palác průmyslový, pavilon Harrachův a ostatní menší i větší exposice.

Po prohlídce usadili se hosté v restauracích pivovaru hořického a sádovského, kdež v srdečné zábavě při zvucích hudby pobesedovali až k odjezdu vlaku.

Z ústředních jatek pražských.

Správní rada ústř. jatek ve schůzi své dne 1. září 1903 učinila ve příčině vážení hovězího dobytka tržního usnesení, že již o příštím trhu budou vážiti dobytek úředníci městské účtárny. Poněvadž jedná se o úřední zjištění váhy, které na kontrolní váze kontrolováno býti může, bude nutno vystavovati přesné doklady o váze, tudíž doklady až na 1 *kg* správné. Tím nikterak však není stanoveno, že by kupující pozbývali nároku na výväžek přibližně pětikilogramový od dlouhých let na pražském trhu dobytčím obvyklý. Bude však nutno, aby každý kupující sobě výväžek tento vždy při uzavírání koupě s prodávajícím předem ujednal, a aby dle ujednání toho účtována byla cena dobytka dle váhy na pěti- neb desitikilogramy zaokrouhlená.

Správní rada ústř. jatek a trhu dobytčího král. hl. města Prahy v zasedání svém dne 2. září t. r. ustanovila následující změny týkající se krmení, napájení a vážení hovězího dobytka tržního, platné již o příštím trhu dne 7. září 1903:

Způsob krmení hovězího dobytka tržního zůstane nezměněn, a bude tudíž možno hovězí dobytek tržní krmiti krmivem, které tržní správa na prodej má, totiž senem, jetelem, řezankou jetelovou, šrotem z kukuřice, ovsa a žitných otrub, nebo žitnými otrubami. Napájen bude dobytek třikrát denně (v 6 hodin ráno, ve 12 hod. v poledne a v 6 hodin večer) za dozoru úředního; v případech výminečných, když dobytek je příliš unaven, ustanoví dobu napájení správa tržní. Vážení tržního dobytka bude se konati úředníky městské účtárny a bude se vážiti přesně na jeden kilogram.

Zimní období v ústř. jatkách a v trhu dobytčím počne dnem 16. září. V období zimním konají se hlavní trhy na maso v pondělí a ve čtvrtek od $^1/_2$12 hod. dopoledne do 4$^1/_2$ hod. odpoledne, hlavní trhy na hovězí dobytek v pondělí od 10 hodin dopoledne do 2 hodin odpoledne, na býky již od 9 hod. dopoledne. V období zimním otevřeny jsou ústř. jatky každodenně od 6 hodin ráno ve všední dny do 6 hodin večer, v neděli a ve svátek do 5 hodin večer.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. Č. j. 161.979, ref. I A. Obec Pražská zadá dodávku *10.000 soudků (po 200 kg) portlandského cementu* pro novou kanalisaci. V podmínky všeobecné a technické nahlédnouti lze v městské kanceláři kanalisační. Oferty dle podmínek sepsané přijímá podací protokol městské rady v radnici Staroměstské *do 15. září 1903 do 11. hodiny dopolední.*

Vyhláška. Č. j. 165.267, ref. IIa. Obec Pražská zadá provedení *stavby kanalisace* v ulicích na tak zv. Slupských pozemcích v Praze na Novém Městě. V plány a podmínky nahlédnouti lze v hodinách úředních v městské kanceláři kanalisační, kdež oferentům opisy podmínek a blankety rozpočtu, cenníku a výkazu hmot budou za přiměřený poplatek vydány. Oferty přijímá podací protokol rady městské na Staroměstské radnici do *18. září 1903 do 11. hodiny dopolední.* Předepsané vadium složiti třeba alespoň den před podáním oferty.

Vyhláška. Č. j. 158.053/XVII. Letošní úroky nadání založeného panem *Ignátem Kriegseisem*, pražským měšťanem, v částce 222 K uděleny budou stejným dílem *třem neštěstím postiženým pražským měšťanům.* Kdož by o nadání toto se ucházeti chtěl, nechť podá žádost svou, opatřenou dokladem o neštěstí jej stihnuvším a dokladem o právu měšťanském nejdéle do *19. září 1903* v podacím protokole magistrátu král. hlav. města Prahy ve Staroměstské radnici, přízemí čís. dv. 1.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika“ závod tiskařský a vydavatelský v Praze na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

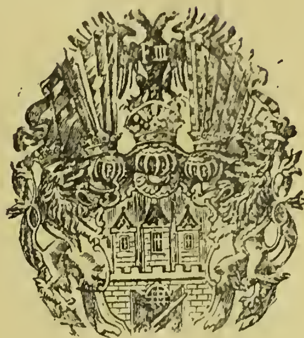

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 19. V PRAZE, dne 26. září 1903. Ročník X.

Rada městská.

4./IX. *Elektrické podniky.* Pan městský radní dr. Holubovský žádal, aby konečně uskutečněno bylo usnesení rady městské, aby provozována byla elektrickou drahou přímá vozba od nádraží severozápadního k západnímu a souvislé s ní změny ve vozbě z Malé Strany a do Košíř. Dále tlumočil stížnost na nedostatečné osvětlení schodiště na Střeleckém ostrově. Obě stížnosti byly odkázány správní radě elektrických podniků.

4./IX. *Nepřístojnosti na státním nádraží.* Pan městský radní Seifert, podporován pp. drem Štychem a Vaníčkem, tlumočil stížnost, přednesenou mu s mnohých stran v občanstvu, na nepřístojnosti, které se dějí na nádraží rakousko-uherské společnosti v Hybernské ulici v tom směru, že se tam vykládá dobytek a provozuje se tamtéž obchod s ním. To je závadou z ohledů zdravotních, ohledů veřejné bezpečnosti i jiných a jest třeba, aby věc ta byla náležitě vyšetřena a pak místodržitelství požádáno o rázné zakročení. Návrh tento byl schválen.

11./IX. *Komise pro daň výdělkovou.* V hospodářské komisi schválen byl návrh p. ob. st. Urbánka, aby berní správa byla požádána, by při příštích volbách do komise pro daň výdělkovou dala natisknouti hlasovací lístky dvojí různé barvy, jednak pro členy, jednak pro náhradníky.

11./IX. *Náplavka Holešovická.* V hospodářské komisi schválen byl návrh p. ob. st. Bukovského, požádati policejní ředitelství, by v Holešovické náplavce, kdež následkem vzedmutí řečiště jest nyní větší hloubka, vztyčeny byly opět výstražné tabulky s nápisy, kde a jak dalece lze tu plaviti koně.

11./IX. *Městská lososnice.* Pan měst. radní dr. Kühn podal zprávu o činnosti městské lososnice v saisoně od 28. února do 5. září t. r. Výsledek jest nepříznivější než v letech minulých, a to proto, že zdýmadlo od 1. dubna zůstalo uzavřeno, potrvala nízká voda a stezka pro lososy se neosvědčila.

11./IX. *Hlášení domobranců.* Pro hlášení domobranců, jež bude odbýváno v říjnu po dobu 13 dnů, získány opět místnosti na ostrově Střeleckém.

11./IX. *Ubytování vojska.* K žádosti místního vojenského velitelství bude po dobu vojenských cvičení v září opatřeno ubytování 320 vojínů a 410 koní v Libni a v Holešovicích.

11./IX. *Osvětlení.* Pan městský radní Zikan navrhl zdokonalení osvětlení na Betlemském náměstí, což odkázáno správní radě plynáren.

15./IX. *Proti prodloužení služby vojenské.* Po zahájení schůze přihlásil se ke slovu pan městský radní Zikan a vzpomenul nařízení ministerstva vojenství, nařizujícího, že vojíni, dokončující třetí rok své služby, mají sloužiti i přes tento třetí rok, kterýmžto ustanovením těžce jsou postiženy zejména střední vrstvy občanstva. Žádal proto, aby presidium obrátilo se na klub poslanců na sněmu zemském, by na sněmu hájili zájmy občanstva proti tomuto výnosu. Záležitost ta přikázána presidiální komisi.

15./IX. *Novostavby.* Povoleny byly tyto stavby: panu Ed. Rechzieglovi stavba čtyřpatrového domu na stav. č. 2 sk. XXXVIII. na nábřeží u sv. Vojtěcha: p. K. Císařovi, stavba třípatrového domu na stav. čís. kat. 251/47 v Libni v ulici ke Královské třídě; pí. El. Dynebirové stavba jednopatrového domu na části pozemku čís. kat. 807/1—VIII. na Vlachovce, p. V. Romováčkovi stavba třípatrového domu na stav. č. 1 roz. usedlosti čp. 110—VIII. a 121—VIII. v ul. Tylově; p. Jos. Šulcovi stavba třípatrového domu na stav. č. 2 bl. XXXVIII. v ulici na Struze, Praha II.; p. Fr. Weyrovi stavba dvou čtyřpatrových domů na stav. čís. 5 bl. XXXVIII. v ulici Vojtěšské a na nábřeží tamtéž v Praze II.

15./IX. *Právo měšťanské* uděleno bylo panu Josefu Seidlovi, obchodníku a majiteli domu v Praze.

15./IX. *Díkůvzdání.* Výbor sjezdu sdružení dobrovolného hasičstva slovanského vzdal díky radě městské za převzetí protektorátu a za veškeru přízeň letošnímu sjezdu věnovanou.

15./IX. *Stavební archivář.* Ve smyslu usnesení sboru obecních starších bude vypsán veřejný konkurs na místo stavebního archiváře.

15./IX. *Osvětlení před nádražími.* Schválen byl návrh správní rady elektrických podniků, aby ulice Havlíčkova před státním nádražím byla elektricky osvětlena; rovněž projektuje se elektrické osvětlení před nádražím císaře Františka Josefa, až přestavba jeho v centrální nádraží bude dokončena.

15./IX. *Stanice elektrické dráhy.* Usneseno, aby stanice od české techniky byla přeložena na své dřívější staré místo do jízdní dráhy mezi parkem, kde stojí čekárna.

15./IX. *Přímé spojení Žižkova se smíchovským nádražím.* Na včerejší schůzi městské rady bylo po nové úvaze správní rady elektrických podniků usneseno vyhověti opětovaným přáním se strany obecenstva. aby vozy na trati ze Žižkova přes Františkův most jezdily

přímo na západní nádraží místo do Košíř, a vozba do Košíř aby se provozovala odděleně. Toto zařízení bude uskutečněno od 1. října.

15./IX. *Kontingent daňový.* Presidiu přikázán byl návrh pana městského radního Zikana, podporovaný pp. měst. radními Hubáčkem a drem Holubovským, aby intervenováno bylo u příslušných instancí, aby kontingent daňový nebyl zvyšován, nýbrž snižován.

15./IX. *Čekárny elektrických drah.* Pan měst. radní Schrötter přimlouval se za rozmnožení čekáren při elektrických drahách, zejména za zřízení čekárny na Olšanech „U Flory".

15./IX. *Dráha na Hradčany.* Pan městský radní Brož navrhl, aby byl vypsán veřejný konkurs na spojení Malé Strany s Hradčany drahou, by veřejnost se mohla v tomto směru súčastnit. Návrh ten byl odkázán správní radě elektrických podniků, by jej vypracovala a sestavila podmínky konkursu.

18./IX. *Votivní deska na most císaře Františka.* Pan architekt Balšánek předložil návrh na úpravu votivních desk na mostě Františkově; návrh na modely desk byl schválen a bude požádán pan architek Balšánek společně s panem konservatorem Herainem, aby opatřili architektonickou výzdobu těchto desk.

18./IX. *Desinfekční stanice.* V záležitosti desinfekční stanice státní dráhy v Holešovicích odbývána byla místní komise, při které zástupci Prahy protestovali proti jejímu rozšíření, domáhajíce se jejího odstranění, po případě přeložení, a na ten čas, než to bude uskutečněno, aby obmezena byla pouze pro potřebu ústředních jatek pražských. Vyjádření toto bylo radou městskou schváleno. Ve věci té ujal se slova p. náměstek inženýr E. Neubert, žádaje, aby byla nynější příležitost využitkována, by konečně dosaženo bylo cíle, jehož rada městská dávno již se domáhá, totiž odstranění desinfekční stanice, jež jest křiklavou zdravotní závadou v živé, silně obydlené části města a na blízku škol. Žádal, aby nebyly opominuty žádné kroky a aby bylo zakročeno u ministerstva železnic a u nejvyšších instancí. — Rovněž pan starosta dr. Vl. Srb ujal se horlivě této věci prohlásiv, že je nejvyšší nutností, aby desinfekční stanice byla odstraněna a aby v obvodu ústředních jatek byla zřízena krytá stanice desinfekční, výhradně pro potřebu jatek. Společnost státních drah bohužel nepřichází obci vstříc a rozšířila dosavadní svou stanici desinfekční na veškeré své vozivo. — Posléze bylo usneseno, aby referáty hospodářským, zdravotním a fysikátem vypracováno a ministerstvu podáno promemoria, domáhající se zrušení desinfekční stanice.

18./IX. *Podomní obchod s potravinami.* — Společenstvo obchodníků s potravinami obrátilo se na radu městskou zvláštním podáním, kterým domáhá se zrušení podomního obchodu potravinami a dřívím, jež jest dle § 60. živnost. řádu připuštěn, může však býti správou obecní zakázán. Po debatě, které se súčastnili pp. měst. radní Vaníček, dr. Holubovský a dr. Baštýř, usneseno, aby zahájeno bylo předběžné řízení výslechem interesentů, totiž dozorčí rady městské tržnice, starého i nového gremia, společenstva krupařů a společenstva obchodníků s uhlím a dřívím. Pan městský radní dr. Holubovský žádal, aby bylo dbáno přání a prospěchů obecenstva.

18./IX. *Sochy u kostela Křižovníků.* Na upozornění, že sochy u kostela Křižovníků potřebují opravy, bylo vyšetřeno, že dvě z těchto soch — Neposkvrněné Panny Marie a sv. Jana Nepomuckého — jsou majetkem řádu a bude proto tento požádán, aby opravu dal provésti; třetí socha sv. Václava, je majetkem obce a bude oprava její zadána sochaři panu Č. Vosmíkovi.

18./IX. *Zadávání prací.* — Společenstvo malířů, společenstvo sklenářů a správní výbor živnostenské besedy obrátily se na radu městskou se žádostmi, domáhajícími se změn v zadávání prací obecních, vypisování ofertního řízení, kolaudace prací a vyplácení účtů, zejména na prospěch maloživnostníků. Korporacím těmto odpověděno bude vysvětlením dosavadního postupu obce v těchto směrech, kterým vytčeným intencím je vyhověno.

18./IX. *Průchod budovou trestního soudu.* — Pan m. radní Vaníček žádal, aby konečně vymoženo bylo otevření průchodu novou budovou trestního soudu, jak se k tomu byl erár zavázal. Stavba jest nyní již dávno ukončena a průchodu v těchto místech jest nutně zapotřebí.

18./IX. *K prodloužení povinnosti vojenské.* Rada městská schválila návrh presidiální komise, aby zakročeno bylo u klubů poslaneckých na sněmu zemském a radě říšské, aby hájili zájmy občanstva vzhledem k prodloužení povinnosti vojenské.

18./IX. *Zadání prací.* — Při stavbě školní budovy v Nerudově ulici v Libni zadány práce klempířské Jos. Veselému, práce pokrývačské Frant. Srncovi, práce truhlářské Jos. Bobkovi, práce zámečnické Jindřichu Hrnčířovi, práce sklenářské firmě Broft a spol., práce natěračské Ant. Škorpilovi, práce parketářské Ant. Kubešovi, práce kamnářské Jos. Honsovi; dodávka železných nosičů firmě L. G. Bondy. Při stavbě opatrovny a mateřské školy v Královské třídě v Libni zadána dodávka podlah Ant. Kubešovi, práce kamnářské Jos. Honsovi.

22./IX. *Mříž u kostela sv. Karla B. v Resslově ul.* V záležitosti mříže u bývalého kostela sv. Karla Boromejského v Resslově ulici, v příčině kteréž bylo interpelováno v posledním zasedání sboru obecních starších, sdělilo presidium místodržitelské, že tato mříž odstraněna byla za účelem provedení nutné důkladné opravy tohoto cenného umělecko-průmyslového výrobku. Oprava děje se za stálého dozoru technického odboru místodržitelského, jenž v záležitosti té se dohodl s konservátorem panem architektem Wiehlem. Po ukončení opravy bude mříž upevněna opět na starém místě.

22./IX. *Novostavby.* — Povoleny byly tyto novostavby: Panu architektu Fr. Weyrovi stavba čtyřpatrového domu na stav. č. 7 bl. XXXII. v ulici Kozí, panu architektu V. Müllerovi stavba čtyřpatrového domu na staveništi č. I. rozd. stav. č. 6 na novém nábřeží u sv. Vojtěcha; panu lékárníku Adamovi stavba čtyřpatrového domu na stav. č. II. rozd. stav. č. 6 bl. XXXVIII. na rohu ulice Myslíkovy a nového nábřeží; p. architektu Jenšovskému stavba čtyřpatrového domu na stav. č. I. roz. poz. č. k. 112/2—II. na nábřeží Palackého; panu Ed. Rechzieglovi stavba čtyřpatrového domu na stav. č. 3 bl. XXXVIII. na nábřeží u sv. Vojtěcha, a stavba čtyřpatrového domu na stav. č. 7 bl. XXXVIII. v asanaci u sv. Vojtěcha; pp. Tille a Prokůpkovi stavba čtyřpatrového domu na stav. č. 7 bl. XXXIIa) na rohu ulice Dušní a Dlouhé třídy; firmě bratřím Herzům stavba třípatrového domu na stav. č. k. 614/4—VII. v ulici Kostelní a panu Nedvídkovi stavba třípatrového domu v ulici Plynární v Praze VII.

22./IX. *Výnos ministerstva vojenství o přijímání dobrovolníků.* — Pan městský radní Zikan zmínil se o novém výnosu ministra vojenství ohledně přijímání dobrovolníků, kterýmž výnosem, žádajícím dokonalou znalost němčiny k nabytí práva dobrovolnického, znemožnilo by se toto nabývání všem slovanským akademikům. Žádal proto, aby presidium dohodlo se co nejrychleji s klubem českých poslanců na radě říšské, by česká delegace v zasedání opřela se tomuto výnosu a jeho důsledkům; návrh tento byl schválen.

22./IX. *Podpora krajinám postiženým živelními katastrofami.* — Usneseno navrhnouti sboru, aby podpora obcí pražskou věnovaná ve prospěch krajin postižených živelními pohromami, věnována byla přímo ústřednímu komitétu pomocnému k přímému rozdělování, k umírnění nejkrutější nouze — aby tedy bylo změněno usnesení, že má se částka ta věnovati komitétu nouzovému.

Neoprávněné trhy na dobytek mimo jatky.

V městské radě byla již častěji přetřásána otázka neoprávněných trhů na dobytek, jež konají se na skládací rampě na „Hrabovce“ v nádraží c. k. priv. společnosti rak.-uherské státní dráhy v Praze, kdež stále jest v kolně umístěn vepřový dobytek, dovážený ponejvíce z Haliče. Přechovávání vepřů v této kolně příčí se zákonitým ustanovením, ježto — jak úředním vyšetřením bylo zjištěno — provozuje se s dobytkem tímto v kolně této obchod a tudíž samovolně, proti místodržitelským nařízením z r. 1890 a 1901 se tam trhy konají.

Dle místodržitelské vyhlášky jest pražský ústřední trh v Holešovicích jediným trhem k prodeji a porážení dobytka pro Prahu a obce okolní. Jateční dobytek, dopravený na nádraží c. k. priv. společnosti rakousko-uherské státní dráhy, nepřichází však všechen na tento trh, nýbrž rozesílá se též do sousedních obcí, čímž jedná se proti místodržitelské vyhlášce. Tímto obcházením zákona trpí jednak aprovisace města, jednak mohou vzniknouti četné zdravotní závady. Konečně pak trpí tím obec velikou újmu finanční, ježto odpadají poplatky tržní. Dobytčí trh v jatkách nebývá dostatečně obeslán; vepřový dobytek přechovává se v kolně na nádraží, hovězí pak v hostincích předměstských a tam se prodává, čímž obchodníci na trhu ústředním následkem malé nabídky a velké poptávky vyvolávají nesmírně vysoké, v jiných hlavních městech neobvyklé ceny.

To podporováno jest ještě okolností, že trh pražský nepožívá tak privilegovaného postavení jako trh vídeňský, kamž dovoluje se na př. i dovoz jatečného dobytka ze zamořených krajů uherských a docíluje se tak ve Vídni větší láce masa. Mimo to však dobytek jateční, skládaný na této rampě, prodává se na neschválených prodejnách bez předchozí předepsané zvěrolék. prohlídky; dále stává se následkem toho problematickým ustanovení zákona o tlumení nákaz zvířecích tím, že není evidence, kam tento dobytek byl odprodán a odvezen, neboť na tomto nedovoleném trhu nelze vésti záznamy jako na trhu řádném. (Vedení takových seznamů znamenalo by, že tyto pokoutní trhy jsou mlčky politickými úřady trpěny proti výslovnému znění místodržitelské vyhlášky ze dne 6. února 1900, č. j. 14.294, na úkor aprovisace města a konsumujícího obecenstva.

Na nádraží tom se nekoná zvěrolékařská prohlídka tak, aby možnými byly dohled a kontrola, neboť dozorčí orgány hejtmanství karlínského a žižkovského, jimž zvěrolékařský dozor tu jest přidělen, dosud nikdy nepodali magistrátu pražskému zpráv, jak k tomu jsou dle místodržitelského výnosu povinni. Správa ústředních jatek a trhu dobytčího kolikrát si již stěžovala na tyto pokoutní trhy — nicméně nebyla jím dosud učiněna přítrž.

Na základě nového vyšetřování usnesla se rada městská, aby c. k. místodržitelství podána byla žádost, aby za příčinou zamezení umělého zvyšování cen masa a za účelem zamezení pokoutních trhů a na podporu zvěrolékařské prohlídky dobytka k aprovisaci města svěřen byl dohled na dobytek na nádraží c. k. priv. společnosti státní dráhy v Praze orgánům pražským, ježto sídlo této správy jest v Praze.

Zprávy.

K doplňovacím volbám do sboru obecních starších král. hlav. města Prahy. Voličské listiny k těmto volbám jsou veřejně vyloženy v době od 16. do 29. září t. r. (ten den v to počítajíc) a sice v obvyklých místnostech, jež v příslušné vyhlášce praesidia rady městské, na rozích nalepené, jsou uvedeny. Zvláště upozorňujeme pp. voliče na to, že v listinách těchto nejsou zapsáni ti voličové-poplatníci, kteří *do 8. srpna t. r.* nezapravili veškeré daně své, splatné do dne 31. prosince 1902, jestliže nepřísluší jim právo volební na jiném základě nežli na základě placení daní. V důsledku toho musí poplatníci, kteří zaplatili dlužné daně své teprve *po 8. srpnu 1903*, nebo je před ukončením reklamační lhůty, t. j. nejdéle dne 29. září t. r. (tento den v to počítajíc) do 12. hod. polední při městských berních úřadech zaplatí, voličské právo svoje v místnostech k tomu ustanovených *ve lhůtě reklamační* (od 16. do 29. září 1903 do 2. hod. odpol.) reklamovati, aby do listin voličských byli zapsáni a mohli volby letos se súčastniti.

Volný vstup do lesů v okolí Pražském. Rada městská majíc na zřeteli zdravotní stránku procházek v čistém vzduchu lesním, obrátila se před časem na všecky majitele lesů v okolí pražském za tím účelem, aby obyvatelstvu král. hlav. města Prahy byl do lesů těch povolen volný vstup. Z odpovědí dosud došlých vysvítá, že přání rady městské velmi ochotně vyhověli a volný vstup do svých lesů po dosavádních cestách povolili: Ludvík svobodný pán Korb z Weidenheimů do lesů kunratických, paní M. Matoušová do čimického háje, starobylá král. koll. kapitola u sv. Petra a Pavla na Vyšehradě do lesů lhoteckých, knížecí arcibisk. ústř. kancelář do lesů dolno-břežanských, zemský výbor království Českého do lesů šáreckých a kníž. Liechtenšteinské lesní ředitelství do lesů říčanských. Jest ovšem na občanstvu pražském, aby při návštěvě lesů těch veškerých výstrah dbalo a lesů a zejmena mladých lesních kultur náležitě šetřilo.

Přístav holešovický. K opětnému podání pražské obchodní a živnostenské komory, týkajícímu se konečného zřízení přístavní dráhy holešovické a vystrojení holešovického přístavu, sdělila komise pro kanalisování řek Vltavy a Labe v Čechách komoře o nynějším stavu záležitosti stavby vlečné dráhy ku přístavu holešovickému, že projekt detailní, způsobilý ku zadání stavby, předložen byl c. k. ministerstvu železnic ke schválení pojediných návrhů, jichž přijmutí sobě c. k. ministerstvo vyhradilo. Po schválení projektu nebude překážky proti zadání stavby omezeným ofertním řízením, na kterémž se kanalisační komise byla usnesla. Rychlý postup ovšem záležeti bude nyní také a to hlavně na tom, jaké stanovisko zaujmou interesovaní majitelé dotčených a již také vyvlastněných pozemků. Jak bylo komoře sděleno, bylo některými majiteli proti vyvlastnění rekurováno. Budou-li majitelé pozemků také činiti překážky při vykupování neb odhadování pozemků, pak ovšem se záležitost zdrží a dlužno obávati se, aby průtahu se strany interesentů nebylo použito za důvod k opětnému odkladu této záležitosti, jejíž konečné vyřízení pro vývoj plavebních, obchodních i průmyslových poměrů v Praze již nalehavě jest žádoucí.

Výstava v Pardubicích. V pondělí dne 21. t. m. zavítali na výstavu pardubickou členové obecního zastupitelstva pražského se starostou panem drem Srbem

a oběma jeho náměstky, pp. inž. Neubertem a drem Grošem. Na nádraží uvítali pražské návštěvníky starosta města Pardubic poslanec p. dr. Formánek se členy výstavního výboru a doprovodili je v kočárech prapory ozdobeným městem na výstaviště, kde hojně se shromáždivší obecenstvo uvítalo pražské návštěvníky hlučným provoláním slávy. Jménem města uvítal pak delegáty pražské starosta pardubický pan dr. Formánek a ujistil je, že četná návštěva pražské rady městské i primátora dra Srba s oběma jeho náměstky jest význačnou poctou výstavě českého východu a důkazem pravého porozumění královské Prahy pro snahy a pokrok českého venkova. Po řeči jeho uvítal návštěvníky pražské předseda výstavního výboru pan dr. Štolba, jenž končil své proslovení provoláním slávy slovanské Praze, jejímu starostovi i celému jejímu zastupitelstvu. Starosta královské Prahy p. dr. Srb vzdal díky za srdečné uvítání a prohlásil, že Praha s nejživějším zájmem sleduje výstavu i její úspěchy, žijíc a cítíc jako hlava království s venkovem. Když se byli hosté zapsali v pamětní knihu, odebrali se do representačního pavilonu, kde konán společný oběd, po kterémž následovala prohlídka výstavy. Večerním rychlovlakem vrátili se pak pražští účastníci do Prahy.

Osobní.

(Rada městská 18./IX.)

Pan obecní starší Jan Herain resignoval na hodnost obecního staršího, ježto mu povolání jeho nedovoluje, by funkci tu nadále zastával. Usneseno, by resignace byla přijata a aby panu konservátorovi Herainovi vysloveny byly díky za jeho činnost, kterou zejména v oboru ochrany archeologických památek ve prospěch obce rozvíjel.

Jmenování v úřednictvu.

(Rada městská 22./IX.)

Magistrátními koncipisty v X. třídě hodnostní jmenováni pp. dr. Sobotka, dr. Václav Kučera a pan Karel Macháček; kancelářským adjunktem v IX. třídě hodnostní p. Vincenc Paukner; kancelářskými oficiály v X. hodnostní třídě zvoleni pp. Boh. Novák a Zbíral; akcesisty jmenováni pp. Novák Jan a Tišnovský Viktor; praktikanty pp. Palatý Fr. a Otec Rud.; magistrátním kancelistou zvolen p. Jan Grmela.

Jmenování učitelstva.

Dne 22. t. m. byli ve schůzi rady městské jmenováni:

Katechetou při měšťanské škole chlapecké spojené s obecnou na Starém Městě Fr. Čapek, defin. katecheta na obecné dívčí škole v Libni; defin. katechetou při měšť. škole chlapecké spojené s obecnou v Bubnech „U studánky“ Frant. Strnad, zat. katecheta tamtéž; def. katechetou při I. chlapecké škole v Libni Ferd. Čepelák, zat. katecheta v Libni.

Defin. učitelem I. třídy při obecné škole chlapecké spojené s měšťanskou u sv. Kříže Většího p. Antonín Hrych, defin. učitel II. třídy u sv. Vojtěcha; definit. učitelem I. tř. při obecné škole chlapecké v Holešovicích p. Martin Hofmann, zat. učitel v Libni; def. učitelem II. třídy při obecné škole chlapecké u sv. Františka Jan Velický, zat. učitel na Hrádku; def. učitelem II. třídy při obecné škole u sv. Havla Jindřich Krise, zat. učitel na Starém Městě; defin. učitelem II. třídy při obecné škole chlapecké spoj. s měšťanskou u sv. Kříže Většího Jaroslav Svoboda, zat. učitel v Libni; defin. učitelem II. tř. při obecné škole chlapecké u sv. Štěpána Prokop Novotný, zat. učitel „U studánky“; defin. učitelem II. tř. při obecné škole chlapecké u sv. Mikuláše Alois Franc, zat. učitel u sv. Vojtěcha; def. učitelem II. tř. při obecné škole chlapecké spoj. s měšťanskou na Hradčanech Emil Švejcar; defin. učitelem II. třídy při obecné škole chlapecké na Vyšehradě Fr. Sekvens, zat. učitel v Holešovicích.

Defin. učitelkou II. tř. při obecné škole dívčí spoj. s měšťanskou na Hradčanech sl. Marie Rosických, zatímní učitelka na Hrádku.

Z ústředních jatek pražských.

V měsíci *červnu 1903* poražen byl v ústředních jatkách pražských 2381 kus dobytka hovězího a to 632 býci, 1266 volů, 345 krav, 105 běhounů, 29 jalovic, 4 bůvoli; dále poraženo 875 telat, 1576 skopců, 11 jehňat, 537 vepřů o průměrné váze přes 100 *kg*, 29.335 vepřů o průměrné váze do 100 *kg*, 141 kůň a 1 osel. Při tomto v ústředních jatkách poraženém dobytku shledány byly následující závady: aktinomykosa při 5 kusech hovězího dobytka; agonie při jednom vepři; hlízy v játrách při 2, ve plicích při 2 a v ledvinách při 1 kuse dobytka hovězího; motolice v játrách při 9 kusech dobytka hovězího; nekrosa tuku při 4 vepřích; zánět pobřišnice při 1 kuse hov. dobytka; zánět sleziny způsobený ostrým předmětem při 1 kuse hov. dobytka; nezralost při 1 teleti; tuberkolosa při 5 býcích, 11 volech, 13 kravách; uhrovitost při 187 vepřích, urticaria při 8 vepřích. — Na 5 hlavních trhů dobytčích v měsíci červnu bylo dopraveno 4168 kusů dobytka hovězího a to 1240 kusů původu domácího, 273 kusy původu haličského a 194 kusy původu uherského Největší příhon, totiž 980 kusů, vykazoval trh dne 22. června. Průběh trhu dne 30. června 1903 byl čilý, dne 8. června prostřední, dne 2., 15. a 22. června mdlý. Průměrná cena hovězího dobytka původu domácího byla K 73·80 za 100 *kg* živé váhy s potravní daní, prům. cena hovězího dobytka původu haličského K 65·20 za 100 *kg* živé váhy bez potravní daně a prům. cena hov. dobytka původu uherského K 61·20 za 100 *kg* živé váhy bez potravní daně. Nejvyšší ceny docílil hovězí dobytek původu domácího o trhu dne 30. června totiž K 86, hovězí dobytek původu haličského K 78 o trhu dne 2. června, a hovězí dobytek původu uherského K 70 o trzích dne 8. a 15. června. Nákazy zvířecí při dobytku tržním zjištěny nebyly. Z dobytka hovězího v červnu na trhy dopraveného prodáno bylo ku poražení v ústředních jatkách 1779 kusů. — Na 9 hlavních trhů masných v měsíci červnu dopraveno bylo 612 skopců, 1516 telat, 82 vepři, 262.000 *kg* masa hovězího a 27.500 *kg* masa vepřového. Průměrná cena masa skopového byla K 105·78, masa telecího K 130·89, masa vepřového K 132·52, hovězího masa předního K 102·67, zadního K 114·45 za 100 *kg* s potravní daní. Nejvyšší cena docílena byla za skopce K 120 o trzích dne 4., 8., 15., 22., 25. a 30. června, za telata K 152 o trhu dne 8. června, za maso z vepřů původu domácího K 140 o všech trzích, trhy dne 25. a 30. června vyjímaje; za maso z vepřů původu haličského K 140 o trzích due 2., 8., 12., 15. a 18. června; za maso z vepřů původu uherského K 146 dne 2 a 8. června. Průběh trhů dne 2., 18 a 22. června byl mdlý, průběh ostatních trhů prostřední. Z masa z venkova v červnu do Prahy dopraveuého zabaveno bylo 7 hovězích čtvrtí a jedno tele.

V měsíci *červenci 1903* poraženy byly v ústř. jatkách pražských 2242 kusy dobytka hovězího a to 638 býků, 964 voli, 364 krávy, 205 běhounů, 20 jalovic, 51 bůvolů; dále poraženo 991 telat, 1409 skopců, 659 vepřů o průměrné váze přes 100 *kg*, 26.651 vepřů o průměrné váze do 100 *kg* a 125 koní. Při tomto v ústředních jatkách poraženém dobytku shledány byly následující závady: aktinomykosa při 1 kuse dobytka hovězího; agonie při 1 vepři; bronchiektasie při 1 kuse hov. dobytka; hlízy v játrách při 1 kuse dobytka hovězího, hydronephrosa při 3 kusech dobytka hovězího a při 16 vepřích; měchožil v játrách při 1, ve plicích též při 1 kuse dobytka hovězího; motolice v játrách při 10 kusech dobytka hovězího a 2 kusech dobytka skopového; zánět pohrudnice a osrdce při 1 kuse dobytka hovězího; zánět osrdce při 1 vepři; enzoické uzliky ve plicích a v játrách při 1 koni; nekrosa tuková při 1 vepři; sarkosporidie při 3 bůvolech; tuberkolosa při 2 býcích, 3 volech, 9 kravách a 5 vepřích; uhrovitost při 201 vepřích; urticaria při 13 vepřích. — Na 4 hlavní trhy dobytčí v měsíci červenci dopraveny byly 2993 kusy dobytka hovězího a to 722 kusy původu domácího, 2041 kusy původu haličského a 230 kusů původu uherského. Největší příhon, totiž 894 kusy, vykazoval trh dne 13. července. Průběh trhu dne 6. července byl mdlý, dne 13. července prostřední, obou posledních trhů mdlý. Průměrná cena hovězího dobytka původu domácího byla K 76·87 za 100 *kg* živé váhy s potravní daní; prům. cena hovězího dobytka původu haličského K 61·75 a hov. dobytka

původu uherského K 62·50 za 100 *kg* živé váhy bez potravní daně. Nejvyšší ceny docílil hovězí dobytek původu domácího o trhu dne 13. července, totiž 86 K, hovězí dobytek původu haličského K 72 o trzích dne 20. a 27. července a hovězí dobytek původu uherského K 78 o trhu dne 27. července. Nákazy zvířecí při dobytku tržním zjištěny nebyly. Z dobytka hovězího v červenci na trhy dopraveného prodáno bylo ku poražení v ústř. jatkách 1118 kusů. — Na 9 hlavních trhů masných v měsíci červenci dopraveno bylo 580 skopců, 1235 telat, 85 vepřů, 239.000 *kg* masa hovězího a 18.500 *kg* masa vepřového. Průměrná cena masa skopového byla K 105·33, masa telecího 124·66, masa vepřového K 128·96, masa hovězího předního K 100·22, zadního K 118·77, vše za 100 *kg* s potravní daní. Nejvyšší cena docílena byla za skopce dne 2. a 6. července K 120; za telata dne 2. července K 168; za maso z vepřů původu domácího K 136 o trzích dne 2., 27. a 30. července; za maso z vepřů původu haličského K 140 dne 6. července; za maso z vepřů původu uherského K 142 dne 2. a 6. července; za hovězí maso přední K 132 dne 20. července; za hovězí maso zadní K 144 o trzích dne 2., 6. a 27. července. Průběh trhů dne 2. a 6. července byl čilý, dne 9. a 13. července mdlý, průběh ostatních trhů prostřední. Z masa z venkova do Prahy dopraveného zabaveno bylo 6 hovězích čtvrtí, 1 hovězí plíce, 5 hovězích jater, 2 hovězí ledviny a 16 *kg* masa telecího.

V měsíci *srpnu 1903* poraženo bylo v ústř. jatkách pražských 2168 kusů dobytka hovězího a to 598 býků, 963 volů, 346 krav, 179 běhounů, 45 jalovic, 37 bůvolů; dále poraženo 549 telat, 1279 skopců, 3 kozy, 960 vepřů o průměrné váze přes 100 *kg*, 23.077 vepřů o průměrné váze do 100 *kg*, 116 koní, 1 hříbě a 1 osel. Při tomto v ústř. jatkách poraženém dobytku shledány byly následující závady: aktinomykosa při 1 kusu hovězího dobytka; agonie při 3 vepřích; hlízy v játrách při 3 kusech hov. dobytka, ve plicích při 3 kusech hov. dobytka; měchožil v játrách při 6 kusech hovězího, 1 kuse skopového dobytka, ve plicích při 13 kusech hov. dobytka; motolice v játrách při 45 kusech hov. dobytka a při 1 vepři, ve plicích při 19 kusech hov. dobytka; červenka při 1 vepři, septikaemie při 1 skopci, zánět plic a osrdce při 1 kuse hov. dobytka; hnisavý zánět ledviny při 1 vepři, sarkosporidie při 15 bůvolech; zánět pobřišnice při 1 kuse hov. dobytka; tuberkulosa při 4 býcích, 7 volech a 15 kravách; uhrovitost při 112 vepřích; urticaria při 4 vepřích. — Na 5 hlavních trhů dobytčích v měsíci srpnu dopraveno bylo 3998 kusů dobytka hovězího a to 1009 kusů původu domácího, 2290 kusů původu haličského a 669 kusů původu uherského. Největší příhon, totiž 977 kusů, vykazoval trh dne 31. srpna. Průběh trhu dne 10. srpna byl čilý, dne 3., 17. a 31. srpna prostřední, dne 24. srpna mdlý. Průměrná cena hovězího dobytka původu domácího byla K 75·38 za 100 *kg* živé váhy s potravní daní, prům. cena hov. dobytka původu haličského K 63·25 bez potravní daně, průměrná cena hovězího dobytka uherského K 64·12 též bez potravní daně. Nejvyšší ceny docílil hovězí dobytek původu domácího o trhu dne 31. srpna, totiž K 89; hovězí dobytek původu haličského dne 10. srpna K 76 a hovězí dobytek původu uherského dne 17. srpna K 75. Nákazy zvířecí při dobytku tržním zjištěny nebyly. Z dobytka hovězího v srpnu na trhy dopraveného prodáno bylo ku poražení v ústř. jatkách 1667 kusů — Na 9 hlavních trhů masných v měsíci srpnu bylo dopraveno 488 skopců, 984 telat, 86 vepřů, 224.500 *kg* masa hovězího a 15.590 *kg* masa vepřového. Průměrná cena masa skopového byla K 98·22, masa telecího K 129·22, masa z vepřů domácích K 127·57; z vepřů haličských K 130·89; z vepřů uherských K 131·50; hovězího masa předního K 106·33, zadního K 120·00 vše za 100 *kg* s potravní daní. Nejvyšší cena docílena byla za skopce K 112 o všech trzích, dne 6. a 20. srpna vyjímaje; za telata K 160 dne 20. srpna; za maso z vepřů domácích K 140 dne 17. a 20. srpna; z vepřů haličských K 140 dne 17., 20., 24. a 27. srpna; z vepřů uherských K 134 dne 3., 6. 17. a 31. srpna; za hovězí maso přední K 132 dne 10. srpna; za hov. maso zadní K 146 dne 10. a 13. srpna. Průběh trhů dne 6. a 10. srpna byl čilý, dne 3., 13., 17., 20. a 27. srpna prostřední, dne 24. a 31. srpna mdlý. Z masa z venkova do Prahy dopraveného zabaveny byly 4 hovězí čtvrtě, 1 tele, jedna hov. játra a 1 hov. slezina.

Týdenní výkazy.

V týdnu od 23. do 29. srpna přijato bylo mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 291 k 76 h, na mostě Palackého 4069 k 16 h, na mostě žofínském 558 k 90 h, na mostě císaře Františka 3931 k 64 h, na mostě císaře Františka Josefa 3550 k 60 h, na mostě přes Štvanici 2997 k 82 h, na mostě libeňském 492 k 18 h.

V parních a vanových lázních na Žofíně obnášel hrubý příjem 1103 k 20 h, ve slatinných lázních tamtéž 385 k — h, v uhličnatých 39 k, v říčních 84 k 96 h. v lidových lázních v Holešovicích 187 k 77 h, v říčních lázních tamtéž 70 k 81 h.

Dělníků zaměstnávala obec 2963, z nichž 2693 řádných a 270 mimořádných.

V týdnu od 30. srpna do 5. září obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 294 k 74 h, na mostě Palackého 43 4 k 34 h, na mostě žofínském 532 k 8 h, na mostě císaře Františka 4305 k 84 h, na mostě císaře Františka Josefa 3770 k 90 h, na mostě přes Štvanici 3152 k 50 h. na mostě libeňském 454 korun 32 haléřů.

Hrubý příjem v lázních obnášel: na Žofíně v parních a vanových 1056 k 70 h, slatinových 511 k, v uhličnatých 39 k, v říčních 195 k — h. V Praze VII.: v lidových lázních 221 k 37 h, v říčních 105 k 32 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3099 a to 2824 řádných a 275 mimořádných.

V týdnu od 6. do 12. září t. r. obnášel hrubý příjem na lávce z Vyšehradu na Smíchov 302 k 10 h, na mostě Palackého 4404 k 84 h, na mostě na Žofín 524 k 14 h, na mostě císaře Františka 4324 k 80 h, na mostě císaře Františka Josefa 3794 k 56 h, na mostě přes Štvanici 482 k 98 h.

Hrubý příjem v lázních obnášel na Žofíně v parních a vanových 1053 k 40 h. v slatinových 270 k, v uhličnatých 27 k; v Praze VII. v lidových 129 k 89 h, říčních 99 k 40 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3117 a to 2930 řádných, 187 mimořádných.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. N. E. 167.456/XVII. Dne 23. list. 1903 uděleny budou úroky z jistiny nadace, založené *paní Marii Müllerovou* z Prahy, za rok 1902 v částce 219 k dvěma chudým, počestným, více malými a nezaopatřenými dítkami obdařenými, do Prahy příslušným rodinám, české národnosti a náboženství katolického. Žádosti opatřené úředním vysvědčením chudoby, zachovalosti, průkazem o počtu dítek, domovské příslušnosti a náboženství katolickém, buďtež podány nejdéle *do 15. října 1903* v podacím protokole rady městské na radnici Staroměstské. K žádostem, které uvedenými doklady opatřeny nebudou aneb které dojdou po lhůtě konkursní, nebude se vůbec přihlížeti.

Vyhláška. N. E. 164.681/XVII. Při studentském nadání, založeném † panem *Antoninem Svobodou*, jub. sekretářem c. k. zemského soudu v Praze, obsadí se jedno místo nadační s ročním požitkem 200 k. Nárok k nadání tomuto mají v prvé řadě studující mravně bezúhonní, chudí a s dobrým prospěchem školu navštěvující, *kteří se narodili v Praze neb v Karlině.* Teprve, když by ucházečů takových nebylo, lze uděliti nadání i žadatelům jiným. Právo ku propůjčení nadace té přísluší po návrhu rady král. hlav. města Prahy, c. k. místodržitelství v Čechách. Kdož by o nadaci tuto ucházeti se chtěli, podejtež své žádosti, opatřené listem o narození, úředním vysvědčením chudoby a zachovalosti a vysvědčením školním z posledního pololetí nejdéle *do 30. září 1903* v podacím protokole rady městské v Praze. K žádostem, jež podány budou po uplynutí lhůty konkursní aneb nebudou opatřeny příslušnými doklady, nebude přihlíženo.

Vyhláška. N. E. 167.467—XVII. Z úroků nadání Josefa Baráka č. I., II., III. a IV. založených besedou „Barák" v Praze ku podpoře chudých a mravných dělnických rodin národnosti československé v policejním obvodu pražském bydlících, bez ohledu na příslušnost a náboženství, má se letošního roku v den úmrtí Josefa Baráka, totiž *dne 15. listopadu 1903* dostati podpory 4 rodinám po 39 K 90 h. Přednost při zadání této nadace mají vdovy po dělnících, mající několik dítek, aneb takoví dělníci, kteří následkem stáří neb nemoci stali se k výdělku nezpůsobilými. Roku letošního mohou poděleni býti také schudlí a věkem sešlí v Praze bydlící menší řemeslníci neb vdovy po nich mající více dětí. Žadatelé za toto nadání nechť podají žádosti své opatřené náležitými doklady o své chudobě a zachovalosti *nejdéle do 15. října 1903* v místnostech besedy „Barák" v Praze. K žádostem bez dokladů podaným nebude se vůbec přihlížeti.

Vyhláška. N. E. 167.757/XVII. Při měšťanském nadání manželů Jana a Johanny Richtrových uprázdnilo se jedno místo. S místem tím spojeno je celé zaopatření v městském chudobinci u sv. Bartoloměje s roční dávkou na ruku 4 K. Nárok na toto nadání mají: *a)* zachovalí, zasloužilí, k práci nechopní pražští měšťané katolického náboženství neb jich ženy a *b)* zasloužilá, k práci a službě nezpůsobilá čeleď obojího pohlaví, která jest katolickou, sloužila u měšťanského stavu a je do Prahy příslušná. Žádosti řádně doložené podány buďtež do podacího protokolu ve Staroměstské radnici nejdéle *do 15. října 1903.* K žádostem nedoloženým a po lhůtě podaným nebude hleděno.

Vyhláška. N. E. 164.400. Ref. VII. **Kontrolní shromáždění záložníků a dovolenců.** Ve srozumění s c. a k. okresním doplňovacím velitelstvím pěšího pluku čís. 28 v Praze budou se konati kontrolní schůze neaktivního (nečinného) mužstva c. a k. vojska a námořnictva v král. hlavním městě Praze *od 9. do 30. října 1903.* Za tou příčinou vyzývají se *všichni v Praze se zdržující dovolenci a záložníci, i oni ze zemí koruny Uherské, čítajíc v to i náhradní záložníky, jakož i vojenští elévové lékařství, pak kandidáti duchovního stavu, kterým ještě výhoda § 31. branného zákona přiřknuta není,* vyjímajíc níže uvedené mužstvo, aby se přihlásili v čase *od 1. až do 29. října 1903 v referátě vojenském v domě čp. 930-I. (Staroměstské nám. č. 11., v bývalé mincovně, III. patro, v hodinách úředních od 8 hod. dop. do 2 hod. odpol. mimo neděle)* nečekajíce žádného úředního předvolání. *Záložníci a dovolenci v Libni bydlící nechť přihlásí se v témž čase u tamní magistrátní úřadovny.* Na každém dovolenci a záložníku jest, aby, vezma s sebou svůj vojenský pas, dostavil se na místo kontrolní v obleku občanském, zbraně, hole atd. před početím řízení odložil a po celý čas úředního jednání kouření se zdržel. Kdo by chtěl býti sproštěn osobního dostavení se ku kontrolnímu shromáždění, které dle § 38:2 branných předpisů III. dílu pro jednotlivce jen na jeden den se stanoví, nechť v čas podá žádost za to, pasem vojenským opatřenou a potvrzenou pražským magistrátem, že důvody v ní jsou správny; při tom pak již předem se připomíná, *že takovým žádostem jen z nutných příčin se vyhoví.* Dovolenci a záložníci, kteří se nedostaví ani ke kontrole, ani pak k dodatečnému kontrolnímu shromáždění, neospravedlnivše se dostatečně, budou potrestáni dle platných předpisů co nejpřísněji. Při tom opět se poukazuje na § 37 : 1 branných předpisů III. dílu, dle kterého dostaviti se mají ku kontrolnímu shromáždění *všichni neaktivní (nečinní) vojínové c. a k. vojska a námořnictva.* Následující druhy mužstva dle § 37: 1 bran. předp. III. dílu nejsou povinny dostaviti se ku kontrolní schůzi: *a)* Kandidáti (a chovanci) duchovního stavu; *b)* ti, kdož byli během tohoto roku v činné službě aneb vojenský výcvik. či cvičení ve zbrani sobě odbyli; *c)* ti, kteří během tohoto roku činnou službu vojenskou, vojenský výcvik, nebo cvičení ve zbrani nastoupivše, zase propuštěni byli pro nemoc aneb superarbitrování, a sice i tehdy, když ani praesentováni nebyli; *d)* s certifikátem na stálou dovolenou propuštění poddůstojníci, kteří se nalézají ve veřejných službách, ať definitivně nebo provisorně; *e)* ti, kteří jsou ve vyšetřovací nebo trestní vazbě; pak ti, kteří jsou káznici (korrekčnímu ústavu) odevzdáni; *f)* osoby, nacházející se s úředním povolením námořním, neb cizozemskými pasy toho času buď na moři neb v cizozemsku; *g)* ti, kdo v čase, kdy se kontrolní schůze koná, u c. k. četnictva slouží; *h)* ti, kdož na trvalé dovolené se nacházejí, pak náhradní záložníci pro ten rok, ve kterém odvedeni byli, jakož i náhradní záložníci, kteří letos sice odvedeni byli, později však praesenční službu nastupují. Kontrolní shromáždění bude se konati *v kasárnách v Brusce na Malé Straně vždy určitě o 1/2 9. hodině ranní,* a každý nechť proto dostaví se tam před určitou dobou dne, jenž mu byl ustanoven, poněvadž opozdivší se do shromáždění se nepřipustí a poukázán bude na dodatečnou kontrolní schůzi. *Dodatečná kontrola bude se konati dne 14. listopadu 1903 rovněž v kasárnách ve Brusce na Malé Straně o 9. hodině ráno,* a jest na těch, jichž se týče, aby se tam osobně dostavili s pasem vojenským, ana k této schůzi žádná vyhláška se již nevydá. *Z magistrátu král. hlavního město Prahy,* dne 10. září 1903. Starosta: JUDr. *Vladimír Srb.*

Vyhláška o povinném hlášení se domobranců. N. E. 162.000-VII.

1. Na základě zákona ze dne 10. května 1894 o povinnosti ohlašovací domobranců v královstvích a zemích na říšské radě zastoupených, kromě Tyrolska a Vorarlberska a na základě zákona ze dne 10. března 1895 o zřízení zemské obrany pro knížecí hrabství Tyrolské a zemi Vorarlberskou (§ 27.), nechť se jen *osobně* přihlásí oni domobranci, kteří byli příslušníky vojska, válečného loďstva, zeměbrany (včetně jejich náhradních záloh) nebo četnictva, jakož i ostatní domobranci, kteří pro případ vyzvání domobrany jsou ustanoveni ke zvláštním služebným výkonům a za tímto účelem poděleni jsou příkaznými lístky a *v Praze bydlí, se svým domobranným pasem, po případě vojenskou výslužnou listinou, v hoř. místnostech na Střeleckém ostrově* a sice:

r. 1861 nar. dne 12. října 1903;	r. 1866 nar. dne 17. října 1903;
r. 1862 nar. dne 13. října 1903;	r. 1867 nar. dne 19. října 1903;
r. 1863 nar. dne 14. října 1903;	r. 1868 nar. dne 20. října 1903;
r. 1864 nar. dne 15. října 1903;	r. 1869 nar. dne 21. října 1903;
r. 1865 nar. dne 16. října 1903;	r. 1870 nar. dne 22. října 1903;

všichni ostatní, kteří v naznačených letech narozeni nejsou a z příčin jakýchkoliv z vojska, zemské obrany atd. předčasně propuštěni byli, *dne 23. října 1903 vždy od 9. hod. ranní do 1. hodiny odpolední.* Ti domobranci, kteří hlásiti se povinni jsou a kteří pro nepřekonatelné překážky, nebo pro hodnověrně prokázané, velmi nutné neodkladné poměry rodinné neb osobní nemohli se hlásiti dne tuto určeného, mají *dodatečně* učiniti tak *dne 30. a 31. října 1903 rovněž od 9. hod. ranní do 1. hod. odpol. v místě shora naznačeném.*

2. Domobranci k hlášení se povinní, kteří by z kterékoli příčiny neměli svého domobranného pasu, po případě vojenské výslužné listiny (listu výslužného, certifikátu, osvědčení atd.) mají s sebou přinésti jinou listinu, dosvědčující jejich totožnost, jako: list křestní, (rodný), list domovský, knížku pracovní atd. a *příkazný lístek, výprostný certifikát domobranný,* po případě také *kupon domobranného ohlašovacího listu.*

3. Domobranci k hlášení se povinní, *do Prahy domovem příslušní,* avšak *nepřítomní,* vykonávají své ohlášení *osobně* takto: *a) V královstvích a zemích na radě říšské zastoupených:* u obecního představenstva (obecního starosty) ohlašovacího úřadu atd. místa pobytného; *b) v zemích koruny Uherské:* u politického úřadu k tomu ustanoveného; *c) v Bosně a Hercegovině:* u *nejbližšího* tamního okresního úřadu (okresní expositury, městského magistrátu Sarajevského) místa pobytného; *d) v obvodě Limském:* u velitelství vojenské stanice, která jest snad v místě pobytu nebo jemu nejblíže; *e) v cizozemsku:* u c. a k. zastupitelského úřadu, který snad jest v místě pobytu nebo místě tomuto *nejblíže* (u velevyslanectva, vyslanectva, konsulátu atd.), v čase od 1. až do 31. října *bez zvláštního vyzvání.*

4. V případech pod číslem 3 *c), d)* a *e)* uvedených příslušné ohlášení*) učiněno býti může *písemně neb ústně u příslušného místa ohlašovacího.*

5. Domobranci, kteří se domnívají, že jsou nezpůsobilí *ke službě se zbraní* nebo ku každé službě v domobraně, oznamtež to při svém ohlášení.

6. Domobranci, k hlášení se povinní, kteří mají povolení k cestě zámořské, *mohou* předepsané ohlášení — v čase nařízeném — *ústně nebo písemně* vykonati také příbuznými, přáteli nebo zmocněnci u obecního představenstva *obce domovské.*

7. Nemocní, o nichž *hodnověrně je prokázáno,* že jich přepraviti nelze, mohou svá ohlášení v čase nařízeném s připojením domobranného pasu, nebo vojenské výslužné listiny (legitimační listiny) u ohlašovacího místa ústně nebo písemně přednésti prostřednictvím svých zmocněnců.

8. *Písemné* ohlášky, ku kterým přiložen buď domobranný pas, buď vojenský výslužný list, nebo — podle ustanovení čísla 2. — jiná legitimační listina, po případě kupon domobraneckého ohlašovacího listu, jejž snad domobranec v rukou má, obsahovati mají *všechny* údaje v domobranném ohlašovacím listě se nalézající. Ku *písemným* ohláškám upotřebeno býti může také „domobranných ohlašovacích listů", které zdarma dostati lze u obecního představenstva místa pobytného (§ 7. předpisu o ohlašovací povinnosti domobranců). Domobranci příkaznými lístky, výprostnými certifikáty domobrannými opatření, nebo ti, kteří sice jimi nejsou poděleni, avšak jako železniční nebo paroplavební zřízenci jsou osvobozeni od služby domobranné, mají to uvésti v písemní ohlášce.

9. Domobranci, v zemích koruny Uherské domovem příslušní, kteří ohlašovací povinnosti zákonně jsou podrobeni a v královstvích a zemích na říšské radě zastoupených se zdržují, ohlásiti se mají *obdobně* jako domobranci, kteří *v tomto* území státním domovem jsou příslušni.

10. *Povinnosti hlásiti se — dle zákona svrchu dotčeného — sproštěni jsou toliko domobranci za „nezpůsobilé ke službě ve zbrani" uznaní, u kterých v domobranném pasu nebo jinak jest potvrzeno, že jsou nezpůsobilí ke službě se zbraní v domobraně (§ 9. předpisu o ohlašovací povinnosti domobranců).*

11. *Domobranci ohlašovací povinnosti podrobení, kteří předepsaného ohlášení v čas neučiní, nebo jeho zcela opominou, dopustí se přestupku a propadnou peněžní pokutě od 2 až do 100 zlatých (od 4 až do 200 K).*

12. Domobranci mají před početím řízení hole, zbraně atd. odložiti a po celý čas úředního jednání kouření se zdržeti. (§ 6. odst. 10. předpisu o ohlašovací povinnosti domobranců). Prokázáním domobraneckého pasu od 12. do 23. října 1903 a dne 30. a 31. října 1903 u výběrčího mostu jest cesta přes most císaře Františka na jeden den domobranci bez mostného volná.

Z magistrátu král. hlavního města Prahy, dne 12. září 1903.

Starosta: JUDr. *Vladimír Srb.*

*) *Poznámka.* Ohlášky i s přílohami k evidenčním účelům jsou prosty kolku a poštovného, mají-li (na adrese) poznámku „K úřednímu vyzvání".

K dnešnímu číslu přiložen jest abecední seznam za rok 1902.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika" závod tiskařský a vydavatelský v Praze na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO 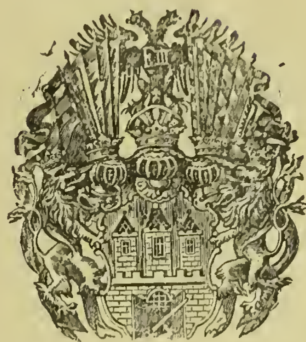 MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 20. V PRAZE, dne 10. října 1903. Ročník X.

Sbor obecních starších.

X. řádná schůze dne 5. října 1903 za předsednictví starosty pana dra *Vlad. Srba* a náměstků pp. inž. *E. Neuberta* a dra *K. Groše.*

Po přečtení zápisu minulé schůze přihlásil se k dotazu p. ob. st. *dr. Jeřábek* v příčině bývalé novoměstské radnice. Uvedl, že soupisná komise a klub „Za starou Prahu" zasazovaly se na příslušných místech o to, aby při nastávající úpravě budovy bývalého trestního soudu obnovena byla v původní podobě staroslavná novoměstská radnice. Architekt Balšánek k popudu soupisné komise provedl svého času ohledání původního stavu a zjistil měřením, že budova novoměstské radnice dosud neporušeně jest zachována. Zaslány proto příslušné půdorysy a fotografie původního stavu prostřednictvím konservatora Heraina do Vídně, avšak výsledek komise v tomto směru byl nepříznivý. Poněvadž ale budova novoměstské radnice má nejen význam umělecký, ale i ohromný význam v dějinách tohoto města, táže se řečník pana starosty, je-li ochoten učiniti všechny možné kroky, aby novoměstská radnice při nastávající opravě budovy trestního soudu v původním svém krásném vzhledu znova byla obnovena.

Starosta p. dr. *Srb* odpověděl, že milerád učiní opatření, aby přáním soupisné komise bylo vyhověno.

Ob. st. p. dr. *Horáček* učinil dotaz ve příčině pražského stavebního řádu. Nyní zasedá sněm král. českého a jest tedy vhodná příležitost, aby důležitá otázka tato byla tam projednána. Táže se presidia, zda je ochotno věc tuto k vyřízení urychliti.

Starosta p. dr. *Srb* odpověděl, že o stavebním řádu pražském má býti skutečně jednáno ještě v tomto sněmovním zasedání a slibuje, že učiní vše, aby se tak stalo, což zajisté učiní také všichni ostatní páni poslanci za Prahu. Pokud se týče sboru obecních starší, učiní pan starosta opatření, aby se konaly porady, tak aby všichni členové sboru do věci pražského stavebního řádu důkladně byli zasvěceni.

Ob. st. p. dr. *Černohorský* tázal se starosty, v jakém stadiu nalézá se otázka upravení Botiče, a zda jest starosta a městská rada ochotna nové důrazné kroky v této věci učiniti.

Starosta dr. *Srb* odvětil, že vyřízení této pro celou Prahu tak důležité otázky věnuje presidium i městská rada a sbor zvláštní všeobecnou pozornost a pokládají za svou zvláštní povinnost naléhati na konečné rozřešení její a zejm. p. nám. *E. Neubert* pracuje v této věci s usilovnou horlivostí. Průtahem dosavadním není vinna obec. Dlouho odpírána podniku tomuto subvence z melioračního fondu. Když pak byl vydán program vodních staveb, podařilo se zejmena úsilí obce pražské, že úprava Botiče byla pojata do něho. Nyní se v tom směru jedná o výměnu pozemků mezi obcí pražskou a ministerstvem železnic. Obec pražská hodlá za účelem urychlení úpravy Botiče jeho část vyšehradskou dáti upraviti na svůj účet ovšem proti náhradě nákladu z investičního fondu.

Další dotaz p. dra *Černohorského* týkal se upravení přībytečného úřadníků a zřízenců obce pražské. Řečník poukázal na to, že přībytečné toto nevyhovuje nynějším drahotním poměrům a pravil, že interessenti oni již očekávali, že konečně oprávněným požadavkům jejich bude vyhověno ve dnešní schůzi sboru obecních starších. Urychlené provedení této opravy jest tím naléhavější, čím více oprávněny jsou stížnosti ve směru tom vedené; bylo proto uloženo řečníku jednomyslným usnesením klubu obecních starších národní strany svobodomyslné, aby se otázal starosty, je-li ochoten položiti tuto věc na program nejbližší schůze sboru.

Starosta pan dr. *Srb* odpověděl, že elaborát byl již vypracován a dodán členům užší organisační komise, ale na základě její návrhů bylo nutno vypracovati novou předlohu. Záležitost ta dostane se na jednací řád v listopadové schůzi sboru.

Obecní starší stavitel pan *Kovařovic* vzpomenul otázky získání fortifikačních pozemků na Král. Vyšehradě a tázal se, zda v dozírné době lze se nadíti získání těchto pozemků. Dále urgoval uznání soutěže na upravení Vyšehradu.

Starosta pan dr. *Srb* odpověděl, že stavebnímu úřadu k iniciativě pana Kovařovice bylo uloženo, aby vypracoval plán pro upravení Vyšehradu a po jeho uskutečnění bude dán k nahlédnutí vojenským úřadům. Presidium tuto záležitost má stále na paměti.

Obecní starší pan dr. *Scharf* tázal se, kdy konečně bude uskutečněno elektrické osvětlení Mikulášské třídy v assanaci.

Předseda správní rady elektrických podniků pan cis. rada inženýr *Jahn* odpověděl, že dotyčné zařízení pro elektrické osvětlení této třídy jest již v práci a v několika dnech bude provedeno.

Obecní starší pan *Prášek* podal dotaz ve příčině zřízení továrny na výrobu dehtové lepenky a přírodního asfaltu firmy Hrůza a Rosenberg na Zlíchově a vytýkal jednání smíchovského hejtmana v této věci.

Starosta pan dr. *Srb* uvedl, že rada městská vyslovila se rozhodně proti povolení této stavby a věc jest nyní v instančním projednání.

Obecní starší pan *Šubert* zmínil se o tom, že ladný obraz Petřína značně je poškozen tím, že se tam nalezají pole a doporučoval, aby presidium domáhalo se toho, aby seminář těchto pozemků nepoužíval za pole, nýbrž aby je ponechal loukami. Starosta pan dr. *Srb* slíbil, že jednání o tom bude zavedeno.

Po té přikročeno k dennímu pořádku.

V presidiálních sděleních oznámil sekretář pan Borůvka, že obecní starší pan vrchní inž. Jan Herain resignoval na hodnost obecního staršího. Starosta pan dr. *Srb* vzpomenul záslužné činnosti pana vrch. inž. Heraina na radnici, zejmena v otázkách zachování starobylého rázu města Prahy a v četných komisích a doporučuje, aby sbor vzdal mu díky povstáním. (Stalo se.)

Schválen byl návrh (referent mag. sekretář pan Borůvka), aby vzhledem k dotazu zemského výboru král. českého částka 10.000 korun, dle usnesení sboru obec. starších dne 3. srpna povolená ve prospěch krajů, živelními pohromami stižených a odevzdaná fondu nouzovému, věnována byla ústřednímu pomocnému komitétu při českém odboru zemědělské rady k rozdělení podpor mezi nejnuznější postižené.

Stížnosti něm. spolku řemeslníků v Praze, jako majitele domu čp. 592—II. ve Smečkách, do výměru, kterým mu nebyla povolena přístavba starého dvorního jednopatrového stavení a zvýšení zdi, bylo vyhověno. O stížnosti p. E. Fantla, maj. domu čp. 21 v Nové Libni, do výměru, kterým mu bylo nařízeno vyklizení tohoto domu z důvodů, že neodpovídá předpisům stavebního řádu, ani požadavkům zdravotním, usneseno konati novou komisi. Zamítnuty byly stížnosti p. Fr. Korba, maj. domu čp. 112—III. v Lužické ulici do výměru, kterým mu bylo nařízeno vyklizení dvora a odstranění dílny a barvírny ve dvoře domu čp. 112—III. a Edv. Rechziegla do výměru, kterým jemu bylo uloženo, aby práce při novostavbě na pozemku usedlosti čp. 180—I. v Karlově ulici dle pravidel stavebních prováděl.

Do komise verifikační byli sborem zvoleni pp.: Dr. *Karel Černohorský*, dr. *Jan Kühn*, *Václav Lada*, *Ferdinand Mellan*, dr. *Ladisl. Pinkas*, dr. *Josef Růžička*, dr. *Ant. Štych* a dr. *Jan Vlček*.

Do komise k prozkoumání účtů Náprstkova musea za rok 1902 zvoleni pp.: Dr. *Vojt. Frič*, *Frant. Portík* a *F. A. Urbánek*.

Po té schválen náklad 42.000 kor. na stavbu stok na pozemcích slupských, v ulicích u projektovaných budov universitních. Při té příležitosti m. r. pan *Vaníček* přimlouval se za upravení ulic na rozhraní Nového města a Vyšehradu a žádal, aby v rozpočtu na r. 1904 byl na to vzat náležitý zřetel. Návrh tento byl dostatečně podporován.

Schváleno ujednání s obcí smíchovskou v příčině provádění staveb kanalisačních tamže na účet obce smíchovské.

Při jednání o návrhu, aby bylo schváleno upravení Dlouhé třídy při vyústění její do náměstí Staroměstského, rozpředla se delší debata.

Pan dr. *Holubovský* žádal nejprv zamítnutí návrhu městské rady a později formuloval návrh vlastní, dle něhož šířka vyústění Dlouhé třídy měla by obnášeti 20 *m*. Návrh městské rady stanoví šířku 15·80 *m*, a sice ulice sama má měřiti 10·80 *m* a podloubí pro chodce v nárožním domu projektované 5·00 *m*.

Pan dr. *Jeřábek* pravil: I největší a nejpokročilejší města, jichž život, ruch a komunikaci bych právě našemu městu přál, staré čtvrti své upravují co nejšetrněji, zřizujice v nich nanejvýše jen jednu neb dvě větší komunikační tepny. A o ty na Starém Městě víc než s dostatek v upravovacím pláně postaráno. Mimo to p. dr. Holubovský udává šířku 10·03 *m* při vústění Dlouhé třídy tak, jakoby celá část ulice této měla vykazovati tuto šířku. Avšak jedná se tu jen o jediný bod této ulice, nehledě ani k tomu, že oněch 10 metrů bude sloužiti jen a jen komunikaci vozové. Pro pěší zřízen bude podchod bývalým Laschovým domem v šíři 6 *m*, tak že ulice tato má zde ve skutečnosti vlastně ne 10, nýbrž 16 *m* a dále i více. Myslím však, že pramenem všech protestů není zájem o skutečné blaho Starého Města, jehož ráz v nejvlastnějším zájmu Prahy musí býti zachován, jako spíše přání oněch majitelů, kteří spekulovali na to, že při rozšíření ulice na 20 *m* hodně draze prodají domy své obci pražské na zboření. To však by bylo při nejmenším nehospodárným a k tomu i druhým horším zlem, neboť zničení starobylého rázu náměstí i v těchto místech bylo by novým a již nenapravitelným násilím, na kráse naší Prahy spáchaným. Navrhuji proto, aby se přes návrh p. dra Holubovského přešlo k dennímu pořádku a přijat byl návrh rady městské.

V témže smyslu promluvili pp. městský radní *Zikan* a *Vaníček*.

Po té návrhy dra *Holubovského* zamítnuty a návrh městské rady pak schválen.

Potom ještě schváleno, aby zavedeno bylo řízení dle § 4. staveb. řádu v příčině upravení pozemků v Libni, ležících mezi Poděbradovou ulicí a severo-západní drahou, dle plánu vypracovaného městským stavebním úřadem.

Sbor dále bez debaty schválil, aby: od Františka Hůlky byl koupen dílec *a)* v č. p. 126-V. v Josefovské třídě za 14.200 K; od Frant. Haužvice dílec *a)* v č. p. 194-V., dílec *b)* v čís. p. 201-V. a polovice dílce *c)* v č. p. 201-V. v ulici Masařské a Rabínské za 18.000 K; od Adolfa Sattlera a Julie Sattlerové dům č. p. 97-V. a dílce *a)*, *b)*, *c)* v č. p. 98-V. v Josefovské třídě za 29.000 kor.; od MUDra. Oskara Woltära a Leonarda Woltära dům č. p. 288-V. v ulici Červené za 11.000 K; od Augustina Kukly dům č. p. 268-V. v ulici „U Staré školy“ za 20.000 K; od Reginy Lokeschové a soudr. dům č. p. 859-I. na rohu ulice Vězeňské a Kozí za 151.500 K; od Jakuba a Jindřicha Kahnových plocha 588 čtver. sáhů od poz. parc. č. k. 467-2 v Holešovicích za cenu 46 K za jeden čtver. sáh.

Úroky z nadace arch. Al. Turka pro zedníky po 80 K na dobu dvou let byly uděleny: Václavu Mlejnkovi, Janu Růžičkovi, Janu Mikuláškovi, Františku Žaludovi a Josefu Mašinovi.

Rada městská.

25./IX. *Díky Umělecké besedy.* Sděleny byly díky Umělecké besedy za udělení zlaté medaile; díky ty tlumočili p. starostovi dru Srbovi zástupci besedy pp. red. Herites, architekt Martin a ředitel Bílý.

25./IX. *Reforma potravní daně.* Obchodníci s drůbeží přednesli radě městské některé stesky ohledně potravní daně zejména co se týče zboží transitního a restituce. Požadavkům na základě těchto stesků činěným nelze však vyhověti, ježto obec pražská jest vázána striktními předpisy státní správy. V tom směru bude stěžovatelům odpověděno s poukázáním, že nutno obrátiti se na správu finanční.

Nové obchodní gremium obrátilo se na ministerstvo financí v příčině reformy potravní daně a žádalo obec

za podporu v této věci. Městskou radou bude podána ministerstvu urgence a žádáno bude za sdělení nového tarifu, aby obec mohla se o něm vysloviti.

25./IX. *Dodávka cihel* pro kanalisační budovu v Bubenči zadána: Uhřiněvské továrně, Rudolfu Pulkrábkovi, Dvořákovi a Fischlovi a Jos. Urbánkovi.

25./IX. *Rodinova socha „Kovový věk“.* Komité městského musea sdělilo, že Rodinovu sochu „Kovový věk“ bylo by možno umístiti v museu, mezi sloupovím na schodišti. Technická komise doporučila tento návrh a radou městskou byl schválen.

25./IX. *Návštěva z Francie.* Městské radě bylo sděleno, že do Prahy zavítala komise municipální rady pařížské, záležející z pánů Felixe Roussela, člena municipální a generální rady pařížské, F. Bienvenue, vrch. inženýra (zbudovatele podzemní elektr. dráhy pařížské), Emila Brioteta, vrchního inženýra a Gastona Cadouxa, přednosty sekret. municipální rady pařížské. Komise tato studuje zařízení elektrických městských drah v čelných městech Evropy a na cestě z Berlína přes Drážďany do Vídně zastavila se též v Praze, kdež ihned dostavila se na radnici staroměstskou, aby pozdravila starostu pana dra Vl. Srba. Členům komise byla dána náležitá vysvětlení a poskytnut průvod pp. cís. rady Jahna, vrchního inženýra Svobody a sekretáře dra z Čenkova.

25./IX. *Lázně v plynárnách.* Při pražských plynárnách na Smíchově a v Žižkově zřízeny budou pro dělnictvo sprchové lázně.

25./IX. *Díkůvzdání.* K panu starostovi dru Vl. Srbovi dostavila se deputace pořadatelstva Matiční slavnosti ve dnech svatováclavských, zvala k této slavnosti a zároveň vyslovila dík za ochotu a blahovůli, se kterou městská rada pražská pořadatelstvu této slavnosti vycházela vstříc.

29./IX. *Interpelace na říšské radě.* K návrhu pana měst. radního Zikana telegrafováno bylo presidiem rady městské předsednictvu klubu poslaneckého, aby interpelováno bylo v příčině výnosu ministerstva vojenství ohledně znalosti jazyka německého při dobrovolnících. Tento telegram postoupen byl k vyřízení panu poslanci dru Pantůčkovi, jenž — jak sdělil radě městské — v souhlasu s klubem vypracoval příslušnou interpelaci, na které jako podatelé uvedeni byli poslanci pražští pp. Březnovský, Kaftan a dr. Pantůček. Interpelace tato bylo podána dne 23. t. m. Dopisem ze dne 25. t. m. sdělil panu starostovi dru Vl. Srbovi pan poslanec Březnovský, že se k němu z nařízení ministra vojenství dostavil sekční šéf ministra zeměbrany svob. pán Reuter, by mu sdělil, že na zprávě o protežování němčiny při přijímání jednoročních dobrovolníků není nic pravdivého a že žádal, aby toto sdělení stlumočeno bylo radě městské. Dopis tento byl radou městskou vzat na vědomí.

29./IX. *Ústřední komise povodní.* Policejní ředitelství dopsalo radě městské, zda by svolila k tomu, aby do ústřední komise povodní vstoupil jeden zástupce obce karlínské a jeden zástupce obce smíchovské. Usneseno odpověděti, že není zásadních námitek proti pozvání těchto zástupců; jest toliko třeba, by se presidium dohodlo se starosty obou měst o dalším, zejména ohledně instrukce pro povodní komisi.

29./IX. *Siemensovy lampy v ulicích.* V debatě, které se súčastnili pp. měst. radní Weiss, dr. Kühn, Hudl a dr. Baštýř, poukázáno bylo na četné stížnosti z obecenstva, že lampy Siemensovy před některými obchody umístěné příliš oslňují chodce v některých částech ulic, a že náhlé tyto přechody světelné mohou býti příčinou nehod a závad komunikačních; navrhovali proto, aby tyto lampy opatřovány byly na stranách do ulice stínidly. Návrh tento odkázán magistrátu k šetření.

2./X. *Jubileum samosprávy.* Okresní výbor ve Velvarech žádal, aby obec pražská připojila se k podání tohoto výboru, jímž se zemský výbor žádá, by postavil se v čelo akce na oslavu čtyrycetiletého jubilea obecního a okresního zřízení v Čechách; okresní výbor ve Skutči pak žádal, aby rada městská sama postavila se v čelo oslavné akce. Rada městská usnesla se k návrhu presidiální komise odpověděti jmenovaným korporacím, že podporovati bude podání okresního výboru velvarského u zemského výboru; další kroky pak vyhražuje si po odpovědi zemského výboru.

2./X. *Regulace Letné.* Technická komise jednala v řadě schůzí o postupu prací týkajících se regulace Letné a souvislých komunikací; rada městská schválila tyto zásady, směrodatné pro další postup prací: Budiž odbývána informační komise se zástupci dvorního a silničního eráru v příčině změny silnice Chotkovy na mírnější spád; silnice tato má býti pojata do plánu regulačního, rovněž most asanační i most u Rudolfina; stavebnímu úřadu bude uloženo, aby pracoval na studiích obou mostů. Pro vypracování plánů na regulaci Letné zřízena bude regulační kanceláři sestavená ze sil domácích.

2./X. *Útulky v Libni.* Pan městský radní Filip navrhl, aby v Nové Libni zřízeno bylo pobočné oddělení chlapecké při útulcích. Návrh tento byl schválen.

2./X. *Zastávka elektr. dráhy.* Pan městský radní Schrötter podal petici opatřenou četnými podpisy občanů čtvrti svatopetrské, v níž se žádá za zřízení zastávky elektrické dráhy u ulice Biskupské. Petice přikázána správní radě elektrických podniků.

2./X. *Varhaníkem* při kostele Matky Boží před Týnem zvolen pan František Maršík, dosavadní varhaník u sv. Mikuláše.

6./X. *Lanová dráha.* Správní radě elektrických podniků přikázán byl návrh pana náměstka E. Neuberta, aby vozba na lanové dráze na Letnou, jež nyní vykonává se toliko do osmi hodin, provozována byla až do deseti hodin, po případě do návratu obecenstva z divadla.

6./X. *Komitét dam.* Pan městský radní dr. Kühn sdělil, že do komitétu dam pro stravování chudé školní mládeže vstoupila pí. Klára Baušová. Z komitétu — jednak následkem přesídlení, jednak následkem choroby vystoupily dámy Pikhartová, Maternová a Ladislavová. Usneseno, aby jim za obětavou jejich činnost vysloveny byly písemně díky rady městské.

6./X. *Rekruti.* Schválen byl návrh pana městského radního Brože, aby požádáno bylo vojenské velitelství a policejní ředitelství, by s náležitou přísností bděli nad tím, aby neopětovaly se v ulicích pražských výtržnosti působené spitými nováčky nastupujícími službu vojenskou, ježto výtržnosti ty dostoupily letos stupně nebývalého a bezpečnost osob i majetku jakož i veřejná mravnost a pořádek jimi byly porušovány.

6./X. *Stavební povolení.* Staviteli panu Buldrovi povolena stavba třípatrového domu na staveništi č. 3 na nároží ulic „Na Maninách“ a Libeňské v Praze VII.

6./X. *Sociální komise Plzeňská* žádala za zapůjčení materiálu o otázce bytové, kteréžto žádosti vyhověno.

Nešvary na předměstských jatkách a zásobování Prahy masem.

Z nedávného jednání pražské rady městské sdělena byla zpráva, jež v širší veřejnosti, zejména pak v odborných kruzích vyvolala značný rozruch. Týkalať

se záležitosti pro obyvatelstvo pražské značně důležité, záležitosti dostatečné a výhodné aprovisace města masem, kteréžto aprovisaci na újmu a na hmotný neprospěch konsumujícího obecenstva jsou pokoutní trhy dobytčí, odbývané přímo na nádražích, znemožňující mimo to žádoucí zvěrolékařskou prohlídku dováženého masa. K této zprávě sdělujeme ještě tyto další důležité momenty, jež předneseny byly ve schůzi rady městské dne 6. t. m.:

Zákonem ze dne 9. března 1899 č. 19 z. z., zavedeno bylo pro obec král. hlav. města Prahy, její předměstí a obce sousední povinné užívání jatek, totiž: velký dobytek hovězí, drobný dobytek všeho druhu (jako telata, ovce, kozy, prasata a t. p.) a koně nesmějí se poražeti nikde jinde, leč na veřejných jatkách obecních, za tím účelem tak zřízených, aby jatky na koně od jatek na ostatní dobytek byly odděleny. Povinnosti vyslovené tímto zákonem dostála však pouze obec pražská, vystavivši značným nákladem 5,217.003 kor. ústřední jatky a trh dobytčí v Praze-VII. Tento ústřední trh dobytčí má býti vedle § 2. vyhlášení místodržitelského pro Čechy ze dne 6. února 1900 č. 14.294 č. 17 z. z., změněného vyhlášením c. k. místodržitelství pro království České ze dne 20. dubna 1903, č. 70.144 č. 72 z. z., jediným trhem ku prodeji velkého skotu jatečního, telat, ovcí a vepřů pro město Prahu, jakož i pro obce v § 9. zák. z 9. března 1889 č. 19 z. z. vyjmenované, totiž: Karlín, Libeň a Vysočany, Smíchov, Hlubočepy, Radlice, Košíře, Břevnov, Bubeneč, Dejvice a Střešovice, a konečně Král. Vinohrady, Žižkov, Vršovice, Nusle-Pankrác a Podolí. Pro obce Karlín a Smíchov (ohledně kterých zjištěno, že mají vlastní práva tržní, a obec Smíchov že nad to má i schválený tržní řád na ten čas) má býti tento ústřední trh jediným trhem potud, až obce tyto budou s to vykázati zvláštní, dle ustanovení § 9. zák. z 29. prosince 1880 ř. z. č. 35 náležitě upravená a schválená tržiště pro dobytek, jakož i dle toho doplněné a zemským politickým úřadem vydané tržní řády k odbývání vlastních trhů dobytčích. Naděje, které obec Pražská do ústředního trhu dobytčího a jatek v Holešovicích kladla, nesplnily se, neb podniku tomuto dosud stále se vyhýbá mnoho obchodníků a řezníků z obcí shora uvedených.

Jednou z hlavních příčin tohoto nezdaru jest okolnost, že pražský ústřední trh dobytčí, který dle zákona má býti ústředním trhem pro výše uvedené obce — nejen že není tímto ústředním trhem v pravém slova smyslu, ale není též spojen s ústředními jatkami tak, aby těchto jatek nuceni byli používati nejen řezníci pražští, ale též řezníci z obcí sousedních svrchu uvedených.

Zákonem ze dne 9. března 1889 č. 199 z. z. dáno bylo jmenovaným obcím na vůli, že mohou veřejné jatky si vystavěti v rozměru dostatečném, upraviti a říditi, pod tou podmínkou, že v nich zřídí a udržovati budou přiměřený počet stájí, zvláštní oddělení na porážení různých druhů dobytka, vodovod, který by dával stále a hojně vody, řádnou kanalisaci, chladírny a zvláštní stáje kontumační.

Ač zákon tento jest v platnosti již 14 roků, dosud mimo obec Pražskou žádná z obcí vyjmenovaných v § 2. cit. zák. z r. 1889 nepřikročila k vystavění řádných, zákonu vyhovujících jatek, tak že zákonem ze dne 29. prosince 1902 prodloužena býti musela obcím těmto opětně lhůta pro zřízení veřejných jatek obecních do 31. prosince 1905.

Nejistota z toho plynoucí jest též příčinou, proč obec Pražská dosud nemohla přikročiti ke konečné úpravě ústředního trhu dobytčího a jatek v Holešovicích (totiž zřízení odděleného trhu na kontumační dobytek, stájí a rampy kontumační, dále tržišť a porážek pro jednotlivé druhy dobytka) — a to proto, aby do podniku tohoto neinvestovala zbytečný kapitál, ježto další zdokonalování dosavadních ústředních jatek bylo by zbytečným pro případ, že by předměstské obce odhodlaly se stavěti samy své jatky.

Avšak vzhledem k otázce velké Prahy, jejíž rozřešení bohdá brzká doba přinese, bylo by zřizování jatek v obcích předměstských skutečným mrháním národního kapitálu a řešení otázky řádné aprovisace velké Prahy masem bylo by takřka vůbec znemožněno; ježto by nebylo žádné jednotnosti, která jest nutná, by docílilo se co možná nejmenších cen potravin masitých.

Poměry nynější nedají se však déle udržeti a nutná jest v té věci brzká náprava v zájmu veškerého obyvatelstva pražského a okolních obcí.

Mimo ústřední jatky v Praze jest v předměstích a nejbližším okolí několik jednak obecních, jednak soukromých jatek, z nichž žádné nevyhovují požadavkům zdravotním a zvěropolicejním. Pouze Karlín a Košíře mají své jatky, ostatní obce vůbec jatek nemají a jsou v některých z nich toliko jatky soukromé. Takovéto jatky jsou na Smíchově, v Žižkově, na Král. Vinohradech („na Cikánce“ a Nepomuckého), ve Vršovicích, v Michli, konečně bez veškeré znalecké prohlídky poráží se velké množství hovězího a skopového dobytka v Chodově a Záběhlicích. Maso z těchto nepovolených jatek přiváží se ve velkém množství do Prahy a předměstí.

Ani jediné z těchto jatek nevyhovují ani požadavkům hygienickým, ani přirozeným a zákonným požadavkům o policii zvěrolékařské, a jest věru s podivením, že takováto důležitá zřízení mohou býti v takovém stavu trpěna, by mohla býti příčinou, ba zdrojem dalších nebezpečných nešvárů, jak z okolností, jež dále uvedeny budou, vysvitá. Skoro všecky výše jmenované jatky jsou totiž umístěny uvnitř budov hustě obydlených a výpary, vyvinujícími se při paření, jakož i zápachy, vycházejícími ze žump a kanálů, do kterých vpouští se veškerá nečistota (jako: řídké výměty ze střev, krev a splašky), obtěžují obyvatelstvo a ohrožují je na zdraví a z toho důvodu již dávno měly politické úřady zakročiti a na odstranění těchto zdravotních závad naléhati.

Jatky tyto však nevyhovují ani nejnutnějším požadavkům zvěropolicejním. Některé z nich vůbec nemají stájí na jateční dobytek a tam, kde chlévy tyto jsou, nevyhovují ani nejmenším požadavkům dnešní doby, pokud se týče čistoty a desinfekce. Někde dokonce je umístěn jateční dobytek s chovným v jedné stáji, což je přímo proti intencím zákona o morech zvířecích ze dne 29. února 1880 č. 35 ř. z.

Porážky jsou veskrze prostorně nedostatečné a malé; omítka v nich na mnoze vůbec chybí, dlažba vesměs jest spárovitá, stropy většinou dřevěné a ve stavu chatrném, odpadní kanály pak vůbec nejsou opatřeny uzávěrkami, následkem čehož výpary a zápach snadno vnikati mohou do porážek a do chladíren. Čistota a desinfekce na porážkách těchto následkem nedostatečného zařízení nedá se ani řádně prováděti. Jámy na husté výměty jsou po většině nedostatečnými poklopy opatřeny, následkem čehož výpary z nich vnikají nejen do místností jatečních, ale i do chladíren a znehodnocují maso tam uložené — jak znalci dokázáno — neb maso teplé podobné výpary přijímá a následkem toho zapáchá, čímž jakost jeho nepopíratelně trpí.

Výpary a zápach z hnijících odpadků v jamách otravují dále i okolní vzduch.

Chladírny ve všech těchto jatkách jsou primitivně zařízeny, nemají řádné ventilace, což zajisté zejména v letní době padá na váhu, ježto maso v takovýchto chladírnách nemůže ani řádně vychladnouti, čímž na kvalitě rovněž ztrácí.

Jednou z nejzávaznějších okolností ovšem jest, že zvěrolékařský dozor na těchto jatkách řádně se neprovádí a ani prováděti se nedá, ježto zvěrolékaři z větší části neprohlížejí dobytek jateční před porážkou, nejsou zhusta přítomni ani při porážce a prohlížejí, jak bylo shledáno, pouze maso po zabití, dle libovůle řezníka (!), jsouce odkázáni na to, co ten jim k prohlídce předloží.

I není vyloučena možnost, že řezníci závadné maso vůbec zvěrolékaři na jatky se dostavivšímu ku prohlédnutí nepředkládají, ale neprohlédnuté maso na škodu a nebezpečí konsumujícího obecenstva prodávají, — tedy o nějaké řádné prohlídce zvěrolékařské na těchto jatkách nelze mluviti — vyjma jatky karlinské, kde zvěrolékař stále službu koná.

Svrchovaným podivem však musí každého naplniti, že tyto okolnosti jsou zajisté známy politickým úřadům a nelze si vysvětliti, proč jatky uvedené dosud v činnosti se ponechávají, ač jsou zde ústřední jatky král. hlav. města Prahy, vyhovující svou polohou i svým zařízením jak zdravotnickým tak i zvěropolicejním požadavkům, na nichž vykonává osm zvěrolékařů stálý dozor — a přece orgánové c. k. místodržitelství vidí pouze na ústředních jatkách všeliké malicherné závady, kdežto shora uvedených nešvarů a nezákonitostí nevidí, a to nejen na škodu obce Pražské, ale i na úkor obchodníků, řezníků a hlavně konsumujícího obecenstva. C. k. ministerstvo, domnívajíc se následkem toho, že jatky pražské nevyhovují zvěropolicejním požadavkům dostatečně — povoluje na ústřední jatky pražské toliko nepatrné množství kontumačního dobytka, čímž nastává mnohdy nedostatek masa na tomto trhu a tím důsledně ceny masa se zvyšují (kdežto na př. ve Vídni dosaženo připuštěním téhož druhu dobytka v hojné míře cen masa přiměřeně levných).

Jest dále neuvěřitelno, jak možno na těchto předměstských, prostorně malých jatkách takové množství dobytka spracovati; lze snadno zjistiti, kolik kusů dobytka hovězího, vepřového i drobného dováží se na pražská nádraží a jak nepatrné množství přivádí se z toho do ústředních jatek pražských, z čehož dlužno souditi, že dobytek ostatní odporáží se na některých z těchto jatek.

Na bíledni leží otázka, proč obchodník a řezníci vyhýbají se moderně zařízeným jatkám pražským a proč vyhledávají chatrně zařízené jatky v obcích předměstských, ač tam rovněž dlužno platiti poplatky za použití.

V prvé řadě jest to zajisté zvěrolékařská prohlídka, která na těch neb oněch jatkách se provádí — tu bylo již v předchozích odstavcích dolíčeno, že zvěropolicejní prohlídka masa v jatkách předměstských jest problematická, ba na některých jatkách není vůbec žádné.

Druhou hlavní příčinou, proč obchodníci a řezníci jatkám ústředním v Praze se vyhýbají, jest nade vši pochybnost poměrně vysoká potravní daň z dobytka živého v Praze, tak že obchodníci a řezníci vůkolní, aby nemusili platiti tuto daň z celého živého kusu, odporazí ho na některých venkovských jatkách a přivezou opětně maso z něho na trh pražský, z kteréhož masa platí pak mnohem menší potravní daň, než kdyby poráželi v ústředních jatkách.

Ačkoliv tímto porážením na venkovských jatkách vzrůstají řezníkům různé poplatky, přece manipulace tato se jim ještě vyplácí na úkor jak obce Pražské tak i konsumujícího obecenstva.

Z toho důsledně plyne nutný požadavek, aby konečně v brzku upravena byla otázka daně potravní.

Dále nelze mlčením pominouti tu okolnost, že převážením masa z trhu na trh, jak nyní se děje, neprospívá se zajisté kvalitě masa, neb toto vysazeno jest nejen různým škodlivým vlivům povětrnosti, ale i znečištění prachem a hmyzem. Stálým skládáním a nakládáním nepřibude masu ani na vzhledu ani na jakosti, mimo to není takovéto převážení masa bez výloh, které by bylo lze ušetřiti, kdyby dobytek spracován byl v ústředních jatkách pražských a kdyby maso v tamním ústředním trhu bylo prodáno.

Náklad s tímto převážením spojený nesese rozhodně ani obchodník ani řezník, nýbrž konsument, který nucen jest maso takto zbytečně zdražené kupovati.

Konečně odpadly by i transporty dobytka, který Prahou do předměstí se vodí a které nejen pasáži vadí, ale i esthetickým a zdravotním předpisům odporují. Transporty tyto také v žádném jiném velkém městě trpěny nejsou.

Vzhledem k okolnostem tuto dolíčeným, způsobujícím neblahé poměry, jež odstraniti jest svrchovaně nutno a žádoucno, navrženo bylo radě král. hlavního města Prahy, aby podána byla stížnost c. k. místodržitelství se žádostí, aby v brzku učinilo opatření, by jatky v předměstských obcích shora uvedených byly zrušeny, a aby vysloveno bylo, že obce tyto povinny jsou užívati ústředních jatek v Praze VII. za tím účelem, aby obec Pražská konečně přikročiti mohla k definitivnímu upravení a rozšíření ústředního trhu dobytčího a jatek v Holešovicích — a dále aby v době co nejkratší rozřešena byla otázka úpravy daně potravní. Návrh tento byl po poznámkách pana starosty dra Vlad. Srba a pp. městských radních dra Holubovského a Vaníčka schválen.

Jmenování v úřednictvu.

(R. m. 2./X. t. r.)

Magistrátním sekretářem zvolen pan dr. Vladimír Mejsnar, magistrátním komisařem pan dr. Jan Vošický; magistrátním koncipistou pan dr. Václav Joachym. Dále konány volby na místa konceptních praktikantů; žádostí bylo padesát a zvoleni pp.: dr. Adolf Fikar, dr. Bohumil Štědrý, Emil Svoboda a Teobald Vulterýn.

Inženýrem asistentem zvolen pan František Jakubův, inženýrem elevem pan Karel Holinka.

Léčení skrofulosních dítek.

Radě městské bylo dne 6. t. m. sděleno dobrozdání fysikátu o výsledku léčení skrofulosních dítek, vyslaných péčí obce Pražské do sanatorií v Terstu a v Luži.

V Terstu léčeno bylo 40 dítek, z nichž 18 vyléčeno úplně, 14 polepšeno skoro zcela a 6 totiko s polovice.

V Luži léčeno bylo 10 dítek, z nichž 3 vyléčeny byly úplně, 7 částečně. Pan dr. Hamza, majitel sanatoria v Luži, vzdal radě městské díky za blahovůli a důvěru, projevenou jeho ústavu tím, že díky svěřeny byly jeho ošetřování.

Pokladna pro léčení čeledi.

Členové městské pokladny pro léčení čeledi v Praze upozorňují se tímto důrazně, aby obnovili pojištění své čeledi na příští rok nejdéle do konce prosince,

aby mělo platnost již od 1. ledna. Kdož dosud svou služební čeleď pro případ onemocnění nepojistil u jmenované pokladny městské, nechť neopomine tak učiniti ještě průběhem tohoto měsíce. Poskytujeť pokladna pro léčení čeledi, kterouž obec Pražská r. 1886 pro své obyvatelstvo zřídila, tak značných výhod, že by žádný službodárce, který drží čeleď služebnou, podrobenou předpisům řádu čeledního z r. 1857, neměl opomenouti, státi se členem této pokladny. Za roční poplatek dvou korun zbavuje se službodárce zákonem uložené povinnosti pečovati po dobu 4 neděl o čeledína onemocnělého, čímž by mu jinak vznikl nejméně náklad 31 K 92 h, kdyby čeledín nepojištěný ošetřován byl v c. k. všeobecné nemocnici pražské. Mimo to platí pojištění to na celý rok, byť i čeledín několikráte v roce onemocněl a platí stejně, třeba službodárce v roce více služek vystřídal. Kdo sobě drží současně více služek, jest ovšem povinen za každou jednotlivou službu zapraviti roční pojistné po dvou korunách. Přihlášky členů přijímají se na staroměstské radnici v I. patře, číslo dveří 26, kdež i bližší zprávy se podávají. Nově přistupující členové nechť předloží čelední knížku jako průkaz, že čeledín jest řádně na c. k. policejním řiditelství přihlášen.

Z městské knihovny Pražské.

V měsíci září t. r. půjčeno bylo v 24 dnech půjčovních 2442 čtenářům 5069 svazků knih a sice 2252 svazků belletrie domácí, 1835 svazků belletrie cizí (překladů a originálů), 157 svazků poesie a dramat, 63 svazků děl dějepisných, 64 svazků děl cestopisných, 188 časopisů, 33 svazků filologických, 52 svazků filosofických a paedagogických, 29 děl věd státních, právních a politických, 61 spisů lékařských, 20 děl oboru průmyslu a hospodářství, 233 svazků skladeb hudebních a 82 svazků z ostatních odborův. Proti měsíci září m. r. bylo méně čtenářů o 1061 a počet půjčených knih o 2901 svazků menší. Počet stálých nově zapsaných čtenářů dostoupil výše 898. Návštěva knihovny klesla, poněvadž usnesením rady král. hl. města Prahy ze dne 14. srpna t. r. půjčují se knihy pouze čtenářům, vykázavším bydliště v Praze a všechno obyvatelstvo předměstské poukázáno na knihovny v předměstích stávající. — Místnosti veř. knihovny král. hl. města Prahy jsou nyní v Platnéřské ul. čp. 98-I., přes dvůr v zadním traktu v 1. posch., kde umístěna též veř. čítárna města Prahy. Knihy půjčují se jedině *obyvatelům pražským* a to v pondělí, ve středu a v pátek od 9—1 hod. s pol., pak v úterý, ve čtvrtek a v sobotu od 3—7 hod. večer.

Týdenní výkazy.

V týdnu od 13. do 19 září obnášel hrubý příjem na lávce z Vyšehradu na Smíchov 237 K 36 h, na mostě Palackého 4307 K 14 h, na mostě Žofínském 172 K 40 h, na mostě císaře Františka 4135 K 70 h, na mostě císaře Františka Josefa 3278 K 72 h, na mostě přes Štvanici 2702 K 98 h, na mostě libeňském 412 K 64 h.

V lázních vybráno bylo na Žofíně v parních a vanových 969 K 40 h, ve slatinných 161 K, v uhličnatých 27 K, v Praze VII. v lidových lázních 126 K 52 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3127; řádných 2841, mimořádných 286. V týdnu od 20. do 26. září obnášel hrubý příjem na lávce z Vyšehradu na Smíchov 298 K 98 h, na mostě Palackého 4224 K 32 h, na mostě Žofínském 153 K 14 h, na mostě císaře Františka 3625 K 72 h, na mostě císaře Františka Josefa 3041 K 6 h, na mostě přes Štvanici 2559 K 76 h, na mostě do Libně 492 K 52.

V lázních vybráno na Žofíně v parních a vanových 1184 K 30 h, v slatinných 236 K, v uhličnatých 27 K, v Praze VII. v lázních lidových 75 K 38 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3156 a to 2881 řádných a 275 mimořádných.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. N. E. 167.463/XVII Z úroků nadání Jana Vokouna podělено bude v měsíci prosinci asi *30 chudých* v Praze *bydlících* žen stejnými částkami po 40 korunách. Právo udělovací přísluší radě král. hlav. města Prahy. Žádosti opatřené doklady (potvrzením) o chudobě a pobytu v Praze, podány buďtež v podacím protokolu rady městské ve Staroměstské radnici *do 24. října 1903.* K žádostem řádně nedoloženým a po lhůtě podaným nebude hleděno.

Vyhláška. NE. 168.521/Xa. Dle § 2. vyhlášky c. k. místodržitelství pro Čechy, ze dne 6. února 1900 č. j. 14.294 č. 17 z. z. jest ústřední trh dobytčí v Praze-Holešovicích jediným trhem pro král. hlav. město Prahu a musí proto *všechno maso do Prahy, tedy i do Libně* dovážené, jakož i celé kusy zabitého dobytka, nechť jsou určeny na prodej neb jsou objednány, dle ustanovení tržního řádu Pražského do tržiště masa ústředních jatek a trhu dobytčího v Holešovicích přiveženy býti. Tamtéž zapraveny buďtež u pokladny tržní a jateční poplatky tržní vynesením veleslavného c. k. místodržitelství pro král. České ze dne 1. července 1895 No. 95295 schválené a to: Ze 100 kg masa všeho druhu, při čemž váha menší jednoho sta kg. za celé 100 kg. se považuje, 70 hal. Za jeden kus dobytka vepřového 1 K. Za jeden kus telecího dobytka 50 hal. Za jeden kus skopového a kozího dobytka 50 hal. Z každého kusu selete, jehněte a kůzlete 14 hal. Ustanovení ta uvádějí se v obecnou známost s doložením, že nabývají platnosti ihned a že proti těm, kdož podle nich se nezachovají, zakročeno bude dle trestních předpisů tržního řádu.

Vyhláška. N. E. 167.460 ref. XVII Z úroků nadání *Jana Novotného pro pěstování věd a umění* udělena bude 31. prosince 1903 cena 689 K (šesti set osmdesáti devíti korun) *dílu z oboru hudby*, kteréž ku vzdělání národa Českého přispívá, *a sice opeře.* Ti, kdož by o cenu tuto ucházeti se chtěli, podejtež žádosti své do *31. října 1903* v podacím protokolu rady městské v radnici Staroměstské a přiložte k nim hudební skladby své buď v rukopisu neb vytištěné. K žádostem po lhůtě podaným neb nedoloženým přihlíženo nebude.

Vyhláška. Č. j. 167.465, ref. XVII. *Dne 2. prosince 1903* rozděleny budou úroky z nadání paní Katy Marschnerové, c. a k. dvorní a komorní dodavatelky obuvi, založeného na oslavu jubilea císaře a krále Františka Josefa I. ku podpoře dělníků svršků obuvnických v Praze, kteréž úroky 41 K obnášejí, mezi dva onemocnělé aneb k práci již neschopné dělníky svršků obuvnických. — Nárok na nadání toto mají dělníci svršků obuvnických k práci již neschopní aneb onemocnělí a sice především členové prvního podporovacího spolku dělníků svršků obuvnických v Praze a okolí. Kdož o nadání toto ucházeti se chtějí, nechť podají žádosti opatřené podpisem předsedy a razítkem „Prvního podporovacího spolku dělníků svršků obuvnických v Praze a okolí“ do 31. října 1903 včetně v podacím protokole rady městské na radnici Staroměstské. K žádostem po lhůtě podaným nebude se vůbec přihlížeti.

Vyhláška. N. E. 180.077, ref. VII. Dle vynesení c. k. místodržitelství pro království České v Praze ze dne 20. září 1903 ad č. j. 201.870 dopraveni budou letošního roku k vojsku odvedení, kteří činnou službu dobrovolně nastoupiti chtějí, na rakouských drahách za snížené jízdné dle vojenského tarifu, pakli svůj přídělný lístek opatřiti dají starostou obce svého pobytu následující klausulí: „Viděl při odchodu do doplňovací okresní stanice v . . . .“ poněvadž tito povinníci nemají v rukou povolací lístky. O tom se věděti dává.

Vyhláška. Č. j. 167.459, ref. XVII. *Dne 29. prosince 1903* uděleny budou úroky z jistiny nadace Ludmily Hellerové, založené panem Albertem Hellerem, měšťanem a kupcem pro chudé vdovy za rok 1903 v částce 49 K; a to ve smyslu ustanovení nadace jedné, nebo dvěma chudým, počestným, ostýchavým a ku Praze příslušným vdovám křesťanského vyznání. Žádosti, opatřené průkazem o stavu vdovském, vysvědčením chudoby a zachovalosti z doby nejnovější, jakož i s listem domovským, buďtež podány nejdéle *do 31. října 1903* v podacím protokole rady městské na radnici Staroměstské. K žádostem nedoloženým aneb po lhůtě konkursní podaným nebude bráno zřetele.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika“ závod tiskařský a vydavatelský v Praze na Václavském nám. č. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 21. V PRAZE, dne 24. října 1903. Ročník X.

Sbor obecních starších.

II. mimořádná schůze dne 19. října 1903 za předsednictví starosty pana dra *Vlad. Srba* a náměstků pp. inž. *E. Neuberta* a dra *K. Groše.*

Prvým předmětem jednacího pořádku bylo odvolání z vyřízených reklamací, podaných jednotlivci proti listinám voličským pro doplňovací volby do obecního zastupitelstva král. hlavního města Prahy na rok 1903. Odvolání jednomyslně zamítnuto. —

Po té jednáno o návrhu rady městské, aby doplněno bylo elektrické osvětlení Malostranského náměstí šesti obloukovými lampami nákladem 6622 k 75 h. Městský radní pan *Weiss* přimlouval se, aby povolení tohoto obnosu bylo učiněno závislým na zavedení elektrického osvětlení v Celetné ulici. Obecní starší pan *Prášek* dožadoval se zavedení elektrického osvětlení na Karlově náměstí. Rokování účastnili se dále obecní starší pp. *Kasalický*, dr. *Holubovský*, *Hubáček* a *Vaníček*, načež návrh rady městské byl schválen. —

Delší rozhovor vyvolalo rokování o stížnosti pana J. Zikana, obchodníka a městského radního, do rozhodnutí rady městské ze dne 13. t. m., aby při příštích volbách ponechán byl Malé Straně ve III. sboru volicím jeden mandát, o nějž se jednalo, aby Malé Straně byl odňat a Starému městu přidán. Zástupce Malé Strany městská rada pan dr. *Pinkas* poukázal k tomu, že by přidáním tohoto mandátu Starému městu zvýšen byl počet zástupců ve III. sboru na 7 oproti 2 zástupcům malostranským, čímž by Malá Strana na početnost svého poplatnictva byla na radnici staroměstské nepříznivě zastoupena. Žádal, aby stížnost byla zamítnuta. Rokováni účastnili se městští radní pp. dr. *Podlipný*, *Zikan* a obecní starší pan *Prášek*, načež 33 proti 23 hlasům stížnost zamítnuta. —

Po té konána schůze důvěrná, v níž schválena smlouva v příčině odevzdání domu č. p. 917-II. Schůze skončena před 6. hod. večerní.

Rada městská.

9./X. *Oprava kostela sv. Jiří.* Podána byla zpráva o záležitostech souvisících s restaurováním kostela sv. Jiří na Hradčanech. Ve věci té sdělilo ministerstvo záležitostí duchovních, že nečiní námitek proti dalšímu provádění prací opravných na absidě a kapli a že na opravu tohoto kostela povolen byl obnos 35.000 korun co další příspěvek ke státní subvenci, že však očekává, že zabezpečení stability provedeno bude v první řadě. Sdělilo dále, že povoleným příspěvkem dlužno státní subvenci považovati za vyčerpanou, ostatek že má býti hražen povolanými činiteli. Konečně vyslovilo náhled, že subvence pražská a zemská nejsou dostatečnými; nedají-li se zvýšiti, že bude nutno práce restaurační — po zabezpečeni stability — zastaviti. O této věci jednala technická komise, jež navrhla především městské radě, aby žádala za pokračování v zabezpečovacích pracích. Obec Pražská, jak známo, zavázala se k uhrazeni nákladu spojeného s opravou fresek a z důvodů již dříve publikovaných nemůže obnos k tomu povolený zvýšiti — nehledě k tomu, že náklad ten již sám sebou se zvýšil tím, že byly opětně nové fresky objeveny. Dále navrhla technická komise, aby odbývána byla na místě nová komise, jež by stav kostela a stav provedených již prací restauračních vyšetřila; dále aby požádán byl klub poslanců na radě říšské a komise pro zachování uměleckých památek, aby působili na kompetentních místech k úplné restauraci této starobylé stavby. Dále navrhla, aby magistrát byl požádán, by dohlížel přesně k náležitému provádění zabezpečovacích opatření. Návrhy tyto byly po přímluvě pp. městských radních dra. Holubovského a Kubra schváleny.*)

9./X. *Koupě v assanaci.* Přednesen byl výsledek komisionálních jednání o koupi nemovitostí asanačních. Jednání vedeno bylo v devíti zasedáních velké komise asanační, o níž byla nedávno zpráva podána, dosavadní jeho výsledky bylv schváleny, a v případech, kde s majiteli docíleno bylo příznivého dohodnutí, budou předloženy sboru obecních starších.

9./X. *Petice na sněm.* Pan městský radní Schrötter navrhl, aby byl sněm království Českého požádán o projednání návrhu sboru obecních starších ze dne 2. dubna 1900 na opravu pražského obecního řádu. — Městský radní p. Vaníček navrhl, aby sněm byl požádán o urychlení projednání zákona o slevení zemské přirážky

*) Při této příležitosti jest na čase připomenouti značné obohacení, jehož se náboženské matici po zrušení kostela a panenského kláštera u sv. Jiří dostalo. Když totiž kostel a klášter dekretem z 3. března 1782 byly zrušeny, prodány movité i nemovité statky kláštera a kostela za 514.013 zl. 46 kr. Po zapravení dluhů obnosem 62.534 zl. 55 kr. zbylo čistého jmění 451.478 zl. 91 kr., kteréžto značné jmění připadlo úplně náboženské matici. Je tedy jenom požadavkem spravedlivým, aby pro kostel, z jehož majetku připadl náboženské matici téměř milion korun, i když již není dostatečného porozumění pro jeho cenu a význam, našly se potřebné prostředky, pomocí nichž by bylo lze tento vzácný památník uplynulých dob, tento znamenitý pomník středověkého umění českého uvésti ve stav, odpovídající i jeho dějinnému významu a úctyhodnému stáří i jeho umělecké ceně.

vzhledem k tomu, že nejvýš akutní jest záležitost stavby dělnických domů.

9./X. *Palmový skleník v Rajské zahradě.* Pan městský radní Hudl navrhl, aby opětně pojednáno bylo o tom, aby se zařízením ústředního topení v palmovém skleníku nebylo odkládáno, nýbrž aby provedeno bylo v době nejkratší, jinak by palmy, jichž mají městské sady pražské na 600 exemplářů, utrpěly újmu nedostatečným uschováním, a obec by utrpěla značnou hmotnou škodu. Za věc tu přimlouvali se pan městský radní Zikan a pan dr. Holubovský, jenž navrhl, aby dříve byla podána městské radě zpráva, kolik palem jest v městských sadech a jakou cenu representují. Tento návrh byl schválen. — O věci bylo dále jednáno ve schůzi dne 13. t. m. a usneseno, aby na další stavby vzhledem k nákladu nepoměrně velikému nebylo na ten čas naléháno a palmy aby přes zimu uchovány byly jiným způsobem, v minulých letech obvyklým.

9./X. *Celetná ulice.* Pan měst. radní Weiss urgoval elektrické osvětlení Celetné ulice. Pan městský radní Hudl sdělil, že věc odložena byla až do provedení kanalisace a předlažby v této ulici, že však ji přednese ve správní radě elektrických podniků.

13./X. *Novostavby.* Manželům Paloušovým povolena stavba třípatrového domu na staveništi č. 5 rozd. poz. č. par. 422/2—VII. v ulici Libeňské; Vilému Haunerovi povolena přestavba hotelu „U arcivévody Štěpána“ na Václavském náměstí č. 826—II.

13./X. *Obnovení petic.* Schváleny byly návrhy: na obnovení petic za udělení státní a zemské subvence na vydržování městské průmyslové školy pokračovací pro dívky na rok 1904.

13./X. *Bolzanova ulice.* Usneseno, aby v Bolzanově ulici provedena byla dlažba současně s kladením kolejí elektrické dráhy, se kterým se právě počíná.

13./X. *Kolkování jízdních lístků.* Schválen byl navrh, aby k správnímu soudu podána byla stížnost na rozhodnutí ministerstva železnic o povinnosti kolkování volných a levnějších jízdních lístků elektrických drah. —

13./X. *Lanová dráha.* Dle návrhu náměstka star. inženýra pana E. Neuberta, schváleného radou městskou, bude vozba na lanové dráze provozována v zimě (jako v letě) do 10 hodin večer.

13./X. *Sokolská třída a okolí.* Pan městský radní Schrötter tlumočil přání obyvatelstva Sokolské třídy a okolních ulic, aby vzato bylo v úvahu otevření komunikace do Nuslí. Záležitost ta přikázána stavebnímu úřadu. Pan městský radní Vaníček doplnil tento návrh, aby k zamezení citelného nedostatku pitné vody v této části města a vzhledem k dosavadním výsledkům při hledání, rada městská vešla v jednání se zemským výborem, aby obyvatelstvo mohlo choditi pro vodu do domu „u Melounů“. Návrh ten byl přikázán vodárenské kanceláři.

16./X. *Kostel sv. Václava.* Pan architekt Fanta byl dotázán, jak dalece pokročily práce na restauraci kostela sv. Václava. Týž sdělil, že pracuje nyní na dokončení plánů a rozpočtů a že je příštího měsíce předloží komitétu pro opravu tohoto kostela.

16./X. *Na prospěch domácích živnostníků.* Pan obecní starší Koubek navrhoval svého času, by do podmínek na prodej pozemků zařaděn byl závazek, že kupci jsou povinni práce při stavbách zadávati toliko domácím živnostníkům a závodům. Takovýto obligatorní závazek do podmínek pojati nelze, bude však v ně pojato odporučení v tom směru.

16./X. *Hospodářská komise.* V hospodářské komisi stěžovali si pp. Březnovský a Kasalický, že kompetence této komise jest nyní značně obmezena a aby buďto přikázány jí byly některé záležitosti a kompetence její rozšířena, aneb aby záležitosti, které dosud projednává, byly přikázány jiným komisím a komise hospodářská aby byla zrušena. Návrh tento byl hospodářskou komisí jednomyslně schválen a přikázán presidiu k úvaze.

16./X. *Převezení ostatků Jana Kollara* K návrhu p. dra Podlipného bylo jednáno o převezení ostatků pěvce „Slávy dcery“ Jana Kollara z Vídně na hřbitov olšanský a bylo k tomu cíli dosaženo již svolení příbuzenstva zvěčnělého velikána Čecha. Podrobnosti projednány budou v komisi presidiální.

16./X. *Kostel v Holešovicích.* Usneseno, aby spolku pro vystavění chrámu Páně v Holešovicích tlumočen byl návrh pana obecního staršího konservatora Heraina, aby kostel ten vystavěn byl ve slohu české renaissance. —

16./X. *Plán Prahy.* Pan městský radní dr. Růžička upozornil na to, že vydání mapy král. hlav. města Prahy jest zastaralé a vyslovil přání, aby uvažováno bylo o vydání novém. Předsedající náměstek p. dr. Groš sdělil, že věc ta jest držena v patrnosti, že však jedná se nyní o regulaci mnohých částí města a před definitivním rozřešeuím těchto otázek by vydání nového plánu nebylo účelným.

16./X. *Elektrická dráha.* Správní radě elektrických podniků přikázán návrh pana městského radního Schröttra, aby k vagonům elektrické dráhy, čekajícím po představení u Národního divadla, připojovány byly vozy přívěsné.

16./X. *Veřejná čítárna na Král. Vyšehradě.* Pan městský radní Němeček vyslovil přání, aby byla v brzku zařízena veřejná čítárna na Král. Vyšehradě, k čemuž členem dozorčí komise čítárny p. Schröttrem bylo sděleno, že se tak v brzku stane; přípravné práce byly vykonány a zdržení nastalo pracemi při přesídlení knihovny a čítárny.

16./X. *Bolzanova ulice.* Stavební úřad navrhoval, aby Bolzanova ulice, k jejíž dlažbě má se právě přikročiti, byla zúžena na 12 metrů; k návrhu p. měst. radního Hudla, jenž poukázal k důvodům komunikačním i esthetickým, usneseno bylo, by ponechána byla v šířce původní.

20./X. *Na prospěch důstojných poslucháren pro českou universitu.* Předmětem rozhovoru městské rady pražské, jehož se súčastnili pp. městští radní Zikan, dr. Holubovský, dr. Podlipný a dr. Baštýř, staly se akce posluchačů a profesorů české university za účelem dosažení řádných poslucháren. Na konec byl schválen návrh p. Zikana, aby městská rada, po případě presidium, podniklo u povolaných činitelů příslušné kroky na podporu snah university české, aby dostalo se jí v čase co nejkratším řádných a důstojných místností. Mimo to schválen byl návrh p. měst. radního dra Baštýře a ve smyslu téhož vysloveno, že rada městská, sledujíc zápas studentstva a profesorstva vysokých škol pražských, projevuje své sympatie s nimi a připojuje se k akci za účelem získání důstojných místností universitních.

20./X. *Dar.* Bylo sděleno, že Jeho cís. a král. Výsost pan arcikníže Ferdinand Karel po své návštěvě při hasičském cvičení v obecním dvoře dne 16. t. m. daroval mužstvu hasičského sboru 200 kor. Za dar ten vysloveny byly díky.

20./X. *Rozpočet.* Započato bylo s projednáváním rozpočtu na rok 1904 a projednány byly předchozí rozpočty zvláštních fondů.

20./X. *K reformě stavebního řádu.* Obecní starší p. inženýr Frant. Zvěřina dodal panu starostovi dru Vl. Srbovi písemně návrh, aby při sdělávání plánů polohy a parcelacích bylo pamatováno na předurčení míst pro závody živnostenské, zejmena továrny, aby nenastávaly konflikty ze sousedství domů činžovních

s jmenovanými závody a aby těmto postavení v městě nebylo stěžováno. Návrh ten odkázán byl stavebnímu referátu, aby jej přednesl k projednání v komisi technické a v komisi stavební pro radu městskou a sbor obecních starších.

20./X. *Záležitosti stavební.* Panu Zdeňku Veselému povolena byla stavba domu na stav. č. 7. bl. XXV. v ulici Kozí. — Všeobecné záložně v Praze povolena byla parcelace pozemků náležejících k bývalé továrně Martinkově č. p. 173-VII. v třídě Bělského.

20./X. *Transparentní hodiny.* Firmě Fr. Sichrovský povoleno bylo vyvěsiti transparentní hodiny na domě č. p. 375-I. v ulici Ovocné.

K obecním volbám.

Radou městskou dne 13. t. m. schváleno bylo vypsání voleb na den 28. října t. r. Dle počtu voličů připadá letos ve sboru prvním na Staré město zástupců 6, na Nové město 1› (ubývá proti lonsku 1), na Malou Stranu 3, na Král. Hradčany, Josefov a Král. Vyšehrad po 1, na Holešovice 2 (přibývá 1), na Libeň 1; ve druhém sborů připadá zástupců na Starém městě 4, na Novém městě 15, na Malé Straně 4, na Král. Hradčany, Josefov, Král. Vyšehrad a Libeň po 1, na Holešovice 3; ve třetím sboru připadá zástupců na Staré město 6 (oproti loňsku přibývá 1), na Nové Město 13, na Malou Stranu 3, na Král. Hradčany, Josefov a Král. Vyšehrad po 1, na Holešovice 4, na Libeň 1 (1 ubývá). — Ze sboru vystupuje letos celkem 32 členů, a nutno tedy sbor doplniti v tom směru, a to třiceti zástupci na tři roky, dvěma na 1 rok. Doplnění volbou stane se: na Starém městě v I. sboru čtyřmi, v II. sboru třemi, v III. sboru třemi zástupci, vesměs na 3 roky (čtvrtý zástupce, jenž III. sboru dle počtu voličů připadá, nemůže býti volen, ježto v Libni, kde ubývá, nikdo letos mandát neztrácí); na Novém městě v I. sboru třemi, ve II. sboru čtyřmi, ve III. sboru třemi zástupci, vesměs na tři roky; na Malé Straně v I. sboru (se volba nekoná), v II. sboru jedním zastupcem na jeden rok, ve III. sboru jedním zástupcem na tři roky; na Hradčanech v I. a II. sboru po jednom zástupci na tři roky, v Josefově v I. sboru jedním zástupcem na jeden rok; v Holešovicích v I. sboru dvěma, v II. sboru jedním, ve III. sboru dvěma zástupci vesměs na tři roky. — Rozvrhy tyto byly schváleny a dle nich vydána vyhláška.

Reklamace

k doplňovacím volbám do sboru obecních starších.

K letošním volbám podáno bylo celkem 797 reklamací a to:

Na Starém městě	224
na Novém městě	287
na Malé Straně	86
na Hradčanech	24
v Josefově	5
na Král. Vyšehradě	5
v Holešovicích	160
v Libni	6

Z těch bylo: 276 zamítnuto a 521 kladně vyřízeno a to:

na Starém městě	126	zamítn.,	98	kladně	vyřízeno,
„ Novém městě .	61	„	226	„	„
„ Malé Straně .	11	„	75	„	„
„ Hradčanech .	2	„	22	„	„
v Josefově . . .	1	„	5	„	„
na Kr. Vyšehradě	—	„	5	„	„
v Holešovicích .	73	„	87	„	„
„ Libni	2	„	4	„	„

Dále bylo:

	znovuzapsáno	přepsáno	oprav zápisů proved.	následkem úmrtí neb vystěhov. vymazáno
na Starém městě . .	50	37	3	8
„ Novém městě . .	98	70	19	39
„ Malé Straně . . .	25	29	6	15
„ Hradčanech . . .	6	3	6	7
v Josefově	2	2	—	—
na Král. Vyšehradě .	1	3	—	—
v Holešovicích . . .	67	13	—	7
„ Libni	1	1	—	2
celkem	250	158	34	79

Zpráva o činnosti kanceláře kanalisační za třetí čtvrtletí 1903.

I. Čistící stanice kanalisační v Bubenči.

Po vyčerpání vody z čisticích nádrží dokončena byla dlažba nádrží loňského roku započatá. Stavba čerpací studny pro vodu čistou, jakož i zdivo lapáku písku byly v tomto období úplně dohotoveny. Dále zřízena štola pro ssací potrubí na kaly a čistou vodu a vyzděny úplně spojovací části hlavních stok B, C a D a jich výpustí. Dále vyzdívány a betonovány studny kalové a pokračováno ve zřizování násypu nad nádržemi čisticími. Na ostrově Císařském pokračováno v provádění hrází na kalojemy.

Na dodávku strojního zařízení pro čisticí stanic došlo celkem 8 ofert, z nichž však pouze čtyři obsahovaly nabídku na celé zařízení. Dodávka svěřena byla spojeným firmám a sice: První Českomoravské továrně na stroje v Praze, Akciové společnosti strojírny dříve Breitfeld, Daněk a spol. v Karlíně a firmě Märky, Bromovský a Schulz za úhrnný obnos 250.959 K.

Lávka přes plavební kanál byla dne 22. srpna rekollaudována a definitivně od Českomoravské strojírny převzata.

Zpráva stav. rady W. H. Lindleye o předběžných pracích směřujících ku zařízení pro odbyt kalů v území ležícím při dolní Vltavě byla radou městskou schválena a kanceláři nařízeno, v dalších přípravných pracích pokračovati.

II. Stavba hlavní stoky B v Král. Oboře.

V tomto čtvrtletí dokončeno bylo zdivo v celé trati hlavní stoky B, pokud táž leží uvnitř Stromovky na jižní straně hráze státní dráhy. Provedeno celkem 520 b. *m* hlavní stoky profilu 140 × 210 *cm* s jedním postranním vstupem a splachovacími vrátky a s jedním obyčejným postranním vstupem s ventilací. Dále provedeno v tomto období odvodnění vlastního terrainu Král. Obory zřízením vpustí a provedením kameninových potrubí zaúsťujících do hlavního sběrače. Dokončeny byly veškeré stavby sloužící ku svedení potoka Stromovkou protékajícího do hlavního sběrače a postavena železná lávka vedoucí ku revisní šachtě upravené nad dolním vyústěním rourovodu, kterýž vodu potoční do Vltavy svádí. Pokračováno v provádění násypu nad hotovou tratí stokovou a to v části dolejší u dráhy i v partii nejhořejší od promenádní silnice směrem na východ.

III. Uliční kanalisace na Starém městě Pražském.

Plocha starého židovského hřbitova k regulované ulici Sanytrové připadající byla dne 4. září obci Pražské

odevzdána, takže mohla býti hlavní stoka č. III. i v této partii prováděna. Ve stavbě této stoky bylo pokračováno tak, že do konce září t. r. bylo hotovo 365 b. *m* i s příslušnými stavbami zvláštními. Stavba dospěla až k ulici Valentinské.

Na základě veřejného ofertního řízení zadáno bylo bourání domů čp. 127, 130, 167, 211, 215-V. v střední části Mikulášské třídy a zároveň provedení definitivních stok v této části ulice staviteli p. Františku Leypoldovi. Týž započal dne 17. srpna s bouráním domů, avšak ku stavbě stok dosud nepřikročil, poněvadž se objevily různé překážky v postupu bourání chatrností sousedních domů. V střední části Mikulášské třídy jest dosud jediná nemovitost v soukromých rukách a sice dům čp. 213-V., jehož vyvlastnění dosud docíleno nebylo. Nyní zavedeno jest řízení, aby dům dotyčný vyvlastněn byl k účelu stavby stok na základě zákona vodního.

IV. Uliční kanalisace na Novém městě.

Dne 13. července t. r. přikročeno bylo k provádění stoky v třídě Eliščině od mostu císaře Františka Josefa směrem k Josefskému náměstí a provedeno bylo v uplynulém období celkem 330 b. *m* stoky 70×125 *cm* ve světlosti. Práce byla zdržována po dobu 14 dnů stávkou dělnictva. Rovněž pokračováno bylo v provádění stoky v ulici Králodvorské, jíž bylo dohotoveno 45 b. *m*.

Na kanalisaci nových ulic, kteréž vzniknou na t. zv. Slupských pozemcích získaných studijním fondem ku stavbě vědeckých ústavů universitních a technických. vypracovala kancelář kanalisační projekt a rozpočet, na základě kteréhož vypsáno bylo veřejné ofertní řízení a práce zadána firmě bratří Pažoutů za obnos 19.037 K 46 hal.

V příčině dešťové a vypínací výpusti č. 11 v náplavce Šitkovské a prodloužené ulic Resslově, kterouž výpusť nutno zároveň s novým nábřežím zříditi, konáno bylo dne 18. července vodoprávní řízení, při němž bylo obci Pražské dáno stavební povolení ex commissione.

V. Kanalisace uliční na Malé Straně.

Za příčinou chatrnosti stoky v ulici Sněmovní provedena byla náhrada stoky této za definitivní potrubí stokové od domu čp. 163 k č. 165-III. v délce 36 b. *m* a průměru 25 *cm*. Práci provedl celoroční kontrahent František Schlaffer.

VI. Uliční kanalisace v Holešovicích-Bubnech.

V ulici U kapličky, kdež následkem mělce položeného provisorního potrubí uličního bylo odvodnění přilehlých usedlostí velice nedokonalé, nahraženo bylo provisorium stokovým potrubím definitivním v délce 97 *m* a světlosti 25 *cm*. Práci provedl celoroční kontrahent stavitel František Schlaffer.

Za příčinou stavby nových domů v ulici Na Maninách a v části ulice Libeňské mezi ulicí Na Maninách a třídou Okružní bylo zapotřebí provésti v těchto ulicích kanalisaci. Položeno bylo v ulici Na Maninách 77 b. *m* potrubí profilu 2› *cm* a 77 b. *m* potrubí 30 *cm* v průměru; v ulici Libeňské pak položeno bylo 120 b. *m* potrubí 35 *cm* a 120 b. *m* potrubí 40 *cm*. Tuto práci provedl celoroční kontrahent p. František Schlaffer.

VII. Kanalisace v Libni.

V uplynulém období pokračováno bylo na stavbě obou úchytných stok podél potoka Rokytky, zejména dohotovena trať na levém břehu na křížení s drahou Severní a Severozápadní a mimo to postupováno se sběračem na levém břehu, takže týž byl dohotoven v tomto období až ku katastrální hranici vysočanské. Na pravém břehu dospěla stavba až k mostu vedoucímu k t. zv. Podvinému mlýnu.

Stavba stoky ve třídě Palackého v Libni zadána byla na základě veřejného ofertního řízení staviteli Fr. Cibulovi, kterýž dne 10. srpna s prací započal. V minulém období dokončena dolní trať stoková 160 *m* dlouhá a 70×125 *cm* ve světlosti mající, hoření trať mající 60×110 *cm* ve světlosti provedena v délce 50 *m*.

Na stavbu stok v ulici Čelakovského, jakož i v třídě Královské od ulice Grégrovy směrem východním vypracovány byly předběžné projekty a rozpočty.

Náklady na stavby posléze zmíněné pojaty byly do rozpočtu na r. 1904.

VIII. Kanalisace v Bubenči.

Uliční kanalisace v ulici Na Studánce záležející ze stokového potrubí 144·15 *m* dlouhého se 4 vpustěmi uličními byla v uplynulém období dohotovena. Práci prováděl architekt František Leypold. Mimo to provedeno pro obec Bubenečskou v ulicích: Škroupově, Třebízského a Korunovační 12 uličních vpustí u příležitosti úpravy povrchu ulic těchto.

Obec Bubenečská obmýšlela mimo to zříditi provisorní kanalisaci v dolní části Korunovační třídy. Při jednání o projektu tomto bylo se strany obce Pražské žádáno, aby místo provisoria provedla se kanalisace definitivní, následkem čehož obec Bubenečská projekt na provisorium vzala zpět.

IX. Kanalisace v Karlíně.

Ve stavbě stok na t. zv. pozemcích invalidních bylo v uplynulém období čile pokračováno a bylo celkem dohotoveno:

1. 56 b. *m* stoky 160×200 *cm* ve světlosti v třídě Poděbradově,
2. 157 b. *m* stoky 120×200 *cm* ve světlosti rovněž ve třídě Poděbradově,
3. 407 b. *m* stoky 70×125 *cm* v průměru v třídě Královské,
4. 30 b. *m* stoky 60×110 *cm* v průměru rovněž ve třídě Královské.

Mimo to položeno bylo ve vedlejších ulicích potrubí 40, 30 a 25 *cm* v průměru, takže celkem za uplynulé období provedeno bylo v tomto území 824 *m* stok a potrubí.

Obec Karlinská žádala mimo to radu městskou, aby další partie stok na tomto území byla provedena, což bylo schváleno a práce svěřena jakožto pluspráce staviteli Františku Šafaříkovi.

X. Kanalisace Smíchova.

Na základě detailního projektu na odvodnění dolní části území Smíchovského konáno bylo dne 29. srpna vodoprávní řízení o projektu tomto a týž schválen. Po té žádala obec Smíchovská, aby stavba pobřežního sběrače II. na její území od mostu císaře Františka až ku třídě Palackého provedena byla obcí Pražskou na účet Smíchova. Jednání v této příčině vedené bylo ukončeno a stavba bude v nejbližších dnech vypsána.

XI. Kanalisace v obvodu Botičském.

Vzhledem k tomu, že v roce příštím má býti přikročeno k úpravě potoka Botiče z fondu na úpravu vodních cest vůbec, jest nezbytně třeba, aby i kanalisace obcí na Botiči ležících současně s regulací Botiče se prováděla, jako děje se na potoku Rokytce v Libni. Aby rozluštěna byla otázka, kdo jako podnikatel projektu kanalisačního vystoupí, svolána byla c. k. místodržitelstvím na den 31. srpna 1903 komise ze zástupců súčastněných obcí, při níž bylo usneseno, požádati obec Pražskou, aby kanceláři kanalisační vypracovati dala generelní rozpočet na sběrače podél Botiče. V tomto rozpočtu má býti zároveň ustanoveno rozdělení, jakou kvotou ta která obec na stavebním nákladu by participovala. Práce tato jest nyní v běhu.

XII. Různé.

Dne 8. srpna konáno bylo vodoprávní řízení o projektu na soustavnou kanalisaci města Zbraslavi. Zástupcové obce Pražské žádali přepracování projektu v tom smyslu, aby zejména řádné čištění splašků před jich vpouštěním do Vltavy bylo zaručeno, ku kterémuž konci navrhovali zavedení oddílného systému.

Ku zajištění dodávky cihel ku stavbě provozovací budovy čisticí stanice kanalisační vypsáno bylo veřejné ofertní řízení a dodávka jednoho milionu cihel rozdělena mezi následující firmy: Uhříněvesskou továrnu, cihelnu p. Josefa Urbánka na Generálce, cihelnu dědiců Pulkrábkových ve Vokovicích a firmu Dvořák a Fišer v Letkách.

K žádosti obce Pražské, aby v předměstských obcích zřízeny byly dešťoměry ku konstatování a měření srážek atmosferických, odpověděly obce Vinohradská a Smíchovská, že podobné dešťoměry zřídí. Obec Vysočanská poukázala k tomu, že v tamním cukrovaru právě hydrografické oddělení zemské dešťoměr zřídilo, tak že bude možno ho používati.

Stavby kanalisační i v tomto období těšily se pozornosti různých korporací; tak navštíveny byly zejména žactvem průmyslové školy na Smíchově a pak posluchači české techniky v Brně, účastníky učitelského sjezdu, který v srpnu v Praze se konal a posluchači vídeňské techniky na studijní cestě konané pod vedením prof. ryt. Schoena.

Komise kanalisační konala v uplynulém období 5 schůzí. Zástupce kanceláře kanalisační intervenoval při komisionelních řízeních v záležitostech veřejných i obecních 30kráte, při stavebních komisích soukromníků 80kráte.

Počet spisů v tomto čtvrtletí došlých činí 857.

Vydání na stavby kanalisační v třetím čtvrtletí 1903 činilo 510.071 K 79 h.

Zpráva

o schůzi městské zdravotní komise dne 14. října 1903.

Předsedal p. primátor Dr. *Srb*.

1. *Protokol z poslední schůze* 8. července 1903 po věcné opravě týkající se odvozu smetí dle soustavy Hartwichovy, schválen.

2. Fysikus Dr. *Záhoř* uvedl *sdělení úřední*:

a) Č. místodrž. 202.193 ze 22. září vyhlašuje se za příčinou vzniku *moru v Marsilii* zákaz dovozu a průvozu zboží a předmětů uvedených v řádu mezinárodní zdravotní konference ze 19. března 1897 a dozor zdravotní k cestujícím přicházejícím z krajin morových v době 10 dnů.

b) V č. 39. „Oesterr. Sanitaetswesen“ roku 1903 oznamuje se *mezinárodní sjezd pro školní hygienu v Norimberce od 4.—9. dubna 1904* a uvádějí se předměty jako sub 3.: hygienické methody vyšetřovací, sub 7.: lékařská služba ve školách; tedy se bude přednášeti též o nabytých zkušenostech o výhodnosti instituce školních lékařů; městská rada žádala 10. března 1902 na okresní školní radě zavedení školních lékařů, která 27. března návrh instrukce pro lékaře školního schválila, na to byl předložen návrh vyšším instancím, kde 20. července 1903 byla žádost opětně urgována, dosud marně; žádám za opětné urgování této záležitosti.

c) K podání fysika z 9. července 1891 týkajícímu se *nařízení holičům ve příčině desinfekce nástrojů* a k obdobné žádosti „České společnosti pro veřejné zdravotnictví v Praze“ z 29. ledna 1898 vyšel posudek nejvyšší zdravotní rady z 10. února 1898 („Oest. Sanit.-Wesen“, roč. X.), na jehož základě si vyžádal magistrát na fysikovi poučení pro holiče, kteréž bylo intimováno Společenstvu holičů a kadeřníků 14. září 1899; považuju vzhledem k panujícím nedostatkům v holírnách za správné žádati za republikaci jmenovaného oběžníku a budiž zároveň odporučeno, aby desinfekce kartáčů a hřebenů byla prováděna 4% roztokem formalinu, v němž by řečené nástroje na 10 minut ponořeny byly.

d) Způsob Hartwichův odvážení smetí, jenž v obci Vídeňské se osvědčil, třeba i v Praze provésti; v tomto ohledu nutno protokol ze dne 8. července 1903 opraviti. Dovoz byl by v režii obecní a byl by vybírán od majitelů domů a průmyslových podniků přiměřený nepatrný poplatek.

e) Návrh p. městského rady Schröttra byl fysikem vyřízen k nařízení magistrátu touto osnovou vyhlášky: „Vzhledem k tomu, že bylo na sjezdech lékařských věhlasnými odborníky dokázáno, že náleží tuberkulosa mezi nemoci nakažlivé a vyschlými chrchly se rozšiřuje, jakož i chrchly a *pliváním na zemi* různé záněty krku přenášeny býti mohou, jest jenom další nutnou důsledností, aby plivání na zem vůbec trpěno nebylo, nýbrž do plivátek vodou naplněných a sice ve všech veřejných místnostech: hotelích, kavárnách, poštách, divadlech, školách, úřadech a chrámech; v posledních také z ohledu slušnosti plivání na zem trpěno býti nemůže.“

Pohyb infekčních nemocí jevil: v červenci vyšší zdvižení spalniček a spály hlavně v VIII. části, jež se zde až do října ve větší číslici udržuje, zároveň jeví větší pohyb spalniček na Vyšehradě a na hořejším Novém městě, ostatní nemoci přenosné jevily a jeví dosud pohyb mírný.

3. Obtěžování Prahy *lihovary na Zlíchově a ve Vysočanech*; pan profesor Raýmann podal posudek následující:

Odporný, obecenstvo obtěžující zápach v lihovarech vzniká dosavadním způsobem spalování melassových výpalků. Způsob dosavadní nejen jest hygienicky závadný, nýbrž i kalkulačně: ztrácíť se jedna z nejcennějších součástí výpalků, dusík, — nezužitkována. V nejnovější době učiněn byl však v tomto oboru průmyslové výroby takový pokrok, že možno míti za to, že problém užitečného a hygienicky přípustného zpracování melassových výpalků jest rozluštěn. Výpalky lze buď předem koncentrovati ve vzduchoprázdné prostoře, plyny se kondensují a absorbují, takže vylučují se v odpadní vodě ve formě tekuté. Koncentrované výpalky se pak spalují. Druhý způsob jest získání dusíku výpalků ve způsobě kyanových sloučenin, třetí pak, nejvýhodnější, jest zpracování melassových výpalků na hnojivo „chilinit“. Při tomto způsobu zpracování výpalků nevyvíjejí se žádné plyny, které by okolí byly na obtíž a je

tudíž způsob tento jak po stránce hygienické, tak i národohospodářské nejdokonalejší a naprosto vyhovující.

Obtěžování obecenstva zápachem ze známých lihovarů zaviněno jest tudíž pouze zastaralým a primitivním způsobem zpracování melassových výpalků.

Příslušné návrhy byly jednohlasně schváleny, na podnět pana starosty vzdala pak komise panu přednášejícímu za velice důkladný a poučný referát svůj dík.

4. Pak přednášel fysikus kvalifikaci žadatelů za *místo městského okresního lékaře*; obě terna fysikem navržená byla schválena.

5. Na konec podal fysikus posudek o žádosti národního klubu *na Vyšehradě* za zřízení *místa okresní babičky* tamtéž.

Národní klub Vyšehradský žádal zvláštním podáním č. j. 103.359 ze dne 20. května 1903 zřízení místa okresní porodní babičky pro zdravotní obvod vyšehradský; fysikus podal na vyzvání 26. června na základě dat úředních vyřízení negativné; přípisem praes. č. 103.350 ai. 1903 ze dne 20. července žádá se projednání předmětu ve schůzi městské zdravotní komise.

Posudek: Dle stavu koncem měsíce června 1903 provozuje babickou praxi v Praze celkem 265 bab porodních. Z toho připadá: na Staré město 51, na Nové město 109, na Malou Stranu 21, na Hradčany 7, na Josefov 6, na Král. Vyšehrad 7, na Holešovice 40, na Libeň 24 bab porodních. — Připadá tudíž v celé Praze 1 bába porodní na 8˙0 obyvatelů, na Král. Vyšehradě 1 bába na 789 obyvatelů. — Porodních bab na Král. Vyšehradě rok od roku ubývá. Ve II. půlletí r. 1901 bylo jich 10, r. 1902 8, letos 7. Úředních bab porodních (okresních babiček) jest ustanoveno celkem 11, připadá tudíž jedna okresní babička na 20.449 obyvatelů. Král. Vyšehrad čítá 5523 obyvatelů, není tudíž zvláštní báby tamtéž zapotřebí. Rozdělení okresních bab porodních není však provedeno dle počtu obyvatelstva, nýbrž dle poměrů chudinských, komunikačních, a dle toho, jak často chudé obyvatelstvo okresní bábu porodní volá. Dle toho jest nutně zapotřebí dvou okresních bab v VII. části a tří v VIII. části, poněvadž chudinské poměry a skutečná potřeba toho vyžadují; jest třeba zvláštní báby pro III. a zvláštní pro IV. část, poněvadž okresní bába bydlící na Malé Straně by měla příliš dalekou a neschůdnou cestu k chudině na Pohořelci a na Novém Světě.

Potřeba zvláštní okresní babičky pro Král. Vyšehrad není odůvodněna skutečnou potřebou. Okresní babičky nejsou při nynějším rozdělení nijak ošetřováním chudých rodiček přetíženy. Okresní babička v Ječné ulici č. p. 500-II., jež pomoc porodní pro chudé vyšehradské posud obstarává, byla volána v I. půlletí r. 1902 ku 2, ve II. půlletí r. 1902 ku 3, v I. půlletí r. 1903 k 1 rodičce. Vykonala mimo to: v I. pololetí r. 1902 20 klystýrů, ve II. pololetí r. 1902 30 klystýrů, v I. pololetí r. 1903 30 klystýrů v celém svém okresu, zahrnujícím i celé hořejší Nové město. — Jest sice správný výpočet v petici sl. „Národního klubu" uvedený, pokud se týče počtu porodů na Král. Vyšehradě a Novém městě hořejším, ale konkluse jest obrácena. Dosavadní bába okresní obstarává pomoc chudým rodičkám na Novém městě hořejším a Král. Vyšehradě při počtu porodů průměrně 660 ročně a jest dosti málo zaměstnána a obstarává pomoc tuto ku spokojenosti — až dosud žádná stížnost na nedostatečnou pomoc porodní z Král. Vyšehradu nedošla. Kdyby počet okresních bab řídil se dle počtu porodů, musilo by jich býti čtyřikráte tolik, kolik nyní.

Není tudíž zřízení místa okresní báby porodní pro Král. Vyšehrad skutečnou potřebou odůvodněno.

Zprávy.

Arcikníže Ferdinand Karel při hasičském cvičení. Dne 16. t. m. dopoledne konali pražští hasiči ve staroměstském obecním dvoře za velení řed. sboru inž. p. Vejdělka cvičení, k němuž přihlížel arcikníže Ferdinand Karel, který se dostavil do dvora s komořím, plukovníkem Bodmanem. Cvičení byl přítomen také primátor měst pražských dr. Vlad. Srb, s oběma náměstky inž. Neubertem a drem Grošem a členové dozorčí rady hasičského sboru pp. obecní starší Bukovský, Cetlovský, Fatka a Stárka. Cvičení konalo se s parní stříkačkou s velkým posunovacím žebříkem a se zachraňovacími plachtami. Také demonstrována byla činnost nové automobilové parní stříkačky, která vrhá za minutu 2100 litrů vody, tudíž o 400 litrů více nežli největší pražská parní stříkačka. Cvičení ukázalo, že pražský hasičský sbor dospěl pod vedením ředitele p. Vejdělka na výši dokonalosti a zdatnosti a p. arcikníže vyslovil také řediteli nad výcvikem mužstva své uznání.

Dozorčí rada vodáren král. hlav. města Prahy a obcí Kr. Vinohradů, Karlína, Žižkova a Smíchova konala dne 17. t. m. odpoledne v zasedací síni staroměstské radnice schůzi za předsednictví starosty dra Vl. Srba a přítomnosti 32 členů rady. Po schválení zápisu o schůzi dozorčí rady ze dne 20. července 1903 podal sekretář p. dr. Jirgl návrhy správní rady vodárenské ve příčině projektu stavebního rady Thiema na zásobování Prahy vodou a to: 1. Aby za účelem zásobování Prahy a obcí sousedních vodou pro veškeru potřebu přivedla se voda spodní z prozkoumaného území u Staré Boleslavi; 2. aby za účelem tím předchozí projekt stavebního rady Thiema s návrhy v něm obsaženými jak pro stavbu, která se hned má provésti, tak i pro pozdější rozšíření vodárny, byly schváleny; 3. aby správní rada společné vodárny byla zmocněna, aby na základě schváleného předchozího projektu staveb. rady Thiema učinila všechny přípravné kroky směřující k získání podrobného projektu a rozpočtu nákladu. Návrhy tyto byly jednomyslně schváleny, načež předsedající starosta dr. Srb ukončil schůzi přáním, aby projekt byl Praze a sousedním obcím ku blahu.

Návrh rozpočtu vodárny král. hl. města Prahy a městských obcí Karlína, Smíchova, Král. Vinohradů a Žižkova na rok 1904, který schválila správní rada této vodárny ve schůzi dne 8. t. m. vyložen byl dle ustanovení § 20. stanov společné správy pro zřízení a udržování jmenované vodárny po 14 dnů, počínajíc dnem 10. t. m.

Správní rada vodárny král. hlav. města Prahy a městských obcí Karlína, Smíchova, Král. Vinohradů a Žižkova konala ve čtvrtek 8. t. m. schůzi za předsednictví p. st. r. B. Staňka u přítomnosti členů správní rady pp. vrch. řed. Hubáčka, cís. rady J. V. Nováka, JUDra J. Růžičky, JUDra J. Scharfa, st. r. K. Vlčka, m. r. Kremličky, star. JUDra Koldinského, m. r. Tykače a m. r. JUDra Jahna. Z předmětů, přednesených p. mag. sekretářem drem Jirglem, zmiňujeme se především o návrhu předchozího rozpočtu společné vodárny na rok 1904. Potřeba činí celkem 150.000 k a uhradí se dle § 3. stanov společné vodárny příspěvky spojených obcí dle následujícího poměru: Obec Pražská 58·4%, t. j. 87.000 k, obec Karlínská 4%, t. j. 6000 k, obec Smíchovská 8·8%, t. j. 13.2000 k, obec Král. Vinohrady 21·7%, t. j. 32.550 k, a obec Žižkovská 7·1%, t. j. 10.650 k. Náklady na stavbu zamýšlené vodárny a vodovodů a p. nejsou v tomto návrhu rozpočtu pojaty, v té příčině bude v čas potřeby vypracována předloha potřebných nákladů a k schválení předložena. Pak jednala správní rada o vyhlášce okresního hejtmanství v Karlíně, kterou zahájeno bylo vodoprávní řízení

o předchozím projektu na zásobování Prahy s obcemi sousedními vodou spodní z území u Staré Boleslavi a kterou ustanoveny byly místní komise ode dne 21. října do 16. listopadu t. r. v území projektu a jmenovala své zástupce pro komise tyto. Kromě toho projednala správní rada řadu předmětů menší důležitosti.

Aesthetický vzhled fagad. Magistrát král. hlav. města Prahy zaslal předsednictvu spolku majitelů domů pro Nové město a Vyšehrad k uveřejnění tento výměr: „V poslední době se často stává, že bývají jednotlivé části fagady domů opravovány a natírány, zejména v přízemí, a nátěr tento křiklavě se liší od starého nátěru domů, čímž zohyzděn bývá nejen vzhled domu, ale i ulice. Poněvadž takovýto způsob opravy průčelí domů nelze s ohledem na ustanovení § 34. st. ř. připustiti, upozorňujeme příslušné kruhy na to, že bez předchozího opovědění úřadu nesmí býti části průčelí ani opravována, ani barvena a že při opravách takových musí býti vždy užito barvy přiměřeně světlé a nikoli křiklavé."

Útulna pro služebné král. hlav. města Prahy. Od různých činitelů bylo poukázáno na nebezpečí mravní zkázy, které hrozí ženským osobám, jež přišly do Prahy službu hledati anebo jež jsou po nějakou dobu bez zaměstnání a práce. Místa a rodiny, u nichž takové osoby ženské útulek hledati musí, nejen že začasté neslynou tou nejlepší pověstí, ale i obyčejně jsou toho rázu, že veta je po děvčeti, které octne se v takovém prostředí velkého města. Proto obec Pražská uznávajíc plně nebezpečí hrozící osobám ženským v Praze útulek hledajícím, zřídila pro takové osoby svou vlastní útulnu, chtíc doplniti takto svůj velký ústav pro všeobecné bezplatné sprostředkování práce. Útulna tato jest novým důkazem, že obec Pražská nešetříc nákladu, jde na poli sociálním v čele nejen měst zdejších, ale i zahraničních. Útulna poskytovati bude po čas a za poplatek 30 haléřů denně pobyt a stravu osobám ženským, které přicházejí do Prahy hledat jakoukoli službu, aneb které vystupují ze služby a hledají novou. Pokud místnosti dovolí, přijmou se do útulny též osoby služebné ve službě setrvávající, jimž se zaměstnavatel na krátký čas z místa služby vzdálil. S útulnou jest spojen výcvik osob v nejnutnějších pracích a dle možnosti i návod k povinnostem při ošetřování dítek a dozírání na ně. Do útulny přijímají se osoby ženské, překročivší 14. rok svého věku bez ohledu na příslušnost, jsou-li jen mravně zachovalé a zdravé. Platným průkazem pro přijetí jest pracovní neb čeledni knížka. Pobyt v útulně má za účel, aby chovankám byla opatřena vhodná služba. Opatřování této služby děje se jedině prostřednictvím pěti ženských filiálek při ústavě obecním pro všeobecné bezplatné zprostředkování zřízených a den ode dne více prospívajících. Útulna jest v domě čp. 19—1. bezprostředně u Mikulášského kostela. Jest jak na zaměstnavatelích tak na osobách ženských, řádného útulku hledajících, aby ve svém vlastním zájmu této blahodárné instituce v hojné míře užívali. Útulna tato byla otevřena dne 17. října 1903. Zároveň otevřena byla s útulnou touto útulna pro děti při žebrotě policií zatčené.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. Č. j. 1663 praes. Dnem 29. září 1903 skončila čtrnáctidenní lhůta, ustanovená vyhláškou ze dne 3. září 1903 č. j. 1346 praes. k podání námitek proti listinám voličským k doplňovacím volbám do obecního zastupitelstva kr. hl. města Prahy, které letošního roku budou se konati.

Po vyřízení podaných reklamací radou městskou jeví se počet voličů, v listinách voličských zapsaných, takto:

	I. sbor	II. sbor	III. sbor	Úhrnem
Staré město	579	872	1.050	2.501
Nové město	1.467	2.874	2.433	6.774
Malá Strana	284	827	472	1.583
Hradčany	49	113	98	260
Josefov	16	38	84	138
Kr. Vyšehrad	19	78	87	184
Holešovice-Bubny	163	526	825	1.514
Stará Libeň	57	235	281	573
Úhrnem	2.634	5.563	5.330	13.527

Řídíc se předpisy §§ 43., 44. a 56. Pražského obecního řádu, ustanovila rada kr. hl. města Prahy ve schůzi své dne 13. října 1903 konané, aby počet veškerých členů sboru obecních starších mezi volící sbory jednoho každého volebního okresu na rok správní 1903 až 1904 nově byl rozdělen.

Dle tohoto rozdělení čítati má sbor obecních členů:

	I. sbor	II. sbor	III. sbor	Úhrnem
Staré město	6	4	6	16
Nové město	15	15	13	43
Malá Strana	3	4	3	10
Hradčany	1	1	1	3
Josefov	1	1	1	3
Kr. Vyšehrad	1	1	1	3
Holešovice-Bubny	2	3	4	9
Stará Libeň	1	1	1	3
Úhrnem	30	30	30	90

Hledě k počtu členů sboru obecních starších, jaký byl v jednotlivých okresích a sborech volících ve správním roce 1902—1903, jeví se rozdíl ten, že v I. sboru volebního okresu Novoměstského ubyl jeden mandát, jehož dostane se I. sboru volebního okresu Holešovicko-Bubenského a dále, že ve III. sboru volebního okresu Stará Libeň ubyl taktéž jeden mandát, jehož by se dostati mělo III. sboru volebního okresu Staroměstského.

Ježto však ve III. sboru volícím okresu Stará Libeň letošního roku žádný z členů sboru obecních starších nevystupuje, není lze pro správní rok 1903—1904 III. sboru Starolibeňského onen ubylý mandát ubrati i musí týž sbor pro tento rok podržeti dosavadní počet mandátů totiž 2, tak že úhrnný počet zástupců okresu Starolibeňského ve všech 3 sborech volících činiti bude 4 na místě 3, jak dle svrchu uvedené tabulky by bylo náleželo; naproti tomu bude III. sbor volící okresu Staroměstského také pro správní rok 1903 až 1904 míti pouze 5 mandátů, jako dosud, a úhrnný počet zástupců okresu Staroměstského ve všech třech sborech činiti bude pouze 15 na místě 16, jak by dle téže tabulky bylo náleželo.

Doplňovací volby členů sboru obecních starších král. hlav. města Prahy na místě oněch, kteří dle obecního řádu letos z úřadu odstupují nebo hodnosti této se vzdali, ustanovují na základě §§ 47. a 56. Praž. ob. řádu, zákona ze dne 20. ledna 1887 č. 3. z. z. a zákona ze dne 22. března 1889 č. 20. z. z. na den 28. října 1903.

Způsob volby bude ve smyslu usnesení rady městské ze dne 13. října 1903 v jednotlivých volebních okresích tento:

A) Ve volebním okresu Staroměstském:

a) I. volící sbor, ve kterém z úřadu odstupují pánové:
1. JUDr. *Antonín Holubovský*, advokát,
2. *Antonín Novotný*, stavitel a maj. domu, a
3. *Jan Weiss*, továrník a maj. domu, zvolení r. 1900 na tři léta,
4. *Ladislav Cupr*, továrník a maj. realit, zvolený r. 1901 na *dvě* léta, voliti bude čtyři členy na dobu *tři let*;

b) II. volící sbor, v němž z úřadu odstupují pánové:
1. *Matěj Novák*, maj. dámské konfekce, zvolený r. 1900 na tři léta, a pak
2. *Jan Trnka*, mlynář a
3. Th. Dr. *Karel Vondruška*, farář, zvolení r. 1901 na dobu dvou let, voliti bude tři členy na dobu *tři let*;

c) III. volící sbor, v němž z úřadu odstupují pánové:
1. *Emanuel Fatka*, řezník a obchodník,
2. Dr. *Jan Podlipný*, advokát a
3. *Julius Zikan*, obchodník, zvolení r. 1900 na 3 léta, voliti bude tři členy na *tři léta*.

Na nové místo, které by dle svrchu uvedeného nového rozvrhu letos tomuto sboru přibýti mělo, nemůže býti volba vykonána z té příčiny, ježto, jak výše již bylo uvedeno, nelze III. volícímu sboru okresu Stará Libeň pro správní rok 1903—1904 ubrati jeden mandát, o nějž sbor ten méně míti má.

B) Ve volebním okresu Novoměstském:

a) I. volící sbor, ve kterém z úřadu odstupují pánové:
1. *Antonín Kubr*, stavitel a maj. domů,
2. *Josef V. Novák*, cís. rada, továrník,
3. *František Portik*, kupec a maj. domu a
4. *František A. Urbánek*, knihkupec a maj. domu, zvolení r. 1900 na dobu tří let, voliti bude tři členy na dobu *tři let*, ježto sbor tento dle nového rozvrhu voliti má o jednoho člena méně a jeden mandát tohoto sboru, na tři léta uprázdněný, připadá prvnímu sboru okresu Holešovicko-Bubenského;

b) II. volící sbor, ve kterém z úřadu odstupují pánové:
1. *Karel Bulíř*, ředitel škol,
2. Dr. *Karel Groš*, advokát a
3. Dr. *Stanislav Prachenský*, advokát, zvolení r. 1900 na tři léta, a pak
4. *František Zvěřina*, inženýr, zvolený r. 1902 na dobu jednoho roku, voliti bude čtyři členy na dobu *tří let*;

c) III. volící sbor, ve kterém z úřadu odstupují pánové:
1. *Alois Vaníček*, řezník,
2. *Antonín Koubek*, malíř pokojů a
3. *František Sokol*, řezník, zvolení roku 1900 na dobu tří let, voliti bude tři členy na dobu *tří let*.

C) Ve volebním okresu Malostranském:

a) *v I. volicím sboru nebude volba konána*, ježto v tomto sboru nikdo z úřadu neodstupuje;

b) II. volící sbor, ve kterémž z úřadu odstupují pánové:
1. *František Ad. Šubert*, spisovatel a
2. *František Rus*, klempíř, zvolení r. 1900 na tři léta, a úřadu se vzdal pan
3. *Jan Herain*, vrchní inženýr, zvolený r. 1901 na tři léta voliti bude dva členy na dobu *tří let* a jednoho člena na dobu *jednoho roku*;

c) volící sbor, ve kterém z úřadu odstupuje pan *František Hubáček*, mistr tesařský a majitel dumu, zvolený r. 1900 na tři léta, voliti bude jednoho člena na dobu *tří let*.

D) Ve volebním okresu Hradčanském:

a) I. volící sbor, ve kterém z úřadu odstoupí pan *Václav Brož*, majitel domu, zvolený r. 1900 na tři léta, voliti bude jednoho člena na dobu *tří let*;

b) II. volící sbor, ve kterém z úřadu odstoupí pan *Tomáš Wejžvalda*, c. k. vrch. pošt. správce, zvolený r. 1900 na tři léta, voliti bude jednoho člena na dobu *tří let*;

c) *ve III. volicím sboru nebude volba konána*, ježto v tomto sboru nikdo z úřadu neodstoupí.

E) Ve volebním okresu Josefovském:

a) I. volící sbor, ve kterém úřadu se vzdal pan *Josef Inwald* šlechtic *z Waldtreu*, továrník, zvolený r. 1901 na tři léta, voliti bude jednoho člena na dobu *jednoho roku*;

b) *ve II. a III. volicím sboru nebude letos volba konána*, ježto ve sborech těchto nikdo z úřadu neodstupuje.

F) Ve volebním okresu Král. Vyšehradském

nebude se volba konati, ježto v žádném ze tří volících sborů tohoto okresu letos nikdo z úřadu neodstupuje.

G) Ve volebním okresu Holešovicko-Bubenském:

a) I. volící sbor, ve kterém z úřadu odstupuje pan *Eustach Neubert*, inženýr a majitel domu, zvolený r. 1900 na tři léta, voliti bude dva členy na dobu *tří let*, ježto dle výše uvedeného rozvrhu připadá tomuto sboru jeden mandát na tři léta uprázdněný, který ubyl prvnímu sboru volebního okresu Novoměstského;

b) II. volící sbor, ve kterém z úřadu odstupuje pan *Ferdinand Schiller*, továrník, zvolený r. 1900 na tři léta, voliti bude jednoho člena na dobu *tří let*;

c) III. volící sbor, ve kterém z úřadu odstupují pánové:
1. *Václav Šrámek*, obchodník a maj. domu a
2. *Alexandr Bukovský*, maj. realit, zvolení r. 1900 na tři léta, voliti bude dva členy na dobu *tří let*.

H) Ve volebním okresu Staro-Libeňském

nebude se voliti, ježto v žádném ze tří volících sborů tohoto okresu letos nikdo z úřadu neodstupuje.

Volba konati se bude v těchto místnostech:

A) *Na Starém městě v radnici Staroměstské*
a) I. volící sbor v síni Primátorské č. 33 v II. patře,
b) II. volící sbor ve Staré síni č. 28 v II. patře a
c) III. volící sbor v Obecní síni č. 14 v I. patře.

B) *Na Novém městě ve vyšší dívčí škole v čp. 683-II. ve Vodičkově ul.*:
a) I. volící sbor v místnosti č. I. v přízemí;
b) II. volící sbor:
1. oddělení A až L v místnosti č. II. v I. patře;
2. oddělení M až Ž v místnosti č. III. v I. patře;
c) III. volící sbor v místnosti č. IV. v I. patře.

C) *Na Malé Straně v obecné škole chlapecké u sv. Mikuláše čp. 36-III. v Josefské ulici*:
a) II. volící sbor v místnosti č. II. v I. patře;
b) III. volící sbor v místnosti č. I. v přízemí.

D) *Na Hradčanech v dívčí škole Hradčanské čp. 111-IV. na Pohořelci*:
a) I. volící sbor v místnosti č. V. v přízemí;
b) II. volící sbor v místnosti č. IV. v přízemí.

E) *V Josefově v budově býv. Josefovské školy čp. 208-V. v Břehové ul.*:
I. volící sbor v místnosti útulku č. I. v I. patře.

F) *V Holešovicích-Bubnech v budově magistrátní úřadovny čp. 265-VII. v ulici Nádražní*:
a) I. volící sbor v místnosti č. I. v I. patře;
b) II. volící sbor v zasedací síni v I. patře a
c) III. volící sbor v místnosti č. III. v přízemí.

K této doplňovací volbě dodán bude každému voliči, k vykonání práva voličského oprávněnému, list průkazní s listem hlasovacím, opatřeným městským znakem.

Každý volič povinen jest na hlasovací list napsati tolik jmen členů obce, kteří mají právo voličské a tak jej vyplniti, kolik volební shromáždění, k němuž náleží, dle hořejšího volebního rozpisu voliti má obecních starších.

Odstupující členové mohou opět býti voleni.

V uvedených zde místnostech budou komise volební, sestavené dle § 48. Pražského obecního řádu, v den volby *od 9. hod. ranní* přijímati od voličů lístky hlasovací a to *na Starém městě, na Novém městě, na Malé Straně a v Holešovicích-Bubnech do 5. hod. odpolední, na Hradčanech pak a v Josefově do 3. hodiny odpolední.*

Každý volič, kterýž právo své voličské vykonati chce, musí v ustanovený čas na určené místo sám *osobně* před volební komisi přijíti.

Pokažené listy hlasovací může si každý volič za nové vyměniti buď v praesidiální úřadovně na radnici Staroměstské, anebo v den volby u příslušné komise volební, vykáže-li se průkazním listem a navrátí-li zkažený list hlasovací.

V PRAZE, dne 13. října 1903.

Starosta:
JUDr. **Vladimír Srb.**

Dodatek k vyhlášce ze dne 13. října 1903 č. j. 1663 praes., kterou vypsány byly doplňovací volby do sboru obecních starších král. hlav. města Prahy dne 28. října 1903. Č. j. 2722 praes. Sbor obecních starších král. hlav. města Prahy ve schůzi své dne 19. října 1903 *schválil* jako instance odvolací rozvrh členů sboru obecních starších mezi volící sbory a okresy, který usnesením rady městské ze dne 13. října 1903 byl schválen a vyhláškou z téhož dne č. j. 1663 praes. veřejně oznámen. O tom dle ustanovení § 47. Pražského obecního řádu všeobecně věděti dávám. V Praze, dne 19. října 1903. Starosta: JUDr. *Vladimír Srb.*

Vyhláška. N. E. 186.846/XVII. Z úroků nadání Jana Novotného pro výbavu chudých a hodných sirotků české národnosti podělen bude dne 31. prosince 1903 jeden sirotek ženského pohlaví částkou 798 K 74 h t. j. sedmi set devadesáti osmi korun 74 h. Ti, kdož by za udělení tohoto nadání žádati chtěli, podejtež žádosti své, opatřené řádnými doklady, zejména o svém osiření, o své chudobě a zachovalosti *do 30. listopadu 1903 včetně* v podacím protokole rady městské na radnici Staroměstské. K žádostem, které podány budou bez předepsaných dokladů aneb které dojdou po vypršení dané lhůty, nebude se vůbec přihlížeti.

Konkurs. Č. j. 11.545 r. 1903 o. š. r. Při českých obecných a měšťanských školách v Praze ustanoveni budou trvale: 1. ředitel Novoměstské měšťanské školy spojené s obecnou školou pro dívky, 2. učitelka odboru grammaticko-historického při měšťanské škole dívčí u sv. Jiljí, 3. učitelka odboru mathematicko-technického při měšťanské škole dívčí u sv. Jiljí, 4. učitel druhé třídy při samostatné obecné škole chlapecké u sv. Kříže Většího, 5. učitel druhé třídy při obecné škole chlapecké spojené s měšťanskou u sv. Jindřicha, 6. učitel druhé třídy při obecné škole chlapecké spojené s měšťanskou na Hrádku, 7. učitel druhé třídy při obecné škole chlapecké spojené s měšťanskou na Karlově, 8. učitel druhé třídy při samostatné obecné škole chlapecké v Bubnech, 9. učitel druhé třídy při obecné škole chlapecké v Holešovicích, 10. učitel druhé třídy při obecné škole chlapecké spojené s měšťanskou na Maninách, 11. učitelka druhé třídy při obecné škole pro dívky spojené s měšťanskou na Starém městě, 12. učitelka druhé třídy při druhé obecné škole dívčí v Libni. S místy těmi spojeno jest kromě nároku na zvýšení služného služné stanovené § 20. zákona ze dne 27. ledna 1903 č. 16. z. z. a aktivní přídavek stanovený §§ 30. a 31. cit. zákona. Žádosti zkušebními a služebními průkazy, jakož i pokud se týče místa ředitele měšťanské školy, také průkazem o způsobilosti vyučovati náboženství katolickému řádně doložené podati lze u c. k. okresní školní rady pro české školy obecné a měšťanské v Praze cestou předepsanou *nejdéle do 30. listopadu 1903.* **C. k. okresní školní rada pro české obecné a měšťanské školy v Praze,** dne 14. října 1903.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika“ závod tiskařský a vydavatelský v Praze na Václavském nám. čís. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

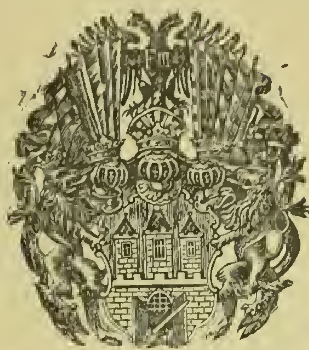

KRÁL. HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 22. V PRAZE, dne 7. listopadu 1903. Ročník X.

Výsledek doplňovacích voleb

do obecního zastupitelstva král. hlav. města Prahy, konaných dne 28. října 1903.

I. Staré Město:

V I. sboru z 580 voličů oprávněných dostavilo se 228; zvolen byl p. Ladislav *Čupr*, továrník, 202 hlasy, p. JUDr. Ant. *Holubovský*, advokát, 210 hlasy, p. Antonín *Novotný*, stavitel, 200 hlasy, p. Jan *Weiss*, kloboučník, 214 hlasy; mimo to obdrželi hlasů pp.: Fr. Saler 3, Goldschmidt 2, dr. Baxa 3, dr. Podlipný 3, Novák 3, Bočan 2.

V II. sboru z 874 oprávněných voličů dostavilo se 313; zvolen p. Jan *Trnka*, mlynář, 201 hlasem, p. Adolf *Zimek*, obchodník, 192 hlasy, p. Václav *Bubeníček*, zlatník, 182 hlasy; mimo to obdrželi hlasů pp.: dr. F. Janatka 120, P. H. Duda 101, dr. Václav Kopista 97, 6 hlas. lístků bylo prázdných, ostatní hlasy byly roztříštěny.

V III. sboru z 1050 oprávněných voličů dostavilo se 574; zvolen p. dr. Jan *Podlipný*, advokát, 416 hl., p. Eman. *Fatka*, řezník-obchodník, 402 hlasy, p. Jul. *Zikan*, obchodník, 393 hlasy; mimo to obdrželi hlasů pp.: Václav Miškovský 153, Jan Šafr 142, Václav Štěpánek 165.

II. Nové Město:

V I. sboru z 1468 oprávněných voličů dostavilo se 338; zvolen p. J. V. *Novák*, továrník, 279 hlasy, p. Frant. *Portík*, majitel domu, 277 hlasy, p. dr. A. *Urbánek*, knihkupec, 259 hlasy; mimo to obdrželi hlasů pp.: dr. Groš 4, K. S. Sokol 4, dr. Baxa 4, Václav Štěpánek 3, Eugen Lederer 3, ostatní hlasy roztříštěny.

V II. sboru z 2874 oprávněných voličů dostavilo se 1089; zvolen p. dr. Karel *Groš*, advokát, 817 hlasy, p. Frant. *Zvěřina*, inženýr, 800 hlasy, p. dr. Stanislav *Prachenský*, advokát, 806 hlasy, p. Karel *Bulíř*, ředitel školy, 693 hlasy; mimo to obdrželi hlasů pp.: Jos. Krčil 321, Ant. Kukla 272, Fr. Menšík 151. Václav Zářecký 181, Vlast. Vrba 70, Václav Šmakal 37.

V III sboru z 2433 oprávněných voličů dostavilo se 987; zvolen p. Alois *Vaníček*, řezník, 602 hlasy, p. Antonín *Koubek*, malíř pokojů, 550 hlasy, p. Tomáš *Maděra*, ředitel obchodní školy, 527 hlasy; mimo to obdrželi hlasů pp.: Fr. Hašourek 344, dr. K. Baxa 204, Fr. Skrčený 184, Josef Franzl 184, Karel St. Sokol 136, Vojtěch Macháček 77.

III. Malá Strana:

V I. sboru se letos volba nekonala.

V II. sboru z 826 oprávněných voličů dostavilo se 323; zvolen p. dr. Karel *Fragner*, c. a k. dvorní lékárník, 211 hlasy, p. Frant. *Hubáček*, mistr tesařský, 198 hlasy, p. Josef *Raban*, řezník, 162 hlasy; mimo to obdrželi hlasů pp.: dr. Jar. Lenz 124, Václav Jansa 117, dr. Zd. Vorel 109, dr. Karel Baxa 9, Josef Vokoun 2, konečně po 1 hlase H. Haužvic, P. Ondř. Lafar, K. St. Sokol, dr. Lad. Kresl, Josef Bláha a K. Černý.

V III. sboru ze 472 oprávněných voličů dostavilo se 185; zvolen p. Antonín *Svoboda*, obchodník, 151 hlasem; mimo to obdrželi hlasů pp.: Karel St. Sokol, redaktor, 30, Hynek Kretzbach, obchodník, 2, Václav Jansa, malíř, 1; jeden lístek byl prázdný.

IV. Hradčany:

V I. sboru z 49 oprávněných voličů dostavilo se 42; zvolen p. Václav *Brož*, majitel domu, 40 hlasy; mimo to obdrželi pp. Jos. Nebeský, hostinský a Josef Pilát, majitel domu, po 1 hlase.

V II. sboru ze 113 oprávněných voličů dostavilo se 48; zvolen p. Tomáš *Wejžvalda*, c. k. vrchní poštovní správce, 44 hlasy; mimo to obdržel p. Václav Brož 1 hlas, 3 lístky byly prázdné.

V III. sboru letos volba konána nebyla.

V. Josefov:

Volilo se pouze v I. sboru a dostavilo se z 16 oprávněných voličů 15; zvolen byl p. MUDr. Alfréd *Baštýř*, zubní lékař, 15 hlasy.

VI. Král. Vyšehrad:

V tomto volebním okresu se letos volba nekonala.

VII. Holešovice-Bubny:

V I. sboru ze 164 oprávněných voličů dostavilo se 134; zvolen p. Eustach *Neubert*, inženýr, 89 hlasy, p. František *Eim*, hostinský, 75 hlasy; mimo to obdr-

želi hlasů pp.: J. Kračmer 51, Em. Baštecký 43, 1 lístek hlasovací byl neplatný.

V II. sboru z 528 oprávněných voličů dostavilo se 263; zvolen p. Ferd. *Schiller*, továrník, 232 hlasy; mimo to obdrželi pp. Frant. Nedbal 13 hlasů, Frant. Červenka 4 hlasy, po 1 hlasu Jos. Kračmer, Eustach Neubert, K. Adamec, prázdných lístků odevzdáno 11.

V III. sboru z 826 oprávněných voličů dostavilo se 478; z odevzdaných hlasů obdrželi: p. Alexandr Bukovský, statkář 232 hlasů, pan Václav Šrámek, obchodník 220 hlasů, p. Václav Soukup, hostinský 196 hlasů, p. Cyrill Klimeš, soustružník 185 hlasů, p. Jan Livora, kovář, 59 hlasů, p. Bohumil Göhlert, strojvůdce, 16 hlasů, 6 hlasů bylo roztříštěno a 1 lístek byl prázdný. Ježto z naduvedených pánů neobdržel žádný nadpoloviční většiny hlasů, nutno vykonati užší volbu mezi pp. Bukovským, Šrámkem, Soukupem a Klimešem.

VIII. Libeň:

V tomto volebním okresu letos volba konána nebyla.

Rada městská.

23./X. *Národnostní rozdělení diecésí.* K panu starostovi dru Vl. Srbovi dostavila se deputace českého duchovenstva pražského generálního vikariátu, vdp. farář dr. Víšek a kaplan P. Svojsík a přednesli žádost, aby král. hlav. město Praha přistoupila k akci duchovenstva proti požadavku zřízení nové německé diecése, ryze národnostního ohraničení diecésí a aby rozhodně proti tomu požadavku se vyslovila. Z rozkazu pana starosty dra Srba byla tato žádost přednesena v radě městské s návrhem, aby sboru obecních starších byl předložen návrh na projev ve smyslu shora uvedeném, jenž by předložen byl J. E. panu kardinálovi. Při této záležitosti tlumočil pan městský radní Zikan přání vyslovené ve staroměstském klubu občanském, by rada městská se záležitosti té horlivě ujala. Pan městský radní dr. Pinkas přimlouval se, aby věc provedena byla co nejdříve, a po slovech pp. měst. radních dra Podlipného a Vaníčka schváleno, aby k projevu zmocněno bylo presidium a aby teprve dodatečně předložen byl sboru.

23./X. *Sad u chorobince.* Sadové komisi k opětnému vyšetření byla po návrhu p. měst. radního Vaníčka přikázána otázka, bylo-li by lze sad u chorobince na Karlově učiniti přístupným obecenstvu k veřejnému používání.

23./X. *Okresní silnice v Libni.* Správní soud vyhověl stížnosti obce pražské, kterou se tato ohradila proti převzetí okresních silnic v Libni ve vlastní správu.

23./X. *Průchod mezi Rybní a Štupartskou ulicí.* Stavební úřad oznámil, že práce, související s otevřením průchodu z ulice Rybné do Štupartské přes pozemky školní, byly skončeny. Průchod bude v těchto dnech otevřen.

23./X. *Regulativ pro domovní kanalisaci.* V záležitosti projednání regulativu pro domovní kanalisaci bude v době nejbližší svolána anketa, ke které pozváni budou zástupci spolku architektů a inženýrů, stavitelské jednoty a inženýrské komory.

23./X. *Fortifikace.* Vojenský erár byl dotázán, v kterých místech potřeboval by pozemky náhradní za stavby na Vyšehradě a na Petříně. K tomuto dotazu předložil alternativní plány, na jichž základě bude dále jednáno. Rovněž v jednání v příčině hradebních pozemků u Brusky a Újezdských kasáren projednány byly bližší podmínky co základ dalšího jednání.

23./X. *Školní pomůcky.* Pan městský radní Vaníček vzpomněl toho, že svého času upozorňoval již na to, aby na našich školách nebylo používáno školních pomůcek cizího, zejmena německého původu; nyní znova upozornil na to, že českým školám nabízí se takovéto zboží, a to dokonce ve „Vládním věstníku“, oficielní to publikaci pro školy české, kdež za výzdobu škol doporučují se nástěnné obrazy, mezi nimiž na př. jsou: „Pfälzischer Bauernhof“ „Schwäbisches Städtchen“, „Altstadt Dresden“ a pod. Navrhl proto, aby školní odbor byl upozorněn, aby těmito školními pomůckami nebyly stěny českých škol „ozdobovány“.

23./X. *Vyplácení účtů.* Vzhledem k tomu, že rada městská je vedena intencí pokud možno nejrychleji vypláceti obnosy za dodávky obecní, navrhl p. městský radní Schrötter, by presidium vyzvalo oběžníkem nejen všechny referáty, ale i všechny pp. inspektory, aby všichni k tomu působili, aby obnosy za dodané práce pokud možno nejrychleji vypláceny býti mohly. Návrh ten odkázán byl presidiu.

23./X. *Pomník Julia Zeyera.* Komitétu pro postavení pomníku Julia Zeyera svoleno k postavení pomníku v sadech Chotkových, bude-li dosaženo svolení dvorního eráru a to k návrhu sadové komise. Pan městský radní dr. Pinkas navrhoval, by komitétu doporučeno bylo pro pomník místo v sadech novoměstských, kde stál Zeyerův rodný dům; vyslovil obavu, že pomník v sadech Chotkových mohl by vaditi pohledu na Belvedere.

23./X. *Dar městským sadům.* Pan učitel Sucharda věnoval obci velký globus, k umístění v sadech; dárci vysloveny díky a globus umístěn bude v pavilonč v sadech Rudolfových na Letné.

23./X. *Z referátu vodárenského.* Při referátu vodárenském předneseny byly žádosti podané panu starostovi dru Srbovi a to žádost občanského klubu v Libni v příčině vodního a stížnost stavitelů v Libni ohledně ofertního řízení na stavbu vodárenské věže v Libni. Stížnost tato byla zamítnuta a setrváno při původním rozhodnutí na základě ofertního řízení (stavba zadána Fr. Schlaffrovi); záležitost prvější, po přímluvě pp. dra Podlipného a Vaníčka, přikázána k nové úvaze správní radě vodáren.

27./X. *Díky prefekta sekvanského.* Prefekt sekvanský pan de Selves vzdal díky za knihy darované městskou radou pražskou Paříži a žádal, by díky tyto tlumočeny byly radě městské, sám přislíbiv, že dar Prahy oznámí městské radě pařížské. Sdělení o tom bylo vzato na vědomí.

27./X. *Povolení stavební.* Paní Marii Viškové a panu Frant. Horskému povolena stavba třípatrového domu v ulici Rokycanově č. k. 251/64 v Praze VIII.

27./X. *Zemská subvence pro chorobinec.* Zemský výbor království Českého sdělil, že nelze vyhověti žádosti rady městské za subvenci z fondu zemského na vydržování městského chorobince, a že bylo by lze vyhověti toliko v tom případě, kdyby statut chorobince přizpůsoben byl statutu pro chorobince okresní. Tím by však náklad na jeho vydržování nepoměrně vzrostl; byl proto dopis zemského výboru prostě vzat na vědomí.

27./X. *Poplatek na elektrických drahách.* Schválen byl návrh správní rady elektrických podniků, aby na vozích elektrické dráhy, vypravovaných po večerním představení v divadle Variété, byl vybírán jednotný poplatek jízdní po 20 hal.

27./X. *Dar knihovně.* Pan obecní starší K. Čupr daroval městské knihovně 465 svazků, většinou Bohemica a Pragensia. Za dar vysloveny díky.

30./X. *Kanalisace a plán polohy předměstských obcí.* Stavební rada p. Lindley upozornil na to, že vzhledem k projektu kanalisačnímu budou nutny změny

plánu polohy některých předměstí; usneseno, aby v tom směru bylo intervenováno, a aby též magistrát byl o vhodnou intervenci při komisích požádán.

30./X. *Regulativ pro domovní kanalisaci.* Ústřední sbor spolku majitelů domů žádal, aby směl vyslati dva zástupce do ankety o regulativu pro domovní kanalisaci. Žádosti té bylo po návrhu dozorčí komise vyhověno; hlasovací právo přiznáno jim s tou podmínkou, že zástupci ti budou stavu technického. Spolek jmenoval svými zástupci pp. stavitele Ant. Novotného a Frant. Hodka. — V příčině téhož regulativu bude požádán klub pražských poslanců na sněmu zemském, by podal návrh na podání novely k řádu stavebnímu v ten smysl, aby regulativ obce o přípojkách kanalisačních nebyl vázán některými ustanoveními řádu stavebního, na př. §§ 77, 79 a j.

30./X. *Komitét dam.* Do komitétu dam nově byly zvoleny dámy: Johana Tallowitzová a Johana Vyšínová, choť rady vrchního soudu, což vzato radou městskou na vědomí.

30./X. *Díky pořadatelstva Národní slavnosti.* Pan městský radní Schrötter tlumočil radě městské díky výboru pro pořádání slavnosti Praha-Podkrušnohorsku za přízeň tomuto podniku radou městskou věnovanou, a žádost za zachování této přízně.

30./X. *Protektoráty slavností.* Usneseno bylo, aby rada městská přijímala toliko protektoráty slavností velkých a všenárodních; k usnesení tomu vedla úvaha, že bývá dožadováno se často protektorátu rady městské menšími podniky, čímž význam sám pak trpí.

30./X. *Účastenství na výstavě v St. Louisu.* K dotazu ředitelství státních drah usneseno projeviti ochotu ke súčastnění se světové výstavy pořádané roku 1904 v St. Louisu v Americe propůjčením uměleckých fotografií, obrazů Prahy, panoramat a pod., po případě též podobiznami vynikajících mužů a žen českých.

3./XI. *Votivní svíce v kostelích patronátních.* Před časem usnesla se rada městská nedovoliti v kostelích umísťovati velké svíce, ježto jejich dýmem trpí újmu malby kostelní. Společenstvo voskářů domáhalo se zrušení tohoto zákazu. Komise patronátní navrhla, aby na usnesení tom bylo setrváno. Ve včerejší schůzi městské rady k návrhu p. Vaníčka a po přímluvě p. Hudla usneseno, aby patronátní komise o věci té znovu jednala, aby v kostelích bylo dovoleno umísťovati votivní svíce z čistého vosku včelího. Pan Vaníček poukázal na chybný názor, že by svíce tyto poškozovaly obrazy a kostely vůbec, neboť že svíce čadí, vina je ve špatném materiálu, ze kterého jsou zhotoveny. Také faráři patronátních kostelů mají býti požádáni, aby užívali toliko svic z čistého vosku. Kromě toho bude v tomtéž směru dáno poučení obstaravatelům pohřbů, aby podobných svic používali při vystavování zesnulých v kostelích.

3./XI. *Požární opatření v knihovnách a veřejných sbírkách.* Městský radní pan Brož navrhl, aby požární komise prohlédla veřejné knihovny, obrazárny a musea za účelem zjištění, jsou-li všude provedena ochranná opatření. Návrh odkázán magistrátu a dozorčí radě hasičské.

3./XI. *Hospodářská komise.* Městský radní pan Vaníček navrhl, aby některé menší komise byly zrušeny a jejich agenda přikázána komisi hospodářské. Starosta pan dr. Srb sdělil, že v tom směru předloží návrhy praesidiální komise, jednající o sestavení komisí.

3./XI. *Obmezení vozby.* Městský radní pan dr. Kühn navrhl, aby obmezena, po případě zakázána byla vozba s těžkými náklady po mostě Karlově. Návrh ten, podporovaný pp. náměstkem drem Grošem, Hudlem a Vaníčkem, byl přikázán magistrátu, aby se o tom dohodl s policejním ředitelstvím. Po návrhu pp. Hudla a Brože má býti také v Nerudově ulici a na Úvoze obmezena vozba těžkých povozů.

Úmrtí.

Bolestnou ztrátu utrpělo obecní zastupitelstvo král. hlavního města Prahy nenadálým úmrtím pana Julia Zikana. Podlehl náhlému návalu zákeřné choroby v sobotu, dne 31. října t. r.

Julius Zikan narodil se r. 1852 ve Stříbrné Skalici u Sázavy, kdež otec jeho byl lesníkem. Studoval na akademickém gymnasiu staroměstském, ale z třetí třídy vystoupil a věnoval se dráze obchodní. Měl po dlouhá léta v Celetné ulici na Starém Městě obchod s damskými obleky. Ruchu veřejného zúčastnil se od roku 1892, kdy vstoupil do Staroměstského občanského klubu, kde zastával místo jednatele a později místopředsedy. Julius Zikan byl členem sboru obecních starších od 8. listopadu 1897, kdy byl zvolen na Starém Městě v prvém sboru. V roce 1900 byl zvolen ve sboru třetím a tento mandát letos vypršel. Při středečních doplňovacích volbách byl opětně zvolen na tři léta do sboru obecních starších. Členem rady městské byl nepřetržitě od roku 1900; kromě toho byl členem komise ke zkoušení účtů městské spořitelny, finanční a úsporné komise, organisační komise, členem komise o systematickém postupu dlažeb, komise asanační, odboru školního, komise pro pomník Palackého a členem komise pro pořádání sbírek na pomník, zasedal v komisi sadové, v komisi pro dodávání oděvu a obuvi, byl členem dozorčí komise nad městskou pojišťovnou, dozorčí rady nad městskou průmyslovou dívčí školou atd. Ještě ve čtvrtek zúčastnil se schůze užší organisační komise. V noci stižen byl pojednou prudkými bolestmi, způsobenými žlučovými kaménky. Pomoc lékařská i operace zůstaly marnými. Neuprosný konec dostavil se v sobotu, dne 31. října t. r. odpůldne. Smrt jeho vyvolala nejživější účastenství ve všech vrstvách občanstva, kde všude zesnulý byl osobností váženou a milou.

Ve schůzi rady městské dne 3. listopadu t. r. bezprostředně po pohřbu zesnulého, jenž z kostela sv. Havla konán byl na hřbitov Olšanský za velkého účastenství obecenstva — dal pan starosta dr. Vladimír Srb vřelými slovy výraz zármutku, se kterým členové zastupitelstva právě doprovodili ke hrobu milého druha a spolupracovníka Julia Zikana. Ještě před týdnem zúčastnil se s námi rokování rady městské a náhle v plné síle a svěžesti byl vyrván ze středu těch, s nimiž pracoval ku blahu obce. Zesnulý byl muž přímý, poctivý, svědomitý a neunavný, o němž dle pravdy lze říci, že byl upřímným vykonavatelem vůle občanstva jej zvolivšího. Ve styku osobním byl sympatický a konciliantní, ve všech pracech, jichž se ujal, vynikal horlivostí, odbornou znalostí a objektivností a byl pro tyto své vlastnosti ctěn a milován každým, ať náležel kterékoli straně. Zpráva o jeho úmrtí byla ohromující, dávajíc ihned pociťovati ztrátu, kterou tím obec utrpěla. Starosta pan dr. Srb vyžádal si dodateč-

ného souhlasu rady městské k opatřením praesidia, jimiž zesnulému byly projeveny pocty, poděkoval členům rady městské, že povstáním projevili poctu památce zesnulého druha a dal tento projev zaznamenati v zápise.

Sociální komise obce Pražské i obcí sousedních

konala dne 8. t. m. za účastenství 22 členů schůzi, v níž učiněn rozvrh práce pro dobu nejbližší.

Záležitost postavení domů s byty a dílnami jednak pro malé živnostnictvo jednak pro dělnictvo má na péči užší výbor, v němž zasedají městští radní pp.: *Jirousek* a *Vaníček*, dr. *L. Haškovec*. přednosta humanitního referátu obce Pražské p. Waldstein, inženýr pan *Kaplan* a inženýr p. *Velich*. Ve věci té přijat návrh p prof. dra C. Horáčka, aby požádán byl právě zasedající sněm království Českého peticí městské rady pražské o projednání a vydání zemského zákona v příčině daňové slevy pro domy o levných bytech dělnických zabezpečné jinak již zákonem říšským, spolu aby požádána byla obchodní a živnostenská komora pražská i poslanci za král. hlav. město Prahu, aby usilovali o vydání toho zákona. Pan Vaníček tlumočil tento návrh v městské radě pražské, kteráž jej schválila. Dále schválen návrh p. prof. dra Horáčka, požádati městskou radu pražskou, aby vložila do obecního rozpočtu na r. 1904 na stavbu domů pro dělnictvo a malé živnostnictvo peníz, který loni koncem roku sborem obecních starších k tomu cíli byl odporučen. Užšímu výboru pro zřízení domů s byty a dílnami pro dělnictvo a malé živnostnictvo přidělena spolu záležitost týkající se sprostředkování bytů, zvláště malých a dílen živnostenských, po případě i bytů letních, jakož i záležitost správy bytů a dozoru na ně i poučování obyvatelstva v té příčině.

Změna zákona o hnanectví a tuláctví, reorganisace pražského asylu, úřadu o prostředcích proti osobám práce se štítícím a zřízení obecní pracovny přiděleny subkomitétu, do něhož zvoleni pp.: docent dr. J. Gruber, zemský rada dr. Krejči, správce Wittich a adjunkt J. Vlk.

K podání návrhu v příčině zřízení spořitelního ústavu s malými vklady při vrchním chudinském ředitelství pražském zvolen subkomitét, v němž zasedají paní Danešová, zemský sekretář dr. Fáček a adjunkt J. Vlk.

K projednávání záležitosti péče o mládež, její vzdělávání mimo školu a její ušlechtilou zábavu zvolen komitét, jehož členy jsou sl. Haisingrová, sl. Jakubičková, ředitel p. F. Kneidl a pan V. Mann. Mimo jiné přiděleny jemu návrhy sl. Jakubičkové, aby dětem do 14 let věku bylo vůbec zakázáno choditi do tanečních zábav a do divadelních představení, i když by mohly jíti v průvodu rodičů, a návrh p Manna, aby trestáni byli rodiče, kteří by proti zákazu tomu jednali.

V příčině ochrany dělnictva při veřejných pracích a některých reform v oboru sociální politiky podal již návrhy zvolený referent p. dr. Schuster a budou předmětem jednání v nejbližších schůzich, tak jako návrhy p. prof. dra Horáčka v příčině nedělního klidu, které rovněž jsou již vypracovány.

Otázka alkoholismu a prostituce projednává se v subkomitétu, jehož členy jsou pp. dr. Ed. Baštýř, dr. J. Gruber, dr. Krejčí, měst. radní F. Portík, dr. J. Scharf a adjunkt J. Vlk. Subkomitét splnomocněn doplniti se zástupci „Domoviny" a Ústředního spolku českých žen. Spolu usneseno urgovati u c. k. policejního ředitelství vyřízení podané žádosti v příčině nevěstinců poblíže budoucí útulny služebných.

Městský adjunkt p. J. Vlk předložil referát v příčině zřízení chudinského svazu král. hlav. města Prahy a všech obcí policejního obvodu pražského.

K podání návrhů na zřízení jednoduchého nenákladného chorobince pro osoby duševně nebo tělesně choré, zejména pro ubožáky stižené padoucnicí a pro mrzáky na údech zvolen komitét z pp. doc. Haškovce, dra Krejčího a mag. adj. Vlka.

Obecní starší pan dr. L. Jeřábek požádán, aby ohledně svého návrhu ve sboru obecních starších v příčině prodejny uhlí pro chudý lid podal podrobné návrhy, o nichž by se mohlo dále jednati.

Zpráva o otevření útulny pro služebné a pro zanedbané děti, které bývají policií zatčeny pro žebrotu nebo toulku, dne 17. října vzata na vědomí.

Aby se docílilo správného podělování chudých a zamezilo se nevhodné obdarování jednotlivců z několika stran, naproti tomu úplné pominutí jiných, navrženo bylo již loni, působiti k úpravě organisované dobročinnosti veřejné se soukromou dobročinností spolkovou. Za tím účelem dožádány budou dobročinné spolky, aby s městskou radou pražskou sdělovaly výkazy osob od nich podporovaných. Opatřením tím nebude se nijak rušiti působnost spolků, nýbrž bude jim umožněno, vyvarovati se dosavadních od nich nezaviněných nemilých příhod a lepší organisování dobročinnosti vůbec. Jest proto velice žádoucno, aby humanitní spolky i ve vlastním prospěchu své činnosti uvolily se k podávání žádaných na nich sdělení.

(Příště dále.)

Komitét dam pro stravování chudé mládeže školní v Praze

koná letos výročí svého patnáctiletého lidumilného a blahodárného působení. Byl založen v době, kdy následky krise nezaměstnanosti se počaly zvláště citelně v Praze ozývati, na popud paní Ludviky Šolcové, choti tehdejšího starosty pražského. Naše dámy nechápou se nikdy polovičaté díla a také tento jejich lidumilný podnik záhy nabyl značných rozměrů. Městská rada jim přišla ochotně vstříc poskytnutím značné subvence, svou roztomilou přesvědčivostí dovedly pak dámy záhy získat příznivce svému dílu a se svěřenou hřivnou dovedly též rozumně hospodařiti. Začaly v listopadu r. 1887 se stravováním dvou set nejchudších z chudých dětí v Židovském městě, ale záhy nabyly s ustrnutím vědomí o velkém rozsahu bídy vyžadující pomoci. Tak rostlo jejich dílo rok od roku, až dosáhl počet strávníků komitétu čísla 1600 dětí. Již se vystřídalo tisíce školáčků a školaček v jídelnách komitétem spravovaných, jichž je nyní dvanáct ve všech okresech pražských a za dobu působení komitétu vydáno za stravování přes 250.000 korun. Z tohoto obnosu značná část je kryta subvencí obcí Pražskou poskytovanou, čeho pak se nedostávalo, sebraly dámy na příspěvcích a vytěžily z různých podniků ve prospěch stravování pořádaných. Z těchto mimořádných příspěvků a obnosů kryjí dámy též vydání na stravování asi 100 studentů a dospělejších dívek, kterým se obědy v ústřední kuchyni udělují. Tato kuchyně naleză se od počátku v Břehové ulici, uprostřed asanační čtvrti. Zde přistavován kotel ke kotli, až se jich konečně více přistavovat nedalo a každodenně v zimních měsících vaří se tu několik set litrů polévky z 85 kilo hovězího masa, kterou se naplní po kraj přes 20 velkých dřevěných

nádob a rozkrájí se na krajíčky až 60 bochníků chleba. Vše to se rozveze obecními povozy do jídelen, spotřebuje se to do kapky a do kousku a spotřebovalo by se snad jednou tolik, kdyby měla být nasycena všechna droboť školní, která nemá v poledne teplé stravy, neb se odbývá tím, co pražská chudina kávou jmenuje. — Komitét o chudou mládež takto obětavě pečující skládá se nyní z 25 dam. Při založení komitét čítal 15 členů. Z dam, které prvního roku byly jeho členy a účastnily se jeho prací po celých patnáct let, jsou předsedkyně jeho paní Šolcová a pokladní paní Anna Podlipná, dále paní M. Benešová (od r. 1892 ředitelka kuchyně), paní Anna Blažková, paní Angela šl. Randová a paní Renata Tyršová (po nějaký čas funkci jednatelky zastávající). Jednatelkou komitétu jest od roku 1896 paní Milada Venduláková.

Paní Ludvice Šolcové, předsedkyni komitétu pro stravování chudé školní mládeže zaslal starosta dr. Srb jménem praesidia rady městské při této jubilejní příležitosti tento pochvalný přípis: Slovutná paní! V těchto dnech slavil ctěný „Komitét dam pro stravování chudých školních dítek v Praze“ jubileum patnáctileté záslužné činnosti svojí. K významné této slavnosti dovoluji si Vám, slovutná paní, jako zakladatelce a vysoce zasloužilé předsedkyni ctěného komitétu jménem praesidia městské rady vysloviti nejupřímnější blahopřání. Blahodárná činnost ctěného komitétu pro stravování chudé školní mládeže, jež došla ocenění u celé veřejnosti naší, byla vždy též se strany městské rady král. hlav. města Prahy uznávána i kojím se nadějí, že Vy, slovutná paní, jako předsedkyně i s ostatními dámami v ctěném komitétu sdruženými také na dále se stejnou horlivostí a láskou budete působiti pro blaho těch maličkých, kteří nejvíce pomoci potřebují, a jimž až dosavade jste se tak obětavě a neunavně věnovaly. Opětuji Vám, slovutná paní, nejupřímnější a nejúplnější svoje uznání a žádaje zdvořile, abyste blahopřání mé se ctěným komitétem sděliti si neobtěžovala, trvám v dokonalé úctě, Vám, slovutná paní, vždy zcela oddaný dr. Srb v. r., starosta král. hlav. města Prahy. V Praze, dne 26. října 1903.

Proti obtěžování Prahy výpary z lihovarů.

Dne 19. t. m. odpoledne konala se na Žofíně veřejná schůze lidu za tím účelem, aby protestováno bylo proti spirituskám na Zlíchově a v Libni, které již tak dlouho na úkor všeho obyvatelstva Prahy a okolí otravují nejen vzduch, ale i vodu a proti nimž každé zakročení bylo až dosud bezvýsledné. Schůze byla velice četně navštívena a dostavili se do ní poslanci Březnovský, Karbus a Krejčí. Když byli do představenstva zvoleni pp. Saller a Skružný, ujal se slova inženýr pan Krčil, jenž dovozoval, jak oba závody jsou pro Prahu škodlivé, líčil, jak všecky dosavadní kroky na odstranění této závady byly až dosud marny a žádal, aby povolané úřady se co nejdříve postaraly o to, aby se již jednou stala konečně ve věci náprava. Zástupce obce Pražské p. dr. Štych líčil kroky, které v této příčině podnikla již Pražská obec a posl. Karbus vytýkal úřadům, že tak dlouho trpí v Praze a v nejbližším okolí závody, které otravují statisíce lidí; závody takové, jež byly u Vídně, byly ze zdravotních závad okamžitě zrušeny. Na konec své řeči doporučoval, aby proti stávajícím závadám obecní zastupitelstvo pokračovalo s neztenčenou rozhodností. Po řečech pp. posl. Krejčího, Musila, Schicka, Nepomuka, dra Mudrycha, Sedláčka, Zákosteleckého a Moučky přijata byla tato resoluce:

1. Továrny na vyrábění lihu a pálení melasy jak p. Brosche v Libni, tak pp. Fischla a Rosenbauma na Zlíchově vydávají ze svých komínů veliké množství hustého dýmu prosáklého dusíkem a parami lihovými, čímž vzduch i voda kolem Prahy a okolních obcí jsou zkaženy.

2. Obyvatelé jmenovaných obcí, zvířata, rostliny a plodiny trpí ve svém vývinu otráveným vzduchem a vodou nezměrné újmy, dusík jakož i páry alkoholu vniknou do zažívacích ústrojů, jež se poškozují, dusík přivodí různé nemoci a v mnohých případech též následuje předčasná smrt.

Dále přijato bylo v resoluci k návrhu poslance p. Karbusa a dra Štycha:

3. Zastupitelstva král. hlav. města Prahy a všech okolních obcí buďtež vyzvána ke společné stálé akci na odstranění všech vad zmíněných továren, zejména budiž žádáno za vyslání právních zástupců z každé obce k veřejnému líčení, které se koná začátkem listopadu před nejvyšším správním dvorem ve Vídni v příčině otravujícího zápachu zlíchovské spiritusky. Dále budiž žádáno, aby zastupitelstvo Prahy a okolních obcí zřídilo poradní sbor zdravotní, kterému by se napřed předkládaly žádosti za zařízení nových živnostenských závodů, které by mohly zdraví obyvatelů ohrožovati.

4. Z příčin shora uvedených žádá dnešní shromáždění c. k. vládu, aby oběma továrnám výrobu lihu a pálení melasy ihned zakázala a obě továrny byly rozbořeny a na jiná vhodná místa přeloženy.

5. Předsednictvu uděluje shromáždění plnou moc, aby resoluci tuto na příslušná místa odevzdalo.

O téže záležitosti jednáno bylo v městské zdravotní komisi dne 14. t. m., o níž referát přinesli jsme minule.

Jmenování v úřednictvu.

Ve schůzi městské rady dne 3. listopadu t. r. byli jmenováni městskými okresními lékaři pp. MUDr. Karel Bulíř, obvodní a nádražní lékař v Heřmanově Městci a MUDr. Jiří Turinský, operační elév oční kliniky v Praze.

Vrchním inženýrem v VIII. hodn. třídě zvolen p. Karel Buchal v referátu stavebním. — Inženýrem v IX. hodn. třídě p. Josef Kavalír v kanceláři kanalisační a inženýrem - asistentem v X. hodn. třídě p. Justus Mach v městské účtárně.

Z městské knihovny pražské.

V měsíci říjnu t. r. půjčeno bylo v 27 dnech půjčovních 40›2 čtenářům 8840 svazků knih a sice 3379 svazků belletrie domácí, 3708 svazků belletrie cizí (překladů a originálů), 305 svazků poesie a dramat. 155 svazků děl dějepisných, 89 svazků děl cestopisných, 307 časopisů, 68 svazků filologických, 94 svazků filosofických a paedagogických, 40 děl věd státních, právních a politických, 59 spisů lékařských, 47 děl z oboru průmyslu a hospodářství, 409 svazků skladeb hudebních a 108 svazků z ostatních oborův. Počet stálých čtenářů dostoupil výše 1436, tudíž proti měsíci září t. r. o 538 nových čtenářů více. — Místnosti veřejné knihovny král. hlav. města Prahy jsou nyní v Platnéřské ulici čp. 98-I., přes dvůr v zadním traktu v I. posch., kde umístěna též veřejná čítárna města Prahy. Knihy půjčují se jedině obyvatelům pražským a to v pondělí, ve středu a v pátek od 9.—1. hod. s poledne, pak v úterý, ve čtvrtek a v sobotu od 3.—7. hod. večer.

Veřejná ústřední čítárna král. hl. města Prahy.

V měsíci září navštívilo ústřední čítárnu 4317 osob a sice: 43 dam, 1436 akademiků, 5?8 studujících, 435 úředníků, 337 dělníků, 46 obchodníků, 97 učitelů a 1365 osob z ostatních tříd společenských. Zapsáno bylo v září 405 členů. (Dosud, to jest v srpnu a v září 761 členů.) Průměrná návštěva denní v měsíci září činí 143 osoby. Největší návštěva byla dne 26. září, totiž 207 osob, nejmenší dne 28. září, totiž 46 osob. Čítárna ústřední nalézá se na Starém Městě v č. p. 99 v Platnéřské ulici č. 21 n. přes dvůr v II. patře a jest denně od 8. hod. ranní nepřetržitě do půl 8 hod. več. otevřena, mimo každé pondělí dopoledne, kdy se místnosti čistí. Pobočky vykazují: na Král. Hradčanech v čp. 111 za měsíc září 711 osob a to: 41 dam, 342 studujících, 77 úředníků, 125 dělníků, 6 obchodníků, 5 učitelů a 115 osob z ostatních tříd společenských. Zapsáno bylo v září 30 členů. (Za srpen a září 87 členů). Průměrná návštěva denní v září činí 23 osob. Největší návštěva byla dne 27. září, totiž 37 osob, nejmenší dne 1 září, totiž 16 osob. V Holešovicích, Skalecká ulice č. 355, za měsíc září 582 osob a to: 53 dam, 13 akademiků, 91 studujících, 97 úředníků, 110 dělníků, 157 učitelů a 61 osob z ostatních tříd společenských. Zapsáno bylo v září 32 členů. (Za srpen a září 79 členů.) Průměrná návštěva denní v září činí 19 osob. Největší návštěva byla 21. září, totiž 29 osob, nejmenší 5. září, totiž 10 osob. Měsícem srpnem počal nový (III.) ročník našich čítáren, a jest každý návštěvník povinen zakoupiti sobě novou legitimaci platnou do 31. července 1904 za obnos 20 haléřů. Jiného poplatku vůbec není. Každý návštěvník jest vedle usnesení rady městské povinen prokázati se vždy svou legitimací.

Z ústředních jatek pražských.

Od 1. listopadu 1903 až do jiného ustanovení otevřeny budou ústřední jatky a trh dobytčí král. hlav. města Prahy ve všední dny od 6. hodin ráno do 6. hodin večer, v neděli a ve dny sváteční od 7. hodin ráno do 5. hodin večer.

Magistrát král. hlav. města Prahy výnosem ze dne 21. října 1903 č. 1?6.027 nařídil, aby správou ústř. jatek a trhu dobytčího král. hlav. města Prahy byl ve smyslu vyhlášky magistrátu král. hlav. města Prahy ze dne 26. března 1877 čís. 32356 od každého, kdo maso do Prahy neb na trh mastný král. hl. města Prahy dopravuje, požadován *certifikát*, kterým se nezávadný stav zásilky masa potvrzuje. Certifikáty tyto vydány býti mají obecním úřadem místa, odkud maso pochází a pokud se jedná o maso z kusů z nutnosti odporažených, musí certifikáty vidovány býti zvěrolékařem při této porážce intervenujícím (na základě § 12. zákona o nákazách zvířecích, ze dne 29. února 1880 ř. z. č. 35.).

Ustanovení tato nabývají platnosti ihned.

Týdenní výkazy.

V týdnu od 27. září do 3. října t. r. obnášel hrubý příjem mostného na lávce z Vyšehradu na Smíchov 332 K 14 h, na mostě Palackého 5020 K, na mostě Žofínském 223 K 52 h, na mostě císaře Františka 4942 K 64 h. na mostě císaře Františka Josefa 4313 K 48 h, na mostě přes Štvanici 3394 K 50 h, na mostě libeňském 481 K 70 h

V lázních vybráno: na Žofíně v parních a vanových 1167 K 50 h, v slatinných 193 K, v uhličnatých 33 K.

Dělníků zaměstnávala obec 2997, a to 2719 řádných a 278 mimořádných.

V týdnu od 4. do 10. října t. r. obnášel hrubý příjem na lávce z Vyšehradu na Smíchov 264 K 92 h, na mostě Palackého 4720 K 74 h, na můstku Žofínském 219 K 92 h, na mostě císaře Františka 4608 K 06 h, na mostě císaře Františka Josefa 3482 K 38 h, na mostě přes Štvanici 2927 K 24 h, na mostě libeňském 400 K 02 h.

V lázních vybráno: na Žofíně v parních a vanových 1152 K 80 h, v slatinných 161 K, v uhličnatých 18 K.

Dělníků zaměstnávala obec 3047, a to 2751 řádných a 296 mimořádných.

V týdnu od 11. do 17. října obnášel hrubý příjem na lávce s Vyšehradu na Smíchov 255 K 82 h, na mostě Palackého 4596 K 10 h, na mostě Žofínském 129 K 46 h, na mostě císaře Františka 4597 K 48 h, na mostě císaře Františka Josefa 3453 K 02 h, na mostě přes Štvanici 2905 K 24 h, na mostě libeňském 409 K 80 h.

Hrubý příjem v lázních obnášel: na Žofíně v parních a vanových 1035 K 40 h, v uhličnatých 21 K, v slatinových 176 K, v Holešovicích-Bubnech v lidových 64 K 12 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3053 a to 2756 řádných a 297 mimořádných.

V týdnu od 18. do 24. října obnášel hrubý příjem na lávce z Vyšehradu na Smíchov 243 K 38 h, na mostě Palackého 4559 K 26 h, na mostě Žofínském 118 K 52 h, na mostě císaře Františka 4530 K 76 h, na mostě císaře Františka Josefa 3322 K 02 h, na mostě přes Štvanici 2779 K 63 h, na mostě libeňském 399 K 34 h.

V lázních obnášel hrubý příjem na Žofíně v parních a vanových 837 K 70 h, slatinových 107 K, uhličnatých 18 K, v lidových v Praze VII. 141 K 09 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3074 a to 2756 řádných a 318 mimořádných.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. Č. j. 178.360 ref. XVII Z fondu „Lva Uberka" přírodopisce, ku podpoře *chudých mladistvých politických vězňů* bude roku 1903 obdarován částkou 52 korun jeden politický provinilec, k trestu na svobodě odsouzený, který: 1. jest slovanské národnosti vůbec, bez rozdílu náboženského vyznání a původu manželského či nemanželského; 2. nepřekročil 24 let svého věku; 3. nemajetný. Mezi více uchazeči má přednost nejslabší, pokud se týče nejmladší neb nejchorobnější. Uchazeči podejte svoje žádosti ve smyslu hořejších podmínek řádně doložené, nejdéle *do 30. listopadu 1903* v podacím protokole rady městské na radnici Staroměstské nebo u magistrátu Lvova, Krakova, Lublaně a Záhřebu.

Vyhláška. N. E. 185.848/XVII. Z úroků *„nadání J. Novotného pro tovaryše a pomocníky"* udělena bude dne 31. prosince 1903 jednomu dovednému a vyznamenanému tovaryši neb pomocníku částka 279 K t. j. dvě stě sedmdesát devět korun. Nárok na nadání toto mají chudí a hodní tovaryši a pomocníci, kteří svými řemeslnými neb uměleckými pracemi jak v hlavním městě tak i na venkově nad jiné se vyznamenali a nemají dostatečného fondu, aby se mohli zaříditi neb své řemeslo samostatně započíti. Přednost však mají čeští umělci a řemeslníci v Čechách a na Moravě. Kdož o udělení tohoto nadání ucházeti se hodlají, podejtež žádosti své opatřené řádnými doklady o obdržených vyznamenáních, své zachovalosti a nedostatečnosti jmění, *do 30. listopadu 1903* v podacím protokole rady městské na radnici Staroměstské. Při tom výslovně se podotýká, že k žádostem, jenž podány budou po uplynutí lhůty konkursní a k žádostem, jež nebudou opatřeny předepsanými doklady, nebude se přihlížeti.

Vyhláška. N. E. 186.849/XVII. Dne 31. prosince 1903 poděleno bude z úroků *nadání pro zedníky a tesaře k další práci neschopné, založeného panem Janem Novotným, architektem v Praze,* pěch chudých, hodných, při stavbě v neštěstí upadlých a k práci neschopných zedníků, tesařů neb nádenníků podporami po 63 K 64 h t. j. šedesáti třech korunách 64 hal. Uchazeči o nadání toto podejtež své žádosti, opatřené řádnými doklady o neštěstí, jímž postiženi byli, pak o neschopnosti ku práci, chudobě a zachovalosti *do 30. listopadu 1903* v podacím protokole na Staroměstské radnici. Při tom výslovně se podotýká, že k žádostem, jenž podány budou po uplynutí lhůty konkursní a k žádostem, jež nebudou opatřeny předepsanými doklady přihlížeti se nebude.

Vyhláška. N. E. 193.818/XVII. Při nadání *Elišky Leinweberové* uprázdněné jedno místo nadační s doživotním ročním požitkem 600 K t. j. šesti set korun uděleno bude jedné křesťanské, zachovalé, nuzné, k výdělku nezpůsobilé, v Praze bydlící, svobodné dceři pražského měšťana stavu obchodnického. Žadatelky, kteréž o nadání toto ucházeti se míní, podejtež žádosti své listem křestním a vysvědčením o chudobě a nezpůsobilosti k výdělku opatřené nejdéle *do 30. listopadu 1903* v podacím protokole rady městské na radnici Staroměstské. K žádostem nedoloženým neb po lhůtě podaným přihlíženo nebude.

Vyhláška. N. E. 186.847/XVII. Z úroků nadání pro služebné založeného *Janem Novotným*, architektem v Praze, poděleno bude dne 31. prosince 19?3 pět služebných k práci na dále již nezpůsobilých osob částkami po 64 K. Nárok na toto nadání mají hodní, v neštěstí upadlí, k práci neschopní neb zmrzačení služebníci obého pohlaví, jichž poctivost, věrnost, píle a mravnost zjištěny jsou a *kteří nejméně deset let v jedné službě byli.* Z účastenství tohoto nadání vyloučeni jsou lokajové, kočí, domovníci a panské a t. d., kteří u panstva neb bohatých lidí sloužili. Ti, kdož by za podělení z tohoto nadání žádati chtěli, podejtež své žádosti *opatřené řádnými doklady o neštěstí, jímž postiženi byli, dále o své neschopnosti k práci neb zmrzačení, pak úředně stvrzené doklady o době služební u jednotlivých pánů služby do 30. listopadu 1903 včetně* v podacím protokole rady městské na Staroměstské radnici. Při tom se výslovně podotýká, že k žádostem, jež budou podány po uplynutí lhůty konkursní a k žádostem, jenž nebudou opatřeny předepsanými doklady, nebude se přihlížeti.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administaci a expedici obstarává „Politika" závod tiskařský a vydavatelský v Praze na Václavském nám. čís. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 23. V PRAZE, dne 21. listopadu 1903. Ročník X.

Sbor obecních starších.

XI. řádná schůze dne 9. listopadu 1903 za předsednictví starosty pana dra *Vl. Srba.*

Zahájiv schůzi promluvil pan starosta o ztrátě, která stihla sbor i celé město úmrtím vynikajícího jeho občana, obecního staršího pana *J. Zikana*, jehož zásluhy o pražskou obec zajisté každý vděčně uznává. Sbor vyslechl tuto vzpomínku stoje, načež zanesena do protokolu schůze.

Obecní starší *Březnovský* žádá za objasnění případu, který oposici při posledních doplňovacích volbách do sboru obecních starších zavdal příčinu k agitaci, činící obec zodpovědnou za dvojjazyčnost orientačních tabulek na královském hradě na Hradčanech.

Starosta pan dr. *Vl. Srb* odpověděl, že o této věci vyjednávalo již presidium s hejtmanstvím král. hradu, jakož i s hofmistrovským úřadem, ant hrad královský stojí mimo obvod pražský. Nejvyšší hofmistrovský úřad však zamítl nahražení tabulek dvojjazyčných jednojazyčnými.

V dotazu dalším ptal se obecní starší *Březnovský*, existuje-li nějaký fond k udržování sochy sv. Václava na Vyšehradě.

Starosta pan dr. *Vl. Srb* odpověděl, že takového fondu není, bylať socha sv. Václava svého času převezena na Vyšehrad nákladem probošta Štulce a jest vydržována vyšehradskou kapitolou.

Třetí dotaz obecního staršího *Březnovského* platil výprodejům, které před Vánocemi zřizují v Praze obchodníci z Vídně a Haliče na škodu domácího živnostnictva.

Starosta pan dr. *Srb* slíbil, že učiní vše, co bude možno v zájmu pražského živnostnictva.

Obecní starší *Prášek* předkládá návrh na akci ve prospěch českého školství ve Vídni. Navrh byl dostatečně podporován a odkázán školské komisi.

Po té přistoupeno k verifikaci doplňovacích voleb, provedených dne 28. října. Nově zvoleni byli tehdy pp.: *Adolf Zimek*, *V. V. Bubeníček*, *Tomáš Maděra*, dr. *Karel Fragner*, *Josef Raban*, *Antonín Svoboda*, dr. *Alfred Baštýř* a *Frant. Eim.*

Když byla zpráva verifikační komise schválena, ujal se slova starosta dr. *Vl. Srb* a věnoval vystoupivším členům sboru vřelou vzpomínku oceniv stručnými, však případnými slovy zásluhy jednoho každého z nich. Jsou to: *Josef* šl. *Inwald*, *Matyáš Novák*, *Frant. Rus*, *Fr. Sokol*, *F. A. Šubert*, farář *Vondruška* a *Antonín Kubr.* Jménem obce vzdal jim pan starosta vřelé díky za snahu a péči jí věnovanou, načež dal projev sboru, který ku cti loučících se členů povstal, zanésti do protokolu.

Po té uvedeni byli do sálu nově zvolení členové sboru, jež oslovil starosta p. dr. *Srb* takto: „Vítám vás upřímně do našeho středu, poněvadž přicházíte z vůle svých voličů, abyste s námi pracovali ku blahu obce. Vaši voličové složili ve vás úplně svou důvěru, že budete jejich zájmy zastávati a rovněž tak já skládám ve vás důvěru, že rádi a ochotně budete se chápati všech úkolů, jež v zájmu obce budou vám vykázány.“

Po té přistoupeno k volbě prvého náměstka starosty král. hl města Prahy. Odevzdáno bylo 84 lístků, z nichž 65 znělo na jméno dr. *K. Groš.* Jest tudíž zvolen prvním náměstkem starostovým p. dr. K. Groš.

Nově zvolený první náměstek prohlašuje, že volbu přijímá, slibuje, že bude kráčeti ve svém úřadě ve šlépějích spravedlivého a nestranného starosty a vidí záruku zdaru ve smíru a součinnosti obou národních stran. Končí prohlášením: Salus reipublicae suprema lex!

Starosta p. dr. *Vl. Srb* lituje, že p. inž. Eustach Neubert byl nucen na škodu obce vzdáti se své hodnosti jako první náměstek. Jeho zásluhy v technickém oboru jsou veliké, jeho práci v organisaci stavebního úřadu, v provádění mnohých a obtížných projektů jest těžko oceniti. Za pokrok poslední doby na technickém poli děkuje Praha pouze svému dosavadnímu prvnímu náměstku. Budiž mu za to vřelý, upřímný dík! Sbor povstal, načež projev ten opět byl protokolován.

Při volbě druhého náměstka odevzdáno bylo 85 lístků, z nichž 64 obdržel p. obecní starší *J. Seifert.* Jest tudíž p. Seifert druhým náměstkem starostovým.

Obecní starší pan *Seifert* slibuje, že s poctivým svědomím bude se starati o blaho Prahy a doufá, že se mu jakožto praktickému staviteli naskytne mnoho příležitostí k použití svých sil k dobru své rodné obce.

Při volbě vrchního ředitele ústavu chudých král. hlav. města Prahy odevzdáno bylo 85 lístků, z nichž obdržel 74 hlasů obecní starší pan dr. *J. Kühn.*

Jest tudíž vrchním ředitelem chudinského ústavu pan dr. *Kühn*, který prohlásil, že ničeho neslibuje, ale že bude pracovati i dále tak, jak činil dosud.

Starosta pan dr. *Vl. Srb* vzdal potom jménem celého sboru odstupujícímu vrchnímu řediteli chudinského ústavu p *Hubáčkovi* díky za jeho zásluhy o organisaci a rozkvět pražského chudinství. Projev tento byl protokolován.

V projednávání programu schváleny byly: Zpráva o rozvrhu počtu členů rady městské za jednotlivé

okresy volební na správní rok 1903—4, návrh na dodatečné schválení projevu rady městské proti národnostnímu rozdělení diecesí; návrh pravidel o zvláštních platech a úprava přibytečného úřednictva obce pražské. Dodatečný návrh obecního staršího p. *Zvěřiny*, týkající se stavebních přídavků pro technické úředníky, byl dostatečně podporován a přikázán výboru.

* * *

Mimořádná schůze dne 16. listopadu t. r. za předsednictví starosty pana dra *Vl. Srba* a pp. náměstků dra *K. Groše* a stav. *J. Seiferta.*

Sbor vyhověl stížnostem pp.: Manželů Josefa a Reginy Koretzových, Ferdinanda Schlägera a Františka Rosůlka.

Sbor zamítl stížnosti pp.: Josefa Holovského, A. Makovce, pí. Aloisie Tanerové, Ad. Voctáře, Alberta Weisa, JUC. Rob. Abelesa, pí. Antonie Zünglové, dra Jindřicha Bendra ze Säbelkampfu, Richarda Perutze, Jos. Macháčka, pí. Anny Zounové, pí. Ant. Rohnové, Edvarda Rechziegla a Fr. Šubrta.

Stížnost administrace domu hraběte Ervína Schlika č. p. 61—II. a p. Fr. Jeníčka, truhláře do výměru, jímž nebylo dostatečně schváleno zřízení portálu na průčeli řečeného domu, s výstupkem 35 *cm* byla k návrhu obecního staršího p. Kasalického a po vývodech obec. starších pp. Vaníčka, Weisse, dra Vlčka a Chadimy odročena.

Bez debaty přijaty byly tyto návrhy: Návrh, aby zúrokování a amortisování kapitálů investovaných do nové kanalisace pražské převedeno bylo z řádného rozpočtu do rozpočtu investičního; návrh na schválení koupě resp. směny a vydražení nemovitostí ležících v asanačním obvodu pražském za úhrnný obnos korun 499.396·40.

Návrh na zřízení nových měšťanských škol (jedné pro chlapce a jedné pro dívky) v Libni „na Korábě" byl schválen po důrazně proneseném přání obecního staršího pana *Schröttra*, aby konečně přestalo jak pro školství tak i pro postup učitelstva nevhodné spojování obecných škol s měšťanskými.

Bez debaty přijaty byly dále: Návrh, aby podána byla petice za udělení subvence státní na vydržování měst. vyšší dívčí školy v Praze na r. 1904; návrh, aby podány byly petice za udělení subvence státní a zemské na vydržování měst. průmyslové školy pokračovací pro dívky v Praze na r. 1904; návrh na povolení nákladu 2574 K 78 h na úpravu výběrčích budek u mostu holešovicko-bubenského, zřízení záchodů pro výběrčí na obou stranách s veřejným pissoirem na straně libeňské a na doplnění záhozu v mostních pilířích; návrh, aby od kapitoly vyšehradské zakoupeny byly stav. parcela č. 46/2 ve výměře 3·1 čtv. sáhů a pozemková parcela č. kat. 64 ve výměře 281·6 čtv. sáhů na Vyšehradě za cenu 80 K za 1 čtv. sáh; návrh na povolení nákladu 300.000 K zabezpečení III. pilíře mostu Karlova.

Při návrhu městské rady na povolení nákladu 6720 K na vyčistění přístavu libeňského prohlásil obecní starší p. dr. *Vlček*, že položka tato jest bezvýslednou, poněvadž přístav libeňský k ničemu není, stále jsa zanášen.

Městský rada p. *Kasalický* jest ochoten ještě pro tentokráte hlasovati pro zmíněnou položku, navrhuje však, aby se pro příště vstoupilo ve vyjednávání s navigačním erárem, poněvadž zanášení přístavu libeňského se datuje od vystavení zdýmadla v Troji.

Obecní starší p. *Filip* vysvětluje, že největší důležitost řečeného přístavu spočívá v tom, že jest jediným místem, odkudž může Libeň bráti led. K tomu cíli nutno přístav vyčistiti, aby se led mohl vydatněji ukládati.

Po doslovu referenta obecního staršího p. *Hudla* byl přijat návrh městské rady. Na konec schváleny byly účty o příjmech a vydáních kuratoria Náprstkova českého průmyslového musea za rok 1902. Mimo to provedena byla ve včerejší schůzi volba komise pro vyřizování stížností stavebních v II. stolici na správní rok 1903—1904 a volba komise pro udílení medailí a diplomů uznání král. hlav. města Prahy na správní rok 1903—1904.

Obecní starší p. *Šulc* přednesl resoluci přijatou na schůzi obchodnictva a živnostnictva dne 10. listopadu t. r., v níž se žádá za bezpodmínečnou jednotnou sazbu při rozvádění elektrické energie ku osvětlování pro všechny obchodníky. Resoluce opírá se o případ, že cizímu obchodníku povolila správa elektrických podniků tu výhodu, že platí za hodinu z elektrického osvětlení 22 h, kdežto celoročně platícím domácím obchodníkům počítá se za hodinu 70 haléřů.

Obecní starší pan dr. *L. Jeřábek* žádá v zájmu všeobecného vzdělání, aby sbírky musejní byly učiněny přístupny také širším vrstvám prodloužením návštěvních hodin. Aspoň několik dní v týdnu mají býti musea otevřena i v pozdějších hodinách, poněvadž dopoledne mohou je navštívit leda cizinci a nějaký pensista.

Návrhy tyto byly dostatečně podporovány a přikázány městské radě.

Osobní.

Životopisná data prvého náměstka starostova dra *Karla Groše* uveřejnili jsme v ročníku minulém.

Druhý náměstek, stav. p. *Jan Seifert*, narodil se r. 1848 v Praze. Po vykonaných předběžných studiích a praktické činnosti stavitelské zaměstnán byl zejména při stavbě severní dráhy, při stavbě seřaďovacího nádraží v Bubnech atd. Od r. 1874 je usazen v Holešovicích, kde r. 1875 stal se samostatným stavitelem. Od té doby provedl mnoho staveb soukromých, veřejných a průmyslových závodů. Jako člen tehdejšího zastupitelstva Holešovic-Buben byl zdatným činitelem připojení obce ku Praze. Do sboru obecních starších byl zvolen poprve 25. ledna 1886 a setrval tam do r. 1891 a po druhé od r. 1897. Jest příslušníkem národní strany svobodomyslné.

Vrchní ředitel chudinského ústavu pan dr. *Jan Kühn*, narodil se 13. května 1841 v Praze, studoval u Piaristů, pak práva a v r. 1868 byl povýšen na doktora práv. Do sboru ob. starších byl zvolen r. 1887. Jest z nejstarších členů sboru a rady městské od 18. října 1888 a těší se neomezené úctě ve všech kruzích pro svou horlivou a neunavnou činnost v mnohých, nejdůležitějších oborech správy obecní. Za své zásluhy vyznamenán byl řádem železné koruny III. tř., mimo to jest majitelem měšťanské stříbrné medaile z r. 1866. Od 16. listopadu 1893 do 20. listopadu 1895 byl druhým, od 19. března 1900 do 10. prosince 1900 prvým náměstkem starostovým.

Výsledek užší volby

do zastupitelstva obecního král. hlavního města Prahy ve III. sboru v Holešovicích-Bubnech.

Z 826 oprávněných voličů dostavilo se k volbě dne 18. listopadu t. r. 530. Z odevzdaných hlasů obdrželi: p. *A. Bukovský*, majitel realit, 267 hlasů; p. *V. Soukup*, hostinský a majitel domu, 271 hlas, kteří jsou tudíž zvoleni za obecní starší. Mimo to obdrželi: p. *V. Šrámek*, obchodník, 257 hlasů; pan *Cyrill Klimeš*, soustružník, 258 hlasů.

Změny v radě městské.

Konče dne 6. listopadu t. r. schůzi rady městské ujal se slova starosta pan dr. *Vlad. Srb*, aby v této schůzi, jež ve starém složení byla poslední, vzdal díky všem členům rady za podporu jemu poskytovanou a za horlivou činnost ve prospěch obce osvědčenou. Bylo pracováno s opravdovou láskou, ke blahu obce a výsledky byly věru šťastné. Zejména poděkoval p. starosta pánům náměstkům, v prvé řadě p. inž. E. Neubertovi, který velkou pílí a horlivost věnoval pracím technickým a v podnicích tohoto směru dosáhl výsledků nejzdárnějších, tak že rozvoj jejich je ve stadiu utěšeném. Za toto dílo vzdal mu opětovné díky, načež vděčně vzpomenul spolupracovnictví p. náměstka dra Groše, zejména v podniku asanačním. Dále děkoval p. vrchnímu řediteli ústavů chudinských, Hubáčkovi, jenž ve svém oboru záslužné dílo vykonal a trvalou památku si zabezpečil. — Po slovech pana starosty tlumočil p. městský radní dr. *Kühn* díky rady městské panu starostovi, oceňuje jeho takt, energii i šťastnou ruku, vyslovil díky pp. náměstkům i p. vrchnímu řediteli a vyslovil přání, aby shoda a svornost v radě městské potrvala a se upevnila. Po něm pan náměstek *E. Neubert* poděkoval za slova uznání, za podporu radou městskou v uplynulém třítetí mu poskytovanou a louče se s radou žádal, by uchován byl v kolegiální upomínce. — Veškeré uvedené proslovy byly provázeny vřelým souhlasem přítomných.

Do městské rady dne 9. listopadu t. r. v jednotlivých skupinách byli zvoleni: Za Staré Město: pp. *Čupr*, *Holubovský*, dr. *Podlipný* a *Weiss*; za Nové Město pp. dr. *Baštýř*, dr. *Horáček*, dr. *Kühn*, *Kasalický*, *Červený*, dr. *Groš*, *Jirousek*, *Portík*, dr. *Vlček*, *Voitl*, dr. *Štych;* za Malou Stranu pp. *Hudl*, *Hubáček*, dr. *Pinkas*; za Hradčany p. *Brož;* za Josefov p. dr. *Scharf;* za Král. Vyšehrad p. dr. *Černohorský;* za Holešovice-Bubny pp. *Seifert* a *Varvažovský;* za Starou Libeň p. *Filip*.

Dne 10. t. m. zasedala rada městská poprvé v novém složení; p. starosta dr. Vlad. Srb zahájil ji srdečnými slovy a uvítal její nově zvolené členy; vyslovil naději v účinné jejich spolupůsobení ke blahu obce a žádal, by zůstali horlivými věrnými rádci při správě obce tak, aby svornou prací a společným úsilím dospěla rada městská vytknutých cílů, jichž splnění se očekává. Zahajuje schůzi přál činnosti rady městské hojného zdaru, kterýžto pozdrav hlasitým souhlasem přítomných byl opětován.

Rada městská.

6./XI. *Obecní publikace.* Návrh, vyšlý ze spolku architektů a inženýrů, aby obec vydávala publikace o důležitých projektech obce (jako o regulaci Malé Strany), přikázán komisi technické a finanční.

10./XI. *Dar.* Sděleno bylo, že paní Marie Zikanová k uctění památky svého chotě, obecn. staršího a měst. radního p. Julia Zikana, věnovala sto korun ve zlatě ve prospěch pražské chudiny. Za dar vysloveny byly díky.

10./XI. *Vyšší dívčí škola.* Členy dozorčí rady nad městskou vyšší dívčí školou jmenovány dámy Anna Petrlíková a Renáta Tyršová.

10./XI. *Díkůvzdání.* Vysloveny byly díky a uznání panu prof. dru Janu Městeckému za dosavadní jeho činnost jako člena (předsedy a později místopředsedy) dozorčí rady nad vyšší dívčí školou a jako paedagogického dozorce tohoto ústavu. — Panu obecnímu staršímu Urbánkovi vysloveny díky za knihy, darované dětskému útulku v Libni.

10./XI. *Kursy při měšť. školách.* K dotazu okresní školní rady projevila rada městská v zásadě souhlas, aby na zkoušku na jeden rok zřízen byl při jedné chlapecké a jedné dívčí české měšťanské škole jednoroční kurs ve smyslu konferenčního usnesení učitelstva měšťanských škol. Od okresní školní rady budou v tom směru vyžádány podrobné návrhy.

10./XI. *Administrace náplavek.* V komisi náplavkové vyslovil předseda pan měst. radní Hudl díky panu administratoru, obecnímu staršímu Kreutzerovi a panu administratoru, obecnímu star. Bukovskému za úspěšné a horlivé řízení administrací náplavek, všem členům komise náplavkové za práci v této komisi.

10./XI. *Regulace Malé Strany.* Projektant regulace Malé Strany p. arch. Balšánek vzhledem k přečetným námitkám proti plánu polohy Malé Strany navrhl, aby odbývána byla anketa ohledně zachování stavebních památek malostranských. Rada městská na tento návrh nepřistoupila vzhledem k tomu, že o námitkách bude rozhodovati sbor obecních starších a zemský výbor.

10./XI. *Povolené novostavby.* Ústřední jednotě českého hospodářského společenstva povolena byla stavba čtyřpatrového domu na staveništi č. I. a II. rozd. reality čp. 1006—II. v ulici Hybernské. Panu Fr. Buldrovi povolena stavba třipatrového domu na stav. č. IV. rozd. pozem. č. k. 422/2—VII., v ulici Libeňské.

13./XI. *Styky s Francií.* Bylo sděleno, že president municipální rady pařížské p. A. Deville poděkoval jménem města Paříže a jménem rady municipální za kolekci knih a obrazů Prahy a Čech se týkajících. Dopis, provázený protokolem uveřejněným ve Věstníku města Paříže, uložen bude v archivu městském a panu presidentu Devilleovi bude zaň poděkováno. Dar pražský byl v mnohých listech pařížských velmi sympaticky posouzen.

13./XI. *Obtěžování Prahy lihovary.* V záležitosti obtěžování Prahy zápachem z lihovaru zlíchovského rozhodl správní soud ve prospěch obcí okolních a uložil, aby ve smyslu vymoženosti technických byly v lihovaru provedeny úpravy, zabraňující vznikání dosavadních závad. Bude nyní požádáno okresní hejtmanství na Smíchově, aby urychleným řízením naléhalo na provedení těchto úprav a pan starosta dr. Srb ve prospěch téže věci bude intervenovati u p. místodržitele. Zároveň bude požádán magistrát, by ve stejném směru působil k odstranění podobných závad z lihovaru v Libni.

13./XI. *Fortifikace.* Sdělen byl výsledek pokračování v jednání s erárem o získání újezdských kasáren a hradeb od Brusky k dělostřeleckým remisám. Zástupci eráru žádali, aby náhrada poskytnuta byla v tom směru, aby umožněno bylo postaviti dvoje kasárna nová, na pravém i levém břehu, z nichž tyto postaveny by byly na hradebních pozemcích a vyžadovaly by — se zřetelem na krajinný ráz — většího nákladu; mimo to by bylo nutno přizpůsobiti plán polohy. Stavební úřad odhadl újezdská kasárna i hradby, a na základě těchto odhadů bude nabídnuta náhrada.

13./XI. *Regulace Botiče.* S ředitelstvím státních drah bylo svého času jednáno o podmínkách v případě přeložení Botiče a rozšíření nádraží vyšehradského: mezi podmínkami bylo též bezplatné postoupení pozemků obci pražské k přeložení Botiče a náhrada representující obnos, který drahou bude ušetřen tím, že nebude nucena stavěti pilíř ve starém potočišti Botiče. Nyní bylo sděleno, že ministerstvo financí a železnic tyto podmínky neschvaluje; usneseno, aby v tom směru bylo dále ústně jednáno.

17./XI. *Povolena byla stavba* čtyřpatrového domu na staveništi č. 2 rozd. usedlosti čp. 110 a 121 VIII. na nároží třídy Palackého a Tylovy „u Deutschů".

17./XI. *Dar.* Firma J. Kraus a Halbmayer darovala 100 pecnů chleba ve prospěch ústavu chudých, útulny služebných a měst. opatrovny.

Sociální komise
král. hlav. města Prahy a sousedních obcí.

Dne 22. října konala sociální komise schůzi za účastenství 26 členů. Na pořadu bylo jednání o referátu mag. adj. pana *Jos. Vlka* o zřízení chudinského svazu všech obcí policejního obvodu pražského s obcí král. hl. města Prahy a chudinského řádu všech těchto obcí. Debaty se zúčastnili pp. řed. Kneidl, dr. Tůma, dr. Krejčí, Mann, Vlk a mag. sekr. Waldstein. Hledíc k tomu, že litografovaný referát členům komise mohl býti rozeslán teprve den před schůzí a že debatou se objevila vhodnost některých změn, usneseno odevzdati referát k definitivnímu podání návrhů subkomitétu, do něhož zvoleni pp. dr. Fáček, řed. Kneidl, dr. Krejčí, městský radní F. Portik, dr. Tůma a sekretář Waldstein. Spolu usneseno, aby všechny sousední obce požádány byly za výkazy, jak v posledních třech letech podporovaly své chudinství a k dalším nutným informacím aby do schůzí subkomitétu vyslaly své zástupce.

Mag. sekretář p. Waldstein podal zprávu o schůzi subkomitétu pro stavbu domů pro malé živnostníky a dělníky. Subkomitét se usnesl odporučiti radě král. hlav. města Prahy, aby dům pro malé živnostníky, rozčleněný ve tři části, postaven byl ve staroměstské asanaci v bloku XXXII., a, 2, 3, 4 a dělnický dům v Holešovicích-Bubnech v Jateční ulici. Vzaty byly na vědomí návrhy Řemeslnicko-živnostenské besedy pražské ohledně domu pro malé živnostníky. Dle nich bude přízemí domu tak zařízeno, aby jednotlivý živnostník měl v něm krám, pokoj, kuchyň, dílnu a část dvoru; ve třech patrech budou byty o 1 pokoji s kuchyní a dle usnesení sociální komise i několik bytů o 2 pokojích s kuchyní. Byty budou od sebe co možná odděleny a v domě budou společné prádelny, koupelna atd. Byty v domě pro dělníky budou vesměs o 1 pokoji a kuchyni. Debaty súčastnili se pp. J. Adámek, prof. dr. Horáček, sl. Jakubíčková, měst. rada Hudl, obecní starší dr. L. Jeřábek, měst. rada Jirousek, zemský rada dr. Krejčí, obecní starší F. A. Šubert, měst. rada Al. Vaníček a mag. sekr. Waldstein. Návrh, aby stará kolkovna upravena byla k bytům pro malé živnostníky, odpadl tím, že sociální komise vůbec neuznala za prospěšno k tomuto účelu upravovati nějaký starý dům.

V debatě ukázáno k tomu, že stavbou těchto domů nevezme na se obec zcela žádné břímě, poněvadž domy, ač poskytnou obyvatelům byty velice výhodné a poměrně levné, budou se i přiměřeně vypláceti. Stavbou jich provede se zkouška, na jejímž bohdá dobrém výsledku záviseti bude další akce v tom směru. Dojde-li ku stavbě dalších podobných domů, přijato za zásadu, aby nebyly stavěny ve společných blocích, nýbrž roztroušeně mezi domy jinými. Připomenuto, je-li obec nucena stavěti mnohem nákladnější budovy, při nichž je předem zjevno, že ponesou poměrně o mnoho méně nežli domy pro malé živnostníky, že jest tím více žádoucno, aby na zkoušku provedla stavbu těchto domů, kterých jest potřeba nejen pro malé živnostníky a dělníky, nýbrž pro obyvatelstvo pražské vůbec proto, že jednotlivá větší řemesla — zámečníci, kováři, bednáři atd. — znenáhla nemají již ve středu města místností a obyvatelstvo hledajíc je, nuceno jest za nimi často daleko choditi. — Ku konci schůze oznámil předseda p. F. A. Šubert, že pro nával soukromých prací nehodlá více kandidovati do sboru obecních starších král. hlav. města Prahy, a důsledkem toho, že vidí v prospěchu účelů sociální komise vzdáti se i předsednictví v komisi sociální. Děkuje jí za všechnu dosavadní shovívavost a podporu, přál jí k jejím výsledkům — uspíšené aktivování zvláštního referátu humanitního při obci Pražské, valné rozvětvení stále více rozkvétajícího ústavu pro bezplatné sprostředkování práce, zřízení útulny pro služebné a útulny pro zanedbané děti — jakož i k dalším pracím jejím z celého srdce všeho zdaru. Spolu vyslovil přání, aby porozumění pro práce sociální komise a pro uskutečňování jejích návrhů budilo a šířilo se nejen v Praze samé ale ve všech obcích sousedních, podobné úkoly jako Praha majících.

Místopředseda p. prof. dr. C. Horáček vzpomněl na to, že sociální komise sama jest dílem odstupujícího předsedy, jehož obětavosti, píli a vytrvalosti se podařilo nejen překonati obtíže jejího zřízení, nýbrž i získati jí všeobecné sympatie a porozumění jejím cílům. Když ve smyslu návrhu p. dra Horáčka byly odstupujícímu předsedovi vysloveny díky, jmenovala komise p. F. A. Šuberta svým členem. Další řízení prací komise převzal na to místopředseda prof. dr. Horaček. V následující na to schůzi dozorčí komise Ústavu král. hlav. města Prahy pro bezplatné sprostředkování práce zvolena dozorkyní Útulny pro služebné pí. A. Kuklová-Bezděková a hospodářským inspektorem vrchní ředitel chudinský p. Fr. Hubáček. Také v této dozorčí komisi poděkoval se p. F. A. Šubert z předsednictví, které byl od jejího zřízení zastával a místo jeho zaujal dosavadní místopředseda měst. rada p. Jirousek.

(Příště dále.)

Dějiny obecní správy
král. hlavního města Prahy za léta 1860 až 1870.

Důležitého tohoto spisu, vydavaného obcí král. hlavního města Prahy, prací městského archivu, redakcí mag. adjunkta Vojtěcha Krausa vydán byl svazek prvý, za léta 1860 až 1870. Jest to objemná kniha, ve kterou svědomitou prací snesen a seřaděn jest obsáhlý materiál statistický, sestavený v bohatý, poučný pramen pro dějiny Pražské obce. V tom spočívá veliký význam a značná cena díla. Svazek právě vydaný rozdělen jest v pět oddílů: 1. Zastupitelstvo obecní a proměny v něm. 2. Formální činnost obecního zastupitelstva a magistrátu. 3. Obecní řád pražský a navrhované v něm změny. 4. Úřady obecní a jich orgánové. 5. Dobročinné ústavy a živnostenské podniky obecní. Tento oddíl jedná o chudobinci u sv. Bartoloměje, o chorobinci na Karlově; pak o městské pojišťovně a obecní plynárně. Ozdobou knihy jsou tři barevné reprodukce podobizen starostů: Pštrossa, dra Bělského a dra Klaudiho dle originálů v primatorské síni, a mimo to patnáct obrazů, plánů a pohledů v pátém oddíle.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. Č. j. 202.540/ref. I. A. Obec Pražská zadá ofertním řízením dodávku kameninových žlabů, obložení a vpustí potřebných pro stavbu nové kanalisace pražské. Opisy podmínek a výkaz hmot vydá oferentům za mírný poplatek měst. kancelář kanalisační. Oferty přijímá podací protokol rady městské *do 21. listopadu 1903 do 11. hodiny dopolední.* Předepsané vadium složeno býti musí nejdéle den před uplynutím lhůty ofertní v hlavní městské pokladně.

Vyhláška. N. E. 209.707/ref. XVII. *Dne 24. prosince 1903* jakožto dne štědrého večera poděleno bude z úroků *Kudláčkového nadání Belvederského* 35 schudlých ku Praze příslušných dělníků neb řemeslníků obnosem po 4 korunách. Přednost mají chudí, ku Praze příslušní pomocníci zedničtí, pak nádenníci a nádennice. Ti, kdož o podíl na úrocích nadace této ucházeti se chtějí, nechť podají žádosti své opatřené patřičnými přílohami, zejména potvrzením městského úřadu popisního o příslušnosti ku Praze, přímo u ředitelství toho okresu chudinského, ve kterém bydlí, *nejdéle do 2. prosince 1903.*

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika“ závod tiskařský a vydavatelský v Praze na Václavském nám. čís. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO 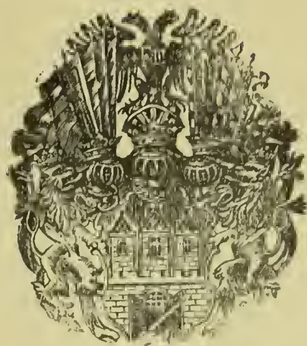 MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 24. V PRAZE, dne 5. prosince 1903. Ročník X.

Rada městská.

20./XI. *Plán polohy Bubenče.* Bylo sděleno, že zemský výbor potvrdil plán polohy obce Bubenečské; provedenými změnami v něm vyhověno bylo požadavkům obce Pražské.

20./XI. *Nádraží vyšehradské.* Místodržitelství vyložilo projekt rozšířeného nádraží vyšehradského; v tomto bylo vyhověno požadavkům obce Pražské v příčině rozšíření podjezdů v Neklanově a Vratislavově ulici, avšak nebylo sníženo niveau příjezdní silnice; usneseno proto podati v tom směru námitky proti projektu tomu (jako při obchozí komisi); dále bude žádáno, aby místo lávky ke třetí koleji byl zřízen podchod tunelem.

20./XI. *Olejová plynárna na Hrabovce.* Usneseno připojiti se ke stížnosti obce Karlínské a obcí okolních ohledně obtěžování výpary z olejové plynárny na Hrabovce v Žižkově.

20./XI. *Oprava Klementina.* Pan městský radní dr. Scharf navrhl, aby požádán byl některý pražský poslanec na radě říšské o intervenci na příslušných místech, aby do rozpočtu pojata byla náležitá částka na opravu façady Klementina. Návrh tento byl schválen.

20./XI. *Křižovnická ulice.* Pan měst. radní dr. Holubovský navrhl, aby nyní, když v Křižovnické ulici provádí se kanalisace, byl chodník tamtéž častěji čištěn a aby náležitě byl upravován přechod přes ulici zejména v ty dny, kdy v Rudolfinu odbývá se koncert.

20./XI. *Trh v Sokolské třídě.* Pan městský radní Kasalický předložil petici, odevzdanou mu trhovci v Sokolské třídě, aby těmto dovolen byl také prodej zvěřiny jako v tržnici ústřední a aby propůjčeny jim byly stánky, které obec Pražská má v zásobě. Petice přikázána dozorčí radě nad městskou tržnicí.

20./XI. *Vypisování konkursů nadačních.* Schválen byl návrh p. měst. radního dra. Holubovského, aby při vypisování konkursů na uprázdněná místa nadační byla vždy stručnými daty životopisnými v textu konkursu uvedenými, oživena památka zakladatele nadace.

24./XI. *Novostavba.* Panu J. Seifertovi povolena stavba domu na pozemku č. kat. 414/2 v Praze VII. v ulici Libeňské.

24./XI. *Nadace Wramholzova.* Pan městský radní dr. Ed. Baštýř dotazoval se, jak má se věc Wramholzovy nadace, o kterou nyní jedná se v kruzích studentských. Pan starosta dr. Vlad. Srb odvětil, že svého času byly místodržitelství i konsistoř požádáni, by upraven byl právní poměr této nadace, by účelu svému vrácena byla; ježto po dobu asi dvou let nedošla odpověď, byly dotyčné instance urgovány; nebude-li míti urgence výsledku, bude přikročeno k dalším krokům.

24./XI. *Zemská subvence na školní vydání.* Po projednání rozpočtu školního dotazoval se měst. radní p. Karel Vlček, jak daleko pokročila záležitost zemské subvence na školní vydání pražská. K tomu odvětil p. starosta dr. Vlad. Srb, že v záležitosti té se pracuje; sněmu předložen byl návrh pro Prahu nepříznivý, ale nedošlo k projednání; pan starosta dr. Srb dal spracovati materiál pro sněm, mimo to pracuje se o materiálu pro návrh, by Praze dostalo se paušální náhrady za výlohy, vzniklé (na prospěch zemského fondu) připojením nových částí města. Mimo to bude na věc pamatováno při jednání o připojení předměstí.

24./XI. *Socha sv. Václava.* Měst. radní p. dr. Černohorský zmínil se o dotazu, který učinil ve schůzi sboru obecních starších p. ob. st. Březnovský ohledně existence jmění sochy sv. Václava, která původně stála na Václavském náměstí. Poněvadž panu dru. Černohorskému bylo soukromě sděleno, že před lety dály se nějaké sbírky ve prospěch výstavby nové sochy, tázal se předsedajícího náměstka p. dra. K. Groše, jak bylo s onou sbírkou naloženo. Náměstek p. dr. K. Groš odpověděl na základě spisů této věci se týkajících, že v r. 1879 při úpravě náměstí Václavského bylo usneseno, aby socha sv. Václava tamtéž postavená byla odstraněna, ježto neměla ceny umělecké. Sochu tuto vyžádal si tehdejší probošt vyšehradský V. Štulc a postavil ji blíže proboštské residence; avšak úmyslem rady městské nebylo, aby náměstí Václavské trvale bylo zbaveno sochy sv. Václava, o čemž svědčí to, že téhož r. 1879 přijímány byly v praesidiu příspěvky dobrovolné na pořízení nové, umělecké sochy sv. Václava pro náměstí řečené i bylo upsáno 3250 zl. a skutečně složeno bylo 2250 zl. v praesidiu rady k tomuto účelu. Když pak Česká Akademie v r. 1891 žádala za příspěvek na model pro pomník sv. Václava — vyžádavši si prve podmínky mistra Myslbeka, dle nichž opatření modelu státi mělo 30.000 zl. — usnesla se rada městská věnovati k účelu pořízení modelu toho výnos sbírek z r. 1879 v okrouhlém obnosu 3000 zl. i byl pak obnos ten na účet České Akademie Zemskou bankou dne 15. června r. 1894 přijat. Když pak zemský sněm dle usnesení svého ze dne 15. ledna r. 1894 ujal se sám myšlenky postavení sochy sv. Václava před budovou musejní a usnesl se v příčině opatření nákladu na model s Českou Akademií a radou městskou vyjednávati, obrátila se Česká Akademie dopisem ze dne

13. února r. 1896 č. 405 na městskou radu a žádala za výslovné přivolení, aby Akademii postoupený výtěžek sbírek z r. 1879 mohl býti odevzdán zemskému výboru k cíli pořízení modelu sochy sv. Václava. Rada městská pak 21. února r. 1896 dala výslovné svolení k tomu, aby výtěžek sbírek z r. 1879 (tou dobou 3468 zl. 11 kr. obnášející) byl odevzdán zemskému výboru království Českého. Tím patrně vznikly domněnky o jmění vyšehradské sochy sv. Václava.

24./XI. *Čistění chodníků.* K obsáhlé debatě zavdala podnět opětná žádost ústředního sboru spolků majitelů domů v království Českém v příčině čistění chodníků nákladem obce. Rozhovoru súčastnili se pp.: dr. Podlipný, dr. Scharf, Kasalický, Portík, dr. Pinkas. dr. Baštýř, Weiss a Hudl. Schválen byl návrh p. dra. Podlipného, aby o žádosti té jednala anketa, sestávající ze zástupců městské rady, žádající korporace, hospodářského úřadu a účetního znalce, za účelem dohody. Do té doby ovšem zůstává majitelům domů dřívější povinnost.

24./XI. *Korunní klenoty.* Pan měst. radní Hudl žádal praesidium, by se o to zasadilo, aby nejméně jednou v roce bylo umožněno příslušníkům národa českého spatřiti klenoty korunovační.

24./XI. *Díky úřednictva.* Bylo sděleno, že k panu starostovi dru. Srbovi dostavily se deputace „Klubu konceptních úředníků“, „Jednoty magistrátních a obecních úředníků“ a „Besedy úřednické v Praze VII.“, aby tlumočily díky za upravení přibytečného

27./XI. *Verifikační komise.* Pan obecní starší dr. Jan Vlček přednesl výsledek šetření verifikační komise, zkoumavší výsledek užší volby ve třetím sboru holešovickém: výsledek publikovaný hned po volbě, že zvoleni byli pp. Alexandr Bukovský a Václav Soukup, zůstává nezměněn.

27./XI. *Zásobovací úřad.* Městský radní pan Červený obnovil svůj návrh ohledně zřízení městského approvisačního (zásobovacího) úřadu, který by se staral o to, aby řádným způsobem bylo zásobováno město jak masem a jinými potravinami, tak uhlím, dřívím a ostatními potřebami denního života. Dovozoval, že dosavadní způsob, který ponechává toto zásobování náhodě, zdali se dostaví prodavači neb ne a nikterak o to se nestará, jaké kvality jest zboží do Prahy dopravované a jaké jsou jeho ceny — v nynějších poměrech již naprosto nestačí. Proto navrhl, aby ve věci této byla svolána anketa sestávající ze znalců ze sboru obecních starších i mimo sbor stojících. Předsedající pan náměstek dr. Groš doporučil tento návrh k úvaze, uznávaje jeho důležitost. Návrh byl schválen.

27./XI. *Obecní dům.* Schválen byl návrh pravidel pro dozorstvo stavby obecního domu. Předsedou dozorstva zvolen p. obecní starší inženýr Eustach Neubert. Pp. arch. Balšánek a Polívka předložili náčrtky projektu obecního domu; náčrtky budou prozkoumány užším a širším dozorstvem a bude pak o nich podána zpráva radě městské.

27./XI. *Silnice pod Letnou.* Sadové komisi k dobrozdání odkázán byl návrh p. měst. radního dra. Horáčka, aby na silnici pod Letnou vysázeno bylo stromořadí.

1./XII. *Novostavby.* Povoleny byly tyto stavby: Václavu Fischerovi stavba třípatrového domu na poz. č. k. 251/61 v Libni na nároží ulice Rokycanovy a bezejmenné; Josefu Sochorovi stavba čtvrpatrového domu na stav. č. 10 rozd. usedlosti čp. 173—VII. na nároží ulic Bělského a Rudolfovy; první české zajišťovací bance stavba čtyřpatrové budovy na staveništi č. 1. ve skupině XXXVII. asanačního obvodu novoměstského na nároží ulice Na Struze a Nového nábřeží u náměstí Tylova.

1./XII. *Mikulášské a vánoční nadílky.* Schválen byl návrh školního odboru, aby slavnosti při mikulášských a vánočních podíleních dítek (v opatrovnách, útulnách atd.) dály se na příště beze vší okázalosti, po případě by tato byla redukována na nejmenší míru. K usnesení tomuto, jež sděleno bude dozorčím radám a komitétům dam, vedly četné důvody sociální a paedagogické.

1./XII. *Vánoční trhy.* Společenstvo cukrářů, perníkářů a voskářů žádalo, by nebyl v době předvánoční povolován pouliční prodej cukrovinek, svíček atd. jinde než na Staroměstském náměstí; městská rada se usnesla však, aby byl povolen prodej cukrovinek, svíček a ozdob na vánoční stromek v Rytířské ulici jako v letech minulých a zároveň usneseno, aby na Staroměstském trhu vánočním nebylo propůjčováno místo houpačkám, panoramám a zvěřincům, kteréž podniky začasté bývají příčinou, že shromažďují se tu individua trh rušící a poškozující. Střelnicím a fotografům bude místo propůjčováno, pokud to vůbec možno bude, v dolejší části náměstí u pojišťovny.

1./XII. *Palackého třída v Libni.* Schválen byl návrh p. městského radního Filipa, aby c. k. silniční erár požádán byl za upravení Palackého třídy v Libni.

1./XII. *Aktivní přídavky státnímu úřednictvu.* Starostův náměstek pan stavitel J. Seifert předložil petici „Besedy úřednické v Praze VII.“, by rada městská v zájmu veškerého úřednictva státního v Praze veřejným prohlášením neb přímým podáním u vlády domáhala se toho, by c. k. vláda říšské radě co nejrychleji předložila dodatek zákona, dle něhož by aktivní přídavek úřednictva státního ustanoveného ve městech nad 200.000 obyvatel ustanoven byl na výši 80% aktivního přídavku úředníků vídeňských a aby v ten čas, než by zákon skutkem se stal, ustanoven byl ihned drahotní přídavek. Po přímluvě pp JUDra. Ed. Baštýře, dra. Podlipného a Červeného bylo schváleno, aby v té příčině učiněny byly příslušné kroky u poslanců za Prahu.

1./XII. *Místnosti pražských soudů.* Pan městský radní dr. Scharf žádal, aby městská rada na příslušných místech se přičinila, by pražským soudům, zejména okresnímu soudu pro dolejší Nové město dostalo se důstojnějších místností.

1./XII. *Svěcení radnice v Sedlčanech.* K slavnostnímu posvěcení a otevření nové radnice v Sedlčanech došlo pozvání a bude tam zaslán blahopřejný dopis.

1./XII. *Telefonní dráty.* Předmětem obsáhlé debaty, které súčastnili se pp. měst. radní Čupr, dr Holubovský, Kasalický, dr. Scharf, Červený, staly se příhody, nastalé nepohodou dne 30. listopadu na telefonním vedení, kdy přetrhané dráty telefonní přerušovaly jízdu na trati elektrické a byly příčinou nebezpečí pro chodce. Výsledkem této debaty bylo usnesení, by požádáno bylo c. k. poštovní a telegrafní ředitelství, aby zavádělo telefonní vedení pod zemí a dále, aby poštovní personál byl pohotově k odstranění nastalých závad, ježto na př. při přerušení dopravy na Příkopě trvalo to velmi dlouho, než se poštovní zřízenci k opravě telefonního vedení dostavili.

4./XII. *Sjezd pro školní hygienu v Norimberce.* K návrhu zdravotní komise usneseno, aby obec Pražská přihlásila se k účastenství na mezinárodním sjezdu pro školní hynienu v Norimberce v dubnu r. 1904. Účastenství stalo by se výstavou vhodných objektů školní hygieny se týkajících a vysláním zástupců. Za delegaty své do českého komitétu jmenovala rada městská pp. měst. radní dra Štycha, obecního staršího Rašína a měst. fysika dra Záhoře.

4./XII. *Propůjčení školní místnosti.* Vyhověno žádosti učitelských sirotčinců, Bolzanova i samostatného, a propůjčena jim až do konce ledna 1904 jedna prázdná

třída v nové přístavě školy u sv. Jiljí k výstavbě umělecký jesliček, těmito sirotčinci pořízených.

4./XII. *Haleny pro metaře.* Schválen byl potřebný náklad na pořízení halen pro obecní zřízence, zaměstnané metením ulic.

4./XII. *Dobročinná sbírka.* Sděleno bylo, že sbírky zavedené kanceláří presidiální ve prospěch obyvatelstva Čech, postiženého živelními pohromami vynesly celkem 35.814 K 78 h. Tento obnos odveden byl ústřednímu komitétu, zřízenému při Zemědělské radě pro království České.

4./XII. *Vytápění vozů elektrických drah.* Správní radě elektrických podniků přikázán návrh p. měst. radního Holubovského, aby učiněna byla zkouška s vytápěním vozů elektrické dráhy a to v některém voze jedoucím večer od Národního divadla do Karlína nebo do Holešovic.

4./XII. *Dar neznámého dárce.* Pan vrchní ředitel dr. Kühn sdělil, že dárce, jenž nechce býti jmenován, věnoval dva vagony hnědého uhlí pro chudinu ve farnosti u sv. Trojice v Podskalí. Sdělení toto vzato bylo radou městskou s vděkem na vědomí.

Osobní.

V minulém čísle bylo v osobních zprávách z rady městské omylem uvedeno, že do rady městské mezi zástupci za Nové město zvolen byl pan dr. Vlček; správně má státi, že zvolen byl stavební rada pan *Karel Vlček.*

Předsedou dozorčí komise nad pachtem daně potravní zvolen byl p. měst. radní dr. Kühn, místopředsedou pan obecní starší Vaníček.

Ve správní radě ústředních jatek zvolen byl předsedou měst. radní p. dr. Antonín Štych, místopředsedou p. měst. radní Červený, hospod. dozorcem p. ob. st. E. Fatka, zástupcem jeho p. ob. st. Stárka, dozorcem nad trhem p. ob. st. Vaníček.

Zástupcem obce do školního výboru pražských pokračovacích škol řemeslnických zvolen p. měst. radní Fr. Portík.

Předsedou kuratoria pražské vychovatelny v Libni zvolen p. měst. radní Jirousek.

Ve správní radě obecních plynáren zvolen předsedou pan obecní starší J. V. Novák, místopředsedou pan obecní starší dr. Novák, účetním dozorcem pan obecní starší Marsano, jeho zástupcem p. obecní starší Kovařovič, hospodářským dozorcem pan městský radní Kasalický, jeho zástupcem p. obec. starší Březnovský, stavebním dozorcem p. obec. star. Kovařovič, jeho zástupcem p. ob. st. Romováček, dozorcem nad veřejným osvětlením p. obec. star. Kovařovič, zástupcem správní rady v nemocenské pokladně p. měst. radní Červený, členem dozorčí komise nemocenské pokladny p. obec. star. dr. Růžička, inspektorem nad strojním zařízením p. obec. star. J. V. Novák, referentem pro radu městskou p. městský radní Kasalický, jeho zástupcem p. měst. radní Červený

V sadové komisi zvolen předsedou a zároveň vrchním inspektorem nad sady a stromořadími na pravém břehu p. městský radní Kasalický, místopředsedou a vrchním inspektorem sadů a stromořadí na levém břehu p. městský radní Brož. Inspektoráty jednotlivých sadů a stromořadí mají na břehu pravém pp. měst. radní Kasalický, Weiss, Portík, obecní starší MUDr. Alf. Baštýř, Havlíček, Lada, Koubek, Prášek, Fr. A. Urbánek, Stárka a Pinz, na břehu levém pp. měst. radní Brož a obecní starší Eckert, Fiala a Rašín.

V dozorčí komisi tržnice staroměstské zvolen za předsedu p. městský radní dr. Kühn, místopředsedou p. obecní starší Ferd. Mellan, referentem pro radu městskou p. měst. radní Voitl, inspektorem tržnice p. měst. radní Weiss, inspektorem pro masnou zahrádku p. obecní starší Fatka.

V komisi pro knihovnu, čítárnu a věci tiskové zvolen předsedou p. městský radní Brož, místopředsedou p. obecní starší Urbánek, inspektorem hlavní čítárny p. obecní starší Schrötter, inspektorem čítárny hradčanské p. městský radní V. Brož, inspektorem čítárny holešovické p. ob. starší Rašín.

V dozorčí radě nad městskou věznicí a stráží zvolen předsedou p. městský radní dr. Štych, místopředsedou p. obecní starší Vaníček, inspektorem p. ob. starší Šulc a referentem pro radu městskou pan měst. radní Weiss.

Sociální komise
král. hlav. města Prahy a sousedních obcí.

Dne 5. listopadu t. r. konala komise schůzi za přítomnosti 21 členů a za předsednictví prof. dra. Horáčka a městského radního, lékárníka p. Štěpánka.

Předmětem jednání schůze této byla záležitost klidu nedělního při živnostech obchodních radou městskou sociální komisi k dobrozdání přikázaná.

Když byl přednesl referent Dr. Horáček jménem zvoleného k tomu účelu subkomitétu odůvodněný referát, byla zahájena debata, jíž súčastnili se páni obecní starší a poslanec Březnovský, městský radní Vaníček, obecní starší Portík, městský radní a poslanec Jirousek, Dr. Schuster, Mann, president gremia Gustav Adámek, slečna Jakubičková, slečna Haisingrová a konečně zpravodaj i usneseno odporučiti radě městské, by podala c. k. místodržitelství následující návrhy:

1. aby v měsících letních t. j. od 1. května do 30. září zaveden byl plný klid nedělní ve všech obchodních živnostech, mimo obchody s potravinami, jakož i ve všech obchodních písárnách a kancelářích;

2. aby v měsících zimních t. j. od 1. října do 30. dubna zaveden byl úplný klid nedělní ihned ve všech obchodních písárnách a kancelářích. Prodej v obchodech ostatních, mimo obchody s potravinami, budiž dovolen:

v roce 1904 dopoledne od 8 do 11 hodin,

v roce 1905 a 1906 dopoledne od 8 do 10 hodin.

Počínaje rokem 1907 budiž pro všechny obchody, mimo obchody s potravinami, zaveden úplný nedělní klid.

3. Prodej v obchodech s potravinami budiž, pokud k dalšímu rozšíření nedělního klidu se nepřikročí, dovolen ráno v létě od 6 do 9 hodin a v zimě od 6 do 10 hodin.

4. V neděli před Vánocemi budiž dovolen nedělní prodej ve všech obchodech od 6 hodiny ráno do 2 hodin odpoledne.

6. Prodej květin, věnců a výzdob u hřbitovů Olšanských budiž po celý rok v neděli dovolen od 8 hodiny ráno do 4. hodiny odpoledne.

6. Předpis o nedělním klidu pro pražský policejní rayon rozšířen budiž na všechny obce království Českého.

Dále doporučila komise sociální radě městské, aby podala ku c. k. místodržitelství dobrozdání v tom směru, že se zřetelem na ohledy konkurenční jest záhodno, aby úplný klid platící o Boží hody velikonoční, svatodušní a vánoční (připadá-li tento na neděli) pro živnost řeznickou rozšířen byl též na živnost uzenářskou a uzenkářskou.

Dalším předmětem jednání sociální komise byl návrh obecního staršího pana dra. Jeřábka na zřízení prodejny uhlí král. hlav města Prahy pro chudinu.

Návrh tento byl přikázán subkomitétu, do něhož zvoleni páni: obecní starší Dr. Jeřábek, Dr. Schuster, obecní starší Čupr, obecní starší Kasalický, býv. obecní starší Sokol a zástupce hospodářského úřadu a vrchního chudinského ředitelství a sekretář magistrátní Waldstein.

Z komise soupisné.

(V r. m. dne 4. XII. t. r.)

V referátu z kom se soupisné bylo sděleno, že pan konservátor Herain podal zprávu o sdělení mu učiněném ohledně restaurace radnice Staroměstské, že nedá se provésti návrh podaný panem architektem Balšánkem. K návrhu obecního staršího p. Jeřábka usneseno, aby bylo učiněno nové oznámení c. k. místodržitelství a centrální komisi pro zachování památek ve Vídni.

V téže komisi sdělil p obecní starší Jeřábek, že dle zpráv v listech uveřejněných mají se opravovati černinská kasárna a navrhl, aby učiněny byly kroky, by oprava byla této stavební památky důstojná. Usneseno, aby ke komisi o věci té jednající vyslán byl konservátor.

Dále sdělil p. konservator Herain, že p. staveb. rada Soukup má plán místa, kde v řečišti leží socha sv. Františka s Karlova mostu; usneseno, vyžádati si toto zaměření pro případ, kdyby k vytažení sochy bylo někdy přikročeno.

V téže komisi usneseno, zakoupiti odlitek domovního znamení z čp. 26-III. (v Tomášské ulici).

Dále připomenuto, že z kostela sv. Jakuba prodána byla řada památných obrazů soukromníkovi; mimo to upozorněno, že v refektáři tamního kláštera přemalován byl obraz způsobem naprosto nevhodným; proto usneseno, dopsati klášteru i místodržitelství, aby zamezeno bylo takového zcizování a poškozování uměleckých památek.

Svého času usnesla se rada městská na tom, aby do rozpočtu vložena byla částka 2000 korun na odměny architektům za umělecky provedené façady. Soupisná komise připomněla tuto záležitost, upozorňujíc zejména na budovy na místech důležitých.

Agenda magistrátní úřadovny v Libni.

Na základě usnesení sboru obecních starších ze dne 3. srpna 1903, jímž zřízení magistrátní úřadovny Praha-Libeň dodatečně bylo schváleno, přikázána byla úřadovně této dekretem praesidiálním ze dne 23. října 1903 čj. 124.139 os. dle stavu ze dne 23. června 1903 tato agenda:

1. (*z agendy praesidiální*) vydávání certifikátů o původu zboží;
2. (*z agendy hospodářské*) provádění pravidel o dávce nápojové, pokud není třeba usnesení rady městské, zejména dozor nad dovozem nápojů;
3. vymáhání stočného;
4. vydávání lístků na trhání dlažby;
5. odstraňování menších závad na obecních cestách, dlažbách, stokách, sadech a pod.;
6. vydávání povolení ku postavení kolotočů, bud atd. na dobu obmezenou o poutích, posvíceních a pod.;
7. (*z agendy živnostenské*) trestání pro nedovolený obchod po domech;
8. provádění řádu tržního;
9. provádění vyhlášky v příčině předkládání cen pečiva a masa;
10. vymáhání policejního příspěvku;
11. trestní řízení dle zákona o myslivosti;
12. a dle zákona ze dne 30. dubna 1870 č. 39 z. z.;
13. vidování vysvědčení pracovních a za vyučenou;
14. potvrzování bydliště na dělnických legitimacích;
15. vyšetřování dělnických úrazů dle zákona úrazového;
16. zapisování smluv o učních;
17. (*z agendy stavební*) šetření a nařizování neodkladných opatření dle stavebního řádu v případech zvlášť nalehavých z příčin veřejné bezpečnosti;
18. řízení při závadách menších (opravy krytu střech, žlabů, zvonců domovních a pod.);
19. provádění vyhlášky v příčině osvětlování schodů;
20. trestní řízení dle zákona o rybolovu;
21. vymáhání tax stavebních a výchozného;
22. (*z agendy popisní*) ověřování rodných, oddacích a úmrtních listů;
23. vyřizování žádostí za vysvědčení chudoby — nemajetnosti — k určitému účelu (k dosažení práva chudých, daru z milosti, platu vdovského a pod.);
24. vyřizování žádostí za vysvědčení totožnosti;
25. vyřizování žádostí za vysvědčení pro důstojnické nevěsty o jejich přiměřeném vzdělání a sociálním postavení;
26. vyřizování žádostí za vysvědčení solidnosti a schopnosti pro vojenské dodávky;
27. vyřizování žádostí za vysvědčení o způsobilosti k celnímu úvěru;

28. vyřizování žádostí za poskytnutí osvobození od cla při vývozu movitých věcí do ciziny;

29. potvrzování sustentačních reversů pro státní službu;

30. potvrzování kvitancí, že kvitující žije;

31. vymáhání domovských listů pro obyvatele VIII. části na cizích obcích;

32. sepisování protokolárních žádostí za legitimaci nemanželských dětí per subsequens matrimonium, když příslušná fara (správa matriky) legitimaci provésti nechce neb nemůže;

33. vyřizování žádostí za dispense od druhé a třetí ohlášky;

34. sňatky na úmrtním loži;

35. zakročování proti majitelům domů, jichž domy nemají čísla popisná, aneb jichž čísla jsou nečitelná;

36. úmrtní sepsání;

37. trestání dle zákona ze dne 30. dubna 1870 č. 38 z. z.;

38. vydávání knížek pracovních;

39. vedení úmrtního protokolu;

40. (*z agendy berní*) celou agendu berní v Libni v rozsahu agendy referátu V. *a)* vyjímaje:

a) berní věci volební;

b) věci všeobecné důležitosti, zejména vydávání vyhlášek v příčině poplatku z nájemného, soupisů psů a pravidel vybírání daně ze psů, přihlášek k všeobecnému hudebnému;

c) opatřování tiskopisů pro soupis psů pro městský berní úřad v Libni;

41. (*z agendy školní*) vymáhání školného od cizích dítek, cizích pokut školních a cizích školních přirážek;

42. výslechy ve věcech školních v případě udání nedbalých rodičů a provádění nálezů v těchto případech vydaných;

43. (*z agendy vojenské*) konání soupisů branců za účelem sdělání seznamů braneckých;

44. přijímání ohlašování pobytu vojínů (řadového vojska, námořnictva i zemské obrany);

45. konání soupisů osob ku kontrolnímu shromáždění;

46. vyšetřování dat domobranců v Libni bydlících za účelem sdělání seznamů domobraneckých;

47. sepisování protokolárních žádostí za výměnu pasů vojenských za zeměbranecké, a zeměbraneckých za domobranecké;

48. (*z agendy zdravotní*) řízení a rozhodování v příčině závadného chovu domácích zvířat a drůbeže:

49. provádění místních řádů (o čistotě v ulicích, sypání chodníků a pod.);

50. trestání dle zákona o polním pychu;

51. trestání dle vyhlášky o psích náhubcích;

52. nařizování pitev na požádání policie;

53. poukazování náhrady za zničenou zamořenou slámu;

54. bezodkladné řízení ve věcech veterinářských, které bezprostředně mezi policejním komisařstvím a úřadovnou v Libni se vyřídí (na př. v případě pokousání psem);

55. vydávání průvodních listů dobytčích a vedení protokolu o prohlídce masa;

56. vymáhání léčebného za ošetřování v nemocnicích, zejména za ošetřování v městské nemocnici infekční a za tím účelem evidence osob tam ošetřovaných;

57. (*z agendy taxy vojenské*) vymáhání taxy vojenské k přímému požádání pro cizí okresy;

58. vymáhání přípřežného;

59. (*z agendy vodárenské*) zhotovování účtů za vodu odebranou a vymáhání vodného;

60. (*z agendy humanitní*) vymáhání náhrad za dodané povozy z milosrdí, za útraty pohřební za cizí chudé příslušníky, ošetřovného v porodnici, nalezinci a blázinci;

61. vyšetřování poměrů osobních k požádání těchže ústavů.

Mimo to přísluší úřadovně vykonávání prací přípravných pro jiné referáty a úřady obecní, zejména výslechy stran, sepisování protokolárních žádostí, podávání dobrých zdání o potřebách místních a pod.

O tom dodatkem k oběžníku ze dne 27. prosince 1901 čj. 198.353 dáno věděti všem referátům a úřadům a představení jich poukázáni, aby uznají-li toho z ohledů služebních potřebu, návrhy na rozšíření právomoci úřadovny této buď ihned, aneb dle nastalé potřeby předložili.

Jmenování v úřednictvu.

Stavebním archivářem zvolen pan architekt Jan Herain,

kancelářským adjunktem v IX. hodn. tř. zvolen p. Ant. Peták, oficiálem v X. hodn. tř. p. Josef Dočkal, akcesistou p. Jos. Brož.

Z městského musea.

Komitét městského musea sdělil, že na rok 1904—06 za odstupující členy zvolil pp. Václava Brože, stavebního radu A. Wiehla, prof. dra. Z. Wintra a P. Isidora Zahradníka. Dále sdělil, že předsedou komitétu zvolen byl p. obecní starší J. V. Novák, místopředsedou pan MUDr. K. Chudoba, jednatelem p. stavební rada A. Wiehl a pokladníkem p. měst. radní V. Brož.

V ústavu pro bezplatné sprostředkování služby a práce

hlásilo se v měsíci říjnu v oddělení mužském 1480 zaměstnavatelů a 1914 dělníků, v oddělení ženském 811 zaměstnavatelů a 1523 služebných. Služeb bylo sprostředkováno v oddělení mužském 1152, v oddělení ženském 620. V útulně pro služebné ubytováno bylo celkem 38 služek úhrnem po 81 dnů. Z těchto byla služba sprostředkována 19 osobám.

Z městské knihovny pražské.

V měsíci listopadu t. r. půjčeno bylo ve 24 dnech půjčovních 4041 čtenářům 9009 svazků knih a sice: 3407 sv. belletrie domácí, 3822 sv. belletrie cizí (překladů a originálů), 389 sv. poesie a dramat, 137 sv. děl dějepisných, 95 sv. děl cestopisných, 300 časopisů, 50 sv. filologických, 75 sv. filosofických a paedagogických, 58 děl věd státních, právních a politických, 64 spisů lékařských, 39 děl z oboru průmyslu a hospodářství, 394 sv. skladeb hudebních a 179 sv. z ostatních odborů. Počet stálých čtenářů dostoupil výše 1731, tudíž proti měsíci říjnu t. r. o 295 nových čtenářů více. Místnosti městské ob. knihovny nalézají se nyní v Platnéřské ul. čp. 98-I., v zadním křídle přes dvůr, kde i veř. čítárna města Prahy umístěna jest. Knihy půjčují se pouze v Praze bydlícímu obyvatelstvu, a to: v pondělí, ve středu, v pátek od 9—1 hodiny s poledne a v úterý, ve čtvrtek a v sobotu od 3—7 hod. večer.

Městská spořitelna Pražská.

V měsíci říjnu 1903 bylo:

od 14.464 stran vloženo	K	3,364.021·09
od 8.776 stran vybráno	K	3.512.838·87
bylo tedy o	K	148.817·78
více vybráno.		
Zůstatek vkladů:		
koncem října 1903	K	147,948.972·19.

V měsíci listopadu 1903 bylo:

od 14.297 stran vloženo	K	3,635.952·98
od 8.176 stran vybráno	K	2,757.537·32
bylo tedy o	K	878.415·66
více vloženo.		
Zůstatek vkladů:		
koncem listopadu 1903	K	148,827.387·85.

Týdenní výkazy.

V týdnu od 25. do 31. října t. r. obnášel hrubý příjem na lávce z Vyšehradu na Smíchov 279 K 58 h, na mostě Palackého 4854 K 24 h, na mostě Žofínském 206 K 58 h, na mostě císaře Františka 4830 K 66 h, na mostě císaře Františka Josefa 3871 K 62 h, na mostě přes Štvanici 2971 K 12 h, na mostě libeňském 400 K 2 h.

V týdnu od 1. do 7. listopadu obnášel hrubý příjem na lávce z Vyšehradu na Smíchov 298 K 02 h, na mostě Palackého 4883 K 34 h, na mostě Žofínském 163 K 88 h, na mostě císaře Františka 4875 K 42 h, na mostě císaře Františka Josefa 3826 K 12 h, na mostě přes Štvanici 2858 K 76 h, na mostě libeňském 421 K 50 h.

V lázních obnášel hrubý příjem na Žofíně v parních a vanových 1006 K 30 h, v slatinových 32 K, v uhličnatých 21 K, v Praze VII. v lidových 153 K 50 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3051 a to 2774 řádných a 277 mimořádných.

V týdnu od 8. do 14. listopadu obnášel hrubý příjem na lávce z Vyšehradu na Smíchov 246 K 51 h, na mostě Palackého 4539 K 88 h, na mostě Žofínském 231 K 08 h, na mostě císaře Františka 4656 K 34 h, na mostě císaře Františka Josefa 3628 K 26 h, na mostě přes Štvanici 2544 K 86 h, na mostě Libeňském 375 K 94 h.

Hrubý příjem v lázních obnášel na Žofíně v parních a vanových 877 K 40 h, v slatinových 82 K, v uhličnatých 82 K, v Praze VII. v lidových 132 K 72 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3081 a to 2790 řádných a 291 mimořádných.

V týdnu od 15. do 21. listopadu obnášel hrubý příjem na lávce u mostu spojovacího z Vyšehradu na Smíchov 200 K 10 h, na mostě Palackého 4237 K 54 h, na mostě Žofínském 186 K 24 h, na mostě císaře Františka 4201 K 36 h, na mostě císaře Františka Josefa 3283 K 26 h, na mostě přes Štvanici 2455 K 78 h, na mostě Libeňském 331 K 34 h.

V lázních obnášel hrubý příjem na Žofíně v parních a vanových 789 K 20 h, v slatinových 107 K, v uhličnatých 12 K, v Praze VII. v lidových 121 K 07 h.

Dělníků zaměstnávala obec 3415 a to 2829 řádných a 586 mimořádných.

V týdnu od 22. do 28. listopadu t. r. obnášel hrubý příjem na lávce u spojovacího mostu z Vyšehradu na Smíchov 203 K 70 h, na mostě Palackého 4395 K 34 h, na mostě Žofínském 180 K 80 h, na mostě císaře Františka 4412 K, na mostě císaře Františka Josefa 3383 K 40 h, na mostě přes Štvanici 2541 K 16 h, na mostě Libeňském 352 K 58 h.

V lázních obnášel hrubý příjem na Žofíně v parních a vanových 849 K 90 h, ve slatinových 98 K.

Dělníků zaměstnávala obec 3568 a to 2784 řádných a 794 mimořádných.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. M. E. 209.708/XVII. Z úroků nadání dělnického zřízeného ze jmění zrušené pokladny výpomocné bývalé „společnosti pro zhotovování telegrafických strojů v Praze“ bude rozděleno letošního roku o vánocích 119 K. Nárok na podíl z nadace mají chudí neb onemocnělí dělníci, vdovy a sirotci po dělnících. Přednost budou míti ti dělníci, kteří prokáží, že pracovali v továrně bývalé společnosti pro zhotovování telegrafických strojů v Praze. Žádosti buďtež podány nejdéle *do 5. prosince 1903* u vrchního chudinského ředitelství král. hlav. města Prahy a to buď *přímo nebo prostřednictvím* okresního chudinského ředitelství, do jehož okresu žadatel náleží. Žádost buď opatřena vhodným dokladem o chudobě, nemoci, osiřelosti a pod. anebo nechť na žádosti stvrdí nemoc — příslušný městský okresní lékař, chudobu — otec chudých, osiřelost farní úřad a pod. K žádostem nedoloženým vůbec hleděno nebude.

Vyhláška. M. E. 204.317 ref. XVII. Dnem 10. ledna 1904 poděleny budou po 20 K 50 h z nadace Rosalie Stöbrové *čtyři chudé vdovy neb sirotci do Prahy příslušní.* Žádosti, opatřené vysvědčením chudoby, vdovství nebo osiřelosti — což též státi se může pouhým potvrzením na žádosti se strany otce chudinského resp. farního úřadu — podány buďtež nejdéle *do 7. prosince 1903* v podacím protokole ve Staroměstské radnici. K žádostem nedoloženým neb po lhůtě podaným hleděno nebude.

Vyhláška. Č. j. 214.614—I. A. Obec Pražská zadá veřejným řízením ofertním dodávku různých *železných součástek pro novou kanalisaci pražskou.* Opisy podmínek, za nichž se dodávka zadá, jakož i blankety výkazu hmot a cenníku vydány budou oferentům v městské kanceláři kanalisační za přiměřený poplatek. Oferty dle podmínek sepsané přijímá podací protokol rady městské do dne 17. prosince 1903 do 11 hod. dopoledne. Vadium, jež činí 5% oferované ceny, složeno býti musí nejdéle den před uplynutím lhůty ofertní v hlavní městské pokladně.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika“ závod tiskařský a vydavatelský v Praze na Václavském nám. čís. 21. — Nákladem obce Pražské.

VĚSTNÍK OBECNÍ

KRÁL. HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

VYCHÁZÍ VE LHŮTÁCH ČTRNÁCTIDENNÍCH.

Číslo 25. a 26. V PRAZE, dne 30. prosince 1903. Ročník X.

Sbor obecních starších.

XII. řádná schůze dne 7. prosince 1903 za předsednictví starosty pana dra *Vl. Srba* a obou pp. náměstků dra *K. Grośe* a stav. *J. Seiferta.*

Obecní starší p. dr. *L. Jeřábek* podal tyto dotazy:

1. Již před dvěma lety jsem podal návrh, aby žádáno bylo za lepší spojení rychlíkové mezi Prahou a Vratislaví a vypracoval jsem plány pro spojení to jak přes Meziměstí tak přes Mittelwalde. Žádost obce Pražské v tom směru podaná zůstala vůbec bez odpovědi. V přítomné době zabývala se otázkou touto obchodní komora vratislavská, která se obrátila ihned na Vídeň, a následek toho byl, že byli okamžitě vysláni do Vratislavi dva referenti, aby věc vyšetřili. Tak se jedná s nejpoplatnějším městem Prahou, a tak s městem cizím. Táži se znova pana starosty, je-li ochoten učiniti příslušné kroky k docílení tohoto spojení.

2. Stejně nevyřízenou zůstala žádost za rychlíkové spojení mezi Prahou a Bohumínem, jehož účelem je lepší spojení se zeměmi uherskými, ale zároveň i s Haličí a Ruskem. Táži se znova pana starosty, je-li ochoten postarati se o to, aby ve spojení s městy Kolínem, Pardubicemi, Českou Třebovou, Kroměřížem a Prostějovem podána byla znova žádost za rychlíkové spojení mezi Prahou a Bohumínem. Ve věci této buďtež žádány za podporu i obce měst Krakova, Lvova a Pešti.

3. Poněvadž nejen návštěva cizinců v Praze, ale i vlastní obyvatelstvo trpí nedostatkem přímých vozů, budiž podána žádost o rozmnožení přímých vozů mezi Prahou a Berlínem, Prahou a Mnichovem, resp. Norimberkem, Prahou a Salzburkem, a Prahou a Bohumínem, resp. Krakovem neb Peští.

4. Vzhledem k tomu, že při internacionálních kombinovaných lístcích úplně Praha jako tak zv. stanice vystupovací jest pomíjena, budiž na příslušném místě žádáno, aby při kuponech Berlín—Vídeň—Praha byla označena jako povinná stanice vystupovací a kupon takový na dále byl dělen na lístky Berlín—Praha a Praha—Vídeň.

5. Budiž podána žádost, aby vzhledem na stále stoupající lokální dopravu na tratích Praha—Benešov, Praha—Jílové a Praha—Beroun zavedeno bylo spojení motorové dle vzoru Tábor—Bechyně s mnohonásobným denním přejížděním mezi oběma konečnými stanicemi.

Po té přechází se k dennímu pořádku.

Schvaluje se předem zpráva verifikační komise o výsledku zkoumání užší volby do obecního zastupitelstva král. hlav města Prahy, provedené ve III. sboru okresu holešovicko-bubenského dne 18. listopadu 1903.

Do zasedací síně uveden jest potom nově zvolený obecní starší p. *Václav Soukup.*

Starosta dr. *Vl. Srb* oslovil jej takto: Vážený pane obecní starší! Důvěra občanstva vyslala Vás do tohoto slavného sboru, abyste hájil jeho práv. Očekávám, že milerád převezmete na sebe všecky povinnosti, které Vám ukládati bude hodnost obecního staršího.

Obecní starší p. *Soukup* odpověděl: Přijímám volbu a slibuji, že povinnostem svým úplně dostojím.

Jménem strany národně-sociální, jejímž je členem, podal p. *Soukup* prohlášení, v němž objasňuje své stanovisko ve sboru. Ze všech sil bude se především zasazovati o dosažení všeobecného rovného, přímého a tajného hlasovacího práva bez rozdílu pohlaví. Pokládá řešení této otázky v tomto sboru za vysoce důležité, poněvadž Praha jest representantkou všech českých měst. Prohlašuje dále, že bude vždycky hájiti pravdu a stavěti na pranýř lež a nešvary. Nebude scházeti při žádné akci na poli národním i sociálním a bude vždycky upozorňovati na praktické provádění zásad skutečně vlasteneckých. Bude pracovati nezištně, obětavě a poctivě.

Bez debaty byla schválena zpráva výboru Městské spořitelny pražské v příčině úpravy příbytečného úřadnictva této spořitelny.

Vyhověno bylo stížnosti p. MUDra Zikmunda Jankeho.

Zamítnuty byly stížnosti pp: Ant. Makovce, c. a k. voj. stavebního oddělení v Praze, Jindř. Wolfa a JUDra Rob. Abelesa.

Zvoleni byli tři členové komise k prozkoumání účtů Městské spořitelny pražské za rok 1903 (pp.: V. Bubeníček, Al. Pinz, V. Prášek), dále jeden člen do správní rady městských elektrických podniků (pan V. Brož) a 18 členů dozorčí rady společné vodárny na rok 1904.

Schváleny byly návrhy: Návrh, aby „Sokolu“ vyšehradskému ke stavbě tělocvičny prodány byly plochy v ulici Neklanově ve výměře 125·08□ m. po 50 k: návrh na schválení nákladu 2000 k na provedení prozatímní kanalisace v prodloužené Palackého tř. v Holešovicích: návrh, aby schváleny byly koupě nemovitostí, ležících v asanačním obvodu pražském za úhrnný obnos 628.000 k: návrh na podání petice za příspěvek na stavbu nové budovy pro měst. vychovatelnu v Libni ze

všeobecného zemského fondu správního; návrh, aby schváleno bylo ujednání se společností rakousko-uherské státní dráhy v příčině úprav souvisících s rozšířením železničního objektu v Palackého ul. v Praze VII.; návrh aby nebylo vyhověno odvolání správce konkursní podstaty firmy The Bohemian Breweries Limited v Libni z platebního nařízení rady městské.

K dalšímu řízení odročeny byly po návrhu obecních starších pp. *Schillera* a dra *Vlčka* návrhy: Návrh rady městské na zavedení řízení dle § 4. stavebního řádu v příčině upravení oněch částí Buben, které zemský výbor při potvrzování plánu polohy vyloučil, a návrh městské rady, aby regulační plán Holešovic, který byl předložen ku potvrzení dodatečně, byl v některých směrech dle přání zemského výboru pozměněn a aby změny ty vyloženy byly na dobu čtyř neděl.

Dále projednán byl předchozí rozpočet zvláštních fondů král. hlav. města Prahy.

Účetní oddíl I.: Předchozí rozpočet fondu ústavu chudých na rok 1904 vykazuje potřebu 355.584 korun, úhradu 92.614 k, schodek obnáší 262.970 k.

Oddíl II.: Předchozí rozpočet fondu chudobnic u sv. Bartoloměje a u sv. Vojtěcha na Vyšehradě na rok 1904 vykazuje potřebu 246.659 k, úhradu 154.161 k, schodek 92.498 k.

Oddíl III.: Rozpočet fondu cizího jmění, pak některých měšťanských a jiných nadání místních na rok 1904 vykazuje příjem 161.538 k, výdej 161.538 k.

Oddíl IV.: Rozpočet fondu nadačního jmění zámecké kaple libeňské na rok 1904 vykazuje příjem 127 k 33 h, výdej 127 k 33 h.

Oddíl V.: Rozpočet fondu chorobnice na Karlově na r. 1904 vykazuje potřebu 136.560 k, úhradu 51.601 k, schodek obnáší 84.959 k.

Oddíl VI.: Rozpočet fondu obročnického na rok 1904 vykazuje potřebu 27.351 k, úhradu 64.047 k, přebytek obnáší 36.696 k.

Oddíl VII.: Rozpočet fondu sirotčího na rok 1904 vykazuje potřebu 158 korun, úhradu 9441 k, přebytek 9283 korun.

Oddíl VIII.: Rozpočet fondu čeledni pokladny na rok 1904 vykazuje potřebu 20.319 korun, úhradu 20.319 korun.

Oddíl IX.: Rozpočet fondu dětského vychovávacího ústavu Aloisa a Louisy Olivových v Říčanech na rok 1904 vykazuje potřebu 70.730 korun, úhradu 60.161 k, schodek 10.569 korun.

Volný návrh podal pouze obecní starší pan *Zimek*. Návrh týkal se akce na urychlení záležitosti druhé koleje na trati Praha—Plzeň a dále k Mnichovu. (Dostatečně podporován.)

Schůze potom odročena.

* * *

Pokračování schůze dne 9. prosince t. r.

Návrh, aby od p. Josefa Richtra zakoupen byl pro českou reálku v Holešovicích blok pozemků ve výměře 1267 m. čtver. v ceně 160 k za 1 m. čtver., odročen byl po návrhu ob. st. p. *Práška*, který navrhl levnější koupi pozemku sousedního, k dalšímu vyjednávání.

Sbor přistupuje hned na to k povšechnému rozhovoru o rozpočtu.

První ujal se slova ob. st. p. *Mellan*, který pravil: Kdo prohlédne letošní rozpočet náš a srovnává jej s rozpočty let minulých, tu vidí jasně, že obec naše má stále a stále větší požadavky, větší povinnosti a že ve všem odkázána jest sama na zdroj svých příjmů, které ovšem nejsou v žádném poměru k nutným obrovským výdajům. A proto také jest zcela přirozeno, že rozpočet náš končí schodkem, který pak v repartici musí býti uhražen mimořádnými přirážkami, jichž tíhu nese poplatnictvo. Kdyby se mělo vypočítávati, co v ohledu kulturním a hospodářském Praha v posledních letech vykonala, vedlo by to jistě příliš daleko, ale jisto jest, že obec naše uhražuje také břemena a vede náklad na různé podniky, ústavy a pod., které vlastně vydržovati by měl stát neb země. Finanční síla poplatnictva jest vyčerpána, tímto směrem dále to jíti nemůže. Přirážky naše jsou tak obrovské, že jednou se již na to pomýšleti musí, by spíše úlevy, nežli dalších břemen poplatnictvu poskytnuto bylo.

Provádíme velkolepé podniky, jako ku př. asanaci, ale nezapomínejme, že právě asanace tato má za nutný následek, že vyhání se řemeslník a živnostník do předměstí neb za obvod města, poněvadž v těchto nových domech jest činže tak obrovská, kterou při nynějších zbídačelých poměrech živnostenských nemůže živnostník platiti. A tím se stává, že stále a stále té poplatné síly v Praze ubývá a na úkor Prahy získávají předměstí. Jest to podle mého náhledu úkolem všech stran v národě našem, aby každý dle svého poměru přispěl k restauraci financí české naší metropole. Praha ovšem musí kráčeti s duchem času.

Naléhají na ni povinnosti, kterým dostáti musí: povinnosti pokrokové, povinnosti osvětové, povinnosti hospodářské. Odkud má se to vše hraditi, když Praha všem těmto velikým úkolům jako hlava království má dostáti?

Srovnejme Vídeň, jaké ta se těší přízni v kruzích vládních a nejvyšších, jak ze všech stran jest v podnicích svých fedrována a podporována. Do sta milionů by se mohly počítati vládní peníze, jimiž jest Vídeň subvencována a přece jsou to také peníze naše, vždyť jsou to naše daně, které do Vídně odvádíme a kterými se jenom tak jednostranná podpora provádí.

Pravda jest, že v posledních letech dostalo se nám přičiněním zesnulého finančního ministra dra Kaizla několik málo milionů, které ovšem ještě vypláceny jsou v ročních dávkách, ale jaký to pakatel proti tomu, co musí obec a magistrát náš v přenesené působnosti svým vlastním nákladem prováděti.

Jaká obrovská břemena jsou uvalena na obec stavbou kasáren, a za to vše jsme nesměli dáti na ně ani český nápis. A když se jedná o nějaký pozemek erární jako hradby a bašty, tu vláda dělá tolik překážek a požaduje tak veliký obnos, jaký mnohdy nežádal by ani soukromník.

Zde jest jasně viděti tu nepřízeň vládních kruhů! Jest zapotřebí, aby delegace naše vší silou se zasadila o spravedlivější míru pro naši Prahu. Je-li Vídeň sídelním městem císaře, jest Praha residencí krále českého. Pokud se týče rozpočtu, budu já i strana, jíž patřím, hlasovati pro něj a své námitky vytkneme v podrobné debatě.

Měst. rada p. *Kasalický* klade sboru na srdce, aby se důkladně uvažovalo o podmínkách, které si kladou předměstské obce pro případ připojení ku Praze a za svou osobu prohlašuje, že je mu milejší Praha malá a spořádaná, než velká a nespořádaná.

Obecní starší p. *Maděra* dokazuje čísly, jakou Popelkou je Praha proti Vídni, která má příjem ročních 4 milionů v kapse dříve, než se Praze povolí, aby si své vlastní příjmy směla vybrati. Jednání vlády, která tak očividně straní Vídni, není ani politickým, ani rozumným a zasluhuje odsouzení

Po té zahajuje se podrobná rozprava.

První položka rozpočtu „Zastupitelstvo obecní", které vykazuje spotřeby 73.605 K a úhrady 400 K, schválena byla bez debaty.

Při druhé položce „Magistrát a úřady obecní“ žádal ob. st. p. *Zvěřina* jako již roku loňského za reorganisaci geometrického oddělení při magistrátu, jehož prvním úkolem by bylo vypracování situačních a výškopisných plánů Prahy a jejího okolí.

Starosta dr. *Srb* ujistil tazatele, že byl již vypsán konkurs na místo architekta pro regulační kancelář a že věc dojde co nejdříve přiměřeného rozvoje.

Po té schvaluje sbor tuto položku, která vykazuje potřeby 1,431.705 K a úhrady 101.607 K.

Třetí položka „Výběr daní a dávek“, vykazující 368.043 K potřeby a 15.940 K úhrady, schválena jest bez námitky.

Při položce čtvrté „Tržnictví a zásobování města“, která jest vypočtena na 24.666 K potřeby a 331.938 K úhrady, odůvodňuje ob. st. p. *Vaníček* důležitost pražského trhu hlavně na dobytek a dovozuje, že by se lehce stal trhem vývozním, jen kdyby vládní kruhy poněkud chtěly se o to postarati. Také zařízení tržnice a ústředních jatek jest s to vydatnost trhu podporovati. Jatkám chybí pouze chladírna.

Ob. st. p. *Zimek* vytýká tržnici staroměstské nedostatky při skládání zboží, které trpí deštěm a sněhem a navrhuje, aby prodloužena byla v noci vozba elektrická až k tržnici, aby se tak mohlo zboží z nádraží nerušeně dovážeti.

Obec. st. pp. *Vaníček* a *Weiss* odporují vývodům p. Zimka.

Měst. radní p. *Kasalický* navrhuje, aby městská rada vzala v úvahu, jak by bylo možno docíliti odstranění schodku z rozpočtu ústředních jatek.

Návrhy odkázány byly městské radě, načež položka schválena.

Bez debaty schváleny byly další položky: V. Školství s potřebou 555 733 K a úhradou 112.735 K; VI. „Chudinství a dobročinnost“ s potřebou 1,100.540 K a úhradou 614.459 K; VII. „Zdravotnictví“ s potřebou 266.537 K a úhradou 39.219 K; VIII. „Veřejná bezpečnost“ s potřebou 463.985 K a úhradou 207.695 K; IX. „Čistění města“ s potřebou 646.022 K a úhradou 45.929 K.

Při položce X. „Osvětlování města“ navrhl měst. rada p. *Kasalický*, aby elektrické podniky jako plynárna dodávaly městu světlo za režijní cenu a aby neúčtovaly spotřebovanou hmotu. Rozpočet potřeby 268.466 korun a úhrady 300 K schválen.

Při položce XI. „Stoky“, která vykazuje potřeby 148 975 K a úhrady 55.174 K, navrhl ob. st. p. *Fiala* zřízení provisorní stoky v Jelení ulici na Hradčanech, načež položka schválena.

Položky XII. „Zásobování města vodou“, která vykazuje potřebu 479.489 K a 632.950 K, jakož i XIII. „Stavení a pozemky soukromé“, která jest vypočtena na 3.0.639 K potřeby a 768.426 K úhrady, schváleny bez námitek.

Položka XIV. „Veřejné sady“, vypočtená na 145.637 kor. potřeby a 3.786 K úhrady, byla schválena a návrh ob. st. p. dra *L. Jeřábka*, aby ostrov Štvanice, který svou polohou jest k tomu nejvýhodnějším, byl upraven a aby na něm zřízeno bylo zábavné etablissement v zájmu pražského obyvatelstva i Prahu navštívivších cizinců, byl odkázán městské radě.

Položka XV. „Vojenské záležitosti“, která vykazuje potřebu 244.173 K a úhradu 123.476 K, schválena byla bez debaty.

Položka XVI. „Řeka Vltava, mosty, nábřeží a j.“, která vykazuje potřebu 135.318 K a úhradu 969.368 K, sloučena byla s položkou XXXIII. „Státní subvence“.

Ob. st. p. *Prášek* žádá, aby byly co nejdříve uskutečněny oba mosty přes Vltavu z Mikulášské třídy na Letnou a z Kaprové ulice na Malou Stranu. Náklad na tyto mosty budiž vzat ze státní subvence 1,600.000 K, která jest určena výhradně pro mosty a upravení nábřeží. Nestačí-li, budiž uzavřena půjčka.

Ob. st. p. dr. *Vlček* myslí, že je horším půjčku opatřiti než navrhnouti; Praze již bezmála nikdo nic nepůjčí.

Ob. st. p. *Lada* klade důraz na to, že předem musí být postaven jeden most, než se může začíti s druhým. Podává návrh, aby projektovaný most přes Vltavu proti Asanační třídě byl co nejdříve definitivně proveden.

Po kratší debatě, na níž brali účast obecní starší páni *Prášek*, *Fiala* a *Maděra*, se položka XVI. schválila.

Položka XVII. „Ostatní komunikace“, která vykazuje potřebu 252.889 K a úhradu 385.647 K, byla schválena bez námitky.

Při oddílu XVIII. „Hřbitovy a pohřebnictví“, vypočítaném na 43.304 K potřeby a 43.424 K úhrady, navrhl městský rada p. *Kasalický*, aby hospodářský úřad učinil návrh ve příčině odstranění schodku při dodávání přípřeží ku pohřbům.

Ob. st. p. dr. *Jeřábek* dotazuje se presidia, je-li ochotno k tomu, aby proveden byl soupis všech umělecky cenných a památných náhrobků na starém košířském hřbitově, který bude asi brzo zrušen. Tazatel podal již loňského roku s p. konservatorem Herainem podobný návrh, který však zůstal bez výsledku.

Oddíl XIX. „Podniky obecní“, vypočítaný na 105·300 korun potřeby a 782.809 korun úhrady, schválen bez debaty.

Při položce XX., „Kultus, vědy a umění“, která vykazuje 162.349 K potřeby a 8.671 K úhrady, navrhl ob. st. p. dr. *L. Jeřábek*, aby městské museum postaralo se o zřízení interieurů slavných mužů, jako Palackého a Riegra. Interieury tyto po způsobu velkých měst evropských mohou býti umístěny i mimo museum, na př. v domech, kde dotyční mužové žili.

Položka XXI. „Všeobecně užitečné podniky a zařízení“, vypočtená na 175.802 K potřeby a 50.764 K úhrady, schválena bez námitky.

Starosta dr. *Vl. Srb* odročuje po té schůzi, poněvadž sbor není již způsobilým k usnášení se.

* * *

(Pokračováno dne 10. prosince t. r.)

Přikročeno ihned k jednání o rozpočtu.

Oddíl XXII. „Platy výslužební“, který vykazuje potřebu 443.448 K a úhrady 45.222 K, schválen byl bez debaty. Rovněž tak přijaty byly oddíly XXIII. „Jistiny a úroky“, vykazující potřebu 2,710.000 K a úhrady 111.743 K, oddíl XXIV. „Finanční operace“, oddíl XXV. „Rozličné“ vykazující 308.421 K potřeby a 172.383 K úhrady a oddíl XXVI. „Obecní dávky“ vykazující potřebu 8.464 K a úhradu 6,665 165 K.

Rozpočet výpůjček:

Schváleny byly výpůjčky v oddílu XXIX. „Výpůjčka obecní (investiční)“ v obnosu 2.751.770 K, na niž vypočtena úhrada obnosem 175.453 K. Schodek obnáší 2,594.317 K. — V oddílu XXX. „Výpůjčka asanační“ v obnosu 5,643.806 K úhrada 1,495.800 K; schodek 4,148.006 K. — Oddíl XXXI. „Reservní fondy důchodů obecních“ rozpočten jest obnosem 75.716 K. — Oddíl XXXII. „Výpůjčka pro podniky elektrotechnické“ v obnosu 1,083.493 K.

Dále schválen byl návrh městské rady na úhradu řádného schodku rozpočtu obecního obecními přirážkami k přímým daním a činžovními krejcary. Řádný schodek rozpočtu obnáší 4,218.245 K, výnos dle návrhu městské rady 4,425.501 K; přebytku 207.256 K užito bude ku hražení schodku mimořádného.

Sbor přikročuje po té k projednání rozpočtu obecního školství na r. 1904 a vchází v povšechný rozhovor.

Obecní starší p. *Rašín* uznává vděčně oběti, které Praha přináší svému školství. Bohužel je Praha tímto nákladem přetížena a nutně musí nadejíti katastrofa pro její finanční stav, nebudou-li pro Prahu sníženy zemské přirážky. Otázku tuto musí míti zástupci Prahy na zemském sněmu především na zřeteli už proto, že jen snížení zemských přirážek může býti základem pro příští velkou Prahu. Řečníka překvapuje položka přes 300.000 K na německé školství v Praze v době, kdy naši krajané ve Vídni s pravým heroismem musí bojovati za českou školu. Pan Rašín tlumočí dále přání pražského učitelstva za zkrácení vyučovacích hodin, za upravení poměrů katechetů, industrialních učitelek, za zřízení míst okresních školních lékařů a j.

Obecní starší p. *Schrötter* probírá jednotlivé nové institnce v pražském školství, jako reorganisaci vyučování tělocviku, školy kárné, vyučování kreslení atd. Z humanitních opatření vyjímá řečník důležitou útulnu pro děti žebravé a policií zadržené. V celku můžeme říci s pýchou, že pražské školství je na výši doby a chybí mu pouze vydatná podpora hmotná, aby se mohlo rozvinouti k úplné dokonalosti.

Po té zahájen jest podrobný rozhovor.

Dle návrhu městské rady činí řádná potřeba na české školy 2,244.860 kor., na německé 307.102 k, na opatrovny a školy mateřské 178.14› kor. a na jesle 41.760 k, úhrnem tedy stojí pražské školství 2,771 867 k. Úhrada úhrnem obnáší 209.734, schodek tudíž se páčí na 2,562.133 k. Rada městská navrhuje, aby schodek tento byl uhražen školními přirážkami k přímým danim v úhrnném obnosu 2,591.597 k. Vzniká tudíž přebytek ve výši 29.464 k.

Na stavby škol a opatroven činí celková mimořádná potřeba 1,295.400 k. Na uhražení tohoto mimořádného schodku navrhuje městská rada, aby uzavřena byla půjčka 1,350.000 k.

Návrhy městské rady byly po některých poznámkách měst. radů pp. *Kasalického* a dra *Kühna* přijaty.

Po schválení rozpočtu zádušních fondů přikročil sbor k projednání rozpočtu elektrických podniků král. města Prahy.

Měst. rada p. *Kasalický* pochybuje o výnosnosti elektrických podniků a poukazuje hlavně k malému výtěžku koňské dráhy. Navrhuje zmenšení dopravy na této dráze nebo odstranění její vůbec.

Ob. st. p. *Šindelář* líčí nedostatek přímých spojení elektrické vozby a zbytečnost některých tratí.

Ob. st. p. *Maděra* stěžuje si do nepřesnosti elektrické vozby, což má za následek hmotné ztráty pro správu. Policejní orgány nevěnují této komunikaci žádné pozornosti.

Ob. st. p. *Prášek* dává na uváženou, zda by nebylo možno docíliti jistých úspor při lanové dráze na Letnou.

Ob. st. p. *Lada* navrhuje, aby se obnovilo jednání ohledně prodloužení trati elektrické dráhy z Vyšehradu podél Botiče přes Nusle do Michle.

Zpravodaj ob. st. p. cís. rada *Jahn* obšírnou řečí odpovídá na dotazy a návrhy jednotlivých členů sboru. Ujišťuje, že preliminovaný výtěžek není žádným výmyslem, ale skutečností, a že výnosnost elektrických podniků stoupá, poněvadž je zlepšena vnitřní organisace. Že se neodvádí výtěžek do obecní pokladny, příčinou toho je, že jest nutno kupovati lepší stroje a rozšiřovati síť, poněvadž soukromý odbyt jest hlavním zdrojem příjmů. Pokud se týče zrušení koňské dráhy, bylo by to nejvřelejším přáním správy; otázka tato se rozřeší sama, až budou vystavěny dva nové mosty přes Vltavu a odpadne nutnost koňské dráhy přes Karlův most. Také lanová dráha nese již větší zisk, co proměněno bylo vedení z hydraulického na elektrické. Pokud se týče výtek obecenstvem správní radě činěných, uznává řečník některé za oprávněné, jakž jinak nejde při podniku tak mladém. Na konec dotýká se řečník výčitky pražského živnostnictva, že správní rada dává cizí firmě levněji proud než domácím lidem. Za tutéž cenu jako ona cizí firma obdrží i každý domácí podnik proud, zaváže-li se k celodennímu odebírání proudu v zimě v letě.

Po té se schvalují návrhy městské rady, dle nichž obnáší potřeba elektrických podniků mimo odpisy 3,892.413 k, úhrada 4,501.958 k, hrubý přebytek 652.390 k, odpisy 500.000 k, čistý přebytek 152.390 k, částečný schodek koňské a lanové dráhy 42.835 k.

Tím jest jednání o předchozím rozpočtu na r. 1904 skončeno.

V této schůzi vykonána byla také volba administrátora pachtu potravní daně na r. 1904. Ze 60 hlasů 42 hlasy zvolen byl ob. st. p. *Ferd. Mellan.*

Volné návrhy.

Ob. st. p. *Soukup* dotazuje se starosty, je-li mu známo, jaké poměry panují ve škole „u studánky“, kde řiditel chikanuje učitelstvo tou měrou, že celý sbor jest rozrušen. Dva učitelé následkem toho již onemocněli.

Starosta dr. *Vl. Srb* odpověděl, že vyšetření a zakročení v této věci spadá v obor působnosti okresní školní rady.

Ob. st. p. *Maděra* podal návrh ohledně úpravy čtvrti svatopetrské, aby tato regulace, která leží u místodržitelství, byla obcí urgována, a aby na projektu tom usilovně bylo pracováno.

Rada městská.

11./XII. *Úprava daní.* Dne 10. t. m. konána byla u obchodní a živnostenské komory anketa v záležitosti žádosti spolku průmyslníků, aby obchodní komora se vyslovila proti diferencování obecních přirážek, zejména proti zatížení daně výdělkové z podniků veřejně účtujících větším procentem přirážky obecní. Této ankety súčastnili se zástupci obce Pražské (p. městský radní prof. dr. Horáček a magistrátní rada Hrnčíř), zástupci průmyslových podniků a ústředního sboru majitelů domů. O jednání v této anketě podal městské radě zprávu pan městský radní prof. dr. Horáček, vylíčiv stanoviska tlumočená zástupci jednotlivých korporací i stanovisko obce Pražské, při jehož objasnění poukázal zejména k tomu, že diferencování přirážek není novým, jak dosvědčují příklady Inšpruku, Lvova a zejména Brna, kdež dostupuje až 70%. Zejména hájil stanovisko právní a vyslovil naději, že obec Pražská na něm setrvá a že jím dojde k žádoucímu výsledku. Po této zprávě stala se věc předmětem čilé a obsažné debaty, které se súčastnili pp. starosta dr. Vl. Srb a měst. radní Kasalický, Jirousek, dr. Scharf, dr. Černohorský, dr. Baštýř, dr. Kühn, dr. Holubovský; všeobecně vyslovován byl podiv nad způsobem, kterým zástupci některých průmyslových závodů, zejména bank, vystupují proti obci Pražské, a byla vyslovena naděje, že obchodní a živnostenská komora neodhodlá se ke kroku, jenž mohl by býti považován za nepřátelský. Pan starosta dr. Srb vyslovil díky panu prof. dru Horáčkovi za jeho námahu, zprávu a intervenci, kteréž díky radou městskou jednomyslně byly sdíleny. Mimo to vyslovil díky pp. členům obchodní a živnostenské komory posl. Jirouskovi a obecnímu staršímu Vaníčkovi za hájení zájmů obce Pražské ve zmi-

něné korporaci. — Pan městský radní dr. Horáček oznámil, že v nejbližší době podá také písemnou zprávu o jednání o reformě daně domovní, jež konáno bylo ve Vídni.

15./XII. *Novostavba.* Panu arch. Prokopu Teigemu povolena byla stavba čtyřpatrového domu na poz. čp. 1923—II. v Sokolské třídě.

15./XII. *Z chudobince a chorobince.* Schváleno bylo vyplacení obnosu 720 kor. na přilepšenou chovancům v chudobinci u sv. Bartoloměje o svátcích vánočních a obnosu 420 kor. k témuž účelu pro chovance měst. chorobince na Karlově.

15./XII. *Právo měšťanské* uděleno bylo panu Janu Černohorskému, obchodníku v čp. 1449—II. a panu Bedřichu Hofmannovi, obchodníku v č. 1272—II. v Praze.

15./XII. *V záležitosti nadace Petra Fuchse z Wramholzů* bylo sděleno místodržitelstvím, že vyžádáno bylo dobrozdání J. E. barona Skrbenského.

15./XII. *Kostel sv. Jindřicha.* Ku posouzení projektu na zamýšlenou opravu kostela sv. Jindřicha sezvána bude k návrhu konservatora stav. rady pana Wiehla zvláštní komise, sestávající z pp. prof. Kouly, kan. Láblera, arch. Hilberta a Mikše.

18./XII. *Průchod budovou trestního soudu.* Bylo vzato na vědomí, že zástupci obce pražské při komisi, jednající o rekonstrukci staré budovy trestního soudu, kladli požadavek, aby budova rekonstruována byla v původním svém historickém stylu. Mimo to žádali, aby opět při té příležitosti zřízen byl průchod z Karlova náměstí do Lazarské ulice.

18./XII. *Klub „Za Starou Prahu“* žádal, aby působeno bylo k tomu, aby universitní budovy, stavěné na pozemcích slupských, svým slohem přizpůsobeny byly svému okolí, zejména aby silhuety jich se vhodně pojily ke kostelu apolinářskému. Ve smyslu tom bude věc doporučena místodržitelství.

18./XII. *Železniční spojení.* Na základě návrhů podaných p. ob. st. drem Jeřábkem a spolkem pro povznesení návštěvy cizinců, žádáno bude železniční ministerstvo za zlepšení železničního spojení Prahy s čelnými městy Evropy, zejména za spojení rychlíkové, aby Praha jako dosud nebyla opomíjena. Za podporu této žádosti budou žádány Lvov a Krakov, železniční rada a p. posl. inž. Kaftan.

18./XII. *Zadávání drobných prací řemeslných.* Schválen byl návrh pp. městských radních Jirouska a Varvažovského, by páni inspektoři obecních dvorů, ústavů a pod. přihlíželi k tomu, aby drobné práce řemeslné rozdělovány byly v jednotlivých částech města vždy mezi živnostníky v těchže částech sídlící.

22./XII. *Stavba obecního domu.* Na základě dobrozdání poroty a technické komise schváleny byly skizzy na stavbu obecního domu, předložené pp. archit. Balšánkem a Polívkou. Zároveň usneseno vysloviti díky členům poroty pp. vládnímu radovi prof. Schulzovi, řed. Stibralovi a archit. Roštlapilovi vysloveny díky za účinkování v porotě.

22./XII. *Ztrácení spisů ve stavebním referátě.* Vzhledem ke zprávě denních listů, že ve stavebním referátě ztraceny byly důležité spisy stavební, tázal se p. městský radní Kasalický, zda se tato zpráva zakládá na pravdě. K tomu vysvětlil mu starosta dr. Vladimír Srb, že zpráva ta týká se několika případů, kdy před rozhodnutím druhé instance ztracen — neb odcizen — byl stavební protokol; událost tato je předmětem přísného vyšetřování v každém jednotlivém případě. Manipulační personál v referátě byl vyměněn; úplné zamezení podobných případů dá se očekávati, až úprava místností připustí, aby v život byl uveden stavební archiv, důležitý po stránce praktické i umělecké; nově jmenovaný stavební archivář počne úřadovati 1. února. Prozatím bylo učiněno opatření, aby spisy podržovány byly v referátě a do výpravny dodávány byly pouze referátní archy. Podmínkou, aby případy takové nemohly se opakovati, jest praktické a rychlé úřadování ve vhodných místnostech a žádal pan starosta dr. Srb, by ve svých snahách, k tomu se nesoucích, byl pány členy zastupitelstva podporován. Při tom poukázal na výborné výsledky zkráceného úřadování, jež na zkoušku zavedeno bylo v referátě zdravotním v řízení o léčebném. Dále ujistil, že o jednotlivých případech, kdy spisy byly ztraceny neb odcizeny, podána bude radě městské podrobná zpráva.

22./XII. *Nadání Novotného.* Na základě dobrozdání komise, sestávající z pp. Ant. Dvořáka, Em. Chvály a Karla Knittla, doporučeno bude sboru obecních starších, by úroky z nadání Jana Novotného pro pěstování věd a umění, jež letos připadají na skladbu operní, byly uděleny p. Karlu Moorovi.

22./XII. *Elektrické dráhy.* K úvaze správní radě elektrických podniků přikázán byl návrh p. měst. radního dra Štycha, by průvodčí vozů elektrické dráhy na trati Spálená ulice—Olšany vybírali jízdné hned při vstupování obecenstva do vozů ve Spálené ulici. Pan měst. radní dr. Holubovský navrhl, aby bylo zřízeno zábradlí u chodníku u Hönova domu na Újezdě, aby chodník oddělen byl od jízdní dráhy, by chodci na úzkém chodníku byli více chráněni před vozy elektrické dráhy. Návrh přikázán správní radě elektrických podniků.

29./XII. *Projev soustrasti.* Po zahájení schůze ujal se slova p. starosta dr. Vlad. Srb, vzpomenuv toho, že dne 25. t. m. zemřel ve Stuttgartě dr. Albert E. Schäffle, slovutný učenec a kdysi člen ministerstva Hohenwartova, kdež háje spravedlnost sociální i národnostní, osvědčil se přítelem národa českého. Zesnulý byl čestným měšťanem král. hlav. města Prahy, jehož skonu jest upřímně želeti. Pan starosta dr. Vlad. Srb ocenil vřelými slovy jeho činnost vědeckou i politickou, sdělil pak, že presidium vyslovilo vdcvě jeho telegraficky soustrast a že vrchní starosta stuttgartský byl požádán, by jménem Prahy položil na rakev zesnulého věnec se stuhami v národních barvách českých. Členové rady městské vyslechli projev soustrasti stojíce, schválili jednomyslně opatření praesidia i návrh, by ještě zvláštním dopisem byla pozůstalým vyjádřena soustrast.

29./XII. *Novostavba.* Panu Lad. Čuprovi povolena byla stavba domu na staveništi čís. III. rozd. č. k. 340/1 v ulici Rokycanově v Libni.

29./XII. *Z nadání Al. Turka* budou letos rozděleny úroky osmi umělcům (po 900 K) a to dvěma sochařům, dvěma malířům a čtyřem spisovatelům. Komitétem souhlasně s radou městskou navrženi jsou sboru obecních starších sochaři Kavka a Kocián, malíři Böttingr (za podobiznu dámy) a Švabinský (za obraz „Kamelie“), spisovatelé Arbes (za romanetto „Magdalena“), Hladík (za román „Vášeň a síla“), Šlejhar (za novely „V šeru“) a Šubert (za druhý díl „Vzpomínek“).

29./XII. *Plyn ve Vršovicích.* K panu starostovi dru Srbovi dostavila se deputace obecního zastupitelstva města Vršovic a vyslovila díky a uznání za zavedení plynu tamtéž, zejména pak vyslovila se s uznáním o rychlém provádění prací zemních.

29./XII. *Pořádek před nádražím císaře Františka Josefa.* Na popud pana dra Ed. Baštýře usneseno zdokonaliti provisorní osvětlení na pražské straně před nádražím císaře Františka Josefa a jednati o definitním osvětlení, které bude možno provésti po dostavění budovy centrálního nádraží. — Rovněž ohledně udržování pořádku na silnici a mezi povozy schváleny byly návrhy pp. měst. radních Weisse a dra Horáčka.

Městská zdravotní komise

konala dne 2. t. m. schůzi s tímto programem:

I. Čtení protokolu z poslední schůze zdravotní komise ze dne 14. října 1903.

II. Sdělení úřední.

a) Č. praes. 652/praes. upravuje se úřad měst. fysika na základě platných instrukcí. Při té příležitosti sdělil městský fysik, že zásluhou p. starosty dra Vl. Srba učiněn důležitý pokrok v provádění instrukce fysikovi a vzdal za to p. starostovi díky.

b) Rada městská jmenovala okres. lékaři pp. dra Karla Bulíře a dra Jiřího Turinského: 1. byl službou přidělen do Libně na místo † p. dra Dostála a 2. prozatím ke konání služby v měst. fysikátě č. praes. 977/03.

c) Dle usnesení magistrátu bylo dáno nařízení ohledně svážení kostí dle pokynů městské zdravotní komise.

d) Pohyb infekčních nemocí vykazoval v říjnu 242 případů hlášených, v listopadu 303; hlavní podíl na těchto číslech mají spalničky a spála. Tyf udržuje se v mírných mezích (říjen 17, listopad 24 případů).

III. O škodlivosti osvětlování výkladních skříní barevným červeným světlem.

Předmětem jest stížnost p. měst. r. JUDr. Kühna na zvláště ostré osvětlení výkladců, jmenovitě barevným světlem červeným, a žádost za posouzení a návrh na odstranění závad.

Fysikát věnoval modernímu reklamnímu osvětlování výkladních skříní také z vlastního popudu svou pozornost a dospěl k tomuto úsudku:

Osvětlování skříní děje se způsobem dvojím; buď žárovkami uvnitř skříně umístěnými, neb obloukovými, neb plynovými lampami nad skříněmi zavěšenými. V poslední době užíváno hlavně obloukových lamp systému Bremerova, Gansova a jiných, u nichž uhlovitým postavením uhlíků, různými solemi impregnovaných, docíleno velmi značného effektu svítivosti (až 700 norm svíček), lesku a červeného neb modravého zabarvení světla. Lampy tyto vstoupily u obchodníků jako lampy reklamní ve značnou oblibu a vzbuzují zase z druhé strany nelibost mnohého z passantů.

Pokud týče se rozhodnutí, jak dalece je osvětlování zmíněné schopno zrak obecenstva poškoditi, nelze se stanoviska lékařského nepřátelské stanovisko zaujmouti, neboť nelze dle panujících názorů a zkušeností lékařských tvrditi, že by světla ta intensitou neb tónem svým zdraví oka poškoditi mohla. Pokusy konané u příležitosti souboje plynového světla Auerova s elektrickým světlem za příčinou zjištění vlivů na zdraví, zdatnost a únavu oka, vyzněly v úsudky různé, valnou většinou místními zájmy řízené, tak že nelze jich k udání směru použiti. Lampy zmíněné vyhovují co zdroje světelné veškerým podmínkám hygienickým a nelze za to míti, že by světlo jejich zdraví oka poškoditi mohlo, tím spíše, že působení světla jejich při panujícím užívání je jenom chvilkové a od vůle passantovy do jisté míry závislé.

Jedinou závadou je, že světlo, obsahující mnoho paprsků fialových, pocit nelibosti vzbuzuje, a že náhlý přechod z místa intensivně osvětleného na místo temné chvilkové oslnění zanechává, jež by nahodile ke srážkám s osobami jinými, neb s věcmi náhodou v cestě stojícími vésti mohlo.

Tím však není bezpečnost zdraví nikterak přímo dotčena, nýbrž spíše ideální právo poplatnictva netoliko na bezpečnost, nýbrž i příjemnost pobytu na ulici, které spíše ochrany právníků dovolávati se může.

Zmíněná závada byla už podniky průmyslovými pochopena a na odstranění její konány různé pokusy (hlavně ve Vídni). Pokusy se štíty a stínidly selhaly, neboť světlo jimi ještě více do ulice vrháno a rozdíl mezi místy osvětlenými a temnými ještě zvyšován. Z té příčiny zkoušeno dále odstraniti nepříjemnost tu tím, že polovina koule, ke skříni obrácená, hotovena z průhledného opalinu, polovina zevní pak z mlékovitého albatrinu. Pokusy ty nejsou definitivně ukončeny a nutno konečného výsledku jejich očekávati.

Na základě uvedeného rozkladu nepokládá městský fysik zmíněné osvětlování za zdravotně závadné a zdraví oka přímo škodné a nenachází příčin se stanoviska zdravotně policejního zvláštních kroků navrhovati.

V následující debatě poukázal p. prof. Brauner na to, že světlo toto neposkytuje tak čistého vidma jako světlo, na něž jsme zvykli, vidmo (spectrum) tohoto světla vykazuje četné absorpční pruhy působené látkou, jíž uhlíky jsou impregnovány. Oko nedostatek tento cítí, a musí jím býti inkommodováno. Nedoporučuje však také, podniknouti nějaké kroky proti těmto lampám, užívať se jich s oblibou již po všech velkých městech, a dlužno vzíti ohled jednak na průmysl a obchod, jednak na úsporu proudu, jíž se lampami těmito docílí. Po debatě, které súčastnili se ještě pp. měst. radní Hudl a Schiller, schválen návrh fysikův.

IV. O odstraňování kostí z domácností soukromých.

Žádost akciové společnosti pro průmysl chemický čelí k tomu, by kosti z domácností soukromých byly výhodným způsobem zpeněženy; způsob, jakým se má toto sbírání kostí díti, jest tento:

1. Společnost dá do obecního vozu, kterýmž se popel a smetí sváží, krytou bednu pro kosti.

2. Společnost žádá vyhlášku městské rady, jíž se vyzývají majitelé domů, by nájemníci kosti nespalovali ani do popelu a smetí neházeli, nýbrž do bedny sub I. ukládali.

3. Během dne sebrané kosti odvezou se do Vysočan.

4. Společnost zaplatí ve prospěch chudin. fondu za 1 metr. cent 5 K a náhradu za dovozné.

Smlouva s obcí se má uzavříti na 15—20 roků.

Vrchní ředitel chudinského ústavu sděluje, že služky kosti v domácnosti spalují. což je v ohledu zdravotním nejvýhodnější aneb prodávají na svůj vrub a pochybuje, že výnos vyváží náklad s manipulací a účtováním spojený.

Ve schůzi měst. okr. lékařů bylo o předmětu jednáno 19. listopadu a uznáno, že při nynějším způsobu odvážení smetí nelze návrh schvalovati.

Vzhledem k tomu, že by se nynější nedostatečný způsob odvážení smetí ještě více komplikoval, čímž by zdravotní závady se rozmnožovaly, nelze tento návrh za přijatelný prohlásiti, spíše se činí návrh, by způsob Hartwichův odvážení smetí co nejdříve byl proveden. Návrh tento byl komisí schválen.

V. Obeslání I. mezinárodního sjezdu pro školní hygienu v Norimberku od 4. do 9. dubna 1904.

Přípisem ze dne 15. listopadu 1903 obrací se organisační komitét pro Čechy (předseda dr. Altschul) na městskou radu, by se účastnila tohoto sjezdu vystavením příslušných objektů a vysláním oficielních delegátů; příspěvek za prvního delegáta obnáší 20 marek, za každého dalšího 5 mk; přihlášení se musí státi do 15. pros.

Pořad přednášek jest tento:

(Schůze všeobecné se odbývají v úterý, ve čtvrtek a v neděli).

1. Hygiena školních budov.
2. „ internátů.
3. Vyšetřovací methody hygienické ve školách.
4. Hygiena vyučování a vyučovacích prostředků.
5. Vyučování hygieně pro učitele a žáky.
6. Tělesná výchova školní mládeže.
7. Onemocnění a lékařská s užba ve školách.
8. Školy zvláštní.
9. Hygiena školní mládeže mimo školu.
10. „ personálu učícího.

Nelze upřít, že jest program velmi bohatý, a že mnoho užitečného přinese tento sjezd; proto navrhl městský fysik, by rada městská účastnila se: 1. *vystavením předmětů* hygieny školní se týkajících; 2. *vysláním delegátů* oficielních. Vzhledem pak k tomu, že dle vyzvání mohou přednášky i porady z oboru školní hygieny odbývati se v některém jazyku evropském, hlavně německém, francouzském a anglickém, a že pro všecky přednášky musí býti předložen spis k tisku připravený v jedné z evropských řečí s resumé německým, francouzským neb anglickým, dovoluji si navrhnout, by 3. sl. rada *vedení této agendy a výpravy* svěřila *zvláštnímu komitétu*, ve kterémž by zasedali zástupcové rady městské, lékařské fakulty, komory lékařské, spolku čes. lékařů, učitelstva, „Klubu přátel pro veřejné zdravotnictví“ a „České Společnosti pro veřejné zdravotnictví.“

Po delší debatě, jíž súčastnil se fysikus, prof. Brauner, měst. radní Schiller, měst. radní dr. Štych a měst. radní dr. Podlipný, usneseno doporučiti městské radě, by kongres obeslán byl jednak vystavením předmětů hygieny školské se týkajících, jednak vysláním účastníků a povolením potřebného nákladu. Utvoří-li se české komité, mající za úkol obeslání tohoto kongressu, doporučují se městské radě za delegáty do tohoto komité pp. měst. radn. dra Štycha, měst. radn. ředitele Rašína a měst. fysika dra Záhoře. (Viz r. m. 4. XII.)

Na konec vzato v úvahu obtěžování obecenstva množstvím sazí, způsobeným nevhodným čistěním komínů a usneseno otázku tuto prostudovati a odpomoc hledati. O záležitosti této referováno bude v některé z příštích schůzí.

Osobní.

V dozorčí radě nad městskou průmyslovou školou pokračovací pro dívky zvolen předsedou opětně ob. st. p. dr. Frič, místopředsedou p. ob. st. Zvěřina, paedagogickým dozorcem p. ob. st. Rašín, dozorcem hospodářským p. ob. st. Urbánek, zdravotním p. ob. st. MUDr. Alfr. Baštýř, náboženským P. Aurelius Lábler, o kteréhož se dozorčí rada kooptací rozšířila.

V dozorčí radě nad městskou vyšší dívčí školou zvolen předsedou pan městský radní dr. Jan Podlipný, místopředsedou p. ob. st. dr. Prachenský, dozorcem náboženským dr. P. Blanda, paedagogickým prof. dr. Slavík, zdravotním dr. Štych, hospodářským p. ob. st. Schrötter.

V kuratoriu vychovatelny Olivových zvolen předsedou p. městský radní Jirousek, místopředsedou pan ob. st. Lada, dozorcem hospodářským a zdravotním p. měst. radní dr. Štych, paedagogickým p. ob. st. Bulíř; mimo to kooptovalo kuratorium p. P. Motyse, jenž zvolen dozorcem náboženským.

V dozorčí radě nad ústavem práce zvolen předsedou p. měst. radní Hubáček, místopředsedou p. měst. radní Jirousek.

V dozorčí komisi nad kanalisací zvolen předsedou p. stavební rada Karel Vlček, místopředsedou p. architekt Č. Gregor.

V sociální komisi novými členy jmenováni byli pp. dr. Pilbauer, dr. Ed. Koerner a dr. Jos. Lukáš; v téže komisi zvolen předsedou p. měst. radní prof. dr. Cyril Horáček; prvým místopředsedou p. lékárník J. Štěpánek, druhým místopředsedou pan docent dr. Gruber.

Jmenování v úřednictvu.

(Rada městská 22./XII. t. r.)

Schválen byl návrh organisační komise, aby magistrátním sekretářům Fr. Procházkovi a M. Waldsteinovi udělen byl titul magistrátních radů.

Magistrátním komisařem zvolen p. B. Bureš, mag. koncipistou p. dr. Frant. Vaněk.

Vrchn. geometrem zvolen p. V. Buriánek, geometrem p. Matyáš Štrunc, geometrem-asistentem p. Ladislav Kubík, geometrem-elevem p. Rudolf Bartoš, inženýrem-asistentem p. Julius Jindřich.

Kancel. adjunktem zvolen p. Frant. Beroušek; kancelářskými oficiály zvoleni pp. Frant. Vencl, Václav Kokeš, Jaromír Dvořák, Ant. Zloch; akcesisty pp. Vil. Stárka, Jan Nigrin, Lad. Linek, Arnošt Němeček; praktikanty pp. Emil Moser, Lad. Havlasa a Jul. Bärenreiter.

Z ústředních jatek pražských.

V měsíci září 1903 poraženo bylo v ústředních jatkách pražských 2769 kusů dobytka hovězího a to: 607 býků, 1403 volů, 447 krav, 241 běhoun, 45 jalovic a 26 buvolů; dále poraženo 410 telat, 2276 skopců, 871 vepř o průměrné váze přes 100 *kg*, 25.927 vepřů o průměrné váze do 100 *kg*, 138 koní a 1 hříbě. Při tomto v ústř. jatkách poraženém dobytku shledány byly následující závady: agonie při 3 vepřích; bronchiektasie při 7 kusech dobytka hovězího a 1 koni; hlízy v játrách při 4, ve bránici při 3 kusech dobytka hovězího; měchožil v játrách při 18 kusech dobytka hovězího a 3 kusech dobytka vepřového, ve plících při 2 kusech dobytka hovězího a 2 kusech dobytka vepřového; motolice v játrách při 48 kusech dobytka hovězího, 8 kusech dobytka skopového, ve plících při 23 kusech dobytka hovězího: rozedma plic při 2 koních; haematom ve plicích při 1 koni; haematom sleziny při 1 koni; traumatický zánět srdce při 1 kuse dobytka hovězího; zánět jater při 2 koních; zánět plic při jednom koni; ucpání stehenní tepny při 1 koni; tuberkulosa při 2 býcích, 5 volech, 11 kravách; uhrovitost při 111 vepřích. — Na 4 hlavní trhy dobytčí v měsíc září dopraveno bylo 4196 kusů dobytka hovězího a to 674 kusy původu domácího, 2773 kusy původu haličského, 743 kusy původu uherského a 6 buvolů; největší příhon, totiž 1196 kusů okazoval trh dne 29. září. Průběh trhů dne 7. a 29. září byl prostřední, dne 14. a 21. září čilý. Průměrná cena hovězího dobytka domácího byla K 76·12, haličského K 63·75, uherského a srbského K 64·87 za 100 *kg* živé váhy bez potravní daně. Nejvyšší ceny docílil hovězí dobytek původu domácího dne 29. září, totiž kor. 90·—, hovězí dobytek původu haličského kor. 80·— dne 21. září a hovězí dobytek původu uherského a srbského kor. 76·— dne 29. září. Nákazy zvířecí při dobytku

tržním zjištěny nebyly. Z dobytka hovězího v září na ústřední trh dobytčí pražský dopraveného prodány bylo k poražení v ústředních jatkách 1718 kusů. — Na 8 hlavních trzích masných v měsíci září dopraveni byli 684 skopci, 747 telat, 87 vepřů, 227.100 *kg* masa hovězího a 17.200 *kg* masa vepřového. Průměrná cena masa skopového byla kor. 99·25, masa telecího kor. 141·80, masa vepřového kor. 128·58, hovězího masa předního kor. 106·37, hovězího masa zadního kor. 119·—, vše za 100 *kg* s potravní daní. Nejvyšší cena docílena byla za skopce kor. 112·— dne 3., 7., 10., 14. a 21. září, za telata kor. 184·— dne 10. září; za maso z vepřů původu domácího K 136·— o všech trzích, z vepřů původu haličského K 128·— dne 3. září, z vepřů původu uherského kor. 136·— dne 7., 10. a 14. září, za hovězí maso přední kor. 128·— dne 24. a 29. září, za hovězí maso zadní kor. 150·— dne 24. a 29. září. Průběh trhů dne 3., 14. a 29. září byl prostřední, průběh ostatních trhů čilý. Z masa z venkova do Prahy dopraveného zabaveno bylo 13 hov. čtvrtí, 1 tele, 4 hovězí a 1 skopová játra.

V měsíci říjnu 1903. poražen byl v ústředních jatkách pražských 2661 kus hovězího dobytka a to: 520 býků, 1332 voli, 442 krávy, 287 běhounů, 76 jalovic, 4 bůvoli; dále poražena 234 telata. 2138 skopců, 15 koz, 1221 vepř o průměrné váze přes 100 *kg*, 31.592 vepři o průměrné váze do 100 *kg* a 161 kůň. Při tomto v ústřed. jatkách poraženém dobytku shledány byly následující závady: aktinomykosa při 1 kuse hovězího dobytka; agonie při 5 vepřích; bronchiektasie při 2 kusech hovězího dobytka; hlízy v játrách při 3 kusech hovězího dobytka; měchožil v játrách při 1 skopci, ve plících při 4 kusech dobytka hovězího; motolice v játrách při 126 kusech dobytka hovězího a při 77 skopcích, ve plících při 4 kusech dobytka hovězího; haematomy v játrách při 1 kuse hovězího dobytka; zánět srdce a pohrudnice při 1 kuse hovězího dobytka; hnisavý zánět ledvin a dělohy při 1 kuse hovězího dobytka; sněť slezinná při 1 koni; tuberkulosa při 4 volech a 25 kravách; uhrovitost při 121 vepřích; urtikaria při 7 vepřích. — Na 4 hlavní trhy dobytčí v měsíci říjnu dopraveno bylo 4550 kusů dobytka hovězího a to: 704 kusy původu domácího, 2899 kusů původu haličského a 947 kusů původu uherského a srbského; největší přihon totiž 1246 kusů vykazoval trh dne 19. října. Průběh všech 4 trhů byl prostřední. Průměrná cena hovězího dobytka domácího byla kor. 76·87. haličského kor. 61·90, uherského a srbského kor. 64·50 za 100 *kg* živé váhy bez potravní daně. Nejvyšší ceny docílil hovězí dobytek původu domácího o trzích dne 12., 19. a 26. října, totiž kor. 90·—, hovězí dobytek původu haličského kor. 77·— dne 26. října, hovězí dobytek původu uherského a srbského kor. 78·— dne 26. října. Nákazy zvířecí při hovězím dobytku tržním v měsíci říjnu zjištěny nebyly. Z dobytka hovězího v říjnu na ústřední trh dobytčí dopraveného prodáno bylo k poražení v ústředních jatkách 1599 kusů. — Na 9 hlavních trhů masných v měsíci říjnu dopraveno bylo 775 skopců, 924 telata, 186 vepřů, 266.700 *kg* masa hovězího a 37.550 *kg* masa vepřového. Průměrná cena masa skopového byla kor. 96·22, masa telecího K 138·22, masa vepřového K 125·97, hovězího masa předního kor. 104·—, zadního kor. 116·— vše za 10 *kg* s potravní daní. Nejvyšší cena docílena byla za skopce kor. 112·— dne 5. října; za telata kor. 164·— dne 15. října; za maso z vepřů původu domácího kor. 136·— dne 1., 5., 8., 12., 15. a 19. října; za maso z vepřů původu haličského kor. 136·— dne 1., 5., 8., 12., 15. a 19. října; za maso z vepřů původu uherského kor. 134·— dne 1. a 5. října, za hovězí maso přední kor. 128·— o všech trzích dne 1., 22., 26. a 29. října. Průběh trhu dne 19. října byl čilý, dne 29. října mdlý. průběh ostatních trhů prostřední. Z masa z venkova do Prahy dopraveného zabaveno bylo v měsíci říjnu 16 hovězích čtvrtí, 1 tele, 4 hovězí játra, 2 hovězí ledviny, 2 hov. sleziny, 1 hovězí hlava.

Týdenní výkazy.

V týdnu od 29. listopadu do 5. prosince obnášel hrubý příjem na lávce při spojovacím mostě z Vyšehradu na Smíchov 211 K 32 h, na mostě Palackého 4442 K 88 hal, na mostě Žofínském 252 K 70 h, na mostě císaře Františka 4584 K 78 hal., na mostě císaře Františka Josefa 3.424 K 56 h, na mostě přes Štvanici 2571 K 36 h, na mostě Libeňském 329 K 84 h.

V lázních vybráno na Žofíně v parních a vanových 734 K 30 hal., v slatinových 99 K, v uhličnatých 3 K; v Praze VII. v lidových 108 K 99 h.

Dělníků zaměstnávala obec 4018 a to 2726 řádných a 1292 mimořádných.

V týdnu od 6.—12. t. m. obnášel hrubý příjem na lávce u spojovacího mostu z Vyšehradu na Smíchov 224 K 66 h, na mostě Palackého 4481 K 90 h, na mostě Žofínském 261 K 82 h, na mostě císaře Františka 4785 K 80 hal., na mostě císaře Františka Josefa 3524 K 78 h, na mostě přes Štvanici 2557 K 18 h, na mostě Libeňském 369 K 60 h.

V lázních vybráno: na Žofíně v parních a vanových 781 K 40 hal., ve slatinových 48 Kor., v Praze VII. v lidových 106 Kor. 18 haléřů.

Dělníků zaměstnávala obec 3515 a to 2743 řádných a 772 mimořádných.

Vyhlášky a konkursy.

Vyhláška. M. E. 229.608 ref. VII. Seznamy branců. Seznamy jinochů všech tří tříd ku Praze příslušných a povolaných k nastávajícímu odvodu vojenskému r 1904 jsou již upraveny a volno každému do nich nahlédnouti *v referátě vojenském č. 930-I. (Staroměstské náměstí č. 11. n. býv. mincovna), ve dnech od 30. pros. 1903 až včetně do 6. ledna 1904* v hodinách úředních (od 8. hod. dopol. do 2. hod. odpol.). Dávajíce vůbec o tom věděti dle § 30. branných předpisů I. dílu, vyzýváme každého, 1. kdo shledá, že by něco vynecháno neb nesprávně zapsáno bylo, aneb 2. kdo by činiti chtěl námitky proti žádostem buď za povolení k odvodu mimo příslušný okres odvodní, aneb za nějakou výhodu ve splnění činné služby, aby to oznámil pražskému magistrátu. Zároveň se vybízí každý, kdo jsa buď kandidátem stavu duchovního, buď učitelem, majitelem pozemku, podporovatelem rodiny, aneb studujícím, na základě §§ 25.—29. a 31.—34. branného zákona činí nárok na výhodu v plnění služby své, aby příslušnou žádost svou, řádně doloženou průkazy předepsanými, podal magistrátu pražskému *nejdéle do konce ledna 1904.* Starosta: Dr. *Vladimír Srb.*

Vyhláška. Č. j. 179.726 ref. XVII. Při nadání Kurtovu a loterním pro nevěsty uprázdnilo se jedno nadační místo s požitkem 66 K pro chudou zachovalou dceru pražských neb i jiných příslušníků na výbavu svatební. Nevěsty, kteréž o nadání toto ucházeti se hodlají, nechť podají žádosti nekolkované a doklady o stáří, příslušnosti, zachovalosti a chudobě, jakož potvrzením farního úřadu, že jsou nevěstami, opatřené, nejdéle do *10. ledna 1904* v podacím protokole pražského magistrátu. K žádostem, jež podány budou po uplynutí lhůty konkursní neb jež nebudou opatřeny předepsanými doklady, přihlížeti se nebude.

Vyhláška. Č. j. 232.935./ref. I. A. Sbor obecních starších král. hl. města Prahy usnesl se na základě § 106. obecního řádu pro král. hlav. město Prahu ve schůzi dne 10. prosince 1903, aby v Praze *na rok 1904* vypsány a vybírány byly následující dávky: I. *k uhražení potřeb obecních*: a) *Přirážky k daním přímým* a to: 1. 16% k dani pozemkové; 2. 15% k dani domovní-činžovní; 3. 30% ku všeobecné dani výdělkové; 4. 30% k dani z výdělku od podniků povinných skládati veřejné účty; 5. 30% k dani z důchodů. pokud se předpisovati bude na základě přiznávek; 6. 30% k dani z vyššího služného. b) *Činžovní krejcary* (poplatek z nájemného) a to: 1. 4% z nájemného nad 200 K do 600 K; 2 6% z nájemného nad 600 K. II. *K uhražení potřeb školního okresu*: *Přirážky k daním přímým* a to: 1. 15% k dani pozemkové; 2. 15% k dani domovní-činžovní; 3. 27% ku všeobecné dani výdělkové; 4. 27% k dani z výdělku od podniků povinných skládati veřejné účty; 5. 27% k dani z důchodů, pokud se předpisovati bude na základě přiznávek; 6. 27% k dani z vyššího služného. Obecní i školní přirážky sub I. a) a sub II.) uvedené vybírány budou zároveň s těmito daněmi ve lhůtách pro ně stanovených. Obecní přirážky k daním přímým sub I. a) 3, 4, 5 a 6 vytčeným vybírány budou prozatím než dojde příslušné vyšší povolení ve smyslu § 106.) obec. řádu pražského ve výši 25%. O poplatku z nájemného vydána bude a uveřejněna budou zvláštní pravidla. **Rada král. hlav. města Prahy,** dne 22. prosince 1903. Starosta: *JUDr. Vladimír Srb.*

Tímto dvojitým číslem končí X. ročník „Věstníku“; zároveň jest k číslu připojen abecední rejstřík k ročníku X. Prvé číslo ročníku XI. vydáno bude v sobotu, dne 16. ledna 1904.

Jednotlivá čísla po 20 hal.

Za redakci odpovídá Karel Mašek. — Tisk, administraci a expedici obstarává „Politika“ závod tiskařský a vydavatelský v Praze na Václavském nám. čís. 21. — Nákladem obce Pražské.

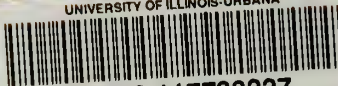
UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA
3 0112 117733227